JOANNIS DANIELIS MYLII
Philoſophiæ & Medicinæ Doctoris

ANATOMIA AVRI,

Siue

TYROCINIVM MEDICO-CHYMICVM,

Continens in ſe partes quinque:

QVARVM

I. *Tradit concordantiam & harmoniam Solis cœleſtis cum Auro terreſtri: item Auri definitionem & confuſam multorum Phyſicorum de Auro opinionem;*

II. *Agit de Medicinis aureis & Receptis antiquorum ac recentium Medicorum, Aurum ingredientibus, tàm in ſimplici, quàm præparata forma;*

III. *Tractat de Auri potabilis præparatione tàm vulgari, quàm Philoſophica;*

IV. *Exhibet vſum Medicinalem Auri potabilis tàm communis, quàm veri & Philoſophici;*

V. *Demonſtrat ideam Lapidis Philoſophici in duodecim figuris.*

FRANCOFVRTI,
Sumptibus LVCÆ IENNISI Bibliop.
ANNO M. DC. XXVIII.

SANCTISSIMO JEHOVA, ZEBAOTH, ELOHIM, DOMINO DOMINANTIUM, CREATORI, PATRI OMNIPOTENTISSIMO;

GLORIOSISSIMO EMANUELI, MESSIAH, PRINCIPI AC TRIUMPHATORI, IESU CHRISTO, REGI REGUM, Filio Dei Iuſtiſſimo, Sapientiſſimo, Regeneratori;

DIVINISSIMO CONSOLATORI, AC DUCTORI SPIRITUI SANCTO, CASTISSIMO, PURISSIMO, PIISSIMOQUE:

Sancto, Sancto, Sancto.

OMnipotens Creator, Incomprehenſibilis Domine Deus Zebaoth, Clementiſſime Jehoua, Pater alme, Domine Deus miſericors, Prin-

cipium & finis, alpha & omega, ſumme & glorioſiſſime Domine Dominantium, ſanctiſſime Rex Regum, & fortiſſime Heros omnium exercituum ac animarum, Deus ſolus, Deus Vnus, Deus Triunus, Deus in perpetua ſecula; Cano te Creatorem omnium, terrarum diſtributorem, cœlũ æquilibrantem, iubentem ex Oceano aquam vndiq; fluere dulcem ad hominum alimentum, iubentem ignem fulgere ſupernè ad actionem hominum atque creaturarum. Canamus illi vna voce gratias omnes, Deo tranantì cœlos, naturamque creanti. Qui mentis oculus, & potentiarum, virtutum, animarum ac populorum preces & benedictiones libenter accipit. O vires animarum noſtrarum laudate ipſum Vnum & Omnem: omnes vires animi, omnes potentiæ nobiſcum vna concinite. Gratias reddamus omnipotenti Patri, qui actus omnium poteſtatum, & poteſtas omnium actuum. O vita, totum quod in nobis eſt ſalua: ô lux, totum illumina Spiritus Deus. O immenſa Maieſtatis ſummæ prouidentia, ô magnæ altitudinis Deus miſericors, ô immenſe Deus, bonitas nunquam deficiens, ô Rex ſanctorum Regum, Angelorum & omnium creaturarum Omnipotens Iehoua, ô Domine Dominantium & protector fidelium, Reſtaurator ſeculi, Victoria potens, Beatitudo electorum, Æquitas iuſtitiæ, Depulſor nequitiæ, Charitas vera, Deus Dominus miſericors Zebaoth: ô Chriſte, Meſſia Omnipotens cœli & terræ, Emanuel noſter, Legiſlator Æterne, Fulcimentum ſeculi, Puritas,

ritas excelſi Dei, Ligatio omnis creaturæ, Sapientia Dei Patris, conditor vniuerſorum, Inſpector Iuſtitiæ, hominis Deus miſericors. ô Domine Ieſu Chriſte, Domine ſcientiarum, Gloria in excelſis, diues potentia, Fons inexhauſtæ bonitatis, Ordinator omnium, Conditor omnium, dator aquarum, Domine exercituum, infinita largitas, inæſtimabilis ſcientia, firmitas innumerabilis, munditia incorruptibilis, Deus in omnibus manens ſuper omnia, Deus miſericors. ô Chriſte, gratia Creatoris, doctrina ſpiritualis, miſericordia Altiſſimi, fortitudo Dei, magna dulcedo Dei, & fauor optimus Dei, ineffabilis, incompræhenſibilis, Deus miſericors. ô mens incorporalis, Princeps & origo rerum, Virtus inexplebilis, pietas incompræhenſibilis, ſapor ac decor Angelorum, protector & adiutor iuſtorum, pauor & horror reproborum, nullius indigens ſibi ipſi ſufficiẽs, Rector & Auctor mundi, Maieſtas innaſcibilis, Trinitas ſpiritualis, eſſentia incompræhenſibilis, viſu indeterminabilis, ſenſu inæſtimabilis, ſponſus Thalami æuiterni, Paterfamilias Eccleſiæ, animorum noſtrorum confirmator, humilitatis eleuator, ſuperbiæ contemptor, Iudex ſumme, Deus miſericors. ô Spiritus ſancte, vox Apoſtolorum, ſilentium Prophetarum, electio gentium, Actio Euangelii, Lux mundi, officium præconis, noſtri mœroris iucunditas, doloris ſuauitas, amaritudinis dulcedo, moleſtiæ noſtræ delectatio, vniuerſæ creaturæ iudium, Regenerator ſanctiſſime, Conſolator diuiniſſime,

me,

me, animarum ſuſpiratio & inhiatio, noſtri deſiderium, noſter ſermo, noſtra exauditio, noſtræ lachrymæ, vitæ magiſterium, forma ſanctitatis, norma Iuſtitiæ, ſpeculum pietatis, templum caſtitatis, Spiritus puritatis, Spiritus ſanctitatis, Spiritus pudicitiæ, Spiritus obedientiæ, via pœnitentiæ, ductor diuine, peccatorum venia, Fidei inſtrumentnm, diſciplina legis, præco Iudicii, totiuſque Trinitatis omega.

Κύριε, *Fons bonitatis, eſſentia potentiæ omnipotentiſſimæ ac ſapientiſſimæ, Pater ingenite, à quo cuncta procedunt:* ἐλέησον.

Κύριε, *Æterne, miſericors, qui pati Natum, mundi pro crimine, ipſum vt ſaluaret, miſiſti:* ἐλέησον.

Κύριε, *qui ſeptiformis das dona* πνεύματος, *à quo cœlum ac terra replentur:* ἐλέησον.

Χριστὲ ἅγιε, *Æterna, caſta, verax, pura, intelligens eſſentia, cœli compos, Regiæ melos gloriæ, cui ſemper aſtans pro numine Angelorum decantat apex:* ἐλέησον.

Χριστὲ, *vnice Dei patris genite, quem de virgine naſciturum mundo mirificè ſancti prædixerunt prophetæ:* ἐλέησον.

Χριστὲ, *cœlitus noſtris adſis precibus pronis mentibus, quem in terris deuotè colimus adoramusque, ad te pie Ieſu clamamus:* ἐλέησον.

Κύριε, *Spiritus alme, cohærens Patri Natoque vnius* οὐσίας *conſiſtendo, flans ab vtroque,* ἐλέησον.

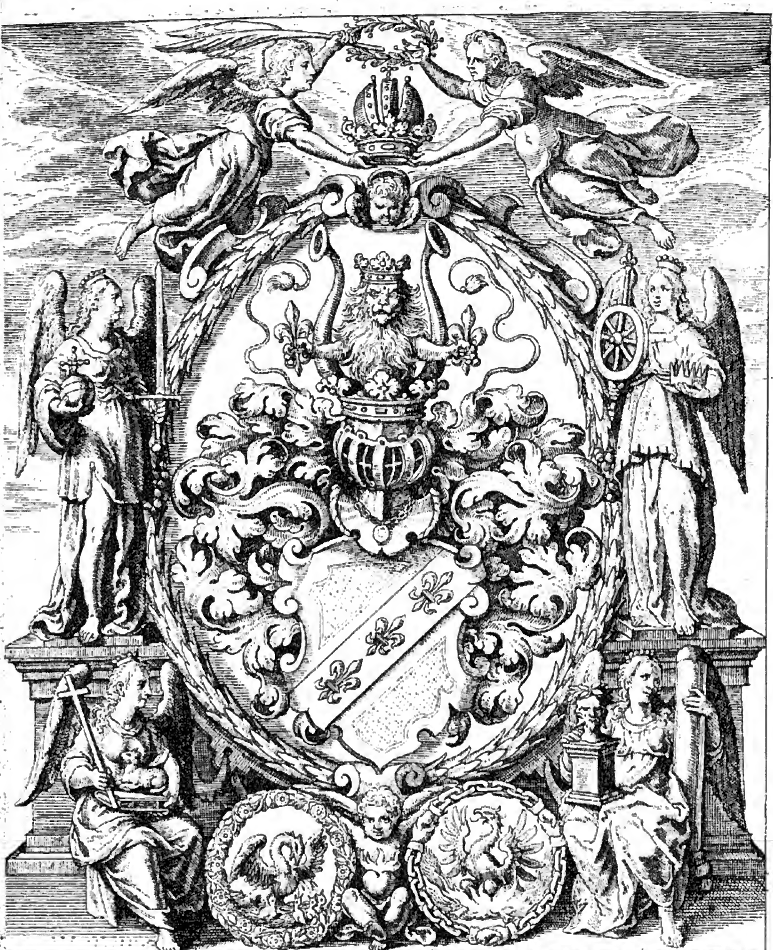
Κύριε,

Κύριε, Qui baptizato in Iordanis vnda Chriſto, refulgens ſpecie columbina apparuiſti, ἐλέησον.

Κύριε, Ignis diuine, pectora noſtra ſuccende, vt digni pariter te laudare poſſimus ſemper, ἐλέησον.

Tuum nunc eſt diuine parens, & ô natura naturans infinita & glorioſa, animam ignorantia tabefactam, ſplendore virtutis tuæ almæ, reſtaurare. Tuum eſt Spiritus Diſciplinæ ſancti claritate admirabili, rationis ac ſapientiæ ſcintillulas, poſt Adami lapſum ſuperſtites, & in tenebrarum corporalium abyſſo miſerrimè diu immerſas, reſuſcitare, viuificare, & ad verum cognitionis culmen, fontem & apicem ſublimare. Fiat itaq; voluntas tua in parte mei, hominis, cœleſti & immortali, ſicut in terreſtri & mortali, vt quicquid ab iis & in iis producatur, illud omne, debita conſideratione, ſit inexhauſtæ bonitatis particeps. Sic erit oblatio, conſecratio, & quaſi immolatio hæc mea cordialis, tuo Numini ſacroſancto placida: ſic bonitatis tuæ, in me fructus, incrementi ſui radios à fronte tuo lucido totius & vnicæ bonitatis influxus, recipiens, Spiritu tuo diuino præeunte, euolabit vera reſurrectione cũ ſuo toto transfigurato in altum, gaudebitq; ſuam patriam ſupercœleſtem viſitare, in qua tu, ſumme Princeps & Imperator maxime viuis & regnas perpetuò: Maleuolorum corda in meliora conuerte, obſecro, diſtinguant oculis apertis lumen tuum verum à tenebris Diaboli. Sis ô bone Deus, mihi fauſtus ac propitius, qui viuis in æternum.

¶ ¶ Præ-

Hochlöblichr Kayſerlichr Majeſtat Rhat, So der Wohledle Herr Schulteis mit recht
In Franckfurt zeigt dis Wapn vnd Löw geart; Führt, Johann Martin Baur v̊ Eyſſeneck.

Prænobili, Strenuo, Conſultiſſimo, Grauiſſimo, Excellentiſſimoque Viro, Domino

JOHANNI MARTINO BAVER AB EYSENECK;

INVICTISSIMI AC SERENISSIMI CÆſaris Ferdinandi II. Domini, Domini noſtri Clementiſſimi &c. Conſiliario fideliſſimo, Ciuitatis Imperialis Francofurtenſis ad Mœnum Prætori digniſſimo: Mæcenati, Patrono ac fautori meo, omni animi obſeruantia colendo.

A Veteribus rerum Conſultiſſimis ac Sapientiſſimis, inſatiabili admiratione & prudentia conſtat dictum, *vniuerſalem Medicinam*, eſſe *Balſamum, ſulphur & oleum vitale*, quod inſtar nectaris viuifice totam prouinciam corporis irrigat, immortalemque animam, cum mortali corpore mirabili nexu ita iungit & vnit, vt non niſi rupto hoc vinculo ab eodem

Vniuerſalis Medicina, Balſamus, Sulphur & oleum vitale.

recedere, & euolare poſt prædeſtinatas temporum periodos poſſit. Eſt autem hæc *Vniuerſalis Medicina*, *vita rerum naturalium: Lucis cæleſtis Idæa: Primum perfectiſſimum: Quintaeſſentia & Tinctura Microcoſmi: Catholicon Phyſicorum: Balſamum perpetuum: Deuenſiuum ſenectutis: Ignis in curatione morborum inuiſibilis non vrens: Anima creaturarum omnium: Conſeruatio quatuor qualitatum corporis humani: Cathena & Cingulum vniuerſi: Infundibulum & impreſſio Elementorum, firmamenti ac Planetarum: Influxus totius cæli: Theatrum ſecretorum luminis naturæ totius: Speculum myſteriorum Dei: Theſaurus & miraculum vniuerſæ naturæ: Subiectum & Inſtrumentum omnium virtutum naturalium & tranſnaturalium: Filius Solis ac Lunæ: Habitaculum omnium formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium à Deo ſub Lunæ globo creaturarum: Spiritus vitæ, penetrans omnes alios ſpiritus, cum ſpiritu autem corporis noſtri plane vnus ac idem: Vitæ noſtræ nectar ac radicalis humor: Vinculum corporis & animæ: Centrum totius vniuerſi: & opus, ſub Virginis Philoſophicæ veſtimento reconditum.*

Vita naturalium.
Cæleſtium Idæa.
Perfectiſſimũ interregna.
Ignis non vrens.
Quintum eſſe inter 4. Elementa.
Influentia cæli.
Lumen naturæ.
Speculum myſticum.
Habitaculũ formarum.
Spiritus vniuerſalis.
Spiritus vitalis.
Centrum vniuerſitatis.

Auctuarius dicit; non legitur à *diuina munificentia* maius emanaſſe *donum Sapientiæ*; Nec anima rationali excepta, qua poſt Deum in cœlo & terra nil admirabilius penſiculari poteſt, ſublimius, nobilius ac præſtantius ſub cœlo datum hominibus, quam hoc *Secretiſſimum Secretorum Arcanorum Arcanum*, in quo cum ad Planetas inferioris Aſtronomiæ, quorum imperfectiones & ſordes fortiſſima ſua impreſſione penetrando euaneſcere facit; omnem enim ſulphureitatem, extraneam & immundam terreſtreitatem à metallicis & humanis corporibus ſegregat, tum etiam ad ſanitatem laborantem & deperditam humani corporis, igneo ſuo vigore reſtituendam ac conſeruandam, mira imo omnia fiant: vt nunc præter infinita alia vſum taceam

Virgo Philoſophica.
Donum ſapientiæ.
Quinta eſſentia cæli.
Planetarum perfectio.
Metallorum ac corporum purificatio.
Ars ſancta & magica.

ceam

ceam magicum, & ſupercœleſtem, poſtquam finita radiorum Solis & Lunæ influentia gonetica, & quarta ſupra ſuam natiuam terram reuolutione, omni creata poteſtate influentiali tam in Elementali mundo, quam cœleſti aut ſupercœleſti abſolutiſſime dotatum ſit: *Mirabilium omnium mirabiliſſimum, ſiquidem Deus in ſuis operibus mirabilis, etiam ſua dona mirabilia, in mirabilibus hominibus conſueuit occultare* Omnis antiquitas, omnis etiam omnium gentium & linguarum in doctrinæ huius traditione veritas, conſenſus doctiſſimorum omnium illorum, qui in omni ſeculo cum admiratione multorum & laude vixerunt, hoc ita ſe habere teſtatur: Hoc inſuper præter ocularem multorum ſeculi noſtri inſpectionem ac certificationem ex illorum ſcriptis tot Hieroglyphicis, Magicis & Mathematicis velamentis, tanta & tam certa Philoſophicæ veritatis ſerie cõtextis ſtatuere haud difficile eſt.

Radiorum Solis ac Lunæ figura.

Creatur admirabilis. Creatura mirabilis.

Quis igitur non admiretur & amplectatur tantum *Dei ſummi donum*, pretium ſtudii, operæ & virtutis immortale quod depulſo ſenio reiuueneſcentiam, perpetuam ſanitatem, ac ſine proximi detrimento victum & amictum honeſtum non per vſuram & fraudem, nec falſis mercemoniis, nec per oppreſſionem pauperum, vt iam diuites mundi ditantur, ſed per induſtriam operis & manuum laborem, piis à natura & inſtitutione dignificatis pollicetur Philoſophis? abſit itaque vt priſcorum exemplo neglecto, talia Dei magnifacienda magnalia, & ſtupendas naturæ vires offuſcare, aut negare velim, qui enim ſpernit ſcientiam, ſpernit illum iuxta hanc artem veriſſimam *Deus glorioſus & ſublimis*, aut quod peius, ſicuti plurimi faciunt, tanquam otioſorum hominum ſpeculationes, aut inania inſanæ, delirantiſq; mentis ſomnia ac commenta calumniari,

Summum Dei donum immortalis virtus.

Senii reiuueneſcentia. Sanitas perpetua.

Diuitiæ mũdanæ.

Magnalia ac ſtupenda miracula.

Scientiarum contemptores, diuinæ maieſtatis adulatores.

qui tamen apud ſapientes ſaltem iudicii ſui imbecillitatem produnt, & inſcitiæ ſuæ teſtes publicos aduocant: calumniantes ergo & ignorantes, quos & fatuos Philoſophi vocant, ab hiſce diuinis epulis arcendi, vt & delirantes ſuis phantaſticis ſomniis penitus relinquendi.

Comparatio ſapientiæ diuinæ cũ primo ente, & primitiuo Balſamo radicali.

Comparatur autem hæc diuina noſtra artificioſiſſima ſapientia non ineptè ſed veriſſimè & eſſentialiter cũ principio & Ente primitiuę Mumiæ Balſamicę, ſeu humido radicali; Hermetici enim, veluti & nos myſtico ſenſu eã vocamus *Balſamum, Mumiam, vitale embryonatum & incombuſtibile ſulphur, radicale ſemen, Spiritum innatum, quintam eſſentiã, Arcanum, florem Cheironium, Lilium, internum archeum, Solem & cœlum, mannam, materiam perlatam, fontem actionum vitaliũ, auctorem fæcunditatis,* & quid non? Imo *Principium, Radix, fundamentum, totius Rector, Manarcha & Oeconomus, Mechanicus naturæ,* quæ pro infinita artium, ſcientiarũ, rationum ſeminalium, donorum, prædeſtinationum, Tincturarum & cõfluentiarum varietate ac robore ſeptem membra principaliora in corpore Microcoſmi cõfortat ac reſtaurat, hominemque edoctum reddit: à naturæ liturgia definitis & congruentibus, Elementa repugnantia concordi mixtionis lege (*ex igne enim & aqua facit Azothum, Mercuriale illud ſapientum Ens primum*) ligat, digeſtiſq; tandem temporibus, corruptis ac conſumptis prædictis Elementis, ipſa integra & ſuperſtes remanet.

Vitale embryonatum. Internus archeus. Manna perlata. Mechanicus naturæ. Monarcha naturæ. Confortatiuum ſeptem membrorum principaliorum. Ignis & aqua ſufficiunt.

Matrimoniũ Microcoſmi cum Macrocoſmo. Semineũ rerum omniũ. Manna ſpiritualis S. lis ac Lunæ.

Veriſſimè dico quod *nullus Balſamus ſiue corporalis ſiue eſſentialis, nullum matrimonium Microcoſmi cum Macrocoſmo, nulla rei cõſeruatio, nutritio, generatio, conſtitutio & formatio, nullum ſemen, virtus, ſapiẽtia, anima, vita, natura, tinctura, radix, elemẽtum, ſtella, animale, vegetabile, minerale, ne Sol quidem aut Luna, Balſamica ac ſpirituali hac manna carere poteſt, imò omnia corruptibi-*

ptibilia eius eſſentia conſeruantur ad ſuum prædeſtinatum ac deſtinatum terminum.

Habet autem hæc *Tinctura ſeu Medicina vniuerſalis* virtutem efficacem ſuper omnes alias Medicorũ medicinas omnem ſanandi infirmitatem, tam in calidis, quam in frigidis ægritudinibus, eo quod eſt occultę & ſubtilis naturę: conſeruat ſanitatẽ, roborat firmitatem & virtutem, & de ſene facit iuuenem, & omnẽ expellit ægritudinem, venenum declinat à corde, arterias humectat, cõtenta in pulmone diſſoluit & vlceratum conſolidat; ſanguinem mundificat, contenta in ſpiritualibus purgat & ea munda conſeruat, & ſi ægritudo fuerit vnius menſis, ſanat vna die, ſi vnius anni, in duodecim diebus: ſi verò fuerit aliqua ex lõgo tempore, ſanat in vno menſe, & non immediatè: Imo Medicina ſuper alias omnes Medicinas, & mundi diuitias, & incomparabilis Theſaurus. Laicis eſt inimica teſte Gebro, quia *impoſſibile eſt indigentem Philoſophari*: Ideoq; etiam quicunque ad hanc ſcientiam vult peruenire, & non eſt Philoſophus, fatuus eſt: Et ſcientia hæc non eſt, niſi de occultis Philoſophorum.

Virtutes Medicinæ vniuerſales. *Occulta natura in occulto ſecreto.* *Medicina Bezoartica.* *Medicina cõſolidans.*

Theſaurus incomparabilis. *Scientia de occultis Philoſophorum.*

Dicitur etiam hoc noſtrum *Magiſterium de lapide ſecreto, officium honoratum & ſecretum ſecretorũ Dei*, quod Dominus celauit ſuo populo, nec voluit vllis reuelare, niſi illis, qui fideliter tanquam filii meruerunt, & qui eius bonitatẽ & magnitudinem cognouerunt: Qui enim ſecretum Dei poſtulat, neceſſe eſt ei hoc ſecretum Magiſterii plus q̃ aliud. Sapiens quidam dicit: Non eſt tibi datum à Deo hoc magiſterium ſolum pro tua audacia, fortitudine & calliditate, ſine omni labore.* Nam laborant homines, & Deus tribuit fortunam hominibus: Adora ergo Deum creatorem qui tibi tantam gratiã ſuis operibus benedictis voluit exhibe-

** Chryſoſt. in 7. Matt. homil. 20. ſicut non eſt poſſibile, vt ex ſola pluuia fructificetur terra, niſi flauerit ſuper eam ventus: ſic non eſt poſſibile vt ſola doctrina corrigat hominem, niſi cooperatus fuerit Spiritus ſanctus in corde ipſius.*

hibere. Dicitur etiam & eſt *Philoſophiæ occultæ Minerua, & margarita vnica pretioſiſſima omnem exiſtimationem excedens:* Nec datur alicui aditus, niſi per reuelationem diuinā aut per vocē viuentis ſeu oſtēſibilem doctrinam: Nulla etiam eius perfectio, abſq; *diuinitatis auxilio* & demonſtratione: Neq; etiam *ſupremus Iehoua*, omnibus hanc ſcientiam vult manifeſtare, propter euitationem ſcandalorum: Ideoque nec volentis aut currentis, ſed Dei miſerentis eſt acceſſus ad hanc diuinam artem: Rom. 9. Neq; à ſe accipiet, niſi ei fuerit datum de cœlo: Ioh. 3. *Sufficit tibi gratia mea:* inquit Paulus 2. Cor. 12. *Vnicuique noſtrum data eſt gratia ſecundum menſuram donationis Chriſti.* Epheſ. 4. * *Gratia Dei ſum id quod ſum, & gratia eius in me vacua non fuit, ſed abundantius illis omnibus laboraui. Non ego autem, ſed gratia Dei mecum.* 1. Cor. 15. *Gratiæ in nobis non ſunt negligendæ.* 1. Tim. 4. *Gratiam & gloriam dabit Dominus.* Pſal. 83. *Oculi tui vias Domini cuſtodiant, vt addatur gratia capiti tuo.* Prou. 12.

** Auguſtinus lib. 11. de Trinit. c. 19. ſicut corpus carnis nil aliud eſt quam caro ſic donum Spiritus ſancti nihil aliud eſt quam Spiritus ſanctus.*

o Fulgentius ait ad Theodorum ſenatorem: *Cum oculus factus eſt, vt videre lumen poſſit, ſed videre non poteſt niſi ſe illi lumen infuderit: Ita bonum quod facis, gratiæ adſcribendum. Nam quod videt oculus, beneficium eſt luminis: quo ſi careret, cæcus remanebit in tenebris.* Gregorius lib. 8. moral. ait: *Dum nos gratia diuini reſpectus illuminat, cuncta mentis noſtræ nobis abſcondita manifeſtat.*

o Beda Hom. 9. in Lucā. Nulla in diſcendo mora eſt, vbi Spiritus ſanctus Doctor adeſt.

Bernhardus ſuper Cantic. ſerm. 54. ‖ *Gratia Balſamum puriſſimum eſt; & ideò purum, ſolidum & profundum vas requirit.* Idem Epiſtola vltima: *Vt Heliſei farinula potum dulcerat: ſic gratia ſpiritus labores alleuat.* Sic Auguſtinus libro de Baptiſmo paruulorum: *Dei gratia cur ad iſtum veniat, ad illum non veniat: Occulta cauſa eſſe poteſt, iniuſta non poteſt &c.* Hinc ex gratia procedit Spiritus, qui quos vult inſpirat. Ait enim *Sal-*

‖ Auguſtin. in Epiſt. ſanctum ſemper onus in me ſpira, vt cogitem: compelle vt faciam: ſuade vt te diligā: confirma me vt te teneā: cuſtodi me ne te perdam.

uator

uator Chriſtus. Iohan. 3. *Spiritus vbi vult ſpirat, & vocem eius audis, ſed neſcis vnde veniat & quo vadat: ſic & omnis qui natus eſt ex ſpiritu.* Paulus 1. Cor. 2. *Quis hominum nouit ea, quæ ſunt hominis niſi ſpiritus hominis qui eſt in eo? Sic & ea quæ ſunt Dei, nemo nouit, niſi ſpiritus Dei.*

Hinc Philoſophus Naturaliſta dicit: *Inueni eam non ex mea ſcientia, ſed Spiritus ſancti gratia.* Item, *Spiritualis eſt ſapientia, & habet ſempiternum theſaurum, quo ſi paſceret quotidie mille millia hominum, non indigeret.* Alius Philoſophus ait: Qui hanc ſcientiam apprehendunt, *his lignum eſt vitæ, cibus legitimus ac ſempiternus, & lumen indeficiens: & beati, qui tenuerint eam, quia ſcientia Domini nunquam peribit.* Item, *Ars hæc ſuccurrit electis, demonſtrans Dei prouidentiam, & agnoſcens illud, quod toti mundo impoſſibile videtur.* Item, Hæc *ſcientia eſt gratia, a Deo data, cuius fundamentum non ſunt Academici libri, ſed inuiſibilis miſericordia Dei & donũ: Fundata non ſuper figmenta humana, ſed ſupra Naturam, quam Deus ſancto ſuo digito ſublunaribus præcipue verò metallis perfectis impreſſit, ideo verum fundamentum eius Deus eſt, & merum Dei altiſſimi donum: Non ab Ethnicis, ſed à ſupremæ vniuerſitatis vnico Rectore, ſolo videlicet Deo, dierum antiquiſſimo, & errare neſcio, Luminum Patre, petenda & diſcenda.* Hinc non ex creaturis, ſed *ex Deo diſcenda eſt ſapientia, qui omnium arcanorum conditor ſolus ſcit, quas proprietates cuique creato indidit:* Nunquam enim à mortali præceptore aut litera mortua, tam rectè & commodè diſcitur, quam ab eo qui *omnium rerum eſt perfectus artifex,* ſicuti eſt *Creator ipſe ſublimis, & glorioſus Deus,* à quo ad nos profluit, non aliter atque radiis ſolaribus calor, qui flores & omnis generis germina producit. Quid enim habet homo, quod non ſupernè acceperit? omnes per retrogreſſionem, diſcunt à primo & hic à Deo, qui ei ſcientiã creauit.

Donum Spiritus ſancti Lapis Philoſophorum.

Scientia Lapidis, ſcientia eſt.

Electorum, ars hæc, eſt ſubſidium.

Digitus Dei & natura, nihil faciunt fruſtra.

Solus Deus omniſcius, creaturarum proprietates intelligens eſt.

Lumen gratiæ & naturæ, inſtructores artis ſunto.

Sic Medicus naſci debet è lumine gratiæ & naturæ ab interno & inuiſibili homine, interno Angelo, luce naturæ, quæ inſtar veri Doctoris homines inſtruit, prout Spiritus ſanctus Apoſtolos linguis igneis inſtruxit: Exercendo confirmatur Medicinæ Chymicæ ſcientia, & in lucem producitur, non ſtabilitur humana, ſed Dei & naturæ inſtitutione: Et nihil aliud eſt quam creata & incarnata miſericordia à Patre cœleſti, egentibus & ærumnoſis mortalibus erogata, vt patiens ægrotus ſenſibiliter videat & experiatur benignum erga ſe in afflictionibus ſuis creatoris ſui amorem, miſericordiam & auxilium, ſicque Deus in ſuis mirabilibus glorificatur, &c. Sunt etiam qui hanc ſcientiam, ſapientiam & Philoſophiam myſteriorum, in arcanis & myſticis latitantium ſcutatricem & detectricem dixerunt. Multi & plerique omnes illi hoc inficias abeuntes, qui vel errore populari dementati, pulcherrimarumque rerum ignorantia occupati, vel ſuorum placitorum, quæ ſeu confinxerunt ipſi ſua ſibi decreta fabricantes, ſeu à præceptoribus non melioribus, aut ſaltem prauè intellectis, acceperunt, amore ſuauiter, tanquam hauſtu poculi Circæi, ebrii, & alias inter vaſtiſſimas, craſſiſſimasque obſcuritatum profundiſſimarum nebulas adhuc in Platonico ſpecu ſedentes errare cum multis malunt, quam cum paucis ſobriis bene ſentire: aut ſaltem, vt ut ſentiunt cum paucis, hoc eſt, cum animo ſuo; quaſi cæteris nullus ſit ſenſus, tamen cum multis loquendum putant. Sed longe aliter qui ſapientiæ, & re & exiſtimatione, abſtruſæque ſcientiæ copia ac facultate præcellunt, nec iudicio ac candore deſtituuntur, longe inquam auguſtius de Chymia ſtatuunt, exiſtimantque iuxta ſententiam dictorum antiquorum, hanc artem eſſe diuinum quod-

Creata & incarnata miſericordia Patris cœleſtis.

Sapientia & Philoſophia myſtica.

Specus Platonicum, plenum errorũ.

quoddam Dei Omnipotentis munus, miſeriæ humanæ ſubleuandæ, clementiſſime & ex gratia altiſſimi conceſſum, quod qui vituperio ducit ac ludibrio, proculdubio ille conferentis iræ facit ſe obnoxium. Regum & ſapientum curæ fuiſſe Alchymiam olim ſcimus, apud quos in tanto honore & admiratione fuit, vt inter myſticas habita ſit ab ipſis ſcientias, nec vlli etiam fuit reuelata, niſi pietate præditis, & ſacroſanctæ Doctrinæ initiatis hominum filiis.

Diuinum Omnipotentis munus.

Alchymiæ excellentia apud Reges & magnates olim flruit.

Hermes *artem perfecti Magiſterii* dixit. Arnoldus de Villa noua dicit eſſe *ſcientiam de occultis Philoſophorum.* Morienus ait: *Eſt ſcientia abſtrahens hominem à mundi calamitate, & reducens mentem ad cognitionem bonorum, quæ poſt hanc vitam ſunt ſperanda.* Senior refert, *eſſe artem in Dei potentia reſeruatam.* Alius: *Hoc eſt diuinum & admirabile opus, inuentum per continuum ſtudium, preces, cognitionem dictorum Philoſophorum, & fidelem ſcientem informationem.* Item, *Hæc ſcientia non participatur niſi Deo mentem purifices: Et via ad hanc ſecreta eſt, viuere ſecundum Saluatoris præceptum*: Sic ars Aſtronomiæ & Phyſices legentibus patens eſt: *Ars verò noſtra non niſi à ſapientibus ſciri poteſt.* Imò, *Ars noſtra eſt ſcientia vaſis Hermetis, de ſapientia Domini gentibus occultata.*

Ars perfecti magiſterii.

Ars in Dei potentia reſeruata.

Ars ſapientũ & non fatuorum.

Ars Hermetis, ſcientia vaſis.

Res in arte noſtra à Philoſophis nũcupatur *Aurum Dei, plumbum ſapientum, Aureum iſtud Iaſonis vellus, Amalthex cornu, Pandoræ pyxis, potens Ereſtum ex abyſſo Moyſis, Noctes Orphei, Orco Hippocratis, Puteus Democriti, Iliaſtrum Paracelſi protractum, ac luci hominum expoſitum.* Ante diluuium Hermes teſtatur, hanc artem fuiſſe gentibus notam, & niſi hoc artificium per naturæ & artificis auxilium exiſteret verum miraculum, vix aliquis ad veritatis trutinam reuocaret, & Sophorum hanc ſcientiam, non imperitorum, pro ni-

Aurum Dei.

Plumbum ſapientum.

Aureum Vellus.

Donum Dei. *Gratia diuina.* hilo haberet. Hoc *donum Dei ſola illuminans gratia diuina* noſtræque mentis, quærit patientem & religioſam humilitatem in nobis, ocularem noſtræ naturæ nobis impertitur demonſtrationem, alienos à Deo fugit, amorem erga proximum, egenum in timore Dei ad memoriã reuocat, in tacito & piè gaudenti ſinu requiem poſtulat. Thraſones glorioſos & literatos irriſores contra ſuam ipſorum conſcientiã irritat, ſceleribus, calumniis & vitiorum plenis hominibus tenebras inducit.

Arx Regia. *Domicilium naturæ.* Hæc Regia arx ac domicilium, in ſanctiſſimæ Philoſophiæ myſteriis ſolam Dei naturam cognoſcit, perſpicit, & ad hoſpitii leges ſacras inuitat, filios ſcientiæ cogitatione ſacra, animo diuinitatis pleno ad maiora, (hoc ſancto magiſterio in mediocri ſtatu conſiſtente) rerum vix perceptibilium, attamẽ naturalium ac diuinarum, deducit & trahit. *Diana Triuna.* Sed quid de Diana Triuna ſine veſte, & artium arte ſine medio ædificio cœleſti abſque foribus, & genitura abſque ſemine loquar? En lucem illam, cuius beneficio *Lux Artis, mediator ipſiſſimus.* veſtem Deæ, *Mediatorem medii, oſtium oſtii, viam veritatis* & linguam Philoſophorum callere, videre ac perſentiſcere diſces: Verum ne illotis manibus attingas, oculos mentis internæ ac ſpiritualis eo dirigito, ne forſan tenebroſa caligine ſuffocatus, nihil quicquam verborum, quæ aut ego aut Philoſophi dicunt, cognoſcas aut intelligas, ſi enim *Lucem viſurus, luce vtatur.* ante oſtium pulſaueris, & lucem viſurus, luce vtaris, ſi ambulare recta via quæris, tramite ſancto innitaris, & in omnibus Chriſtus tibi ſummus itineris ſit comes, ſic nihil quicquam ſecretorum inuenies, cuius ille non ſit diuinus *Inueſtigatio antiquorum poſita in ſola poſſibilitate.* Inuentor & creator. Quid ergo ſit quod anteceſſores noſtri tantopere quæſierint, hoc intellige, nihil quicquam aliud è rei veritate eſſe, quam ipſius naturæ, Dei miniſtræ, poſſibi-

poſſibilitatem: Illamque ſimplicem, vnam, veram, in ſuo Eſſe integram, (quam Deus ante ſecula fecit, & ſpiritum ei incluſit) noſtris ingeniis & geniis vbiuis obuiam. In hac ſimplici natura omnes ſynceri Philoſophi ac ſapientes, vnicè, tot tamque varia ſpeculantia, verſarunt, & quamuis ingeniis, vt ex nobis vix imaginari potuerunt, attamẽ ſimplici naturæ via manſerunt legitimo modo quæſita, eaq; diuina annuente gratia, inuenerunt. Annon ipſa? Natura & rerum generatio in orbe vilis, ſimplex, ac ſi nullius momenti, exiſtere videtur: Hæc ratio eſt, quod ingenia Philoſophorum non ad res cognitas, ſed res admirabiles, Omnipotentiæ diuinę participes, vixque perceptibiles, fuerint intenſa & aptata: Et ſi hac via nobis imaginari poſſemus, forſan & facilius ſuccederet, & ante oculos noſtros vera Philoſophia ac naturæ cognitio aperta iaceret, hacque ratione verum curſum Dei miniſtræ, & Philoſophorum ſenſum proſequi poſſemus: Annon natura hominum ſic comparara apud omnes ferè eſt, vt negligat quæ ſciat, & alia conſequenter quærat: qui ſi hoc Philoſophi veri Naturaliſtæ? quidni multo magis ſingula ingenia, cuilibet enim homini natura ſubdita eſt, quærũt: Exemplum eſto in artifice, annon ille, cum ad ſummũ ſui artificii apicem ac perfectionem deuenit, ad alia contendit, ſin minus eo abuſiuè vtitur, aut plane in deſinentiam deſinit: Tali modo & diua generoſa natura agit, vſque dum ad vltimum ſuæ actionis terminum, (quod Philoſophi Iliadum vocãt, veluti Paracelſus hoc Auro aſſcribit tractat. de mineral. Iliadi verò ſemen eſſe aquam, lib. 4. tractat. 1.) peruenerit, poſtea ab opere ceſſat: Nam ſciendum eſt, ab initio Naturæ quædam indita & recapitulata eſt promiſſio, proinde vt in ſtatu meliorari, & per curſum integrum ad altiora &

natura, quæ ſimplex, vna, vera & in Eſſentia integra.

Natura & rerũ generatio ſimplex.

Naturæ vltimus actus. Iliadum Philoſophorum. Iliadi ſemen eſt aqua.

præſtantiora euehi, ac peruenire poſſit, in quo requiem pleniſſimam habeat, ad quam etiam ſummis laboribus atque conatibus contendit, ſuoque nobiliſſimo fine tendit, veluti formica ſenio confecta in ſenectute, natura creatur alis. Tali ratione & noſtra ingenia peruēta ſunt, vt iam ferè ipſum Iliadum (qui naturæ vnus eſt, ipſe ſolus Deus, qui & naturæ principium eſt, ſiquidem nullum finitur initium, niſi in eo, in quo incipit) tetigerimus, videlicet in perſcrutanda Philoſophica arte, & praxi lapidis ſeu vniuerſalis Medicinæ.

Formica ſenio confecta alis creatur.

Deus naturæ principium.

An non Chymia tot & tam varias ſubtilitates inuenit, vt vix maiores ac ſubtiliores erui & reperiri poſſint? Scias autem differentiam eſſe inter Chymiam & artem Philoſophorum (conſtat ex tertia & quarta parte noſtræ huius Anatomiæ Solaris) tanquam faber ferrarius, ſimpli à fabro Horologiorum, ambo tractant ferrum, & neuter ſcit alterius laborem, an hic claues alter verò clauos, an bo tamē ſunt in ſua arte magiſtri: Differētia eſt in propatulo, quod vnus craſſius, alter verò ſubtilius, & hoc nō ſolum, verum hic ad manualia ſua, alter ad ſigna & cœli ſydera, ac Planetas, qui horis, diebus, ac minutis, &c. præſunt, ſuas operationes refert: neque enim tali ratione ſufficienter naturam inquirit, quia hoc ita eſſe & accidere oportere ſibi præſumit, longe enim ab interna conſtellatione abeſt.

Differentia inter Chymiam & artem Philoſophorum.

Opus aliud manuale, aliud ſydereū & aſtrale.

Rex Philoſophorum & pater Hermes, ſi hodie rediuiuus exiſteret, ſubtiliſque perſpicuitatis & ingenii Geber, ſimulq; Raymundus Lullius Hiſpanus Philoſophus profundiſſimus, à noſtris Chymicis pro diſcipulis potius, quā Magiſtris ſcientiæ clariſſimis, haberi forent. Vnde enim tot deſtillationum varietates, (vide tertiam partem huius Anatomiæ) tot circulationes, ſublimationes, calcinationes,

nes, reuerberationes, solutiones, præcipitationes, extractiones, & tot alia Artiſtarũ operationũ genera, quæ huius noſtri ſeculi homines ex illorum ſcriptis excogitauere atq; falſo ſumpſere atq. inuenere. Summum tamen atque vnicum laude digniſſimũ nobis reſtat, ſcire, ipſum Philoſophum hanc artem præter alios tenuiſſe; Alteram vero etiam nobis non laude ſed vituperio dignum, nobis hanc artem deeſſe, vt verò ſciamus, quod ipſi fecerũt Lapidem videlicet Philoſophorum, ſeu Tincturam Phyſicã, hic nodus hic cuneus. Nam dum ſtercora ſerimus, etiã ipſa metimus, qualis Medicina, talis Tinctura: quando illã quærimus, alia inuenimus, & niſi procreatio humana ita eſſet vſitata, & ius ſuum in eo natura teneret, iam à tramite vix non deuiaremus.

Sed ſufficiat nunc dixiſſe de Lapidis ſiue Medicinæ vniuerſalis præſtantia, paucis nunc contemplare licet eius authores, inter quos antiqui Scriptores locum dant primũ Hermeti Triſmegiſto, deinde Mariæ Moyſis ſorori: ſuſpectus etiam nõnullis venit Ioſephus, item Abrahamus, qui Regem Ægypti obſeruationes aſtrorum docuit, de quo Gen. 12. Hebræis congentiles ſunt Calid filius Iazichi, Muſa Calidis diſcipulus: Hamech Hebræus: Iſaac Iudæus de Morios: Iacob Alhartane Iudæus: Iohãnes Euangeliſta ab Auicẽna primus inter Chriſtianos Chymiæ peritus recenſetur. Inter Chaldaicos fuêre Haly Chaldæus, Thebit, Chald. &c. finitimi Hebræis Syri exiſtunt, certos quidem artifices nobis non monſtrantes, eorũ tamen religio plena eſt allegoriis Chymicis, fabuliſq; obſcuris, vnde veritati conſentaneum, & eos hac arte imbutos extitiſſe. Inter Græcos enumerantur Democritus, Orpheus, Linus, Muſæus, Homerus, Vulcanus, Prometheus, Hercules, Iaſon,

Tres adhuc fœminæ: Vt Cleopatra Regina, & alia nuncupata Taphũtia, & alia Medera.

ſon, Chiron, Pythia, Pelopide, Pythagoras, Xamolxis, Anaxagoras, Heraclitus, Apollonius, Tyanæus, Michaël Pſellus, Olympiodorus, Heliodorus, Stephan⁹, Zoſimus, Iſaac Monachus, Blemidas, Pelagius, Africanus, Syneſius, Theophilus, Ptolomæus, Euclides, Dardan⁹, Demetrius, Abugazal præceptor Platonis, Plato iunior, Hamech, Seneca, &c. Sunt etiam nonnulli Romani, Arabes, Germani, Galli, Hiſpani, Angli, Vngari & alii permulti, &c. verũ horum omnium ſatis ampla fit mentio in præfatione Baſilicæ noſtræ Philoſophicæ, quare horum omnium abuſiua enumeratione laborem ſuperſedemus, & propius ad noſtrum intentum pergimus.

Cum itaq; & nos pauciſſimè fuerimus occupati in ſudanda & laboranda Medicina vniuerſali, in medio reliquimus num tetigerimus vel errauerimus; attamen placuit nobis etiam aliquid de hac proferre in noſtra Anatomia Auri; vbi tamen prius naturali Aſtronomia vſi ſumus, & vidimus concordantiam atque harmoniam ſuperioris cœleſtis Solis cũ inferiori Auro terreſtri, vbi ſimulac multorum confuſam opinionem de Auro inuenimus, & id in prima parte noſtræ Anatomiæ Solis comprehẽditur. Deinde apud Galenicos varias Medicinas, in quib. Aurũ crudum ſummũ eſt ingrediens inuenimus, has pro noſtra authoritate appoſuimus, qua ratione videre inpoſterũ poſſint, Aurum Chymicè præparatum melius, Philoſophicè verò ſolutum ac perfectum, ſuperare in virtute & efficacia captum omnium, & has aureas crudasq;, foliatas, & limaturis Auri repletas medicinas habem⁹ in ſecũda parte noſtræ Anatomiæ. Poſtmodum ad hodiernam Reformatam accedimus Chymiatriam, ibi Aurum examinauimus per cementationes, pulueriſationes, præcipitationes, amal-

gamatio-

gamationes, gradationes, fumigationes, alkoholiſationes, ſtratificationes, extractiones, ſolutiones, deſtillationes, in oleum reſolutiones, in panacæas redactiones, & in tria principia corporalia coarctationes, &c. & horum laborem ac demonſtrationem in tertiam partem noſtræ Anatomiæ incluſimus; & hæ quidem Auri præparationes adeo non ſunt contemnendæ, ab his enim ad altiora peruenire quis potis eſt, ſin minus cum his penè eadem præſtabit, ſi ritè artificioſeque aurum ſuper alembicum ingenioſe ſciat eſſenſificare, &c. Perfectior autem modus imò & perfectiſſimus artificioſiſſimusq; Aurum philoſophicè diſſoluendi, qui radicalis & centralis eſt, exinde donum Dei & gloria mundi, de hac ſeparatione etiam in noſtra Tertia parte Anatomiæ Solis, tam theoricè quàm practicè & hiſtoricè ſcripſimus. Deniq; in Quarta parte noſtræ Anatomiæ vſum nō vulgarem auri, Galenico aut Chymico modo tractamus, ſed verum Phyſicum, Philoſophicum ac miraculoſum. Vt autē Idæam etiam lapidis habeamus, damus illam in Quinta parte per aliquot figuras, non ſimplices aut ſophiſticas, ſed rei veritate naturales, Phyſicas & Philoſophicas. Et ſic complementū Anatomiæ noſtræ obiter demonſtrauimus, ſi deuenerimus ad partes ipſiſſimas eſſentiales Anatomiæ, cum verbis rerum teſtimonia probabimus.

Præterea duodecim adhuc reſtarent anatomiſanda in Auro; Exempli gratia dico primo, Aurum eſſe inſtar circuli abſolutiſſimi à natura circumſcripti. Secundo, In aureo circulo eſſe quadraturā quatuor qualitatum, hoc eſt, æquationem factam. Tertio, in aureo circulo, tanquam figura naturæ munitiſſima, eſſe dotes vberrimas reconditas, quę non cuilibet obuiæ, niſi circumſpecto rerum æſti-

 mato-

matori,occurrunt. Quarto, Aurum quaſi Solem terrenũ à nobis dictũ, eſſe Centrum omnium humanarum actionum, veluti cœleſtis Planetarum. Quinto, Quod cauſæ præcipuæ, cur menſura menſurabilium & pretium pretia-
1. bilium ſit aurum, internis proprietatibus exiſtant; 1. in externis accidentibus, colore, puritate, ſplendore, exten-
2. ſione, pondere & innoxa qualitate. Sexto, 2. Auri prærogatiuam dependere ab eius corruptione, immunitate, & quaſi perpetuitate contra omnium elementorũ iniurias, vt ita æternitatis imago corporea habeatur. Septimo, Quod totus hic mundus apertus liber ſit, docens rationales homines in genere, quod & qualis ſit Deus, quod hæc vita tranſitura, aliaq; æternæ fœlicitatis expectanda ſit, in quo aurum, qui paginam eſſe negat, Elleboro indigeat.
3. Octauo, 3. Auri præcellentiam peti ab internis & reconditis in eo virtutibus medicinalibus, quibus cordi humano confortando inprimis appropriatur. Nono, Qua ratione aurum, adeo ventriculo indigeſtibile, cordi ſpirituum vitaſium officinæ ſuccurrat, tactu & actu frigidum eidem calorem ſuppeditet, & virtutem medicinalem inſtillet, contra aduerſantium opiniones. Decimo, de auro æquato, quomodo agat in non æquata viſcera corporis humani & intemperiem illorum emendet. Vndecimo, Quod aurum detectum à ſuo cortice, nucleum medicinalem offerat, ſine quo tota compages eius ferè inefficax habeatur. Duodecimo, Quod illi Anticyram mittendi, adeoque eſſentia Ellebori extracta (vt quidam perhibent) purgandi ſint, qui auro medicinales virtutes, propria animi ignorãtia aut pecunia alterius non experti opinione ſeducti detrahunt, Deo in his magnalibus (quæ in mundo ex ſingulari prouidentia ſua præualere voluit) laudem & gratiam

debitam non reddunt, aliisque aliter edoctis & docentibus pro prœmio inuidiam, pro didactro mendacium reportant, &c.

De his quidem obiter in Anatomiæ noſtræ præfatione mentionem fecimus confuſam, ſingulari tamen libello omnia ad amuſſim tota vniuerſitas, cũ auxilio Diuino mox videbit. Vltimo quod reſtat, nulla ars eſt, quæ non habeat ſuum irriſorem, nos etiam non charta Emporetica, per quam filtramus deſtillata, menſtrua & ſolutiua, excipiemus, ſed prompto ac parato libro, illis, cum argumentis ſufficientibus, fundamentis naturalibus, authoritatibus grauiſſimis, & ponderoſiſſimis verbis erimus præſto, &c.

Quando verò olim, vt & nunc, Nobiliſſime ac Grauiſſime Vir, diurna conſuetudine ſit receptum, vt libri noui, viris generoſitate ac grauitate præcellentibus (hos enim myſteria inquirere decet) conſecrentur, quo illorum patrocinio & fauore ceu Mineruæ ægide muniti, ab iniuria inuidorum calumniantium eo magis vindicentur: nõ dubitaui, hos labores meos, & hoc mearum vigiliarum munus, Veſtræ Nobiliſſ. Excellentiæ meritis aſſcriptum, offerre, cum huic inſtar Mœcenatis & Patroni ſummè de me meriti deligere, vt ſi Sophiſtæ calumniandi inſania illud arrodere velint, ipſum iam veſtrum factum diſcretionis perſpicacia ac iudicii candore feliciter protegatis atque defendatis. Offero autem & addico V. Nobiliſſ. Excellentiæ, nouam de Auro Anatomiam, in quinque partes diuiſam, nondum tamẽ hactenus in methodicam formam redactam, id quod me conatum eſſe, quantum Deus ſuppeditauit auxilii, confido. Sed ne V. Nobiliſſ. Excellẽtiam detineam, res ipſa ſe commẽdabit ipſam. Plena ſunt pulpita operũ præſtantiſſimorũ apud viros clariſſimos, ſi

iuxta illa & huic Anatomiæ Auri conceſſerint angulum, ſatis eſt: ſi quid virtutis, ſi quid veritatis, ſi quid naturalis Philoſophiæ ſanioris ineſt, ſplendebit etiam in tenebris. Deuotus verò ad V. Nobiliſſimam Excellentiam confugio, omni ſubmiſſione & diligentia, petens ac contendẽs, me & ſtudia mea, ſibi quam commendatiſſima habeant, & quibus poſſunt modis (poſſunt autem quamplurimis) ea adiuuent & promoueant, adeoque aura fauoris ſui ad optatum portum prouehant, meque in ſuam tutelam & ſeruitium ſuſcipiant. Ego non ſolum indeſinenter ardentibus precibus miſericordem Patrem noſtrum Deum ter Optimum Maximum pro V. Nobiliſſ. Excellentia ſimulac totius familiæ ſanitate ac proſperitate, imò etiam Status Imperii ferrei ſalute ſollicitabo, verùm noctu dieque in id ſedulo incumbam, vt veſtris beneficiis me dignum reddam & præſtem, motæ ſpei reſpondeam, omnique in vita me talem exhibeam, vt veſtri vos patrocinii & beneficii nunquam pœnitere debeat.

Qui V. Nobiliſſimæ Excellentiæ ſe ſuaq́;
conſecrat & offert

JOAN-DANIEL MYLIVS, Philoſophiæ ac Medicinæ Doctor.

IOAN-

IOANNIS-DANIELIS MYLII

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,

ANATOMIÆ AVRI

Siue

TYROCINII MEDICO-CHYMICI,

Pars I.

De concordantia & Harmonia ſolis cum auro terreſtri.

IEhova *Dominus Zebaoth*, in cœleſtem regionem ſeu mundum ſenſualem collocauit primum mobile, ſeu ut aliis *ſecundam motionem poſt Angelos*, primam ceu creaturam corporalem, & fontem omnis vitæ ac motionis; in hanc inquã regionem cœleſtem poſuit primo *ſolem quaſi Regem & gubernatorem ſtellarum, fontem omnis luminis*: Hinc diuinus vates cap. 1. v. 14. ait: *Fecit Deus luminaria in expanſo cœli, & inter ea duo magna, ad diſtinctionem inter diem & noctem, & ad afferendum lucem ſuper terram: vt ſint ſigna cum tempeſtatibus, tum diebus & annis.* Sic ſolem, qui diei præeſt primò & ante omnia præponemus, *in ipſo enim mundi anima, & natura media habitat, vt quæ globum ſolis totum implens, radios ſuos vndique quaſi ſpiritum effundit per omnia, vitam, ſenſum & motum ipſi vniuerſo diſtribuens, & cuncta permeans entia*: Qua ratione *animæ omnes ad vnam animam mundi, & planetæ omnes ad ſolem vnicum, ceu Regem omnium referuntur. Sol boni filius, magna Plane-*

Primum mobile cœleſte.

Lumina duo magna cœli Sol & Luna.

In ſole anima Mundi ſita.

Sol omnia entia permeat.

Luna Humorum Domina.

tæ potentiæ, Dux Lucis, & caloris vitalis fons, Lunaque ipſius æmula Humorum Domina cum reliquis luminibus minoribus erraticis & fixis, maſculina vel fœminina, æſtiua vel hyemali influentia prędiris, ſuo per Zodiacum curſu, ſuo ortu & occaſu, congreſſu & diſceſſu neceſſaria ſunt digeſtionum inſtrumenta: quæ inferiora hæc agitant, mouent, & latentes formas exſuſcitāt, benigno roris, mannæ, Thereniabin, & pluuiarum nectare, blandiſſimoq; Zephyrorum genitalium, & teporis verni afflatu, ac grata temporum viciſſitudine fœcundant, & ab extra opitulando & obſtetricando formas ad actus ſecundos perducunt. Hinc φιλία καὶ νεῖκος, *mirabilis & imperſcrutabilis rerum ſympathia & antipathia*, conſenſus & diſſidium, diſcors concordia, φιλέχϑρεια oboritur, quo fit, vt animalium humores ſuperioribus lationibus obnoxii ad illorum motionem permutentur, certiſque aſtris ſurgentibus certæ planetæ enaſcantur, iiſdemque occidentibus decidant. Hinc veriſſimum Hermetis noſtri Triſmoſini in tabula Smaragdina conceptum: *Superiora ſunt ſicut inferiora, & inferiora ſicut ſuperiora. Nihil enim*, vt cabala vult, *in veritate Deus creauit ſuperius, quin eidem ſimulacrum aliquod creauerit inferius: nihil creauit inuiſibiliter, quin in corpore aliquo idipſum adumbrauerit viſibiliter, vt per corpus vmbra patētis perueniamus ad cognitionem ſpiritus latentis, & per effigiem apparentis inferius ad notitiā reapſe exiſtentis ſuperius.* Et Scaliger alternatā cohæſionē mundi adſtruit, cum inquit: *Formæ inferiores à ſuperioribus fouentur, & ſuperiores inferiorum benignitate non deſtituuntur*: pendent hæc noſtratia à ſuperioribus, non propter vniuocam effectuum communionem, ſed propter æquiuocam connexionem. Sunt enim ſuperiora quaſi formæ conſeruatrices inferiorū, quia hæc cauſa ipſa cauſarū tuetur ea, quæ fecit, per ea, quæ fecit. Hoc ſenſu nō adeo repudianda videtur veterū ſapientū Theoria, qui *formas rerū & virtutes principio ab Ideis in mente Diuina eminentibus prodeuntes*, deinde intelligentiis adminiſtris ſtellis communicari, & ab his maximè à ſole cœli corde, & lumine maſculo, hinc à Luna veluti matre ſuſceptas & collectas per Spiritus ætherei vehiculum in Elementa tanquam δοχεῖα, & ab his in vniuerſum mundi corpus, ventremque & centrum terræ per ventum prolificum, & aquarum lapſus ceu genitale ſemen immitti, & minerali naturæ primum agglutinari, hinc in vegetabilem & animalem tranſire: rurſus autem mediatoribus illis ſublatis à corporibus reſolutas & emeritas, per gradus ad priſti-

Influentia ſuperiorum in hæc inferiora cauſa rerum ſympatica & Antipatica.

Tabula ſmaragdina Hermetis Triſmegiſti.

Spiritus Vniuerſalis latet in corporibus vmbra circumſeptus.

Formæ rerūq; Ideæ in mente Diuina recondita ſunt.

priſtinos fontes regredi atque reuerti, confirmant. Hi omnes *inuiſibilem ſolem, ignem cuncta generantem, incombuſtibile ſulphur, Lineam viridem Benedictam vbique generantem, Mumiam & Balſamum fœlicioris Naturæ, ſalem liquoris à putredine corpora præſeruantem,* τὸ θεῖον, τὸ ἔμβιον τῆς φύσεως, *fabrum occultum, cœlum inferius intrinſecum, aſtraque propria non minus in reliquorum Elementorum ſinubus, & abyſſis poteſtatibus occulta, quam inuiſibili firmamento corporea forma Creatoris benignitate repræſentata magno conſenſu agnouerunt & tradiderunt,*

Cœlum in inferioribus eſt intrinſecum.

Hermes ille ter maximus Philoſophorum Pater, quem inter Philoſophos θεολογίζειν non iniuria dixeris, vt pleraque ſacris literis non multum abſimilia protulit, ſpiritũ fœcunditatis ſolarem mirificis encomiis extollit, dũ ait: *Spiritus agitur, & gubernatur omnis in orbe ſpiritus: Spiritus implet omnia: Mundus nutrit corpora, ſpiritus animat: Spiritu miniſtrantur omnia, & vegetantur in mundo. Hoc ſpiritu omnia indigent, omnia enim portat pro cuiuſque dignitate, omnia viuificat & alit. A fonte ſancto producitur vita, & ſpiritu fœcundiſſimus.* Naturæ genius Ariſtoteles cap. 3. de generat. animalium lib. 2. ait: *Omnis animæ poteſtas alterius corporis cuiuſdam particeps eſſe apparet; eiuſque diuinioris, quam quæ Elementa appellantur.* Continet enim in ſe ſemen cuiuſque fœcunditatis ſuæ cauſam, nempe ipſum calorem, qui igneus minimè eſt, neq; id generis facultatem aliquam æmulatur: ſed ſpiritus qui in ſemine ſpumanteq; corpore coercetur; & natura, quæ in eo ineſt ſpiritu, proportione reſpondet Elemento ſtellarum. Quamobrem ignis nullum generat animal, neque conſtitui quicquã denſis, vel ſiccis, vel humidis videtur: At verò *ſolis calor*, & animalium, non modo qui in ſemine continetur, verum etiam ſi quid excrementi ſit, quanquam diuerſum à natura, tamen id quoque principium habet vitale. Itaque dura, mollia, lenta, rigida, aſpera, leuia, caloris & frigoris vi effici poſſunt: At propria cuiuſque ratio & eſſentia nequaquam ex Elementis emergit: & ſanè conſtat, *In ſole omnes naturæ vires quaſi in receptaculo & fonte perenni reconditas eſſe: Humanæ enim Sapientiæ fermentum eſt, & ſuper omnia lucet: & ſicut in microcoſmo cor eſt ſcaturigo vitalis Spiritus & ſanguinis, omnibus reliquis membris motum, ac vigorem impertiens: Ita ſol cor cœli viciſſim tanquam omnium virtutum Elementarium Dominus per vniuerſam naturam ſuos ſpargit & infundit radios: Et vt ſol inter cœleſtia, ſic aurum inter metalla tenet primas, eſtque receptaculum & ſubiectum omnium virium Elementarium cœleſtium ac*

Spiritus ſolaris fœcunditas meritò ſumma laude extollenda eſt.

Vita à ſancto ac ſupremo vnico Rectore omnium.

Elementum ſtellarũ correſpondet cũ ſpiritu vniuerſali.

Ratio & eſſentia non ex Elementis.

ſupercœleſtium, delabuntur autem à ſupercœleſti & cœleſti influentia deorſum in mundum hunc elementarem, concentrandoque confluunt in hoc vnicum metallum, ſicque colligata in eo aſſeruata concluduntur.

Ab Heraclito *Sol* vocabatur *Fons luminis cœleſtis*, ab Orpheo, *Lux vitæ, Oculus mundi, Oculus cœli viuifitus, qui rebus omnibus calorem, lucem, vitamque inſpirat:* A Paracelſo *Sol* dicitur *Spiraculum vitæ elementorum:* à Platone & Zoroaſtro, *cœleſtis & inuincibilis ignis, cuius natura eſt omnes ignes in occulto latentes viuificare, eoſque occultos & quieſcentes incendere, nimirum Sphæras Planetarum, qui nobis non apparent, per ſe enim mortui, ſi verò incenſi, viuunt, edunt, ac operantur ſuas proprietates.*

Sapientes antiqui ſolem comparauerunt Deo, quoniam à Deo omnis ſplendor ſpiritualis & indiuiſibilis deriuatur, omniaque eodem intrinſecus illuminantur, non aliter quam claritas & fulgor viſibilis & externus omnis ab ipſo ſole procedit; namque vt in materialibus ſol; ſic in ſpiritualibus Deus eſt Imperator, igneum ſceptrum tenens. Secundum Syracidem, tria percipiuntur in ſolis eſſentia, videlicet ipſe ſol, eius lux ſeu claritas, & calor viuificus: Solem ipſi Deo Patri, claritatem filio, & calorem Spiritui Sancto referunt. Splendor immediate oritur & deriuatur à ſolari corpore vnico, caloris effectus & beneuolentia virtus ab vtroque deſcendit.

Theophraſtus libello de peſte cap. dicit: *Vti homo generat naturalem ſui imaginem, ita ſol mediantibus aſtris huic indit naturæ lumen.* Iamblichus dicebat, *quicquid habemus domi à ſole, vel ab ipſo ſolo, vel ab ipſo per alia, quamuis enim aliquid ab aliis habeamus, illud tamen à ſole mutatum eſt: In ſole tanquam corde cœli, vt in potenti ſcaturigine & fonte, reperiuntur cœleſtes occultæ operationes corporum cœleſtium.* Hinc *cœleſtis Regina & vxor Solis Luna*, omnium cœleſtium influxuum virtutumque vltimum eſt receptaculum, ſolis cæterorumque Planetarum ac ſtellarum radios & influxus quaſi fœtum ſuſcipiens, inferiori mundo ſibi vicino quaſi parturiens edit: æſtimaturque *à Deo ſapientiſſimo* ſphæram Lunæ in infimo loco corporum cæleſtium, & ſupremo elementarium motuum creatam & collocatam, vt ab illa deſuper poſſint accipi vires & influentiæ cœleſtes aſtrorum, & ipſa ſuppleta Luna eaſdē à ſe refundere in omnia elementaria, vel in ipſa elementa vſque in terræ globum diſtribuere, & cuiuſq; rei particulare ac proprium innatum aſtrum cum ſuperioribus conſpirans hoc pacto excitare. Sic abſque Luna intermedia

Luna media trix, qua

media

media vim ſuperiorum attrahere omnino nequimus: Nihilque ſine Lunæ beneficio vnquam perfeceris, quia *Luna virtute ſolis domina generationis augmenti, & detrimenti: Luna quaſi luce lucens aliena*, quia ipſa non lucet de ſe, ſed omnem ſplendorē ſuum à ſole mutuatur: Sic Luna licet ab omnibus ſtellis vires ſuſcipiat, potiſſimum tamen in ſole, quoties illi coniungitur, viuifica virtute repletur, ac pro illius intuitu complexionem mutuatur.

mediante ſuperiora agunt in hæc inferiora.

Hinc apparet quomodo anima mundi per ſupercœleſtem inuiſibilem & inſenſibilem ignem commoueat lumen & ignem ſolis, qui poſtea mouet vires Aſtrorum, & tandem per Lunam demittit in globum terræ, vſque in intima abyſſi profunda diſtribuendo, quemadmodum ſemen virile in globum vel vas matricis emittitur atque ejaculatur. *Et veluti ſuperiores cœleſtes planetæ ſuum ſplendorem ac lumen accipiunt à ſole cœleſti: eodem planè ac ſimili modo accipiunt terreſtres planetæ vel corpora metallica ſuum ſplendorem, lumen, vim, ac radios ab auro, vtpote à Philoſophico & terreſtri ſole.* Quando Sol in peripheriam ſuam voluit permeatq; vias ſeu plateas cœleſtes, per quas ad planetarum aliarumve ſtellarum domos ac hoſpitia diuertit, ſiquidem eius ductu planetę omnes agitantur, pręſentia nondum conjuncti torquentur, & coniunctione corporali lætantur: ſic confortando illarũ vim ac operationem, quam in aere habent, excitat, vnicuique infundit lumen, vitam, motum vſque ad infima & profundiſſima loca terræ, vti per Martem calorem, per Saturnum frigus &c. Hinc vere dicitur: *Sine cognitione luminis naturæ ſeu maioris mundi nullus medicus poteſt habere exactam vegetabilium, mineralium, animalium, metallorum, morborum, & microcoſmi cognitionem:* Macrocoſmi n. ſeu cœli & microcoſmi ſeu hominis vnum idemque eſt aſtrum, & veluti *omnium rerum formatio*, (vti ferrum in imaginatione fabri ferrarii) *ex aſtris dependet*, ita ratio, ſimul ac Medicina regit aſtra, vna externa, altera interna. Qualem enim nobis demonſtrant planetæ influentiam, quando fœtus in vtero earum vim ac proprietatem ſentit, cuius menſem primum Saturnus, ſecundum Iupiter, tertium Mars, quartum Sol, quintum Venus, ſextum Mercurius, ſeptimum Luna ſibi vindicant, ideo ſi ſeptimo menſe, qui eſt Lunæ, naſcitur, vitalis eſt infans: Luna enim bonus planeta: octauo rurſus ad Saturni nequitiam reuolutus, fœtus morti eſt obnoxius, ſed nono ſub Iouis benignitate iterum conſtitutus viuet deinde, jam ex

Anima mũdi gratia ignis inuiſibilis commouet lumen & ignem ſolis.

Cognitio luminis naturæ facit perfectum medicum.

Formatio rerum omniũ ex aſtris dependet.

Ratio regit aſtra.

Fœtus in vtero proprietatem ſentit influentiarum.

omni parte munitus, quocunque tempore in Lucem venerit, erit incolumis. Eſt igitur plurimis de cauſis Aſtrologia medico neceſſaria, ſunt enim exempli gratia quædam coniunctiones, & aſpectus Planetarum humanam naturam debilitantes aut roborantes, vnde Medicus fallitur, niſi pro habitudine influxuque cœleſti medicamenti habitudinibus commoda tribuat. *Luna enim coniuncta Iovi naturam corroborat*, inde ſi hac hora medicamenta tradantur, à ſolida efficacia declinant, quod non fit in harum planetarum ſeparatione, quoniam natura humana viribus non adaucta, ſed in ſtatu ſuo permanens, catapotiis, opiatis, antidotiſve coniecturam Medici minimè fallet: Sic è contrario, *Luna lumine aucta Marti vel diminuta Saturno coniuncta, humanam habitudinem debilitans*, Medicum imperitum in errorem trahet, vt in medicamentorum quantitaté peccet, inde Medicus ægrum præcipitabit, & vna cum excrementis animam exhalare coget. Sunt præterea Medicamenta cœleſtium obſeruatione confecta, maioris efficaciæ, vti & Auicenna in quibuſdam obſeruare mandauit: Nam ſexta quarti, ait, ſumatur carbonis Gancrorum fluuiatilium captorum, dum ſol eſt in ſigno Leonis, aſſorum in furno; quod licet exiguum ſit, attamen hoc exiguo in magno volumine, vbi ſe purum Medicum profitetur, nonnihil inſinuauit, ad aſtra eſſe confugiendum.

Aſtrologia ſumme neceſſaria medico.

Medicorum error ex inſcitia curſus ſupremorum Aſtrorum.

Hippocrates in prognoſticis ait: *eſt quoddam cœleſte, in quo Medicum conſiderare oportet, cuius prudentia admirabilis, nimiumque ſtupenda*: Quod dictum Galenus commendator ad aerem referri ait & recte: Aeris enim mutationem, alterationem, corruptionem non niſi Aſtrologus præuidet.

Cœleſtium etiam conſideratio requiritur in Medica.

Verum cum ſol, tanquam rector ac gubernator omnium medium inter Planetas locum obtineat, Luna enim profectò nihil luminis, niſi à ſole menſtruis motibus acceperit, habet, ei aurum damus, aurum enim habitudinis temperatæ dependet à ſole, vnde colore & pretio non habitudine ſolem ſequitur: Argentum vero Lunæ tribuitur, & in Medicamentis poſt aurum, ſicut Luna poſt Solem, minus eſt luminare. Iovi aſſignamus ſtannum, non propter colorum ſolummodo ſed & naturæ ſimilitudinem: color enim ſtanni Iovialis ſtellæ colorem imitatur, & id facile flectitur, impreſſioneſque recipit, & eſt *Iovis Natura, quæ mites facileſque homines reddit*. Æs ſiue Cuprum, Veneri & colore & natura perſimile, non ſine difficultate flectitur, & ipſa *Venus flexibiles, in genitura natos efficit*, & color

Luna lumen à ſole recipit.

Maius luminare cum Auro, minus luminare cũ Argento correſpondet.

Microcoſmus imitatur naturã Planetarum.

lor æris Planetæ colorem reddit, cui etiam tinnitus adeſt. Saturno plumbum frigiditate concordat,& ſui grauitate eiuſdem planetæ tarditatem imitatur. Ferrum ſiue chalybs, vtrumque ferrum eſt, ſui ſiccitate ſiccum Martem ſequitur; hinc ferrum in rebus bellicis aliis metallis præualet, vt eſt natura Martis. Argentum viuum quia mobile eſt, vt Mercurius Planeta, nulli adhærere noſcitur; nam ſi alicui inhæreret, illius ſectæ foret, & in coitu cum aliis aliquid ex ſe indicaret,ſed non ita eſt: nam in eorum naturam, quibus adhæret,vertitur, ita vt verti & adhærere ſint inter ſe longe diuerſa: Eſt enim cum bonis bonus,& cum malis malus: Quemadmodum autem ſeptem planetæ cum ſeptem metallis, actionibus & coloribus vniuntur, ſic etiam ſeptem principaliora membra microcoſmi pro ratione planetarum adnumerantur; Luna reſpiciet cerebrum & cerebri affectus, Mercurius pulmonem eiuſque affectiones, Venus renes eiusq; morbos,Sol cor eiuſq; ægritudines,Mars fel &c.Iupiter hepar &c.Saturnus vero ſplenem &c.Planetis etiã ſunt attributę horæ,à quibus dies nominantur, hoc ab Ægyptiis ad Græcos dudũ fluxit,& Apoſtolus in ſacris Epiſtolis hoc etiam innuit: Nam ſeptem dies ſeptimanæ, nomen à ſeptem Planetis acceperunt,non tamen ſeruato ordine; *& dies Solis, quem Dominicum ob reſurrectionem Domini noſtri Ieſu Chriſti vocamus*; Lunæ, Martis, Mercurii, Iovis, Veneris, Saturni. Prima enim hora Dominici diei Sol dominatur, deinde Venus, & ſic per ordinem, quouſque Lunam primam horam ſequentis diei occupans, nomen impoſuit, & ſic in cæteris ordo obſeruatur, &c. Sic *Humores in corpore noſtro & numerum, & qualitatem Elementorum imitantur, ſunt enim numero quatuor, bilis, atra bilis, pituita, ſanguis*. Bilis quam choleram, calida ſiccaque ignis Elementi ſimilitudinem gerit; ſubiacet Marti & Soli præcipue, vterque enim calidæ ſiccæque naturæ eſſe cognoſcitur. Atra bilis, quam melancholiam vocamus, obedit Saturno, cuius naturam imitatur: Eſt autem de natura terræ atra bilis, quam frigiditate & ſiccitate ſcatentem, de natura ſui ſterilem putamus, ſed cœli auxilio fertilitatem ſortitur. Pituita quæ phlegma eſt, aquæ Elemento aſſimilata, Lunæ & Veneris humido frigidoque pollentium dominium ſequitur; & pituitam huiuſmodi eſſe rationes aſſerunt. Sanguinem Iupiter aeri perſimilem, caliditate ſiccitateque ſibi ipſi conſentaneum optima ratione vindicauit: Aer enim & ſanguis & Iupiter humorem calidum occu-

Septem metalla conferẽda cum ſeptem membris principalioribus corporis humani.

Sol iuſtitiæ ſolem cæleſtem in ſupremo gradu collocauit, vnde & primum dominium conſtituit inter Planetas.

Horæ ſecundum planetas adnumerantur.

Humores qualitatem Elementorũ imitantur.

Homo terrenus & elementaris, nō eſt ſine eſſentia ſuperiorum.

occupant. Inde Paracelſus ait lib. de Azotho: *Homo terrenam elementarem eſſentiam in carne habet, in muſculis, in ſanguine, extra venas: Aqueam autem elementi partem in ſanguine venarum: in ſanguine etiam magnam habet partem eſſentiæ aeris: Maxima autem pars aeris eſt in ſtomacho, & in inteſtinis. Quantum ad quartam elementarem eſſentiam, ignem attinet, habitat illa in omnibus oſsibus, & in eorum medullis, fines & vltimam regionem habens in corde & capite: vnde elementum ſcaturit in oculos ad viſum, in cagaſtrium aquaſtrum, ad vitam eius, in eſſentiam ſalnitream, ad eius vitam, ſanitatem, morbos, deniq; omnia accidentia, bona ac mala.* Hactenus Paracelſus.

Luna humida.
Mercurius ingenioſus.
Venus libidinem introducit.
Sol ſapientiā communicat.
Mars contētioſus eſt.
Iupiter prudentiæ pater.
Saturnus moroſus eſt.

Sic etiam præterire non poſſumus Ptolomæi ſententiam qui lib. 4. Indiciorum, ætates accommodat ad planetas: Luna gubernat infantiam quatuor annis propter humiditatem; ſequentibus decem annis, Mercurius ingenii magiſter, & morum informator: octo ſequentes annos ſibi vendicat Venus, ingenerans blandimenta cupiditatum ac libidinum: poſt Venerem decem & novem annis dominatur Sol, ſapientiæ, grauitatiſque author: poſt Solem Mars, annis quatuordecim, curam laborum ac contentionum inſerit: Martem excipit Iupiter, conſiliorum & prudentiæ parens, atque moderator annis duodecim: & ſic complentur anni ſexaginta octo: quod reliquum eſt ætatis Saturnus conficit, inertia, moroſitate ac mœſtitia &c.

Aurum eſt centrū in quo influunt omnia ſupercœleſtia.

Verum *quando Sol inter planetas magni parentis lumen, primas; ita & aurum inter metalla tenet*; eſtque ſubiectum omnium virium elementarium cœleſtium atq; ſupercœleſtium, ab influentia autem cœleſti ac ſupercœleſti, deorſum in hunc mundum & orbem concentrando delabuntur, ac in hoc vnicum metallum confluunt, inque eo arctiſſimo nexu aſſeruatæ, atque vinculo indiſſolubili colligatæ tenentur atque concluduntur: Et veluti Sol communicat & prælucet omnibus ſtellis ac planetis, & ab ipſo tanquam Rege, lumen omne recipiunt, operam vicariam, aſſurgendo vel motus variatione ſeſe accommodando præſtant, dum in Apogæo tardi, in Perigæo celeres, nunc retrogradi, nunc apparent directi: Sic *ab Auro cæteræ res valorem & ſui pretium conſequuntur, quæ viciſſim illi cedunt in honore, durabilitate & virtute. In honore*; quia in Regum coronis & ſceptris geſtatur, in poculis & patinis vſurpatur, in catenis & veſtibus viſitur. *In duratione*; quoniam ceteræ in chaos elementorum citò redeunt: Aurum vero nunquam, niſi tardiſſime: *In virtute*, quia & Medici Hippocratici ipſi ſummas vires aſcribunt,

Tria grauitatem auri demonſtrant: honor, duratio & virtus.

bunt, propter quas ſuis medicinis folia, limaturam, puluerem immiſcent, & ægris propinant, vti paulo poſt docebimus. *In ſole eſt ſpiritus ſecretiſſimus ac cœleſtis, omnibus creaturis totius mundi vitam ſubſtantiam, eſſentiam largiens, vnde proximè Dei gerit imaginem*; Idem ille ſpiritus in cœlo liberrime diffuſus, motu ac virtute ſua in terra maxime, vt in centro eius arctiſſime contractus condenſatur, & quaſi in ſubſtantiam illorum incorporatur, quæ in terræ centro proueniunt: inde metallis totus clauditur ac figitur. Hic ſpiritus vnus idemque conuenit cum omnibus animantibus, vegetabilibus ac mineralibus teſte Paracelſo in libro de peſte cap. 2. *Quicquid à Deo eſt creatum ſiue mobile vel immobile, comprehendit in ſeſe occultum ſpiritum, vitaque hominis nihil aliud eſt, quam ſubtiliſſimus tenerrimus vapor & ſpiritus, proueniens ac euaporans à ſanguine cordis, permeatque omnia membra, & quatenus ille ſpiritus inuenit diſpoſitum membrum ſiue inſtrumentum, eatenus in homine operatur, idque poteſtate aſtrorum ſeu influentia cœli*: Exempli gratia, ſpiritus continens in cerebro, mediante & cooperante illo dat & introducit intellectum, rationem, ſenſum, memoriam, prout ab aſtro communicatur: (memoriam digitis, ac pedibus, Scaliger in exercitationibus) ſic ſpiritus oculorum dat viſum, narium ſpiritus, cauſa eſt odoris; aurium ſpiritus parit auditum; linguæ ſpiritus dat guſtum ſiue ſaporem; amorem ac cupiditatem introducit ſpiritus hepatis: eius gratia fit ex ore locutio: ſic in liene riſum, & iram in felle concitat: omneſque nerui ſunt motionis inſtrumenta, &c. *Sic membra illa principaliora in microcoſmo reguntur à ſpiritu: ſpiritus ab aſtris: Aſtra à ſole, ſol vero à ſuprema vniuerſitatis rectore, ſolo videlicet Deo, dierum antiquiſſimo, errare neſcio, ac luminum patre. Hic arcanorum conditor, hinc inde proprietates creaturarum, hic rerum omnium perfectus artifex, hic creator ſublimis, glorioſus ille Iehova Deus. Ab hoc dependent & profluunt radiorum ſolarium efficaciæ, vt calor flores omniſq; generis germina producat: ſic ſuperne homo quæ habet à Deo tenet, qui ſolus etiam ſcientiæ liber ac fons eſt: Hic Medicinæ parens:* Syr: cap. 34. *Sic Pater luminum ſplendorem ignis ſui emittens & communicans primo ſoli & cæteris cœleſtibus corporibus inde tanquam per media inſtrumenta in hunc noſtrum ignem influit: Hocque modo omnium Planetarum vires & virtutes in ſole reperiuntur*; Inde Philoſophus dicit: *perſcrutamini ſcripturam & naturam, in qua Dei miracula ſunt occulta.* Sic aſtra regunt hominem in ſpiritu, & ſpiritus hominis regit corpus in carne & ſanguine. Hic ſpiritus mortalis eſt: Anima intellectualis

Solis ſpiritus vita totius mundi.

Matrix mũdi eſt aqua, ſupra quam ſpiritus Domini ferebatur.

Philippus Melanthon lib. 1. phyſic. pag. 52.

Sol eſt fons vitalis potẽtiæ: Luna verò fons naturalis potentiæ.

Vires & virtutes omnes Planetarum in vno ſole ſunt implantata.

vero à Deo inſpirata, ſola eſt immortalis. Cernimus autem ſingularem conformitatem, concordantiam, & ſimilitudinem, quam inter ſe mutuo habent Sol cœleſtis & terreſtre aurum, quare veteres Sophi & Cabaliſtæ etiam vtrumq; tam cœleſtem, quam terreſtrem Solem vno charactere hieroglyphico, videlicet integro circulo & viſibili centro deſcribere & præfigurare voluerunt: ſiquidem *Solis character tum cœlum tum terram refert: nam circulus cœleſtes motiones & influentias, centrum terrenam & fixam naturam promittit.* Inde Crollius ſympatriota meus coniicit: *Quicunq; veri puncti & centri rationem cognoſcit, nihil in rerum natura vnquam ipſum latere poteſt, cuius non habeat perfectam notitiam:* In eo ſiquidem rerum abditarum fundamentum & radix cum conſiſtat, non immerito etiam omnium artium & ſcientiarum fundamenta naturalia hinc primum elicienda & depromenda: Quare tali concludimus philoſophica ratione de auro: *Sicuti cor & cerebrum in Microcoſmo duo principaliora membra inter ſeptem exiſtunt,* (veluti illis innotuit, quibus harmonica analogia ſuperiorum & inferiorum, vtpote qui ex Aſtrologorum ſuffragiis, duobus maximis cœli luminibus duo maxima hominis viſcera, cor & cerebrum dicata eſſe confiteri queant) *Ita præcipuum ac generaliſſimum eſt Medico, vt qui curat inprimis cor, tanquam regem reliquorum membrorum defendat, poſtea morbum aggrediatur?* Vnde philoſophari ſane licet, quod *cor ſit focus caloris, centrum microcoſmicum, rex & princeps reliquorum membrorum, quo ſaluo, cætera ſalua, læſo læſa ſunt, primum viuens, & vltimum in animali moriens, fons caloris ac ſpirituum, tutor, rector & inſpector eſt aliorum: at primogenituræ ius habet,* ſpectat ad conſeruationem totius familiæ mareque æſtuoſum affectuum turbinibus eſt, quare pacandum veniet auro in medicamentum concinnato ſine peregrini additione.

Sol cœleſtis ac terreſtre vno charactere præfigurantur.

Punctum centrale.

Cordi ac cerebro principalioribus mẽbris, ſumma adhibenda confortãs Medicina.

Aurum ex ſumme corroborantibus primũ eſt: Æquatio qualitatum, quaſi corticem externum ſuperinduxit auro, ſeu potius clypeum Achillis; ſub quo tanquam teſtudo ſub teſta duriſſima, ſua inferiora viſcera abſcondit, & ab iniuriis prætereuntium ſeu inique tractantium tuetur. Imo *quemadmodum Sol cœleſtis ſe habet erga reliquos planetas, tanquam Rex enim ſedet in meditullio aliorum planetarum, luce, magnitudine, pulchritudine omnes excellens, omnes illuminans, virtutemque illis ad inferiora quæque diſponenda diſtribuens: Ita enim Sol philoſophicus ſeu naturale aurum erga reliqua metalla: metallorum enim puriſſimum eſt aurum, in quo ſplendor ſolis,*

Aurum primũ ac ſummum corroborantium.

Sol cœleſtis rex planetarum.

Aurum terreſtre rex metallorum.

ſolis, igniſque cœleſtis radius eſt, & in cuius corpore perfectiſſimo quatuor elementa conueniunt.

Sicuti etiam cœlo ac mundo præeſt Sol, gaudium totius creaturæ, in ipſum vniuerſum mundũ & quæ in eo ſunt, imperium habens: ita & in animantibus, vniuerſo corpori ipſum cor prædominatur. In ipſo enim fons & ſcaturigo vitalis ſpiritus & ſanguinis omnibus reliquis membris motum & vigorem impertiens. *Sic in auro, mediante Deo, maximum confortatiuum cordis latenter quieſcit; Imo in auro omnium magiſteriorum eſt reſeruaculum, vita & regeneratio: Aurum colorem rubeum ſolis oſtendit, nec non puritatem & lucem, vt argentum Lunæ albedinem & nitorem.*

Sol gaudium totius creaturæ.

In auro magiſterium, vita & regeneratio metallorum.

Aurum veriſſimum eſt heliotropium, omniuq; rerum natura, quod ad Orientem & Meridionalem ſolem ſaltem generatur, calore gaudet, aq; ſolis æſtu ſatis maturatum, igne non corrumpitur, alienumq; calorem quemcunque non pertimeſcit. Aurum naturale ſolis eſt filius, inq; ſuis viſceribus tanquam filius de patris natura calorem innatum ſolarem abſcondit, ore vultuque Patrem ſoboles refert, eius mores ac virtutes in ſubſtantia & eſſentia imitatur.

Aurum ſolis filius.

In Auro elementorum perfecta eſt adæquatio, eſtque ſubiectum vniuerſale trium regnorum, nimirum animalium, vegetabilium & mineralium, vitaque eſt inſtar rerum omnium tantamq; affinitatem & harmoniam cum corpore humano ſeu microcoſmo forma ſua interna tenet, quantam quantam concordantiam cum ſole cœleſti mutuam poſſidet.

Quatuor naturæ principia inter cœleſtia Sol obtinet primas: inter vegetabilia vinum: inter animalia cor: inter mineralia aurum.

Aurum omnia ſuperat re poris eſt, tam virtute & pretio, quam vi vt præmio: quis enim adeo circumſpectus habet robora vel chalybem, vt multis in auro armatis reſiſtere valeat? quem adeo virtus ſuſtulit, vt non ab auro deiectus ſit? Quis auri vires medicinales in tam firmis & duris compagibus ac clauſtris latere ſciuiſſet, niſi labore & ſũptu præuio indagaſſet? Quis caſtra munita, teſte Philippo Macedone, expugnauit. annon aurum? Hoc pretioſiſſimum mundi donarium nullam aut exiguam ſui vtilitatem ac virtutes oſtendit, ſolidum enim & compactum, niſi arte aut manibus humanis moueatur: in hac natura ſubterranea ſummum apicem ſuæ perfectionis oſtendit.

Aurum naturæ perfectionem deſignat.

In tota claſſe vegetabilium aut animalium non datur aliquod remedium, ſiue ſimplex, ſiue compoſitum, quod ſimul calidum & humi-

humidum in ſummis & innoxiis gradibus, abſque peregrini permixtione, quod tale perduret in igne, in aqua, nec vnquam deſtruatur, quodque ſit tenuiſſimarum partium & cordi familiariſſimum, quale eſt vnicum & ſolum aurum debite præparatum.

Sol circulus cœleſtis. Veluti terra quanta quanta, eſt centrum vniuerſi, primiq; mobilis, & Sol cœleſtis tanquam lampas diurna circa hanc in circulum ducitur, nihilominus ipſe exiſtens cæterorum planetarum norma centralis, ſic aurum in ſua natura circulare centrum inuenitur rerum in mundo proſtantium. *Aurum circulare centrum.*

Rubinus habet in ſe effectum omnium lapidum pretioſorum: ſic etiam habet aurum in ſe virtutem omnium lapidum ductibilium, metallorum ſcilicet, quia continet in ſe omne metallum, & ea tingit ac viuificat. *Dict. 5. ca. 7.* Auicennas inquit, In auro naturæ ſunt abſconditæ, quæ proſunt toxico, aut illi, qui percuſſus eſt ferro; & pueris naſcentibus, ſi quando natus fuerit, teneat, non timebit dæmonem: Et ſi prægnans mulier biberit, non abortabit. Non etiam putes, quod lapides, quamuis cariores vendantur auro, quod magis valeant, quam aurum. *Dict. 6. c. 13.* Ideo enim pretium habent, quia pauci inueniuntur: *Et de omnibus rebus huius ſeculi magis valet aurum, & ita fuit & erit per omnia ſecula.* *Dict. 1, ca. 2.* Idem Auicennas: ſicut Sol magis valet, dans fortitudinem ſuam vſq; ad Saturnum, & deorſum vſq; ad Lunam, & ita aurum eſt pretioſius omnibus aliis, & ideo, quia omnes res cœleſtes ſunt mixtæ cum terreſtribus.

Magi illi ſeu ſapientes viri, qui regi regum recens in Bethlehem nato, Christo Ieſu Saluatori noſtro, genethliaca obtulerunt dona, inter cætera aurum elegerunt, vtpote Regi ob æternitatis imaginem debitum. Vt enim palma & laurus dabantur antiquitus æterno temporalibus, & mox morituris regibus in Symbolum certæ alicuius victoriæ: ſic huic æterno monarchæ, qui carnem humanam in tempore aſſumpſit, at in æternum non depoſiturus eſt, merito datur aurum, vnum, perpetuum, non ob humanam neceſſitatem, tamen ob diuinam omnipotentiam & affluentiam. *Aurum diuinam potētiam, & regiam maieſtatem declarat.*

Ne quid de auri vſu in veteri Teſtamento adiiciamus, hoc conſtat, etſi ſit & habeatur æternum aurum, ignibuſq; inſeparabile, tamē à Moyſe, ex iuſſu diuino, aureum vitulum (in eremo idololatriæ obiectum, ab Aarone erectum, Exod. 23.) combuſtum, eiuſq; puluerem aquæ inſperſum, populo Iſraelitico propinatum fuiſſe, quod non abſque miraculoſo artificio, ſiue diuino ſiue chymico, factum ſuſpicamur. *Aurū æternitatem præfigurat.*

mur. *Aurum ſane vnicum vere in rebus humanis incorruptibile exiſtit, longiſſimaque eſt durationis, vnde proxime ad æternitatem videtur accedere:* Eſt pulchrum viſu, tenuiſſimum dilatatu, pōderoſiſſimum tactu, rariſſimum inuentu, ſaluberrimum vſu iudicatum, cum æternitatis haud obſcuras in ſe oſtendat proprietates, præ aliis ſapientibus arriſit, vt eſſet corruptibilium norma, terreſtrium theſaurus, & elementorum compendium: Quod etſi à furibus & prædonibus aufferri poſſit, tamen ab igne, & aqua, carie, putredine, tineis & vermibus præſeruatur vt *tutiſſimum vitæ humanæ balſamum & viaticum*, quod in paruo corpore multarum rerum cenſum contineat, tanquam alter Tydeus, de quo dicitur, quod paruus mole corporis, magnus virtute mentis extiterit. *Aurum incorruptibile.* *Aurum vitæ humanæ balſamum.*

Ipſum aurum hominis partes, tanquam microcoſmi ideam optime exprimit, tam animam, quam corpus: in eius compoſitione hoc maximum, quod reſurrectionis humanorum corporum, animæque in ea remittendæ imago apparet manifeſtiſſime: apud ſanctum Iohannem Euangeliſtam in Apocalypſi cap. 21. v. 18. *Æterna ciuitas comparatur auro:* vrbem ſanctam, dicit, eam fuiſſe aurum purum, & ſimilem vitro puro. *Aurum microcoſmi idea.* *In præparatione aureæ medicinæ imago reſurrectionis manifeſtatur.*

Aurum non ſolum omnium defectuum & ſuperfluorum in corpore humano remedium, verum etiam materia, in qua optimum medicamentum, tanquam nucleus in teſta ſua concluſum deliteſcit: hoc vni eique præcipue corporis noſtri viſceri cordi conuenit, vel ex proprietate occulta, vel aperta temperie, quæ in eo ſumma & æquata reperitur. Aurum ſolum, vt ſapiens quamlibet terram elegit pro patria, cum vbique bene ſe habeat, omnia ſua ſecum portet, nec aliena appetat, ipſum ab aliis ſemper appetitum. *In auro ſummum medicamentum.*

In hoc vno auro æternitatis imago relucet, cum idem tanquam narciſſus pulcherrimus ſeſe in fonte aquę ſplendide contempletur, ſeipſum depereat amore, & à ſeipſo pereat perennis vt viuat: à quo enim liqueſcit, & omnia alia labaſcunt, nempe igne, nutritur ſolum vt ſalamandra, cum in igne creuerit vt Pyrauſta: Crollius dicit, *vera illa Philoſophica nobiliſſima lympha, & aqua ſapientiæ, haud ſeſe multis offert, & nonniſi Philoſophis ancillari libuit.* Eſt autem *aqua ſapientiæ philoſophorum vnica ſaltem*, quæ omnia metalla ac lapides ab impuro puncti quaternarii coagulationis vinculo philoſophice & naturaliter liberat: *Nec eſt ſub cœlo modus diſſoluendi phyſice corpus ſolis alius, quam per vniuerſale menſtruum* *Aurum æternitatis imago.* *Aurum philoſophorum ſalamandra.*

Mercurius eſt ſoluens auri vniuerſa'e.

Mercuriale Philoſophorum, totius naturæ ſecretiſſimum, quo dum per ignorantiam & difficultatem acquirendi caremus, conſueuerunt in defectu perdicum, famem etiam carnes bulæ, ſedare, ſiquidem coquus in abſentia ligni quercini ad coquendos cibos vtitur fagino ſeu Betulino.

Aurum rex metallorum.

Auro metallorum regi & capiti ſecundum Hermetem, corpori videlicet perfectiſſimo & puriſſimo, à nullo elementorum domabili, & à Deo ac natura perfecte ſecundum materiam & formam elaborato, non ſolùm omnes cœleſtes vires planetarum, aliorumque corporum metallicorum ac mineralium, ſed & vegetabilium ac animalium infuſæ ſunt; inde fit, quod nec ignis violentia hanc temperatam elementorum deſponſationem & coniunctionem ſeparare, nec terræ fœculentia vitiare, nec aquæ limoſitas contaminare, nec contactus aeris obumbrare aut corrumpere queat. Inde à Sophis tam propter cœleſtes quam terreſtres latentes vires, *omnis homo microcoſmus & Adam* nuncupatur, ſicuti illius finis & perfectio operis naturæ: Imo ſeptenarius perfectionis numerus fere completus eſt, vltra quem natura, ſine adiumento artis, in ſua potentia & operatione altius procedere potis non eſt, ſed quieſcit, ſic & *in ſeptimo die Iehoua Benedictus dominus Zebaoth, ſabbatizauit ac conquieuit.*

Microcoſmus ſeu paruus mundus, cũ macrocoſmo plane vnus ac idem.

Gen. 2.

In ſole & ſale, centralis & natura vniuerſalis Balſamus.

Veteres etiam non ſine cauſa dixerunt, *in ſole & ſale contineri omnia*, ſed non loquuntur de excrementitio aliquo, verum de centrali Balſamo naturæ vniuerſali, quod ab omni æuo veræ Halchymiæ nomen dedit. Veteres etiam fatentur, *ex auro fieri medicinam, quæ habet virtutem ſuper omnes alias Medicorum medicinas, omnem ſanandi infirmitatem, tam in calidis quam in frigidis ægritudinibus, eo quod eſt occulta & ſubtilis naturæ: conſeruat ſanitatem, roborat firmitatem & virtutem, & de ſene facit iuuenem, & omnem expellit ægritudinem, venenum declinat à corde, arterias humectat, contenta in pulmone diſſoluit & vlceratum conſolidat, ſanguinem mundificat, contenta in ſpiritualibus purgat & ea munda conſeruat, & ſi ægritudo fuerit vnius menſis, ſanat vna die, ſi vnius anni, in duodecim diebus: ſi vero fuerit aliqua ex longo tempore, ſanat in vno menſe, & non immediate: Hæc medicina ſuper omnes alias Medicinas & mundi diuitias, quia qui habet ipſam habet incomparabilem theſaurum.*

Medicina vniuerſalis ſeu lapis philoſophorum ex auro, in auro, cum auro, & per aurum.

Vniuerſalis Medicina eſt theſaurus totius mundi.

Aurum ſane eſt omnium rerum centrum, ſiquidem pro illo obtinendo multi operantur, ſtudent, loquuntur, ac ſilent, inque medio o-

omnium

mnium merito ponitur, circa id enim Reges, Principes, nobiles, ignobiles, ciues, ruſtici, opifices, literati & illiterati, & deniq; quotquot in mundo degunt, ſumma occupatione laborant: reſpice bella, nauigationes, mercaturas, tot inuenta ſubtilia, quibus orbis fere totus præoccupatur, annon pro auro fiunt. *Omnia pro auro recuperando fiunt.*

Vti etiam ſplendor ſolis communicatur Lunæ cum cæteris faciebus cœli, ſic & terreſtri auro, quod cum aqua & igne nec non aere & terra proportionaliter temperatum exiſtit, hinc ſplendidum fulgorem noctu diuque oculos humanos perſtringentem de ſe proiicit. Quod preter ipſam experientiam teſtatur Hermes ca. 7. tract. 7. Ideo, inquit, Philoſophi ipſum prætulerunt, & magnificarunt, dicentes: Aurum hic haberi in corporibus, ſic Sol in ſtellis ſub lumine eſt ſplendidior. Et Geber in ſumma lib. 2. cap. 5. Quod vero aurum claram & mundam ipſius ſubſtantiam habuit, per ſplendorem eius fulgẽtem & radiantem manifeſtatur, non ſolum in die, verum etiam in nocte. *Veluti aurum ex quatuor, ſic lapis etiam ex omnibus iſtis quatuor eſt conglutinatus.*

In auro omnia ſunt vnum, atq; illud vnum tripliciter conſideratur, vel vt *ſubſtantia terrea*, quæ in fundo manet, & tanquam oſſa in homine, alia ſuſtinet: vel vt *ſubſtantia aquea & aerea*, quæ ſua natura in altum ſubuolat, ſed à terrea detinetur, ne poſſit, eſtque veluti caro & humores in homine; vel vt *ſubſtantia ignea*, quæ rubea eſt proprie & cæteris duabus profundiſſime vnita, eas permeans ac maturans, eſtq; veluti ſpiritus vitalis & animalis, calidumq; natiuum in humano corpore. Mutum quidem aurum eſt, quoad ſonum ac vocem, nihilominus tacito quodam effectu ſuæ eſſentia clamat, & de Deo teſtimonium perhibet: ſi enim tricolori viola, quæ herba Trinitatis vulgo dicitur, ob colorem trinum, *Æterna Trinitas* & *Maieſtas diuina* exprimi putatur, in ſubiecto adeo vili & quolibet vento vel æſtu perituro, quidni eadem potius in auro, quod tribus conſtat legitimis principiis, ſale, ſulphure, & Mercurio, veluti homo ex corpore, ſpiritu & anima. *Vnum in auro trinũ, ratione ſubſtantiæ terreæ, aqueæ & igneæ.* *Aurum mutũ quoad ſonum, non vero quoad effectum.* *Aurum habet in ſe tria principia.*

Aurum ſolum non formidat hoſtes, muros, Martem & alia, quia intrepidum, licet fere omnium inſidias patiatur, inuictum permanet, licet vim ſentiat. Ignis quidem illud liquefacit, at non deſtruit; Aqua corrodit, at non cõſumit; oceanus abſorbet, ſed in fundo ſuo abſcondit, & poſt reuomit. Hoc vnum ridet omnes omnium conatus hoſtiles, eſtque veluti cygnus invulnerabilis, à nullo ne Hercule ſubiugandus. Hæc eſt aquila gemina Delphis (vbi Apollo ex auro ſolido aram, *Auri conſtãtia & perfectio.*

ex Crœſi illius ditiſſimi dono mille laterum habuit) vtrinque verſus Ortum & Occaſum ad terrenum orbem circumlineandum emiſſa, quæ eodem loci reuertitur.

Nobiliſſimũ ac perfectiſſimum inter omnia metalla eſt aurum.

Definitio eius datur, quod ſit omnium metallorum pręſtantiſſimum, ductile, colore lucido, illique perſimili, quo cuncta à ſole illuſtrantur: Quod propria quadam attractrice vi pollet, qua reſpicientium animos allicit & diſponit, vt ab illis illico deſideretur. Vnde quidam exiſtimant, auro quamplurimas ineſſe dotes & virtutes, quidni ergo appetendum? Quando Ariſtoteles rogatus, cur pulchra adeo eſſent appetibilia? hanc quæſtionem cæci eſſe reſpondit, quia ſcilicet oculi proditores ſunt pulchri, idq; imaginationi, hæc cordi, offerunt. Alexander hinc Magnus eiuſdem diſcipulus, Perſicas puellas vocabat dolores oculorum: ego facilime crederem forſan & alibi hoc dictu euenire poſſe. Sed ſumus inter bonorum appetentes, non ſitibundos Eucliones, aut ictericos, ob aurũ extreme laborantes, de quibus profertur: *Quo plus ſunt potæ, plus ſitiuntur aquæ.* Aurum quidem bonum non ſolum propter neceſſitatis & vſum externum, ſed propter internas eſſenſificas ἐνεργείας ab aſtris, ſole, ac *Principe Domino dominorum dominantium Iehoua* inditas, manifeſtiſſime, tenens.

Perſicæ puellæ oculorum dolores.

Aurum non propter neceſſitatem, ſed propter eſſentiam eſt appetendum.

Iniurioſi erga Deum, ne dicam blaſphemi, exiſtimandi ſunt, qui putant, aurum ſaltem propter externas qualitates omnibus aliis rebus præpoſitum eſſe ab eo, tanquam luderet cum humano genere, cui ſplendida in colore, virtute autem inania & friuola æſtimanda ſuppeditaſſet ac præſcripſiſſet. An vero cenſent, fortuito gentes omnes in auri pretium conſpiraſſe, abſq; Dei ſingulari nutu & prouidentia? Quod ſi ſic, vt Epicuræi longe à ſcopo aberrant. Socrates aliquando iuuenem de facie pulchrum, ſed elinguem & malis moribus videns, ecce, inquit, plumbeum gladium in aurea vagina: Alii Philoſophi inter quos Alphonſus ſapientiſſimus, reges ornatu & faſtu graues doctrina leuiſſimos & vacuos, aſinos coronatos, arietes aureo vellere, ſimias purpuratas vocarunt, innuentes animum, qui potior pars eſt hominis, corporis nitori reſpondere debere, & regem commendari à bene regendo. Verum abuſus non tollit rei eſſentiam, ſubſtantiam, dignitatem ac vſum, iuxta dicterium ſapientum Philoſophorum. Aurum enim, vt & alia, non eſſe datum homini in damnum, veluti Pandoram, à Deo ſtatuimus, tanquam multorum morborum

Plumbeum gladium in aurea vagina.

Virtus auri non omnibus conſtat.

cauſam,

cauſam, ſed potius quaſi ſcrinium immenſarum virtutum ac bonorum, quod ab ipſa natura clauſum adeo & munitum eſt, ne ad dotes in eo reconditas indigni, & cerdones penetrarent, at ſolummodo docti, induſtrii & prudentes, quibus ſolis hæc ſcripta volumus, aliis, quibus vt ſuibus amaracinum, internecinium, oleum grauiſſimum videtur, vt ſe ſuo oblectent genio, permittimus. Sic multi auri vſum externe non vero interne norunt: in auro eſt omnium magiſteriorum reſeruaculum: auri enim quinta eſſentia reſiſtit ſolis & reliquorum planetarum operationibus in homine. Veriſſime ac Philoſophice fatemur, quod *in auri ſpiritu, ſit vita rerum naturalium; lucis cœleſtis idæa: primum perfectiſſimum: quinta eſſentia & tinctura microcoſmi: catholicon Phyſicorum: balſamus perpetuus: defenſiuum iuuentutis: ignis in curatione morborum inuiſibilis non vrens: conſeruatio quatuor qualitatum corporis humani: Theatrum ſecretorum luminis naturæ: filius Solis ac Lunæ: habitaculum omnium formarum metallicarum, mineralium & vegetabilium à Deo ſub Lunæ globo creatarum: vita noſtra nectar ac radicalis humor: mumia balſamica: imo confortatiuum ac reſtauratiuum omnium ſeptem principaliorum membrorum in corpore humano:* Et vt ſummatim dicã, *in auro hæc reperitur medicina, his balſamus, hoc ſulphur & oleum, hæc tinctura & quinta eſſentia, quæ inſtar nectaris viuifici totam prouinciam corporis irrigat, immortalemque animam, cum mortali corpore mirabili nexu ita iungit & vnit, vt non niſi rupto hoc vinculo ab eodem recedere, & euolare poſt prædeſtinatas temporum periodos poſſit. Non legitur à diuina munificentia maius emanaſſe donum ſapientiæ, nec anima rationali excepta, quæ poſt Deum in cœlo & terra nil admirabilius penſiculari poteſt, ſublimius, nobilius ac præſtantius ſub cœlo datum hominibus, quam hic ſecretiſſimus in auro latens balſamicus, ac viuificus ſpiritus.*

In auro eſt omniũ magiſteriorum reſeruaculum.

Dotes ſpiritus auri.

Spiritus ſolis dignitas atq; valor idem correſpondet ac virtute medicinæ vniuerſalis.

Anima rationalis admirabilior eſt & nobilior auro.

Quare non fruſtra multi celeberrimi fatentur medici, aurum confortationi & tremori cordis inſeruire, viſum recreare, lepram curare, comitialibus exhiberi, vino extinctum ſplenis doloribus mederi, Lipothymia laborantibus cum ſacharo & oſſe de corde cerui in aqua bugloſſæ prodeſſe: melancholicis ſecum loquentibus conferre, & putredinem corporis prohibere, &c.

Aurum in cruda forma ta'es effectus producere nõ poteſt.

De Semiramidis ſepulchro legimus, quod hanc inſcriptionem habuerit: *Tu quicunque regum theſauros diuitiarum inexhauſtos appetis, intra me, quod ſufficiat, inuenies:* Hoc cum nullus regum præcedentium religionis cauſa aperire auderet, Cyrus auri deſiderio animum ſibi addi-

Hiſtoria de ſepulchro Semiramidis.

dit, vt ſcrutaretur, quid intus lateret, verum ibi nihil inuenit, præter oſſa putrida, & hæc verba: Niſi peſſimus eſſes omnium viuentium, non mortuis regem negares, eorum clauſtra inquirendo, vt auro poteris, quod hic non reperis, niſi dedecus tui generis. Non ita ſeſe rem habere cum auro exiſtimãdum, tanquam Creator ſummus illud tam arcte concluſerit, vt auertat curioſos ab eius inſpectione ſolummodo abſque cauſa: imo potius ideo abſcondit, vt aperiatur & illuſtretur. Quæ enim natura pulchra & optima, nunquam vileſcere, aut ante pedes proſternere voluit, ſed ſemper ſudorem ante virtutem poſuerunt dii immortales, vt Heſiodus inquit: quæ rara, cara, & τὰ καλὰ δύσκολα. Hinc etiam ſapientiores aurum ita ſeratum aut concluſum autumant, ſed inſigniores virtutes, præter colorem viſibilem in eſſentiæ ſuæ latibulis abditas habere, quas indignos ſcire aut acquirere non deceat.

Auri interna arcana ſunt.

Dii laboribus omnia vendunt.

Quidam inter doctos putabat aurum inde ſumme fuiſſe commendatum ab Auicẽna, qui vir ditiſſimus, & auri ſufficientiã habuerit.

Aurum, inquit *Auicennas* lib. 2. tract. 2. natura eſt æquale atque ſubtile: limatura eius ingreditur in medicinas melancholiæ, ac melius cauterium ac velocius ſanabile eſt, quod fit cum cauterio auri: retentio eius in ore remouet eius fœtorem, & ingreditur limatura eius medicinas Alopeciæ at Tyriæ liniendas, & iis immiſcentur quæ bibuntur, confortat oculum in Alkohol poſitum: confert doloribus cordis, tremori ipſius, & malitiæ animi, & ei qui ſolus loquitur. Fernelius libro 5. Method. medendi capite 21. dicit, aurum temperatiſſimum foliolis & quaſi bracteolis ad naturæ robur & affectus melancholicos, ad exolutum ſtomachum, ad cardiacos & præter rationem mœſtos eſt efficax. Argentum frigidum, humidumque, temperate auri vires quadantenus æmulatur, ſed iam metallicæ malignitatis quodam modo particeps. Auicennas dicit de Luna lib. 2. tract. 7. Argentum aliquantulum eſt frigidum & ſiccum, & eius quidem effectus ſimilis eſt effectui hyacinthi. Ægineta de re medica libro 5. capite 8. de Scorpii plaga, argentum ſcribit plagæ aut ictui eius appoſitum prodeſſe præter opinionem. Aetius vero miratur, qui deglutitum aurum medicari & opitulari poſſit: Quod quidem contra experientiam: fateor enim non ſine ratione viros principes etiam aurum per ſe deglutire in forma globulorum, qui poſtea per exceſſum recepti, non ea forma qua antea, ſed albiores viſi ſunt, inde ſane patet, ignem noſtrum ſolarem internum ac natiuum, etiam à crudis eſſentiam

Luna imperfectior ſole.

Aurum deglutitum aſſimilatur humido radicali.

ſentiam ſibi homogeneam aſſimilare & appropriare: Verum Aetio facile ignoſcimus, qui forſan manum ac ingenium ad ſtudia & labores Chymicos non admouit.

Doctor Michael Maierus in ſymbolis aureæ menſæ lib. 5. pag. 233. talia refert de auro dicens. *Aurum eſſe purum & homogeneum, facile quis concedet*: cum id oculi atteſtentur, & totum eſſe nil niſi argentum viuum, ab omnibus authoribus, nec habere quicquam ſulphuris combuſtibilis in ſeſe, vt reliqua metalla, alia magis, alia minus: æquatum eſſe inſuper in omnibus qualitatibus plurimi artificum conuincunt, hoc eſt, habere tãtum caliditatis, quantum frigiditatis, humiditatis & ſiccitatis in ſummis gradibus, vt vna qualitas ſua contraria irretiatur & teneatur, ne ſuperare aut ſuperari queat: vnde eius conſtantia & quaſi incorruptibilitas in igne, acre, aqua & terra.

Aurum purum & homogeneum.

Auri æqualitas in qualitatibus.

Aurum incorruptibile.

Arnoldus in libro de retardatione ſenectutis & reiuueneſcentia acquirenda cap. 2. ait: ſciendum eſt, quod innouatio & confortatio cutis fit cum potione *aquæ auri* puriſſimi proprie: ipſa namque alopeciam curat & tyriam & tranſmutat corpus humanum, ſincerat & innouat ipſum, & virtus multarum rerum approximat huic operationi, ſed ipſa eſt quæ miraculum facit & quæ non corrumpitur & complexioni humanæ eſt conueniens, & neq; calefacit, neque infrigidat, neque humectat neque deſiccat, imo eſt omni temperamento temperata, omnemque rem excedit in temperantia & perennitate, quam habet: etiam ſubuenit ſtomacho frigido, timoroſos facit audaces, cardiacos confortat: valet contra melancholiam & alopeciam, & calorem naturalem confortat & temperat, in quibus non eſt res aliqua, quæ ſtare poſſit loco eius; & virtus eius manifeſtatur in ſua ſubſtantia, quia eſt in ea caliditas, ideo clarificat, & in ea eſt magna temperantia, ideo magnum temperamentum efficit, ſuper omnem rem, & quia in ea eſt perennitas, ideo conſeruat corpus humanum, & in ea eſt aſſimilatio complexioni humanæ, & ideo incorporatur, ſi præparetur vt decet, & in eius præparatione eſt totum ſecretum, quod ſapientes propter inuidiam occultauerunt. Confirmat autem & ſincerat cordis ſubſtantiam, & ſuæ puritatis impreſſione omnem deiicit impuritatem ab eo, & tuetur illud, & clarificat ſpirituum ſubſtantiam & mouet ſanguinem ad cutim & inducit pulchritudinem iuuenilem, & abſtergit abſterſione leui. Hinc concludit D. Michael Maierus: *Aqua*

Potio auri eſt verum aurũ potabile.

Aurum temperatum ac perenne.

Auri virtus in ſubſtantia.

Perennitas auri, eſt conſeruatio corporis humani.

Aurum clarificat ſpirituum ſubſtantiam.

auri quid ſibi velit, ipſum nomen oſtendit. Quis vnquam de *Aqua auri* præter Chymicos ſollicitus eſt? hac enim cognita & habita præcipuum artis requiſitum habetur. Quare lamentabile eſt, quod, etſi quam plurimi in hoc mundo *Aurum* terrenum Deum non appellent voce, tamen reipſa habent & venerantur, mente & oculis geſtant, eique ad nutum loquuntur, tacent, currunt, ſtant, & nihil non faciunt: imo pleriſque Deus cœli in ore, terræ in pectore voto & ſuſpirio: quantos labores, vigilias, vitæ pericula, per fas, nefas, aquas, terras, imo infamiam, exilium, capitis pœnam & crucem plerique ſubeant & ſubſtineant, pro hoc terreno bono, auro, obtinendo, cuilibet notorium eſt: hinc poeta: *pauperiem fugiens currit mercator ad Indos*: Et, *ô ciues, ciues quærenda pecunia primum, virtus poſt nummos*. Sed quid de hiſce filiis mundanis diutius commemorabimus, ferentes ſtercus, merdam metentes. Porro dicunt etiam veri Philoſophi, quod aurum creſcat, quoad matricem, verum diuerſimode: Primo finum, vel fino proximum ex lapide duriſſimo, pyrite, granatis, lapide Lazuli & eiuſmodi aliis: Secundo ita finum in granis inuenitur in riuis quibuſdam decurrentibus magno impetu ex auriferis montibus: Tertio reperitur in limo & ipſa aqua riuorum inuiſibiliter & captatur cum ſua matre, argentouiuo vulgi: quamuis hi duo modi vix ad generationem auri ſpectent, cum ad ea loca potius aliunde deuoluatur, quam quod ibi generetur: Quarto aurum productum inuenitur in terra lutoſa, non ita dura vt lapides; ſed friabili manibus: Quinto inuenitur mixtum cum venenoſis fumis cadmiæ, arſenici & aliis, qui niſi arte tractetur, illud ſecum auferunt in fumum & volatile reddunt; Sexto cum metallis imperfectis nonnunquam mixtum, vt cupro præſertim, videtur: Septimo cum argento, quod propria eius eſt mater, & frequentius ei adhæret: ſi cum primo, nempe duro lapide, naſcitur, inde ſeparatur variis laboribus, vtpote igne & ferro; igne ad montis latera appoſito ex lignis inflammabilibus, qua lapis inuulnerabilis ſit tractabilior: deinde ferro acuto, quo exſcinditur: poſt ignis repetitur, quoties opus, ad igniendum fruſta, vt teri poſſint: ab hinc mollis fit contritio ad hoc ordinatis: puluis ſeu limus abluitur, vt mera terra defluat, & metallicum ſubſidet: habent autem lintea craſſioris fili, in quibus inæqualitas ſit inter ſubtegmina & ſtamina (vocant figurata) hæc ſubſternunt in pauimentum ex aſſeribus inclinatis, deinde aqua immittitur in impoſitum limum, quæ lauat & eluit ſeu ſecum auchit leuiore

Aurum pro terreno Deo habetur mũdanis.

Auri copia multis pro ſummo eſt bono.

Aurũ multis modis creſcit.

Aurum in variis locis inuenitur.

Modus ſeparandi auri à duris lapidibus.

res terræ partes, & metallicæ adhærent linteis in poris ſeu aſperis filis. Hinc lintea ab adhærente metallica ſubſtantia purgantur aquis, in quibus metallicus limus remanet, qui ita collectus à pueris & puellis octo aut nouem annorum, aut ſupra, ad liquefactionem reſeruatur: hic eſt modus, quo vtuntur in Germania ad eliciendum argentum cōmixtum lapidibus & terræ, qui auro hac in parte communis cenſetur: lapis Lazuli, ignitionem patitur, attamen igne tandem vincitur: In granatis illis gemmis, quæ in Germania non procul à Mariæberga inueniuntur, aurum inſenſibiliter latere referunt, & propter duritiem illorum inde non educendum: præterea tam exiguum eſt, & granatorum ea caritas, vt non ſit operæ pretium eos lapillos ideo deſtruere: Finum, quod in fruſtis aut granis inuenitur, per ſe agnoſcitur, & facile per liquefactionem fit tractabile & malleabile, ſeparatis quibuſdam heterogeneis partibus vaporum & aliarum ſubſtantiarum, quæ impercibiliter illi adhuc adhærebant: multi bonam ſpem ſibi faciunt de hoc auro, quod ignem nondum ſenſit, quaſi ſpiritum aurificum & vegetabilem adhuc apud ſe contineat, qui ab auro vulgi per ignis cōbuſtionem & liquefactionem ſit ſeparatus, & multum, imo totum, in opere præſtare debeat: Tertio quando auri atomi diſperguntur per aquam aut limum riuorum, hic aut illa collecta in magnam cupam argento viuo inde elicitur, quicquid ibi continetur auri: hoc enim aliquot librarum pondere immittitur in hunc limum, qui ſubſedit, atq; inde vt magnes ferrum, ad ſe allicit atomos auri tanquam in ſinum, ex quo per alutam argento viuo expreſſo aurum remanet in ea, colliquefaciendum debita ignis expreſſione: in hunc modum in Vngaria, Sclauonia, aliiſq; Germaniæ & Bohemiæ locis quidam harum rerū cognitionem habentes ad riuos auriferos ſe diſponunt ſecrete, aut dato pretio fundi domino, & in diem tantum lucrantur & aucupantur auri, vnde bene viuere ipſis liceat. In Sclauonia, inquit Matheſius, vel ruſticus hac via ducatum vnum aut plures indies lucrari potuit: idem vſu venit ad montes Bohemicos verſus Sileſiam, & in Bohemia non procul ab Eila, oppidulo: vbi ante aliquot annos ex hac lotione multi diuites euaſerunt: hic Rodlewius, metallarius homo, tantas diuitias Caroli quarti tempore acquiſiuit, vt aliquot centena millia ducatorum Regi Bohemiæ iam dicto mutuatus ſit & poſt donarit: ex paupere & plebeio factus ditiſſimus vna cum vxore, eo dementiæ

Aurum in lapide Lazuli.

Aurum in granatis.

Aurum Apyron.

Auri diſperſi congregatio per aquas.

Riuuli in Germania & Bohemia, aurum gerentes.

Temeritas in hominibus. venit, vti dicantur effutiſſe: impoſſibile eſſe Deo facere ſeſe iterum pauperes; verum aliter contigit: ipſe enim carceri incluſus fame fere mortuus narratur atque hæc miſerrime in ſumma paupertate obiiſſe, confiſcatis omnibus eorum bonis &c.

Quarto, quando aurum in terra friabili generatum inuenitur, ſaltem lotione opus eſt & reductione in limum metallicum, ſeparato luto. Quinto, ſi venenoſis ſit admixtum, ibi ingenio artificum Draconi illi auriuoro proiicitur ferrum in fruſtis paruis, quo deuorato aurum dimittit, idq; concorporari & in ſubſtantiam ſolidam redigi ſinit &c. Sexto, aurum cum imperfectis mixtum eodem modo, vt primo dictum, à terris & heterogeneis aliis, nempe per ignem, trituram, lotionem, & huiuſmodi operationes reducitur in limum metallicum, qui ſit habilis ad liquefactionem: intelligitur autem hic inprimis cuprum, nam ferrum, ſtannum & plumbum vix vnquam aliquid auri ſenſibiliter abſcondunt: dicunt cuprum Mansfeldicum ſæpe aurum continuiſſe; quod educitur è lapide ſciſſili, quo fiunt menſæ, & *Auri Philoſophici mater eſt Mercurius Philoſophorum.* ſternuntur tecta ædium: Alias regulariter aurum in argento remanet, tanquam in matris vtero; ex quo, cum argentum illud adhuc ipſum, matrem ſuam apud ſe habeat, nedum emancipatum ſit ab ea, eodem modo, vt ex imperfectis educitur, vel ad limum vſq; tractatur: Aut enim hoc argentum multum cupri aut plumbi, aut vtriuſque ſimul apud ſe habet, à quibus tamen denominationem non accipit, vt dicatur minera plumbi, vel cupri, ſeu potius argenti: etiamſi illa in pondere longe præualeant huic: tamen cum hoc illis in valore præcellat, à potiori fit denominatio: ſeptem itaq; his generibus minerarum auri reductis in limum liquabilem & reducibilem in metallum, adderemus hic modum liquefaciendi, ſeparandi & probandi, vel per cinerium, vel copellam, vel per quartationem, cementationem, fuſionem per antimonium, aut ſolutionem aquarum ſoluentium &c. Sed hoc loco noſtri inſtituti quoniam non eſt, prætermittimus, & ad noſtrum antidotarium Medicochymicum, & Baſilicam chymicam, vbi de his latius, relegamus.

Auri cementatio.
Auri quartatio.
Auri præcipitatio.
Auri fuſio, per antimonium.

Summatim dicunt de auro, Auicenna, Matthiolus, Andernacus, Weckerus, Lonizerus & alii, quod aurum in omnibus ſuis partibus æquale ſit, cor & vitales facultates mirum in modum corroborare: inſeritur, inquiunt, medicamentis, quæ atrabiliariis competunt morbis.

morbis. Adhæc vbi actuali cauterio ſit opus, ignitum aurum cæteris præſtat metallis, quod vlcus inde exortum citius conſaneſcat. In ore contentum, anhelitus graueolentiam tollit. Auri ſcobs porphyrite lapide læuigata, in ea medicamenta additur, quæ ad alopecias & lichenas parantur, tam intus in corpus ſumptum, quam extra medicamentis exceptum. Hoc item eodem modo diuitius læuigata, adeo vt tactum fere effugiat, oculis immittitur ad roborandum eorum aciem. Bibitur autem & ad cordis affectus, & animi mœrores. Cardicæ, melancholiæ, cordis palpitationi, morbo attonito, comitiali, Elephantico medetur: Adhæc ſpiritus animales, vitaleſq; recreat. Vtendi ratio eſt, cum vel candens iuſculis, aliiſve ſuccis, vel deſtillatis intingitur, vel in puluerem redigitur, vel in oleum conuertitur. Si liquidum eſt, duæ, tres aut plures guttæ ex vino maluatico aſſumuntur: ſi puluerem eius exhibere voles, ſcrupuli dimidium ſatisfaciet: humoris candente auro imbuti cyathus. Eligitur puriſſimum quodque, ſiue ex aſperrimorum montium viſceribus, ſiue ex fluminum arenis colligatur.

Aurum animales ac vitales recreat ſpiritus.

Simplicem quidem deſcriptionem dat Adamus Lonizerus, de auro, verum bonam, modo ex bona methodo approprietur, dicit enim aurum confert tremori, viſum recreat, tritum aduerſum lepram ſumitur. Cum hieraglodio bina vice in hebdomada metuentibus lepræ infectionem datur. In cibo comitialibus exhibetur. Vinum in quo candens aurum eſt reſtinctum, ſplenis doloribus medetur. Cum aqua borraginis, aut puluere oſſis de corde cerui, & ſacharo prodeſt lypothymia laborantibus. Melancholicis plurimum confert, præſertim iis qui ſecum ſoli loquuntur. Omnem in corpore putredinem prohibet. Patefactæ item auro corporis partes abſq; omni & putrefactione ſanantur. Argentum valet membris ſpiritualibus, & præcipue ad cordis tremorem. Cor confortat, ſanguinem bonum gignit. Putridam vulnerum carnem conſumit, vulnera item glutinat. Cum oleo tartari ſcabiem malum curat.

Si aurum tãta præſtat in forma cruda, multo magis in præparata.

Dioſcorides & Andernacus dicunt de argento talia: Argenti ſcobs ſeu ramentum, quod limatura vocatur, aut ſcoria, aut helcyſma, aut encauma, molybdenæ vim habet. Confert humoribus viſcoſis, ſcabiei, pruritui, vlceribus, tremori cordis, & oris fœtori.

Argenti virtutes.

Phyſica Lamberti Danæi Chriſtiana, in altera parte de rerum crea-

Homonymia in vocabulo Aurum.

creatarum natura, ſic ſentit de auro, capite 45. fol. 101. *Aurum*, inquit, *à Latinis dicitur metallum omnium generoſiſſimum, perfectiſſimum, atq; etiam pretioſiſſimum: vocem autem ipſam, aurum quidam deducunt ab antiquo vocabulo græco αὖρον, vnde θησαυροὶ dicti ſunt Gazophylacia templorum ad deponendum aurum deſtinata: alii à verbo ὠρεῖν, quod cuſtodire ſignificat, aurum eſſe dictum malunt, quoniam diligentiſſime ab iis aſſeruari ſolet aurum, qui habent: alii à nomine inuentoris, qui Aurum vocabatur, dictum putant: alii ab auendo, quod mortales aueant & cupiant maximè vnum ex omnibus metallis aurum.*

Hebræi ſeptẽ ſpecies & genera auri conſtituunt.

Ab Hebræis variis nominibus appellatur, quæ ſingula diuerſam etymi rationem habent. Conſtituunt enim Hebręi ſeptem ſpecies vel genera auri, vt quidem tradit Hieronym: in Hier. 10. v. 4. Vt autem alii etiam plura: atq; ſingula hæc genera proprias appellationes obtinent vti ex Iob. 28. v. 1. 2. & ſequen. Thren. 4. v. 2. colligitur, nempe, *Sagur, Aupir, Dahab, Batſir, Zahab, Paz, Cetem, Charab*, quæ pro vario modo & gradu purioris & impurioris auri & materiæ diſtinguuntur.

Auri fabrorum gradus ac differentiæ.

Noſtri vero aurifabri, plus quã viginti auri gradus & differentias agnoſcunt pro ratione variæ illius mixturæ cum aliis inferioribus metallis: ſed eas ſuis propriiſq; nominibus non ſecernunt. Quod enim aurum Cyprium, aurum Vngaricum, &c. appellant, patriam auri non differentiam notant.

Auri maxima dignitas atque commendatio.

Præcipua vero huic materiæ & metallo, id eſt, auro dignitas, & inter mortales *commendatio eſt* non ex colore, qui in argento eſt clarior (etſi lumen ſolis Poetæ vocarunt aureum) magiſque diei ſimilis: non ex pondere aut facilitate, per quam vtrumq; cedit plumbo; ſed ex vſu & ipſius mixturæ (qua conſtat aurum præ cæteris metallis) temperatiſſima perfectiſſimaque ratione.

Aurum igne non conſumitur.

Primum enim vni auro ex omnibus metallis maximè nihil deperit igne, vt ait Ariſtotel. lib. 3. meteor. cap. 6. imo quod ſæpius arſit, proficit magis ad bonitatem. Purificatur etiam igne argentum, vt vere Pſal. 12. v. 6. dicitur; nam

Aurum igne depuratur perfectiſſime.

ſepties liquatum & epuratum argentum dicitur optimum: tamen aurum ſolidius ſemper eſt, minuſque excrementoſum, quam argentum, fitque ſine detrimento ſui ſemper purius. Reliqua vero metalla liquata in cineritio & copella, præter aurum & argentum, euaneſcunt, alia facilius, alia difficilius, prout terra impurior puriorve magis minuſve illis ineſt.

Auri liquatio illud non deperdit.

Liquari igitur aurum poteſt ſine vlla ſui deperditione. Plinius tamen libr. 29. Natur. Hiſtor. capite 4. tradit, ſi auro liqueſcenti membra gallinarum miſceantur, in ſeſe conſumi, quod ii ſeſe experiri di-

ri dicunt, qui torques aureos in iuſculorum, (quæ iuſcula reſtaurantia vocantur) confectionem iniiciunt. Imo vero poteſt aurum iam reddi potabile. Id quod rerum experientia verum eſſe docet, & metallicorum Philoſophorum, ac vere ἀλφησῶν induſtria tandem inuenit. Præterea, *ſecunda commentationis auri inter mortales hæc eſt cauſa*, quod aurum eſt puriſſimũ. Vnde fit, vt nec vſu illi quicquam depereat. Ferrum enim etſi duriſſimum videtur, tamen propter impuram terram illi plurimam admixtam, aſſiduo vſu & contrectatione conteritur & deperit. Imo igne expurgatum ferrum ſæpius, tandem chalybs fit. Sed idem liquatum in copella euaneſcit, facilime autem omnium metallorum plumbum igne conſumitur, vt eſt apud Hier. 6. v. 29. quia pondus ipſum plumbi arguit illud habere ſcoriæ & fecis & terrenæ materiæ plurimum admixtum. Eſt enim grauiſſimum plumbum Exod. 15. v. 10. A quo damno aurum eſt omnino expers & immune, quoniam puriſſimum eſt: vnde minima ac pene nulla excrementa, dum liquatur exhalat: cætera vero metalla emittunt craſſos fumos dum liquefiunt, qui etiam parietibus adhærent, (vnde pompholyx & tutia fit) & tetros ac graues adores exhalant, qui ſunt corporum & ciniflonum valetudini vehementer noxii. Sapores etiam amaros in liquoribus relinquunt reliqua metalla, aurum autẽ & argentũ ſubdulces, quod cęteris metallis plurimũ aduſtæ terræ ineſt: his autem duobus omnia inſunt magis ad iuſtum temperamentum exæquata, auro inquam & argento. Vnde fit, vt quia tam purum eſt metallum aurum, aurum pro puro acceperit Zach. cap. 4. v. 12. *Tertio loco*, neque ærugo, neque rubigo (quæ eſt quædam exſiccatæ terræ exhalatio in ipſa ſuperficie remanens & ſubſidens) aurum conterit, aut eius bonitatem vel pondus imminuit, quæ cætera tamen metalla labefactat: quoniam in auro minimum eſt, quemadmodum diximus, impuræ materiæ. *Quarto*, mirum in modum aurum ductile eſt, adeo vt etiam neri, & fieri texile poſſit. Denique vnum aurum innatat argento vivo, propter materiæ, quam cum argento viuo communem habet, affinitatem: non propter pondus. Cæterum non idcirco iſta à me prædicantur, vt augeam hominum auaritiam, quæ potius omnibus modis minuenda eſt ac deteſtanda: ſed tantum vt metallorum naturam explicem, quantum quidem in ſcriptura mentio eorum facta eſt. Nam vtcunque ea, quæ de auro & argento diximus vera ſint, quid eſt tamen aurum aliud,

Commendatio auri eius puritas.

Metalla imperfecta arſenicales de ſe exhalant fumos inter liquandum, quod aurum non facit.

Commendatio auri eſt eiuſdem bonitas ac ponderoſitas.

Aurum cõmendatur ab eius ductilitate.

Aurum quid ſit?

D quam

quam fulua quædam terræ particula & glebula? quid item argentum

Argentum quid ſit?

eſt aliud, quam quædam alba terræ portio, cui inhiare, inſeruire, aut confidere (quod auari omnes faciunt) quid, obſecro, aliud eſt, quam blaſphemum & impium idolatram eſſe, vt docet ſelectiſſimum illud Dei organon Paulus Coloſſ. 3. v. 5. quàm inſanire? quam ventos reti captare, & imbecillimis in rebus ſpem ſuam miſerrime ac ſtultiſſimè collocare? Quod fieri à Chriſtianis hominibus omnino mirum eſt, ac deplorandum. Quæſtio hic oritur, quodnam ergo genus auri ſit,

Aupir aurū Obrizon.

quod *Aupir* ſacra ſcriptura fere vocat אופיר Pſal. 45. v. 10. Iobr. 22. v. 24. 28. & aliis multis locis. Reſponſio talis, idem ſane, quod Latini aurum Obrizum vocant, id eſt, optimum, Plin. lib. 33. cap. 3. putat Obrizum dici, quod ſimili colore, atque ignis ipſe rubeat. Ergo Obrizum appellari, quod obradiet, vt ait Iſid. lib. 16. Etymol. cap. 17. Hieronymus autem in Hierem. 10. hoc etymon affert, quod illud aurum reſplenderet in facie idolorum. Itaque purgationis & liquefactionis

Iohannes manlius in locis communib. de creatione pag. 63. ait: Fit mentio in bibliis Ophir inde eſt aurum Obrizum, quod eſt præſtantiſſimū. Aurū Obrizum, Indicū. Ophir Aurea fodina.

reſpectu dici Obrizum putant. Sed facilis eſt etymi iſtius, *Obrizum*, ratio, quam docti viri, & inprimis *Mercerus* noſtra hæc ætate reddidit nempe dici aurū Obrizum, tanquam Ophirizum, id eſt, ex Ophir aduectum. Ex Ophir enim ſolitum eſſe aduehi optimum aurum & puriſſimum, etiam antequam purgaretur, ſed quale in ipſis terræ venis reperitur, teſtis eſt ſacra ſcriptura cap. 22. v. 49. 1. Reg. Regionibus quidem calidis delectatur vt & argenti genus & ortus. Pluribus quidē in locis & modis vtrumque hoc metallum reperiri teſtantur Hiſtorici, nempe vel in ramentis fluuiorum: vel in ſcrobibus puteorum: vel in ruina montium: ſed tamen quod eſt optimum aurum, illud eſt Plinio & aliis Indicum: ſacræ vero ſcripturæ Obrizum, quod Græci & Latini poſtea Obrizum corrupte dixerunt. Locum hunc diuitem Ophir, & auri fodinam auream exiſtimant plerique, qui alio nomine in ſcriptura veluti Gen. 2. v. 11. Heuilah nominatur, vbi memoratur eſſe optimum aurum, eſtque ea regio procul dubio ad Orientalem Indiam, quæ à veteribus Cherſoneſis aurea, à recentioribus autem Iapam vel Iauam videtur appellata, quæ etiam

Seba Arabiæ prouincia.

nō hodie optimi auri copia plurimum abundat. Alii in Seba regione, quæ fœlicis Arabiæ prouincia eſt, collocant Ophir, quoniam Ezech. 27. v. 22. ex Arabicis regionibus adferri probatiſſimum aurum commemorat. Non deſunt qui velint Ophir eſſe illam Orientis plagam,

quæ regum Pehu, quaſi diceres Peru nominatur quæ & auri & orizæ feraciſſima eſt. Quidam in ſeptentrione ſitum eſſe volunt, vbi & gemmæ & auri conflatura, & annulorum vſus, qui auro fiunt, à Prometheo, vel à Lydio Scytha primum repertus fuiſſe traditur. Deniq; ſunt qui Ophir eam regionem eſſe dicant, quæ nunc Perua ab Hiſpanis appellatur, quæ proculdubio auri optimi feraciſſima eſt. Facit autem & nauigationis diuturnum tempus, (nam totum triennium in eam nauigationem ex portu maris rubri ſoluentes Iudæi conſumebant, vt ex 1. Reg. 10. v. 12. apparet) & literarum ratio, vt poſtrema ſententia ac interpretatio vero ſimilior mihi videatur. Nam ex literis אופיר I, A, P, I, R, tranſpoſitis, facile fit Perua, quam etymologiarum rationem atque inuentionem, velut antiquam & optimam, nonnunquam ſequitur quoque Plato in theatro.

Prometheus vel Lydius Scytha primus inuenit; vſum gemmarum & annulorum in eo loco.

Leuinus Lemnius Medicus Zinzæus lib. 3. cap. 6. de occultis naturæ miraculis pag. 307. ſic naturam ac vires auri exponit: Inter ea quæ hominum cura atque induſtria è terræ viſceribus eruuntur, nihil auidius expedit, humanus animus, qui non ſolidis rebus inhiat, ſed fragiles, fluxas, incertas, fugaces, caducas perſequitur ac conſectatur, quam aurum: quo tamen expleri, ac prorſus ſatiari nequit, etiam ſi id affatim ac cumulate ſit conſecutus. Præcipuus autem auri argentique vſus in eo conſiſtit (nam reſpubl. pecuniæ commoditate, vti corpus neruis, continetur, eaque omnis contractus, ſtipulatio, nundinæ, pacta, conuenta, mercatura, negotiatio perficitur) vt neceſſitati inſeruiat, atque illa nobis comparemus, quibus ſubſiſtit natura mortalium, nec vlla in parte carere poſſit vt ſunt veſtes ac domicilia, quibus à vento nos auræque iniuria defendimus, res familiaris ac domeſtica, victus frugalis ac moderatus, multaque alia quibus non minus commode, quam ſalubriter vitam tranſigimus. Reuocat ad hanc animi tranquillitatem ac frugales rerum vſus Horatius, optimus vitiorum caſtigator; ac commonefacit, quid potiſſimum ſpectare debeant, quibus fere auaritiæ vitium neceſſitatis inuolucris tegitur:

Homo caducis afficitur.

Auri ſacra fames.

Pecuniæ vſus ac neceſſitas.

Lib. 1 ſer. Satyra. 1.

Quid iuuat immenſum te argenti pondus & auri
Furtim defoſſa timidum ſeponere terra?
Neſcis quid valeat Numus? quem præbeat vſum?
Panis ematur, olus, vini ſextarius: adde
Queis humana ſibi doleat natura negatis.

Quo indicat omnia referenda ad vſus neceſſarios, ad vitæ commoditatem, quibus ſi accedat in cultu nitoreque corporis decus, ornatus, mundities, & quæ viro propria dignitas, mulieri venuſtas, non equidem repugno, modo ne nimium exquiſita ſint, nec in luxum ac delitias deuergant, ſed frugalitatis ac temperantiæ limitibus concludantur, omniaque honeſtati ac decoro inſeruiant; Ita enim magna ex parte affecti ſunt homines vt rebus magnificis ac ſumptuoſis delectentur: cum natura facilimis, quæque minimo conſtant, placari poſſit: cæterum his omiſſis, de metalli huius natura diſſerendum, quod multis magniſque viribus imbutum eſt: ſiquidem aurum cum primis efficax præſentiſſimam vim obtinet in expugnandis ſæuiſſimis morbis, atque inſtauranda valetudine, vbi illa collapſa eſt, ac detrimenta acceperit. Nam qui ex Venereo fœdoq; contactu labem conceperunt, ac contagione inguinum infecti ſunt, eius vſu manifeſto ſubleuantur. Elephantiaſin quoq; quę vulgaris lepra cenſetur, expurgat, ac ſaltem mitigat: dentes labentes ac minus ſtabiles putriq; viligine vitiatos firmat, omniaque oris vlcera ac puſtulas compeſcit: ita quibus os olidũ eſt, ac graueolentiam exhalat, conſulere ſolitus ſum, vt annulos ex puro ac ſyncero auro confectos, ſubinde in ore geſtent, præſertim qui ex morbo Gallico inuncti labiorum, ac gingiuarum vlceribus infeſtantur. Virus enim eluit atq; eruptiones exſiccat. Quod ſi laminas, aurique ſegmenta ac bracteas carnibus elixas admiſcere libeat, atque huius liquamen valetudinariis exhibere: dici vix queat, quantopere vires vitales ſpiritus erigat. Quocirca macie tabeq; confectos, aut immoderata Venere exhauſtos ac delaſſatos huiuſmodi decoctis reficio, vireſq; inſtauro: nec vlla ſui parte hac ratione aurum fit deterius aut attenuatum, aut imminutum eximitur, nonnunquam in turbinatum alueum, quem Alembicum vocant, calenti foco admotum, coniici iubeo minutatim conciſum capum, aut vitulinas carnes, atq; aliquot oui lutea ſeu vitellos, tribus quatuorue lactis bubuli ſextariis perfuſa, admixtis vna cum auri puriſſimi, obriſum vocant, ſegmentis, ac torque aureo, efficaciſſimis herbis, nempe radice iringii, ſcolymi, ſiſari, cinaræ, carlini, cardui hortenſis, eaque herba quæ cum muſcoſo concreto fruticetur, à flauo ac rutilante colore, aureiſq; guttis quæ illi inſident, ros ſolis dicitur: denique palmulis quos dactylos

Natura modicis contenta.

Ineffabiles auri virtutes.

Aurum lepram expurgat.

Auri in cibo vſus.

Decoctum inſtauratiuũ cum auro.

Ros ſolis aurificus.

los vocant, vuiſque paſſis, exemptis vinaceis, ac pomis dulcibus. Ex quarum rerũ congerie lento placidoq; igni, ſtillicidio quodã liquor extractus, ac triduum Soli expoſitus, in multos vſus aſſeruari poteſt. Siquidem deliquio defectuque animi ſopitos erigit, ac ſpiritus reuocat: exſangues, macilentos, rabidos, extenuatos reficit: in cardiaco vero affectu, ac ſudore Britannico præſentanea vi pollet, atque in refocillandis cordis viribus cum primis efficax eſt ac ſalutaris, ſi cochleari menſura, ac plus paula ita conſtitutis ſubinde exhibeatur, nec minori commodo atque vtilitate aurum foris adhibetur vbi cor ingruente externa aliqua, aut interna ægritudine periclitatur, nam præter adſpectum aureorum numiſmatum atque annulorum, qui nonnunquam ſpecioſa atque amabili gemma decorantur, oculoſque paſcunt ac recreant, ſi ſiniſtræ manus digitus qui infimo proximus eſt, in cordis affectibus, auro & croci momento defricetur, hominem ſibi reſtituit, etiamſi collapſo atque intercluſo animali vitalique ſpiritu propemodum exanimatus obmuteſcat, nec vllum vitæ indicium proferat: Aurum quoque candens atque ignitum, vino immerſum, præcipuis membris robur conciliat, ac facultates natiuas confirmat; nam ſi quid mali internis partibus adhæſerit, abſtergit, conſumit, abolet, depaſcitur, partemque affectam ac morbidam vigore ac vitali ſpiritu imbuit. Foris quoque huiuſmodi liquor adhibitus, impetigenes ſeu lichenas, lepram, mentagram, porriginem ozœnam, polypon, fœdiſſima narium vitia, morpheam, omneſq; vitiligimis ſpecies, quæ cutem deformant, compeſcit ac cohibet: præſertim ſi huic liquido pigmento aut plaſmati nonnihil tartari commiſceas, quæ ex vino in doliis lapidoſa concretio. Omnes ſiquidem quãlibet fœdas maculas abſtergit, nareſque rubicundas ac verrucoſas, mentum, genas, faciem, frontem, in quibus partibus impudentes atq; indecore, parumq; ciuiliter huiuſmodi eruptiones ſe proferunt, cohoneſtat.

Vſus decoctionis cum auro.

Aurum etiam ab extra cõfortare volunt Medici.

Marſilius Ficinus de vita producenda lib. 2. cap. 10. ſic ait: Aurum omnes ante omnia probant, tanquam rerum omnium temperatiſſimum, & à corruptione tutiſſimum: ſiquidem propter ſplendorẽ, Ioui autem propter temperaturam conſecratũ, ideoq, poſſe calorem naturalem cum humore mirifice temperare, humores à corruptione ſeruare, ſolarem ac Iouialem ſpiritibus ac membris inferre virtutem.

Veruntamen oportet duriſſimam auri ſubſtantiam, ſubtiliorem facere, penetratuque facilimam. Nouerunt enim cordialia tunc maxime latentem cordis recreare virtutem, quando in eis attrahendis minime natura laborat. Vt autem minime fatigetur, vel ſubtiliſſima iam effecta, vel cum ſubtiliſſimis ſunt exhibenda. Optimum fore putant, ſi abſque aliena permixtione aurum potabile fiat. Sin minus poſſit, contuſum, & in folia redactum accipi volunt. Aurum ferme potabile habebis (vt dicam) collige flores Borraginis, Bugloſſæ, Meliſſæ, quam citrariam nominamus, & quando Luna leonem ſubit, vel arietem, vel ſagittarium, aſpicitque ſolem aut Iouem, coque cum candido ſacharo, aqua roſacea liquefacto & pro qualibet vncia inſere diligenter auri folia tria; ieiunus cum vino quodam aureo ſume. Item aquam ex capone deſtillantem foco, vel aliter conſumto, vna cum Iulep ſume roſaceo, in quo auri folia quædam antea contuderis. Præterea in nitidiſſimam fontis aquam aurum extingues ignitum, cum eodem auri contundito folia. Eadem vinum aureum contemperato, & vna cum eiuſmodi potu comedito recentem oui vitellum. Facile vero in tota corporis arbore ſeruabis humorem, ſi in radicibus conſeruaueris. Accipe igitur gallinarum & pullorum eiuſmodi atque caponum, cor, iecur, ſtomachum, teſticulos, atque cerebellum, coque aqua modica, minimo ſale, cocta contunde ex tota carne, & toto iure, & ſacharo, addito recentis oui vitello, fac placentam modico cinnamomo crocoque conditã & auratam. Hac veſcere eſuriens ſemel ſaltem, quarto quoque die, & tunc quidem ſola, clarum tamen ad potum addito vino.

Aurum potabile.

Corporis arbor in radice conſeruatur.

Georgius Melichius pharmacopæus Venetus in ſuo diſpenſatorio medico, à Samuele Kellero, medico Anhaltino, è Germano in Latinum ſermonem conuerſo, de auro præfert talia. Diuerſæ, ait, traduntur ab auctoribus rationes præparandi, & terendi in puluerem auri, quo commodius medicinis cordialibus iniici queat. Fuerunt ſane plures in ea ſententia, mineralia, cum coctioni caloris noſtri reſiſtant, ab eoque vinci nequeant, intra corpus ſumenda non eſſe: contrarium ſenſerunt Latini, & Arabes; aurum ſcilicet, & argentum tenuiſſime trita, & forma metalli quaſi depoſita, à calore noſtro victa & mutata in ſubſtantiam corporis noſtri & ſpiritus puriſſimos conuerti. Inter recentiores doctiſſimus Ficinus miris effert laudibus aurum in bracteo-

Ignis internus ex auro rite præparato, ſpiritum extrahere potens eſt.

bracteolas tenuiſſimas malle percuſſu ductum, quod ſuper marmore in pollinem teratur irroratum aqua roſacea, in qua gummi ſit ſolutum. Leuigatione abſoluta in patinam transferatur aurum, aliaque roſacea aut cordiali aqua affuſa aqua aliquoties lauatur, donec gũmi omne auro lotura ſit detractũ. Tandẽ aurum quod peſſum iuit, atq; in fundo ſubſedit, diligẽter colligatur. Solicita autẽ opus eſt diligentia, ne aurum amittas. Hæc ratio auri in pulucrem redigendi cæteris præſtat, atque ſi quando electuarii, alicuius confectioni auri puluiſculus iniiciendus venit abſq; aqua, affuſo paulatim Iulebo, ad leuorem teri poterit, & ſic non ſemel nos puluerem hunc parauimus. *Auri pulueri ſatio.*

Doctor Iohannes Magirus lib. 5. c. 1. commentariorum ſuorum in Phyſiologiam, pag 418. ſic ait: *Aurum eſt metallum puriſſimum, ex argento viuo, puro, fixo, rubeo, & clariſſimo, puriſſimo pariter ſulphure rubeo, non adurente, optime inter ſe temperatis genitum. Hoc omnium metallorum molliſſimum & tenuiſſimum eſt: pinguedine caret: grauiſſimum eſt: & denique ſuauem & præſtantem habet ſaporem & odorem. Argentum eſt metallum purum, ex argento viuo claro, albicante, & ex ſulphure fere fixo, puro genitum.* Idem pag. 428. dicit, Natiuum aurum reperitur in montibus, potiſſimum Arabicis, in fodinis & puteis Germaniæ, quingentis orgiis ſeu paſſibus ferme profundis, in fluminibus Tago, quod eſt flumen Luſitanię, Edera Haſſiæ flumine; in capitibus piſcium, quas Forellas ſeu Trutas vocant. Generatur & aliis miſtum metallis, vt in ſummis montium verticibus modico æri miſtum: vnde ſeparatur aqua ſeparationis, quæ reliqua metalla colliquat, vt auri grana in imum vaſis deſcendant & inde colligantur. *In auro erit ſapor ac odor.*

Cornelius Valerius in Inſtitutionibus ſuis Phyſicis ait: *Aurum ex maiore humoris quam terræ portione concretum eſt. Argentum ex humore minus excalfacto minuſque puro quam aurum.*

D. Timotheus Brigthus Cantabrigienſis in animaduerſionibus, in Gulielmi Adolphi Scribonii Phyſicam, lib. 2. pag. 104. ait. *Aurum eſt metallum è ſulphure rubeo ſubtiliſſimo puriſſimoque ac ſimili Mercurio factum.* Metallum hoc ob exquiſitiſſimam principiorum ſuorũ commixtionem vt tenuiſſimum, ita ſolidiſſimum quoque exiſtit, cuius ſubſtantia nec terra, nec aqua, nec aere corrumpitur: nec igne etiam comburitur: ſed magis magiſque in eo perpurgatur. Ob tenuiſſimam porro ſoliditatem præ vniuerſis aliis mineralibus maximè molle eſt, & du- *Philippus Melanthon libr. 3. Phyſ. pag. 329. Aurum eſt ex argento viuo rubro & puriſſimo, & ex Sul-*

ſulphure, vt ſolis coctum. In argento Luna & Iupiter dominantur.

& ductile. Optimi igitur valoris fuerit, quod rubicundius & ſplendidius eſt: itemque mollius vt facilime duci queat. Experientia docuit tertiam partem vnius grani, filum circumueſtire poſſe 134. pedes longum: & ſi ſuper argenti bracteas malleolo extendendum ſit, vnam ſolummodo auri vnciam octo argenti pondus contegere. *Admiranda autem magis auri natura eſt, contra diem circa diluculum frigeſcere: adeo vt aureos annulos in digitis ſuis geſtantes inde deprehendere poſſint quando dieſcat.* Reperitur hoc metallum in montibus Arabicis: Item in aliis fodinis, puteis, fluminibus: ſimiliter in Turcarum capitibus. Laudatiſſimum etiam hodiernis temporibus effoditur in monte terrato, proxime ciuitatem Gorbachianam. (Eius monumenta adhuc ſunt reliqua, fodinæ vero repræſentant adhuc glebam terrenam aureis ſcitillulis rutilantem, in igne volatilem.) *Argentum eſt metallum ex puro albo Mercurio, & ſulphure ſimiliter claro & albicante genito.* Minerale eſt ſimiliter vt aurum, à quo colore propemodum ſolo differt, omnino purum. Aurum videlicet eſt, nondum exquiſitiſſime à natura elaboratum: puritate alioquin ſua, item firma ſoliditate & tenuitate illi propinquiſſimum. Tenuitatis quidem ratione, vna argenti vncia extendi poteſt in pedes ter mille ducentos, ſeu brachia noſtra 240. vt vix ab auri tenuitate diſtingui poſſit. Quamuis interim ſi ſubtiliſſime ducatur argentum, auro fere centuplo craſſius ſit. Argentum vbi reperitur, varias ſpecies capillorum, arborum, virgularum, piſcium etiam integrorum, ſerpentum, ſcorpionis, aliarumque rerum imaginem præ ſe ferre conſueuit. Geberus aurum ſic definit: *Aurum eſt corpus metallicum, citrinum, ponderoſum, mutum, fulgidum, æqualiter in terræ ventre digeſtum. Aqua minerali diutiſſime lotum, ſub malleo, extenſile, fuſile, tolerans examen cineritii & cæmenti.*

Iohannes Manlius in locis communibus decreatione, fol. 62. ait: Turca iam habet optimũ aurum: nã Ægyptiæ præfectus Baſcha, quando munera mittit Turcico Imperatori, tunc mittit ipſi aliquas maſſas Arabici auri, quod eſt valde generoſũ, vt eſt aurum Turcicum.

Iohannes Renodæus Medicus Pariſienſis lib. 2. de materia medica cap. 1. ſic ait de auro pag. 212. 213. *Aurum metallorum rex, omnium perfectiſſimum & temperatiſſimum, & veluti ſolis tincturam in vultu gerens, ſummum in mortale genus habet imperium.* Nam aurum omnes colunt; aurum lex ſequitur & auro venalia iura. Auro enim puto, nihil potentius; illi parent, illo fiunt omnia: quo qui deſtituitur, vel tanquam Elephantiacus ab hominum conſortio ſeiungitur, vel tanquam mortuus inter viuos vagatur. Adiaphoron tamen cum ſit, & pro ratione vtentis vel bonum, vel malum, ſi quis eo male vtatur malorum maxime ma-

Abuſus auri tollendus.

me malum. Eſt enim Dux ſcelerum, vitæ peſtis, rerumque ruina & propter aurum fiunt raptus, lites, homicidia, pugnæ: ſi vero eo bene quis vtatur, non ſolum ad vitæ ſubſidia, ſed etiam ſanitatis tutelam, intro ſumptum valde prodeſſe creditur. Vtiliter accedit ad confectionem *electuarii de gemmis*, & *pulueris lætificantis Galeni*, optimeque permiſcetur medicamentis cor roborantibus. Soleo ego feliciter ditioribus puellis fœdis coloribus detentis, pro chalybe præparato limaturam auri, cum aliis quibuſdam idoneis medicamentis in forma catapotiorum & aliquando tabellarum præſcribere. Auri medicatæ vires multæ quidem ſunt, laudantur potiſſimum ad melancholicos & præter naturam triſtes exhilarandos.

Vſus & effectus auri ſanitatem & vitæ commoda promittit.

Auri virtutes medicinales ineffabiles.

In Iſagoge capite 14. pag. 17. ait: Aurum in bracteolas redactum, & cum aliis idoneis medicamentis ſumptum, multis affectibus medetur, præſertim melancholicis, atque his omnibus in quibus facultates roborandæ ſunt, ac ſpiritus exhilarandi, vnde ſcobs illius ditioribus nonnunquam exhibetur, vel cardiacæ confectiones, quæ eius bracteolas excipiunt, vt *Aurea Alexandrina*, *confectio Alkermes* &c. primum autem locum inter metalla tenet aurum, dein argentum &c. De argento ſic refert: *Eſt quoque argentum & anima & ſanguis mortalibus. Ab auro enim omnium metallorum eſt præſtantiſsimum quod nulla vetuſtate rubiginem contrahit, nec deterius euadit, ſed ſemper nitidum, ſplendidum ac ſyncerum, quod facile ducitur ac liquatur.* Fit in terræ viſceribus ex hydrargyro mundo & candido & ex ſulphure puro, claro, firmo & albo æqualiter ſimul contemperatis, ſicque candidum ac fulgens redditur, propterea quod calor Sulphuris bene mundati dealbat & ſubtilius reddit, adeoque exſiccat, vt ſonorum, durum & tenuillum euadat. Solum autem inter metalla ſplendorem videtur emittere tranſlucidum: ſua enim in fodina, quaſi lux eſt in tenebris, veluti rudimenta ſtellarum referens; magis tamen multo ſplendet purum & igne examinatum, & ſepties repurgatum, cui connexa ſunt, quæ ſic Pſalmiſta cecinit eloquia domini, eloquia munda, argentum igne purgatum. Auro cenſetur frigidius, cuius tamen vires & dignitatem quadamtenus refert, ſecundum perfectionis & puritatis gradum obtinens. Sua naturali complexione frigidum & humidum eſt temperate, vnde membris ſpiritualibus auxiliari creditur. Multum quo

Argentum anima & ſanguis microcoſmi.

Argentum lux in tenebris.

Pſalm. 11.

Argentum medetur ſpiritualibus membris.

que valet ad cordis palpitationem; ipſum namque roborat & hæmatoſim adiuuat; efficitque laudabiliorem. Ex eo arte Spagyrica oleum educitur morbis cerebri pluribus commendatum.

Oleum argenti.

Aurum, inquit Paracelſus libro 12. de tranſmutatione rerum naturalium pag. 308. & libr. de renouat: & reſtauratione pag. 107. *Corpus hominis ad ſummam ſanitatem ducit, omnes morbos curat & tollit, omnes colores reſtituit, inſtaurat ac renouat.* Et libr. de vita longa, tom. 6. pag. 126. *Aurum præſeruat à Lepra.* Tom. 7. *Aurum ex vniuerſis elixiriis ſummum ac potentiſſimum eſt, corpus ſeruat, & liberum reddit ab omni ægritudine, neque id corrumpi ſinit: corrigit enim ac emendat, quicquid non eſt ſyncerum. Ex auri eſſentia ſit corallinum & præſentiſſimum remedium contra podagram.* tom. 6. lib. 2. de vita longa. Item tom. 6. lib. 4. Archidoxo: fol. 22. v. 23. *Quinta eſſentia antimonii* curat lepram: Item & *quinta eſſentia iuniperi*, item *Quinta eſſentia Ambræ: Solis autem quinta eſſentia has omnes exequitur operationes ſola, cum radicitus omnia lepræ ſigna tollit, ac renouat corpus*, vt mel & cera mundantur, & à ſuo fauo repurgantur. Fol. 23. Auri quinta eſſentia leproſum totum invertit ac lauat, vt inteſtinum aliquod in macello abluitur, & cute pariter cum ſcabra expoliat, nouamque reddit, ſoluit organa vocis, totam complexionem leproſam aufert, & efficit talem, ac ſi recens ex ſua matre prodiret. Idem tomo 6. de renouat: & reſtauratio: fol. 100. *Elementum Solis, eius quinta eſſentia, nec non oleum eiuſdem, & aurum potabile, lepram vnâ cum omnibus morbis auſerunt, renouant ac reſtaurant.* Idem fol. 201. Ens primum, id eſt, *Auri prima compoſitio*, quæ adhuc liquor exiſtit, in corpore quicquid arripit, renouat ac reſtaurat, nec ſolum hominem, verum etiam omnes pecudes, fructus, herbas & arbores. *Eſtque ſpiritus ſubtiliſſimus*, longe vero ſubtilius, ac ipſo corpore ſcilicet auro. Ens ab eo deſcribitur tom. 6. fol. 105. in hunc mundum: *Recipe mineralis auri minutiſſime triti, libram vnam, ſolis circulati, libras quatuor: mixta ſimul digerantur in equino fimo per menſem: inde fiat aqua, cuius ab impuro ſeparetur purum: hoc in lapidem coagulato, quem vino cenſiato calcinabis, & ſeparabis iterum, & ſuper marmore ſolves. Aquam hanc putrefieri ſinito per menſem, inde ſiet liquor, in quo ſigna ſiunt omnia, vt in ente primo auri* &c. Idem lib. 2. cap. 4. de vita longa ait: Recipe *oleum vitrioli correctum & aurificatum*, vel per phlegma forma circulari temperatum, vel per oleum rubeum ſiue viride, quod ſub col-

Corallinum Podagricum.

Quintæ eſſentiæ auri operatio egregia.

Ens primum auri.

Spiritus auri ſecundũ Paracelſum.

Oleum vitrioli aurificatum.

colcothar deliteſcit: vtrumque liberat à caduco. capite 3. huius libri dicit: lepram rubeam curari per *Mercurium Solis*; lepram albam per *Mercurium Lunæ*. Idem fol 135. capite 2. huius dicit: guttam curari per *vitriolum ſolis & horizontem*; Vitrioli doſin apponit grana tria, Horizontis grana quatuor. *Aquila præcipitata & ſpiritus vitæ ex auro extractus*, curant hydropiſin. Tom. 1. capite 8. libro 2. de vita longa. In diſſolutis ſummum atque adeo excellentiſſimum medicamen in *auro eſt, & laudano perlato*. Paulo poſt ait Paracelſus: Ex auro non planato fit, nec permiſto re aliqua incongrua, fitque per athanar & rubellam cum adminiſtratione rubeæ eſſentiæ. Doſis ex tribus guttis componitur, vel ſecundum diſpoſitionem ſubiecti. Ex hoc *auro* omnes dyſenteriæ ſpecies, icteritiæ & diarrheæ, atq; alui fluxus ventris, vel mineralium, iuxta ritum Medicum optime curantur. Tom. 6. cap. 8. fol. 139.

Lepra rubea. *Lepra alba.* *Vitriolum Solis, Horizontis myſterium.* *Laudanum perlatum.*

Contractionem & reſolutionem tollunt *aurum*, cinnamomum, xylobalſamum, myrobalana cum eſſentia vini in elixirium redactis. Tom. 6. capite 9. fol. 148. Venenis vnita reſiſtunt eſſentia mumiæ, eſſentia chelidoniæ, liquor horizontis, balſamus de lignis ac terræ ſigillatæ. Eodem tomo capite 10. libro 3. *Auri* etiam eſt *augmentatio*; Item & *generatio* in cucurbita: ſiquidem & Lunæ; Paracelſus tomo 6. libro 2. de generat: rerum natural. fol. 207. Sulphur crudum *auro* detrahit pulchram & amabilem ſuam flauedinem & aureum colorem, & nigrum reddit, & plane deforme, vt deformius eſſe non poſſit: ſic & *Luna* albedinem. Idem libro 3. folio 209. cum aranea in fluxu *auro* ſuperiniicitur, eodem modo facit, vt aurifices malleo tractare non poſſint, verum vitriolo corrigi poteſt, & redintegrari. *Aurum* non poteſt melius & pulchrius conſeruari, niſi in vrina puerorum, in qua diſſolutum ſit ſal armoniacum, aut in ſola aqua ſalis armoniaci. Idem Paracelſus tomo 6. folio 210. ſic *argentum* conſeruatur in aqua vel aceto, in quo tartarus & ſal commune ſint reſoluta, hique modi ſunt aurifabrorum, eorumque coctiones.

Compoſitum cum auro. *Auri augmentum & generatio.* *Aurum immalleabile.*

Paracelſus libro de cœlo Philoſophor. folio 285. ait: *Septimum ex ſex ſpiritualibus metallum corporaliter eſt Sol, qui in ſeipſo nihil aliud eſt, quam purus ignis. Quod autem extrinſecus pulchrius, flauius, apparentius, per*

Septimum ex ſex metallis eſt Sol metallicus corporalis.

ceptibilius, ponderoſius, frigidius, ac magis homogeneum corpus viſu, perceptioneque poſſideat, huius cauſa eſt, quod aliorum ſex metallorum congelationes in ſe contineat, quibus in vnum corpus extrinſecum eſt compactiſſimum factum. Sic ſolis ex ſeipſo purus eſt ignis, non tamen viuus, ſed durus, & ſulphuris tantum colorem demonſtrat, vt flauum & rubeum permixtum in eo proportionaliter: *metalla quinque frigida ſunt, quæ ſuas tribuunt ſoli virtutes; ſecundum frigiditatem corpus ipſum; ſecundum ignem, calorem: ſecundum ſiccitatem, duritiem: ſecundum humiditatem pondus, & ex ſplendore clangorem.* Quod autem aurum ignis terreſtris elemento non comburitur, nec etiam corrumpitur, efficit hoc ſolis conſtantia. Nam vnus ignis, alterum adurere non poteſt, nec etiam abſumere, ſed potius ſi ad ignem accedit, ignis augetur, validiorque fit in ſuis operationibus. *Cœleſtis ignis, qui à ſole in terram apud nos influit, non eſt talis ignis, qualis eſt in cœlo, nec ſimilis noſtro ſuper terram exſiſtendi, ſed ignis ille cœleſtis apud nos eſt frigidus & congelatus, qui corpus eſt ſolis.* Quamobrem Sol per noſtrum ignem ſuperari nullo modo poteſt: hoc illi ſolum accidit, vt liquefiat ſicuti nix, vt glacies ab ipſo cœleſti ſole. Ignis igitur ignem comburendi poteſtatem non habet, quia Sol eſt ignis, qui ſolutus in cœlo, coagulatus apud nos exſiſtit. Hinc *aurum* dicit, *ex eſſentia eſſe triplex, primo cœleſte, ſecundo elementare, tertio metallicum.* Quodque rurſus tripartitur in ſolutum, fluidum, & corporeum. Eius liquefactionem per ignem prouenire dicit, & cauſari hoc ex Mercurio: Item quod Piſces & Aquarius liquationibus in eo ſpiritualiter occultentur. Huius manifeſtiſſimum eſt exemplum, quod Mercurius cum auro facilius per amplexum commiſcetur corporaliter. Sed Sol poſt liquationem recedente calore frigoreque ſuperueniente, extrinſecus coagulari, durum & ſolidum fieri, reliquorum metallorum eſt occaſio, quorum naturam in ſe complectitur, Iupiter, Saturnus, Mars, Venus, Luna. In iſtis quinque metallis, frigidæ manſiones cum ſuis regiminibus præcipue reperiuntur. Inde fit, vt *Sol extra calorem ignis liquefieri minime poſſit propter iam dictum frigus.* Non poteſt etiam Mercurius ſuo naturali calore, vel liquatione ſubuenire, nec ipſum defendere contra quinque metallorum frigiditatem, eo quod Mercurii calor non eſt ſufficiens ad ſolem in liquatione retinendum. Quapropter oportet aurum magis quinq; metallis obedire, quam vnico metallo Mer-

Metalla quinque frigida, ſolem virtutibus decorant.

Ignis cœleſtis frigidus.

Aurum in eſſentia triplex.

Sol extra calorem ignis non liqueſit.

Mercurii: Ipſe etiam Mercurius officii nihil aliud habet ex ſeipſo, præterquam ſemper fluere. Hinc fit vt in aliorum metallorum coagulationibus nihil agere valeat, cum eius natura non ſit durum aut ſolidum facere, ſed liquidum. *Fluidum efficere caloris eſt, vitæque natura: ſed frigiditas duritiei, conſolidationis & immobilitatis naturam habet, quæ morti comparatur.* Exempli gratia, ſex metalla frigida iam dicta ſolis, ſi liquefieri debent, ignis calore id fiat neceſſarium eſt: Nix aut glacies, quæ frigidæ ſunt, hoc ipſum non efficient, ſed potius indurabunt: ſtatim atque metallum igne liquefactum ab eo fuerit amotum, frigiditas hoc arripians, durum, congelatum atque immobile per ſe reddit. Sed quod Mercurius fluidus atque viuus ſemper maneat, dic quæſo calore an frigore id efficiatur? Qui reſponderit à frigida humidaque natura id fieri, tum à frigiditate vitam habere opinionis aſſertor huius naturæ nullam cognitionem habens, cum vulgo ſeductus eſt. Vulgus enim de quibuſuis nil niſi falſum iudicat, hoc etiam firmiter tenet. Quapropter eſt, quod ab eo recedat, quicunque veritatem cognoſcere cupit: Mercurius quidem ex frigida minime, ſed ex calida & ignea natura viuit. Quoduis etiam viuens, ignis eſt, quia calor eſt vitæ, frigus vero mortis occaſio &c. Sed redeundum eſt vnde digreſſi ſumus.

Mercurius fluidus eſt.

Calor vitæ, frigus mortem inducit.

Quæſtio cur Mercurius fluidus ac viuus.

Idem Paracelſus tract.2. de contract: ait; hæc ratio eſt, cur generalem curam ad omnes contracturas ponimus, vt in *auro potabili:* cuius etiam non miratur, quicunque verus Philoſophus exiſtit, quod aurum & eius proprietates, eiuſque ſupremum operationis gradum nouit, in confortatione totius naturæ humanæ: per quam ſolum omnes morbi ſunt, & potiſſimum illi, qui ſupremum gradum occupant, vt contracturæ curandi. Vltimo & Libauium noſtrum etiam de auro audiendum eſſe putamus, qui taliter de auro diſſerit capite 4. part.2. lib.1. de natura metall. in con. Alchym. *Aurum eſt metallum perfectum, è Mercurio maturiſſimo puriſſimoque, vi ſulphuris præſtantiſſimi, & vna ex ipſo commiſtione optima, tenaciſſimaque facta, conſtitutum, & citrina tinctura exornatum.* Itaque nihil aliud eſt, quam Mercurius optime excoctus, & coagulatus conſtantiſſime. Vnde ei nata eſt fixitas & duratio in igni igneiſque maxima, pondus, denſitas & tenacitas partium pertinaciſſima. Nec vllum eſt quod malleo ita dilatari poſſit: in ſuo manifeſto citrinum eſt, in occulto ſummam

Aurum potabile curat omnem contracturam.

Morbi chronici curabiles.

Aurũ Mercurius coctus & congelatus.

continet rubedinem. Vnde & non tantum tinctum ipſum eſt, ſed & tincturam rubedinis confert abundantem, & ſeminarium principium ſulphuris perfecti vna cum Mercurio abſolutionis ſummæ. In fronte calidum ſiccum moderate, at in receſſu igneam virtutem occultans: itaque & ſemen habet maſculinum. Eximii eſt ſplendoris, ſolarem imitans naturam: quapropter *Chymicorum Sol* eſt, & ob igneam virtutem in abſcondito *Leo ruber*. in terris item humano cordi & leoninæ naturę conſentit, & reſpondet aſtro vini: in mineralibus maxime gaudet Mercurio abſolutiſſimo, cum quo etiam intime remiſcetur, plus omnibus metallis. Tincturam eius æmulantur auripigmentum, ſulphur fixum, præcipitatus fixus &c. Pondus ei ſummum conſtat eſſe inter metallum, quod Plinius falſo arrogat plumbo. Hic præterire etiam non poſſumus, quod Archimedes cum ſpecularetur ſedens in balneo, de proportione ponderis auri & argenti, eamque ex aquæ fluxu inueniſſet, percurrit nudus per medias plateas clamitans, εὕρηκα εὕρηκα, inueni. Quando vis ſcire, quantum auri ſit in cyatho deaurato, qui alias eſt argenteus, pondera primum cyathum in aere, poſtea eodem pondere in aqua, tunc deauratus cyathus erit ponderoſior, & quo eſt ponroſior, tantum auri in eo.

Aurum Sol Chymicorũ & Leo ruber.

Manlius in locis communibus. Pag. 430.

* *
*

IOAN-

IOANNIS-DANIELIS MYLII

PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,

ANATOMIÆ AVRI

Siue

TYROCINII MEDICO-CHYMICI,

PARS II.

De Medicinis aureis, & Receptis aurum ingredientibus, tam antiquorum quam recentiorum ſcriptis, elegantiſſime excerptis.

HActenus ſingularem conformitatem, concordantiam & ſimilitudinem, quam inter ſe habent *Sol cœleſtis*, & *terreſtre aurum*, declarauimus, quare Sophi & Cabaliſtæ antiquiores vtrumque tam cœleſtem, quam terreſtrem ſolem, vno charactere Hieroglyphico, videlicet integro circulo & viſibili centro deſcribere & præfigurare voluerunt: ſiquidem ſolis character tum cœlum tum terram refert; nam circulus cœleſtes motiones & influentias, centrum terrenam & fixam naturam promittit. Inde Crollius concludit: quicunque veri puncti & centri rationem cognoſcit; nihil in rerum natura vnquam ipſum latere poteſt, cuius non habeat perfectã notitiam: in eo ſiquidem rerum abditarum fundamentum & radix cum conſiſtat, non immerito etiam omnium artium & ſcien-

ſcientiarum fundamenta naturalia hinc primum elicienda & depromenda. Quod itaque proſpere cadat accedimus ad auri ſeu ſolis terreſtris examen & vſum Galenicum ac dogmaticum &c.

Aurea Alexandrina Nicolai Myrepſi.

℞ Aſari, carpobalſami,
Sem: Hyoſciami albi ana ℥ij. ſ.
Caryophyll. opii Thebaici,
Myrrhæ, cyperi rotundi ana ℥ij.
Opobalſami, Cinnamomi,
Euphorbii, Folii,
Zedoariæ, Zingiberis,
Coſti veri, Corallii,
Caſſiæ ligneæ, tragacanthæ,
Thuris maſculi, meu,
Styracis calamitæ, ſpicæ celticæ,
Cardamomi minoris,
Sem: ſeſeleos, Napi,
Saxifragiæ, Anethi,
Aniſi ana ℥j.
Ligni aloes, Rhabarbari,
Aliptæ moſchatæ, Caſtorei,
Spicæ Indicæ, galangæ,
Opopopanacis, Anacardi,
Maſticis, Sulphuris,
Rad: pœoniæ, eringii,
Roſarum, Thymi,
Calami aromatici, pulegii,
Ariſtoloch: longæ, gentianæ,
Cort: Rad: Mandragoræ chamædr:
Rad. phu, Baccar. Lauri,
Ammeos, dauci cretici,
Macropiperis, Leucopiperis,
Xylobalſami, Carui,
Amomi, Petroſelini,
Sem: Liguſtici, Rutæ,

Sem:

Sem: ſinonis ana ℥. ſ.
Auri ſinceri, argenti meri,
Margaritarum albarum.
Blattæ Byzantiæ,
Oſſium de corde cerui an. ℈j. gr. xiij.
Limaturæ eboris,
Pyrethri an. gr. iix.
Mellis deſpumati triplum,

Fiat opiata, ſeruatur annis quinque: Contra defluxiones capitis, frigore conceptas, efficax eſt: oculorum lachrymas exſiccat, dentium dolores lenit, aduerſus capitis cruciatum ſummopere prodeſt, illitum fronti, comitiales, inſanos, vertiginoſos, & in vniuerſum omnem capitis noxam mulcet, tabidis, tuſſiculoſis, humorem à thorace reiicientibus, cardiacis, ſanguinem excreantibus præſenti eſt auxilio, iſchiaticis, coli & renum cruciatibus accedit: aduerſus iliorum noxam, difficultatem vrinæ, & eiuſdem ſtillicidium valet, calculos comminuit, omni ventris malo liberat, quotidianis & tertianis febribus circa acceſſionis initium, ſub feruefacto ſtœchadis iuſculo medetur. *Antidotus hæc aurea dicitur, vel ab auro quod recipit, vel à pretio & virium præſtantia.*

Confectio Alkermes D. Meſuæi.

℞ Succi pomorum fragrantium,
Aquæ roſar. odoratiſſ. an. lib. j. ſ.
Infunde per diem integrum,
Serici crudi lib. j.
In expreſſione forti adde,
Succi granorum Kermes lib. j.
Sachari lib. ij.

Coque ad conſiſtentiam mellis, aut paulo minus: mixturæ ab igne ſepoſitæ, & adhuc calente addito

Ambræ crudæ minutim inciſæ ʒij.

Quibus optime liquatis iniicito,

Puluerum Cinnamomi,
Ligni aloes ana ʒvj.
Lapidis Lazuli, vſti & loti,

Margaritarum pellucidarum ana ℥ij.
Foliorum auri ʒj.
Moſchi ℈j.

Fiat Electuarium molle, vaſe vitreo rite obturato ſeruandum.

Medetur cordis palpitationi, animi deliquio, delyrio & mœrori ſine cauſa manifeſta, multumque prodeſt languidis, morbo longo defeſſis, & ab eo reualeſcentibus.

Confectio de Hyacintho.

℞ Hyacinthorum, Corallii rubri,
Terræ lemniæ, boli armeni an. ℥ ſ.
Granorum Kermes,
Rad. Tormentillæ, dictamni,
Sem. citri mundati,
Croci, Myrrhæ,
Roſar rub. Santal. omnium,
Oſſis de corde cerui,
Cornu cerui vſti,
Raſuræ eboris,
Sem. acetoſæ, portulacæ an. ʒj.
Saphyrorum, Smaragdorum,
Lapid. Topazii, margaritarum,
Serici crudi,
Bracteolarum auri & argenti, an. ℈ij.
Caphuræ, Moſchi,
Ambræ griſeæ ana gr. v.

Cum Syrupo Limonum fiat confectio.

Plurimum valet ad affectus cordis & partium nobilium: ſyncopem ſanat, cor exhilarat, palmum emendat, oris halitum commendat, melancholiam, & ei connatam triſtitiam ſine cauſa manifeſta tollit, morbis contagioſis & venenatis medetur, atque eoſdem quos cocci baphicæ confectio, prçſtat.

Antidotus Galeni lætificans.

℞ Florum ocymi caryophyllati, aut ſeminum,
Croci, Zedoariæ,
Ligni aloes, Caryophyllorum.

Corti-

Corticum citri mali,
Galangæ, macis,
Nucis Moſchatæ,
Styracis calamitæ an. ℥ij. ſ.
Aniſi. Thymi,
Raſuræ eboris,
Epithymi an. ℥j.
Camphoræ, Moſchi,
Ambræ, margaritarum,
Oſſium de corde cerui an. ℥ ſ.
Auri meri, puriß. ſeu fini,
Argenti foliati meri, ana ℈j.
Sachari albiſſimi q. ſ.

Fiat confectio ſolida: ſi vero in formam opiatæ redigere volueris, his adde ſucci cydoniorum, pomorum redolentium dulcium, borraginis, vini veteris optimi ana partes æquales in tanta menſura, quanta deſpumando & decoquendo ſacharo ſatis fuerit. Dominus Rhenodæus, eandem etiam deſcriptionem ponit in ſuo antidotario libro 3. cap. 8. verum nullam facit mentionem vel ſachari, aut alicuius ſucci, putatque eos falli qui Galeno eius inuentionem tribuunt, rationes eius in medium prolatas, hoc loco relinquimus. Antidotus hæc lætificans, nomine vires ſuas deſignat: cor enim, partes vitales & facultates omnes lætificat, viſcera recreat, humores excrementitios abſumit, flatus diſſipat, & ventriculum roborat.

Electuarium de gemmis, calidum Meſuæi.

℞ Margaritarum albarum ℥ij.
Saphyri, hyacinthi,
Sardæ, granatorum,
Smaragdi ana ℥j. ſ.
Zedoariæ, galangæ,
Corticum citri mali,
Macis, ſem. ocymi an. ℥ij.
Corall. alborum, ſucci albi,
Limaturæ eboris an. ℈ij.
Been albi & rubei,

Caryophyllorum, Zingiberis,
Piperis longi, Spicæ Indicæ,
Folii, Croci,
Cardamomi maioris an. ℥j.
Trochiſcorum Diarrhodon,
Ligni Aloes an. ℥v.
Cinnamom. galangæ, Zedoiriæ an. ℥j. ſ.
Foliorum Auri & Argenti, ana ℈ij.
Moſchi boni ʒ. ſ. Ambræ ℈ij.

Confice, cum melle emblicorum, & collato melle roſato ana quantum ſufficit. Datur ab aureo ſemiſſe ad aureum vnum, cum aqua bugloſſæ. Malis cordis, ventriculi, cerebri, jecinoris, & vteri frigidis affectionibus auxiliatur. Item palpitationi cordis, defectioni animæ, ac concoctioni auxiliatur: triſtitiam denique citra cauſam ortam amouet.

Electuarium de gemmis aliud.

℞ Margaritarum præparat. ℈iij.
Spodii Arabum, Raſuræ eboris,
Corallii vtriuſque ana ℈ij.
Flor: Roſarum rub. ℥j. ſ.
Hyacinthi, Smaragdi,
Saphyri, granati,
Sardi, Santali albi,
Santali rubei, Citrini,
Flor: Borrag: Bugloſſæ,
Sem. acetoſæ, Baſiliconis,
Been vtriuſque ana ℥j.
Oſſis de corde cerui ʒ. ſ.
Foliorum Auri, argenti ana. num. v.
F. omnium l. a. puluis mixtus.

Confectio Cordialis, Alexandri Benedicti.

℞ Margaritarum, Spodii,
Granatorum, Cinnamomi,
Tormentillæ, Boli armeni an. ℈iij.
Santal. omnium, Raſuræ eboris,

Vnico.

Vnicornu ana ℥ij.
Hyacinthorum, Saphyri,
Corall. vtriuſque, ſuccini albi,
Valerianæ, Dictamni,
Zodoariæ, Ligni aloes an. ʒj.
Terræ ſigillatæ ʒ j. ℈ij.
Serici torrefacti ℈ij.
Oſſis de corde cerui. ℈j. ſ.
Been albi, ac rubei ℈ij.
Foliorum auri, num. v.
Moſchi, Ambræ ana gr. x:
Sachari albi quantum ſ.

Fiat Electuarium: præſeruat Cor in peſte.

Electuarium præſeruatiuum contra peſtem, & alios morbos, Priſciani de Corduba.

℞. Cinnamomi electi ʒ ſ.
Zedoariæ ʒj. Caphuræ gr. vij.
Boli armeni præparati ʒiij.
Sem. Citri excort. Acetoſæ,
Cort. mali citri ana ʒj. ſ.
Rad. Dictamni, Tormentillæ,
Rad. Pimpinellæ ana ʒ ſ.
Raſuræ Eboris, oſſis de corde C. an. ʒj.
Foliorum Auri, Argenti ana ℈ſ.
Fragmentorum Saphyri,
Rubini, Smaragdi,
Frag. granati an. ℈j.

Miſce, & fiat puluis, cui adde
Conſer. Roſarum, Acetoſę,
Conſer. Bugloſſæ an. ʒij.
Sachari albiſſ. in aqua Bugloſſ. & Endiuiæ
Diſſoluti lib. j.

Fiat Electuarium. Doſis ad quantitatem duarum fabarum, in cenſo: vero iam peſte Doſis ʒ ſ. cum vino acetoſæ detur omni die.

Electuarium contra Peſtem, Nicolai de Graſſis, Medici Romani.

℞ Tormentillæ, Rubiæ tinct.
Carduibenedicti ana ℥iij.
Carlinæ, Caphuræ an. ʒij.
Terræ ſigillatæ, boli armeni an. ℥j.
Moſchi, Ambræ ana ℈ ſ.
Theriac. veteris, Mithridatii an. ℥iij. ſ.
Spec. Diamargarit. Nicolai ʒij. ſ.
Aquæ vitæ opt. atque circulatæ lib. j.

Pulueriſanda pulueriſentur optime, & ponantur in boccia vitreata cum dicta aqua vitæ & claudatur os bocciæ, ne exhalet, & ibi ſtent infuſa per 24. horas. poſtea deſtillentur per alembicum, quouſque fæces remaneant, tunc abiice, & aquam ſerua in qua diſſolue

Croci ʒij. Sacchari Taberzet lib. j. ſ.

Bulliant omnia vſque ad ſpiſsitudinem ſyrupi, cui addantur,

Zedoariæ ʒij. Boli Armen. ℥ ſ.
Terræ ſigillatæ veræ ʒiij.
Carlinæ ℥j. Vnicornu,
Lapidis ſerpentini ana ℥j.
Fragmentorum hyacinthi,
Smaragdi, Saphyri,
Frag. granati ana ʒj.
Margaritarum, berillorum, an. ʒij.
Corallorum vtriuſque an. ʒj.
Santali albi, citrin. & rub. an. ʒj.
Corticum mali citri,
Oſſis de corde cerui an. ℈ij.
Been albi ac rubei an. ʒj.
Foliorum auri, num. xxx.
Foliorum argenti, num. xxxvj.
Syr. de acetoſ. citri, de Limonibus,
De Ribes an. ℥ij. Acetoſ. ſimpl. ℥j. ſ.
Conſer. Borraginis, Bugloſſæ,
Conſer, Roſarum an. ℥ij. ſ.

Miſce,

Miſce, & fiat Electuarium ſecundum artem. Eſt enim mirabile tempore peſtis, tum ad præſeruationem tum ad corroborationem.

Diathamaron Nicolai.

℞ Antophyllorum, Zingiberis an. ʒv. ℈j. gr. xvj.
Cinnamomi, carnium dactyl.
Caryophyllorum ana ʒiv. ℈j. gr. xvj.
Galangæ, ſpicæ Indicæ,
Zedoariæ, coſti albi aromat.
Pyrethri, Rhabarbari,
Corall. rub. ſpicæ celticæ,
Tragacanthæ, anacardii,
Oſſium dactyl. cubebarum,
Aniſi, Baccarum iuniperi,
Trium piperum, an. ʒj. ℈ij. gr. iix.
Margaritarum integrarum & perfor. an. ℈ij.
Blattæ Bizantiæ ℈ij.
Limaturæ auri puri aut foliorum,
Limaturæ argenti meri, aut foliorum.
Oſſium de corde cerui an. ℈ij. ſ.
Ambræ ℈j. Moſchi,
Raſuræ eboris ana ℈j. gr. vij.
Mellis quantum ſufficit.

Fiat Electuarium. Dantur ʒij. *mane & veſperi cum vino.* Efficaciter prodeſt difficulter ſpirantibus, arteriacis, tuſſientibus, tabidis, & omni thoracis & ſtomachi offenſæ, aquę ſubter cutem fuſæ, renum doloribus: voluptatem parit, corporaque ſaginat.

Puluis cordialis Syluii.

℞ Corall. vtriuſque ſigilli Lemnii an. ℥ſ.
Raſuræ eboris, cornu cerui ana ʒij.
Margaritar. ʒj. Roſarum,
Coriandri præpar. Spodii an. ℈ij. ſ.
Oxalidis, oſſis de corde cerui an. ʒſ.
Fragmentorum lap. pretioſorum an. ʒſ.
Foliorum auri, Fol. argenti ana num. xxv.
Sachari ℥iij. *M. trita probe ſerua.*

Electua-

Electuarium Cordis Petri Aponenſis.

℞ Corall. rubeorum, Macis,
Oſſis de corde cerui, Ambræ,
Margaritarum, Cryſtalli,
Auri cocti, Argenti meri,
Oſſis eboris, Saphyri,
Rubini, Hyacinthi ana ℥v.
Balſami ℥ij. Moſchi ℥ſ.
Anthos, Santalorum,
Spodii, Caryophyllorum,
Galangæ, Calami aromatici,
Cubebarum, Spicæ Indicæ,
Corticum phiſticorum,
Sem. Baſiliconis, Cardamomi,
Piperis longi, Baccar. lauri,
Pyrethri an. ℥iij. Magnetis,
Myrrhæ, opii Thebaici an. ℥j.
Sem. pœoniæ in Nouilunio collectæ,
Flor. Liliſagi, Maioranæ,
Balſamitæ, Ameos,
Ariſtolochiæ, Anthos an. ℥iij.
Croci orientalis ℥ſ.
Sem. papaueris albi,
Cigni aloes an. ℥ij.
Sachari q. ſufficit.

Fiat Electuarium. Doſis à ℥ij. ad ℥iij. cum vino calido. Conſeruat totam naturam, & eam reddit hilarem, aufert laſſitudinem membrorum principalium, ſubuenit triſtibus, & melancholicos atque paralyticos iuuat.

Electuarium confortans mineram omnium virtutum: Arnoldi Villanouani.

℞ Roris maialis, collecti de mundiſſ.
Herbis, deſtillati lib. ij.
Sachari ℥iix.

Coquan-

Coquantur lento igne vſque ad conſumptionem roris: poſtea adde

Aquar. Flor. vel cort. citri, Meliſſæ an. ℥j.

Incorpora ad ſolem fortiſſime, bene agitando cum ſpatula: & ſic permitte ſtare in vaſe panno ſubtili cooperto, per dies tres, donec inſpiſſetur: Poſtea

℞ Aquæ deſtill. ſanguinis humani ℥ij.
Sanguinis Draconis. ℥ſ.

Diſtempera, & miſce totum cum iam ſupradicto ſacharo, & fortiter incorporetur ad ſolem: deinde

℞ Croci Oriental. ℈iv. Moſchi ℈ſ.
Balſami electiſſimi ʒj.
Roſar. ſiccarum ℥ſ. Ligni aloes ʒj.
Auri foliati ℈j. Corall. rub. ℈ſ.
Margaritarum orientalium ʒſ.

Incorpora fortiter, & ſic permitte vas coopertum, donec exiccetur, & ſeruetur. Cor lætificat, calorem naturalem, & ſpiritus, & principalia membra adiuuat: confortat humidum radicale: ab ægritudinibus peſtilentibus, & ab omnibus venenis conſeruat: iuuentutem prolongat; & ſenectutem retardat: hominem in ſuo vigore tenet, & conſeruat.

Electuarium cordiale confortans Marſilii Ficini.

℞ Conſer. Roſarum ℥iv. Bugloſſ. ℥ij.
Cort. mali citri conditi. ℥j.
Chebulorum conditorum ℥ij.
Cinnamomi electi ʒj.
Santali rubei, Coralli rubei,
Serici coccinei crudi conciſi,
Margaritarum, croci an. ʒſ.
Foliorum auri, Fol. argenti an. ℈j.
Moſchi, Ambræ ana gr. ij.

Funde omnia ſimul ſucco citri, vel limonis ſacharo cocti. Spiritus fouet, nutrit, roborat, ingenium acuit atque illuſtrat.

Electuarium confortans ſtomachum, & digeſtiuam, Arnoldi Villanouani.

℞ Roſar. rub. nucis Moſchat.

Glycyrrhizæ raſæ, ſem. cucum. an. ℨj. ſ.
Flor. Violarum, Caryophyllorum,
Spodii, Amyli,
Sem. Meliſſæ ana ℨj.
Spicænardi, Tragacanthi,
Santali albi ac rubei,
Sem. Citrulli an. ℨij. ſ. gr. iv.
Margaritarum, Ambræ,
Limaturæ auri, argenti an. ℨj.
Sachari lib. iij.

Fiat electuarium. Doſis ℨij. ad ℥ ſ. mane cum vino remollitionis galangæ & Zingiberis.

Electuarium confortatiuum egregium. Arnoldi Villanouani.

℞ Amygdalarum dulcium ℥iv.
Pinearum mundat. ſem. cucum: an. ℥ij.
Sachari candi ℥iv.
Sachari albiſſimi lib. j. ſ.

Funde cuncta hæc aqua roſarum atque limonis, & citri, in qua mixturæ extinctum fuerit ignitum aurum, & argentum, ſimul coque ſuauiter, demum adde

Cinnamomi, been rubri,
Corallorum rubeorum an. ℨj.
Margarit. albarum, croci,
Serici crudi triti an. ℨ ſ.
Fol. auri, Fol. argenti an. gr. xij.
Hyacinthi, Smaragdi,
Saphyri, Carbunculi an. ℈j.
Moſchi, Ambræ ana gr. ij.

Fiat electuarium.

Electuarium confortans virtutem debilem: incerti authoris, cum Q. eſſentia auri.

℞ Cotoneorum inciſorum, mellis albi an. part. j.
Aquæ roſarum partem dimidiam.

Coquan-

Coquantur ſimul vſque ad conſumptionem aquæ, per ſetaceum pellantur omnia: & pro qualibet libra adde mellis ℥vj.

Denuo coquantur: in fine adde
Zingiberis albi ℈j. Cinnamomi ʒj.
Caryophyllorum, nucis moſchatæ,
Ligni aloes, Calami aromatici,
Piperis nigri ana ℈ij.
Croci ʒj. Moſchi gr. v.
Quintæ eſſentiæ auri. ℥ j.
Spiritus tartari, olei vitrioli,
Olei ſulphuris ana ℈j.
Maſticis ℥ ſ.

Miſce, & fiat electuarium, ſeruetur in vaſe vitreo optime clauſo. Ventriculum confortat, virtutem debilem reſtaurat, appetitum excitat, & vrinam prouocat.

Puluis contra periculoſos, & peſtiferos morbos puerorum Ranzouii.

℞ Oſſis de vnicornu,
Corallorum rubeorum,
Succini albi,
Margaritarum,
Ramentorum auri,
Vngulæ Alcinæ an. ℥ ſ.

Hæc omnia in mortario contrita miſceantur ſimul; in morbis calidis cum aqua roſacea, in frigidis vero cum aqua lauendulæ detur.

Puluis bezoarticus contra peſtem Rhenodæi.

℞ Tormentillæ, Angelicæ,
Enulæ Campanæ,
Gentianæ, pœoniæ an. ʒij.
Ligni aloes, ſantali citrini.
Cornu cerui, eboris,
Oſſis de corde cerui,
Gran. iuniperi, Cardamomi,
Sem. acetoſæ, Cardui benedicti,
Caryophyllorum, maçis,
Cinnamomi an. ʒj. ſ.

Cort. citri, Arantiorum,
Dictamni, ſcordii,
Schœnanthi, croci,
Calami aromatici,
Roſarum an. ℥j.
Boli Armenæ, in aqua Roſ. lotæ,
Terræ Lemniæ ana ℥ij.
Caphuræ gr. viij.
Ambræ griſeæ,
Foliorum auri ana ℈j.
F. omnium puluis in vaſe idoneo reponendus.

Species cordiales temperatæ.

℞ Ligni aloes, ſpodii an. ʒj.
Cinnamomi, Caryophyllorum,
Oſſis de corde cerui. Doronici,
Zedoariæ, been vtriuſque an. ʒj. ſ.
Margaritarum præparat. ℥vj.
Serici crudi toſti,
Corallorum vtriuſque ana ℥j.
Hyacinthi, Smaragdi an. ℥ſ.
Croci ℈j. Ambræ, moſchi an. q.v.
Foliorum auri, fol. argenti an. num. x.
Sachari q. ſ. F. *ſpecies cordiales.*

Electuarium Liberantis confortans.

℞ Rad. Tormentillæ, ſem. citri,
Acetoſæ, Endiuiæ ana ʒiij.
Smaragdi, hyacinthi,
Granatorum an. ℈ſ.
Ambræ, Moſchi ana gr. iij.
Santalorum omnium ana ʒj.
Camphoræ gr. vii. Boli armeni,
Terræ ſigillatæ, ana ʒiii.
Perlar: præpar. vnicornu,
Corallorum vtriuſque præparat.

Succi-

Succini albiſſimi ac flaui an. ℈ ſ.
Eboris, been albi ac rubei,
Doronici, Cardamomi,
Nucis moſch. Aloes,
Cinnamomi, croci,
Zedoariæ ana ℈j.
Auri puri, argenti fol. an. ℈ſ.
Aromatici roſati ʒij.
Fiat electuarium confortans.

Puluis nobiliſſimus ac bezoarticus incerti authoris.

℞ Boli armenæ præparati ℥j.ſ.
Coriandri præpar. macis,
Spodii, charabe ana ʒj.ſ.
Cort. & ſem. citri ana ʒij.
Raſuræ eboris. ʒij.
Gentianæ ʒj. Rhabarb. elect. ℈ij.ſ.
Santali albi & rubei ana ℥j.
Endiuiæ, acetoſæ,
Baſiliconis ana ℈iiij.
Flor. Roſarum, Borraginis,
Bugloſſæ, meliſſæ,
Menthæ an. p.j. Saphyri,
Smaragdorum an. gr. iij.
Granatorum præparat. ℈iiij.
Croci ℈.j.ſ. Margarit. ʒſ.
Oſſis de corde cerui ʒſ.
Foliorum auri, num. vj.
Cinnamomi ℥j. Moſchi ℈ſ.
Miſce fiat puluis.

Puluis diuinus, ignoti authoris.

℞ Boli armenæ præparat. & cum vino maluatico abluti. ℥j.
Cinnamomi electi ℥j.
Tormentillæ ℥ſ. Diptamni,
Herb. Tunicæ, Coriand. prepar.

Rhabarbari electi ana ℨiij.
Croci, terræ ſigillatæ,
Cort. citri, been vtriuſque,
Corall. vtriuſque, Santali citrini,
Raſuræ eboris, margar. præpar. an. ℥ij.
Centinodii *per* IV. *dies ac noctes in aceto infuſi* ℨj.
Carabe, macis ana ℈ij.
Serici crudi, Smaragdi,
Saphyri, hyacinthi,
Granati, rubini ana ℨj. ſ.
Sem. acetoſę, Endiuiæ,
Portulacæ, Ligni aloes,
Spodii, oſſis de corde cerui ana ℈ij.
Auri & argenti meri, ana ℈j.
Spicæ gr. iiij. Sachari albiſſ. ℥vj.
Moſchi, Ambræ ana gr. iiij.
Miſce fiat puluis.

Puluis Aromaticus præſtans.

℞ Cinnam. electi, ℨj.
Boli Armenæ præparati ℈ij. gr. v.
Rad. Tormentillæ, biſtortæ an. gr. IV.
Petaſites, diptami albi,
Gentianæ, enulæ,
Vincetoxici, pœoniæ,
Ariſtolochiæ rotundæ an. gr. xiij.
Herb. ſcordii p. ij. Rutæ,
Saluiæ, Carduibenedicti,
Acetoſæ, Chamædrios,
Meliſſæ, Scabioſæ an. p. j.
Flor. roſarum rub. p. j.
Sem. Coriandri præparati,
Santonici ana gr. xiij
Sem. acetoſæ, citri,
Portulacæ, Endiuiæ ana gr. ix.
Gran. iuniperi, baccar. lauri, an. ℨ ſ.

Rha-

Rhabarb. electi gr. ix.
Croci Oriental. terræ ſigillatæ,
Corallorum vtriuſque præparatorum,
Cort. citri, raſuræ eboris,
Cornu cerui vſti ana gr. xv.
Margarith. præpar. ſuccini præpar. an. gr. xiij.
Fol. auri & argenti, an. num. x.
Moſchi, Ambræ ana gr. j.
Sachari albiſſimi ℥vj.
Fiat S. a. puluis ſubtiliſſimus.

Electuarium aureum contra peſtem.

℞ Theriaces optim. conſer. roſar. an. ℥vj.
Mithridat. ℥iij. Camphoræ ℈j.
Florum ſulphuris cum aqua acetoſ. præpar. ℥vj.
Zedoariæ, diptamni albi,
Gentianæ, Ariſtolochiæ,
Tormentillæ, Valerianæ,
Morſus Diaboli, Pimpinellæ,
Leuiſtici, fol. Veronicæ,
Carduibenedicti ana ℈ʃ.
Rutæ gr. xv. Myrrhæ ℥ſ.
Boli armenæ, *preparati cum aceto roſaceo*,
Terræ ſigillatæ Sileſiacæ, ana ℥j.
Croci gr. xv. Cinnamomi ℥j.
Spec. el. de gemmis præparatis,
Spec. Diamoſchi dulcis, diamarg. frig.
Diatrion ſantalorum an. ℈ſ.
Sem. citri ℈ij. Cornu cerui vſti ℈j.
Margaritarum præparat. ℈iiij.
Foliorum auri, num. x.
Cum ſucco acetoſæ Hiſpanicæ, ſeu aqua cinnam. & ſyr. acetoſ. citri q. ſ.
Fiat electuarium egregium.

Electuarium mire conferens ad calorem mitigandum in phreneſi.

℞ Conſeru. Roſarum, Nympheæ,
Bugloſſæ ana ℥vi.
Diamargariti frigidi ℥ſ.
Corallorum rubeorum ʒj.
Fragmentor. gemmarum, ana ℈ij.
Sem. portulacæ, Intybi,
Oxalydis ana ʒſ.
Bractearum auri, num. vj.
Sachari q.ſ. F. *electuarium.*

Puluis Cratonis ad vertiginem.

℞ Cinnabrii mineralis ℥ſ.
Magiſt. Corallorum rubeorum,
Magiſt. perlarum ana ℈ij.
Fol. auri, num. xv.
Croci ℈j.
Miſce & rite terantur ſubtiliſſime ſupra marmor; Doſis gr. x. ad gr. xvj.

Puluis in melancholia, etiam contra philtra.

℞ Flor. Borraginis, Bugloſſæ,
Violarum, Roriſmarini an. ℈j.
Matris perlarum ʒj.
Secundinæ præparatæ ʒij.
Cort. citri, arantiorum an. ʒj.
Rad. bugloſſæ ℥vj.
Quinque lapid. pretioſorum,
Margarit. oſſis de corde cerui an. ℈j.
Foliorum auri, num. xij.
Omnia probe contuſa, F. *puluis.*

Electuarium ad memoriam.

℞ Margaritarum ʒj. ſ.

Oſſis

Oſſis de corde cerui ℥j.
Sem. Carthami ℥ij.
Serici ſubtiliter inciſi ℥ſ.
Pinearum mundat:& aqua roſacea præparatarum ℥iij.
Hyſſopi mont. liquirit. an. ℥j.
Nucis Moſchat. caryophyllorum,
Folii, piperis longi,
Cubebarum, galangæ an. ℥ij.
Rhabarb. electi, Epithymi,
Lapid. Zazuli cum aqua roſ. loti,
Macis, croci,
Myrobal. chebul. citrinorum,
Indorum, nigrorum ana ℥ſ.
Cinnamomi ℥ij. Sach. albiſſ. lib. iij.
Fiat ſecundum artem electuarium, in fine adde
Moſchi ℈ſ.
Foliorum auri, num. viij.
Ambræ ℈j.

Puluis apoplecticus Archiducis Ferdinandi.

℞ Raſuræ vngulæ alcis,
Cranii de ſphæra microcoſmi an. ℥ij.
Spec. diamoſchi dulcis ℈iiij.
Corallorum vtriuſque,
Margaritarum præparatarum,
Quinque lapid. pretioſ. an. ℥ſ.
Rad. diptamni albi,
Sem. & rad. pœoniæ,
Rhabarbari electi ana ℥j.
Viſci quercini, cubebarum,
Cardamomi ana ℥j.ſ.
Flor. Saluiæ, Anthos,
Calendulæ ana ℈iiij.
Nucis moſch. galangæ,
Piperis longi, Coriandri præparati,
Zingiberis ana ℈v.

Sem. citri excorticati ℨij.
Zedoariæ, doronici,
Been vtriuſque ana ℈j.
Flor. Borrag. Bugloſſæ,
Menthæ, Meliſſæ,
Nymphę, Violarum an. ʒſ.
Foliorum auri, argenti ana ʒſ.
Oſſis de corde cerui num. iv.
Vni cornu gr. xv. Terræ ſigill. ʒſ.
Roſ. rub. ℈j. Spec. Diamar. frig.
Specierum de gemmis an. gr. xv.
Moſchi, Ambræ griſeæ an. gr. x.
Miſce, fiat puluis. Doſis ℈ij.

Puluis ad melancholiam Hypochondriacam.

℞ Matris perlarum pulueriſat:
Cort. arantiorum, citri ana ʒj.
Margaritarum præparat.
Quinque lapidum pretioſor:
Oſſis de corde cerui an. ℈j.
Foliorum auri, num. vj.
Doſis huius pulueris ʒſ.

Electuarium contra Apoplexiam.

℞ Mitridat. ʒx. Chebul. condit. ʒvj.
Acori conditi ʒj. ſ. Conſ. Roſarum,
Anthos, beton. pœon. an. ℨij. ſ.
Sem. & rad. pœon. an. ʒſ.
Viſci quercini, Coriandri præpar.
Ligni aloes ana gr. xv.
Folior. auri, num. iiij.
Ambræ gr. ij. cum ſyr. de ſtœchade & aqua roſarum,
Fiat electuarium.

Electua-

Electuarium in ſpirituum euanida vi, Heurnii.

℞ Succorum denſatorum acetoſæ,
Endiuiæ, rad. quinquefolii an. ℥j.
Limaturæ auri ℈ij.
Caphuræ ʒj. Serici crudi ʒij.
Sem. citri, conſer. fol. Endiuiæ,
Acetoſæ an. ℥j. Syr. de acetoſ. citri q. ſ.
Fiat electuarium. Doſis ʒſ. ad ℥ſ.

Electuarium epilepticum.

℞ Conſeruar. Violarum, Roſarum,
Nympheæ, Borrag. Bugloſſ. an. ℥j.
Spec. elect. de gemmis ʒj. ſ.
Cort. citri conditi ℥j. ſ.
Specierum lætificantis ℈ij.
Cranii human. ʒj. ſ. pœoniæ ʒſ.
Rad. pœoniæ, viſci quercini,
Tormentillæ an. ℈j. Smaragdi ℈ſ.
Foliorum auri, num. vj.
Cum ſyrup. roſar. & acetoſ. citri an. q. ſ.
Fiat lege artis electuarium.

Electuarium cordiale roborans cor ac vires D. Mülleri.

℞ Sachari Roſacei, Violacei,
Borraginis, Bugloſſæ. an. ℥ſ.
Terræ ſigill. boli armenæ an. ℈ſ.
Spec. triaſantalorum ℈ij.
Foliorum auri, num. vj.
Syrupi acetoſ. citri q. ſ.
Fiat electuarium.

Electuarium cordiale incerti authoris.

℞ Conſeru. Borrag. Bugloſſ. violar. an. ℥vj.
Zedoariæ, macis, croci,

Meliſſæ, ſem. Baſil. an. ʒj.
Oſſis de corde cerui, Saphyri,
Hyacinthi, Smaragdi an. ℈j.
Foliorum auri, num. vj.
Perlarum præparatarum ʒj.
Cum Syrupis de pomis redolentibus,
De corticibus citri, aquæ roſar. ℥j. ſ.
Sachari ℥iiij.

Coquantur in electuarium. In fine adde.
Rhabarbari ʒj.

Cum vino maluatico per 24. horas maceratam: Moſchi,
Ambræ ana gr. iiij. *Fiat.*

Vel:

℞ Hyacinthorum, granatorum,
Smaragd. Saphyri an. ʒj.
Perlarum. Ligni paradyſi,
Oſſis de corde cerui ana ʒj.
Santali albi ac rubei,
Corallorum vtriuſque,
Eboris, Tormentillæ,
Boli armenæ orientalis,
Terræ ſigillatæ, Camphoræ,
Auri foliati, ana ℈j.
Sachari albiſſimi, ℥vj.

Coquantur pulueriſata vel in ſyrupum, vel in electuarium cum aqua roſacea.

Vel:

℞ Rubini, hyacinthi, Granati, Smaragdi,
Boli armenæ, perlarum,
Oſſis de corde cerui, vnicornu,
Auri limati ſeu foliati an. ℈j.
Serici rubei conciſi,
Roſarum, cortic. citri,
Ambræ, eboris an. ℈j. ſ.

Sachari

Sachari quantum vis,

Fiat cum aquis vel ſyrupis cordialibus electuarium.

Electuarium in ſyncope D. Fabri.

℞ Conſer. Roſ. ℥iij. Flor. Tunicæ ℥j.
Meliſſæ ℥ſ. Galangæ ℈ſ.
Spec. Diamargarit. frig. ℈iv.
Caryophyll. ℈ij. Cinnam. opt. ℈iiij.
Doronici ℈j. Succini albiſſ. ʒſ.
Nucis moſchat. condit. ʒij.
Nucis condit. ℥ſ. Cort. citri,
Pinearum præparatarum an. ʒiſ.
Sem. melonum ana ʒj.
Manus Chriſti cum perlis ʒſ.
Margaritar. præparatar. gr. v.
Foliorum auri, num. iiij.
Syrupi acetoſitatis citri q. ſ.

Fiat electuarium.

Vel tale conditum ad cor calidum, alterans omneſque vires roborans Heurnii.

℞ Conſeru. Anthos, Roſarum,
Borraginis, Bugloſſæ,
Capillorum Veneris ana ℥ij.
Cort. citri conditi ʒj. ſ.
Pulu. Electuar. plereſarcot.
Diarrhod. abb. trium ſantal. an. ʒſ.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari q. ſ.

Fiat conditum, quod auro cooperiatur.

Vel: Conditum ad omnes vires roborandas Andernaci.

℞ Conſer. anthos, Roſarum,
Cirſy. Bugloſſæ, adianthi,
Cichorii ana ʒij.
Cort. citri conditi,
Nucis Indicæ condit. an. ʒj. ſ.

Spec. pleriſarcoticon,
Diamoſch. Diarrhod. abbat.
Triaſantalorum ana ℥ ſ.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari albiſſimi q. ſ.
Fiat conditum auro coopertum.

Vel: conditum ad humorem calidum Andernaci.

℞ Conſeru. Bugloſſæ, Roſarum,
Nympheæ ana ℥ij. ſ.
Spec. diamargar. frigidi,
Pulu. corall. rub. ana ʒij.
Pulu. fragmen. lap. pretioſor. an. ℈j.
Sem. Oxalydis, Portulacæ,
Cichorii ana ʒj.
Foliorum auri, num. iv.
Sachari albiſſimi, q. ſ.
Mixta redigantur in conditum.

Vel: Conditum Ioſephi Quercetani ad cordis roborationem.

℞ Conſeru. cort. citri conditi ℥j.
Conſeru. flor. bugloſ. violarum an. ℥ ſ.
Confectionis Alkermes. ʒj. ſ.
Confect. liberantis, cordialis,
Electuarii de gemmis an. ʒſ.
Spec. aromat. roſati, dianthos an. ℈j.
Corall. præpar. Margar. præpar. an. ʒj.
Oſſis de corde cerui, vnicornu ℈j.
Lapidis Bezoartici. ℈ ſ.
Auri folia, aliquot, Ambræ gr. x.
Contundantur omnia, miſceantur & fiat conditum.

Vel: Conditum in ſynocho putri incerti authoris.

℞ Conſer. roſarum, nympheæ,
Acetoſæ an. ʒvj. Bugloſſæ ℥ ſ.

Trochiſcorum Camphoræ ʒj.
Pulueris diamargar. frigidi,
Trium ſantalorum,
Corallorum rubeorum an. ʒj.
Foliorum auri, num. vj.
Fragmentorum de gemmis,
Fiat conditum præſtantiſsimum.

Vel: Conditum ad calorem hepatis, Andernaci.

℞ Conſeru. cichorii, violarum,
Nympheæ, bugloſſæ ana ʒij. ſ.
Conſeru. roſarum ʒj. ſ.
Spec. diamargariti frigidi,
Trium ſantalorum ana ʒſ.
Foliorum auri, num. viij.
Sachari albiſſimi q. ſ.
Miſceantur, fiatque conditum, Doſis cochlear integrum.

Vel: Confectio pinicata confortans Langii.

℞ Pinearum præparatarum ℥j. ſ.
Phiſticorum viridium. ʒvij. ſ.
Foliorum auri, num. xv.
Margaritarum præparatarum ℈j. ſ.
Sachari, *in aqua roſar. diſſoluti*, lib. ſ.
Fiant ſecundum artem morſuli.

Puluis epilepticus. D. Fabri.

℞ Pulu. radicum pœoniæ, *maſculi*,
Creſcente Luna effoſſæ;
Viſci quercini ana ℥ij.
Vngulæ alcis, ſem. pœoniæ an. ʒj.
Corallorum rub. præparatorum,
Raſuræ eboris, cornu C. præpar.
Cinnamomi, ſuccini albi ana ʒſ.
Croci Orientalis ℈ſ.
Cranii humani præpar. ℈j. ſ.

Folio-

Foliorum auri & argenti, an. num. IV.
Sachari albiſſimi ℥j.
Fiat puluis ſubtiliſsimus.

Vel: Talis, eiuſdem D. Fabri.

℞ Cornu Cerui vſti præpar. ℥ ſ.
Vngulæ alcis ʒij.
Cranii humani ʒj. ſ.
Eboris vſti ℈iiij. ſ.
Viſci quercini ʒiij.
Sem. pœoniæ ℥. ſ.
Margarit. præparat. ʒj.
Corallorum vtriuſque præpar. an. ʒij.
Quinque lapidum pretioſorum an. ℈j.
Foliorum auri, num. V.
Croci ℈j. ſ.
Sachari ad pondus omnium,
Miſce, fiat puluis præſtans.

Vel: Talis incerti authoris.

℞ Perlarum præpar. oſſis de corde C. an. ʒj.
Corallorum rubeorum ℥. ſ.
Succini præparat. ʒij. Viſci quer. ʒj. ſ.
Rad. & gran. pœoniæ, ſerpent. an. ℥. ſ.
Rad. & ſem. diptamni ana ℈j.
Croci orientalis ℈j.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari albiſſimi ℥j.
Fiat puluis epilepticus.

Puluis epilepticus. D. Waltheri.

℞ Boli armenæ præparat. ℥iij.
Terræ ſigillatæ ℥ij. Corall. albor. ʒvj.
Corallorum rubeorum præparat. ℥ ſ.
Lap. Smaragdi, hyacinthi,
Rubini præparati ana ℥. ſ.
Spodii præparati ʒv. Cinnam. ʒij.

Marga-

Margaritarum præparat. ʒv.
Pulueris ſantali albi ʒj.ſ.
Santali rub. ſem. acetoſæ ana ʒij.
Caryophyll. ℈j. Cort. citri ʒj.ſ.
Raſuræ eboris ʒiij. Croci ʒj.
Foliorum auri, numero L.
Vnicornu ℥.ſ.

Fiat ſ. a. puluis.

Vel: Talis puluis epilepticus.

℞ Cranii human. calcin. de anteriore parte microcoſmi ʒiij.
Sem. pœoniæ excorticati,
Succini albiſſ. præparati an. ʒij.
Rad. Tormentillæ, pœoniæ,
Viſci quercini an. ʒiij.
Cornu cerui calcinati ℥.ſ.
Margaritarum præparatarum,
Corallorum rubeorum præpar. an. ʒj.
Specierum Diamoſchi ʒj.
Foliorum auri, num. VI.
Sachari ℥ij.

M. Fiat puluis.

Vel: Talis puluis epilepticus mirabilis.

℞ Vngulæ aſini recent. ʒvi.
Alcis ℥.ſ. Spe. diamoſ. dul. ℥.ſ.
Corallorum vtriuſque præparat.
Margaritarum præparatarum,
Smaragdorum præparatorum ana ʒij.
Sem. Rutæ, nigellæ nigr.
Pœoniæ, Blattæ Bizantin.
Diptamni albi, Nucis moſch. an. ʒj.
Rad. pœoniæ, limaturæ C. cerui,
Corallior. Maioranæ ana ʒj.ſ.
Sem. portulacæ, caulis an. ʒj.
Rad. Tormentil. ʒj.ſ. Rhabarb. electi ʒj.
Moſchi, Ambræ ana gr. x.

Foliorum auri, num. x.

Fiat puluis mirabilis.

Vel: Miraculoſus puluis talis epilepticus, ignoti authoris.

℞ Opoponacis, ſanguinis Draconis,
Caſtorei, Antimonii præpar.
Cranei microcoſmi calcinati,
Eiuſdem ſexus intellige,
Vngulæ aſininæ. C. C. calcin.
Hypericonis, Lapid. ætites maſculi coloris rubi.
an. ʒiiij.
Saluiæ ſylueſt. tormentill. an. ʒß.
Sem. & rad. pœoniæ,
Sem. Rutæ, Betonicæ rub. ana ℥. ſ.
Margarit. præpar. Smaragdi præpar. an. ℈j.
Succini albiſſ. ʒj. Stercoris ciconiæ,
Anſeris ſylueſtris an. ʒij,
Viſci quercini, Corall. rub. præp.
Calcitidis albi præparati an. ℥. ſ.
Spinæ dorſi ſerpentis calcinati ʒij.
Foliorum auri, quantum vis,

Fiat puluis. Doſis ℥. ſ.

Vel: Talis etiam valde laudabilis.

℞ Gran. excort. ac Rad. pœoniæ,
Viſci querni, Rad. Tormentillæ,
Serpentillæ, Flor. lauendulæ,
Rad. & ſem. dictamni noſtratis an. ʒj.
Succini præparati, C. C. præpar. an. ʒij.
Vngulæ alcis, Aſinæ an. ʒj. ſ.
Oſſis de corde cerui, Croci orient.
Vnicornu an. ʒj. Margar. præp. ʒij.
Cranei humani de anteriore parte maſculi vel fœminæ ℥. ſ.
Corall. rubeorum præparat. ʒiij.

Spec. diamoſchi dulcis ʒj.
Foliorum auri, num. xxx.
Sachari albiſſimi ℥iiij.
Miſce fiat puluis laude dignus.

Tragæa ſtomachalis, incerti authoris.

℞ Cinnamomi ʒij. Coriandri præpar. ʒ.ſ.
Sem. Aniſi, Roſarum rub. an. ℈j.
Manus Chriſti perlatar. ʒj.
Santali rubei ℈ij.ſ.
Foliorum auri, num. xiiij.
Sachari ℥vj.
Fiat Tragæa.

Puluis aureus in dyſenteria & omnibus fluxionibus ventris ſiſtendis.

℞ Croci Martis, *ſpagyrico modo præpar.*
Nucis moſchat: Cinnamomi an. ʒij.
Terrę ſigillatæ veræ ʒ.ſ.
Auri tenuiſſime limati gr. xij.

Miſce fiat puluis. Doſis ʒ.ſ. ad ʒj. tam adultis quam iunioribus datur vino chalybeato, aut pomo toſto, aut vino rubeo in quo aurum ſit aliquoties extinctum, puluis eſt tutiſſimus ac ſecretiſſimus, in omnibus alui fluxionibus ſiſtendis.

Puluis contra venena, ignoti authoris.

℞ Vnicornu, vngulæ alcis,
Florum bugloſſ. ana ʒj.
Margaritarum præpar. Coriandri præpar.
Cornu cerui uſti ana ℈ij.
Viſci quercini, oſſis de corde cerui.
Auri Vngarici limati, an. ℈j.
Miſce, fiat puluis. Doſis ʒ.ſ.

Puluis cordialis Florentini.

℞ Oſſis de corde cerui ʒj.
Foliorum auri, num. viij.

 Santal.

Santal. albi, rub. citrin. ana ʒij.
Been albi ac rubei,
Serici grano tinctorio infecti an. ʒj.
Croci, Cinnamomi,
Caryophyllorum, Ligni aloes ana ʒ.ſ.
Ambræ, moſchi ℈j.

Miſce fiat puluis.

Vel: Talis in palpitatione cordis.

℞ Pulueris Rad. Bugloſſæ,
Perlarum præparatarum ana. ℥j.
Foliorum auri, num. xx.

Miſce fiat puluis, qui datur hac aqua; ℞ Cimamomi part. iiij. *putrefac per octiduum cum aqua borraginis ac bugloſſæ, poſtmodum artificioſe deſtillæ.*

Conditum Cardiacum Fernelii.

℞ Conſeru. Nymphеæ, Bugloſſ.
Roſatum, cort. citri condit. an. ʒ.ſ.
Pulu. Diambræ, de gemmis,
Diamargariti frigidi ana ℈.ſ.
Oſſis de corde cerui,
Sem. citri, Carduibenedicti,
Rad. Tunicæ, Tormentillæ an. ℈j.
Foliorum auri minutim conciſi, num. vj.
Vnicornu gr. viij, Sachar. albiſſ. q. ſ.

Fiat conditum cardiacum.

Morſellæ in phthiſi.

℞ Pulpæ Caponis ℥iiij.
Pinearum præparat. ʒ.ſ.
4. Sem. frigida maior. an. ʒij.
Sem. papaueris albi ʒj.
Spec. Diapeenid. Diaireos Salomonis,
Tragacanthi frigidi ana ʒ.ſ.
Diatrion Santalorum,
Diarrhodon Abbatis,

Electuar.

Electuar. è gemmis frigid. ana ℈j.
Auri foliati ℈.ſ. Cinnam. ʒj.
Sachari albiſſimi ℥viij.
Cum aqua hyſſopi, farfaræ,
Capillorum Veneris, ana q. ſ.
Fiat confectio in morſellis, quæ auro puriſſimo deaurentur.

Rotulæ Apoplecticæ aureæ. D. Wolffii.

℞ Specierum Diarrhodon Abbatis ʒ.ſ.
Electuar. albi ʒj.ſ. Sinapis albi. ʒ.ſ.
Olei aniſi vel fœniculi ʒ.ſ.
Perlarum præpar. ʒ.ſ. Vngulæ alcis ℈.ſ.
Foliorum auri, num. viij.
Sachari albiſſimi lib. ſ. *cum aqua ceraſorū nigrorum, vt artis eſt,*
Fiant rotulæ.

Vel ſic:

℞ Amygdal. dulcium,
Pinearum piſtacearum ana ʒij.
Cinnamomi, Zingiberis an. ʒj.ſ.
Macis, Cardamomi ana ℈ij.
Cubebarum ℈j. Moſchi gr. ij.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari albiſſimi ℥xiiij.
Cum aqua liliorum conuall.
Fiant rotulæ auro obducendæ.

Morſelli confortantes, incerti authoris.

℞ Cinnamomi electi ʒ.ſ.
Myrobalan. chebul. emblic. ana ʒij.
Croci, Roſarum ana ʒj.
Santal. rub. ʒij. Corall. rub. ʒj.
Sachari albiſſimi q. ſufficit,
Foliorum auri, num. x.
Cum aqua Roſarum & ſucco citri q. ſ.
addendo Moſchi, Ambræ ana ℈j.
Formentur morſelli auro obducti.

Morſelli in palpitatione cordis. D. I. Hartmanni.

℞ Perlarum præparatarum ʒiij.
Saphyri pręparati, Smaragdi,
Granati præparati an. ʒj.
Hyacinthi præparati ʒiij.
Corallorum vtriuſque præparat. ʒj. ſ.
Fol. Roſarum rubearum ʒj.
Perlarum præparatarum ℈ j.
Rubinor. præparat. ʒ. ſ.
Macis ʒ. ſ. Cinnam. electi ʒiij.
Sachari ℥vj.
Foliorum auri, argenti an. num. iiij.

Cum aqua roſacea fiant morſelli. Doſis ℥. ſ. *Superbibendo aquæ perlatæ* ℥j.

Morſelli confortantes Langii.

℞ Pinearum præparatarum ʒiij.
Amygdalarum dulcium ʒij. ſ.
Cinnamomi electi ℈v.
Caryophyll. ʒ. ſ. Macis ℈j.
Phiſticorum viridium ʒj. ſ.
Zingiberis albi inciſi ℈ij.
Margaritarum præparat. ℈. ſ.
Foliorum auri, num. IV.
Sachari albiſſimi, *in aqua roſarum diſſoluti* ℥vij.

Fiant morſelli quadrati.

Morſelli in obſtructione hepatis, Hilleri.

℞ Elect. de gemmis frigid. ʒ. ſ.
Corall. rubeor. pręparatorum,
Spodii de Canna ana ʒj.
Mumiæ ℈j. Garyophyllorum,
Nucis moſchatæ ana ℈j.
Sachari Criſtallini crudi ʒiij.
Conſer. Roſar. antiquiſſ. ʒj. ſ.

Extractionis Laudani ℈. ſ.
Florum Antimonii alborum ℈j.
Croci Martis ℈. ſ. Sachari albiſſimi q. ſ. *in aqua roſarum diſſoluti.*

Fiant morſelli auro obducti.

Vel ſic:

℞ Boli armenæ præpar. ℥. ſ.
Terræ ſigill. ʒj. Cornu C. vſti ℈j.
Margaritarum ℈j. ſ. Cort. citri,
Betonicæ, ſcordii ana ℈ij.
Camphoræ ℈. ſ. Raſuræ eboris ℈ij.
Rad. diptamni, Tormentillæ ana ℈ j.
Foliorum auri, num. vj. cum ſacharo, *in aqua roſarum ſufficienti quantitate diſſoluti*,

Fiant morſuli auro obducti.

Tabulæ ad lepram Weckeri.

℞ Trochiſcorum de Vipera ʒij.
Margaritarum præparatarum ʒ. ſ.
Specierum Aromatici roſati. ʒj.
Foliorum auri, num. CC.
Sachari, *in aqua roſacea diſſoluti* ℥iij.

Fiant rotulæ auro obductæ.

Morſuli Pelicani in peſte.

℞ Rad. Tormentillæ, Pimpinellæ ana ʒj.
Serpentariæ, Cinnamomo ana ʒ. ſ.
Boli armeni, Terræ ſigillatæ,
Corall. rub. ſantal. rub. ana ℈j.
Elect. liberantis, ſem. acetoſæ ana ʒ. ſ.
Oſſis de corde C. margarit. prępar. ana ℈. ſ. gr. iv.
Spodii, macis,
Hyacinthi, Rubini,
Saphyri ana gr. iiij.
Sachari puriſſimi ana ℥vj.
Diſſoluantur in aqua acetoſæ & roſarum, æqua portione, q. ſ.

Fiant

Fiant morſuli auro inuoluti.

Puluis Baniſteri in lue Venerea correctus.

℞ Florum ſulphuris ℥j.
Margaritarum præparatarum ʒ.ſ.
Corallorum rub. præparat. ℈ij.
Succini albi præparati,
Cornu cerui præparati,
Raſuræ eboris an. ℈j.
Oſſis de corde cerui,
Lapidis Bezoartici veri,
Foliorum auri, ana ℈.ſ.
Turpeti cum oleo Vitrioli præcipitati ℈viij.
Sachari albiſſimi ʒvj.

Fiat puluis ſubtiliſſimus.
Doſis gran.vj. ad gran.x.

Puluis aureus Baniſteri reformatus.

℞ Cryſtallorum Tartari ℥iij.
Diagrid. cum S. vini correcti ℥ij.
Magiſterii perlarum ʒij.
Cornu vnicornu, Lapidis Bezoar. ana ʒj.
Santali citrini ʒj.ſ. Flor. violar. ℥j.ſ.
Limaturæ auri puri. ℈ij.ſ.
Ambræ griſeæ ℈j. Gummi tragacanthi ℥.ſ.
Auri vitæ ℈viij. Sachari ℥iij.
Doſis gran. x. xx. ad grana xxx.

Aurum vitæ.

Puluis aromaticus Baniſteri correctus.

℞ Florum ſulphuris ℥j.
Spec. Diacinnamomi ℥.ſ.
Ligni aloes ʒij. Glycyrrhizæ ℥iij.
Ambræ griſeæ ℈j. Moſchi ℈.ſ.
Limaturæ puræ auri, ℈j.
Tubith cum oleo ſulphuris præcipit. ℈viij.
Magiſterii ſuccini, Corallor. rub. an. ʒj.
Magiſterii perlarum ʒ.ſ.

Sachari albiſſimi ℥ij.

Fiat puluis ſubtiliſsimus.

Doſis à gr. xviij. ad ʒ.ſ.

Vel ſic:

℞ Flor. ſulphuris ℥ij.
Turbith albi & gummoſi ʒ.ſ.
Agarici trochiſcati,
Diagridii præparati an.ʒ j.ſ.
Rhabarb.ʒj. Pulu.cordial.℥ij.
Auri vitæ ʒx. *Auri vitæ.*
Limaturæ auri, ℈j.
Sachari ℥j.ſ.

Fiat puluis ſubtiliſsimus.

Doſis gran.xij. xvj. ad xx.

Trochiſci epileptici D. Eraſti.

℞ Cinnamomi ʒj. Rad.pœoniæ,
Sem.pœoniæ an.℈ij. Zingiberis,
Cubebarum, caryophyllorum,
Macis an. ℈j. Spec. caryophyll.
Spec.cordialium aromat. an.℈.ſ.
Diambræ, diamoſchi an.gr.v.
Nucis moſchat.conditæ ʒj.
Sem. citri excorticati ℈ij.
Sachari albiſſimi ℥viij.

Fiant lege artis trochiſci, cum aqua epileptica eiuſdem authoris, addendo olei aniſi vel macis, poſtmodum deaurentur.

Trochiſci epileptici Langii.

℞ Sem.pœoniæ excortic. ℥.ſ.
Margaritarum præparatarum ʒ.ſ.
Foliorum auri, num. vj.
Macis ℈j. Sachari albiſſ.
In aqua epileptica Langii diſſol. ℥v.

Fiant Trochiſci,

Iulepus in palpitatione cordis Cratonis.

℞ Aquæ Borrag. è floribus deſtillatæ ℥v.
Syrupi de ſucco Borraginis ℥j.
Iulepi roſacei, aquæ cinnamomi. ana ℥.ſ.
Margaritarum diſſolut. ʒij.
Auri diſſoluti. ʒj.

Aurum diſſolutum.

Miſce fiat potio. Vide deſuper inſtitutiones D. Sennerti libr.5. par.3. ſect.3. cap.7. fol.1124.

Iulapium in ſyncope. D. Fabri.

℞ Aquæ Borraginis ℥iiij.
Iulepi roſac. ℥.ſ. Syr. de ſucco Roſar.
Syrupi de corticibus citri an. ℥j.
Margaritarum præparat. ʒj.
Foliorum auri, num. iij.
Miſce cum ſyrupo Nucis moſchatæ, vt fiat Iulapium.

Morſelli præcipua fouentes & nonnihil purgantes, Marſilii Ficini.

℞ Myrobalan: chebul. emblic. an. ʒij.
Cinnamomi electi ℥.ſ. Croci
Roſarum, an. ʒj. Santali rub. ʒij.
Corall. rub. ʒj. Moſchi
Ambræ an. ℈j. Sachari albiſſ.
In aqua roſacea & ſucco citri diſſoluti quantum ſufficit.
Formentur morſelli auro obducti.

Syrupus cordialis incerti authoris.

℞ Miuæ coroneorum, lib. ß.
Quintæ eſſentiæ cinnam. ℥.ſ.
Tincturæ auri ʒ j.
Miſceantur pro ſyrupo cordiali.

Tinctura auri.

Vel:

℞ Syr. de corticibus citri ℥iiij.
Olei Cinnamomi ʒij.

Tinctu-

Tinctura auri vitæ ʒj. *Tinctura auri vitæ.*

Miſce pro confortatiuo cordis.

Miſtura pro phthiſicis & hecticis aurea, incerti authoris.

℞ Carnis gallinæ iuuenis inciſi, & cum oſſibus contuſi, quantum ſufficit, medullæ panis tantundem,
Foliorum auri, ʒj. Scabioſæ viridis M. j.
Aquæ ſtillatitiæ myrti ad pondus omnium,
Omnibus contuſis ac mixtis balneo calentis aquæ, adde: Quintæ eſſentiæ mellis ℥j.

Seruetur in vaſe vitreo probe obturato.

Miſtura in ſuffocatione matricis, Cunradinus.

℞ *Auri potabilis* gutt. ij. *Aurum potabile.*
Olei perlarum, cum oleo Nucis,
Moſchatæ diſſoluti, gutt. v.
Olei ſuccini gutt. ij.

Detur cum aqua liliorum conuall.

Miſtura eiuſdem ad oxyreuma.

℞ Olei vitrioli gutt. iij.
Auri potabilis, gutt. j. *Aurum potabile.*
Olei ſuccini gutt. ij.

Propinetur in hauſtu vini.

Medicina ad dolores matricis, ethicam & peripneumoniam, Paracelſus.

℞ *Auri extincti*, ab aqua chelidoniæ ℥xiij. *Auri extinctio.*
Myrobal. indorum, chebul. an. ʒj.

Reduc ad digeſtionem per hebdomadam cum ſeparatione aquæ aquoſitatis ſuperfluæ. Doſis à ℈j. ad ʒj.

Vel ſic:

℞ Olei Nucis moſchat. ℥. ſ.
Olei Caryophyllorum ʒj.

Aurum præparatum.

Auri iam iam præparati ℈j.

Doſi à ℈.ſ. ad ℈j.

Medicamen aureum, ad paralyſin, tremorem cordis, ſynthena: Paracelſus.

Aurum purgatum.

℞ *Auri purgati à ſuis mineralibus* ʒij.
Aquæ ſalis gemmæ, ideſt olei dulcis ſalis gemmei, ℥vj.
Reduc in vnum cum alkohole vini, deinde ℞ Croci ʒij. Alkoholis correcti ʒvj.
Fiat Miſtura. Doſis à gran. IV. ad vj.

Vel ſic:

℞ Huius *Auri præparati* ℈j.
Aquæ Lauendulæ cum alkohole vini correcti, Spiculæ ana ℥j.
Doſis ℈j.

Morſuli principum in Tuſſi. Doctoris Finckii.

℞ Cinnam. electi, iridis florent. an. ℈.IV.
Liquiritiæ ℈ij. Aquar. roſar. ℥j.
Fœniculi ℥ij. Scabioſæ ℥j.
Inciſa decoquantur, infuſio Fiat 4. horis: In colatura diſſolue
Sachar. optimi ℥vij. Pulu. cinnam.
Tragacanthi an. ℈ij. Margar. præpar. ℈.ſ.
Pulueris Ireos ſimplicis ℈iij.
Fiant morſelli, qui deaurentur.

Puluis cordialis & Hyſtericus eiuſdem.

℞ Margarit. præparatarum ℈ij.
Corallorum vtriuſque an. ℈.ſ.
Caſtorei ſicci ʒj. Cornu C. vſti præpar. ℈j.ſ.
Rad. & ſem. pœoniæ an. ℈j.
Lapidis Bezoartici Orientalis ℈.ſ.
Quinque lapidum pretioſorum an. gr. ij.
Foliorum auri, num. ij.
Fiat puluis pro quatuor doſibus.

Opiata D. Rondeletii, in morbo Italico.

℞ Conſeru. Flor. Cichorii, Bugloſſ. an. ℥j.
Capillorum veneris. ℥.ſ.
Puluer. diamargarit. frigidi ʒiij.
Limaturæ auri, Raſuræ eboris an. ʒ.ſ.
Triaſantali, diarrhodon abb. an. ʒj.
Cum ſyr. conſer. cort. citri,
Fiat opiata.

Vel: Miſtura eiuſdem D. Rondeletii in fœtore oris.

℞ Conſeru. Viol. Bugloſſæ, Nenuph. an. ℥j.
Pulu. diamargariti frigid. & de gummi an. ʒij.
Panniculorum auri, num. vj.
Aquar. roſ. bugloſſ. acetoſ. an. ℥ j.
Fiat lege artis miſtura.

Vel: eiuſdem D. Rondeletii.

℞ Iuris capi perfecte cocti lib. ß.
Aquar. bugloſſæ, violarum an. ℥ij.
Aquæ capillorum veneris ℥iij.
Pulu. diamargar. frigidi,
Diaireos ſimplicis. an. ʒij.
Panniculorum auri, num. ij.
Pulueris de gemmis ʒſ.
Miſce decoquantur in duplici vaſe per quadrantem horæ, colatur & vtatur.

Vel: Pilulæ D. Rondeletii in morbo Italico.

℞ Rhabarbari, Agarici an. ʒij.
Argenti viui in ſucco roſ. extincti ʒiij.
Cinnamomi, ambræ an. ℈j.
Myrrhæ, maſticis an. ʒj.
Limatura auri ℈iiij. Aloes ℥j.
Fiant pilulæ. Doſis ℈j. ad ℈j. ſ. & ℈ij.

In pharmacopolarum Medicina ait fol. 1181. in multis nobiliſſimis medicinis aurum & argentum reperiuntur. Poſſet parari mixtura ex auro & argento, vel haberi limatura vtriuſque & quando opus eſt ditiorum medicamentis addere.

Electuarium in febre peſtilentiali, Bernardi Gordonii.

℞ Sachari roſ. Triaſantali,
Diatragacanthi frigidi an. ℥iiij.
Pannorum auri puri, num. xx.
Margaritarum, hyacinthorum,
Oſſis de corde cerui an. ʒj.
Miſceantur.

Laudanum cordiale ad ſomnum conciliandum & ſiſtendum fluxus omnis generis, ad tuſſim & Rheuma eiuſdem. Baniſterus.

℞ Croci ℥j. Gran. Alkermes ʒvj.
Cinnamomi, nucis moſchatæ,
Caryophyllorum, macis an. ℥.ſ.
Galangæ, Zingiberis,
Radic. Angelicæ an. ʒiij.
Flor. roriſmarini ʒj.ſ.
Flor. Borraginis, Bugloſſæ,
Violarum an. ʒj.
Fiat omnium extractio cum ſpiritu vini rectificato: deinde
℞ Opii, *in ſpiritu vini diſſoluti & extracti ſecundum artem*, libr. j.
adde Tincturæ ſuperiori, vt fiat commiſtio, cui poſtmodum admiſce artificioſiſſime
Corall. albor. ac rubeor. præpar. an. ʒj.
Succini albi præparati ʒiij.
Magiſterii perlarum, Smaragdi præp. an. ʒj.ſ.
Granatorum, Rubinorum an. ℈.iv.
Cornu vnicornu ℈ j.
Lapidis Bezoart. ʒj. ℈j.
Ligni aloes, terræ Lemniæ an ʒij.
Boli armeni ℥.ſ. Moſchi gr. xij.
Ambræ griſeæ gran. xiv.
Foliorum auri, ℈ij.
Fiat laudanum in bona conſiſtentia, cui in fine adde
Olei cinnam. ℈j. Olei aniſi gut. x.

Olei Nucis Moſchatæ gutt. xiij.
Olei ſem. papau. albi ac hyoſciami an. ℈. ſ.

Miſceantur optime, conſerueturque tanquam res pretioſiſsima. Doſis gr. iij. ad gran. IV. *Ex conſerua roſarum rubearum.*

Laudanum opiatum Baniſteri aliud.

℞ Opii purgati, ſucci Hyoſciami an. ℥iij.

Diſſoluantur in ſpiritu vini, vt fiat extractio, cui adde Croci ℥ij. ſ.
Magiſterii corallorum ʒ.ſ.
Succini albi ʒij. eſſent. perlar. ℈ij. ſ.
Eſſentiæ mumialis ℈ij. Ambræ ℈.ſ.
Foliorum auri, ℈ j. Muſci ℈j.
Olei nucis moſchatæ gutt. XXIV.
Olei aniſi gutt. xij.

Fiat miſcendo laudanum opiatum.

Laudanum Theophraſti Paracelſi.

℞ Specierum diambræ ℥iij.
Caryophyllorum ℥ j.
Opii Thebaici *bene exſiccati & præpar.* ℥iij.
Extract. Rad. Iuſquiami ℥iij.
Eſſentiæ margaritarum ʒ ix.
Eſſentiæ corallorum rubeor. ʒvj.
Mumiæ ſubtiliſſ. pulueriſati ʒij.
Eſſentiæ de mumia ℥ij.
Ambræ ſeu charabes, *quantum ſufficere putabis,*
Veræ Tinctura auri, etiam ad libitum. *Tinctura auri.*
Ambræ griſeæ, moſchi Orientalis an. ℈j.
Croci Orientalis pulueriſ. ℥ij.
Vini ſublimati optimi q.ſ.

Pro incorporatione, & vt artis eſt omnia diligenter & ſincere more ſolito fiant. Ex *ſpeciebus vero diambræ, caryophyll. opio & charabe, oportet prius modico vini deſtill. tincturas, vt artis eſt, extrahere, ſed opium ſit bene exſiccatum, minutimque inciſum.*

Laudanum Paracelſi in fluxu ventris deſperato.

℞ *Foliorum auri.* ʒ. ſ.

Marga-

Margaritarum integrarum ʒij.
Aſphalti, florum antimonii,
Myrrhæ Romanæ, Aloepatici,

Singulorum ad pondus omnium, quæ contemperantur in maſſam, cuius Doſis à granis IV. ad X.

Laudanum Baniſteri etiam tale eſt.

℞ Opii ℥v. ſucci rad. Hyoſciami ℥ij.

Diſſoluantur in aqua Roſæ ſolis, ad ignem lentum, Roſa ſolis abſumatur euaporando, iterum tantundem affunde & diſſolue, & Roſa ſolis exhalet euaporando, & tertio adiiciatur Roſa ſolis, & euaporet, donec craſſeſcat, ſub finem exhalationis, adde

Extracti croci ʒj.ß. Moſchi ℈j.
Ambræ griſeæ ℈ ſ.
Corall. præparat. ſolut. perlar. an. ℈.ſ.
Mumiæ ℈ij. *Foliorum auri*, ℈j.
Succini albi ℈iij.ſ.
Olei nucis moſchatæ gutt. XXIV.
Olei aniſi gutt. xij.

Miſceantur vt fiat laudanum.

Laudanum Baniſteri apud Libauium.

℞ Opii ℥vj. Succi rad. hyoſc. ℥ij.

Diſſoluantur in ſpiritu vini, vt fiat extractio, cui adde

Croci ʒij.ſ. Corall. præpar. ʒ.ſ.
Succini albi ʒ j. ſolut. perlar. ℈j. ſ.
Mumiæ ℈ij. Ambræ ℈. ſ.
Foliorum auri, moſchi an. ℈j.
Olei aniſi gutt. xij.

Fiat opiatum.

Laudanum opiatum à D. Iohann. Hartman: Beyero Lybauio tranſmiſſum.

℞ Specierum diambræ ℥.ſ.
Succi totius alterci flor. albi inſpiſſ. ʒiij.
Mumiæ veræ gran. XXIV.

Cum ſpiritu Vini q. ſufficiente extractum. Hinc adde, extracti opii, *cum nouo ſpiritu vini parati ſeſcunciam,*

Eſſen-

Eſſentiæ corallorum rubeorum,
Eſſenciæ ſuccini albi an. ʒ. ſ.
Eſſent. margaritarum,
Eſſent. auri, an. gran. v. *Quinta eſſentia auri.*
Croci, caſtorei, an. gr. viij.
Vnicornu, vel Bezoar veri gr. viij.
Ambræ griſeæ, moſchi, *aqua cinnamomi ſolutorum, repurgatorumque*. gr. vij.

Acuratiſſime commiſta omnia digerantur in balneo Alembico cœco, in maſſam iuſtæ conſiſtentiæ, quæ ſubigatur adiectis olei ſuccini aliquot guttis.

Laudanum philoniatum ſecundum Libauium.

℞ Spec. dianthos, diambræ,
Diaxyloaloes an. ℨ. ſ.

Spiritus roriſmarini, *cui admiſta ſit aqua theriacalis ſtillatitia & antepileptica ex cinnamomo* q. ſ. *ad extractionem per infuſionem & depletionem in modum tincturæ. Liquori depleto commiſce laudani Cyprii electi, id eſt, vitrioli aqua ſæpius abluti & depurati.* ℥ ſ. *Dilutum ſerua:* cape poſtea,
Philonii Romani ℥j.
Mithridatii, opii, ana ℨ. ſ.

Miſce cum aqua ſtillatitia cornu ceruini rectificata, quantum ſatis ad extractionem per commacerationem & filtrationem, quomodo ſucci parantur. Liquorum extractum confunde cum priore & probe miſce: Pone in vitro ad digerendum per menſem ſuum, donec ſyrupi fiat conſiſtentia. Tunc immiſce, ſolutionis perlarum ℨ. ſ.
Spiritus vitrioli rectificati,
Tincturæ croci an. ℈. ſ.
Auri vitæ ℈j. olei piperis *Aurum vitæ.*
Olei garyophyll. ſtillat. an. ℨ. ſ.
Olei Nucis moſchat. ſtillat: *cum pinguedine pura pulli caprini in balſamum redacti*, ℨ. ſ.

Digere ad conſiſtentiam opiatæ, & in vitro ſerua, ad ſolem vel fornacem aliquandiu fermentans, vt vis opii magis refrenetur. Si placet in vſu ſuo poteſ addere calcem auri vel argenti ſolubilem; Item ambram & moſchum &c. *Calx auri vel argenti ſolubilis.*

Laudanum Paracelſi laudatiſſimum ex Crollio.

℞ Opii Thebaici ℥iij.

Succi Hyoſciami, *debito tempore collecti, & in ſole prius inſpiſſati.* ℥j.ſ.

Spec. diambræ, diamoſchi, *fideliter diſpenſatorum,* an. ℥ij. ſ.

Mumiæ tranſmarinæ ſelectæ ʒ.ſ.

Salis perlarum, corallorum an. ʒiij.

Liquoris ſuccini albi, *per Alkohol vini extracti,* oſſis de corde cerui an. ʒj.

Lapidis Bezoar. vnicornu animalis vel mineralis an. ʒj.

Moſchi, ambræ ana ℈j.

Auri potabilis quantum vis.

Aurum potabile. *In defectu vero auri potabilis genuini nullis corroſiuis inquinati, addantur* oleor: aniſi, carui, arantiorum.

Citriorum, nuciſtæ,

Caryophyllorum, ſuccini,

Succini an. gutt. xij.

Fiat ex his ſecundum artem Chymicam maſſa ſeu extractum, è quo ad neceſſarios vſus poßint pilulæ efformari.

Laudanum ſiue Nepenthes Beguini.

℞ *Tincturam ex Hyoſciami, vnciis duabus cum ſpiritu vini, per ſpiritum vitrioli vel ſulphuris acido facto, extractam vt artis eſt:*

Ex opii ℥j. *vt ſupra extractam.*

Croci Orientalis ℥ij. *extractam.*

Miſce: & pone in loco tepido per dies quindecim, quotidie agitando. Quibus finitis, ſpiritum vini per balneum euoca; deinde maſſæ in fundo remanenti adde:

Extracti caſtorei ʒj.

Tincturæ diambræ ex ℥ij. *per ſpiritum vini iuniperatum, in balneo vaporoſo extractam vna cum diſſoluente: ſtet in digeſtione per menſem, ſæpius agitando: dum omnis odor grauis euaneſcat; tandem adde:*

Tincturæ corallorum rubeor.

Succini pellucidi præpar. ana ℥j.

Oſſis è corde cerui ℈.ſ.

Tinctura auri. *Tincturæ Auri* ʒ ſ.

Omni-

Omnibus in mortario marmoreo mixtis, & prius contuſis contundendis, adde:

Oleor: ſuccini, macis,
Cinnamomi an. ℈j.
Extracti moſchi ℈. *quod tamen in mulieribus omittendum eſt.*

Hæc omnia pone in loco temperato, vt exſiccentur, ad pilulas inde facile formandas.

Doſis gran. j. ad gran. IV.

Præſeruatiuum contra peſtem Godefridi Steeghii, Inuictiſſimi atq; Auguſtiſſimi Rudolphi II. Romanorum Imperatoris, Medici cubicularii.

℞ Rad. gentianæ, Ariſtoloch. rotundæ,
Angelicæ, Zedoariæ an. ℥.ſ.
Rad. Helenii, petaſitis,
Diptami albi an. ʒij.
Cort. citri ſiccorum ʒj. ſ.
Baccarum lauri, iuniperi an. ʒiij.
Sem. acetoſæ, carduiben. an. ʒj.
Herb. ſcordii, rutæ ſiccæ, an. ʒv.
Cornu ceruini præparati ℥ ſ.
Vngulæ alcis, boli armenæ,
Terræ ſigillatæ ana ʒij.
Santalorum citrinorum ℈iiij.
Oſſium de corde cerui num. IV.
Myrrhæ ſel. ʒvj. Croci Orient. ʒj.ſ.
Camphoræ ℈j. olei vitrioli ʒ ſ.
Caſtorei ʒ.ſ. Euphorbii gr. vj.
Quinque lapidum pretioſorum ʒj.
Margaritarum præparatarum ℈j.
Foliorum auri, num. iij. Vnicornu ʒ.ſ.
Florum arantiorum conditor. ℥j.
Conſer. roſarum, violarum an. ʒ ſ.
Nucleorum nucum iuglandium bene mundatorum non rancidorum ℥j.ſ.
Rob de berberis ℥iij. Rob de baccis ebuli lib.ſ.

Syr: de acetoſitate citri q.ſ.

Fiat conditum.

Vel ſic:

℞ Conſ. Violarum, Borraginis,
Roſarum, rob de ribes,
De berberis ana ʒij.
Spec. Diamargariti frigidi ʒj.
Foliorum auri, num. j. Spec. diamoſchi ℈.ſ.

cum ſyrupo de acetoſitate citri. F. *conditum.*

Vel ſic: Eiuſdem Godefridi Steeghii.

℞ Conſeruæ ſcordii, acetoſæ,
Conſer. ex pulpa citri an. ℥j.
Sem. citri, carduibened. mundat.
Spec. electuarii de gemmis an. ʒj.
Theriac. opt. ʒij. Caphuræ ℈.ſ.
Rob ceraſorum quantum ſufficit,

Fiat conditum: cooperiendum folio auri puri.

Vel:

℞ Flor. Arantiorum conditorum,
Conſeru. acetoſellæ an. ℥j.
Elect. liberantis, conſer. roſar.
Theriaces Venetæ optimæ an. ℥.ſ.
Cornu cerui præparati ʒ. ſ.
Terræ Lemniæ ʒj.
Quinque lap. pretioſorum præpar. ʒ.ſ.
Foliorum auri, num. iv.

Cum ſyr. de acetoſ. citri F. *conditum.*

Vel:

℞ Confectionis de Hyacintho,
Alkermes, liberantis an. ℥.ſ.
Cornu Monocerotis ʒj.
Lapidis Bezoartici ʒ.i.
Foliorum auri, ℈. ſ.
Cum ſyr. conſer. flor. arant. q. ſ.

Fiat conditum.

Vel:

Vel: Puluis eiuſdem contra peſtem puerorum.

℞ Boli armenæ, Terræ ſigill. an. ʒj.
Cornu monocerotis ℈j.
Margaritarum præparat. ℈. ſ.
Quinque lapidum pretioſorum. ʒ. ſ.
Foliorum auri, num. j.
Vngulæ alcis, ſem. pœoniæ an. ℈j.
Rad. Angelicæ, diptamni albi,
Sem. Carduibenedicti an. ℈j.
Lapidis Bezoartici ʒ ſ.

Leuigentur exacte. Fiat puluis.

Vel: Eiuſdem aqua Theriacalis.

℞ Rad. Diptamni albi,
Angelicæ, oſtrutii an. ℥iij.
Herb. ſcordii, acetoſæ an. ℥ij.
Baccar. hederæ ℥j. ſ. Sem. citri ℥j.
Corticum citri ʒvj.

Exacte contuſa, macerentur in dupli vaſe, in vini deſtillationis Baccar. iuniperi lib. iiij. *Vas obturetur. Dein*

℞ *Foliorum auri puri* ʒj. ſ.
Terræ Lemniæ ʒj. ſ.
Santalorum citrinorum ʒij.
Caphuræ ℈ij. Croci ʒ. ſ.
Theriaces optimæ ℥iij.

Exacte lævigata & permixta, macerantur vaſculo vitreo, in aqua vitæ Imperatoriæ, vel in eius defectu iuniperi prædictæ lib. j. ſ. *obturetur vaſculum loco calido. Tum*

℞ Cornu ceruini præparati ℥. ſ.
Raſuræ eboris ʒiij. Cornu monocer. ʒj.
Oſſium de corde cerui num. iij.
Margarit. ſplendidar. præpar. ʒj.
Saphyrorum præparatorum ʒ. ſ.

Exacte leuigata macerentur ſucco citri, poſt triduum omnia confuſa deſtillentur ſecundum artem, aqua extillans diligenter excipiatur vaſculo in quo ſuſpendantur ambræ & moſchi *nodulo incluſo* an. ℈. ſ. ℞ eius aquæ deſtillatæ,

ſyr. conſeruationis flor. arantiorum, vel de cort. citri ana ℥j. *Bibat, ſudet.*

Conditum eiuſdem in Quartana continua.

℞ Conſer. Radici Buglоſſæ ℥j.
Florum borrag. violarum,
Nenupharis an. ℥j.ſ.
Cort. citri conditorum ℥j.ſ.
Conſer. flor. anthos, meliſſæ an. ʒ.ſ.
Syrupi de pomis redolentibus ℥j.

Fiat conditum, cooperiatur folio auri puri. Idem ille commendat in vitiis ſpirituum *aquas aureas,* & armillas attingentes magnas in carpis arterias lib. 1. Medicinæ practicæ, cap. 30. fol. 209. Idem lib. 7. medicinæ pract. cap. 6. commendat in alui fluxu colliquatiuo, qui febres peſtilentes ſolet comitari, *aquam extinctionis auri,* & chalybis &c.

Puluis admirandus ad cerebri vitia, in primis epilepſiam & vermes: incerti authoris.

℞ Succini albi ʒij. Cranii humani,
Vngulæ alcis, rad. pœoniæ maris.
Sem. pœoniæ, rutæ,
Cymini, cinnamomi ana ℈ij.
Foliorum auri, ℈.ſ.
Cinnabrii montani ℈j.
Margaritarum præparatarum,
Corallorum præparatorum ℈.ſ.

Fiat puluis. Doſis ℈j. ad ℈ij.

Pilulæ ophthalmicæ D. Fabri.

℞ Maſſæ pilularum cochiar. ℈ij.
Lucis maiores, ſine quibus an. ℈j.
Diagridii gr. v. aquæ fœniculi q. ſ.

Fiant pilulæ quæ auro obducantur.

Vel: Pilulæ Cephalicæ ignoti authoris.

℞ Pil. de Hiera ſimpl. ʒj.
Aurearum, Rhabarb. electi an. ʒ.ſ.

Tro-

Trochiſcorum de Rhabarb. ℈j.
Aquæ cichorii q. ſufficit,
Fiant pilulæ xvj. *auro deaurentur.*

Vel: Magdaleon pro pilulis incerti authoris.

℞ Pil. de Rhabarb. hieræ ſimpl. an. ʒj.
Trochiſcorum de agarico ʒ. ſ.
Rhabarb. electi, epithymi,
Specierum diarrhodon abba. an. ℈j.
Maſtiches ℈. ſ. Aloes roſatæ ad pondus omnium, cum melle roſato, fiat Magdaleon. Huius maſſæ ʒj.
Fiant pilulæ vij. *Auro obducendæ.*

Pilulæ aureæ ſiue magicæ, Marſilii Ficini.

℞ *Foliorum auri,* gr. xij.
Thuris myrrhæ, croci,
Ligni aloes, cinnamomi,
Cort. mali citri, meliſſæ,
Serici crudi, menthæ,
Been albi ac rub. an. ʒ. ſ.
Roſar. rub. ſantali rub.
Corallorum rubeorum,
Myrobalanorum emblicarum,
Chebularum, indarum an. ʒj.
Aloes lotæ ad pondus omnium.
Fiant pilulæ, cum vino optimo.

Pilulæ ad hydropem, incerti authoris.

℞ Spicæ nardi Indic. hepatis lupini an. ʒj.
Eupatorii ℈j. Olei vitrioli gutt. ij.
Syr. de abſinth. q. ſ.
Fiant xxx. *pilulæ, auro coopertæ.* Doſis ʒj. cum vino abſinthiaco.

Pilulæ antipodagricæ D. Lagneri.

℞ Maſſæ pilulæ agregat. arabic.
Alephang. Cęſaris ana ʒj.

Allian-

Alhandal. Hermodactilorum,
De agarico an. ʒ j. Diagrid. ʒxij.
Hellebori nigri ℈v.
Pulueriſanda pulueriſentur.
Aquæ ſaluiæ q. *ſufficit.*
Fiant pilulæ auro obducendæ.

Vel:

℞ Maſſæ pilular. Alephang. ʒj.
Trochiſcor. Alhandali ℈j.
Aquæ mellis q. ſufficit,
Fiant pilulæ x. *deaurentur.*

Vel:

℞ Pilular. Alephangin.
Aloes roſatæ an ʒ.ſ.
Trochiſcorum Alhandali ℈.ſ.
Cum philonio Romano,
Fiant pilulæ viij. *deaurentur.*

Vel:

℞ Pilular. aggregatiu. meſ. ℈ij.
Aurearum ℈j.
Trochiſcorum de violis gr. iv.
Aquæ Betonicæ q. ſ.
Fiant pilulæ vij. *deaurentur.*

Pilulæ in dolore Iſchiatico, D. Piſtorii.

℞ Balſami ex aloe & rhabarb. inſpiſſati ʒ. ſ.
Oleor. carui gutt. iij. Nucis moſch. gut. ij.
Formentur pilulæ & deaurentur.

Vel: In ſuffocatione vteri.

℞ Pil. cochiar. ℈ij. de agerico ʒj.
Trochiſcorum de violis gr. viij.
Caſtorei gran. ij.
Aquæ ſaluiæ quantum ſufficit.
Fiant pilulæ vij. *deaurentur.*

Vel:

Vel: Pro catharro ante ſomnum.

℞ Pilular. hieræ ſimplicis,
Aloes lotæ an. ʒ.ſ. Thuris,
Storacis an. ℈j. Boli armen. præpar. ℈.ſ.
Mellis roſati q. ſufficit.
Fiant pilulæ xij. *deaurentur.*

Vel:

℞ Pilul. de Hiera ſimplici, ʒ.ſ.
Aloes Roſatæ, de Rhabarbaro an. ℈j.
Aquæ cinnamomi q. ſufficit.
Fiant pilulæ ix. *deaurentur.*

Diamargariton frigidum Hiſpanorum, ex Amati Luſitani Centuria prima curat. 21.

℞ Saphyrorum, Hyacinthorum,
Smaragdorum, ſuccini,
Coralli albi, coralli rubri,
Margaritarum, ſpodii, an. ʒj.
Raſuræ eboris, cornu C. vſti,
Serici crudi, corticum citri,
Seminis papaueris albi an. ʒiiij.
Sem. acetoſæ, portulacæ,
Gummi Arabici, tragacanthi,
Roſarum, Doronici,
Tormentillæ, glyzirrhizæ,
Ligni aloes, amyli,
Santal. omnium, coriandri præpar. an. ʒvj.
Caphuræ ℈iiij. Moſchi ℈j.
Ambræ ℈ij. oſſis è corde C. ʒj.
Auri, argenti, an. ℈j.
Sacbari quantum ſufficit,
Fiant & l.a. efformentur rotulæ. Apud Valentinianos & Hiſpaniæ Medicos ſunt in vſu.

Diamargariton frigidum Nicolai.

℞ Santalorum omnium, Violarum,

Sem. melonum excorticati,
Trochiſcorum Diarrhodon, an. ℥ij.
Serici crudi, oſſis de corde cerui,
Spodii, Doronici Romani,
Been albi ac rubri,
Spicænardi, croci an. ℈ij.
Margaritarum integr. & perforat.
Raſuræ eboris, ſaphyrorum,
Hyacinthorum, ſmaragdorum,
Iaſpidum viridium, Ligni aloes,
Seminis Endiuiæ, acetoſæ,
Ambræ cineritiæ an. ℥. ſ.
Auri optimi, ʒj.
Caphuræ ℈j. Moſchi gran. ij.
Sachari quantum ſufficit.

Confert in magnis febrium inflammationibus. Iecineroſis prodeſt, & appetentiæ deiectione, ſyncope, cordis vibratu, & palpitatione viribus imbecillis ſuccurrit, tuſſiculoſis & Aſthmaticis. In magna virium proſtratione vtitur in cibatu & ſorbitionibus.

Confectio de hyacintho D. Ludouici Mercati.

℞ Hyacinthorum electorum ℥. ſ.
Boli armeni aqua roſacea loti,
Terræ ſigillatæ, Diptamni,
Tormentillæ, carlinæ,
Been albi ac rubei,
Spicænardi an. ʒij.
Nucleor. nucis iuglandis minime rancid.
Trochiſcorum de camphora ʒj. ſ.
Granorum tinctorum,
Croci, gentianæ,
Myrrhæ roſ. rubrarum,
Santal. omnium, ſem. Iuniperi,
Raſuræ eboris, cornu cerui vſti an, ʒj.
Oſſium de corde cerui num. ij.
Sem. citri mundati,

Aceto

Acetoſæ, bombacis,
Portulacæ an. ʒ. ſ.
Sapphirorum, Smaragdor.
Margaritarum, ſerici crudi an. ℈ij.
Sem. rutæ, ſantonici an. ℈j.
Ambræ griſeæ ℈iiij.
Panniculorum auri & argenti ana num. xij.
Syrupi de acetoſitate citri q. ſ.
Fiat confectio liquida in forma opiata.

Puluis eiuſdem contra Melancholiam.

℞ Cinnamomi ℥j.
Amygdalarum dulcium num. x.
Sem. aniſi. ʒ. ſ. Caryophyllorum,
Zingiberis, zedoariæ an. ℈j.
Menthæ, meliſſæ,
Thymi, ſamſuchi,
Sem. pœoniæ & citri an. ℈. ſ.
Pulu. electuarii de gemmis ℈iiij.
Ambræ gran. v. Moſchi gr. ij.
Foliorum auri, num. x.
Sachari roſat. in tabellis facti ad pondus omnium:
Fiat puluis.

Electuarium D. Ludouici Mercati præſtans in Melancholia.

℞ Succi pomorum fragrantium,
Vini granatorum dulcium an. ℥j.
Aquæ roſarum ℥iij.
Conſeru. Borrag. & Bugloſſ. an. ℥j.
Sachari albiſſimi ℥iij.
Bulliant lento igne ad mediocrem craſsitudinem, & adde
Margaritarum præparat. ʒj.
Pulu. elect. de gemmis ℈ij.
Corallorum vtriuſque,
Spodii, raſuræ eboris,
Cornu vnicornu,

Oſſis de corde cerui an. ℈j.
Sem. acetoſæ, citri,
Pœoniæ, roſarum rub. an. ʒ. ſ.
Amigdalarum mundatarum num. x.
Granorum pini recentium, in hydromelite lotorum num. xv.
Sem. frigidorum maior. an. ʒj.
Galliæ moſchatæ ℈. ſ. Ambræ gr. iv.
Laminarum auri, num. x.
Mirobal. citrinorum, & Indorum confect.
Corticis citri conditę an. ℥j.

Omnia incorporentur in mortario marmoreo cum ſyr. Borraginis & de mentha.

Puluis D. Mercati in ſyncope.

℞ Cort. citri ʒj. Margaritar. ʒ. ſ.
Citri conditi, ſem. melonum,
Sem. acetoſæ an. ℈ij.
Limaturæ auri, Sapphyri,
Smaragdi, hyacinthi an. ℈j.
Sachari ℥iij.
Miſce fiat puluis.
Doſis ʒ. ſ.

Miſtura eiuſdem in Lienteria.

℞ Pirorum immaturorum,
Malorum cydoniorum,
Granatorum acidorum,
Dactylorum immaturorum an. ℥j.
Coquuntur cum mellis roſacei lib. j. donec inſpiſſentur, ſubductis ab igne, adde
Macis, acaciæ,
Garyophyllorum an. ʒj.
Cinnamomi, balauſtriorum an. ʒj. ſ.
Cum aqua deaurata datur ℥. ſ.

Tabulæ D. Mercati pro prægnantibus.

℞ Margaritarum ʒj. ſ.
Hyacinthi ʒ. ſ. Cinnamomi,

Caryo-

Caryophyllorum, macis an. ℈ij.
Limaturæ auri & argenti an. ʒj.
Sachari albiſſimi lib. j.
Diſſoluatur in ℥ij. Aquæ roſarum, & fiant Tabellæ.

Vel: Eiuſdem talis confectio.

℞ Succi pomorum dulcium,
Buglosſæ, deſpumatorum an. ℥v.
Doronici, corticum citri,
Flor. Borrag. Roſarum rub.
Been albi ac rubri,
Coralli, limaturæ eboris an. ʒiij.
Spodii, Nucis,
Galliæ moſchatæ, carabe,
Oſſis de corde cerui,
Santalorum rubeorum an. ℈iij.
Sem. Baſiliconis, Flor. myrti,
Meliſſæ, coriandri,
Cinnamomi, Zedoariæ,
Galangæ, ſpicæ Nardi,
Ligni aloes, ſerici minutim inciſi an. ʒij.
Myrobalanorum ʒiij.
Smaragdorum, hyacinthorum,
Saphyrorum, granatorum præpar. an. ʒj.
Margaritarum præparat. ʒiij.
Limatura auri & argenti an. ʒij. ſſ.
Ambræ gr. x. Moſchi ʒj.
Fiat ſecundum artem confectio aurea.

Conditum in epilepſia vide apud Mercatum tom. 5. conſult. 3. fol. 11. conditum in animi deliquio conſul. 27. fol. 152. Ophthalmicum de puero: morbis, & curat. libr. 2. cap. 22. fol. 246. Aquam hordei deauratam, ibidem fol. 247.

Conditum in febre ſyncopali continua à bilioſo humore. Petri Foreſti.

℞ Conſeru. Roſar. Borrag. an. ℥j.
Corticum citri conditi. ʒj.

Fragmentorum omnium lapid. pretioſ.
Margaritarum an. ℈. ſ.
Scobis auri & argenti an. ℈. ſ.
Sachari q. ſufficit. Fiat conditum.

Vel: Eiuſdem conditum in febre ſyncopali intermittente.

℞ Conſer. Roſarum, Rad. Bugloſſ. an. ℥. ſ.
Corticum citri conditi ʒj.
Fragmentorum lapidum pretioſorum,
Margaritarum an. ℈. ſ.
Deauretur foliis auri.

Ius reſtaurans Petri Foreſti in febre hectica.

℞ *Capum deplumatum, euiſceratum, lotum cum aqua roſ. inde cum in partes diſſectum, in poculum orificii ſtricti, (ſi ſit cum vino contuſus etiam nihil nocebit) huicque adde*

Vini odoriferi albi Rhenani lib. j.
Sachari albiſſimi lib. ſ.
Conſeruæ violarum ℥. j.
Conſ. Borrag. Bugloſſæ an. ℥j. ſ.
Nenupharis, roſar. an. ℥j. ſ.
Pulu. ſpecierum diarrhod. abbat. ℈ij. ſ.
Spec. diatragacanthi frigidi,
Diamargariti frigidi an. ʒj.
Trium ſantalorum ℈ij. ſ.
Spec. aromatici roſati ℈j.
Ducati aurei puriſſimi num. vij.
Coquantur in balneo maris, lento igne ad horas octo, & fiat ius reſtaurans.

Paſta regalis Petri Foreſti.

℞ Pulpa caponis, perdicis ana ℥iij.
Amygdal. dulcium *aqua roſarum maceratarum & depilatarum* ℥iij.
Pinerum recentium, *lotarum in aqua* roſ. ℥. ſ.
Phiſticorum ʒij.
Terantur vltima contritione, addendo:
Gummi Arabici, tragacanthi an. ʒ. ſ.

Spec.

Spec. diarrhodon abbatis,
Diatragacanthi frigidi, an. ℈j. ſ.
Spec. haly, *contra phthiſin,*
Diapenidii an. ʒj.
Conſer. violarum, Borraginis an. ℥. ſ.
Conſeru. roſarum vnius an. ʒij.
Pulu. cinnamomi electi ℥j.
Manus Chriſti cum perlis ℥iij.
Exigua aqua roſacea adiecta, fiat paſta regalis, foliis auri obducta.

Conditum in Hemitritæo medio: Petri Foreſti.

℞ Conſeru. Roſar. ſummit. abſint. Roman.
Diacydonii ſine ſpeciebus,
Conſ. Borrag. Bugloſſ. an. ℥. ſ.
Manus Chriſti cum perlis ℥j.
Cortic. citri conditi ʒiij.
Syr. Acetoſit. citri q. ſ.
Fiat mixtura auro cooperta.

Electuarium Petri Foreſti in phrenitide.

℞ Conſeru. Nympheæ, violar.
Fol. acetoſæ an. ℥. ſ.
Conſ. Roſar. Bugloſſ. an. ʒij.
Diamargariti frigid. ʒ. ſ.
Manus Chriſti ℥iij.
Fragment. lapid. pretioſorum,
Corallorum rub. an. ℈. ſ.
Sem. portulacæ, acetoſæ,
Endiuiæ an. ℈. ſ.
Syr. acetoſ. citri, de ribes an. ℥. ſ.
Miſce & bracteis auri cooperiatur.

Conditum eiuſdem in Melancholia.

℞ Sachari, Bugloſſ. fumar.
Violar. lupuli an. ℥j.
Sachari roſacei ℥ij.
Syrupi de pomis,

De-

De cort. citri, ex infuſ. roſ. an. ℥j.ſ.
Dianthos ℥.ſ. confect. diambræ ʒij.
Foliorum auri, num. v.
Miſce, Fiat conditum.

Trochiſci eiuſdem aurati, in Epilepſia.

℞ Cinnamomi optimi ʒj.
Rad. & ſem. pœoniæ an. ℈ij.
Zingiberis cubebarum,
Caryophyll. macis an. ℈j.
Nucis moſchat. conditæ ʒj.
Spec. cordial. ſpec. aromat. caryoph. an. ℈.ſ.
Specier. diambræ, diamoſchi an. gr. v.
Sem. citri excorticati ℈ j.
Aquæ epilepticæ Eraſti q. ſ.
F. l. a. Trochiſci auro obducti.

Vel:

℞ Sem. pœoniæ excort. ℥.ſ.
Margarit. præparat. ʒ.ſ.
Macis ℈j. *Foliorum auri*, num. vj.
Sachari albiſſimi ℥v.

Cum aqua epileptica Langii F. trochiſci. Has aquas epilepticas deſcribit Petrum Foreſtus in ſuis obſeruationibus Medicin: lib. 10. *de cerebri morbis, obſeruatio.* 55. pag. 383. Ibidem commendat aurum & argentum in palpitatione cordis. lib. 17. de cordis ac mammillarum affectibus obſeruatione v. fol. 102.

Pilulæ Petri Foreſti in Paralyſi.

℞ Pilularum cochiarum ʒ. ſ.
Pilularum aurearum ℈.ſ.
Fiant pilulæ vij. *auro obducendæ.*

Puluis aureus Iacobi Foreſti peſtilentialis.

℞ Ligni aloes, Xyloaloes,
Carpobalſami, been vtriuſque,
Granorum ribes, boleti cerui,
Cornu C. vſti, ſem. citri,

Aceto-

Acetoſæ, ozymi,
Flor.roſar. anthos,
Hyperici, dictamni,
Bugloſſæ, Borraginis,
Meliſſæ, carabæ,
Spicæ vtriuſque,
Veſicarum hirci, leporis,
Boli armeni, terræ ſigillatæ,
Baccar. iuniperi in aceto infuſarum.
Valerianæ, pimpinellæ,
Enulæ, peucedani,
Serpentariæ vtriuſque,
Ariſtol. rot. Tormentillæ,
Verbenæ, agrimoniæ,
Scabioſæ, rutæ,
Abſinthii, ſaluiæ,
Betonicæ, pulegii,
Centaurii, marathri,
Baccar. lauri, maſticis,
Mumiæ, gentianæ,
Macis, cubebarum,
Cardamomi, halicacabi an.ʒij.
Santali vtriuſque ſtœchad. vtriuſque,
Zedoariæ, caryophyllorum,
Galangæ, croci,
Calami aromatici an.ʒ.ß.
Cort. citri, ſpodii,
Raſuræ eboris, ſchœnanthi,
Doronici, ſerici crudi,
Corallorum vtriuſque an. ℈viij.
Margaritarum vtriuſque,
Rubini, hyacinthi,
Smaragdi, camphoræ,
Ambræ an.℈ij. Cinnamomi,
Zingiberis an. ʒij.
Foliorum auri, num.xv.

N Sachari

Sachari albiſſimi lib. ij.

Miſce, Fiat puluis aureus.

Vel: Puluis eiuſdem.

℞ Rad. dictamni, Tormentillæ,
Boli armeni veri præparati,
Terræ ſigillatæ veræ an. ℥vj.
Rad. gentianæ, petaſitis,
Betonicæ an. ℥j. Santal. rub. ℥j.
Raſuræ eboris, cort. citri,
Corall. rub. oſſis de corde cerui,
Radicis Zedoariæ an. ℥.ß.
Margaritarum puriſſimarum,
Been vtriuſque an. ℈ij.
Quinque lapidum pretioſor. an. ℈j.
Succini, vnicornu veri an. ℈.ß.
Foliorum auri, & argenti an. num. iij.

Miſce, Fiat puluis tenuiſſimus.

Doſis ℈ij. ad ℥j.

Puluis alius peſtilentialis Petri Foreſti.

℞ Rad. petaſites, Tormentillæ, an. ℥iij.
Rad. dictamni albi ℥j.
Rad. betonicæ, gentianæ an. ℥ ß.
Cortic. citri, oſſis de corde cerui,
Raſuræ eboris, vnicornu an. ℥.ß.
Fol. ſcabioſæ, dictamni cretici,
Sem. citri an. ℈ij.
Baccarum iuniperi ℈j.
Radicis pimpinellæ ℥.ß.
Margaritarum puriſſimarum,
Saphyri an. ℈j.
Foliorum auri, & argenti an. ℈.ß.

Miſce, Fiat puluis.

Doſis ℈ij. ß. ad ℥j.

Vel: Talis eiuſdem puluis peſtilentialis.

℞ Rad. Tormentillæ, gentianæ,

Peta-

Petaſites, Betonicæ an. ʒij.
Fol. dictamni veri cretici ʒj.
Boli veri cum aqua ſcabioſ. præpar. ℥ß.
Cort. mali citri, raſuræ eboris,
Oſſis de corde cerui an. ʒ, ß.
Fol. ſcabioſæ exſiccatæ ℈ij.
Rad. Zedoariæ ʒ. ß.
Sem. citri, baccar. iuniperi an. ℈j.
Santali rubei ℈. ß. Been vtriuſque an. ℈j. ß.
Margaritarum puriſſ. ℈j.
Succini, vnicornu veri,
Quinque lapid. pretioſorum an. ℈. ß.
Foliorum auri & argenti an. num. iij.

Fiat puluis ſubtiliſsimus.

Puluis Foreſti Dyſentericus.

℞ *Limaturæ auri,* ʒj.
Margaritarum pulueriſat. ℈iiij.
Manus Chriſti cum perlis ℥ij.

Miſce cum conſerua berberis.

Puluis Hollerii in dyſenteria ſeu fluxu.

℞ *Limaturæ auri,* ʒj.
Diamargar. recenter præparati ℥.ß.
Nucis moſchatæ ʒ.ß.
Margaritarum,
Saphyri, ſmaragdi an. ℈ ß.
Panis ſachari ʒ. ß.

Fiat puluis. Interea etiam vtitur puluere vnicorn. cornu cerui cum vino tenui odorifero, diluto aqua, in qua aurum extinctum eſt.

Electuarium Hollerii Dyſentericum aureum.

℞ Conſeru. Roſar. ℥j.ß Cort. citri ʒj.ß.
Conſer. cort. citri conditi cum ſacharo ℥j.
Margaritarum electarum ʒj.
Hyacinthi, ſmaragdi an. ℈.ß.
Serici crudi ℈j.

Sem. citri mundati ℈ij.ß.
Acetoſæ ʒ.ß. Boli armeni veri,
Terræ ſigillatæ an. ʒij.
Limatura auri, ʒj. Vnicornu,
Cornu cerui, raſuræ eboris an. gr. IV.
Sachari albiſſimi ℥ IX.
Foliorum auri, num. x.

Fiat conditum ad formam ſachari roſati, cum aqua roſacea moſcata.

Puluis Nicolai Florentini in ſyncope.

℞ Lap. pretioſorum Sapphyri,
Hyacinthi, Rubini,
Smaragdi, granati an. ʒ.ß.
Corallorum vtriuſque,
Oſſis de corde cerui, ſpodii,
Limatura auri & argenti,
Succini optimi an. ʒij.
Croci, Ligni aloes an. ʒj.
Cinnamomi optimi ʒiij.
Cryſtalli, ambræ an. ʒ.ß.

Tritis ac permixtis omnibus. Fiat puluis.

Mixtura Duncani Lidelii Scoti in Hectica.

℞ Conſeru. Violarum, Bugloſſæ an. ℥j.
Nymphεæ ℥.ſ. Spec. diamar. frig. ℈ij.ß.
Elect. de gemmis frig. vel elect. reſumpt.
Margarit. præpar. vel ſolutionis eiuſdem ʒ.ß.
Spodii de ebore, oſſis de corde cerui,
Corallorum rubeorum an. ℈.ß.
Foliorum auri, num. ij.
Syr. violarum, Bugloſſæ an. q.ſ.

Fiat mixtura.

Vel: Eiuſdem mixtura ad Tertianam continuam.

℞ Conſer. Roſar. Violarum,
Acetoſellæ an. ℥.ß.

Theria-

Theriaces, de citro ℥vj.
Spec. diamargariti frigidi,
Elect. de gemmis frig. an. ℈ij.
Confect. Liberantis ℈j.
Solutionis margarit.
Solutionis corallorum ex ſucco citri vel limonum ℈j.
Oſſis de corde cerui, aut potius,
Extremitatum cornu C. præpar. ſucco ſerodii ℈j.
Foliorum auri, num. iij.
Cum ſyr. acidi citri, Fiat mixtura ad formam opiata.

Vel: Eiuſdem mixtura in Tertiana notha intermittente.

℞. Conſeru. Borrag. Bugloſſæ,
Rad. cichorii conditi an. ℥.ß.
Corticum citri conditi. ℥ij.
Spec. diarrhodon abbat. ℨ.ß.
Diamar. frig. dianthos an. ℈j.
Corall. rubeorum præpar. ℈.ß.
Cum ſyr. Bugloſſæ & Endiuiæ ana,.
Fiat mixtura cooperta foliis auri.

Vel: Conditum eiuſdem in febre ſyncopali.

℞ Conſeru. roſ. rubear. ℥j.
Borrag. Bugloſſ. an. ℥.ß.
Spec. Diamargariti frigidi,
Spec. de gemmis frig. an. ℨ.ß.
Confect. Alkermes de Hyacintha an. ℨ.ß.
Margarit. præparararum,
Corall. rub. oſſis de corde C. aut eius loco ſummitatum cornu C. ſucco ſerodii præp. an. ℈.ß.
Foliorum auri, num. ij.
Cum ſyr. acidi citri. *Fiat conditum.*

Puluis Duncani in peſte Bezoarticus.

℞ Lapidis Bezoartici ℈ij.
Solut. margar. in ſucco limonum,
Solutionis corallorum,

Vnicornu verum, aut ſummit. C. C. præpar.
Oſſis de corde cerui,
Smaragdorum præparatorum an. ℈ſ.
Terræ Lemniæ veræ,
Boli Oriental. aqua carduib. præpar.
Tormentillæ an. ʒ. ß.
Ligni aloes, Zedoariæ,
Corticum citri odoratiſſimorum,
Succini albi an. ℈j.
Santali citrini ℈. ß.
Ambræ griſeæ ℈. ß. Moſchi gr. IV.
Foliorum auri, num. iij. Camphoræ gr. ij.
Sachari candi ʒ. ß.

Fiat puluis ſubtilis in lapide porphyretico. Doſis ℈. ß. ad ℈ij. pro mulieribus omitte Moſchum & Ambram.

Confectio in grauidarum affectibus & fœtus confortatione, tempore peſtis. Eiuſdem.

℞ Granorum Alkermes electi ʒj.
Rad. Tormentillæ ℈ij.
Nucis moſchatæ ℈j.
Santali citrini rubri,
Garyophyll. margar. præparat.
Corall. rub. præparat, an. ℈. ß.
Foliorum auri, num. ij.

Pulueriſentur ſubtiliter, & cum ſacchari albi q. ſ. *ſoluti aqua roſar. F. confectio in Tabulis.*

Conditum eiuſdem in febri peſtilentiali lenta.

℞ Conſeru. florum Bugloſſæ,
Florum caryophyllorum an. ʒvj.
Florum calendulæ,
Cort. citri conditi an. ʒ. ß.
Spec. elect. liberantis ℈ij.
Spec. de gemmis,
Diarrhodon abbatis an. ℈j.
Margaritarum præparatarum,

Coral-

Corallorum præparatorum an. ℈. ß.
Cornu C. ſucco ſcordii præpar. ℈ij.
Foliorum auri, num. iij.
Confect. Alkermes ʒj. ß.
Syr. de corticibus citri q. ſ.
Fiat conditum.

Vel: Eius conditum in febri ardentiori, cum magna ſiti.

℞ Conſeru. Acetoſellæ,
Roſarum rubearum an. ℥j.
Rob ribes aut berberum ℥j. ß.
Spec. Diamargariti frigidi. ℈ij.
Elect. de gemmis frigidis ʒ. ß.
Solutionis Margaritarum,
Solut. Corall. in ſucco limonum,
Cornu cerui præpar. an. ℈j.
Smaragdi, raſuræ eboris an. ℈. ß.
Trochiſcorum de camphora ℈. ß.
Foliorum auri, num. iv.
Syrup. acidi citri q. ſufficit.
Fiat conditum.

Puluis eiuſdem in variolis & morbillis.

℞ Cornu cerui ſucco ſcord. præpar. ʒj.
Raſuræ Eboris, Corall. rub. præp. an. ℈j.
Margaritarum præpar. ℈. ß.
Sem. Carduibened. excorticati ℈j.
Spec. liberantis ℈ ij.
Fol. Auri Num. ij.
M. Fiat puluis ſubtilis.
In aqua fœniculi vel carduibenedicti, vel florum lini, vel decocto florum Calendulæ, Sacharo dulcurata, aut ſuſpendatur ex nodulo lineo raro in potu.

Laudanum opiatum Ducani Lidelii Scoti.

℞ Cinnamomi, macis,
Garyophyllor. Tormentillæ,
Nucis moſchat. Zedoariæ an. ʒij.
Galangæ, Zingiberis,
Rad. Angelicæ an. ʒj. ß.

Flo-

Florum cordialium an. p. j.

Croci ʒvj.

Pulueriſentur omnia, & cum ſpiritu vini quantum ſufficit, extrahatur tinctura: ſimiliter

℞ Opii Thebaici ℥iiij.

Extrahatur tinctura omnis cum aqua cinnamomi, deinde miſceantur tincturæ, & in vitro bene obturato circulentur aut digerantur in loco calido per aliquot ſeptimanas, poſt ſeparetur menſtruum, & extracto admiſce extracti ligni aloes,

Santali citrini, ſuccini albi an. ℈j.

Solutionis margaritarum,

Solutionis coralliorum,

Lapidis Bezoartici an. ʒ ß.

Auri diaphoretici ℈.ß. *Aurum diaphoreticum.*

Olei aniſi ℈j. Olei cinnamomi,

Olei Nucis moſch. deſtill. an. gut. vij.

Olei cort. citri gutt. v.

Pro maribus moſchi ℈.ß.

Ambræ ℈j.

Pro fœminis hyſtericis, extracti caſtorei ℈.ß.

Deducantur ad perfectam conſiſtentiam. Fiat laudanum opiatum.

Confectio Marſilii Ficini fouens membra præcipua ac ſpiritus.

℞ Cinnamomi electiſſ. ℥iiij.

Myrobalanorum chebulor. ℥ij.

Emblicar. Roſarum, croci an. ℥.ß.

Santalorum rubeorum ℥ij.

Corallorum rubeorum ℥j.

Sachari albiſſimi q. ſ.

Coque cum aqua roſarum & ſucco citri & limonum ana: partibus æqualibus, deinde adde,

Moſchi, Ambræ ana ℈j.

Fiat confectio in morſulis auro inuolutis.

Corroborans electuarium eiuſdem.

℞ Sachari cum floribus Bugloſſæ cocti ℥ij.

Cort. pomi citri, ſacharo conditi ℥j.

Chebu-

Chebularum conditar. ℥ij.
Cinnamomi electi ʒj.
Santali vtriuſque,
Corallorum vtriuſque,
Serici coccinei crudi ac conciſſi,
Margaritarum, croci an. ʒ.ß.
Auri, argenti, an. ℈j.
Ambræ, muſci an.gr.ij.
Succi citri, ſucci limon. q.ſ.

Fiat cum ſacharo electuarium.

Vel: Eiuſdem tale corroborans electuarium.

℞ Amygdal. dulcium ℥iv.
Nucleorum pineorum per diem ablutorum,
Seminis cucumeris an. ℥j.
Sachari candi ℥iv.
Sachari albiſſimi lib.j.ß.

Funde cuncta hac aqua roſacea, atque limonis & citri, in qua extinctum fuerit ignitum aurum & argentum, ſimul coque ſuauiter: demum adde

Cinnamomi, been rubri,
Santali rubri, corall.rub.an.ʒj.
Margaritarum nitidiſſimarum,
Croci, ſerici crudi coccinei attriti an.ʒ ß.
Auri & argenti, an. gr.xij.
Hyacinthi, Smaragdi,
Sapphyri, carbunculi an. ℈j.

Fiat confectio elegans.

Confectio eiuſdem confortans.

℞ Myrobalan. Emblicarum,
Belliricarum, Indarum,
Chebularum an. ℥j.
Cinnamomi ℥ij.
Doronici, roſarum purpur. an. ℥j.
Santalorum rubeorum ℥ij.
Croci Orientalis ʒj.
Moſchi, Ambræ an. ℈j.

Sachari albiſſimi q. ſ.

Cum aqua roſarum & ſucco citri F. l. a. *conditum in morſulis, qui auro ſunt obducendi.*

Electuarium eiuſdem pro confortatione ſpirituum.

℞ Myrobalan. chebularum ℥iij.
Emblic. Indar. Belliric. an. ℥j.
Doronici ℥. ß. Cinnamomi ℥ij.
Croci ʒj. Ambræ, moſchi an. ℈j.

Contundantur diligenter, & cum tantum ſacharo roſaceo miſceatur, vt guſtui ſatiſfaciat, deinde adde

Santalor. rubeorum q. ſ. *pro colore, cum melle emblicarum vel chebularum Fiat electuarium molle, cui adde totidem auri folia, quod prædicta ſunt vncia.*

Magica medicina pro ſenibus, Marſilii Ficini.

℞ Thuris ℥ij. Myrrhæ ℥j.
Auri in folia ducti ʒ. ß.

Contundite tria ſimul, conflate, contundite in pilulas, aureo quodam mero (in hoc conſiſtit artificium) *idque tunc opportune conficite, quando Diana propitio Phœbi vel Iouis gaudet aſpectu. Sumiter portiuncula hyeme cum vino, æſtate cum aqua roſarum. Si vero, inquit Marſilius inter vos calorem quonis tempore magis metuat, is myrobalan. chebulam aut emblicam æqualem, ad thuris, myrrhæ & auri ſimul adiiciat. Hoc humorem præternaturalem à putrefactione tuebitur. Hoc humoris reſolutionem longius propulſabit. Hoc tres in vobis ſpiritus, naturalem, vitalem, animalem fouebit, confirmabit, corroborabit. Hoc rurſum vegetabit ſenſum, acuet ingenium, memoriam confortabit.*

Puluis cordialis Hollerii in ſyncope.

℞ Cort. citri ʒj. Margaritar. ℈ij.
Sem. citri conditi, melonum,
Seminis acetoſæ an. ℈ij.
Limaturæ auri, frag, ſmaragdi,
Hyacinthi, Saphyri an. ℈j.
Sach. albiſſimi roſar. ℥iij.

Miſce, detur medium cochleare cum vino albo, tenui, odorifero, & parum vinoſo, diluto cum aqua, in qua aurum ſæpius extinctum ſit.

Electua-

Electuarium eiuſdem in debilitatione hepatis.

℞ Pulu. diarrhod. abbat. ſine moſcho,
Trium ſantalor. diamargar. frig. an. ℈j.
Raſuræ eboris ʒ.ß. Cinnam. electi,
Cornu cerui an. ℈.ß.
Sachari roſacei q. ſ.

F. Electuarium per lozengias, auro cooperiendas ponderis ℥iij.

Puluis eiuſdem contra peſtem.

℞ Sachari roſati tria ſantalorum,
Diatragacanthi frigidi an. ʒ.ß.
Foliorum auri puri num. v.
Margaritarum,
Hyacinthorum,
Oſſis de corde C. an. gr. xvj.

Fiat puluis.

In cordis tremore & pulpitatione ſic commendat Hollerius aurum & argentum, dum ait: Auro & argento ſic vtendum eſt. Calefiant in mediis carbonibus, deinde quadrageſies recalfacta extinguantur in vino, aut liquore conuenienti: Liquor poſtea bibitur. lib. 3. chirurg. inſtit. cap. 4. fol. 417. ait: Ab auro & argento mollior eſchera, relinquitur.

Tabellæ inauratæ le bon in Therapia puerperarum, ad picam & malaciam.

℞ Cinnamomi electi ʒj.ß.
Cort. caſſiæ fiſtulæ ℈iiij.
Myrrhæ ℈ij. Conſ. capill. ven. ʒij.
Sachari albi in aqua ſabinæ diſſoluti q. ſ.

Formentur tabellæ inauratæ.

Vel: Eiuſdem conditum in tali affectu.

℞ Conſer. Roſarum,
Rad. Bugloſſ. condit. an. ʒj.ß.
Cort. citri conditi ʒj.
Paſſularum mundat. ʒij.
Pinearum mundatar: & aqua roſ. infuſ. ʒ.ß.

Amygdal. dulcium ℥j.
Margaritarum non perforatarum ℈ij.
Pulu. diareos Salom. ʒij.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari albi q. ſ.

Fiat conditum.

Aqua mirabilis ad peſtem Gainerii ex Iacobo Hollerio.

℞ Rad. Tormentillæ recent. lib. j.
Radicum enulæ ʒiiij.
Rad. herbæ Beton. & diptamni an lib. ß.
Acetoſæ cum ſeminibus lib. ij.
Vel acetoſæ ʒxx.
Sem. eiuſdem ʒiv.
Bugloſſ. Borrag. Roſ. rub. ſylueſt. an. lib. j.
Pimpinellæ & ſcabioſæ lib. ß.
Succi limonum lib. j.
Theriaces lib. ß.
Aquæ vitæ rectificatæ lib. ij.
Sigilli Lemnii, boli armeni an. ʒij.
Santal. albi ac rubei,
Spodii been albi ac rub.
Margarit. ſplendit. ʒj. ß.
Oſſis de corde C. ʒj. Raſuræ eboris ʒ ß.
Croci ʒiij. Camphoræ ʒ j.
Foliorum auri, ʒ. ß.

Folia auri in porphyro vel marmore plurimum agitabis cum modico mellis, vt omnino coniuncta ſint, & repone in ampulla vitrea bene clauſa cum aqua vita. Sic dimitte per dies 15. Item Margaritas tritas repone in alia ampulla cum ſupra dictis libra ſucci limonum, bene obturetur per 15. dies. Radices optimo vino lauentur, terantur, deinde ſiccentur cum herbis & floribus loco bene mundo in vmbra. Reliqua omnia reponantur in vaſe vitreato, & ſuperfundatur aqua vitæ, ſuccus limonum &c. bene obturando, ne quid exhalet. Vas fouea tripedanea ſepelies, locus ſit humidus, calce viua inſtratus, cui inſideat vas. Deinde circumdetur, & cooperiatur vinaceis, vel fimo equino, aut vaccino omnino tegatur. Tum infundatur aqua, vt par ſit humiditas loci. Illic permitte 12. dies, ſed ſæpe, vt quarto

quoque

quoque die, vinacea & ſimum commuta; tota materia tranſponatur in alembicum vitreum bene ſigillatum, ne quid exſpiret. Fiat deſtillatio lento igne, & ſine fumo. Aqua rurſus iniiciatur in relictum magma, & iterum deſtilletur, ac tertio ſine fecibus deſtilletur in balneo Mariæ. Reponatur fideliter vaſe vitreo. Doſis cochleare vnum.

Aqua mirabilis, magnarum virtutum ex inuentione chyrurgi celeberrimi, Benedicti Faentini in Bologna.

℞ *Limaturæ auri, argenti,*
Ferri, cupri, pul. ſtoracis an. q.v.

Miſceantur hæc omnia inuicem, & ponantur primo in infuſione cum vrina pueri, (vini bibentis) *per* 24. *horas ad eminentiam; elapſo hoc tempore vrinam decanta & ſecundo infunde per* 24. *horas cum vino optimo: & hoc tempore præterito, vinum effunde, & tertio infunde per* 24. *horas cum ſucco fœniculi: & hoc termino præterlapſo, ſuccum effunde & quarta vice ſuperfunde lac mulieris, puerum lactantis, ſtet viciſſim per* 24. *horas in infuſione, & hoc tempore præterito, effunde: ac quinto infunde cum albumine ouorum ad eminentiam, digeſtione & hac per* 24. *abſoluta, tandem omnes infuſiones cum limaturis coniunge, inde retortæ, applicato magno recipiente, orificiis vaſorum bene munitis, deſtilla igne lento omnem humorem & ſpiritum, hoc deſtillatum maximi æſtimatur pretii, curabit enim omnem lepram canorum ſcabiem, aliaq; humani corporis accidentia, vt vix effari queat.*

Aqua mirabilis ſecundum Gabrielem Fallopium.

℞ *Argenti*, Ferri,
Plumbi, *auri*;
Cupri, Aurialchi,
Storacis an. q. vis.

Mixtis, procede in omnibus cum infuſione & deſtillatione vti iam dictum eſt. Hæc aqua curabit etiam omnia vitia oculorum, maculas faciei, oculorum dolores, confortat viſum, & conſeruabit bonam valetudinem.

Aqua ad Melancholiam Sauanarolæ.

℞ Doronici, Zedoariæ,
Cort. citri mali, macis,

Nucis moſchatæ an. ℨij.
Corall. rub. ſuccini,
Limaturæ eboris an. ℈ij.
Been albi ac rubei,
Caryophyllorum, Zingiberis,
Piperis longi, folii,
Spicæ, croci, cardamomi an. ℨj.
Trochiſcorum diarrhodon,
Agallochi an. ℨ.ß.
Cinnamomi, Galangæ,
Zurumbet an. ℨj.ß.
Foliorum auri, argenti an. ℨj.
Margaritarum ℨiij.
Fragment. ſaphyri,
Hyacinthi, ſmaragdi an. ℨ ß.
Moſchi ℨ.ß. Ambræ ℨij.
Myrobal. emblicor. ℥v.
Roſarum ℥j.
Vini optimi q. ſufficit,

Macerentur, digerantur & deſtillentur.

Electuarium præſtans, cum aqua ſolis aurea, incerti authoris.

℞ Rad. Tormentillæ, verbenæ,
Chelidoniæ, valerianæ,
Serpentariæ, oſtrutii,
Diptamni, gentianæ,
Morſus Diaboli, cyperi,
Piperis, Ariſtol. rotundi,
Boleti ceruini, angelicæ, vincetoxici,
Zedoariæ, enulæ,
Ireos, boli Oriental. an. ℥j.
Rad. pœoniæ, pimpinel.
Rhapontici, viſciquercini, cardamomi,
Cubebarum, galangæ,
Calami aromatici an. ℨij.
Cort. arant. cort. cibri,

Santal.

Santal. citrin. nuc. Ital.
Amygdalarum, Aloes,
Terræ ſigillatæ an. ℥ij.
Rad. liquiritiæ ℥v.
Pomorum aurant: Limonum an. num. iij.
Baccarum lauri, caſtorei,
Cort. tamariſci an. ℥j. ß.
Cinnam. electi, florum ſulphuris an. ℥vj.
Nucis moſch. veronicæ,
Zingiberis, macis an. ℥j.
Rad. philopendul. ſtœchad. Arab.
Raſuræ eboris, Xylobalſami,
Sem. Baſiliconis an. ℥j.
Croci Orient. ℥. ß. Sem. aniſi,
Fœniculi, coriandri an. ℥j.
Piperis longi, gran. paradyſi, an. ℈ij.
Maioran. ſaluiæ, abſinth.
Scabioſæ, origani, veronicæ,
Rutæ, roriſmarini, meliſſæ,
Acetoſæ an. m. ſ.
Abrotani, Betonicæ, Balſamitæ,
Portulacæ, Baſilicon. Arthemiſiæ,
Centaurii minoris, hyſſopi,
Cerefolii, menthæ ſaracericæ,
Euphragiæ, Taraxiconis,
Fumariæ, Fol. lauri,
Agrimoniæ, chamœdrios,
Chamepitheos an. p. j.
Flor. Borrag. Bugloſſæ,
Roſar. tunicæ, ſaluiæ,
Hyperici an. p. ſ.

Fiat infuſio ſ. a. in vino deſtillato & bis rectificato per 4. dies, deinde de-ſtilla in B. m. in fine addantur,

Spec. electuar. de gemmis,
Diambræ, diamoſchi,
Diarrhodon abbat. liberantis,

Diamar-

Diamargarit. lætitiæ Galeni,
Diatrion ſantal. cordial. an. ℥.ß.
Ambræ gran. v. Moſchi gr. ij.
Foliorum auri, num. xx.
Rhabarbari electi, ſquinanthi an. ℨ.ß.
Sachari candi albi ℥j.
Theriacæ Andromachi ℨx.
Trochiſcorum de camphora ℨj. gr. xv.
Fiat ſecundum artem deſtillatio, vſque redactum ſit in formam opiatæ.

Aqua vitæ Apoplectica Andernaci.

℞ Cardamomi, piperis albi,
Piperis longi, an. ℥.ß.
Galangæ, garyophyllorum,
Macis, gran. paradyſi an. ℈iiij.
Ligni aloes ℥ij. Zingib. ℥iij.
Cinnamomi, cubebarum an. ℥.ß.
Maioranæ, Roriſmarini,
Rutæ, ſaluiæ, menthæ,
Pulegii, Nardi Gallici,
Aſparagi, Flor. anthos,
Roſarum rubear. ana m.ß.
Sem. cumini ſylueſtris ℥.ß.
Aniſi, fœniculi an. ℥j.
Coriandri, ſinapi an. ℥ j.
Sem. pœoniæ ℥j.
Sem. cumini Romani ℥ij.
Rad. enulæ campanæ,
Iridis an. ℥j. Pimpinel. ℥.ß.
Angelicæ, doronici an. ℥iiij.
Dictamni albi ℥iij.
Sachari albi candi lib. ij.

Inciſa ac contuſa, ſuperaſſundantur ſpiritus vini Alkoholiſati q. ſ. vt per 14. dies ac noctes digerant, tandem per alembicum quinquies cohobando deſtillentur: Huic deſtillato adde croci Oriental. ℨj.
Moſchi, ambræ ana ℥j.

Foliorum auri, ℥.ß.

Reſeruetur bene clauſo vaſe, eſt n. aqua vitæ præſtans.

Doſis guttæ iij. vel iiij.

Aqua vitæ pretioſa alia, eiuſdem authoris.

℞ Vini Alkoholiſati lib. x.
Succi mellis, olei vitrioli,
Liquoris tartari an. ℥vj.
Meliſſæ, chelidoniæ,
Saluiæ, roriſmarini,
Maioranæ an. m. j. Zingiberis,
Caryophyllorum, piperis albi,
Piperis nigri, piperis longi,
Cubebarum, macis,
Cinnamomi, maſticis,
Myrrhæ rubeæ an. ℥ij.
Cinerum fabarum ℥v.

Aromata leuiter conteruntur, herbæ inciduntur, omniaq; miſcentur, & ampullæ vitreæ induntur, ipſaque obſerata diebus xij. in B. macerantur: poſt lentiſſimo calore ex eodem deſtillantur, ſeparanturque. Deinde

℞ Pulu. Zingiberis ℥j.ß.
Zedoariæ ℥ j.ß. Caryophyll. ℥ij.
Cubebar. ℥j.ß. Amomi ʒ j.
Gran. paradyſi, nucis moſch. ℥j.ß.
Cinnamomi electi, macis an. ℥ij.
Florum auri, Florum ſulphuris an. ʒ j. *Flores auri.*
Zibetti, ambræ an. ʒ j.ß.
Moſchi grana quinque,

Hæc in puluerem rediguntur, & pomo ſub cineribus cocto adduntur. Poſtea aquæ vitæ ſupra deſtillatæ iniicitur, maceraturque in calido loco per dies tres aut quatuor: tum iterum ſeparatur, & ex aqua vaſe optime recondita ſeruatur: Dantur guttæ v. *corpus penetrat, roborat & renouat.*

Aqua picarum. D. Iohannis Cratonis.

℞ Picarum iuuenum num. x.

Scindantur in fruſtula, & infundantur in aqua paralyſis & pæoniæ,

ana, quantum ſufficit, *Fiatque putrefactio per aliquot dies, poſtea adde*

Florum cordialium, pœoniæ,
Fol. rutæ, hyſſopi, anthos,
Saluiæ, epithymi,
Flor. tiliæ, liliorum conuallium an. m. j.
Rad. pœoniæ, Ireos,
Viſci qercini an. ℥.ß.
Rad. Tormentillæ, dictamni an. ʒij.
Sem. pœoniæ, Erucæ an. ʒij.
Caſtorei, piperis longi,
Flor. lauendulæ an. ʒiij.
Cinnamomi, raſuræ eboris,
Cornu cerui vſti an. ʒij.
Carabe albi, cranei microcoſmi,
Lapidum pretioſorum omnium,
Margaritar. præpar. corall. rub.
Corall. alborum præparatorum,
Ligni aloes an. ʒj.
Stercoris pauonis ℥j.
Spec. elect. de gemmis,
Diamoſchi dul. aromat. roſ. an. ʒij.
Zingiberis, zedoariæ an. ʒj.
Foliorum auri, num. xx.

Contundantur omnia groſſo modo, & addatur aquæ flor. tiliæ, lauendulæ, meliſſæ ana q. ſ.

Fiat ſecundum artem deſtillatio per B. M.

Potio muſcata maior, Nicolai.

℞ Spicæ, folii, Zingiberis,
Piperis longi, zedoariæ,
Nucis moſch. caryophyll.
Ligni aloes, roſarum,
Violarum, anacardi,
Acori, coralli, coſti,
Leuiſtici, raſuræ eboris,
Margaritarum, antofili,

Rhabar-

Rhabarbari, Amomi,
Oſſis de corde cerui,
Croci, piperis albi,
Oſſium dactylorum,
Beliculi marini,
Spodii, macis,
Santal. albor. ac rubeor.
Liquiritiæ, cinnamomi,
Aliptæ, tragacanthi,
Aniſi, blattæ bizantiæ,
Cardamomi, ozymi,
Limaturæ auri & argenti, an. ℈ij.
Ambræ, moſchi, camphor. an. ℈j.
Sachari candi ℥ij.
Syrupi roſati q. ſufficit.
Doſis cochlear vnum cum vino.

Potio moſchata, Arnoldi Villanouani.

℞ Moſchi, ambræ, camphoræ an. ℈j.
Spicæ Nardi, folii,
Piperis longi, zingiberis,
Zedoariæ, ſtyracis rub.
Aliptæ moſch. caryophyll.
Ligni aloes, roſar. rubr.
Violarum, anacardi,
Rad. ebori, coralli rubri,
Coſti, ſem. leuiſtici,
Nucis moſch. raſuræ eboris, *aqua roſ. lotæ*,
Margaritarum, peucedani,
Rhabarbari, ammomi,
Oſſis de corde C. croci,
Piperis albi, oſſium dactylor.
Lapid. berillorum, ſpodii,
Santali albi ac rubei,
Macis, glycirrhizæ,
Cinnamomi, aniſi,

Tragacanthi, cardamomi,
Blattæ Bizantinæ,
Sem. Baſiliconis,
Limaturæ auri, argenti, an. ℈ij.
Sachari candi ℥j.
Syrupi roſati quantum ſufficit.
Doſis ʒij. ad ℥.ß.

Aqua caponis in omnibus cordis affectibus Doctoris Iohannis Wolffi.

℞ Caponem mediocris ætatis,
Hunc coque & redige in pulpam vt artis eſt, pulpæ adde
Cinnamomi electi lib. j.
Spec. diambræ, diacinnamomi,
Aromatici roſati an. ʒij.
Corall. rubeorum præparat.
Margarit. præparat. an. ʒj.ß.
Macis ℥ ß.
Redige ſpecies in puluerem groſſum, & miſceantur cum pulpa, affunde vini veteris lib. vj.
Aquæ cinnamomi lib. iiij.
Foliorum auri, num. x.
Deſtillentur vt artis eſt.

Vel ſic:

Quidam ebulliunt caponem in aqua, in qua aurum aliquoties extinctum ſit, cui poſtea addunt
Florum Borrag, Bugloſſæ,
Violarum, roſarum,
Corticum citri, cinnam.
Caryophyllorum,
Meliſſæ, croci an. ʒj.
His ita commiſtis per alembicum denuo rectificando deſtillant.

Aqua caponis. D. Iodoci Hartmanni.

Pulpa vnius capi, detracta pinguedine & pelle, minutim incidatur, & cum aqua bugloſſæ abluatur, deinde adde

Con-

Conſer. violarum, borraginis,
Bugloſſæ an. ℥ ij.ß.
Conſer. roſa. ℥j.
Foliorum auri num. vj.

Miſceantur omnia diligenter, deinde in duplici vaſe reponantur, & ſecundum artem deſtillentur. Huius liquoris doſis eſt cochlear vnum per ſe vel cum appropriatis.

Aqua caponis præſtans D. Hermanni Wolffii.

℞ Caponem ac perdicem, *euiſceratum ac minutim diſſectum, cum aqua roſarum & vino lotum, cui adde*
Flor. Borraginis m. j ß.
Violar. roſar. bugloſſ. an. m. j.
Sem. melon. ℥iij. ß. cucurb. ℥iij.
Cinnamomi ℥ j. ß. caryophyll. ℥j.
Cubebarum ℥ ß. zingiberis ℥ij.

Groſſo modo inciſa ac conquaſſata decoquantur in lib. iij ß. aquę communis, *prope finem vero decoctionis, cum ſemicoctus fuerit capo, addantur flores, deinde coletur Brodium, vna cum capone in mortario contuſo ponatur in alembicum, addendo*
Manus Chriſti perlat. ℥ij. ß.
Succi acetoſitatis citri ℥iij.
Foliorum auri, num. x.

Deſtillentur lento igne in balneo Mariæ, ſuſpendendo in ſuperiore parte alembici
Cinnamomi ℥. ß. Caryophyll. ℈j.
In petia ſerici albi, & hic modus etiam probatur optimus.

Aqua vitæ contra peſtem Geſneri.

℞ Caryophyll. ℥. ß. Cinnamomi,
Zedoariæ, rad. Valerianæ,
Pimpinellæ, Tormentillæ,
Florum roſarum, an. ℥j.
Santali citrini ac rubei,
Spodii, corr. citri,
Doronici, terræ ſigillatæ,
Dictamni, ſeſeleos,

Meliſſæ, maioranæ,
Rad. enulæ, ſem. ſeſeleos,
Charabe, Rhabarbari,
Macis, ſcabioſæ,
Nucis moſchatæ an. ʒ. ß.
Flor. bugloſſæ, borraginis,
Anthos, cornu C. vſti,
Rutæ, coriandri præpar. an. ʒj.
Spec. de gemmis, liberantis,
Diathameron, lætitiæ,
Almonſoris, diarrhod. abb.
Diamargariti, hyacinthi,
Smaragdi, margaritar. an. ʒj.
Mithridatii, Theriacæ Venet.
Boli armeni an. ℈. ß.
Foliorum auri, & argenti, an. num. vij.
Spiritus vini lib. viij.

Contundantur ac miſceantur, ſtentque in infuſione tribus diebus, dein deſtillentur per alembicum & B. Mariæ, & habebis aquam pretioſam contra peſtem, datur etiam cum electuariis appropriatis.

Puluis bozoarticus Leonelli Fauentini in Febribus.

℞ Boli armeni ℥ij. Cinnam. ℥j.
Rad. Tormentillæ, dictamni,
Santali rubei an. ʒ j. ß.
Ramenti ebunei ʒj. ß.
Zedoariæ ʒij. ſpodii,
Seminis antheræ, an. ℈ij.
Cort. citri, margaritarum an. ʒj.
Smaragdi. rubini an. ℈j.
Succini, vnicornu an. ℥j.
Ambræ grana iij. vel iiij.
Limaturæ auri & argenti, an. ℈j.
Moſchi grana iij.
Sachari ad pondus omnium.

Fiat puluis ſecundum artem,

Doſis

Doſis ʒj. ad exagium vnum.

Sin calor adſit datur cum aquæ oxalydis: ſin frigus ex vino meraciore.

Tragæa cordialis eiuſdem.

℞ Sem. acetoſæ ℈j. Sem. citri,
Macis ana ʒ. ß. Santali vtriuſque
Xyloaleos an. ʒj. Margaritarum,
Conchylii vtriuſque,
Oſſis de corde cerui an. ʒ. ß.
Moſchi gr. iij. *Foliorum auri*, num. ij.
Sachari q. ſ. *Fiat Tragæa.*

Pilulæ eiuſdem in dolore capitis.

℞ Maſſæ pilul. Alephang. ʒj.
Aloes optimæ, Rhabarb. electi an. ʒ ß.
Agarici electi ℈ij.

Fiant pilulæ xv. vel xviij. *cum elect. de ſucco roſarum, deaurentur.*

Puluis diuinus ſecundum Hollerium.

℞ Boli armeni præpar. cum vino maluat. ℥j. ß.
Cinnam. electi ℥j. Tormentil.
Diptamni ana ℥. ß. Rad. tunicæ,
Coriandri præparati an. ʒiij.
Rhabarbari electi ʒij.
Zingiberis, croci,
Terræ ſigill. cort. citri,
Been vtriuſque, corall. vtriuſque,
Santali citrin. raſuræ eboris,
Margaritarum præparat. an. ʒij.
Carabe, macis an. ℈ij.
Sem. acetoſæ, endiuiæ,
Portulacæ, ſpodii,
Ligni aloes, oſſis de corde C. an. ℈ij.
Auri & argenti meri an. ℈j.
Spicæ gran. iiij. Ambræ gr. vj.
Moſchi gran. j. vnicornu ℈j.
Sotæ combuſtæ ʒ ß.

Miſce;

Miſce, Fiat puluis, à Saracenis dictus Diuinus.

Aqua cordialis aurea incerti authoris.

℞ Rad. Valerianæ, Tormentillæ,
Serpentariæ, oſtrutii,
Diptami, gentianæ,
Morſus Diaboli an. ℥ij.
Carduibened. ℥j ß. garyophyll.
Angelicæ, zedoariæ,
Vincetoxici, enulæ campanæ an. ℥j.
Iuniperi ℥ij. ß. liquiritiæ ʒx.
Pomor. arantiorum num. iij.
Baccarum lauri ʒiij. Cinnamo. ℥j. ß.
Nucis vomicæ ʒij.
Florum ſulphuris ℥j ß.
Croci integri ʒj. cort. citri. ℥j.
Sental. citr. ʒij. Ligni aloes ʒj. ß.
Aniſi, fœniculi, coriandr. præpar. an. ʒij. ß.
Zingiberis, macis,
Mucis moſchat. caryophyll. an. ʒij.
Piperis longi, gran. Paradyſi an. ℈iv.
Maioranæ, ſaluiæ, abſin. an. m. j.
Flor. viol. borrag. bugloſſ. an. m. ſ.

Incidenda incidantur, contundenda contundantur, & infundantur in aqua vita bis deſtillata, deinde deſtilla lento igne, cui adde

Theriaces, mithridat. elect. an. ℥j. ß.
Trochiſcorum de camphora ʒij. ß.

Iterum lento deſtillentur igne vt ſcis: poſtea viciſſim adde

Spec. elect. de Gemmis,
Diamoſchi dulcis,
Diarrhodon abbatis,
Diamargariti an. ʒj.
Moſchi gr. iv. Ambræ ℈. ß.
Foliorum auri, num. x.
Rhabarbari electi ℥ij. ß.
Spicæ, ſquinanthi an. ℈. ß.

Sachari candi albi ℥ij.

Stent in digeſtione, & ſi placet deſtillationem & tertia vice poteris reiterare.

Tinctura meliſſæ compoſita Baniſteri.

℞ Aquæ vitæ ex vino bis deſtillatæ q.v.
Meliſſæ m.iiij. ſenæ electæ,
Cornu vnicornu, lap. bezoar an.℈ iv.
Oſſis de corde cerui ʒ.ß. cornu cerui,
Raſuræ eboris ana ʒiij.
Solutionis perlarum,
Santal. citrini & albi,
Carallorum rub. præparat.
Terræ lemniæ, terræ ſamiæ,
Succini albi, tormentillæ,
Vngulæ alcis an. ℈ij.
Zedoariæ ℈j. Ambræ griſ. gr.x.
Moſchi, limaturæ auri an. gr.viij.
Sachari chryſtallini lib.j.ß.

Miſceantur ac ſtent in infuſione per 12. dies, agitando ſæpius, tunc adde
Aquæ roſarum lib.j.

Stent adhuc dies octo, poſtea colentur & ſeruentur.

Tinctura Baniſteri cordialis ad crapulam, lypothimiam, ac cordis palpitationem.

℞ Aquæ vitæ, Roſæ ſolis an. lib.vj.
Hepaticæ, capillorum Veneris,
Scolopendr. thymi an. m.j.
Dactyli contuſi ℥xij.
Nucis moſchatæ, macis an. ℥ ß.
Piperis longi ʒij. Cardamomi,
Oſſis de corde cerui, Ligni aloes,
Ambræ griſeæ an. gr.xvj.
Limaturæ auri, ℈.ß.
Sachari cryſtallini *craßiuſcule contuſi*, lib. j.

Infunditur in ſole per octo dies, tunc cola per manicum & ſerua vſui.

Tinctura baccarum iuniperi ad colicam, calculum, aerem peſtilentialem, & mundificationem ſanguinis. Baniſterus.

℞ Baccarum iuniperi lib.j.

Contundantur ſubtiliter, imponantur in vitro capaci cum libris octo ſpiritus vini. ſtent per dies 12. in digeſtione, poſtea pone in balneo per horas 24. tum cola & adde

Lapidis bezoar ʒj. Cornu vnicor. ℈ij.
Oſſis de corde cerui ℈iv.
Raſuræ eboris ʒj. ſolut. perlar. ʒvj.
Corall. rubeorum præpar. ʒiij.
Succini albi ʒvj. macis,
Nucis moſchatæ an. ʒj.
Ambræ griſeæ ℈j. moſchi ℈.ß.
Foliorum auri, num. ij.

Pulueriſentur ſubtiliſſ: miſceanturque cum tinctura prædicta, & ſtent per dies x. quotidie agitando bis aut ter, tunc adde

Sachari cryſtallini lib.j. ℥iv.
Aquæ roſ. lib. j. ℥. ß.

miſce omnia, vt ſtent in ſole vel digeſtione per octo dies, agitando quotidie ſemel, poſtea ſerua ad vſum.

Confectio in morſulis Iohannis Marquardi, ad Melancholiam.

℞ Spec. diambræ, diamoſchi,
Aromatici roſati,
Pliris Archontici an. ℈ij.
Margaritarum præparatarum ʒ. ß.
Fragmentor. ſmaragdi,
Hyacinthi, ſapphyri,
Granati, ſerici crudi,
Oſſis de corde cerui an. ℈.ß.
Sachari *in aqua bugloſſ. diſſoluti* q. ſ. ℥iiij.

Fiat confectio in morſellis: deaurentur.

Confe-

Confectio alia Iohannis Marquardi in Melancholia.

℞ Diambræ, diamoſchi,
Dianthos, pliriſarchotici,
Electuarii è gemmis an. ʒij.
Rad. bugloſſæ, minutiſſime inciſarum, & recentium ʒvj.
Cort. & ſem. citri,
Oſſis de corde Cerui,
Serici crudi, flor. roriſmarini,
Xyloaloes crudi an. ℈j.
Sem. Baſiliconis, macis,
Nucis moſchatæ,
Caryophyllorum, croci an. ℈.ß.
Margaritarum præparatarum,
Corallorum rubeorum præpar. an. ʒj.
Cinnamomi acerrimi inter. ʒv.
Sem. frigid. maior. excort.
Seminis aniſi an. ʒiij.
Papaueris albi ℥j.
Liquiritiæ ʒij.
Pinearum mundatar. recent. ℥iij.
Sachari *diſſoluti in aqua bugloſſæ, roſarum, meliſſæ q. ſufficit.*

Fiat electuarium, cui commiſce.

Conſeru. bugloſſę, violarum,
Roſarum ana lib. ß.
Conſeru. nenuphar. ℥iiij.

Addantur Foliorum auri q. v. *Doſis cochlear vnum horis duabus ante cœnam, in introitu lecti, & mane.*

Electuarium, Hieronymi Capiuaccii, in lue Venerea.

℞ Mithridati antiqui ʒij.
Conſeru. ex floribus roriſmarini,
Ex floribus betonicæ an. ℥j.
Foliorum auri, num. vij.

Cum ſyrupo de corticibus citri *Fiat electuarium.*

Doſis ℨij. ad ℨiij.

Idem Capiuaccius ait: ſi contingat vt afficiantur (intellige in lue Venerea) oris partes, & vlcuſcula oris oriantur: poteritis conficere medicamentum ex cornu cerui, ex ſcabioſa, quinque folio, virga aurea, cum foliis auri.

Vnguentum Capiuaccii in lue Venerea.

℞ Olei de caſtoreo, decocto an. ℥iij.
Vini aromatici lib. ß.
Dictamni cretici, calament. montani,
Cardui ß. Guaiaci an. ℨiij.
Cinnamomi, macis an. ℨj.
Vrgente neceſſitate ſinapis ℈ij.

Contuntenda contundantur craſſo modo & fiat infuſio per 12. horas, dein decoctio in duplici vaſe ad conſumptionem vini, coletur, & ſeruetur hoc oleum in vaſe vitreo.

℞ Prædicti olei ℥j. ß. *Foliorum auri*, num. vij.
Ceræ vino generoſo lotæ ℨiij.

Miſce ad ignem, Fiat vnguentum quo per plures vices artus ſunt illinendi.

Electuarium ad animalem facultatem in cauſa calida: Alfonſi Moreſcotti, Ferdinandi I. Luſitaniæ regis archiatro.

℞ Trium ſantalorum,
Diarrhodon abbatis an. ℈j.
Oſſis de corde cerui num. j.
Sachari roſati tabulati,
Vel ſachari albi *diſſoluti in aqua roſarum quantum ſufficit.*

Fiat electuarium deauratum cum foliis auri puriſſimi ponderis ℥ ß.

Conditum eiuſdem ad omnium virium roborationem.

℞ Conſeruæ anthos, roriſmarini,
Conſer. borraginis, bugloſſæ,
Cichorii, capill. Veneris an. ℨij.
Cort. citri conditi ℨj. ß.
Pulueris elect. plirilarcotic.

Pulu. electuar. Ducis,
Diarrhod. abbat. triumſantal. an. ʒ. ß.
Foliorum auri, num. vj.
Sachari albi, q. ſ.

Fiat conditum.

Conditum ad intemperiem calidam eiuſdem Alfonſi Moreſcotti.

℞ Conſeruæ cichorii, violarum,
Nympheæ, bugloſſæ an. ʒij. ß.
Conſeruæ roſarum ʒj. ß.
Pulueris triaſantali,
Diamargariti frigidi an. ℈iv.
Foliorum auri, num. viij.
Sachari albi *quantum ſufficit.*

Fiat conditum. Doſis cochlear j.

Opiata cephalica, Franciſci Maria de Textoriis Vrbinati.

℞ Specier. aromatici roſat. Gabrielis,
Diamoſchi dulcis an. ℥. ß.
Foliorum auri puriſſimorum, num. ij.
Mellis anthoſati *quantum ſufficit.*

Fiat miſtura. Pituitoſis hæc miſtura eſt vtiliſſima.

Alia opiata corroborans caput, in bilioſis affectibus. Eiuſdem authoris.

℞ Conſeruar. roſarum, violarum an. ℥. ß.
Syrupi papauarini, *quantum ſufficit*,
Auri puriſſimi folia num. ij.

Fiat miſtura. Datur duabus vicibus matutinis.

Vel: eiuſdem in pectoris affectibus à bile.

℞ Conſeru. roſ. ℥ij.
Foliorum auri, num. ij.
Syrupi violacei *q. ſufficit.*

Fiat miſtura.

Vel: Eiuſdem corroborans miſtura in capitis affectibus à Melancholia.

℞ Specierum dianthos,
Diamoſchi dulcis,
Diambræ ana ʒiij.
Syrupi de pomis, *quantum ſufficit.*
Foliorum auri, num. v.
Fiat elegans miſtura.

Electuarium D. Dauidis Herlizii, confortans grauidas mulieres ante partum.

℞ Conſer. borraginis, bugloſſæ,
Roſarum an. ℥.ß. Spec. diamarg. frig.
Corallor. rub. margarit. præparat. an. ℈.ß.
Pulueris de gemmis ʒ.ß.
Syrupi roſacei, *quantum ſufficit.*
Fiat electuarium, quod auro inuoluendum erit.

Electuarium peſtilentiale D. Angreæ Langneri. Tempore æſtatis vſurpandum.

℞ Conſer. borraginis, bugloſſæ, roſarum ana ℥vj.
Sem. Baſiliconis, zedoariæ,
Macis, croci, capill. Veneris, an. ʒj.
Oſſis de corde cerui, hiacinthi,
Smaragdi, ſaphyri ana ℈j.
Perlarum præparatarum ʒj.
Foliorum auri, num. vj.
Syr. de pomis redolentibus,
Syr. de cort. citri ana ℥ij.
Aquæ violarum ℥j. ß.
Sachari albiſſimi. ℥ iv.

Miſtis & pulueriſatis omnibus fiat electuarium, attamen prius ſoluendo ſaccharum cum dictis, deinde adde ſpecies, vltimo vero adde Rhabarb. ʒ j. *in vino maluatico per horas 24. prius infuſi;*

Ambræ

Ambræ, moſchi ana gr. iv.

Fiat quod dictum eſt.

Vel: Tale electuarium eiuſdem authoris.

℞ Hiacinthi, granati,
Smaragdi, ſaphiri ana ʒj.
Perlarum, ligni paradiſi,
Oſſis de corde cerui an. ʒj.
Santalorum vtriuſque,
Corallorum vtriuſque,
Eboris, tormentillæ,
Boli armeni Oriental.
Terræ ſigill. camphoræ,
Auri puriſſime limati an. ℈j.

Pulueriſentur omnia & cum ſachari albiſſ. ʒvj.
Aquæ roſ. ſyr. acetoſ. citri q. ſ.

Fiat electuarium.

Electuarium liberantis D. Andr. Langneri.

℞ Rad. Tormentillæ,
Sem. acetoſæ, citri,
Endiuiæ ana ʒiij.
Smaragdi, hyacinthi,
Granati ana ℈.ß.
Camphoræ gr. vij. Ambræ gr. iij.
Moſchi gr. iij. Terræ ſigill. ʒiij.
Santali albi, flaui ac rubei ana ʒj.
Boli armeni veri ʒiij.
Perlarum præpar. corall. rub. præpar.
Succini vtriuſque, eboris recentis ac vſti,
Oſſis de corde cerui, been vtriuſque,
Doronici, cardamomi,
Macis, aloes, cinnamo:
Croci, zedoariæ ana ℈j.
Auri & argenti præparati, veluti pictores vtuntur in pingẽdo, an. ℈j.
Aromatici roſati ʒ.ß.

Sachari

Sachari albiſſimi quantum ſufficit,
Aquar. roſar. violarum,
Borraginis, bugloſſæ an. q. ſ.
Fiat electuarium vel trochiſci.

Aqua externa confortatiua, eiuſdem D. A. Langneri.

℞ Ambræ, aniſi an. ʒ. ß.
Ligni aloes, laudani,
Been albi ac rubei an. ʒ vj.
Macis, cort. citri an. ʒ ij. ß.
Foliorum auri, num. vj.
Aquæ Baſiliconis, calendulæ,
Roſarum cum moſcho præpar. an. ℥ v.
Aceti cochlearia duo,
Vini maluatici ℥ j.
Miſce & Fiat aqua ad faciem, tempora & pulſus ab extra applicanda.

Electuarium confortans cor tempore peſtis, eiuſdem authoris.

℞ Rubin. præpar. granati,
Hyacinthi, ſmaragdi,
Boli armeni Orientalis,
Perlarum, oſſis de corde C.
Limaturæ ſubtiliſſ. auri,
Vnicornu, an. ℈ j. Serici crudi inciſi,
Roſarum, ambræ.
Corticum citri, eboris raſpati an. ʒ. ß.
Sachari albiſſ. *in ſucco limon. diſſoluti,*
Fiat l. a. electuarium.

Puluis confortans eiuſdem.

℞ Florum roriſmarini ʒ ij.
Flor. bugloſſæ tantundem,
Perlarum præparat. ʒ j.
Oſſium de corde cerui num. iij.
Foliorum auri, num. iiij.

Fiat

Fiat puluis. Doſis ʒ ſ. *cum pane toſto in vino maluat. macerato, vel alio vino nobili*, &c.

Pilulæ eiuſdem Podagricæ.

℞ Maſſæ pilular. aggregatiu.
Arabicar. Alœphang.
Cæſaris ana ʒ j.
Alhandali, Hermodactyl.
de Agarico ana ʒ ij.
Hellebori nigri ℈ v.
Diagridii ʒ xij.

Pulueriſanda pulueriſentur, miſceantur cum ſ. q. aquæ ſaluiæ, Fiant pilulæ xv. *quæ Auro ſunt obducendæ.*

Aqua vitæ compoſita eiuſdem.

℞ Saluiæ ℥ iv. Cinnamomi ʒ v.
Cort. arantiorum & Citri, Nucis Moſch.
Caryophyllorum, Cubebarum,
Cardamomi, gran. Paradiſi,
Nuc. quercini, Doronici Rom. an. ℥ j.
Flor. Lauendulæ, Spicæ,
Liliorum conuall. violarum,
Galangæ Flor. Roriſmar. ana ʒ vj.
Granorum Iuniperi, Rutæ,
Anagallidis, Fol. Lauri,
Hyſſopi, Meliſſæ, ana ℥ ſ.
Croci integri ʒ v.

Omnia inciſa, ac pulueriſa ſuperfunde cum vino Maluatico menſ. j. ſpiritus *vini rectificati & dephlegmati* lib. j. *addendo* Spec. Diarrhodon Abbatis ʒ iij. *Stent in infuſione per tres ſeptimanas, deinde deſtilla cum caſtorei* ℥ *j. rectifica aliquoties: perfectè deſtillata impende*

Ambræ, Moſchi ana ʒ j.
Foliorum auri, Numero xij.

Aqua cordialis eiuſdem D. A. Langneri, vel Aqua carfuncularis aurea.

℞ Florum Roriſmarini,

Violarum, Liliorum conuall.
Borraginis ana ℥ vj.
Herb. maioranæ, Lauendulæ,
Saluiæ, Scabioſæ, Menthæ,
Sonchi ſatiui ana ℥ iij.
Has herbas cum floribus conſcinde addendo;
Nucis moſchatæ, Macis,
Cinnamomi, Cardamomi,
Zingiberis, Caryophyllorum,
Gran. Paradiſi, Cubebarum,
Galangæ, Gran. iuniperi,
Viſci quercini, Viſci Coryli, Gran. Pœoniæ,
Cornu Cerui *iuſto tempore collecti*, ana ℥ j.
Auri Vngarici puri,
Margaritarum, Vngulæ Alcis,
Lapid. perſicæ,
Oſſis de corde Cerui ana ℥ ß.
Pulueriſentur omnia ſubtiliſſime, adde
Moſchi gran. x.
Vini Maluatici q. ſ. *ad faciendam inde paſtam globulatam, cui poſtea affunde integram menſuram vini Maluatici.*
Aquæ Lauendulæ, Roſarum,
Fragariæ ana q. ſ.

Digerant omnia in vrceo in cella poſito vaſe in arena; Deſtilla poſt digeſtionem in nouilunio, diuidendo in 4. partes, vel cucurbitas, primæ deſtillationes per 20. dies ac vnum remaneant in Sole, reſidentiæ reaffunde vinum Rhenanum recens, & ad ſufficientiam deſtilla: ſeorſim ſeruandam, quia adeò non eſt efficax, attamen ad ſuos vſus neceſſaria.

Puluis eiuſdem in Epilepſia.

℞ *Foliorum auri*,
Cornu cerui vſti,
Viſci quercini,
Vnicornu perlarum,
Corallorum rubeorum,
Gran. pœoniæ,
Flor. Lauendulæ ana ʒ j. vel q. v.

Cranei

Cranei microcoſmi ℈ j.

Fiat puluis. Datur cum appropriatis.

Electuarium laudatu dignum, Conradi Khunrath Lipſenſis.

℞ Eſſentiarum, Corallorum,
Perlarum, Rubinorum,
Saphirorum, Hyacinthorum,
Cryſtallorum, *Auri,*
Argenti, ana ℈ ß.
Ambræ griſeæ, Macis,
Cornu Cerui vſti, iuſto tempore coll.
Florum Roriſmarini,
Trium ſantalorum,
Galangæ, Calami,
Cubebarum, Cardamomi,
Piperis longi, Piſtaciæ,
Sem. pſyllii, Spicæ Indicæ,
Pyrethri, Sem. pœoniæ,
Flor. Camomillæ, Maioranæ,
Lauendulæ, Ariſtolochiæ,
Lilii aquatici ana ʒ iij.
Spiritus vitrioli ʒ ij.
Ligni Paradiſi, Sem. papauer. albi an. ʒ ij.
Myrrhæ electæ, Styracis,
Opii purificati ana ʒ j.
Moſchi, Croci Oriental. ana ʒ ß.
Sachari albiſſ. ac puriſſ. q. ſ.
Oleor. Iuniperi, Succini ana ℈ j.
Olei Aniſi, Fœniculi,
Caryophyllorum ana gutt. vj.

Eſſentia Auri & Argenti.

Fiat Electuarium virtuoſum. Doſis ℈ j. ad ℈ ij. *cum vehiculis & appropriatis.*

Pilulæ Cunradinæ aduerſus choleram & arthritidem.

℞ Serapini ʒ ß. *per acetum diſſoluti, colati, & in modum tenacitatis inſpiſſati.*

Specierum Hieræ picræ ʒ j.
Trochiſcorum Alhandali ʒ j. ß.
Spec. lithontrib. ℈ j.
Diagridii ℈ j. Salis gemmæ gr. vj.

Miſceantur, & formentur pilulæ Num. x j. pro ʒ j. *cum deauratione:* Doſis ʒ iij. *nocte ante ingreſſum lecti.*

Puluis contra vermes magiſtralis, ex Georgio Willichio.

℞ Cornu cerui vſti,
Sem. Sancti præparati,
Dictamni, Sem. Caulium,
Acetoſæ, Coriandri præparat.
Portulacæ, oſſis de corde C. an ℥ ß,
Fragmentorum lap. pretioſ. omnium ʒ j.
Rhabarbari electi ʒ j. ß.
Foliorum Auri, Num. vj.
Sem. Liguſtici ℈ iiij.

Fiat ex omnibus puluis tenuiſſimus. Semina præparantur, ſi dies nouem aceto macerentur, vaſe operto, & aceto ſingulis diebus mutato, dein ſuper tabula exſiccentur.

Medicamentum ad morbum Gallicum ex eodem.

℞ Mercurii viui ſæpius aceto & ſale loti partes vj. easq; cum *Auri puriſſimi* parte vna optime permiſce, ita vt *Auro* in fictili fuſorio liquato, & iam refrigeſcere incipienti, Mercurius in altero calefactus fictili addatur, & Rudicula diligenter miſceatur. Addatur deinde tantundem aquæ fortis, qua *Aurum* ſoluitur, fiatque præcipitati puluis.

Conditum cordiale Iohannis Renodæi, Medici Pariſienſis.

℞ Corticis Citri conditi ʒ ij.
Conſeru. Bugloſſ. & Roſar. ana ℥ ß.
Spec. Elect. de gemmis,
Diambræ, Diamargarit. frig. an. ℈ j.
Oſſis de corde Cerui ℈ ß.
Scobis Vnicornis, Lapid. Bezoart. an. gr. vj.

Foliorum

Foliorum auri, Num. vj.
Sachari roſati triplum, *aut quod ſufficit*; *Fiat conditum granulatum.*

Electuarium Iacobi Rueffi confortans ventriculum puerperarum aut grauidarum, ne fiat abortus.

℞ Conſeru. roſarum, Borraginis,
Bugloſſæ ana ℥ ß.
Specier. Diamargariton ʒ ij.
Coralli præparati,
Margaritar. præparatar. ana ℈ ß.
Pulueris de gemmis ʒ ß.
Syrupi Roſacei q. *ſufficit.*
Fiat Electuarium, quod foliis auri deaurandum.

Propter ventoſitates ſolent tribus primis menſibus abortus fieri plurimi, ad eas commendat vſum aquæ, in qua aurum ſæpius extinctum ſit, vt cum cibo aſſumatur. lib. 5. cap. 4. *de conceptu & generatione Hominis.*

Idem Iacobus Rueffius dicto libro & capite dicit: Quod Lapis ſtellatus, Auro vel Argento incluſus, vt nudum corpus queat contingere, abortum prohibere.

Boli ſicci in ſterilitate à phlegmate, Eiuſdem.

℞ Electuarii Diaphœniconis,
Elect. Indi, Diacaſſiæ an. ʒ ij.
Sachari albi, *quantum ſufficit.*
Fiant tres boli deaurati.

Electuarium in ſterilitate à bilioſis humoribus eiuſdem I. Rueffi.

℞ Conſeruæ Roſarum ℥ ß. Borraginis,
Florum Nenupharis, Bugloſſ. an. ʒ iij.
Spec. Diarrhodon Abbatis,
Diatriaſantali, Aromat. roſar. ana ℈ j.
Margaritarum, Pulu. gemmæ,
Raſuræ Eboris, Viſci quercini ana ℈ ß.
Syr. Roſarum, *quantum ſufficit.*
Miſce, vt fiat Electuarium deauratum.

Tabulæ in ſterilitate, à ſanguineis humoribus ſuperfluis, eiuſdem.

℞ Cinnamomi, Roſar. rub.
Sem. Mercurialis, Limat. Eboris,
Margaritarum præparat. ana ℨ j.
Coralli rubei præparati,
Pulueris de gemmis ana ℈ ij.
Santalorum omnium ℨ ß.
Sachari albiſſimi ℔. ß.

Diſſoluitur ſacharum in aqua roſarum, & decoquantur omnia vſque ad conſumtionem aquæ roſarum: quo facto addatur
Conſeruæ roſarum ℥ j.

Mixtuq; omnibus, vt decet Tabulæ deauratæ fiant.

Vel: Tale Electuarium, eiuſdem.

℞ Conſeruæ Roſarum ℥ j.
Bugloſſi, Borrag. ana ℨ ij.
Spec. Diatriaſantali,
Diarrhodon Abbatis ana ℨ iij.

Miſceantur ſpecies hæ cum ſyrupo roſarum, & incorporentur omnia ſimul, & deaurentur cum foliis auri q. ſ. *& Fiat Electuarium.*

Lib. 6. cap. 10. de conceptu & generatione Hominis.

Electuarium ad ſuperfluitates menſium, eiuſdem Iacobi Rueffi.

℞ Conſeru. Roſarum antiquæ ℥ j.
Diacydonion cum ſacharo ſine ſpeciebus ℥ iij.
Spec. Diarrhodon Abbatis,
Corall. rub. præparat. an. ℈ iiij.
Margaritarum præparatar. ℨ j.
Trochiſcorum de Charabe
Trochiſcorum de terra ſigillata ana ℈ ij.
Spodii, Mumiæ
Lapidis Hæmatites ana ℨ ß.

Miſce cum ſyrupo granatorum, & Fiat Electuarium deauratum.

Ad eundem affectum laudat etiam in eodem dicto capitulo, vinum in quo aurum aliquoties ſit extinctum.

Laudanum

Laudanum Paracelſi ad ſaltantes Maniacos.

℞ Quintæ Eſſentiæ Opii ʒ j.
Eſſentiæ Mandragoræ gra. vij.
Eſſentiæ Lolii ℈ j.
Eſſentiæ Papaueris albi ʒ ij.
Eſſentiæ Hyoſciami ʒ iij.
Auri potabilis ℥ ß. *Aurum potabile.*
Aquæ cordialis ʒ vj. *Miſceantur.*

Doſis guttæ IV.

Bezoarticum aureum & Elixir cordiale magnum.

℞ Rad. Zedoariæ, Galangæ,
Tormentillæ, Angelicæ,
Cort. Citri, Ligni aloes
Santali vtriuſque ana ℥ j.
Granorum Alkermes.
Cinnamomi, Diptamni,
Spicæ Nardi, Caryophyllorum,
Macis, Nucis Moſchatæ,
Cardamomi, Been vtriuſq; ana ℥ ß.
Camphoræ ʒ j.

Tincturam ex his elice cum ſpiritu vini, radice Angelica correcto, poſtea ad medietatem abſtrahito, & cum ſequentibus in Eſſentiam redigito:

℞ Extractionis Myrrhæ ℥ ß.
Eſſentiæ Lunæ ʒ ij. *Quinta Eſſentia Argenti.*
Tincturæ Solis ʒ j. *Tinctura Solis vel Auri.*
Eſſentiæ Mumialis ℥ ß.
Quint. Eſſent. Croci ℥ iij.
Ambræ flauæ præpar. ℥ ß.
Magiſterii de Succino ℈ iiij.
Magiſterii Hyacinthi,
Magiſt. Saphyri ana ℈ ij.
Salis Perlarum,
Salis vtriuſque Corallorum ana ʒ ij.
Bezoartici Solis gran. viij. *Bezoarticū Solis.*

Bezoar.

Bezoartici Mercurialis ℥ ij.
Terræ ſigillatæ optimæ ℥ j. ß.
Pul. Bezoartici veri,
Oſſis de corde Ceruí,
Cornu Vnicornu ana ℥ j.
Ambræ griſeæ ℥ ß.
Q. Eſſentiæ Hyoſciami,
Eſſentiæ Opii ana ℥ iij. ß.

Omnia ritè miſceantur, vt fiat Bezoar cordiale ſeu Elixir magnum, in omnibus cordis pathematis, cum appropriatis ſpecificis cordialibus.

Theriaca Diateſſaron Regia Quercetani.

Tinctura Auri.

℞ *Tinctura Auri,*
Tincturæ Corallorum,
Tincturæ omnium lapidum pretioſorum.
Tincturæ Viperarum ana ℥ j.
Nepentes Quercetani maioris ℥ ij.

Fiat Miſtura Philoſophico-Medica, de qua vide dictum Ioſephum *Quercetanum in Pharmacop. dogmatica reſtituta* cap. 23. *de Antidotis, Alexipharmacis, & Alexiteriis ſeu Theriacis.*

Laudanum inſigne Paracelſi, quod Adamus à Bodenſtein Philoſophiæ & Medicinæ Doctor, communicat in fine libri Theophraſti de vita longa, ad hunc modum:

Auri folia.

℞ *Obrizi foliati* ℥ j.
Margaritarum non perforatarum ℥ ß.
Florum Antimonii,
Aſphalti, ana ℥ j.
Croci Orientalis ℥ iij.
Myrrhæ Romanæ,
Aloes ſuccotrini ana ad pondus omnium, *reduc ad formam.*
Doſis à granis iv. ad vij. & x.

Vſus eius eſt in deploratis diſſolutisq; morbis.

Anodynum ſpecificum Paracelſi.

℞ Opii Thebaici ℥ j.
Succor. Arantior. Cydonior. ana ℔. ß.
Cinnamomi, Garyophyllor. ana ℥ ß.

Tuſa

Tuſa minutim & miſta digerantur in clauſo vitro calore primi gradus per menſem: expreſſo liquori adde

Moſchi ℈j. Ambræ ℈iv.
Croci ℥ ß. Solut. corallorum,
Solutionis perlarum an. ℥ ß.

Digere per menſem: tandem adiice Quintæ eſſentiæ auri ℥ ß. *Quinta eſſentia auri.*

Conditum regale ſpagyricum Iohannis Danielis Mylii.

℞ Conſeru. cort. citri conditi ℥j. ß.
Confectionis Alkermes ℥ij.
Aureæ Alexandrinæ ℥ß.
Lætificantis Galeni,
Confectionis de hyacintho an. ℥ ß.
Electuarii de gemmis ʒj.
Magiſterii corallorum rubeorum ʒj. ß.
Salis perlarum ʒj.
Oſſis de corde cerui. ʒß.
Confect. cordialis,
Confect. liberantis,
Aromatici roſati an. ℈j. ß.
Dianthos ʒj.
Vnicornu veri aut mineralis ℈j.
Diaphoretici Bezoartici ſolaris ʒj. *Diaphoreticum auri.*
Lapidis Bezoar veri ʒß.
Moſchi, ambræ an. gr. vij.
Tinctura auri, ʒj. ß. *Tinctura auri.*
Tincturæ ſachari,
Tinct. cinnam. an. ℥j.
Conſeruar. florum buglоſſæ,
Violarum roſarum an. ℥iij.
Spiritus roſarum ℥iij.
Aquæ caponis aureæ & aromatiſatæ ℥j. ß. *vel eius loco* aquæ cinnamomi ℥ij. *Aqua caponis aurea.*

Miſce: Fiat conditum regium aduerſus omnia venena, & confortatiuum egregium excellentiſſimumq́ omnium ſeptem membrorum principaliorum.

S Puluis

Puluis lætificans ex Rhedonæo.

℞ Sem. ozimi, croci,
Zedoariæ, ſantali citrini,
Caryophyllorum, cort. citri,
Galangæ, macis,
Nucis moſchatæ,
Styracis calamitæ an. ℥ij. ß.
Raſuræ eboris,
Sem. aniſi, epithymi,
Thymi an. ℥j.
Ambræ, moſchi,
Margaritarum,
Oſſis de corde cerui an. ʒß.
Foliorum auri,
Foliorum argenti, an. ℈ß.
Fiat omnium puluis, ut artis eſt.

Quinta eſſentia aurea atque aromatica, ad exhilarandos ſpiritus naturales, vitales ac animales, item ad vires proſtratas & omnes affectus à cauſa accidentali proficiſcentes. Iohannis Danielis Mylii.

℞ Caſſiæ ligneæ,
Rad. enulæ campanæ an. ℥iv.
Galangæ ʒvij.
Caryophyll. piperis,
Cardamomi vtriuſque,
Zingiberis, macis,
Nucis moſchatæ,
Ligni aloes an. ℥iij.

Fiat horum extractio cum Alkohole vini, extractis ad medietatem inſpiſſandum, cui adde
Tincturæ cinnamomi ex ℥xv.
Solutionis croci cum aqua theriacali ℥j.
Solutionis moſchi cum ſpiritu roſarum ℈ij.

Tin-

Tinctura ſolis ℥ß. *Tinctura ſolis vel auri.*

Tincturæ ſachari, de manibus Chriſti cum aqua cinnamomi præpar. ℥xij.

Tincturæ perlarum ℥j.

Tincturæ corallorum ℥ß.

Miſce fiat in digeſtione Quinta eſſentia aurea, cinnamomo aromatica, ſin ſimpliciorem mauis, omitte tincturam ſolis, perlarum ac corallorum.

Elixir vitæ ex Libauio.

℞ Pulueris moiabani ℥ij.

Sem. petroſelini, fœniculi,

Pimpinellæ, aniſi an. ℥ß.

Pulueris ſcordii ℥vj.

Digerantur aqua cinnamomi & deſtillata Angelica an. lib. ß.

Digeſtione peracta deſtillentur. Ex facibus fiat Alkali cum aqua ſcordii. In deſtillatione ſoluantur huius Alkali,

Sal abſynthii, ſal ſcordii,

Sal ligni quaiaci an. ℥j.

Liquoris corallorum,

Liquoris margaritarum an. ℥ß.

Tincturæ croci ℈ß.

Liquoris ſolis ℈j. *Liquor ſolis ſeu auri.*

Eſſentiæ ſachari ℥iij.

Aquæ flor: tunicæ lib. ſ. *ſoluta ſtent in circulatione donec vniantur.*

Elixir Dornei.

℞ *Salis auri, per Mercurium & ſpiritum vini facti,* *Sal auri.*

Salis meliſſæ an. ℥ß.

Salis communis puri ℥viij. *Fiat.*

Laudanum opiatum aureum.

℞ Opii Thebaici ℥ij.

Huic ſpiritum vini affunde, & in balneo Mariæ pone ad digerendum, tincturamque extrahe, idque tantiſper facias, dum præter feces nihil in fundo ſubſideat, & totam tincturam in vaſe mundo vitreo ſerua, poſtea

℞ Succi Hyoſciami, *ex ſole exſiccati* ℥j.

Eodem modo tincturam cum ſpiritu vini extrahito, & præcedenti miſce, tunc

℞ Diambræ ℥ j.

Infunde etiam cum ſpiritu vini ad eminentiam trium digitorum, vaſe bene obturato, ſtent in B. Mariæ vel alio tepido calore, & tincturam elice ſicuti feciſti cum prioribus, ſeorſim autem hanc reſeruabis, donec dixero, iam

℞ Tincturæ croci Orientalis ex ℥j.
Tincturæ mumiæ ex ℥ß.

Miſce has tincturas & in M. balneo per 15. dies digerite, tum ſpiritum vini omnem inde deſtilla, ad craßitiem, & ſuperaffunde vnam partem tincturæ diambræ (trina vice opus erit) *& digere in calore balnei per 6. hebdomadas, tandem*

℞ Eſſentiæ corallorum,
Eſſentiæ ſuccini pellucidi an. ℥j.
Magiſterii perlarum ℈j.
Cornu vnicornu gr. vij.
Oſſis de corde cerui ℈ ß.
Auri potabilis, vel *tincturæ auri* ℥ß.
Tincturam opii cum tinctura hyoſciami,
Tincturæ diambræ partem ſecundam,

Aurum potabile vel tinctura auri.

Viciſſim digerant commiſcendo per 7. dies in balneo Mariæ, ſpiritum vini leniſſime elapſo hoc tempore inde abſtrahe, & reſiduum de tinctura diambræ ſuperaffunde, digere ad coagulationem, demum adde

Olei ſuccini, olei maſticis,
Olei cinnamomi an. ℈ j.
Extractionis moſchi cum ſ. vini ℈ß.

Fiat laudanum aureum, cuius Doſis gra. iij. ad vj. *In forma pilularum, vel cum conuenienti liquore.*

Elyxir Balſami Paracelſi. Tomo 6. Archidox. libr. 8.

℞ Veri ac optimi Balſami nobis cogniti, lib. j.

Hoc ponatur in vitrum coopertum alembico cæco, & vna cum eo

Quinta eſſentia auri.

Quintæ eſſentiæ auri, ℥ ij.
Quintæ eſſentiæ circulati maioris ℥ ß.

Infundas, quæ ſimul omnia digerantur igne lento, ſit vt noctes atque dies vapores aſcendant. Poſtmodum augeatur ignis, vt guttæ quædam adhæreant, deci-

dant-

dantque guttatim, duobus menſibus. Tandem in equino fimo quatuor menſibus maneant, vt abſque intermiſſione ſuam digeſtionem habeant. Quo peracto completum eſt Elixir. Intelligendum hoc Balſamum aut Elixir fieri fermentum, quod in radice vitæ coquitur & immiſcetur, poteſtatemque redigendi vitam habet in eſſentia bona, ſic vt natura nulla reſiſtere valeat. Nam ſecus ac Arſenicum naturam in malum vincit, Elixir hoc in bonum ex aduerſo illam ſuperat, corpora defendens.

Elixir Paracelſi aliud, eodem tom. fol. 87.

℞ Sal optime præpar. albiſſ. ac mundiſſimum, *Hoc in pelicanum ponatur cum aqua vitæ ſoluentis tanta quantitate, quæ ſexies pondus illius ſuperet: In fimo digerantur equino ſimul vno menſe: poſtea ſeparetur aqua ſoluens per deſtillationem, & rurſus affundatur ac ſeparetur vt prius, idque toties donec ſal in oleum conuertatur, cui iungatur:* *Quinta eſſentia auri.*

Quinta eſſentiæ auri pars octaua,

Simulque digerantur in pelicano & in equino ventre, per quatuor menſes, & poſtmodum circulentur per menſem, addaturque pars altera vini circulati: ſic maneant in aſcenſione per menſem adhuc.

Elixir Paracelſi, tom. 6. in Archidoxis libr. 8. cap. 88. & 89.

℞ Throni *quantum voles, quod in pelicano poſitum ſit ad digeſtionem in ſole duobus menſibus; melius tamen per æſtatem, poſtmodum addatur*

Quintæ eſſentiæ auri, pars quarta, & ita circulentur ſimul duobus menſibus, & erit Elixir.

Elixir Quintarum eſſentiarum eiuſdem.

℞ Quintæ eſſentiæ chelidoniæ,
Q. eſſent. meliſſæ an. ℥ij.
Quintæ eſſentiæ auri, *Quinta eſſentia auri.*
Quintæ eſſentiæ Mercurii an. ℥ß.
Q. Eſſentiæ croci,
Q. Eſſentiæ myrobalan. omnium an. ℥j.

Omnia permixta ſimul in digeſtione ſolis clauſa cæco maneant Alembico menſe bino: poſtmodum adde:

Quintæ eſſentiæ vini,
Magiſterii eiuſdem ana ℥j. ß.

Et iterum digerantur per menſem vt ſupra. Tandem in theſaurum ſeruato, nec dum ad præſeruationem tantum, ſed etiam ad reſtaurationem.

Elixir auri cum Mercurio, fol. 148. tom. 6. lib. 3. cap. 8.

Reduc Mercurium in eleuatione tantiſper, dum in fixum cryſtallum abeat. Deinde in reſolutionem ac coagulationem digere, & cum AVRO *coniunge, ita vt fermentum eius hoc ipſum fiat; proinde age iuxta præſcriptum Hermetis, age vſque in finem lapidis, cuius Doſis eſt granum vnum. Huius vis ac virtus corpus reſeruat integrum.*

Arcanum Conſeruationis libro de vita longa. fol. 118.

℞ Florum ſectarum ℥j.
Fol. dauri ℥v.
Quintæ eſſentiæ auri,
Q. Eſſentiæ perlarum,
Q. Eſſentiæ croci,
Q. Eſſentiæ chelidoniæ,
Q. Eſſentiæ meliſſæ an. ℥v.

Quinta eſſentia auri.

Mixta ſimul omnia ſecundum Artiſtarum morem, & in compoſitum vnum, organis vitreis ad vſum ſeruabis. Hæc Medicina ſufficiens eſt ad curam expulſionis morborum accidentalium.

Arcanum Quintæ Eſſentiæ cum ſulphure & antimonio.

℞ Florum ſulphuris lib. ß.
Flor. Antimonii alborum, *Spiritu vitrioli vel nitri correctorum*, ℥j. ß.
Succi auri, ℥j.
Aquæ vitæ circulatæ ℥x.

Succus auri.

Digerantur ad menſem. & in maſſam duram congelantur. Huius quolibet vice adminiſtrabis ℥j. Paracelſus de contract. tract. 2.

Elixir ſalis Paracelſi ſecundum Libauium.

℞ Olei ſalis partem vnam,
Quintæ eſſentiæ auri, tantundem,
Digere in pelicano in ventre equino per menſes quatuor, adde

Quinta eſſentia auri.

Vini

Vini circulati, partem vnam,

Digere viciſsim circulando per menſem: adiice deinde & partem aliam, & ſimiliter age.

Rotulæ Spagyricæ aureæ Mylii.

℞ *Tinctura ſolis* ℥ij. *Tinctura auri.*
Eſſent. perlarum ʒ ß.
Tinctura corallor. ℈j.
Olei cinnamomi gutt. vj.
Sachari *in aqua calendulæ q.ſ. diſſoluti.*

Fiant Rotulæ aureæ deauratæ.

Sal Bezoarticus regius ac ſudorificus Ioh. Danielis Mylii.

℞ Magiſter: omnium gemmarum,
Salis perlarum,
Salis Theriacalis,
Alkoholis de ſerpentibus ana ℥ij.
Lapidis Bezoar ʒ ß.
Bezoartici mineralis ℥ij.
Bezoartici ſolis ℥j. *Bezoartici ſolis.*
Antimonii diaphoretici fixiſſ. ℥ß.
Terræ ſigillatæ ℥j.

Miſce, Fiat puluis regius ac diaphoreticus.

Spagyricum noſtrum Arcanum de ſerpentibus.

℞ *Corda, hepata, carnemque cum ſpinis de ſerpentibus: His rite præparatis adde*

Rad. Angelicæ, Valerianæ,
Tormentillæ, gentianæ,
Ariſtolochiæ ana ℥j.
Rutæ ℥iij. Abſinthii ℥j.
C. cerui, corall, rubeor. ana ℥j.

Miſceantur omnia & calcinentur in cineres, & quibus cum vino ſimplici extrahe ſalem, quem ſemel aut bis adhuc correctum habebis pro magno ſecreto: Doſis ℈j. pro illuſtrioribus adde ad ℥j.

Salis ſpagyrici,
Magiſterii perlarum.

Magi-

Magiſt. gemmarum,
Bezoartici ſolis ana ℥j. *Bezoarticũ ſolis.*
Vnicornu, ambræ an. ℈ij.
Lapid. Bezoartici præpar.
Doſis ℈ß. *cum conſerua roſarum,*

Sol hic Spagyricus etiam à quibuſdam cum terra ſigillata miſcetur & datur cum aqua carduibenedicti aut vino maluatico.

Mixtura ad lepram compoſita D. Graßbecks.

℞ Spiritus Aquæ Theriacalis ℥ij.
Spiritus tartari correcti ℥j.ß.
Spiritus vitrioli rectificati ℥j.
Spiritus corallorum rubeor. ℥ß.
Liquoris cornu cerui ℥j.
Tincturæ auri, ℥j. *Tinctura auri.*
Tincturæ argenti, ℥ß. *Tinctura Lunæ.*
Eſſent. confectionis viperinæ ℥j.
Eſſent. gemmarum omnium an. ℥ß.
Eſſent. Antimonii fixi ℥ß.
Extract. ſpec. diambræ ℥j.
Eſſentiæ croci ℥ij.
Syr. coralliorum ℥iij.
Syr. margaritarum ℥j.
Syr. gemmarum ana ℥j.
Syrupi de terra ſigillata ℥ß.
Tincturæ Theriacæ q. v.

Miſceantur omnia & digerantur, clarificentur colenturque: colatura Doſis ℥j. *per ſe vel cum aqua theriacali.*

* * *

IOAN-

IOANNIS-DANIELIS MYLII
PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,
ANATOMIÆ AVRI
Siue
TYROCINII MEDICO-CHYMICI;
PARS III.
De Auri potabilis præparatione tam vulgari quam Philoſophica.
Auri præparatio Chymica ſimplex.

AVRI potabilis præparationem dicimus duplicem; vnam ſimplicem, alteram Philoſophicam. Simplex præparatio fit primo per calcinationem, quæ eſt *corporis in calcem per ignem reductio*: vel vt *Geber* vult, *Rei per ignem pulueriſatio, cum priuatione humiditatis accidentalis, non vero eſſentialis, quæ partes conſolidabat & continuebat.* Hinc calcinationem ſimplicem dicimus etiam actualem, Philoſophicam vero potentialem: Quia *actualis calcinatio*, ignis vi rem materialem in calcem redigit; *potentialis* vero igne eſſentiali, more Philoſophico & ſyncera via artificiali ac naturali. Calcinationi auri inſeruiunt, *amalgamatio, præcipitatio, ſtratificatio*, & *fumigatio*.

Simplex auri calcinatio.

Calcinatio actualis ac potentialis.

Forma Amalgamationis auri talis eſt: Aurum cęmentatum vel per An-

Auri Amalgatio.

timonium fuſum, in tenuiſſimas lamellas & bracteolas ducitur, ſeu in minutas particulas forfice cōcinditur, interim Mercurius optime per acetum ac ſalem purificatus atq; prꝑparatus prolc mundato ſiue ignito catino aut tigillo, (ab intus creta optime illinito) cumque incipit exhalare, additur aurum conciſſum vel foliatum, & extra ignem agitatur baccillo ligneo donec optime incorporentur, tunc ſubito extinguitur Amalgama proiiciendo in vas aqua pura plenum, in quo abluitur vſque dum omnem nigredinem quam contraxit vel à Mercurio non ſatis purificato aut ligno vſto depoſuerit. Si iam calx nuda quæritur, Amalgama per corium recipimus, vel loculum ex pelle caprino confectum, & abundantem Mercurium ſeparamus, globum vero ſiue maſſam in corio relictam, admouemus igni in tigillo, continuo baculo ligneo agitando, donec totus *Mercurius* exhalauerit, (verum hac ratione magna pars auri perit) tunc abluitur: magna etiam cura ignis habenda eſt ne fragorem, vti ſolet, edat acutiſſimum: Ad meliorem operis præcautionem, ſolent nonnulli amalgamati adiicere duplum ſui ponderis ſalis communis decrepidati, diligentiſſimeq; terunt in mortario marmoreo, poſtmodum ab igne Mercurium euolare permittunt, ſic ſine periculo fit calx ſolis abſque naufragio vllo, hoc tamen etiam inſuper animaduertendum, ne aurum tuum rurſus fluere facias, & nota quando de ſale adhuc aliquid apud calcem ſolis eſt reſiduum, illud aqua limpida dulci calida per ablutionem ſiue edulcorationem venit ſeparandum.

Præcautio in amalgamãdo.

Aurum à fluxu animaduertendũ.

Calx ſolis ſubtilior.

Sin vero mauis calcem adhuc ſubtiliorem, non opus eſt edulcoratione, ſed totum ita pone in caucibulo adaptato, cooperto ac lutato, paruo tamen, vt ſi quid de Mercurio reſtaret, foramine peruio, igne rotæ per dies duodecim, aut quantum vis reuerbera; iam euolato Mercurio & edulcata calce, reperies aurum calcinatum redditum: quod ſumma adhibita cautione exſiccandum, ſin vero calcem mauis eſſe *Alkohol*, aurum denuo Amalgama, & per corium traiice vt ſupra, tandem abundantia *Mercurii* ſic ſeparata, globum illum cum duplo ponderis ſui florum ſulphuris commiſce, optime terendo, inque ſcutellam terream vitreatam ponendo, tandem *Alkohol vini* abſque omni phlegmate deſuper fundendo, hunc inde ſuis adminiculis deflagrando atque accendendo. Poſt cuius deflagrationem videlicet ſulphuris, ſpiritus vini, & Mercurii, ſpongioſum, attenuatumque etiam ſic repe-

Aurum calcinatum probo.

Alkohol auri.

Alkohol vini, id eſt ſpiritus vini rectificatus.

reperies, & ſi hæc operatio ſiue proceſſus tertia vice adhuc repeteretur. videlicet amalgamando & cum ſulphure calcinando, *aurum ſumme Alkoholiſatum* exiſtit.

Nonnulli Amalgama ſolis calcinant cum ſulphure crudo, ſale tartari, cinnabari factitio & aliis, verum hæc iam dicta optima & probabilis exiſtere atque conſtare videtur.

Doſis reſtat dicenda, auri & Mercurii, quanta ſit vnius cuiuſq; in Amalgamando: Aurifabri vulgariter recipiunt Mercurii partes tres, auri partem vnam, alii recipiunt partes octo plus minusve etiam ſex Mercurii ad vnam partem auri: Sennertus præſcribit ſextuplam partem Mercurii, cum duplo ſulphuris viui ad vnam partem auri &c. In hoc nemini præſcribitur, ſed cuilibet ſuo arbitrio ac libitu relinquitur ac proponitur, melius tamen concedimus eſſe excedere Doſin ſulphuris, ſalis, Mercurii &c. quam auri, ne imminens fiat periculum, vti enim ſalis nitri vis & natura inſtar fulguris agit ſurſum, ſic aurum ſi lege artis non tractatur, vergit deorſum: vide de hoc pluries Baſilicam noſtram Chymicam libr. 1. capite 1. ſequitur auri præcipitatio. *Doſis Mercurii & auri in Amalgamatione.*

Secunda calcinationis auri ſpecies, eſt eius præcipitatio per aquam Philoſophicam, vel aquam regiam; modus præparandi aquam regiam talis eſt: Recipe libram ſemis aquæ fortis communis, ſolue in illa vnciam vnã ſalis armoniaci, vel quantum ſoluere poteſt in paruo calore: ita habebis aquam regiam, in qua tantum ſolues auri fini quantum libuerit, ſolutio effundatur in vitrum capax, & guttatim ſaltem propter ebullitionis ſtrepitum ac periculum, inſtilla de bono olei tartari in cella per ſe reſoluti: in huius defectu ſal tartari in aqua communi ſolutum accipiatur: requiritur autem olei tartari bona quantitas, tunc aurum ex repercuſſione petit fundum: vbi tota auri calx ſoluta fundum petiiſſe videbitur (quod animaduertes è colore aquæ regis, qui debet eſſe albus, nam ſi adhuc flauus ſit; ſignum eſt totum aurum nondum repercuſſum, plus igitur olei tartari guttatim effundatur, vſque dum ſolutio & omnia ſint nigra reddita) tunc poſt ſubſidentiam aliquot horarum in calido liquorem ſuperiorem effunde, & calcem poſtea in balneo Mariæ prudenter exſicca, & ſi placet reuerbera, aut calcina, amplius enim non repercutit: calcem collectam ad ſuos vſus in vitreo vaſculo reconde, & ſi placet adulcorare poteris, attamen *Aqua regia dicitur quia aurum reliquorum metallorũ Rex.* *Auri repercuſſio.* *Signum veræ præcipitationis auri.*

Calx ſolis diaphoretica.

hæc calx reductilis eſt. Doſis eſt granorum trium ad quatuor, mouet ſudorem, & datur cum appropriatis. De auro fulminante, quod inſtar fulminis diſſiliendo fragorem edit acutiſſimum vide Baſilicam Crollii Chymicam fol. 211. Ceraunocriſon auri diaphoreticum vide apud Beguinum in Tyrocinio Chymico cap. 16. fol. 153.

Calcinatio auri probabilior, D. Doctoris Iohannis Hartmanni hæc eſt: Recipe aurum per cementum purgatum, hoc in particulas minutiſſimas forficibus ſcinde, inque crucibulum mundum inter carbones ardentes ponito, vt aurum aliquantulum incandeſcat; poſtmodum ex alio tigillo, Mercurium probe mundatum ac calefactum, auro deſuper affunde, baccilloque extra ignem pro diligenti incorporatione miſceto: poſtmodum in aquam frigidam effundito, maſſam optime lotam per corium traiicito, Mercurium ſuperfluum inde ſeparando vt maſſa dura inſtar globi remaneat, quam cum duplo ſui ponderis ſalis præparati teres, inque mortario vitreo vel marmoreo peragendum eſt, ita tamen vt nihil de amalgamate appareat vel pereat: Hoc totum pone in crucibulum coopertum & lutatum paruo ſaltem foramine peruium, & igne rotę reuerbera, per duodecim horas, tali cautione, ne aurum igne violento in fluxum reducas; calcinatum probe iam edulcora, & ad calidam fornacem calcem exſicca. Hanc calcem denuo amalgama, & maſſam ex marſupio ſumptam ac duram cum florum ſulphuris duplo ſui ponderis immiſce, optime contere, & in ſcutellam terream vitreatam ponito, ſuperfundendo ſpiritum vini deplegmatum, tandem accende, hinc aurum fit ſpongioſum. Hæc Amalgamatio, ac cum ſulphure commixtio, item & cum ſpiritu vini accenſio, bis vel ter adhuc repetatur, vt aurum fit ſpongioſius: quod ſi ad ſummum gradum perfectionis duces; Recipe Mercurium ſublimatum, eundem bis vel ter ab auro ſublima, (ſi enim aliquoties inſtitueretur hæc ſublimatio, ſpirituum fieret vnio in his duobus metallis) & calx auri erit tenuiſſima in omni liquore homogeneo ſolubilis.

Adhibenda cautio in reuerberatione auri.

Mercurii ſublimatio ab auro. Vnio ſublimati & auri.

Calcinatio auri, Doctoris Antonii in Anglia hæc eſt in præparatione ſui auri potabilis: Recipe auri quantum vis, purga bis vel ter per Antimonium, deinde Amalgama cum Mercurio vt artis eſt, ſepara ſuperfluum Mercurii per corium, deinde miſce cum ſublimatis floribus ſulphuris, & pone in vaſe calcinatorio ſeu teſta ad calcinandum,

dum, ſpatula ferrea ſemper mouendo, donec Mercurius & ſulphur euanuerint, & aurum ſit ſubtili modo calcinatum. Hanc calcem ſolis miſce viciſſim cum ſale fuſo, atque iterum calcina igne mediocri per 24. horas, deinde edulcora & ſecunda calcinatio eſt abſoluta. Tertio hunc auri puluerem quater cum ſale tartari calcinato, ſemper per octo horas laborem abſoluendo, tandem edulcorato, & aurum egregie eſt calcinatum. Hi duo modi aurum calcinandi fiunt abſque præcipitatione cum aqua regis, & ſunt boni atque veri, ſed redibimus ad præcipitationes ſolis varios, vel per ſe vel cum mixtis. *Prima calcinatio cum ſulphure. 2. cum ſale fuſo. 3. cum ſale tartari.*

Præcipitatio auri Diaphoretica, per ſe etiam fit, ſi primò aurum probe ſolutum ſit per aquam regiam, ac deinde ſit præcipitatum cum oleo tartari, vnde calx ſolis etiam liberetur ab omni fragore & impetu percutiendi: quæ calx poſtmodũ ſingulari menſtruo vinoſo per menſem circulata, cohobata, ſpiritu roſaceo edulcorata, fit puluis Diaphoreticus magnarum virtutum. Doſis granum vnum ad tria: vide de hoc Baſilicæ noſtræ Chymicæ lib. 1. c. 2. pag. 10. Alia etiam *auri præcipitatio eſt per ſe*, poſt abſtractionem aquæ regiæ, hanc deſcripſimus lib. 1. Baſilicæ Chym. cap. 2. pag. 24. taliter autem intitulatur, puluis auri vitæ alius. Cuius doſis eſt ab obulo dimidio ad obulum integrum, curat peſtem, reſiſtit venenis & philtris mirifice. Præcipitati compoſiti atque mixti, multiplices ac varii etiam ſunt, horum talis, à nobis fit mentio. *Oleum tartari inſunditur ſolutioni, vſque omnia nigra reddita ſint. Calcinatio auri abſque edulcoratione calcis ex aqua regis. Doſis.*

Primo fit *præcipitatus ſolis cum Mercurio Diaphoreticus* præſtans talem in modum: Recipe Leonis ſiue auri per Antimonium repurgatiſſimi partem vnam, ſeu drachmam integram, aquilæ mineralis partes duodecim ſeu vnciam vnam ac ſemis, mixtis ſuperfunde liquorẽ colcotharis rubei dephlegmati, quantum in totum ponderant illa duo; procedeque in omnibus vti docemus lib. 1. Baſilicæ Chym. cap. 2. fol. 11. Doſis huius eſt grana tria ad quinque. Adhibetur in omnibus contracturis: hydrope: pleuriſi; peſte; epilepſia; fiunt etiam inde pilulæ cum appropriatis addendo ſpiritus vitrioli guttulos aliquot. *Etiam ſex grana in Hydrope.*

Secundo fit *præcipitatus compoſitus cum auro* talis: accipe reguli Antimonii drachmam vnam, ſolue in aqua forti: recipe deinde auri fini drachmas duas ſolue in aqua regia: iã & Mercurii viui repurgati accipe vncias quatuor, ſolue etiam in aqua forti: tandem tres ſolutiones cõiunge, & in arena menſtrua abſtrahito ad ſiccitatem, calcem triplicem *Solutio Antimonii. Solutio auri. Solutio Mercurii viui.*

 atta-

Oleum ſalis gemmæ fit cũ ſpiritu vini præſtans.
Doſis.

attamen vnam iam aqua deſtillata probe edulcorato, exſiccatoque, & cum oleo ſalis gemmæ, ſepties cohoba, tandem edulcora & cum ſpiritu vini rectifica abſtrahendo, ab hac calce ſi & aquam roſaceam fragrantem exhalaueris, habebis puluerem aurei flauique coloris præſtantiſſimum: cuius doſis, grana dua ad tria, cum conſerua borraginis aut roſarum: ſudores pellit, omniaque venena è corpore aufert.

Bezoarticum metallicum Beguini.
Diaphoreticum Crollii.

Tertio fit & *præcipitatus ſeu puluis Bezoarticus ſolis* cum oleo antimonii; de quo vide Beguini Tyrocinium Chymicum cap. 16. fol. 153. A Crollio etiam talis fit puluis quem vocat diaphoreticum Antimonii, vide eius Baſilicam fol. 155. 156. & 157. Item Baſilicam noſtram Chymicam lib. 1. cap. 2. fol. 13. & 14.

Quarto fit *præcipitatus auri diaphoreticus*, cum Mercurio & Regulo, à ſecundo dicto differens, quem genuine præſcribimus in Baſilica dicta noſtra Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 12.

Quinto fit *præcipitatus ſolis cum Mercurio* præſtans, qui valde laborioſus & periculoſus eſt, quare velim in phiola eius inſtitueretur præcipitatio, tali enim modo non adeo metuenda eſſet diſruptio vaſorum, quamuis tamen & ſic etiam ſumme proſpiciendum eſt, & ſingulari operatione manuum procedendum, tempuſque longius obſeruandum, vide in noſtra Baſil. Chymica lib. 1. cap. 2. fol. 15.

Doſis.

Sexto fit *præcipitatus cum Mercurio viuo, & oleo Antimonii per ſaccharum candi præparatũ*, cuius doſis grana tria ad ſex; datur in peſte, hydrope, podagra, icteritia, febribus, lue venerea, catharris, & morbis chronicis, vide ibidem Baſilicam noſtram Chymicam libro 1. capite 2. folio 16.

Præcipitati huius applicatio.

Hic præcipitatus taliter applicatur & commiſcetur: Recipe de hoc præcipitato ſolari drachmam vnam, præcipitati de Luna drachmam dimidiam, ſalis corallorum, ſcrupulos duos, extracti aloes cum rhabarbara, extracti liliorum conuallium ana drachmam vnam, moſchi drachmam dimidiam, eſſentiæ croci ſcrupulum vnum & ſemis, myrrhæ ſcrupulos duos, olibani ſcrupulum ſemis, cum oleo Therebinthinæ fiant pilulæ triginta. Pro cura dantur in triginta diebus, triginta pilulæ ſingulis noctibus poſt ſomnum primum, vna operatione per ſputum plus quam per ſeceſſum operantur: in præſeruatione morborum ſingulis octo vel decem diebus datur vna. Hæ pilulæ vocantur

Pilulæ ex hoc præcipitato.
Pilulæ præcipitati aureæ.

tur

tur aureæ merito quia curant generaliores vt ſupra dictum, morbos, tam inueteratos quam chronicos.

Septimo fit *præcipitatus ſolis miraculoſus*, ex auri puri vncia dimidia, Mercurii vnciis duabus, ſalis ex ſanguine Virginis præparati drachmis tribus &c. quem deſcribimus in Baſilica noſtra Chymica lib.1.cap.2.fol.17.eo lectorem remittimus legendum.

Octauo fit *præcipitatus auri fixus*, magnarum virtutum, ex ſulphure vitrioli, auro calcinato, & aqua Mercuriali, cuius deſcriptionem aliquantulum obſcuram ex noſtra Baſilica Chymica pete, lib.1. cap.2. fol.19. & 20.

Nono, fit & *præcipitatus auri fixus*, beneficio & gratia aquæ Mercurialis, quæ deſtillatur in oleum vt aurum præcipitet, vide eundem in noſtra Baſilica lib.1.cap.2.fol.17.& 18.

Decimo, fit *præcipitatis ſolis*, ex reguli Antimonii vnciis quatuor, Mercurii ſublimati vncia vna ac ſemis, item & calce auri vncia ſemis, cum oleo ſalis vel ſpiritu nitri ſoluantur in vnam ſolutionem, cohobentur quinquies, ſexto in totum inde fiat deſtillatio, tandem ſublimatio, & vltimo cum ſpiritu vini rectificatio. Doſis eius eſt granum vnum ad ſummum tria, eius ambiguam deſcriptionem vide in noſtra Baſilica Chymica lib.1.cap.2.fol.19. *Doſis. Vſus cum vehiculis.*

Vndecimo, fit & *præcipitatus auri cum Mercurio & Luna*, videlicet parte vna auri, partibus tribus Lunæ finę, ſimul fuſis & laminatis, poſtmodum in limaturam redactis, & cum duodecim partibus Mercurii amalgamatis: Amalgama phiolæ inditum & præcipitatum. Huius doſis eſt grana tria ad quatuor. Redigitur etiam in oleum cum ſpiritu Saturni, cuius doſis guttula vna. In hydrope, paralyſi, contracturis & lue venerea. *Baſilica chymica libr. 1. cap. 2. fol. 18.*

Duodecimo, fit & *præcipitatus compoſitus*. Ex auri calcinati vncia vna ac ſemis, cinnabaris rectificati drachmis tribus, Mercurii ſublimati vnciis quatuor, humectatis & putrefactis cum oleo vitrioli in cella per duas ſeptimanas, tandem cum Alkohole vini fiant præcipitatus, quem vide Baſil. Chymica lib.1.cap.2.fol.20.

Decimotertio, fit & *præcipitatus ſolis cum Luna* cum oleo quæ ex antimonio & vitriolo deſtillatum eſt; vide ibidem Baſil. Chym. lib. cap.2.fol.21.

Decimoquarto, fit *præcipitatus ex Amalgemate ſolis cum Mercurio*, per

per aquam mercurialem cum ſacharo deſtillatam, ſpiritu vitrioli corrigendus, & ſpiritu vini dulcificandus, vide eandem Baſilicam dicto loco citato.

Decimoquinto, fit & *præcipitatus ſeu aurum vitæ*, ex amalgamate ſolis & floribus reguli Antimonii, vti videre eſt in noſtra Baſilica Chymica lib.1.cap.2.fol.21.22.

Decimo ſexto, fit & *aurum vitæ* per calcinationem ſolis cum ſale & ſacharo, deinde per ſpiritum vini ſuper alembicum deſtillando ad remanentiam pulueris, cuius doſis grana quatuor ad quinque. Vide eandem Baſilicam fol.23.

Doſis auri vitæ.

Decimoſeptimo, fit & *aurum vitæ pretioſum*, magnarum virtutum ex auro & vitro antimonii ſimulac præcipitato Mercuriali, quem vide ibidem in citata Baſilica fol.24.24.

Auri deſtillatio ſuper alembicum. Vitriolum ſolis.

Decimo octauo, fit & *aurum vitæ egregium* auro nempe ſoluto ex aqua minerali, ſimulac deſtillatis ſuper alembicum, ita vt aurum redactum ſit in vitriolum, quod poſtea præcipitatum euadit arcanum medicamentum ſolis, cuius deſcriptio in dicta Baſilica folio 25. & 26.

Aurum vitæ ex Mercurio & auro.

Decimonono, fit & *aurum vitæ geminum*, cuius deſcriptionem tradit meus affinis D. Iohannes Hartmanni Archiater Mauritianus & Caſſellanus, in dictatis in Crollium, cui deſunt adnotationes eius D. Hartmanni in Crollium, videat noſtram Baſilicam Chymicam lib.1. cap.2.fol.26.

Vigeſimo communicamus affinis noſtri *aurum vitæ geminum*, in dicta Baſilica Chymica lib.1.cap.2. fol.26.& 27. Hactenus de præcipitatis & pulueribus ex auro, ſequuntur adhuc duæ auri calcinandi ſpecies, vt ſunt ſtratificatio & fumigatio.

Calcinationis ſpecies tertia.

Nisi aurum prius fuerit Amalgamatum & floribus ſulphuris ſimul mixtis, calcinatũ, difficilime procedit.

Stratificatio auri talis eſt: Recipe auri puri tenuiſſime laminati amalgamatiq; vel eius loco folia, prout libuerit quantum vis, huic auro adde triplam quantitatem cinnabaris, faciendo ſtratum ſuper ſtratum, & pone inuicem ſub tegula ad euaporandum cinnabarim ab auro, & euadet in puluerem flauum, hoc & ſecundo atque tertio modo ſic reiterabis, tandem ſolem tuum inuenies flauiſſimo ſubtiliſſimum inſtar ſpongiæ pulcherrimæ, ad ſolutionem vel extractionem ſat ſuperque idoneus atque habilis.

Fumigatio auri talis eſt: Fuſum plumbum vel Mercurius calens ollæ

ollæ anguſti orificio imponitur, & ſuppoſito igne lento ac appoſita lamina ſolis vel Lunæ & aſcendens halitus ſe corpori inſinuat & fragile reddit; poſtea ſuccedit læuigatio cum ſale ſuper marmore, & ſalis tandem ablutio aqua pura à calce.

Calcinationis ſpecies quarta.

Fumigatio per vaporem humidum.

Fumigatio auri talis etiam eſt: Recipe auri purgati quantum vis, laminati tamen, ſuſpende ſuper vrina puerorum, mixta cum acinis vuarum, in ampla cucurbita vitrea ſuperius bene ſigillata, quam in feruentem cumulum acinorum vuarum, vt ex torculari ſumuntur, in fodias, ibi ſtet per quatuordecim dies vel tres ſeptimanas, poſtea aperi & inuenies ſubtiliſſimum vitriolum ſolis adhærentem laminis, quem pede leporino collige, & in vſum quem ſcis, adhibito plura in Baſilica Chymica lib.1.cap.4.fol.29.

Fumigatio per vaporem ſiccum.

Cementatio auri.

Poſt calcinationem auri, ſimulac ipſis quatuor ſpeciebus calcinationis auri, ſequitur *auri cementatio*, quæ non tantum vitia, impuritates, & omnia heterogenea ab eo aufert, verum etiam in colore apprime exaltat. Nos in Baſilica noſtra Chymica ſeptendecim cœmentationis modos de auro ſimulac quaſdam de Luna ponimus, inter quas quædam valde ſunt curioſæ, Paracelſicæ, parum frugiferæ, aliæ auri tantum purgationes eæque bonæ, aliæ ſumptuoſæ, aliæ gradatoriæ, & aliæ valde laborioſæ, quare eas vt hic omnes repetamus, ſuperuacaneum iudicamus opus, & cementatorem auri remittimus in dictam Baſilicam lib.1.cap.5.fol.30.31.32.33.34.35.36. & 37.

Poſt cementationem, ſequitur *auri gradatio*, quæ metallum ad gradum qualitatis ſublimiorem exaltat. Quando autem duodecim modos gradationis in Baſilica noſtra Chymica lib.1. cap.6. fol.37.38. 39.40. 41. & 42. poſuimus, eo gradatorem auri remittimus, & quæ melior ſit probandam relinquimus.

Sunt præterea & aliæ auri purgationes ad ſoluendumque præparationes, vti auri fuſio per antimonium, auri & Lunæ fulminatio, auri granulatio, item & auri reuerberatio, de his vide cap. 7. Baſilicæ Chymicæ lib.1.fol.43.44.& 45.

Auri extractiones variæ.

Ad varias auri præparationes pertinet etiam extractio eius ſulphuris, tincturæ, floris, & eſſentiæ: in Baſilica noſtra Chymica viginti & quatuor dedimus extractionis modos vtiliſſimos, eorumque obi-

Auri fuſio per antimonium eſt auri purgatio à ſuis heterogeneis.

Doſis & vſus cum appropriatis.

ter talis fit mentio: *Prima extractio auri*, taliter fit: Aurum ter funditur per antimonium, demum ſoluitur oleo ſalis, cohobatur vt calx auri attenuetur; attenuata edulcoratur; edulcorata cum ſale armoniaco reuerberatur; reuerberata, viciſſim abluitur; abluta ſpiritu Therebinthiaco digeritur ad extractionem tincturæ auri, quæ tinctura circulatur cum Alkohole vini artificioſiſſime. Huius tincturæ drachma vna miſta cum vncia vna aquæ theriacalis, medicamentum diaphoreticum eſt, per ſudores humores ſuperfluos expurgans vniuerſi corporis: Doſis miſturę eſt ſcrupulus ſemis ad ſcrupulum vnum. Vide cap.8. Baſilicæ Chymicæ lib.1. fol.46.& 47.

Spiritus vini Philoſophicus aurũ Philoſophicũ libentiſſime ſoluit.

Extractio auri ſecunda talis eſt: auri folia ſoluuntur per ſpiritum vini proprio ſale acuatum; ſolutis apparet anima ſolis, quę deſtillatur ſuper alembicum, & ſpiritus vini cum auro fit vna medicina potabilis, potens in ſuis operationibus; plura in Chymia noſtra Baſilica lib.1.cap.8.fol.47.48.49.

Acetum tartariſatum vel loco eius ſpiritus vini tartariſatus.

Extractio auri tertia talis: Auri folia ſoluuntur per ſpiritum aceti ſale proprio acuatum, quæ ſolutio tamdiu circulatur donec tincturam auri producat, quæ tinctura à menſtruo liberatur, aurum ſale aceti prægnans phlegmate aceti edulcoratur, & auri tinctura cum Alkohole vini digeritur, ſoluitur, & per alembicum deſtillatur, ſic tertia auri extractio conſtat clara quam dilucidius vide in Baſil. Chym. lib.1. cap.8. fol.49.50.

Spiritus vitrioli Philoſophicus de ſublimato factus, optimus eſt.

Extractio auri quarta: Recipe auri puriſſime calcinati quantum vis, ſolue cum ſpiritu vitrioli Philoſophico, digere, vt auri eſſentia emineat, quam ſine ſeparatione menſtrui ſecretiſſime vſurpabis, in multis magnis & deſperatiſſimis morbis, vide Baſil. Chym. lib.1.cap. 8.fol.50.51.

Spiritus nitri ſingularis deſtillatio.

Extractio auri quinta: Ex nitro per ſe deſtillatur aqua, inſtar aquæ fortis, in qua ſoluitur ſalis armoniaci tantum quantum ſoluere poteſt; hanc aquam flauam auri foliis ſuperfuſam, extrahet eius tincturam, quæ poſtea à menſtruo viciſſim ſeparatur, & manebit puluis flauus inſtar croci, qui dicitur ſanguis Leonis purpureus, venit edulcorandus & eſſenſificandus, vt ſummum in Medicina fiat arcanum. Lege deſuper Baſil. Chym. lib.1. cap.8.fol.52.53.

Tinctura auri ſanguis eſt Leonis purpureus.

Aurum cum antimonio

Extractio auri ſexta: Aurum in igne fit fluxile, cui importatur certa quantitas vitri antimonii, igne coniunctis, refrigeſcunt, pulueriſantur

ſantur & reuerberantur; reuerberatis, ſingulari menſtruo ex auro tinctura elicitur, quæ ſeperato viciſſim menſtruo edulcoratur, edulcorata abit in ſummam medicinam. Menſtruum vide in dicta Baſil. Chym.lib.1. cap.8.fol.53.

citreſcere debet.

Extractio auri ſeptima: Hæc fit ipſius præparatione per antimonium, & mortificatione reiterata per ſpiritum acerrimum & ſanguinem hydræ, vt in furno reuerberii reddatur corpus leue ac ſpongioſum & irreductile, quod rurſus reuerberatur donec in purpureum prodeat colorē: ex quo cum glaciati corneoli Alkohole ipſi quatuor digitos ſupernatante in matracio Hermetice clauſo. & per menſem in balneo digeſto ſeparatur color, qui ſpiritui commiſcetur: illumque ſeparato vt artis eſt, remanet in fundo optatus liquor, qui poſtea tamdiu circulari debet donec fixetur. Huius tincturæ drachma vna cum vncia vna aquæ theriacalis optimæ, ad ſcrupuli vnius quantitatem mane ieiuno ſtomacho ſumitur; Hoc medicamentum diaphoreticum eſt, ſudores ſuperfluos & noxios expurgans vniuerſi corporis humores. Videatur deſuper Baſil. Chym.lib.1.cap.8.fol.54.

Hic proceſſus eſt Ioſephi Quercetani in tetrade deſcriptus.

Doſis.

Extractio auri octaua: Extractio auri nona: Extractio auri decima: Extractio auri vndecima: Extractio auri duodecima &c. Has omnes videndas tradimus in noſtra Baſilica Chymica libro 1. capite 8. fol. 55. 56. & 57.

Extractio auri decima tertia, quæ eſt Paracelſica, talis exiſtit: circulatum Philoſophicum cum æquali pondere auri, ſeptimanis quatuor circulatur, in hoc tempore liquor auri ſupernatabit circulato, quem ſepara & vtere in medicina.

Circulatum Alkohol vini, proprio ſale acuatum.

Extractio auri decima quarta, quæ eiuſdem eſt Paracelſi, hanc vide in Baſilica noſtra Chymica, lib.1.cap.8.fol.58.

Extractio auri decima quinta ſic fit: Aurum ter calcinatur cum Mercurio & ſulphure: deinde ſubtiliatur etiam cum ſale armoniaco: à ſale calx ſolis liberatur, & per ſpiritum ſalis extrahitur; extractionem auri tincturamque ſpiritus vini artificioſe rapit, qui quaſi vehiculum tincturæ cum ea manet pro medicina. Vide citatam Baſilicam lib.1.cap. 8. fol. 59.

Edulcoratio calcis ſolaris.

Extractio auri decima ſexta, eſt eius ſulphur & vitriolum, qui proceſſus conuenit cū fumigatione auri ſecunda, ſuperius deſcripta, attamen videre conuenit Baſilica noſtra Chym. lib.1. c.8. fol.59. 60. & 61.

Vitriolum ſolis cæruleum. *Extractio vitrioli ex auro decimaſeptima*, fit per menſtruum admirabile ex ſilicibus confectum, quod videre eſt in Baſilicæ Chym. lib. 1. cap. 8. fol. 61.

Extractio vitrioli & ſulphuris auri decima octaua, æqualis eſt decimæ ſextæ præcedentis, modo illuſtrior & appropriata: vti dicta Baſilica Chymica demonſtrat citato libro ac capite fol. 62.

Extractio ſulphuris ſolis decima nona: Extractio ſulphuris auri vigeſima: Extractio florum ſolis vigeſima prima: de his videatur Baſilica Chymica lib. 1. cap. 8. fol. 62. 63 64. 65. 66.

Collatio cum ſe ta extractione. *Extractio auri vigeſima ſecunda*, eſt auri cum antimonio in vitrum reductio. quod vitrum cum ſpiritu vini extrahitur, in puluerem vero rurſus deſtillando præcipitatur. Doſis erit granum vnum; proceſſum tenet Baſilica dicto loco fol. 66. *Doſis.*

Extractio auri vigeſima tertia, eſt auri reductio in vitrum, vitri autem ſingularis cum menſtruo extractio, vti videre poteris Baſilicam Chymicam lib. 1. cap 8. fol. 67.

Extractio auri vigeſima quarta, videbitur eodem in citato loco Baſilicę fol. 67. 68.

Auri ſolutiones.

Poſt extractionem auri, ſequitur eius *ſolutio*, quarum viginti ſex ponimus in noſtra Baſilica Chymica, verum omnes non ſunt nudæ auri ſolutiones, ſed mera ex parte compoſitiones, prout neceſſarium iudicamus eſſe obiter recenſendum: vt exempli gratia *ſolutio prima auri*, eſt auri pulueriſatio cum regulo antimonii & cinnabari factitio; his vnitis oleo vitrioli reducuntur in maſſam: maſſa cum aceto extrahitur: extractio ab aceto liberatur & cum Alkohole vini fit medicina & eſſentia multarum virtutum, vide dictam Baſilicam lib. 1. cap. 9. fol. 68 69.

Solutio auri ſecunda, eſt eius reſolutio & combinatio cum oleo vitrioli proprio ſale acuati, & fatendum eſt egregiam eſſe medicinam: vide eandem Baſilicam Chymicam citato loco fol. 69. 70.

Quidam volunt, hoc eſſe aurum potabile Antonii Angli. *Tertio*, aurum ſoluitur per egregium menſtruum quod conficitur ex Alkohole vini & ſpiritu vrinæ, puto eſſe D. Hartmanni aurum potabile, vide Baſilicæ librum 1. cap. 9. fol. 70. 71. 72.

Quarto, Aurum ſoluitur aceto radicato, vt ſola tinctura habeatur

tur

tur & calx alba relaquatur, quæ calx ſublimatur vt exinde prodeat Mercurius ſolis Tinctura poſt hęc ſoluitur in oleo ſalis, itidem & ſublimatus ſolis vel Mercurius eius; vnitis abeunt in medicinam præſtantiſſimam. Vide citatam Baſilicam fol. 73 74. *Solutio hæc me a e tractio.* *Sublimatio enim ſolis.*

Quinto, Aurum ſoluitur oleo Saturni, quod fit intra decem dies, ſoluto auro, nulla menſtrui fit ſeparatio, ſed manent vnita pro aurea Medicina. De hac docet Baſil. Chym. fol. 74. 75.

Sexto, Aurum ſoluitur per oleum vitrioli, ſingulari modo paratum, vide Baſilicæ fol. 75. 76.

Septimo, Auri ſolutio fit per ſpiritum vini tartariſatum, quæ ſolutio eſſentificatur probe, vt fiat *Medicina* auri præſtans. Vide Baſil. fol. 76 77.

Octaua auri ſolutio, eſt Ioſephi Quercetani, quam deſcribit in tetrade fol. 44.

Nona auri ſolutio, etiam Ioſephi Quercetani in tetrade fol. 410.

Decima auri ſolutio; itidem Ioſephi Quercetani eſt, vti videre conuenit tetradem fol. 409. Nos has deſcribimus in Baſilica Chymica lib. 1. cap. 9. fol. 77 78. 79.

Auri ſolutio vndecima; eſt Oſwaldi Crollii vti videre eſt eius Baſilica folio 213. & fol. 214. Baſilicam vero noſtram Chymicam fol. 79. 80.

Auri ſolutio duodecima; fit per oleum Mercurii, quod confectum eſt ex Ioue & Mercurio ſublimato. Vide Baſilicam Chymic. fol. 81.

Auri ſolutio decima tertia; eſt ſolutio ſolis per ſpiritum vitrioli; ſolutum ſpiritu vini redigitur in egregiam medicinam. Baſilic. Chym. fol. 82.

Auri ſolutio decima quarta; eſt combinatio auri cum eſſentia cryſtalliſata reguli antimonii cum Luna vnita; Baſil. Chym. fol. 82. 83.

Auri ſolutio decima quinta; conuenit pene cum ſeptima, quare binæ conferendæ, vtrum nobilior vide Baſilicam Chymicam fol. 83.

Solutio ſolis decima ſexta: fit per ſpiritum ſalis, cum quo aurum vnitur, & videtur eſſe Bornetti, vide Iatrochymiam noſtram, fol. 81. Baſil. fol. 84.

Solutio ſolis decima ſeptima: fit per ſingulare menſtruum, quod fit ex melle cum tartaro, quod aurum trahet per alembicum. Vide Baſilicam Chymicam lib. 1. cap. 9. fol. 84. 85.

Solutio ſolis decima octaua: fit per ſpiritum vini cum ſacharo deſtillatum, vti vide Baſil. Chym. fol. 84. 85.

Solutio ſolis decima nona: *Solutio ſolis vigeſima*: *Solutio ſolis vigeſima prima*. *Solutio ſolis vigeſima ſecunda*: *Solutio ſolis vigeſima tertia*: *Solutio vigeſima quarta*: vide Baſilicam Chymicam lib. 1. cap. 9. fol. 86. 87. 88. 89. 90. 91. & 92.

Solutio ſolis vigeſima quinta: eſt Paracelſi, eandem vide Baſilica Chymica lib. 1. cap. 9. fol. 93.

Solutio auri vigeſima ſexta: eſt magiſterium eiuſdem Paracelſi lib. 6. Archidoxorum, eadem dicta Baſilica lib. 1. cap. 9. fol. 93. Sequuntur ſolutiones auri in oleum.

Solutio auri vigeſima ſeptima: eſt auri in oleum, cum oleo Alchibit id eſt ſulphuris, & ſpiritu vini radicali, qui aurum ducit ſuper alembicum, & poſtea in pelicano circulat in oleum rubium ac perſpicax: quod *oleum cum Mercurio antimonii in nobilem ac veram auream abit Medicinam*. Vide deſuper Baſilicæ Chymicæ libro 1. cap 10. fol. 94. 95.

Solutio auri vigeſima octaua: itidem eſt auri in oleum, eaque egregia exiſtit etiam, & fit per oleum ſalis verum ac genuinum Philoſophice compoſitum, vide eandem Baſilicam Chymicam libr. 1. cap. 10. fol. 96. 97.

Solutio auri vigeſima nona: eſt pene eadem cum præcedenti, verum hoc oleum ſalis, quod hic requirimus fit ex ſale marino, & in fine fit rectificatio ac circulatio cum ſpiritu vini, quod in priori ſolutione non fit. Videatur Baſilica Chymica lib. cap. 10. fol. 97. 98. 99. 100. 101. & 102. Item Quercetan. in tetrade grauiſſimor: affect. capitis cap. 29.

Auri ſolutio trigeſima: eſt ſecreta D. Hartmanni affinis ac patris mihi colendi: fit autem primo oleum ſalis armoniaci, ad ſoluendum Mercurium vt abeat in eſſentiam Mercurialem: quæ eſſentia aurum præparatum, vti noſtra Baſilica docet, reſoluit in colorem ſanguineum, remanentibus albis floribus: Hoc aurum ita reſolutum cum ſpiritu Therebintinæ corrigitur, cumque ſpiritu vini in egregium aurum potabile tranſit. Vide Baſilicam noſtram, libr. 1. cap. 10. fol. 102. & 103.

Auri ſolutio trigeſima prima: quatuor præcedentibus ſolutionibus non eſt ſimilis, verum bona etiam cum oleo ſalis gemmæ, hanc mihi commu-

communicauit Dominus Eglinus, S. ſanctæ Theologiæ Doctor. Vide Baſilicam eandem fol. 104.

Auri ſolutio trigeſima ſecunda: Aurum calcinatur, ſoluitur cum oleo ſalis, armoniaco ſale commixtus, deſtillatur per alembicum, rectificatur ſpiritu vini combuſtione eius deſuper: poſtea aurum fit ſublimabile, & per Alkohol vini circulatur in oleum, & fit aurum potabile, cuius doſis tres aut quatuor guttæ, Baſil. Chym. lib. 1. cap. 10. fol. 104. 105. 106.

Auri ſolutio trigeſima tertia: eſt auri ſublimatio cum Mercurio, exinde fit deſtillando liquor albus, quem author huius proceſſus *Mercurium ſolis* nuncupat. Baſil. Chym. lib. 1. cap. 10. fol. 107.

Auri ſolutio trigeſima quarta: eſt commixtio olei vitrioli, cum oleo ſalis in quo aurum ſit ſolutum, & ſpiritu vini: hoc aurum potabile eſt Andreæ Langneri vti videre eſt in quarta parte eius promptuarii. Baſil. Chymicæ fol. 108.

Solutio ſolis trigeſima quinta: eſt Paracelſi, tract. 2. de contracturis. teſtis eſt Baſilica noſtra Chymica lib. 1. cap. 10. fol. 108.

Solutio ſolis trigeſima ſexta: eſt auri cum Turpeto ſolis deſtillatio in oleum, vt inde aurum fiat diaphoreticum. Baſil. Chym. lib. 1. cap. 10. fol. 108. 109.

Solutio ſolis trigeſima ſeptima, videatur in Baſilica Chymica lib. 1. cap. 10. fol. 109.

Sic ſolutio ſolis trigeſima octaua: eodem loco perſpicienda.

Solutio ſolis trigeſima nona: eſt aurum tantum ſolutum cum aqua regis, & eſt Paracelſi verbalogia. Vide Baſilicam Chymicam libr. 1. cap. 10. fol. 110.

Solutio auri quadrageſima: eſt ex Baſilio deſumpta verum obſcura propter mineralem aquam, Leonem viridem, vti Paracelſus vocat, Baſilius autem aquam veram ſoluentem. Vide Baſil. dictam lib. 1. cap. 10. fol. 110. 111.

Solutio auri quadrageſima prima: miraculoſa eſt, & videtur eſſe Philoſophica, nam oleum circulatum ſalis Philoſophicum, & oleum vini Philoſophicum, oleum ex auro faciunt ſanguineum, quod non vulgaris modus eſt ſoluendi aurum. Vide Baſilicam noſtram Chymicam lib. 1. cap. 10. fol. 111.

Solutio auri quadrageſima ſecunda: talis ſolutio etiam Philoſophica vide-

videtur cum oleo vitrioli & cygno albo. deſtillatur enim auri tinctura ſupra alembicum, vt nunquam reduci poſſit. Baſilicam ecce Chymicam lib.1.cap.10.fol.111.

Solutio auri quadrageſima tertia: eſt auri probe calcinati reſolutio cum ſpiritu tartariſato arcano, cuius præparat. vide Baſil. Chym.lib. 1. cap.10.fol.112.

Solutio ſolis quadrageſima quarta: videatur in dicta Baſilica Chymica lib.1. cap.10. fol. 112. 113. obſcura eſt & Phyloſophica, & habilis eſt ad præſtantem panacæam auream ac ſplendidam.

Solutio auri quadrageſima quinta: Eſt ex tribus commiſtis, eſſentia vitrioli, eſſentia auri, eſſentia vini, excellens Medicina: vide eandem Baſilicam fol.113.

Solutio auri quadrageſima ſexta: vna eſt & conuenit cum ſolutione quadrageſima prima, verum aliquantulum apertius. Baſil. Chym. fol.114.

Solutio auri quadrageſima ſeptima: eſt merus præcipitatus ſolis, verum cum eſſentia vini tartariſata facile abit in oleum, Baſilica citato loco dicta.

Solutio auri quadrageſima octaua: eſt præcipitatus ſolis cum oleo Mercurii diaphoretico, hic conuertitur in oleum cum igne Philoſophico. Baſilica Chymica dicta fol. 114. 115.

Solutio auri quadrageſima nona: eſt merum auri vitriolum, quod redigitur in oleum cum dicto igne Philoſophico. Baſil. Chym. lib. 1. cap.10.fol.115.

Solutio auri quinquageſima: eſt correctio præcedentis ſolutionis, vide eandem dicta citata Baſilica.

Panacææ aureæ, ſiue Magiſteria compoſita ex auro fino & puro.

Panacæa auri compoſita prima, eſt Ioſephi Quercetani mihi ab amico communicata: illa fit ex duabus eſſentiis, vna videlicet auri, altera ſulphuris vitrioli: eius deſcriptionem communicauimus in Baſilica noſtra Chymica lib.1.cap.11. fol.116.117.

Panacæa auri compoſita ſecunda: eiuſdem eſt Quercetani, videnda in tetrade grauiſſimorum totius capitis affectuum, cap.31.fol.398. In Baſilica vero noſtra Chymica lib.1.cap.11.fol.118.119.

Panæ-

Panacæa aurea tertia; quæ fit ex tinctura auri, Mercurii rite præcipitati ac fixati eſſentia, ſimulac ſpiritu vitrioli: vocatur etiam hæc panacæa, hermophroditis flos ſaphiricus, autor eius eſt Gregorius Magnus Phœdro Rodochæus. Vide Baſilicam Chymicam lib. 1. cap. 11. fol. 119. 120. 121. 122. Paracelſi opinionem vide etiam ibidem fol. 123. 124. 125. & 126.

Panacæa aurea quarta: fit per miſturam, cum oleo ex regulo antimonii cum omnibus metallis facto, miſcetur ſpiritus ſalis & in putrefactione fit vnio, edulcorata hac miſtura funditur ſuper aurum præparatum vt fiat Panacæa. Cuius doſis guttæ tres vel quatuor. Baſilic. Chym. lib. 1. cap. 11. fol. 126. 127.

Panacæa aurea quinta: fit per ſublimationem mineræ ſolis cum ſale armoniaco, exinde vt habeatur auri ſulphur purum, quod redigitur in Panacæam cum Mercurio animali ac vegetabili. Vide Baſilicam Chymicam lib. 1. cap. 11. fol. 127.

Panacæa aurea ſexta; hæc conſtat itidem ex ſulphure mineræ aureæ, & oleo flauo draconis. Vide Baſilicam Chymicam eodem citato loco fol. 128.

Panacæa ſolaris ſeptima: fit per ſalem & ſulphur aureæ mineræ, & cum alba columba fit Panacæa. Baſilic. Chym. libr. 1. capite 11. fol. 128. 129.

Panacæa ſolaris octaua: fit ex oleo vitrioli ſolis, eſſentia opii, ſale & tinctura auri. Vide Baſilicam eodem in loco fol. 130. 131.

Panacæa ſolaris nona: Aurum ſoluitur cum aqua regis tinctura antimonii reſplendente, inde aurum ſublimatur; huic ſublimationi additur ſolis tinctura fixa, & fit deſcripta operatione in Baſilica noſtra, panacæa. lib. 1. cap. 11. fol. 131. 132.

Panacæa ſolaris decima: eſt coniunctio olei ſulphuris vitrioli dulcis, cum oleo ſolis. Vide Baſilic. Chymicam libr. 1. capite 11. fol. 132. 133.

Panacæa ſolaris vndecima: fit ex eſſentia perlarum & oleo ſolis. Baſil. Chym. lib. 1. cap. 11. fol. 133. 134.

Panacæa ſolis duodecima: fit ex duabus tincturis, vna ex argento, altera ex auro. Vide Baſilicam Chymicam libr. 1. cap. 11. fol. 134. 135. & 136.

Panacæa ſolaris decima tertia; Aurum ſoluitur & fixatur cum men-

ſtr.io ex marcaſita plumbea facto. Baſilic. Chym. libr. 1. capite 11. 136. 137.

Panacæa ſolaris decima quarta : eſt commiſtio tincturæ Rubinorum, cum eſſentia auri : num cum antimonio ita proceſſus ſit bonus, dubito, communicauit mihi eum aliquando Gallus ſtudioſus Medicinæ. Baſil. Chym. fol. 137. 138. 139.

Panacæa ſolis decima quinta : fit cum auro & oleo vitrioli. Baſilica Chym. fol. 139. 140. 141.

Panacæa ſolaris decima ſexta : Hæc Monachi fuit, & fit ex balſamo terræ ſigillatæ & tinctura auri. Baſil. Chym. fol. 141. 142.

Panacæa aurea decima ſeptima : *Panacæa aurea decima octaua* : *Panacæa ſolaris decima nona* : Vide Baſilicam Chymicam lib. 1. cap. 11. fol. 142. 143. 144. 145. & 146.

Panacæa ſolaris vigeſima : Hæc conſiſtit in vera reſolutione antimonii, & vera reſolutione auri. Baſilica Chymica libr. 1. cap. 11. fol. 146. 147. 148 149.

Panacæa ſolaris vigeſima prima : Conſiſtit in vera Anatomia Mercurii & ſolutione ſolis. Baſilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 149. 150. 151. 152.

Panacæa auri vigeſima ſecunda : fit cum ſublimato cryſtallino & calce marcaſitæ ſolari Baſil. Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 152. 153.

Panacæa auri vigeſima tertia : eſt aquæ Mercurialis fixatio cum amalgamate ſolis. Vide Baſilicam Chymicam libr. 1. capit. 11. fol. 153. 154.

Panacæa auri vigeſima quarta : Hæc conſtat ex tribus eſſentiis, vna eſt eſſentia tritici, altera eſſentia vini, tertia eſſentia auri: Baſilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 154. 155. 156. 157. 158.

Panacæa auri vigeſima quinta: Videre eſt in Baſilica Chymica lib. 1. cap. 11. fol. 158. 159.

Panacæa auri vigeſima ſexta : dicta Baſilica Chymica vide fol. 159.

Panacæa auri vigeſima ſeptima : eſt Begaini vt videre eſt eius Tyrocinium capit. 20. Vide Baſilicam noſtram libr. 1. capite 11. fol. 159. 160.

Laudana quatuor ex auro : Vide in noſtra Baſilica Chymica lib. 1. cap. 12. fol. 161. 162. 163 & 164.

Mercu-

Mercurium ex ſole. Vide dictam Baſil. Chymicam lib. 1. cap. 13. fol. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. vſque 184.

Proceſſus porro nobiliſſimos de *auro patabili* varios etiam poſuimus inter conſilia noſtra tradita in *Baſilica Philoſophica* libr. 1. vti videre eſt *conſilium tertium*, & theoria cum praxi de lapide Philoſophorum: qui proceſſus quamuis non ſit verus lapis, attamen *auri ſolutio eſt egregia vſque dum fontina applicetur.* Baſil. Philoſ. lib. 1. fol. 13. 14. 15. 16. 17. &c.

Aliud *aurum potabile*, deſcribitur etiam in decem capitibus Baſilicæ Philoſophicæ lib. 1. fol. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. & 26.

Lunam potabilem deſcriptam vide in *conſilio ſexto de theoria lapidis Philoſophici* lib. 1. *Baſilica Philoſophica* fol. 40. & 41. Simulac *aurum potabile* eodem citato loco fol. 42. & fol. 43.

Aliud itidem *aurum potabile tradit conſilium ſeptimum Baſilica Philoſophica* lib. 1. fol. 43. 44. & 45.

Aurum item potabile deſcribitur Baſilica Philoſophica noſtra lib. 1. fol. 65. 66. 67. *Conſilio nono.*

Aurum potabile vide eodem *Baſilica Philoſophica conſilio duodecimo* lib. 1. fol. 75. 76. 77. & 78. confiteor tamen ſane eſſe Philoſophicum particulare ſi per fortinam circulentur.

Sic & *aurum potabile* eſt deſcriptum in *conſilio decimo tertio* Baſil. Chym. lib. 1. fol. 80. 81. & 82.

Aurum potabile etiam eſt illud *conſilium decimum quartum* Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 82. 83.

Aurum potabile vide & conſilio decimo quinto Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 83. & 84.

Aurum potabile miraculoſum etiam continetur in *conſilio decimo ſexto Baſilica Philoſophica*, libr. 1. fol. 84. 85. 86. ad fol. 90. cum enumeratione efficaciæ & conſtellatione cum cæteris metallis.

Aurum potabile etiam deſcribimus efficaciſſimum, in *Baſilica Philoſophica* lib. 1. fol. 95. 96. & 97. *conſilio decimo octauo.*

Aurum potabile aliud vide in *Baſilica Philoſophica conſilio vigeſimo primo* lib. 1. fol. 103. & 104.

Tali modo eſt *aurum potabile, conſilium vigeſimum ſecundum & theoria de lapide Philoſophorum.* Citata videatur *Baſilica Philoſophica* fol. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110.

Aurum potabile, & *vniuerſalis Medicina* etiam eſt *conſilium vigeſimum tertium*, *& theoria de lapide Philoſophorum*, in defectum lapidis Philoſophici, nobiliorem in talem modum non expeterem Medicinam, procedit enim artificioſiſſimo modo, & videtur mihi eſſe vnum ex ſecretis Philoſophicis, quod parens affiniſque meus D. Iohannes Hartmanni Archiator Illuſtris Caſſellanus, in praxi ſua communicauit. Vide *Baſilicam noſtram*, deſuper Philoſophicam libr. 1. fol. 110. 111. 112. & 113.

Deſcriptio *auri potabilis* etiam ad modum *lapidis Philoſophici* in *conſilio noſtro vigeſimo ſeptimo*, Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 122. 123. 124. & 125.

Aurum etiam potabile vide in *conſilio vigeſimo nono Baſilicæ Philoſophicæ lib. 1. fol. 127. 128. 129.*

Imò & *aurum potabile* videtur in *conſilio trigeſimo ſecundo* Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 137. 138.

Eſt etiam *aurum potabile Antonii Angli*, quod à quibuſdam ad nos in Germaniam tranſlatum eſt, verum multos decepit, eius proceſſum genuinum qui appetit, à me habebit ſyncerum ac verum, non contemnendum illum putabis, clauis enim eſt ad lapidem. Hæc de auri præparationibus Chymicis, nunc de Philoſophica.

AVRI POTABILIS PRÆPARATIO VERA, Phyſica ac Philoſophica: demonſtrata etiam cum authoritatibus antiquorum, tam ex theoria, & praxi, quam hiſtorica fide allegata.

Ariſteni Philoſophi.
Zenon dicit corpus dicitur in quo aurum Aqua maris.
Aqua permanens.
Ethelia.
Numus.
Flos ſolis.

Aurum potabile vulgare à variis varie deſcriptum eſt, vt vero Philoſophorum ſolummodo ſanctorum de hoc mentem intelligamus, perplacebit & eorum deſuper harmoniam in medium proferre, practica illorum talia profert. Accipite corpus quod vobis monſtratum eſt, atq; in tabulas tenues coaptate: deinde maris noſtri aqua imponite, quæ dum regitur, aqua permanens dicitur. Poſt imponite leui igne, donec tabulæ confringantur, & fiant aqua, & etheliæ iungite, & lento igne ſimul aſſate, donec fiat brodium ſaginatum, & in ſuam etheliam vertite, donec coaguletur, & fiat numus varius, quem ſolis florem nuncupamus. Coquite eum deinceps, donec nigredine priue-

priuetur, & albedo appareat; Poſtea regite ipſum, & animam auri commiſcete, & coquite, donec fiat Ethelia rubea, quam terite cum patientia, ne vos tædeat eam cum aqua imbuere, quæ ex ea exiuit, & quæ eſt permanens, donec rubeum fiat. Hoc enim eſt ęs combuſtum, & auri flos, & fermentum: quod cum aqua permanente dirigite, poſtea deſiccate, donec puluis fiat, & omni humiditate priuetur. Hæc pauca ſunt Philoſophi Ariſtenis verba, quorum Harmoniam videbimus etiam cum cæteris, prima conſideratio erit de corporis ſolutione cum aqua, ecce authoritates Philoſophantium, ex vera & ſyncera Philoſophicoſpagyrica methodo:

Anima auri. *Æs combuſtum.* *Flos auri.* *Fermentum.*

Prima authoritas eſt Ariſlei, dicens: ſi æs noſtrum aquæ miſcueritis, rem grandem efficietis. Nam æs ipſum noſtrum cum aqua maris imponitur & coquitur.

Coctio æris cum aqua maris.

Secunda authoritas Parmenidis eſt, inquiens: Natura natura lætatur, & naturam continet, & natura naturam vincit: Hiſce tribus verbis totum compræhenditur opus: mare conuertit (corpus) in rubeũ, & auri collam. Coquite ergo in humore, donec natura appareat abſcondita: & cum videritis hoc, imbibite ſepties aqua permanente, coquendo, aſſando donec rubeum fiat. ô natura illa cœleſtis, veritatis naturas Dei nutu multiplicans: ô natura fortis, naturas vincens & ſuperans, ſuaſque naturas gaudere faciens. Hæc eſt illa natura ſpecialis & ſpiritualis, cui Deus poſſe dedit, ſupra ignis violentiam.

Mare eſt aqua permanens, ſoluens corpus in rubeum.

Tertia authoritas Harmonica eſt zimonis: dicens, maſculum & fœminam ponite in vaſe vitreo, & terite cum Ethelia, & aceto acerrimo coquite eos per ſeptem dies, & ne arcanum fumiget cauete: & cum ſiccum fuerit, totum iterum imbuite aceto, & tandem obtinebitis arcanum: Non poteſtis rubeum facere, niſi primum dealbaueritis, quoniam illæ duæ naturæ nihil aliud ſunt, quam album ac rubeum &c.

Acetum & ipſa fontina. *Poſt albedinẽ rubedo accedit.*

Quarta authoritas Pythagoræ eſt: Acetum acerrimum quod fecit aurum merum eſſe ſpiritum, ſine quo nec albedo, nec nigredo, nec rubedo conſiſtit. Et ſcitote quod cum corpori miſcetur, continetur, & vnum fit cum eo & vertit ipſum in ſpiritum, & ſpirituali tingit tinctura, inuariabilique rurſus à tincto, tincturam accipit corporalem, quam deleri non poteſt. Et ſcitote, quod ſi corpus abſque aceto ſuper ignem poſueritis, comburetur id & corrumpetur, quia humor primus

Acetum aurum ſoluit in ſpiritum & tincturam perennem.

Aceti Philoſophici operatio.

eſt frigidus. Acetum corpus comburit, & in cinerem vertit, ipſumque corpus dealbat, & coagulat, fitque numus intenſiſſimæ albedinis. Coquite ergo lapidem donec diruatur, deinde ſoluite rurſus aqua maris temperate. Totius operis ſpes eſt dealbatio, cui rubor ſuccedit: deinde perfectio.

Zenon. Niſi dealbaueritis, rubeum facere non poteritis.

Quintam authoritatem inducit Socrates: Prima vis eſt acetum: coquite in aceto donec niger & albus, ſpiſſitudo corporis diruitur aqua concepta. Lapidem terite, & rore & ſale, & aqua maris & pluuiæ. Terite igitur ipſum aceto acerrimo centum quinquaginta diebus, cauentes ne in fumum vertatur acetum, & pereat.

In centum ac quinquaginta diebus lapis eſt perfectus.

Sexta authoritas eſt Mundi: Gummi nihil aliud eſt, quam aqua permanens, ex qua quidem aqua lapis noſter pretioſiſſimus generatur. ſpiritus in corpora, & corpora in ſpiritus vertantur.

Septima autoritas eſt zenonis. Æs & plumbum lapis pretioſus: miſcete ea æqualiter & aſſate cum eis aurum, & ſi bene rexeritis, fit ſpiritus tingens in medio ſpirituum. Cum enim maſculus fœminæ coniungitur, fit ipſa fœmina non fugiens, & totum compoſitum ſpirituale, & ex ipſo ſpirituali compoſito rubeum, quod eſt mundi principium.

Lapis Philoſophorum eſt mundi principium.

Octaua authoritas eſt Dardani. Nihil incipere oportet ſtudioſum artis, niſi aquæ permanentis vi cognita: quia vis eius ſpiritualis ſanguis, abque hoc à Philoſophis dicta eſt aqua permanens. Contrita autem cum corpore, corpus illud in ſpiritum vertit, quoniã ſibi mixta inuicem, & in vnum redacta ſe inuicem vertunt. Corpus ſcilicet incorporat ſpiritum, ſpiritus vero corpus in ſpiritum vertit, prout ſanguis vertit. Nam omne quod ſpiritum habet, etiam ſanguinem habet.

Aqua permanentis vis eſt ſpiritualis.

Spiritus mutat corpus in ſpiritum.

Nona authoritas eſt Boli: Philoſophi aquam permanentem vocauerunt, eiuſque frequenter meminerunt: ſimiliter etiam album & rubeum facere multipliciter deſcripſerunt, & variis nominibus. *Lapis eſt hæc ipſa permanens aqua, & dum aqua eſt, lapis non eſt.* Eo modo diuerſa ſortita eſt hæc aqua nomina. Quidam enim ex conditione & ſtatu operis aquam, gummi, venenum, acetum: deinde coruum, æs vſtum, æs nigrum, plumbum, ſerpentem: deinde marmor, lapidem cryſtallum, *Etheliam albam*, aurum, regem natum: Quidam à loco vbi generatur

Aqua permanens variis intitulatur nominibus.

Lapis Philoſophorum, vocatur aqua, ſputum

ratur aqua ipſa, nomen ei ſumpſerunt: Quidam à calore, quidam ſputum Lunæ, quidam cor ſalis eandem nominauunt. *Lunæ, cor ſalis &c.*

Decima authoritas eſt Pandulphi. Scitote omnes ſapientiæ inveſtigatores, quod aqua permanens eſt aqua vitæ munda, & quod nullum venenum tingens generatur abſque ſole & ſua vmbra: Qui enim ſapientum venenum ſole & eius vmbra tinxit, ad maximum peruenit arcanum. *Aqua permanens eſt aqua vitæ.*

Vndecima authoritas eſt Ardarii: coquite medicinam donec bibat collam auri, & cum ſiccata fuerit, imbuite eam ſepties, quouſque duas partes ſui bibat, & poſtea ponite eam in igne, donec ſuum florem extrahat, remittite eam calori, & beati eſtis, ſi intelligitis quæ dico. *Coctio lapidis ſeptena.*

Duodecima authoritas eſt Theophili: Diuidite venenum in duo æqualia, in vno æs liquefacite, in altero æs terite, triturate, & humectate, donec in laminas producatur: Et iterum cum priori veneni parte coquite donec duas ebibat, & hoc facite ſepties: deinde 42. diebus coquite, & aperite vas, & inuenietis æs in argentum viuum verſum. Abluite ipſum coquendo, quouſque ſua priuetur nigredine, fiatque æs vmbra carens: Item ipſum continue coquite, donec coaguletur, ipſo autem coagulato, fiet maximum arcanum. *Solutio & coctio lapidis fit cohobando in pelicano Philoſophico.*

Decima tertia authoritas eſt Ceri: Inter magnetem & ferrum eſt propinquitas, ſimiliter inter æs Philoſophorum, & eorum aquam permanentem, quorum vtrumque alterius attractiuum eſt. Coquite maſculinum cum vapore ſuo, quouſque vtrumque coaleſcat, & fiat lapis. *Differentia inter æs Philoſophorum, & aquam permanentem.*

Decima quarta authoritas eſt Boratii: Si vultis argentum viuum coagulare, ſuo miſcete compari, deinde diligenter coquite, donec vterq; fiat aqua, deinde coquite illam aquam, donec coaguletur. Hæc enim aqua, cum vapore ſuo compari deſiccatur, & pulueriſatur, ac conuertitur tota in argentum viuum coagulatum. Suo igitur vaſi iterum imponite & tingite aqua ſua, donec crocus fiat in colore auro ſimilis. *Argentum viuum ſoluitur in aquã, vnde eius principium.*

Decima quinta authoritas eſt Menabadi: cum corpora diligenter teritis, eaque vt oportet coquitis, reſultat inde Ethelia, ignem non fugiens, & tinctura, quæ omnia corpora conſtringit, & ſpiritus omnes retinet ac colorat, eo quod Ethelia colorata omnia colorat. Sapiens dicit, quod æs niſi prius tingatur non tingit, & hæ duæ tincturæ ſunt *Ex corpore fit tinctura fixa incombuſtibilis.*

conden-

Aurum non tingit niſi tingatur. condenſum & humidum: condenſum iungitur humido, eo quod ſulphura ſulphuribus continentur, & iure naturæ gaudet natura, ſua natura aduentante.

Decima ſexta authoritas eſt Philoſophus Chambar. Facite in liquefaciendo ignem leuem, ipſa autem in terram verſa aquila, intenſiorem facite ignem, & imbuite ipſam, donec colores appareant.

Aquila volans conuertatur in terram fixam.

Decima ſeptima authoritas eſt Cuſtos Philoſophicans: Miror de vi huius aquæ ac natura: cum introiuit in hoc corpus, vertit ipſum in terram, deinde in puluerem, quem ſi vultis experiri, an ſit perfectus, manu contingite: & ſi impalpabilem vt aquam inuenietis, optimus eſt; ſin autem, iterate ipſum coquendo donec perficiatur. Et ſciatis, quod ſi aliud quam æs noſtrum acceperitis, & aqua noſtra eum regatis, nihil efficietis. Contra autem, ſi æs noſtrum aqua noſtra rexeritis, omnia prædicta inuenietis.

Aqua corpus vertit in terram.

Heterogenea in Philoſophica arte, fugienda.

Decima octaua authoritas eſt Philoſophus Baſſen, inquiens: Introducite citrinum cum ſua vxore poſt coniugium in balneum, & ne incendatis balneum plurimum, ne ſenſu & motu priuentur. Subire facite balneum, quouſque corpus & color eorum vnum quid fiant. Deinde reddite ei ſudorem ſuum ac iterum neci date, requiemque ei conſtituite, cauentes ne fugiant. Et tunc veneramini regem, & ſuam vxorem, & nolite eos comburere nimio igne, ſed eos regite, donec nigri fiant, deinde albi, poſt rubei, vltimo fiant Venenum tingens.

Incenſio fontina opus peruertit.

Rex & regina igne Philoſophico in tres abeunt colores.

Decima nona authoritas eſt Bonellus: Hominis ſpiratio ex aere eſt: ſimiliter æs humore inſpirato, vitam ſuſcipit & multiplicatur ac augmentatur vt cęteræ res. Atque ob id dixere Philoſophi, quod æs cum comburitur, fit melius quam fuerat. Præterea æs hoc noſtrum cum primo coquitur, aqua fit: Deinde quando magis coquitur, tanto magis inſpiſſatur, quouſque lapis fit omni metallo ſupereminens. Poſtea frangitur, imbuitur, ac igne intenſiori aſſatur, quo vſque coloretur, & fiat combuſto ſanguini ſimilis: tunc numos imponite, & tinget eos in aurum. Quemadmodum enim ex ſanguine ſperma non fit, niſi diligenter in epate coquatur, ita opus noſtrum nequaquam tinctura eſt, niſi diligenter coquatur, quouſque puluis fiat, & ita putrefactione ſperma ipſum ſpirituale effectum ſit.

Æs humore aqua perennis vitã nobiliorem induit.

Lapis ſuperat omnia metalla.

Putrefactio ſperma reddit ſpirituale.

Vigeſima authoritas eſt Nitarus Philoſophus. Iubeo poſteros aurum accipere quod volunt multiplicare & renouare, deinde in duas partes

tes aquam diuidere, altera quidem ac ipſa comprimere: Illud enim æs incidens in illam aquam, dicetur fermentum auri, & ſi bene regatis, vtraque ſimul coquuntur, & liqueſiunt vt aqua, quæ coquendo congelatur, & tunc apparet rubedo. Hanc autem rubedinem ſepties imbuetis aqua reſidua, aut donec totam ſuam bibat aquam, coquite demum, donec deſiccetur, & in terram vertatur aridam, deinde in accenſo ponatur igne quadraginta diebus, quouſque putrefiat, eiuſque colores cum cinere appareant. *Diuiſio aquæ in duas partes.* *Æris in aqua ſolutio dicitur ſolis fermentum.*

Vigeſima prima authoritas eſt Barſenites, dicens: corſufle rubigini æris ſimilis eſt, & vituli vrina coquitur, quouſque corſufle natura immutetur. In ventre namque corſufle natura vera occulta eſt, & hæc vera natura, eſt ille ſpiritus tingens, quam habuit ab aqua permanente nummoſa & corruſcante. Extrahitur autem ita, terite corſufle, & aquæ ſepties imponite, donec totum bibat humorem, & vim recipiat imminentem aduerſus pugnam ignis, & tunc rubigo nuncupatur, diligenter ergo putrefacite, quouſq; puluis fiat ſpiritualis in colore ſicci ſanguinis, quem potentia ignis colorem introducat, donec inuariabili colore induatur. *Fontina cõparatur vrinæ vituli & humanæ.* *Æs ſolutum ſepties impregnatur.*

Vigeſima ſecunda authoritas eſt Zeumon, inquiens: Niſi corpus teratis, dirnatis, imbuatis, ac diligenter regatis, donec ſuam pinguedinem extrahatis, & faciatis tenuem ſpiritum impalpabilem, in vanum laboratis. Atque ob id dixere ſapientes, niſi corpora vertatis in non corpora, incorporea faciatis corporea, nondum operis huius inueniſtis principium. Fiunt autem incorporea, cum Ethelia teritur quouſque fit puluis, & hic puluis non fit niſi fortiſſima decoctione, & contritione continua, & fit igne, non manibus, cum imbibitione, putrefactione & Ethelia. Nihil aliud vobis expedit, dixerunt ſapientes, quam aquam & vaporem ſublimare: Nam cum videritis illas duas naturas purificatas aquam fieri, totumque corpus magneſiæ in aquam liquefactum, tunc certe omnia vapor ſunt: de iure autem, tunc vapor continet ſuum compar, id eſt, aqua aquam. Quare Philoſophi vtrumque vaporem nominauerunt, eo quod ſimul in putrefactione & decoctione vnita ſunt, & vnum alterum continet ne fugiat: Ergo permanentia fiunt. Nam natura occulta in corpore congelatur, & color eius variatur, ſuamque naturam exuit, & mancipatur ne fugiat. Hanc naturam, ſpiritum & animam Philoſophi appellarunt: Inſuper dixerunt, *Corpora fiãt ſpiritualia.* *Ethelia teritur concoctione.* *Ars duabus naturis indiget, quia non fit pretium abſque vili, nec vile abſq; pretio.* *Corporis natura eſt ſpiri-*

tus & anima. runt, ſpiritum humidum eſſe nigrum, coinquinatione carentem. Et ſicuti in homine eſt humiditas & ſiccitas, ſic in opere noſtro nihil aliud eſt quam vapor & aqua: propterea dixerunt antiqui, opus ex duobus eſſe, & hæc duo iuncta nonnulli vocarunt compoſitum, eo quod illa duo quatuor ſunt: ineſt enim ſiccitas & humiditas, ſpiritus & vapor.

Ex duobus coniunctis fiunt quatuor.

Vigeſima tertia authoritas eſt Philoſophus Aſſetes: Aliquando æs vocant arenam, alias etiam lapidem, & in toto regimine nomina variant; tamen natura & humiditas fiunt aqua, & deinde lapis ſi bene commiſceantur: quia quod leue & ſpirituale eſt, ſurſum ſublimatur; quod vero ponderoſum & ſpiſſum, deorſum in vaſe remanet. Hæc autem eſt contritio Philoſophorum, quæ fit decoctione non manu. Et ſcitote, quod niſi omnia in puluerem vertatis, nondum contriuiſtis: coquite ergo quouſque conteratur, & puluis fiat.

Spiritualia tendunt ſurſum, corporalia vero deorſum.

Contritio noſtra eſt Philoſophica concoctio.

Vigeſima quarta authoritas eſt Agadmon Philoſophus, dicens: Coquite æs, donec leue corpus fiat & impalbabile, ac ſuo vaſi imponite; deinde quinquies vel ſepties ſublimate, donec aqua deſcendat, ſcientes quod cum aqua puluis fit, diligenter contritum eſt. Quod ſi dubitatis quomodo aqua puluis fiat, ſcitote quod intentio Philoſophorum eſt, vt corpus quod non erat aqua, antequam caderet, ſimul cum aqua, & aqua aquæ miſceatur, & fiat vnum. Sciendum præterea, quod niſi vtrumque in aquam vertatis, ad opus pretioſum non peruenietis. *Oportet enim corpus flamma ignis occupatum vt diruatur, & debile fiat cum aqua in qua eſt, donec fiat totum aqua.* Ignari autem cum audiunt nomen aquæ, putant aquam nubis eſſe: quod ſi libros noſtros legerent, ſcirent vtique aquam eſſe permanentem, quæ abſque ſuo compari cum quo facta eſt vnum, permanens eſſe non poſſit. Hæc autem eſt aqua, quam Philoſophi aquam auri nuncupauere, igneum venenum, bonum multorum nominum, arenam, quam Hermes ablui iuſſit multoties vt ſolis nigredo deleatur, quam in ſolutione corporis acceperat.

Aqua permanens ſoluit æs in aquam.

Corpus in aquam verſum fit vnũ cum fontina.

Aqua gaudet ſuo compari, quia & hoc in principio aqua fuit.

Vigeſima quinta authoritas eſt Philoſophus Aſſlictus: Doctrinæ filii ſcitote, quod totum opus & regimen non fit niſi aqua, cui miſcete Magneſiæ corpus, & vaſi ſuo imponite, & os diligenter claudite, ac leui coquite igne, quouſq; liquefiat, & in aquam vertatur: calore enim aquæ facile totum aqua fiet. Videntes autem nigredinem aquæ imminere

Aqua permanente ſoluitur Magneſia Philoſophorum.

minere, ſciatis quod corpus iam liquefactum eſt; Iterum ſuo imponite vaſi, & quadraginta coquite diebus, quouſque & aceti & mellis bibat humorem. Poſtea abluite & nigredine priuate, quouſque lapis fiat tactu ſiccus. *Corporis liquefactio in nigredine latet.*

Vigeſima ſexta authoritas eſt Cranſes, qui ait: Sapientes, accipite æs noſtrum, & cum prima parte aquæ, ſuo imponite vaſi, & coquite quadraginta diebus, ac ab omnia munditia mundate, & coquite donec peragantur dies, & lapis fiat ſine humore. Deinde coquite donec remaneat fæx, poſtea abluite aqua, qua abſumpta dimittite, vt putreſcat in ſuo vaſe, donec videatis quod quæritis, nempe ſatis nigrum, regite poſtea aceto & nitro, vt fiat ſatis album, regite aqua permanente vt fiat ſatis rubeum, coquite vapore donec lapis fiat corruſcans, habens ſplendorem: hoc vbi videritis, maximum habebitis arcanum. *Prima concoctio lapidis peragitur 40 diebus. Poſt coctionem lapidis, fiat ablutio vt per putrefactionẽ appareat nigredo.*

Vigeſima ſeptima authoritas eſt Epiſtes, qui inquit: Animaduertite filii doctrinę, qualiter Hermes Philoſophorum caput dixerit, cum docuit naturas commiſcere: Dixit enim: Accipite lapidem auri, & humori commiſcete (qui eſt aqua permanens) ſuoque vaſi imponite ſuper leuem ignem donec liquefiat: deinde dimittite donec areſcat, & aqua cum arena ſe inuicem contineant, tunc fiat ignis intenſior, quouſque areſcat & terra arefiat: Hoc peracto, ſcitote arcani eſſe initium: Hoc autem multoties facite, donec pereant aquæ partes duæ, & colores vobis appareant. Et ſcitote quod dealbatio non fit niſi decoctione, atque ob eam cauſam reperitur, conterendo & imbuendo frequentiſſime. Iubeo autem ne ſimul aquam fundatis ne yſir ſubmergatur, ſed paulatim infundite, terite, & deſiccate, & hoc ſæpe facite, donec areſcat, & in puluerem expectati coloris vertatur. *Hermes pater Philoſophorum. Lapis Philoſophorum ab auro. Conſumptis partibus duabus aquæ vitæ, colores apparent lapidis.*

Vigeſima octaua authoritas eſt Baccaſſer. Dixerunt Philoſophi, commiſcete, coquite, dealbate, terite, aſſate, coagulate, & terite Etheliam ac rubiginem facite: verba plurima ſunt, regimen tamen vnum eſt. Si igitur vultis veritatem inuenire, non eſt opus illa operis diuiſione, ſed tantummodo hoc curate, complexionem aptate: deinde multo tempore leniter coquite, neque decoctionis & imbibitionis vos tædeat, quouſque videatis Yxir in Tyrium & regium veſtitum decoratum. His verbis quamuis mortua ſunt, ineſt tamen vita intelligentibus. *Multa ſunt apud Philoſophos verba, verum vnũ ſaltem regimen. Mors & vita ineſt lapidi.*

Vigeſima nona authoritas eſt Hyargus: qui ait: Aes de quo prædixerunt Philoſophi, non eſt vulgi, neque vulgi ſtannum; verum corpus *Fontinam*

Sal nitri vel vitri pro magneſiam intelligũt Philoſophi.

eſt noſtrum, quod oportet corpori Magneſiæ admiſcere, vt coquatur & teratur abſque tædio, donec lapis fiat. Deinde lapis ille iterum in vaſe ſuo teri debet aqua vitæ & nitri, & totus diruitur. Oportet autem vos habere aquam continue, qua quanto magis coquitis, tanto magis inſpergatis, quouſque æquiparetur rubiginem, quæ eſt operis fundamentum. Hanc coquite & Ægyptiaco terite aceto, & vtrumque vel æs ipſum, vel ipſum acetum & aquam æs vocate.

Acetum Ægytiacum pro fontina dicitur.

Trigeſima authoritas eſt Cadmon, inquiens: Id eſt æs, quod in quatuor vertitur, & ex vna re eſt; oportet igitur accipere ex ære noſtro partem vnam, & ex aqua permanente, quæ etiam æs vocatur, tres partes. Deinde commiſce aceto, & coquite tamdiu, quouſque inſpiſſentur, & vnus fiant lapis: deinde continue coquite, & imbibite, donec terra & puluis fiat Tyrius.

Res vna ex quatuor elementis.

Æris par vna, aquæ partes tres.

Trigeſima prima authoritas eſt Aſcanius Philoſophus, dicens: Duo nos coniungere oportet, quam coniunctionem Philoſophi comparauerunt coniugibus, ex quorum amplexu reſultat aqua aurea; Irritate bellum inter æs & argentum viuum donec ad interitum veniant, & corrumpantur, tunc æs argentum viuum concipiens, coagulat ipſum. Argentum vero viuum concipiens æs, congelatur: deinde corpus vtriuſque diruitur, nec puluis fit diligenti & multa imbibitione & decoctione. Rubeum maſculum vero fœminæ, quæ ex vapore eſt, coniungite, donec maſculus & fœmina fiant Ethelia. Qui enim per Etheliam eos in ſpiritum vertit, deinde rubeos facit, omne corpus tingit, eo quod cum corpus diligenter teritur, munda ex eo anima ſpiritualis ac ſublimis extrahitur, quæ omne corpus tingit, & eſt ſulphur naturæ, quæ variis nominibus nuncupatur.

Coniugium Philoſophicũ auream fõtinam demonſtrat.

Anima ſpiritualis in lapide corpora tingit, quia ſulphur eſt fixiſſimum naturæ.

Ethelia pro aqua permanente volunt aliquando Philoſophi.

Trigeſima ſecunda authoritas eſt Dardaris Philoſophus, dicens: inueſtigatores non poſſunt extrahere occultam naturam illam ſulphuream, niſi per Etheliam, qua corpora fiunt non corpora coquendi continuitate, & ipſius Etheliæ ſublimatione: corporibus bene tritis & exaltatis, fit Ethelia natura, calorem non fugiens, ſed tingens æs. Sunt etiam ſulphura animæ occultæ in quatuor elementis, quæ per artem extractæ, ſe inuicem continent naturaliter & coniunguntur. Si autem occultum quod eſt in ventre ſulphuris aqua regatis, & bene mundetis, occultum obuians ſuæ naturæ lætatur, ſimiliter aqua pari ſuo: ſed hæc quatuor non tinguntur, verum quintum tingit.

Anima ſulphuris occulta aqua mundanda.

Quatuor elementa non tingunt ſed quintum ex ijs creatum.

Trige-

Trigeſima tertia authoritas eſt Moſius dicens: Hoc vnum, quod ſæpe nominatum eſt, Philoſophi multis nominibus nuncuparunt, aliquando duobus nominibus, quandoq; etiam tribus nominauerunt: vnum quidem eſt argentum viuum igneum: Duo, corpus in eo compoſitum, & tertium eſt aqua ſulphuris, qua abluitur, & teritur, ac regitur vnum, donec opus peragatur. Argentum viuum quod tingit aurum, aliquando eſt cambar id eſt magneſia, aliquando auripigmentum ſeu ſulphur quod aſcendit de compoſito miſto.

Argentum viuum tingit aurum.

Auripigmentum eſt ſulphur quod aſcendit de compoſito miſto.

Trigeſima quarta authoritas eſt Plato, inquiens: Cauete cum corpora ſoluitis, ne comburatis, quia oportet coquendo abluere ea aqua marina, quouſque totum eorum ſal in dulcorem vertatur, & clareſcat ac tingat. Spiritu itaque ſeparato à corpore, in altero ſpiritu occultus, factus eſt vterque fugiens, quod ſapientes expreſſerunt his verbis: fuge, ianuam reſerate non fugienti. Conuertens namque ſulphureum in ſpiritum ſimilem ſibi, fit vterque fugiens: Non fugientes autem ſimiliter fiunt: quia per ignis interceſſionem ſe inuicem amplexantur & continent. Accipite itaque ea quæ non fugiunt, iungite, & abluite corpus in corporeo, & corpore carente, corpore ſolidate, quouſque vertatis ipſum in corpus, corporibus non fugientibus: & vertite terram in aquam, aquam in ignem, ignem vero in aerem, & celate ignem in intimis terræ, terram vero in aeris ventre, & calidum miſcete humido, ſiccum vero frigido: quia natura naturam ſuperat; deinde vero natura naturæ congaudet: tandem natura naturam continet; continens autem omnia terra eſt. Cum enim quatuor naturæ in cœlum aſcenderunt, rurſus tandem deſcenderunt, ita vt ignis in aerem, aer in aquam: aqua in terram incidat: finis itaque totius operis pulnis ac cinis fiunt.

Corpora ſoluenda aqua marina.

Duorum ſpirituum fiat vnio.

Sulphur conuertatur in ſpiritum fugientem.

Corpora fiãt incorporea.

Ex terra fiat aqua.

Ex aqua ignis.

Ex igne aer.

Ex aere lapis artificioſus.

Trigeſima quinta authoritas eſt Aſtomanus, dicens: Rubigo eſt rubefactio in ſecundo opere, quod ex ſolo auro fit: In primo enim rubiginem facere, eſt dealbare opus, in quo Philoſophi iuſſerunt poni auri florem, & aurum æqualiter.

Lapidis rubedo ab ære ſolari.

Trigeſima ſexta authoritas eſt Morfoleus, qui ait: Oportet lento igne primum humiditatem comburi, vt exemplo nobis monſtratur in generatione pulli, & vbi augmentatur ignis, vas vndique obduretur, ne corpus æris, & ſpiritus eius fugiens extrahatur, & hoc inuenerunt ſapientes, cum dixerunt: Accipite argentum viuum ex æris flore, quem, ſcili-

Humidum radicale præparatur per combuſtionem Philoſophicam.

Flores æris eſt igneum venenum, ab hominibus ex ære Philoſophico extractum.

ſcilicet æris florem, noſtri aquam dixerunt, & igneum venenum ab hominibus extractum eſt. Et iterum dixerunt: cum omnia vnum fiunt, facta ſunt corporea incorporea, & è conuerſo. Præterea dixerunt, quod omne corpus diſſoluitur cum ſpiritu, cui mixtum eſt, & procul dubio ſimiliter fit ſpirituale: & omnis ſpiritus à corporibus alteratur & coloratur, cui ſpiritui color tingens, ac contra ignem conſtans miſcetur.

Argentum viuũ requirit tincturam.

Combinatio argenti viui cum argento viuo.

Trigeſima ſeptima authoritas eſt Yximidius, dicens: Aes non tingit, cum tamen tingitur tingit: eo quod argentum viuum, cum ſuæ miſcetur tincturæ, tingit. Aqua munda vmbram æris delet. Item: Argentum viuum argento viuo jubeo miſcere, quouſq; vna eademq; aqua fiunt munda, ex duobus compoſita: Hoc eſt maximum arcanum.

Aqua permanens quãuis multifariam appelletur, aqua eſt & permanet.

Aqua ſublimatur cum corpore inſito.

Trigeſima octaua authoritas eſt Eximenus, Philoſophizans: multis & omnibus pene metallorum nominibus Philoſophi aquam noſtram, & opus noſtrum nuncupauerunt: vtcunq; autem vocent, ſemper ipſam aquam ſignificant. Ipſa aqua cum rebus ſuis in vaſe ſuo poſita, prohibet ne res comburantur, & quanto magis ipſę res flamma occupantur, tanto magis in aquæ intimis abſconduntur, ne ignis calore lędantur, Aqua autem eas in ſuo vaſe recipit, & ignis flammam ab eis repellit. Et ita rebus cum aqua diligenter tritis, Ethelia ſcandit, & opus deinceps ſola imbibitione aquæ ad verum operis finẽ perducit.

Aqua ſulphure concoquenda.

Concoctio ſulphuris producit rubiginem.

Trigeſima nona authoritas eſt Anaxagoras, dicens: Notifico vobis, ſitiens & ad bibendum apta eſt Ethelia, quæ præcedente ſulphure cocta eſt: vitreo ergo vaſi imponite, & coquite quouſque cambar fiat: Iubeo autem vos continue coquere, & iterate, nec vos tædeat. Et ſcitote, quod operis huius perfectio eſt aqua ſulphuris, quæ cum eo ſulphure coquitur, donec rubigo fiat. Omnes enim Philoſophi dixerunt: Qui poteſt aurum in rubiginem vertere, veneni propoſitum iam inuenit: qui vero minime, in nihilo eſt.

Æs numoſum aurificum cũ fontina coquitur ad lauãdum regem & reginam.

Quadrageſima authoritas eſt Aziratus, aiens: Iubeo poſteros de numis accipere, quos Philoſophi fecerunt, mixtis æris partibus, & vaſi ad coquendum imponere ipſo vaſe clauſo optime: Tum vero cum æs numis contritum, & in aquam verſum eſt, nigredo apparebit de Kuhul, quæ de nigredine numorum eſt, & nigredine conſumpta pretioſa albedo illis apparebit: deinde coquendo deſiccentur, quouſque in lapidem vertantur.

Quadra-

Quadrageſima prima authoritas eſt Obſemeganus, qui ait: Argentum viuum apud viſum album eſt, cumque autem fumus ei aduenit vertitur in rubeum & fit cambar. Quare ars eſt, ſecundum quam iuſſere Philoſophi aurum numoſum facere, & eum calcinare, ſublimare, figere, terere, dealbare, coagulare, coquere, & in rubeum vertere, & vocauerunt Etheliam ignem, & vas cribrum, aquam ſulphuris copulam: & hoc totum nihil aliud eſt, quam contritio & dealbatio. *Argentum viuum Philoſophorum albicās et per præparationem rubeū.*

Quadrageſima ſecunda authoritas eſt Arzoch Philoſophus: Niſi res igne conterantur, Ethelia non aſcendet, & ea non aſcendente, nihil facitis. Videtis enim quod ventus meridiei plurimus cum exaltatur, nubes ſublimari facit, mariſque vapores eleuat. Hoc eſt vas & teſta, in qua ineſt ſulphur incombuſtibile. Moneo autem vos vt argentum viuum, quod ex pluribus eſt confectum, congeletis, vt duo tria fiant, & quatuor vnum, ac duo vnum. *Aqua fiat aſcenſio, veluti maris eſſet exhalatio, & in aera ſublimatio.*

Quadrageſima tertia authoritas eſt Pithem, qui inquit: Dico, quod cum magiſter de aqua iſta primo tractaſſet, poſtea in fine libri ſui loqui voluit de fermento auri. Quare mirum eſt, cur inuidi finem ante principium in ſuis tractatibus poſuerunt, præcipiendo in auri fermento aquam ſulphuris mundam cum aliquantulo ſuæ gummæ commiſceri. Præterea putrefactionem omiſerunt, de qua pauca dicam. Putrefactio non fit abſque humido & ſicco, & ex vtroque naſcitur operis principium, licet in tres partes inuidi hoc opus diuiſerunt. *Duo ſufficiunt ad operis Philoſophici perfectionē. Azoth & ignis. Per putrefactionem operis principiū declaratur.*

Quadrageſima quarta authoritas eſt Conſtans, dicens: Certum eſt hoc opus quatuor habere naturas, quæ ſunt, ignis, aqua, aer & terra: quæ niſi habeantur, nihil vnquam generatur, nec quicquam abſoluitur in arte. Iungite ergo ſiccum humido, hoc eſt, terram & aquam, & coquite igne & aere, quouſq; ſpiritus in anima deſiccetur: ſcientes quod tenue tingens ſumit virtutem ex tenuiſſima terræ, aeris & aquæ parte, & exſiccatur. Hic enim eſt modus operis noſtri, vt omnia in terram vertatur. *Generatio lapidis ex quatuor conſtat qualitatibus. Operis Philoſophici modus perfectus aſſeritur.*

Quadrageſima quinta authoritas eſt Aſtratus, dicens ac referens totum proceſſum auri potabilis, tali modo: Qui veritatem vult aſſequi capiat ſolis humorem & ſputum Lunæ. Veritatem dico, nec aduerſa adfero: numos enim, quos Philoſophi capere iuſſerunt, numi Hermetis ſunt, de quibus partem ſumi iuſſit, & ex ære Philoſophorum partem, & *Æs Hermetis ſolis humor. Sputum Lunæ argentum viuum. Numi hermetis.*

numis

Caput corui nigredo. *Cygnus albedo.* *Cinis Philoſophicus.* *Salamandra rubedo.* *Spiritus fiũt corpora, & corpora ſpiritus.* *Fugitiuum fiet fixum.*

numis miſcere, ac vaſi imponere, obſtructo diligenter ore, & coquere ſeptem diebus. & tunc vertitur æs in numos. Coquatur ergo iterum, & non tædeat vos decoctione: poſtea aperiatur vas & nigredo inuenietur; qua abſumpta apparebit albedo nobiliſſima. Poſtea ponatur in locum ſuum, & iterum coquatur, donec lapilli in ſiccum vertantur, poſtea coquatur igne fortiori, quouſque lapis durior fiat, & confringatur, ac in cinerem vertatur, ô quam pretioſus eſt cinis ille. Viri ſapientes, intelligite illud, aquæ iterum ſuæ coquite, donec liquefiat. Poſt coquite ipſum, & imbuite ipſum cum aqua permanente, donec compoſitio dulcis & ſuauis ac rubea appareat. Poſtea imbuite, donec humida fiat; demum coquite igne fortiori, & vt dictum eſt os vaſis claudite. Hoc eſt regimen, quo corpora fugientia, non fugientia fient, & ſpiritus in corpora, & corpora in ſpiritus vertuntur, & ſe inuicem nectuntur, ac vltimo fient corpora ſpiritus, animam habentes, & tingentes, ac germinantes. Quapropter diligenti opera æs dealbate aqua permanente, donec accidat ei rubigo, & congeletur, fiatq; corpus Magneſiæ: deinde coquite, donec totum corpus confringatur, & ita fugiens vertetur in cinerem, & efficietur æs vmbra carens, & tinctura Philoſophorum.

Theſaurus maximus in arena maris rubea, & ſputo Lunæ. *Solis influentia ingreditur lapidem.*

Quadrageſima ſexta authoritas eſt Anaſtratus, dicens: Nihil eſt pretioſius arena maris rubea, & eſt ſputum Lunæ, quod ſolis lumini iungitur & congelatur. Et quanto plures tranſeunt dies, tanto fortius congelatur, & non comburitur. Solis enim beneficio coctum congelatum eſt, & albedo illa præſtantiſſima facit eum terrenum ignem ſuperare.

Fontina regem includit, & ex ſene facit iuuenem. *Natura opificio anima ſenis redditur iuuenilis.*

Quadrageſima ſeptima authoritas eſt Balgus, qui ait: Accipe illam arborem albam, ædifica ei domum rotundam, tenebroſam, ex rore circundatam, & impone ei magnæ ætatis hominem centum annorum, & claude domum, ne ventus aut puluis ad eos perueniat: deinde dimitte eos in ſua domo octoginta diebus: dico vobis in veritate, quod ſenex ille non ceſſat comedere de fructu arboris illius, donec iuuenis fiat. ô quam miranda natura, quæ illius ſenis animam in corpus iuuenile transformauit, & pater filius factus eſt: *Benedictus ſit creator optimus.*

Coitus maſculi & fœ-

Quadrageſima octaua authoritas eſt Bodillus, inquiens: Sciendum eſt omnes diſcipuli, quod ex elementis non fit vtile abſq; commixtione

maris

maris & fœminæ, & regimine caloris: quia ſperma generatur ex ſanguine & libidine; viro namque mulieri commixto vteri humore ſperma nutritur, & ſanguine humectante & caliditate, partus quadraginta noctibus formatur. Si enim humiditas & calor non eſſent, ſperma non maneret, nec fœtus perageretur. Deus autem illum ſanguinem & calorem ad nutriendum ſperma conſtituit, quouſque extrahat ipſum ad libitum. Fœtus autem extractus, non niſi lacte nutritur, & igne, per ſe & paulatim dum paruulus eſt, & quanto magis exuritur, oſſibus confortatis, in iuuentutem decutitur: in quam perueniens ſibi ſufficit. Et ſcitote quod abſque calore nihil vnquam generatur, & quod balneum intenſi caloris perire facit: ſi vero frigidum ſit, fugiat: ſi autem temperatum ſit, corpori conueniens & ſuaue eſt: Quare leues fiunt, & aluntur & caro augmentatur.

mella igne natura cooperante generat natū Philoſophicum.

Fœtus Philoſophicus, lacte columbino nutriendus, & igne ſalamandrino fouendus eſt.

Quadrageſima nona authoritas eſt Moſcus, dicens: Nulla inſtrumenta fiunt niſi ex noſtro puluere albo, ſtellato, ſplendido, & ex lapide candido: à quo puluere fiunt apta inſtrumenta pro ouo: non tamen nominauerunt ouum, vel cuius auis ouum ſit. Porro eorum regimen, quod diximus, difficilimum inquiunt eſt: nam ſi compoſitum plus quam oportet regatis, eius lumen à pelago ſumptum extinguitur: & ideo iuſſerunt Philoſophi hoc opus ſubtili meditatione regi. Accipite ergo & regite ipſum Luna & arenæ imponite: quouſque dealbetur, ſcientes, quod niſi patientiam habeatis, errabitis in eius regimine, & corpus corrumpetis. Coquite leni igne donec appareat album, deinde aceto extinguite, & tum videbitis vnum à tribus ſociis dimiſſum. Et ſcitote quod primum commiſcet, ſecundum comburit, tertium liquefacit. Iungite ergo primo nouem partes de aceto cum caleſcit vas, & iterum nouem partes, cum calefactum eſt vas, apponite.

Aliquando fit comparatio lapidis cū ouo, & aliquando pro inſtrumento vitreo ouali ouum indigitatur à Philoſophis.

Ex tribus principiis vnum reſultat arcanum arcanorum.

Quinquageſima authoritas eſt Rarſon dicens. Omnis noſtra ſcientia eſt maſculi & fœminæ: & maximum noſtrum arcanum eſt Magneſia: Diligenter igitur ipſam Magneſiam in ſuo vaſe coquite, quouſque totum coaguletur, & ſeipſum contineat. Et ſi audieritis pelagus nominari, ſcitote quod id humorem & aquam ſignificat, & nigredinem quæ ablui debet, numos vocant.

Maſculi cum fœmina congreſſio, facit eclipſin, vnde prodigia & miracula in inferioribus exoriuntur.

Quinquageſima prima authoritas eſt Agadimon, ait enim; Coquite æs donec exeat nigredo, quam numum vocant, & res artis noſtræ, bene miſce-

Æris ſolutio & co[..]io in nigredinem.

plumbum ſapientum demonſtrat.

miſcete, & inuenietis nigredinem ſtatim, quæ eſt plumbum ſapientum, de quo ſapientes in libris ſuis multa tractauere.

Ignis balnei frigidus requiritur.

Quinquageſima ſecunda authoritas eſt Orſulus, qui dicit: In principio miſcendi oportet elementa cruda, ſyncera, & amœna, & recta ſuper ignem lentum commiſcere, & cauere ignis intenſionem, donec ſeipſa contingant elementa, ac plane complexione paulum morari decet, quouſque in illo leui igne deſiccentur. Poſt primam autem combuſtionem oportet æs ablui ac mundificari, & in igne dealbari, quouſque omnis res fiant vnus color: cui poſtea oportet vos totius humoris reſiduum miſcere, & tunc eius rubor exaltabitur. Elementa igitur igne diligenter cocta lætantur, & in alienas vertuntur naturas, eo quod liquefactio eſt caput huius artis, & quod liquefactum eſt, fit non liquefactum, humidum vero ſiccum, & ſpiſſum corpus ſpiritus, & ſpiritus fugiens fortis contra ignem pugnans. Quare conuertite elementa & quod quæritis inuenietis. Conuertere autem elementa, eſt humidum facere ſiccum, & fugiens fixum. His peractis hac diſpoſitione dimittantur deinceps in igne, quouſque ſpiſſum attenuetur, & rarum tingens remaneat. Et ſcitote quod elementorum mors & vita ab igne fiunt, & quod compoſitum generat ſeipſum, & in ſe ipſo germinet id quod quæritis, nempe colores croci & coralli noſtri: quibus apparentibus, vltimo miracula videbitis, & hoc quouſque tyrius color peragatur, donante Deo, cui laus in æternum.

Æs abluendum & igne dealbandū.

Elementorū lætitia eſt coctio.

Conuerſio elementorum.

Elementorū mors & vita ab igne.

Definitio artis eſt corporis liquefactio, & animæ à corpore ſeparatio.

Quinquageſima tertia authoritas eſt Emiganus: Comburite æs, comburite argentum viuum, & comburite aurum. Comburere non eſt niſi vnum, ſcilicet dealbare, & rubeum facere eſt, viuificare. Definitio huius artis eſt corporis liquefactio, & animæ à corpore ſeparatio, eo quod ęs noſtrum habet animã & corpus, ſicut homo. Oportet ergo dirui corpus, & animam ab eo ſeparari: proinde dixerunt Philoſophi, corpus non penetrat corpus: verum ſubtile naturæ, & eſt anima ipſa, quæ corpus penetrat & tingit. Saturni ſplendor dum ſcandit in aera, non apparet niſi tenebroſus, & Mercurius radiis ſolis occurrit: deinde argentum viuum virtute ignea corpus viuificat & perficit.

Saturnus in ſublimatione tenebroſus.

Apud quoſdam Philoſophos maxima eſt, obſcu-

Quinquageſima quarta authoritas eſt Attamanus: Accipite Alzum, & lapides marinos veteres, & aſſate carbonibus, quouſque albi fiant, & extinguite aceto albo: ſi Alzon fuerint vnciæ viginti quatuor, extinguite calorem illorum, tertia parte ſui, ſcilicet octo vnciis, & aceto

terite

terite albo per quadraginta dies. Opus vero ſecundum fit à mandato & abluto corpore. Sed huic operi ſecundo acetum nolite imponere, ſed dimittite ipſum coqui, donec acetum ſuum totum biberit, & terra fixa fiat vt terra Ægyptiaca. Et ſcitote, quod operum aliud citius coagulatur, aliud vero tardius, hoc autem accidit ex coquendi diuerſitate: Si enim locus vbi coquitur, humidus & roſcidus fuerit, citius congelatur: ſi vero ſiccius, tardius: mediocritas igitur quærenda.

ritas, quoniam non omnibus data eſt ſapientia doctrinam Philoſophicã aperte declarandi.

Quinquageſima quinta authoritas eſt Florus: Signum primæ decoctionis, eſt ſui ruboris extractio. Cum totum videritis nigrum, ſcitote quod in illius nigredinis ventre albedo occulta eſt, & tunc oportet vos albedinem illam extrahere ab ipſa nigredine ſubtiliſſime. In ſecunda vero decoctione ponatur illa albedo in vaſe, cum ſuis inſtrumentis, & coquatur leniter, quouſque omnia alba fiant. Cumque albedinem illam ſuperuenientem in vaſe videritis, certi eſtote, quod rubor in ipſa albedine occultatus eſt: & tunc non oportet vos illam abſtrahere, vel finem coquendi facere; ſed coquere, quouſque totum fiat rubeum altiſſimum. Prima nigredo ex natura mortach fuit, & ex illa nigredine exortus eſt rubor, qui rubor nigrum emendauit, & pacem inter fugiens & non fugiens compoſuit. Res cruciata in corpore mergitur, & vertit ipſum in naturam alterabilem. Et ſcitote, quod illud ſulphur corpus denigrans non poteſt tingi, nec tractari, ſed id tractat & tingit. Et ſcitote, quod illud quod denigrat, eſt quod non fugienti aperit ianuam, & in fugiens cum fugientibus vertit: quod alias nominamus etiam aquam ſulphuris, vertens æs in colores inalterabiles & indelebiles.

Hæc authoritas occultat ſententiam.

Prima decoctio eſt æris extractio.

Secunda decoctio eſt æris dealbatio.

Tertia decoctio eſt lapidis albi rubificatio.

Pax componenda inter fugitiuum & corporeum.

Aqua ſulphuris transmutat æs in colores inalterabiles & indelebiles.

Quinquageſima ſexta authoritas eſt Mandinus: Qui parce regit æs, eiuſque ſcit complexionem, extrahit ex eo naturam, omnes naturas ſuperantem. Natura natura lætatur, natura naturam ſuperat, & natura naturam continet: & tamen non ſunt diuerſæ naturæ, nec plures: verum vna tantum, forma differens ſuas habens res in ſe, aliis aliiſq; accidentibus, quibus operatur, quod eius naturæ congruit. Proinde bene fecit Magiſter, quod ab vno orditus eſt, & vno finiuit. Deinde illas vnitates aquam ſulphuream nuncupauit, totamque naturam vincentem.

Natura perfecta omnes naturas ſuperans.

Principium cum ſuo fine correſpondet in arte Alchymiſtica.

Quinquageſima ſeptima authoritas eſt Archelaus, qui refert ita: Perbelle deſcripta eſt aqua ſulphuris munda: niſi enim ſpiſſa corpora diru-

Aqua ſul-

 antur

phuris in tenuiſſimum ſpiritum corpus reſoluere potens eſt.

antur à natura corpore carente, donec fiant corpora incorporea, & velut tenuis ſpiritus, non poteſtis illam animam tenuiſſimam ac tingentem extrahere, quæ in intimo ventris occulta eſt. Et ſcitote, quod niſi corpus diruatur quouſque moriatur, & ex eo ſuam abſtrahatis animam, quæ eſt ſpiritus tingens, nequaquam corpus eo tingere poteſtis.

Flores æris in compoſitione cõbinata vnam abeunt in tincturam.

Auripigmẽto non inepte comparatur lapis.

Tota artis ſciẽtia in diſterio Hermetico perfecta ſita eſt.

Quinquageſima octaua authoritas eſt Philotis, inquit enim: Nihil aliud vobis ſignificamus, quã Albar æris eo quod tingit omne corpus quod in compoſitionem introiuit. Compoſitio autem duplicis eſt complexionis: vna enim humida, altera vero ſicca. Cum proinde coquitur, vnum fiunt, & dicitur bonum plurimorum nominum: cum vero rubeum fit, auri flos dicitur & auri fermentum, aurum coralli, & aurum roſtri. Dicitur etiam redundans rubeum, ſulphur, & rubeum auripigmentum. Dum autem crudum permanet, plumbum æris dicitur, virga metalli ac lamina. Eſt autem totum Magiſterium, *vt ſuperius fiat inferius, & inferius ſuperius fiat*, & coquatur, donec plumbum æris fluat cum fermento, in principio vel medio, vel fine adhibito, & tunc tingit, vt cum cera fluet proiectus.

Separatio hæc Philoſophica eſt eius ſublimatio, aſcenſio & deſcenſio.

Tinctura circulũ mundi delineat miraculosũ.

Quinquageſima nona authoritas eſt Agmon, dicens: Qui non liquefacit & coagulat, multipliciter errat. Denigrate ergo terram, & ſeparate eius animam & aquam, & poſtea dealbate, & inuenietis quod quæritis. Qui terram nigrat, & album igne diſſoluit, donec fiat gladius denudatus: Et qui prius, dealbatione eius completa, ei animam inducit, totumque rabido igne figit, poſtquam liquefactum fuerit, felix dici merebitur, & ſuper mundi circulos exaltari.

Conceptio Philoſophica eſt pretioſiſſima margarita auri.

Sexageſima authoritas eſt Diamedes, qui ait: Coniungite maſculinum ſerui rubei filium ſuæ odoriferæ vxori, & iuncti artem gignent, quibus nolite introducere alienum, nec puluerem, nec aliam rem, & ſufficiat vobis conceptio, & verus filius naſcetur. ô quam prætioſiſſima eſt ſerui illius rubea natura, ſine qua regimen conſtare non poteſt.

Corſufle eſt Philoſophorũ Magneſia.

Numus de natura ferri, plumbi & ſtanni.

Sexageſima prima authoritas eſt Nephitus, inquiens: Corſufle eſt caput huius operis, non initium verum, ſed poſt complexum rite ita vocatur. Quapropter corſufle eſt totum compoſitum, quod oportet ſepties aſſeri, & tunc omne corpus tingit & vocatur numus, aut ferri flos, etiam plumbum, ſtannum, & mille nominibus à Philoſophis nominatur.

Sexageſima ſecunda authoritas eſt Lucas, aiens: Accipite album ſulphureum, & ſolem album, & rore fumi dealbate, vel albi ſolis florem aſſate, donec candidiſſimus fiat. Et ſcitote, quod ſolis flos albus Ethelia eſt, aſſate ipſum per dies ſeptem, donec fiat vt marmor corruſcans: quo completo, habebis maximum arcanum, eo quod ſulphur ſulphuri mixtum eſt, & propter propinquitatem matrimonii inter ſe: quia naturæ ſuis naturis obuiantes lætantur. Accipite igitur Martec, & dealbate ipſum fumo, aceto, & aqua permanente: deinde aſſate, & coagulate: tamen non liquefiat in igne fortiori, & claudite os vaſis diligenter, ne exeat flos, ſed ſuo propinquo ſocietur & eius albedinem intendi faciat. Cauete autem ignis intenſionem, quoniam ſi intendatis ignem ante terminum, rubeum fiet, quod non proderit, cum in initio regendi quærenda eſt albedo, coquite poſtea ipſum, & rubeum facite: ignis vero ſit leuis in dealbando, donec coaguletur, & cum coagulatum eſt, tum vocamus ipſam animam, eo quod citius à natura in naturam conuertitur.

Solis flos albus Ethelia Philoſophorum.

Solutio æris in florem.

Ignis gradus quatuor; vltimus rubedinem producet.

Sexageſima tertia authoritas eſt Aſſuberes, dicens: Accipe animal, cuius aqua tyrius color eſt, & regite ipſum leni igne, vt conſuetum eſt, donec terra fiat, in qua parum eſt coloris. Volentes igitur ad tyriam tincturam peruenire, ſumite eius humiditatem, quam eiecit, & ponite totum in vaſe cum eodem. Deinde coquite ipſum aqua marina, donec humeſcat: deinde humectatum dimittite, poſtea denuo ipſum imbuite, & paulatim deſiccate, & aliter coquendo, humectando, imbuendo, & deſiccando, eius regimen obſeruate donec ſuum totum abibat humorem, & dimittite eum in ſuo vaſe per dies ſeptem, donec color tyrius appareat. Et ſi vultis vt ſit alterius coloris, quam fuerat, ponite gumam in aquam permanentem, & ipſam per vices tingite, deinde in ſole deſiccate; deinde aquæ prædictæ reddite, & magis tyrius color intendetur. Et ſcitote, quod non tingetis colorem purpureum niſi in frigido. Accipite ergo aquam, quæ eſt de frigoris natura, & in ea Lunam decoquite, donec tincturæ vim accipiat ab aqua, quam aquæ florem nuncupauere Philoſophi. Propoſitum ergo verum ſit in illa aqua: In ea ponite quod in vaſe eſt dies & noctes, donec pretioſiſſimum tyrium veſtiat colorem.

Metalla etiam animalem ſpiritum ſecū gerunt.

Color tyrius eſt inſtar ſerpentis variabundus.

Aqua permanens non ſolum de natura frigoris, ſed etiam de natura caloris eſt.

Sexageſima quarta authoritas eſt Frictes, qui ait: Eſt acetum acerrimum, quod aurum facit eſſe merum ſpiritum, ſine quo aceto nec

Acetum Phi-

loſophorum ſoluit aurum in merũ ſpiritum. albedo, nec nigredo, nec rubedo conſiſtit: & cum miſcetur corpori, continetur, & vnum fit cum eo, & vertit eum in ſpiritum, ipſumque tingit tinctura ſpirituali, quæ nunquam deleri poteſt; ſi autem corpus poſueritis ſuper ignem ſine aceto, comburetur & corrumpetur. Sicuti etiam quod humor primus eſt frigidus: cauete ergo ab igne, quoniam inimicus eſt humori. Quare Philoſophi & ſapientes iuſſerunt nos ſuauiter regere, donec fiat ſulphur incremabile & hoc quouſque innuerunt, dicentes: optimum eſt quod pauca vis ſulphuris forte corpus comburit. Ideoque eum venerantur, & deſcribunt in libris ſuis, Philoſophi dicentes: Hoc acetum corpora comburit, in cinerem vertit, & dealbat: & ſi coquatur bene, & à nigredine priuetur, fiet lapis & numus albiſſimus. Coquite ergo ipſum donec diruatur: deinde ſoluite, & aquæ maris imponite: & ſcitote quod principium huius operis eſt dealbatio, cui rubor ſuccedit. Poſtea per acetum fit corporis perfectio: Hoc acetum, inquit Tictes, longo labore inueſtigaui, tandem nutu Dei Altiſſimi naturam vnam vidi, quæ eſt omnibus naturis potentior, nobilior & fortior; & hæc natura nihil aliud eſt, quam aqua munda, acetum acerrimum, & aqua permanens, quæ illuminat omnia corpora & lumen præbet omnibus, qui legunt noſtros libros.

Ignis elemẽtaris humori eſt inimicus: quare igne naturæ opus eſt.

Aliquando principium operis eſt nigredo, aliquando albedo, nihil refert in his dictis, ſi recte intellexeris & perfectum albedinẽ pro principio tincturæ agnoueris.

Sexageſima quinta authoritas eſt Menebdus: Qui dicit, ſuadeo poſteris, vt corpora faciant non corpora, & incorporea vera corpora: Hoc enim regimine acquiritur compoſitum, & eius naturæ occultum extrahitur, & argentum viuum corpori iungitur, & Magneſia ac fœmina viro & adueniente Ethelia, natura extrahitur occulta, per quam corpora colorantur. Hoc ergo regimen ſi intelligitis, corpora fiunt non corpora, & incorporea corpora: & ſi res diligenter igne rexeritis, ac Etheliæ iunxeritis, fiunt res mundæ & non fugientes. Scientes quod argentum viuum eſt ignis corpora comburens, mortificans & confringens vno regimine, & quanto magis corpori miſcetur & teritur, tanto magis corpus diruitur, & argentum viuum attenuatur ac viuum fit. Cum autem corpora diligenter teritis, eaque, vt oportet, coquitis, reſultat inde Ethelia, ignem non fugiens, omni tinctura apta, quæ omnia corpora confringit, ſuperat, & omnes ſpiritus retinet ac colorat, eo quod Ethelia omnia colorata colorat. Et ſcitote, quod corpus non poteſt tingere ſeipſum, niſi ſpiritus occultus extrahatur è

Lapidis compoſitio non ex vno ſed ex duobus, vel ex tribus.

Argentum viuum eſt ignis corpora comburens, mortificans, & vno regimine confringens.

Corpus non

ventre

ventre ipſius, & fiat corpus & anima abſque ſpiritu (qui eſt ſpiritualis tinctura, ex quo etiam colores appareat) non tingit, eo quod ipſſum tenue non tingit, verum tenue naturæ, quod in corpus immutatur. Cum autem corpus æris regitis, & ex eo tenuiſſimum extrahitis, vertitur in tenuiſſimum in tincturam, & colorat. Ideoque dixit ſapiens: quod æs niſi prius tingatur, non tingit: Et hæ duæ tincturæ ſunt, condenſum & humidum: condenſum iungitur humido: eo quod ſulphura ſulphuribus continentur, gaudet natura, ſua natura adiuuante, & naturam continet & ſuperat.

poteſt ipſum tingere, niſi ſpiritus occultus extrahatur è ventre ipſius.

Duplex tinctura.

Sexageſima ſexta authoritas eſt Admion, dicens: Qui laborat in libris noſtris legendis, eiſque vacat, nec variis eſt implicitus cogitationibus, Deumque precatur, in regno regnabit, donec morietur. Quod enim quæritur, non eſt parui precii, ſed eſt donum Dei, ob id patientia & labore opus eſt. Videmus enim qui arbores inſerit, tempore fructus ſperat: qui ſeminat, poſt menſes metit: Spectate ergo, & diſcite commiſcere, coquere, ſimulare, aſſare, calefacere, dealbare, terere, æquare Etheliam, & rubiginem facere, ac demum tingere. Hæc plura ſunt nomina, regimen tamen vnum eſt: ſed decoctio eſt continua ob quam reiterarunt ſæpe, vt teratur compoſitum, & coquatur iugiter, neque laboris vos tædeat. Finis autem eſt, vt complexiones aptetis: deinde multipliciter coquatis, decoctiones imbuatis, & eouſque coquatis, donec ſpiritus fiant impalbabiles. Et videatis yſir veſtitum veſte regia, & in colorem tyrium verſum, tunc dicta Philoſophorum intelligetis.

Studiũ Philoſophicum requiritotiũ, laborem, preces & ſapientiam.

Donum Dei requirit patientiã & laborem.

Vnum regimen, vnum vas. Vna materia.

Decoctio lapidis in ſpiritum impalpabilem.

Sexageſima ſeptima authoritas eſt Largus, referens: Æs, de quo primi dixere, non eſt æs, nec ſtannum vulgi: verum corpus noſtrum, quod oportet corpori Magneſiæ admiſceri, vt coquatur & teratur abſque tædio, donec lapis fiat: deinde lapis ille in vaſe teritur aqua nitri, & liquefit, donec diruatur. Oportet autem vos habere aquam, quæ quanto magis coquitur, tanto magis inſpiſſatur, donec acquirat rubiginem, quæ eſt operis fundamentum; Hanc coquite & Ægyptiaco terite aceto.

Æs cum magneſia ſeu fontina coquitur in lapidem.

Ægyptiacum acetum eſt aqua perennis.

Sexageſima octaua authoritas eſt Yſimidrus: ait ille, Philoſophorum intentio innuit, vt argentum viuum album vel rubeum ſulphuri ſui generis miſceatur, & proculdubio non fugiet. Argentum ergo viuum, argento viuo ſui generis iungite quo peracto maximum habetis arcanum:

Simile gaudet ſuo ſimili.

Arcanum conſiſtit in cognitione gummi & floribus Philoſophicis.

canum. Eius confectio ex eius gumma & floribus lento igne coctis conſtat, & hoc eſt acetum, ſal, & nitrum, & Muchal, cum eſt factum rubeum, & quodlibet elementum in numo noſtro conſiſtens verſum eſt in rubiginem.

Crocus metallorū tingens corpora imperfecta metallorum, in verum aurum.

Corporis ſolutio, ac concoctio in cinerem; cineris conuerſio in cygnum album Philoſophicum.

Sexageſima nona authoritas eſt Allegoria ſuper turbam, in qua Philoſophorum crocus taliter præparatur: Sumatur radix eius cum ſtipite, poſtquam fuerit humidus; teratur cum humiditate ſua in ſole, & poſt hoc dimittatur in balneo, donec ſpiritus eius tingens purus & liquidus emineat, qui totus eſt colligendus, & corpus reſidens abluendum eſt: quoniam quædam flexibilitas & inquinatio conſiſtit intra eam, quæ non niſi laborioſo & ſubtili ingenio euelli poteſt. Capiatur ergo corpus, & abluatur, & ad lentum & tepidum ignis calorem teratur, ad modum eorum, qui linum cum cinere & aqua calcis albæ candidum faciunt, dealbetur. Deinde per noctem vnam dimitte in loco humido: poſt aqua maris ablutum, roretur paulatim, donec pleniſſimè candidetur, quo candidato reddatur ei ſpiritus tingens eius, & fit Elixir, omni tempore firmum & perfectum.

Colloquium nouem Philoſophorum cum Aruleo.

Septuageſima authoritas eſt Allegoria ſapientum & colloquium eorum cum Philoſopho Arisleo: Numerus ſapientum talis eſt, *Paris Belchiori filius, Pythagoras, Armenius Archiæ filius, Meditantalus, Phaliſæus, Echamiſius, Parmetrides, Eximeſias Admiri filius, Auerca &c.*

Arbor Philoſophica fructus ferens immortales.

Auerca Philoſophus quærens ex Arisleo: Poſſetne dicendo efficere, vt exemplo aut parabola liceret inueſtigatoribus artis, ex arbore illa immortali, fructus, quam Philoſophorum diſcipuli in turba præſcripſerant, colligere? *Arisleus*: lubenter quidem dicam, vt potero, ſed non forte ſatisfacturus voluntati tuæ. *Pythagoras*: Dic quam apte poteris.

Arbores tātū plantatæ abſq; fructibus.

Arisleus: Vidi me & quoſdam ex turba equitantes ad maris littora, & ecce habitatores maris ſecum inuicem concubantes, & nihil eis gignebatur, & arbores plantantes, non tamen fructificantes: & ſeminantes nec quicquam naſci; & dixi, quid vobis? Nunquid quamuis multi ſitis, nemo Philoſophus eſt, qui vos doceat? *Sapientum reſponſio:* Quid eſt Philoſophus? *Arisleus*; qui res nouit. *Sapientes*: Quid prodeſt eius ſcientia? *Arisleus*; ſi in vobis Philoſophus eſſet, filii veſtri multiplicarentur, & naſcerentur vobis arbores, & non morerentur, & fructus non extinguerentur, & eſſetis reges, omnes inimicos veſtros

Fructus Philoſophicus regia corona dignus.

ſupe-

ſuperantes. (Euntes illi, ſignificauerunt hæc Domino regi ſuo marino: cumque ab illo vocati eſſemus, muneraque poſtularet, reſpondebamus) munera nos occulta portare generandi ſcilicet artem, & arbores plantandi, & ſeminandi, ex quibus arboribus & fructibus qui comedet, non eſuriet vnquam. *Rex*: maximum munus, ſi hoc re-uera miſit Magiſter veſter: Dicite ergo, quid habetis? *Arisleus*: Domine, quamuis rex ſis, male tamen imperas & regis: maſculos nempe maſculis coniunxiſti, ſciens quod maſculi non gignunt. *Generatio enim ex mare & fœmina eſt coniunctio, veraque fit generatio ſi natura naturæ, maſculus fœmellæ, conueniens conuenienti, aptumque apto commiſcetur.* *Rex*: Filium quidem & filiam habeo, proptereaq; rex ſum meorum ſubditorum, quoniam illi horum nihil habent: Ego tamen filium & filiam meam in cerebro geſtaui. *Arisleus*: Duc ad nos filium tuum Tabritium. Quo audito, poſtulaui & ſororem eius Beyam nobis adducendam. *Rex*: cur Beyam vultis? *Arisleus*. Quia generatio non fit abſque ea, & quamuis ſoror ſit fratris, & fœmina: tamen emendat ipſum, eo quod ex ipſo eſt. Producta autem coram Beya, ecce puella candida, tenera & ſuauis. Coniungentibus autem nobis Tabritim & Beyam, En ait *Rex*: nunquid vir duxit vxorem ſuam? *Arisleus*: Sic pater noſter Adam iuſſit filios ſuos, & tu ſi in hoc loco acquieſces, ô rex, beatus eris, & generabunt tibi reges ac reginas, nepotes & neptes plurimos: & filius tuus Tabritis, & ſoror eius Beya lucrabuntur tibi, & ſi mortui fuerint, reuiuiſcent. Acquieſcente autem rege, & fratre cum ſorore concubante, ecce confeſtim mortuus eſt Thabritis. Quare rex, me & vos vituperans, in domo vitrea incarcerauit, ſupra quam domum aliam ædificauit, ſupra quam etiam aliam, & in tribus domibus capti fuimus. Tunc dixi regi: ex qua cauſa feſtinans, pœnam nobis intuliſti? Trade nobis ſaltem denuo filiam tuam, forte eſt reddìtura vitam filio tuo Thabriti. *Rex*: nunquid vultis meam interficere filiam? *Arisleus*: Noli feſtinare rex, & cruciatus nobis inferre: ſuſtine aliquantulum, & tuam nobis trade filiam, & paulo poſt habebis & filium & filiam denuo viuentes. Tradita autem illa, manſit nobiſcum in carcere octuaginta diebus, & manſimus in tenebris vndarum, & intenſo æſtatis calore, ac maris perturbationem, cuiuſmodi nunquam accidit nobis. *Sapientes*: Nos feſſi, vidimus magiſtrum in ſomniis, & petiuimus, vt nobis ſubſidium ferret, & mitteret diſcipulum ſuum Harforetum, qui nutrimen-

Vera generatio fit ex maſculo & fœmina.

Filius cum ſorore inibit coniugium.

Multiplicatio in lapide.

Vnius corruptio alterius eſt generatio.

Filia regis 80 diebus fuit incarcerata.

trimenti author eſt; eo autem conceſſo, gauiſi ſumus, ad Regem dicentes: Quod filius tuus viuit, qui morti fuerat deputatus.

Piſciculi Philoſophici virtutes.

Septuageſima prima authoritas eſt Ænigma tale Philoſophicum: Eſt in mari noſtro piſciculus rotundus, oſſibus & corticibus carens, & habet in ſe pinguedinem, mirificamque virtutem: qui ſilenti igne coctus, donec eius humor pinguedoque prorſus rodatur & abſumatur: poſtea fortiſſime teri debet, & aqua maris imbui, quouſque lenteſcat: deinde per hebdomadam ſepeliri: deinde aſſari donec candeſcat: cumque candeat, & ſatis albeſcat, & eius aqua ſibi reddita, & poſtea humore ſuo proprio imbutus: & demum poſt humoris imbibitionem quouſque citrinus appareat, aſſatus, fit collyrium Philoſophorum: cuius liquore oculi liniti, arcana Philoſophorum, facile poſſunt videri intelligique.

Piſciculi Philoſophica coctio.

Collyrium Philoſophorum ad videndum lapidem.

Ex radice cũ ſpiritibus ſuis fit extractio ſpiritus ſeu ſalis cẽtralis.

Septuageſima ſecunda authoritas, eſt Ænigma aliud Philoſophicum: Radix eſt, quæ cum ſtipide ſuo viridi ſeu ſuccoſo teratur, & ſua humiditate propria ad ſolẽ: poſtea mittantur ad balneum, lauenturq; donec ſpiritus eius, ſiue radicis ſal, & lotio purus, liquidus, & veluti tingens appareat, qui colligendus eſt totus, & corpus ſiue fæces atræ, ſquamęque reſidentes, in balnea penitus abluendæ. Quoniam fluxibile quid & inquinatum conſiſtit in eis, quod niſi laborioſo ingenio & ſubtili euelli non poſſunt. Capiatur ergo corpus, & abluatur, & ad tepidum ignis calorem teratur, & aqua maris roretur paulatim, donec pleniſſime candidetur, quo candidato, reddetur ei ſpiritus eius ſiue lotio, & fit elixir ſucceſſu temporis firmum & perfectum: ſublimatur etiam hæc radix per retortam infrigidam, & Mercuriaſcit.

Corpus aquaroris roretur vſq; omnino fiat candidum.

Vipera venenum in capite & cauda eſt.

Septuageſima tertia authoritas eſt & Ænigma Philoſophicum tale: Viperam ſume, & priua eam capite & cauda: in his enim duobus locis quieſcit eius venenum, ex quo procedit. Diuide ergo caput, & caudam, vnumquodque in vitreo vaſe per ſe repone. Sume reſiduum corporis, & coque lento igne, quouſque caro ab oſſibus ſecernatur: & poſtea pone ſuper laminam, & tamdiu coque, donec vertatur corpus in ſpiritum, & auferatur ab eo fluxibilitas; non enim poteſt attenuari quod lentum eſt: Deinde capiti ſuo iungito, & cum eo tamdiu tere, quamdiu fluxibilitas in eo conſiſtit. Sicca corpus huiuſmodi ad ſolem vel ad ignem, vt videas quod inquiris. Hoc itaque completo, ſcito quod habes corpus corpora perforans, & naturam

Solutio corporis in ſpiritum.

ram

ram naturam continentem, quæ compoſitio Theriaca Philoſophorum dicitur. *Theriaca Philoſophorum.*

Septuageſima quarta authoritas eſt Mercurius Philoſophorum loquens: Mater me genuit, & per me gignitur ipſa: Dominabatur denuo mihi; de cætero autem dominabor ipſi: quia perſecutor matris meæ factus ſum: Ipſa tamen me vt pia nõ fouet, & nutrit filium ſuum quẽ genuit, donec ad ſtatum veniet perfectum: ponas ergo me in humido igne, contere donec finis operis inducatur: deinde cum opus perfectum eſt, me ad rubedinem igne forti agito: Quia me caliditatis humor augmentat, & ſiccitatis conſumptio necat. *Mercurius perſecutor matris ſuæ. Contritio eſt Philoſophorum ſolutio.*

Septuageſima quinta authoritas eſt Ænigma Philoſobicum etiam tale: Super matrem prægnantem ſeruum rubicundum æqualiter conde: Matrem mortifica, manus eius ac pedes abſcindens: ſeruum ipſum balnea, & deſponſa hos ambo in linteo vitreo, quod ſeta dicitur, & deſuper pone Thonat: & obſtrue bene cum luto ſapientiæ. Et tunc accipe vitrum cum ſponſo & ſponſa, & proiice eos in fornacem, & fac aſſare per tres dies, & tunc erunt duo in carne vna. Demum accipe illum album hominem de vaſe, & mole eum per molendinum, & adde ſibi clauem artis cum aquila, & iterum tere cum oleo oliuæ tamdiu, donec ſiccetur. Hoc fac ter, & habet perfectionis extremum. *Mortua mater cum ſeruo in balneo recuperat vitam. Coniunctio ſolis ac Lunæ.*

Septuageſima ſexta authoritas eſt Ænigma aliud Philoſophicum: Colligatur vaporis terrei primordialis quantitas duodenaria, omni abſtracta terreitate inordinata, lotione decibili, menſtruoſaque infectione præciſa. Addatur germinis fructificandi granum ſolitarium, in die deſponſationis ſeriæ alteratione exponendum aluo Philoſophico inducatur, ſolubili amplexu maturandum imprægnantia hoc decibili, nec ſortiatur, quin minimis vnione fructiculis deducatur primæua, vt vaporis diſpoſitio vtriuſque connexionis liquoroſa eluceſcat probabili. Tractetur experientia circumſpectabili, quod filiolis congruit diſciplinæ: Talis inquam vapor vnctuoſus, primum Philoſophorum Hyle indiuiſibile, à quo deducuntur trinæ facierum qualitates proportionabiles, quas ſcindere nequaquam iubetur. Aluo quoque effuſo, Alchymico Phœbo collocetur maturoſe Hyle, vt nobile vitalitate deſtituatur, infima dimenſionalis exiſtentia eliciatur, per mortalitatis transmutabilis fore apparentiam. Nihil ſplen- *Vapor terreus primordialis. Germen fructificandi. Primũ Philoſophorum Hyle. Trina facies proportionabiles.*

deat niſi vnum, viro lethali feruida paſſione proſtratum in fauillarum hyſtoſtaſin confricabilem. Sciatur itaque gradus plantatæ arboris primulus, ordine ſub eodẽ frigido, aquoſo, terreo, quo tractatu rurſus fortem in alueolum adoptatur elemento combuſto mãcipetur, ſagaci regatur ingenio, vſque plena luceat digeſtionis puritas, candidatus in fulmine. Hoc ſiquidem prodigium, pariterque ſignum, prodit lapilli digeſtibilis fore complementum. Iubetur fieri motu medietate manualis confuſionis porphyrio ſedule, quouſque totaliter præcurrat, vt eſt prætaxatum. Notate eruditi hoc ſedulo alueolo, ſoloque Phœbi regimine, tincturam candentem & rubentem, quę ſunt perpendenda in corpore prætaxato, digeſtione accepta, in candoris nitore ſeu igneo proſternatur denuo, ſaxo compaginetur, pauciſſimas in particulas, motu tremebundo, vt vniantur rigatione, partim vniuori, irroratio triplicanda, vel quod videatur fore neceſſarium, lacte naturali 200. ponderis ſub quantitate. Hoc per regimen vnius, Phœbo proſtratus mortifero cernitur & morte acerrima ſuſcitari. Gratularis igitur regi vitam tui miniſtrati incorruptibilem: Quoniam quotiens interitu concernitur, totiens vita eſſentiali poſt reluceſcat, quouſque medicinalis perfectus, omnem indebite ſanus, ſine corruptione ſubiacens, incolumitatem reſtaurat. Hoc enim exigitur ſecundum vnctuoſitatem noſtri ſulphuris oleaginam, fluxibiliſſimam, in ſuæ ſedulæ rei ſubſtantiæ mundatione, ſic fructus colligitur innumerabilis iuxta diſcretionis gradum. Cautela vero conceruatur, cum ſerpens noſter conſpicitur prægnans, ne ictum tum pereat maturitas, in nidum dum reponitur, calidum nutritiuum cum virtute exſiccationis purgatur, immenſa ſuſceptibili cuſtodiatur, ne alimento ſuperfluo eandem propriam deglutiat, corrumpendo. Quoniam ſub conſideratione expedit intentio finalis indagati cum mundationis modo: Intentio Philoſophorum inuariabilis vno ex ore reſonet, vim conſiſtere totalem humectatione inalternata, cum terreitate ſubſequenda, & ſic finis.

Primus gradus plantatæ arboris conſiderandus.

Tinctura cãdens & rubens ſita ſunt in corpore æris.

Rex vita incorruptibili donatus.

Intentio Philoſophorum inuariabilis.

Septuageſima ſeptima authoritas eſt verbum Aureæ horæ, ſic ſonans: Quid vobis videtur affectantibus hanc diuinam ſapientiam, qui rem accipitis iuxta ſonum literarum, & minime conſideratis in ea, vtrum ſit an non, id quod ſperatur: an naturam imitetur vel eam priuetis, vel quem fructum habetis, in cuius fine erubeſcitis? non ſic impii non

Diuina ſapientia non ſecundum literam nudã intelligenda.

ſic, ſed tanquam puluis, quem proiicit ventus à facie terræ: ſic erunt operationes illorum, qui ſine natura & intellectu operantur. Dicit enim Alexander: ſi niuem vis frigiditate diſſoluere, plus ipſam coagulas: & ſi aquam igne vis infrigidare, plus calefacis: & ſi aliquam naturam vertis ad oppoſitum, plus opus tuum corrumpis: Numquid non legiſtis multotiens, quod arcanum arcanorum & theſaurus theſaurorum præeuntibus in via non ponitur? Quod ſi ſic publicè poneretur, arcani nomine priuaretur, teſtante beato Gregorio: Deprædari deſiderat, qui aurum publice in via portat. Nam arcanum eo quod in arca clauſum eſſe debet, dicitur. An ignoratis quod tota diuina pagina parabolice procedit? Nam Chriſtus Filius Dei modum ſeruauit eundem, & dixit: Ego ſum vitis vera, & pater meus agricola eſt: Nunc attendite ſonum verborum, & intellectum intrinſecum. Numquid filius Dei eſt vitis? neque vitis Chriſtus: quia maxime diſtant, nec pater eius cœleſtis agricola, neque agricola Pater eſt. Sed intellectus occultus verborum in quo figuratur, ſicut alibi ſimilitudo alia ponitur, cum dicitur, petra, cuius lapis angularis, & huiuſmodi ſimilia, ex quibus ſimilitudines non proprietates dicuntur. Vide quomodo caute ambuletis in hoc opere diuino, non vt imprudentes ſed vt ſapientes & intelligentes. Notate ergo diligenter verba Philoſophorum, & ſignate myſteria: & nolite fieri ſicut equus & mulus, in quibus non eſt intellectus: ſapientum vero vincula ſoluite, & eorum dicta reuoluite, donec vobis in mente ſapiant.

Natura conuerſio ad oppoſitum, eſt operis perturbatio.

Arcanū publice expoſitum priuatur ſuo nomine.

Figurata locutio.

Differentia inter ſimilitudines & proprietates.

Septuageſima octaua authoritas eſt ſermo hic problematicus ac Philoſophicus: Conſideraui autem, inquit Hermes, à ſapientibus venerabilem materiam, quæ volat dum eſt in Ariete, Cancro, Libra, aut Capricorno. Et acquires eam tibi perennem meris ex mineris & montanis petroſis. Diuide eius partes præcipuas, quæ poſt diuiſionem tibi remanebunt, licet ſit medica, & cum ea dominetur nigredo: tamen cum terra complexionata eſt, & multos in ea percipies colores. Nominat eam ſapiens, terram ſapientiæ, æs, plumbum. Aſſabis igitur eam forti igne numero minori quatuor diebus: numero medio, ſeptem; numero maiori decem, & tunc vocatur à ſapientibus terra argentea. Secunda pars eius fluens vocatur, aqua ſapientiæ: Tertia pars, terra alba: hanc deſtillare facias quatuor vicibus numero minori,

Terra ſapientiæ.

Æs Philoſophorum.

Plumbum Philoſophorū

Aqua ſapientiæ.

Terra argentea.

Aurum apparens.

Aer ſapiētiæ.

Gummi aureum.

Sulphur rubeum. *Aurum ſingulare.* *Corpus deſideratum.* *Aqua vitæ.*

nori, medio, & maximo ſeptem diebus, & tunc dicitur, aurum apparens. Quarta pars eſt magnum album habens, & dicitur, aer ſapientiæ, gummi aureum, ſulphur rubeum. Accipe autem ex aere partem vnam, & miſce cum tribus partibus auri apparentis; & pone in balneum numero minori viginti diebus, medio triginta diebus, maximo quadraginta, poſtea deſtilla, & remanebit æs quod vocant ſapientes corpus deſideratum, & aurum apparens: vocatur etiam aurum ſingulare. Diuide ergo hoc aurum ſingulare in duas partes, & eius partes pone in vaſe amplo, donec ad ſolem recedat tertia pars, & tunc dicitur à ſapientibus, Aqua vitæ, ſiue Alumen. Accipe ergo gummi aureum, & rege cum auro ſingulari, & pone in balneum numero minori viginti diebus, medio triginta, maximo quadraginta, & inuenies aurum ſingulare currens ſupra ſulphur nigrum: & erit aurum ſingulare rubeum, auferas & reſerua; & dicitur tinctura ſapientiæ, & eſt ignis tinctorum, & receptum multorum nominum maſculinorum, & eſt ſpiritus & anima, quæ peregrinos repatriare facit; & dicitur ignis aurei purpurei, & ſulphur nigrum, vetula extenuata. Accipe hanc extenuatam vetulam, & admiſce eam cum terra aluminis, & cooperi auro ſingulari, aſſa numero minori trium, medio & maximo ſeptem, & remanebit tuum gummi album, & lucidum, ſimile corpori, quod in die judicii glorificatur, & dicitur à ſapientibus, lac virginis. Aquam autem quam ab hoc lacte extraxiſti, reſerua, & dealbabis & coagulabis, & habebis diuiſionem omnium corporum: cui nil poteſt reſiſtere. Habemus iam duas aquas, ſcilicet aurum ſingulare & diuiſionem: duo ſimiliter vnguenta, gummi aureum purpureum, & lac virginis, & tertium horum, vehiculum, ſcilicet, corpus deſideratum. Accipe corpus deſideratum, lac virginis, & admiſceas ei quartam partem diuiſionis, & regas auro ſingulari, & pone in balneo duodecim diebus numero minori, medio triginta, maximo quadraginta & vnum, & efficitur totum aqua ſpiſſa, lucida. Hanc ſi tibi placuerit, diuide in duas partes: Vnam partem auri purpurei, & pone in balneo quinquaginta diebus, & erit aqua rubea, & illa aqua erit Elixir, & ſi volueris, congelabis illam igne leui. De hoc poſuerunt Philoſophi partem ſuper mille & 80. partes ſimul ſumptas argenti viui coagulati cum ſuo ſpiritu, & erit totum Elixir.

Auri ſingularis diuiſio. *Gummi aureum regitur cum auro ſingulari.* *Tinctura ſapientum.* *Ignis tinctorum.* *Spiritus & anima.* *Ignis aurei purpurei.* *Sulphur nigrum.* *Extenuata vetula.* *Lac virginis.*

Septuageſima nona authoritas eſt ſermo typicus Philoſophicus: Tradite puellam bonam, candidam, ſuauem, mitem, teneram Cabrico filio ſuo pro vxore mortua: propter quod Philoſophi ſunt à rege incarcerati: & dixerunt, trade nobis filiam tuam in ſtatu ac ſenſus ſui colore, nec non maris conturbatione, quod ei ſimilia nunquam acciderunt, & reuixit filius regis & multiplicatæ ſunt, proles nimiæ, & gauiſi ſunt gaudio magno valde. Ecce quomodo mulier hæc nobilis, pauperum conſolatrix Alchymia eſt diuerſis circumlocutionibus ſententiarum & colorum obuelata, vt ab imperitis celaretur, & peritos adhortaretur, quos diuitiis ditaret infinitis: quia gloriæ & diuitiæ, ſunt in domo eius.

Filia cum fratre coniugium.

Alchymia pauperũ conſolatrix.

Gloria ac diuitia cũ veris Philoſophis.

Octuageſima authoritas eſt Natura loquens: Res non fiunt niſi ſecundum naturas earum, vt Homo de Homine, Leo de Leone: quare Ariſtoteles ait: Naturaliſſimum operum eſt generare tale quale ipſum eſt, vt planta plantam, vacca vaccam. Et Hermes: nihil conuenit rei, niſi quod propinquius eſt ei in ſua natura, & generatur in illa re proles ſimilis, hoc eſt: ſi quæris Medicinam, metalla curantem, de metallis erit eius origo, cum ſpecies à ſuo genere tingatur: Et ſenior dicit; ſemen viri proiectum in matricem mulieris per tenuitatem & ſubtilitatem adhæret ei ſeptem diebus, donec coagulatur in omnibus membris mulieris, & peruenit ad carnem, & fit caro: & ſuper oſſa, & fit os: & ſuper neruos & pilos, & fit ipſis ſimile. Coagulatur autem in decem diebus, & fit tanquam caſeus: & rubificatur in ſeptendecim diebus, & fit color eius ſicut color carnis. Die vigeſima quarta diſcernitur habere membra pilis ſimilima: deinde quadraginta diebus formatur in formam hominis, & apparet in eo anima: & à quadrageſima die incipit nutriri ſanguine menſtruali per curſum eius ad vmbilicum. Anima incipit à ſanguine, & induratur, & infans creſcit, & induratur paulatim, & figuratur: Et cum completi fuerint nouem menſes, abſcinditur quo nutriebatur, & aſcendit ad pectus mulieris, & fit ibi ſicut corona, & fit nutrimentum eius poſt egreſſionẽ ab vtero. Et hoc dictum eſt propter aſſignationem & præparationem lapidis, & ſecundum hoc præparauerunt eum. Intellige ergo hunc proceſſum naturalem, & alios ſicut formatur pullus in ouo, in quo non erat pullus, per putrefactionem caloris & galinæ; & ſic diuerſos naturæ proceſſus ſuperadduxerunt, vt

Naturaliſſimum operum eſt generare ſibi ſimile.

Species à ſuo genere tingitur.

1. Coagulatur vt caſeus.

2. Colorem carnis induit

3. Membra oſtendit inſtar pilorum.

4. Formam hominis induit.

5. Apparet anima.

6. Nutritur menſtruo.

7. Infans creſcit.

Per putrefactionem demonſtrat ſe pullus in ouo.

vt per hoc conſtruerent ſcientiam eorum fore naturalem, & in omnibus naturam imitari.

Mater Alchymia, Nobilis Theſaurizaria.

Octuageſima prima authoritas eſt Parabola hæc Philoſophica: Rex Artus libro ſuo quarto refert, quod nobilis Theſaurizaria mater Alchymia, medicinalem Medicinam inter herbarum vires quærere proponit, cum qua eius ægrotum corpus curare poſſit, & reficere, quod ab eius infirmitate abſolueretur, & ſanaretur. Tunc iam colorem duplicem coloratum ſplendoris, & candoris à Luna & à ſole receperit colorata, ſic quod coloratur à vertice capitis vſque ad pectus eius corpus eſt aureum: & à parte pectoris vſque ad femur, corpus videtur argenteum: & de femore vſque ad genua, corpus apparet hydropicum: Et de genibus vſque ad plantam pedis corpus indicat paralyticum: Ideo mater Alchymia, corpus ægrotum habere dicitur, quod non poteſt ſe erigere, neque ſurgere: ergo infirmatur. Et nuntios ad peritiſſimum Phyſicum omnium herbarum magiſtrum, qui viribus herbarum corpora languida curat, & ſanat, miſit, quod veniret ad eam, & naturaliores herbas meliores & fortiores colligat, & vnam ſecum adducat, vt ab Hydropica & Paralytica infirmitate ipſam abſoluat, ob quam ipſam & tunc, ſi ſanabitur, & remedium inueniret, illum ditare velit, & largiſſue remunerare. Magiſter conſentiens eius petitionibus, iuit ad montem Mambracum, in quo multas & nobiliſſimas collegit herbas, meliores, fortiores & nobiliores: & cum ſic aſcendit montem, vidit herbam ſpecioſam colore vario coloratam, quam radicitus extraxit, & coniecturabatur, ſe amplius tam odoriferam & curialem herbam non vidiſſe: deſcenditque ad Alchymiam matrem nobiliſſimam, & feſtinanter venit ad eam, quam cum contegiſſet & reſpexiſſet, ait: mi Alchymia, dico quod nunquam vidi magis corpus pulchrius: In parte namque superiori, caput tuum eſt aureum, & pectus argenteum, ſed in parte inferiori, deformius nunquam vidi: quia hydropiſia in te, & Paralytica apparet complexio: Ergo in plenum admirari non ſufficio vnde hoc fiat, quod tam bene decorata es à vertice capitis vſque ad femur, & in femore infecta vſque ad plantam pedis. Cui mater Alchymia reſpondit: ne mireris: à ſole namque decorata ſum vſque ad pectus, & à Luna vſque ad femur, ſed à femore vſque ad genua infecta & hydropica: ratione cuius corpus meum adhuc incompletum eſt, &

Corpus aureum. Argenteum. Hydropicū, Paralyticū. Ægrotum &c.

Mons Mambracus.

Herba odorifera ac curialis.

Superius caput aureum, pectus argenteum, inferius deforme.

Alchymia à ſole decorata, à Luna infecta.

non

non perfectum. Miſi pro te magiſter, & pater herbarum omnium, quod me curares, & membra mea non tam paralytica, quam hydropica reuocillares: Et in caſu quo me ſanabis & ſanaueris, adſtipulor abundanter te ditare. Adhibe igitur nunc tua medicamina & herbarum mihi virtutes oſtende, quod poſſim ambulare, tunc ſcias, quod non ſolum te, ſed ditabo totum mundum. Cui Magiſter: mi mater Alchymia, omnia quæ à me volueris, impetrabis: vtere ergo virtutibus herbarum mearũ: ſpero enim, quod omnia tua membra languida ſanitate reſtituentur: hoc enim volo & deſidero, quia indigens es valde. Vide igitur nunc, & elige inter omnes herbas illas nobiliores, quæ tibi magis placeat, ac tuæ melius conueniat debili naturæ. At Alchymia ſtatim retroſpiciens, odoriferam, & nimis colore variatam, coloratam quam Mater Alchymia debilis ſtatim appetiuit, dicens: ô Magiſter, video quandam herbam odoriferam, & valde reſplendentem, quæ multum mihi placet: dic mihi cuius virtutis illa ſit, & illam vbi reperiſti? At Magiſter ad illam: ô mi Alchymia, dico tibi; quod nuper cum vnum ad me de tuis miſiſti nuntiis, & expetiſti auxilium, mox tuis petitionibus parui: ſurgens ſurrexi ad montem magnum Mambraicum, ibi denique omnes iſtas herbas collegi, & altius montem aſcendendo vidi herbam hanc, tam tibi placitam, ibidem ſupra montem ſtantem, quam ob amorem tui cum ſuis foliis radicitus extraxi, & ſic te cum illa curare valerem. Scias namque quod herba hæc magnæ virtutis eſt, quoniam indifferenter membra tua paralytica & hydropica penetrando curabit, quæ ab aliquibus, Muſcus aromaticus appellatur. Mater Alchymia reſpondens ait: Nunc bene mihi, grates ago tibi venerabilis & dilecte mi Magiſter, quod veniſti ad me, & illam nobiliſſimam herbam adiutricem & curatricem mei corporis tecum apportaſti. Ediſſere, ſi etiam aliquo alio babtiſatur nomine. At Magiſter: dico tibi, etiam radix Mambræ, eo quod in monte Mambraico vbi creuit, eſt inuenta. Inquit nobilis Alchymia cum gaudio: ô Magiſter, largæ experientiæ, amodo quæſo tardare noli, ſed feſtina circumcingere fortiter radicibus Mambreis infirma mea membra, vt experiam ipſius efficaciam, ſi corporis mei ipſam ſentiam adiutricem. Et de facto te ditabo remunerando, ſic tamen quod eadem radix ſemper mihi ſeruiat, & cor-

Alchymia dotare poteſt totum mundum.

Herba foliis omnes totius mundi colores de ſe ſpargens.

Locum vnde petiit materiam Landauer vocat pratum Megeldorfenſe.

Muſcus Aromaticus.

Radix Mambræ.

pori meo obſequens ſit ancilla. Precor etiam vt adhuc aliam mihi ſuperaddis herbam efficatiorem, quæ melius ſubueniat & conueniat corpori meo, quod meum ad te nuncium non vlterius contingat deſtinare: neque te, neque me peramplius defatigare. Sed in officio meo ſit mihi perſonaliter illa Medicina permanens conſolatrix. Magiſter voluntatem matris Alchymiæ adimpleuit, & miſit eam eligere poſtmodum herbam placibiliorem, efficaciorem & meliorem: &

Lolium altera Alchymia herba.

inter alias eligit herbam optimam, quæ vocabatur Lolium. Tunc mater Alchymia cum herbis ſuis duabus circumcincta ſanata fuit, & completa: quæ magiſtrum regalibus donauit donariis, & optime remunerauit: cui etiam ad id grates maximas multiformiter retulit: Et ſic magiſter ab ea cum diuitiis & gaudio receſſit.

Triplex modus eſt argẽtum viuum id eſt ignem Philoſophicum extrahendi.

Octuageſima ſecunda authoritas eſt Aurora conſurgens; Quæ capite 13. ſic ait: Triplex modus eſt argentum viuum, hoc eſt, ignem Philoſophicum extrahere: Hoc ſecundum animam vitalem, dicitur ignis, ſiue anima, ſiue quinta eſſẽntia. *De primo ſcribit Turba Philoſophorum*, dicens: Argentum viuum eſt ignis, qui corpora comburit & iterum, oportet ergo corpus flamma ignis occupare, vt diruatur & debile fiat: Hunc enim ignem oportet extrahere igne connaturali: vt

Ignis eſt aqua.

Ignem miſcere igni, Mercurium Mercurio opus complet.

dicit Senior. Ignis noſter eſt aqua: ſi ſcitueris dare ignem igni, Mercurium Mercurio, ſufficit tibi. *De ſecundo dicit Senior, & alii ſapientes*: Quod anima extrahitur per putrefactionem, & cum eo nihil remanſit de anima, tunc abluiſti corpus à ſordibus ſuis: Idem dicit, aufer ei animam & redde ei animam. *De tertio ſcribitur*: oportet te extrahere Quintam eſſentiam, aliter in vanum laboras. Et ob hoc triplex dicitur argentum viuum: Et proter vitam eius imponitur ei mors, prout vulgare ſonat prouerbium: Qui argentum viuum ſciuerit occidere & mortificare, Magiſter & Philoſophus in hoc opere appellatur.

Mortificatio Mercurii præſupponit artificẽ Philoſophum.

Acetum, id eſt aqua permanens.

Secundum vero argentum viuum eſt ſpiritus, & dicitur aqua permanens, ſiue acetum, ſiue menſtruum, ſiue nutrimentum, & multis aliis nominibus intitulatur. *Turba Philoſophorum* refert, quod ſit acetum acerrimum, per quod aurum, merus fit ſpiritus, & ſine quo aceto, nec nigredo, nec albedo, nec rubedo; per tale enim argentum viuum, extrahitur ſecundum, mortificatur, occiditur, extinguitur, &

coa-

coagulatur, vt *Turba Philoſophorum*, dicens atteſtatur: ſcitote, quod corpus non tingit, niſi prius tingatur. Ideo Philoſophi illud venenum vocauerunt, ac varie ac multipliciter de illo nominibus plurimis tractauerunt. Et quemadmodum inuidi dixerunt: Eſt lapis, & nō lapis, verum autē gumma, vt in *Turba Philoſophorum* ſcribitur. Notifico autem vobis gummæ diſpoſitionem, non inuidens, arcanum in ea magnum exiſtens. Scitote quod gumma noſtra fortior eſt auro, & oportet eam habere auro notabiliorem: gumma autem noſtra apud Philoſophos eſt pretioſior & ſublimior margaritarum, eo quod ex gumma & pauco auro multa emimus: ideoque Philoſophi ſcribentes ne pereant cauentes: & manifeſte in libris ſuis diſpoſitionem eius non poſuerunt, ne quilibet eam agnoſceret, quam ſi inſipientes ſcirent, non vili penderent. O quam plures ſunt gummæ, ſed minime hanc noſtram cognoſcentes. Ideo huius veneni naturam abſconderunt Philoſophi, eo quod per ipſum totum regimen adimpletur: & tota mortificatio & occiſio in ea conſiſtit. Quartum autem argentum viuum ex prioribus reſultat, & eſt albi coloris, antequam ei ignis aduenerit. Igne vero ei adueniente ipſum fit rubeum, & hoc à lapide diuino procedit, vnde *Elbo interfector*. Dealbate latonem, & rumpite libros, ne corda veſtra rumpantur. Et *Turba*: Nummis imponite, & fit Elixir, & quod per ipſum natiuitas & vita, & aqua munda ex multis extracta tincturis & rebus: eiuſque tinctura & vita ex his, quibus immergitur, & coloratio perfecta: vt *Turba Philoſophorum* teſtatur, quod pretioſiſſimus color eſt tyrius, quem prius colorem pronunciauerit: deinde purpureus color approximabit. Hoc enim argentum viuum eſt fructificans ſuauitates odoris, & eſt tinctura verax & infallibilis, omni corpori præſtans complementum.

Lapis venenoſus.

Gumma noſtra auro fortior.

Sapientes occultarunt myſterium.

Veneni natura totum adimplet regimen.

Dealbatio lapidis.

Tyrius color pretioſus cui inſequitur purpureus.

Octuageſima tertia authoritas, eſt comparatio lapidis cum omnibus metallis in qualitatibus, in naturis, in coloribus, in mollitie, in duritie: Et hoc in manifeſto & in occulto eorum. Auro & argento comparatur, ratione perfectionis colorum perſeuerantium in igne, & ponderum, nec non ductibilitatem, præcipue tamen auro, cum ipſum ſit nobilius & perfectius omnibus aliis corporibus, ob hanc perfectionem perpetuam, dicitur aurum Philoſophicum: vt Philoſophus teſtatur, dicens: præſentes & præteriti non fecerunt aliquid, niſi ex auro aurum,

Occultum & manifeſtum metallorum.

Perpetua perfectio in auro.

Ex auro fit aurum. Ex

argento fit argentum.

rum & ex argento, argentum: non tamen illud aurum vel argentum ſunt vulgi. Eſt autem Philoſophicum aurum, quod non emitur pretio magno, vt *Alſidius* dicit: Scitote, quod hic lapis, de quo hoc arcanum agitur, Deus non emendum magno pretio poſuit, quoniam via eiectus inuenitur, vt à paupere & diuite haberi poſſit: vt ſcilicet ratione & ſcientia ad eam quiſquis leuiter poſſit peruenire. Et *Morienes* ait: Omnis res quæ magno emitur pretio, mendax eſt: quoniam modico huius gummæ, & paulo auro, multum emimus. Et *Senior* dicit; aurum noſtrum non eſt aurum vulgi, quia ſequitur dealbatio, vt ibi dicitur: dealbate aurum. Hoc igitur aurum cum dealbatum fuerit, poſt nigredinem ſuam, quæ eſt tinctura. Et iterum aurum commiſcete cum auro, hoc eſt, cinerem cum aqua. Vel ſeminate aurum in terram albam foliatam, quæ & tertia terra, quæ eſt auri, tingit Elixir, & tingit eam. Et hæc eſt Magneſia alba perfecta, & non rubea. Inde ex auro Philoſophico non fit aurum, ſed argentum: vt *Turba Philoſophorum* teſtatur, dicens: Scitote, quod niſi dealbetis ſcilicet aurum noſtrum, non poteſtis rubeum facere, eo quod duæ naturæ nil aliud ſunt niſi album & rubeum. Album de rubeo nigro erit, & de mundo albo: Cryſtallinum de rubeo citrino apparebit. Et hoc vult *Senior* cum dicit: Eſt enim mirabile, cum miſeris ſuper alia tria commixta, tunc iuuat album ſuper citrinum, & rubeum dealbat ea in albedine argenti: Deinde iuuat citrinum ſuper album & rubeum, & facit ea citrinare citrinitate auri. Deinde iuuat rubeum ſuper citrinum & album, & facit ea in rubidine Alkaſal marini. Et *Morienes* ait: Reſpice citrinum completum, & rubeum diminutum in ſua rubedine, & omnem rubedinem. Et inſuper aſpice nigrum completum, & nigrum diminutum in ſua nigredine, & omnem nigredinem. Et hoc patet, quod aurum Philoſophicum non eſt aurum vulgi, nec in colore nec in ſubſtantia; ideo dicitur quod lætificat cor hominis, & argentum ſimiliter: ſed illud quod extrahitur ex eis, eſt *alba & rubea tinctura, vera, ſixa, viua, perſeuerantia, coloratiua, perpetuatiua, ingreſſiua, penetratiua, perfectiua, omnibus metallis permixtiua.* Illa hominem lætificat, & cor hominis ſanat, vt *Senior* dicit, & reddit hominem hilarem, & iuuenilem facit, & vigoroſe corpus conſeruat.

Lapis in via proiectus inuenitur.

Aurum Philoſophicum non eſt aurum vulgi.

Dealbatio auri.

Ex auro Philoſophico non fit aurum ſed primo argentum, poſtea aurum.

Aurum Philoſophicum non eſt aurũ vulgi nec in colore nec in ſubſtantia.

Virtutes Medicinæ vniuerſalis.

Octa-

Octuageſima quarta authoritas, eſt Baſiliſcus Philoſophicus; de quo ſic intelligendum. Philoſophi antiqui Medicinam vniuerſalem ſeu aurum potabile Philoſophicum, comparauerunt Baſiliſco & aliis vermibus venenoſis, ratione nutrimenti aut cibationis, aut infectionis. Nam ſicut Baſiliſcus dicitur nutriri & cibari per diuerſum cibum ac potum, donec magnus fiat ac maturus: poſt hoc moritur & occiditur & de eius puluere tunc fiunt miracula: ſic corpuſculum ſapientiæ noſtræ nutritur & augetur per aquam permanentem, vſque illud magnum & fluxibile apparebit, tunc mors eum reuelabit. Et ſicut Baſiliſcus ſuo flatu & odoratu inficit animalia & homines: ſic odor noſtri corporis Magneſiæ, perficit argentum viuum ipſumque ſubito mutans de natura ſua in naturam alienam. Vnde Morienes: Scito quod terra fœtida cito recipit ſcintillulas albas. Comparatur autem Tyriacæ, ratione curationis omnium metallorum. Comparatur etiam veneno, ratione multiplicis tincturæ albę & rubeę, nec non ſubitaneæ tranſmutationis vnius coloris in alium, de imperfectione in perfectionem: quia ſicut modica qualitas veneni, repente magnum corpus inficit, ſic vna pars Elixiris albi ac rubei, multas partes omnium metallorum in verum & perfectum Lunificum & Solificum tranſmutat corpus.

Nutrimentum, cibatio & infectio fit per aquam permanentẽ.

Mors reuelat corpuſculum ſapientiæ.

Comparatio cum Thiriaca.

Comparatio cum veneno: Modicũ venenum inficit, ſic modica pars Elixiris multum metallis tingit.

Octuageſima quinta authoritas, ſunt res minerales: Quibus antiqui comparauerunt aurum potabile Philoſophorum, dum inquiunt: Quidam Philoſophorum lapidem noſtrum rebus mineralibus, vt aluminibus, vitriolis, ſalibus comparatunt: Quidam ſpiritibus, quidã metallorum corporibus. Horum autem quidam qui de ſalibus & aluminibus atque vitriolis tractauerunt, eſt ſententia multiplex: Nam Plato vult, quod alumina ſplendificant, ſalia diſſoluunt, vitriola conſtringunt & conſtringunt. Nam alumen crudum dicitur abundare in humore, calcinatum vero in ſumma ſiccitate: Ideo quamdiu humor abundat, comparatur aluminibus, ſed priuato humore peccante, dicitur alumen calcinatum, album ac fixum. Proprietas vero ſalium eſt, diſſoluere & rodere, & humectare, & liquefacere rem acidam: quia dicitur calcinate corpora cum ſale: quia ſal corrodit eorum humiditatem corrumpentem. Iam ſales faciunt corpora leuiter in igne fluere. Notandum, quod quædam ſalia ſunt fixa, quæ-

Comparatio lapidis cum mineralibus, cum ſpiritibus, ac metallorum corporibus.

Quomodo comparetur aluminibus.

Salium proprietas eſt ꝫ diſſoluere.

Diuerſa genera ſalium:

Sal Philoſophorum eſt tinctura extracta ex calcearis.

dam volatilia. Nam omne fixum ponitur pro corpore & pro retinaculo, & talia extrahuntur à rebus calcinatis: vt dicitur, extrahite ſalem Alkali, extrahunt enim, & non proſperantur in eo: quia extrahunt de eo in quo non eſt ſal Alkali Philoſophorum. Quemadmodum enim extrahitur ſal Alkali à calce viua, vel cinere clauellato, vel ſal tartari ab ipſo Tartaro calcinato per humorem conuenientem, donec nihil remanet acuitatis; ſic ſal noſtrum, quod eſt tinctura, extrahitur à calce metallorum per putrefactionem, vſque totum compoſitum exuat ſuam naturam & induat alienam. De tali *ſale* dicit Senior: Primo fit cinis, poſtea ſal, & de illo ſale per diuerſas operationes Mercurius Philoſophorum. Salia vero non fixa ponuntur pro ſpiritibus, vel pro aquis acutis, acetoſis, corroſiuis: ſicut eſt ſal armoniacum, quod eſt nobilius, quia totum eſt ſpirituale. Poſt hoc

Et materia aliqua fit cinis, ex cinere ſal, ex ſale Mercurius. hic opus & hic labor eſt.

Lapis vocatur à loco.

Lapis dicitur à colore.

Lapis dicitur à natura.

Natura ſerui noſtri eſt primum in origine corporũ metallicorum.

ſal commune, & ſal vrinæ. Nam ſal armoniacum eſt ſecundum elementum in hoc opere neceſſarium, teſtante Ariſtotele, in libro ſeptuaginta præceptorum, vbi dicit: quod Almizadic tibi ſolum deſeruiat. Nam ipſum corpora ſoluit & liquefacit, & ſpiritualia reddit. Aliqui Philoſophorum poſuerunt eſſe totum arcanum in eo, & vocauerunt ipſum diuerſis nominibus propter naturæ ſuæ excellentiam. Vt in libro *Turba Philoſophorum* ſcribitur: Quia quidam vocauerunt ipſum à loco, vt gummi, ſputum Lunæ: Quidam à colore vt ſanguis, vrina tauri: quidam à natura vt argentum viuum. Vtamini ergo illa venerabili natura: nam ex ea ars fit, & non ex alia. ô quam pretioſa eſt ſerui rubicundi natura; de ipſo dicunt Philoſophi, quod ipſum ſit primum in origine corporum metallicorum. Nam quando argentum viuum groſſum immundum occurrit ſulphuri groſſo, inde generatur metallum corruptum: & tale eſt remouendum in operatione prima: quia in prima ipſius origine producitur groſſum fœtidum & immundum per naturam, vt *Auicenna* dicit. Vidimus itaque in principio rei eius ſiccitatem & deſtructionem aqueitatis fore nocuam, & ab eo vt calefiat quod pulueriſe tur aut frangatur, vt *Turba Philoſophorum* ait: Ecce plumbum rubeum, quod initium eſt operis noſtri: nam ſine ipſo regimen ſtare non poteſt. Non autem ſal armoniacum vulgi hic intelligitur, quod cum ipſo opus noſtrum non peragitur. Vitriolum autem & atramentum

Plumbũ rubeum operis noſtri initium.

tum ob hoc interponitur: quia omne vitriolum & atramentum Philoſophorum calefactum & aſſatum igne debili, colore rubiginoſo veſtietur, vt in libro *Turba* ſcribitur: quod prima die apparet nigra citrina: ſecunda nigra rubea: tertia ſimilis croco. Hinc vero quidam Philoſophorum ſpiritibus mineralibus hanc ſapientiam aſſimilauerunt, vt eſt ſulphur, argentum viuum, arſenicum, auripigmentum, Magneſia, Marcaſita: cum tamen neutrum iſtorum ſit Philoſophicum. Sulphuri ſimile dicitur propter tres actiones ipſi argento viuo inferens. Primo ſtringit ipſum à ſua humiditate: ſecundo denigrat ſua aduſtione: Tertio ipſum rubificat ſua tinctura aduſtiua. Nam *Senior* dicit: Sulphur noſtrum non eſt ſulphur vulgi quod comburit & comburitur combuſtione nigredinis & deſtructionis: Sulphur enim noſtrum comburit combuſtione albedinis & meliorationis. Et *Auicenna*: Niſi quod illud quod aduritur, eſt vulgi: & aliud non aduritur quod eſt ſapientum. Et Turba Philoſophorum dicit: Argentum viuum accipite, & in Magneſiæ corpus coagulate, vel in ſulphure quod non comburitur. Hoc autem ſulphur quod non comburitur, nuncupamus æs. Terite ergo ipſum aceto acerrime, & coquite & cauete ne acetum in fumum vertatur, quia periret opus.

In tribus diebus tres colores.

Lapis ſulphuri ſimilis eſt propter tres actiones.

Sulphur enim Philoſophorum, non eſt ſulphur combuſtibile.

Sulphur noſtrum eſt æs.

Octuageſima ſexta authoritas, ſunt res naturales. Medicinæ enim vniuerſalis ſemini humano virili aſſimilatur ob hanc cauſam: cum ipſum trahitur ab omnibus membris hominis, & poſſidet omnium membrorum virtutem, & in vas naturale, quod eſt matrix, funditur: vbi moritur, & humore connaturali nutritur, donec formatur homo numero dierum ſuorum, & non amplius: ſic ſemen huius ſcientiæ à corpore metallico educitur, omnem virtutem habens metallorum in potentia; in vas naturale collocatur: quod eſt aqua permanens & acetum Philoſophorum, in quo moritur, putreſcit, & vegetatur, & creſcit illud æs, & aliæ res nutrimentum recipientes. Hoc autem *vas eſt vnum per totum opus*, complens albam ac rubeam tincturam. Nam de ipſo factæ ſunt diuerſæ ſapientum deſcriptiones: quia *eſt vnum in quo ſunt tria, ſcilicet aqua, aer & ignis: quæ ſunt tria alembica vitrea, in quibus genitus Philoſophorum generatur.* Propter quod nominauerunt tincturam, ſanguinem

Semen ab omnibus membris in vas matricis funditur.

Semen noſtræ ſcientia ex metallico corpore extrahitur.

Vnum vas ad albam & rubeam tincturam.

Tria gignunt filium Philoſophorum.

nem, & ouum. Nam in ipſis fertur anima vel aqua, quemadmodum tinctura tinctorum ſuper pannos: portatur in aqua. Eſt etiam vas ſublimationis in quo fumus argenti viui ſublimatur, & aſcendit in eo: namque quando æſtimabitur quod finitus ſit fumus argenti viui, & dicitur Aludel longum & altum, & vas inferius dicitur ſcutella, ſiue furnus Philoſophorum, in quo eſt ignis Philoſophorum: qui cum egreditur denigrat ipſum vas, & comburit omne metallum: quia omnis calidi oleum eſt pinguedo, & omnis frigidi oleum eſt humiditas. Eſt etiam vas reſolutionis, in quo corpora reſoluuntur: Reſoluitur enim in eo aliquid poſt aliquid, parum poſt parum ordine ſuo, & non fit reſolutio omnium partium vna vice, ſed ſecundum Elixiri modum reſoluitur illud & extrahitur: vt *Senior* atteſtatur, dicens: cum non egreditur, ab hoc lapide anima eorum vna vice, ſed pluribus: & propter hoc nuncupata eſt anima hæc, animæ flos & flores, ſanguis & ſanguines, pinguedo & pinguedines, & tamen eſt anima & ſpiritus viuus eam educens. Et corpora ſunt duo, ſcilicet maſculus & fœmina, quæ ſunt terra & aqua: & tres ſorores ingredientes ſuper ipſis principiis, ſunt nutrimentum & augmentum ipſius aliti & augmentati: vt quantum in vno quo alitur & augetur vitello & albumine, & cortice tegitur. Nam habet totum in ſe quibus eget operator in operatione. Et ſoror prima egrediens ſuper ipſis, dicitur ſalſatura prima ex tribus, quam vocant hic aerem, & facti ſunt duo maſculi: ſcilicet frigiditas & caliditas: & inter eos vna fœtida eſt aqua. Deinde ingreditur ſoror ſecunda, hæc eſt ſalſatura ſecunda ex tribus ſecundis: & facti ſunt duo maſculi, qui ſunt terra & ignis: & duæ fœminæ, quæ ſunt aqua & aer. Poſt hoc ingreditur tertia ſoror, quæ eſt tertia ſalſatura ex nouem, & perfecta eſt domus quatuor angulos habens & rectos: quæ ſunt quinque. Et hæc eſt Magneſia vere alba, & non falſa, ab armatis perfecta, vt *Senior* dicit. Hæc quinque quando congregata & collecta fuerint, fient vnum, quod ſapientum naturalis lapis perfectus eſt, cum niſi duæ perfectæ tertiæ, perfectæ fuerint, fiet totum. Et *Auicenna*: cum ad has quinque perueniemus, perueniet ad vos intentio noſtra. Et notandum quod inter elementa ſunt duo maſculi, ſcilicet terra & ignis, & duæ fœminæ, ſcilicet aqua & aer: Et hæc

Vas ſublimationis.

Ignis Philoſophorum.

Vas reſolutionis.

Anima animæ.

Duo corpora maſculus & fœmina.

Tres ſorores, vt tria principia: inter quæ duo faciunt fontinam, tertiũ eſt rex ſenior volens iuueneſcere.

Tertia ſalſatura.

Ex quinque fit lapis perfectus.

Terra & ignis ſunt duo maſculi.

Duæ fœminæ ſunt aer & aqua.

hæc quatuor in humido vnctuoſo, quod eſt radicale, naturaliter intelliguntur, vel in terra & aqua, quæ in manifeſto ſunt exiſtentes, &c.

Octuageſima ſeptima authoritas: Sunt quatuor res ex homine quibus Medicina noſtra aſſimilatur, ſcilicet ſtercori, vrinæ, ſanguini & capillis. ſtercori dicitur ſimile in qualitate terræ fœtidæ infectæ, vel ratione mali odoris inficientis. Et eſt lutum quo vaſa firmantur. Vrinæ vero in qualite aquæ mundificantis, vel abluentis, ſiue remouentis fœtorem terræ: vel ex acuitate ſalis exiccantis. Sanguini in qualitate aeris penetrantis, aut mollificantis duritiem terræ, aut ratione coloris rubei remanentis ſuper terram. Capillis autem, in qualitate ignis comburentis & egredientis de terra &c. *Vrina in qualitate aqua.* *Sanguis in qualitate aeris.* *Capilli in qualitate ignis.*

Octuageſima octaua authoritas, ſunt quatuor interiora in corpore humano, cerebrum, cor, epar & teſticuli. Cerebro, in aquæ frigiditate: Cordi, in ignis caliditate: Epati, in aeris humiditate: Teſticulis, in terræ ſiccitate. Nam ſedes phlegmatis in cerebro; ſedes choleræ rubeæ in corde; ſedes ſanguinis, in epate; & ſedes melancholiæ in genitalibus collocatur. Et hæc prædicta notanter in vno corpore natura conſtituit: ſed ſitus & operationes eorum diuerſificantur. Nam in cholera virtus appetitiua intelligitur, quia colorat: In melancholia, virtus retentiua, quia retinet colores: In ſanguinea, virtus digeſtiua; quia tollit ſuperflua: In phlegmate virtus expulſiua, ſiue mundicatiua, quia dat veros ac perfectos colores. Quinta autem virtus nec grauis nec leuis, nec dura nec mollis: ſed proprie dicitur vita, quæ has quatuor coniungit in vnum, eiſque tribuit vitam robuſtam atque perfectam. *Cerebrũ frigidum, cor calidum, epar humidum, teſticuli ſiccitatem demonſtrant.* *In cholera virtus appetitiua.* *In Melancholia virtus retentiua.* *In ſanguinea virtus digeſtiua.* *In phlegmate virtus expulſiua*

Octuageſima nona authoritas, eſt Ouum: Hæc enim ſcientia ouo comparatur: Quia in eo ſunt quatuor coniuncta: cortex apparens eſt terra: albedo eſt aqua: cortex vero tenuis qui in cortici ſpiſſo iunctus, ſeparans aquam à terra, eſt aer: rubeum quoque oui eſt ignis: cortex rubeum continens eſt aer, ſeparans aquam ab igne, & vtrumque eſt vnum ac idem. Aer vero terram ſeparans ab aqua, ſpiſſior eſt aere altiori: aer vero altior, eſt calidior & ſubtilior. Nam ignis eſt ſibi propinquior quam aeri inferiori: In Ouo igitur ſunt quatuor, ſcilicet terra, aqua, aer & ignis: His quatuor *quatuor in oua coniuncta.* *In Ouo ſunt 4. Elementa.*

exceptis in medio rubei eſt quintum, quod eſt pullus. Hoc non intelligitur de ouo volatilium, ſed de quo Philoſophi loquuntur: Ideoque omnes Philoſophi in hac excellentiſſima arte ouum deſcripſerunt ipſum, & alia multa exempla ſuo operi poſuerunt: vt doctrinæ filii inde intellectum caperent & naturam inueſtigarent.

Arſenicum pro maſculo, auripigmentum pro fœmina intelliges.

Nonageſima authoritas, eſt Arſenicum & Auripigmentum; Quibus etiam comparatur, ratione vnctuoſitatis, & aduſtiuæ humiditatis, nec non vaporis ab igne: quibus corpora denigrat & exſiccat. Et Arſanicum dicitur maſculus, ratione coloris & ſiccitatis: Auripigmentum ratione caloris & humiditatis fœmina. Vt Turba Philoſophorum dicit: Demonſtraui vobis fœminam in auripigmento, maſculum vero in plumbo. Et ſciendum quod Philoſophi vnam dicunt naturam Arſenici & Auripigmenti ratione fugæ, vel ratione cauſarum prædictarum. Nam multotiens ponitur pro igne ſulphureo, & ſæpius pro ſpiritu, qui eſt egrediens à corpore, qui eſt aqua: qua omnia, vegetantur & augmentantur.

Macaſitæ color argenteus & aureus.

Nonageſima prima authoritas, ſunt Markaſita, Magneſia & Tutia: His enim & Philoſophi artem lapidis comparauerunt; Markaſitæ in colore: quia ſicut Markaſita ſcintillas argenteas & aureas habet mixtas in terra: ſic in opere Philoſophico ſigna apparent ſimilia: vt teſtatur *Morienes* dicens: ſcito quod terra fœtida cito recipit ſcintillas aureas, vt ſupra. Dicitur etiam Magneſiæ eſſe ſimilis, ratione ponderoſitatis, & fractionis omnium metallorum. Dicitur etiam Thutiæ eſſe ſimilis, ratione extinctionis. Nam ſicut præcipitur Thutiam extingui ſepties, vel nouies, vel decies, vel duodecies, vt eius ſubtilietur terreitas, & ſulphureitas deleatur: ſic mandant Philoſophi, opus eorum iterari, vt omne ſuperfluum in manifeſto abiiciatur, abſentia in profundo ſiue in occulto adiiciantur. Notandum vero eſt, quod duplex eſt ſpiritus: vnus in corpore, & hic eſt remouendus, id eſt, extrahendus, & eſt igneæ naturæ, vt *Turba* teſtatur, dicens: ſcitote quod corpus non poteſt tingere ſeipſum, niſi ſpiritus extrahatur, qui in ventre eius occultus eſt, & fiet aqua, & corpus abſque ſpiritu: qui eſt ſpiritualis naturæ, ex quo colores apparent, eo quod ſpiſſum terreum non tingit, verum autem tenue naturæ, quod de cor-

Magneſia ponderoſa & frangibilis.

Tutia extinguitur vt melius depuretur & purius reddatur.

Spiritus in corpore duplex.

1. In corpore qui extrahendus.

de corpore tranſit & colorat. Secundus vero eſt extra corpus,& eſt aqueæ naturæ, & eſt tingens corpus in Elizir. Vt *Turba* dicit: Maſculus vero, hic eſt corpus,& fœmina, hæc eſt ſpiritus. *2. Spiritus extra corpus.*

Nonageſima ſecunda authoritas, ſunt quatuor metalla imperfecta, ferrum, cuprum, ſtannum & plumbum: His enim hæc ſcientia etiam comparatur, ratione duræ fuſionis & mollis in manifeſto & in occulto eorum. Nam illa quæ ſunt dura in manifeſto, ſicut ferrum & cuprum, ſunt mollia in occulto; & ſic de aliis duobus eſt intelligendum: Idcirco ferro & cupro aſſimilantur propter carentiam horum fluxibilium & liquabilium in igne. Et talia ſunt ſtringentia ſtannum & plumbum, quæ abundant humore, præcipue ferrum, cum ipſum ſit minorum humorum, & maioris caloris, vt *Senior* dicit: Ego ferrum ſiccum & durum & forte & piſtans, & piſtatum omne bonum. Et non eſt res in mundo agens actionem meam: per me enim generatur ſecretum ſecretorum: quando conualeſco à languoribus, tunc habeo vitam Leonis rugientis, & hoc eſt ferrum Alchymicum, ipſum enim non trahitur ab Adamante. Et ſi quis ſtuderet aliud inuenire faciens operationes huius, non poſſet: Ideo magnificatum, & exaltatum eſt, & factum æs omnium rerum. Ideo maxime videtur argento viuo Philoſophico amicari, cum ipſius ſit coagulum, niſi coagulatione perpetua & firma. Necnon ſtannum & cuprum & plumbum eadem operatione poſſe firmari, vt *Turba Philoſophorum* dicit: Æs vt plumbum lapis fiunt pretioſus: ideo ponite plumbum cum plumbo: quia Natura naturâ lætatur, & Natura naturam volare facit: & Natura naturam continuit: & Natura naturam ſuperauit: Ideo nutu Dei fiunt illæ Naturæ multiplicantes. Dicitur etiam quod ſit propinquitas inter magnetem & ferrum: maior vtique eſt propinquitas inter æs & aquam noſtram, quæ eſt plumbum & ſtannum album, vt *Turba Philoſophorum* teſtatur, dicens: Etenim plumbi albi diſpoſitionem demonſtraui: eo autem noto, nihil aliud eſt, quam opus mulierum, & ludus puerorum: abſque tali enim plumbo nulla tinctura fit perfecta, eo quod vim habet, vt Hermes dicit, generandi triplicem: quod compoſitum in corpore ſtringit, & in colorem vertitur inuaporabilem. Et ſcitote, quod prima vis eſt acetum; ſecunda vero plumbum, de quo ſapientes dixerunt: Coquite ipſum

Quæ dura in manifeſto mollia in occulto.

Ferrum Alchymicum.

Ferrum amicabile eſt cũ argento viuo.

Æs & plumbum faciunt lapidem.

Dei nutu naturæ fiunt multiplicantes.

Notate & cognoſce plũbo, opus mulierum & ludus puerorũ dicitur.

ſtannum donec priuetur humore ſuo, & fiat ſiccum, & reſiduum ſuum bibat humorem, eo quod plumbum combuſtum fuit, hoc eſt, plumbum rubeum de quo ſapientes dixerunt: Ecce hoc plumbum quod rubeum nuncupamus, noſtri operis eſt initium, ſine quo nil fit. De ipſo namque dicitur, de plumbo fac ferrum, aut crocum de croco, fac album de albo tincturam. De ſtanno fac cuprum vel æs: de ære fac ceruſſam; de ceruſſa fac minium: de minio tincturam, & apprehendiſti ſapientiam. Intellige quid legas: Nam hæc ars ſtultos fallit. ô quam plures ſunt ſeducti in nominibus ſpirituum & corporum, putantes ſe extrahere tincturas de rebus ſiccis & aridis combuſtibilibus, cum in eis nulla ſit vtilitas, & omnia vertuntur in nihilum, & cuncta mortua ſunt, & eorum cauſatio ad perfectionem non peruenit, vt dicit *Alphidius*: Caue ergo fili, à ſpiritibus & corporibus, lapidibuſque mortuis te ſepara: quoniam in illis nullum eſt iter, nec etiam in eis tuum propoſitum inuenies: quia vita eorum non augetur, imo tendit in nihilum, ſicut ſunt ſalia, auripigmenta, arſenicum, argentum viuum, ſulphur, capilli humani, ſanguis, ſperma, vrina puerorum, ouum, aurum, argentum, ferrum, cuprum, ſtannum, magneſia, marcaſita, thutia & his ſimilia: quæ omnia ſenior dicit eſſe combuſtibilia, & mortua, nec in eis aliqua operatio noſtræ ſimilis: Quia operatio noſtra ſurgit per ſeras, ſeraturas aperientes. In plumbo vero eſt vita mortua, & hoc inter arcana arcanorum eſt notandum, quod dicit Philoſophus: Nihil eſt affinius auro quam plumbum.

Plumbum rubeum.

Philoſophia noſtra non ſtultis ſed ſapientioribus manifeſtatur.

Fruſtraneus cauendus labor.

Operatio noſtra Phyſica ſurgit per ſeras, ſeraturas aperientes.

Nonageſima tertia authoritas, ſunt vegetabilia: Quidam enim Philoſophorum hanc ſcientiam diuinam, herbis, radicibus, arboribus, floribus, & aliis diuerſis vegetabilibus, nec non ſuccis eorum & fructibus ſimilitudinarie comparauerunt. *Galenus* dicit: de arbore Philoſophica quæ ſeptem ramos habet, vt in quodam ſcripto reperi tractatum de Lunatica ſic procedente: Hęc eſt quædam herba ſiue planta, nomine Lunatica, ſiue Beriſſa: cuius radix eſt terra metallica, ſtipes eius rubicundus quadam nigredine perfuſus: folia eius ſimilia foliis maioranæ, & ſunt triginta ſecundum ætatem Lunę in creſcentia & in decreſcentia, flos eius citrinus: poſt tres dies odor eius, vt odor muſci in plenilunio, vel in decreſcentia completa: ex eo acceptus & in

Arbor ſeptē ramis.

Deſcriptio Lunaticæ herbæ.

& in eo Mercurio impoſitus vertitur in Lunam perfectam. Si poſt hoc bullitus fuerit quinque vicibus vertitur in ſolem. Nota quod omnium prædictorum nomina ſunt poſita ſimilitudinarie in hac excellentiſſima ſcientia, pro qua omnis fidelis debet tempore vitæ ſuæ fideliter & conſtanter laborare. *Mercurii in Lunā transmutatio.*

Nonageſima quarta authoritas, eſt pluralitas vocabulorum in operatione hac cœleſti, Vbi ſic notatur: Philoſophi diuerſa vocabula ipſi operationi attribuerunt: Quidam eorum dixerunt, quod calcinando, ſoluendo, deſtillando & coagulando hoc opus peragitur. Et *Hermes* hoc intimat per alia verba, cum dicit: *Pater eius eſt Sol, mater vero eius Luna: Portauit illud ventus in ventre ſuo: Nutrix eius terra eſt.* Alii vero dixerunt, ſublimando & reiterando atque figendo, donec in fundo maneat: Alii incerando, aut imbibendo, donec fluat: alii abluendo aut mundificando, donec album & pulchrum appareat: Alii occidendo, donec moriatur & albificetur: Alii viuificando, & nutriendo, donec genitum fiat: Alii putrefaciendo & corrumpendo, donec manifeſtum occultetur, & è contra: Alii ſeparando elementa, & reiungendo: Alii conterendo, donec corporeum fiat ſpirituale, & è conuerſo: Alii coquendo, donec areſcat: Alii aſſando, donec confringatur: Alii remouendo, donec nouus adueniat: Alii corpora & ſpiritus rectificando, ſicut Venerem dealbando, à Ioue ſtridorem auferendo: Saturnum indurando aut mundificando: Martem mollificando: Lunam citrinando: nec non ipſa corpora in aquam ſoluendo, nihilominus omnibus corporibus diminutis perfectionem præſtando: Alii Mercurium coagulando, Arſenicum, auripigmentum, ſulphur, Magneſiam, Marcaſitam, Thutiam dealbando, atque fixando: Alii ſalia acuta quaſi Dea inceratiua præparando: & adhuc diuerſis vocabulis (quod longum eſſet enarrare) Elixir eorum album & rubeum compleri dixerunt, quæ omnia ſunt vnum & idem intelligenti, & condependentia, ac ſibi concathenata quemadmodum cathena: ita cum vnum terminatur, aliud incipitur. *Parentes lapidis Philoſophici.* *Varii variorum errores.*

Nonageſima quinta authoritas, eſt ipſa Aſtronomia. Hæc enim ſcientia diuina Aſtronomiæ vocabulis vtitur, ſecundum curſum planetarum, atque affectibus eorum, numero & virtute ſignorum duodecim circuli zodiaci, ſicut Ariſtoteles teſtatur ad Alexandrum, dicens: Quod

Saturnus terram, Mercurius aquam, Iupiter aerẽ, Sol ignem tenet.

Omne vegetabile florens & ferẽs fructum Saturno & Soli attribuitur.

Omne floridum non ferens fructum attribuitur Mercurio ac Marti.

Conceptio lapidis ſecundum planetas.

Saturnus tenet terram, Mercurius aquam, Iupiter aerem, Sol ignem: quia omne carens lumine de numero vegetabilium à Saturno regitur, & ei attribuitur. Et quicquid vegetabilium eſt floridum non ferens fructum, Marti attribuitur, & per ipſum regitur: Et omne vegetabilium floridum fructuoſum, ſoli attribuitur, & per ipſum regitur. Et iterũ ſubiungit: Deinde compone & coniunge has diuiſiones, & dies, omne vegetabile ferens fructum non florens, ſicuti eſt pomum & palma, attribuitur Saturno & Soli. Et omne floridum non ferens fructum, regitur à Mercurio & Marte. *Ecce quomodo Aſtronomia virtutibus Planetarum hoc donum Dei contexit.* Dicit enim Ariſtoteles, quod omne vegetabile carens lumine à Saturno regitur. Intendit terram nigram & fœculentam: & omne floridum & luminoſum à Mercurio regitur, vult dealbationem primam ipſius terræ: & omne floridum non ferens fructum, à Marte regitur, vult terminationem, ſiue incerationem, poſt albedinem, quæ dicitur inceratio. Et omne floridum fructuoſum à Sole regitur, vult tincturam eſſe completam. Dicit enim *author trium verborum*, quod in fœtu primo menſe, cum ſemen à matrice conceptũ eſt, Saturnus operatur, congelando & conſtringendo ſua frigiditate & ſicciditate ipſam matricem, & materiam in vnam maſſam. Secundo menſe Iupiter operatur ſua caliditate & humiditate, digerendo in quendam maſſam carneam, quæ Embrio vocatur. Tertio menſe operatur Mars ſua caliditate & ſiccitate, digerendo & ſequeſtrando ipſam materiam in membra. Quarto menſe operatur Sol immittendo ſpiritum vitæ. Quinto menſe operatur Mercurius, qui formatiua & ſpiracula facit. Sexto menſe Venus operatur, quæ diſponit & ordinat ſupercilia, oculos, vt teſticulos, & talia. Septimo menſe Luna operatur ad expellendum fœtum: & ſi tunc naſcitur, viuere poteſt: ſin autem debilitatur virtute ſignorum. Idem teſtatur, dicens: Quando Sol eſt in ariete, & in ſua exaltatione, tunc completur primus gradus, qui eſt debilis ratione caloris. Et eſt ordo aquæ: Quando Sol eſt in Leone, tunc completur ſecundus gradus, qui eſt feruidior, ratione maioris caloris, & eſt ordo aeris. Quando autem Sol in ſagittario, tũc completur tertius gradus, qui eſt nullius caloris comburentis, & eſt ordo aeris deficientis: quia calore priuato, nullus omnino motus eſt, ſed requies & tranquillitas vera. In hoc loco Pater ſuſcipit filium,

hoc

hoc eſt, terra retinet ſpiritum, & amodo ipſum fugere non permittit. Senior enim dicit de virtute duorum Planetarum: Ego Sol calidus & ſiccus, & tu Luna frigida & humida, quando fuerimus copulati æquitate ſtatus in Venere domus clauſæ, recipiam à te animam adulando. *Poſtquam aſcenderimus ordinem Seniorum, lucem lucis, tunc effundetur ex me & ex te.* Quid ergo intendit Senior per talia verba? Per Solem & Lunam vult ignem & aquam: Ignem in terram, aquam in aerem, quando hæc coniuncta fuerint in ventre, hoc eſt in radice domus clauſæ, hoc eſt, corporis Magneſiæ: & hoc corpus recipit animam, hoc eſt, rem adulando, hoc eſt paulatim & donec ordo ſeniorum impleatur, id eſt maiorum humorum ſuſceperit nutrimentum: tunc Lucerna lucis infundetur ex me, & ex te, hoc eſt, quando ambo fiunt reſplendentes, & propalantur lucentes. Et ſic oportet vnumquemque inueſtigatione huius ſcientiæ verba ſapientum ſubtiliter enucleare, alioquin non modicam incurrit errorum offenſam, &c.

Terra retinet ſpiritum.

Sol & Luna volunt ignẽ & aquam,

Corpus recipit animam.

Sapientia apices eſt in Philoſopia cognoſcenda.

Nonageſima ſexta authoritas, eſt Geometria, ſeu Arithmetica: Quæ nobiliſſimam hanc ſcientiam ſuis numerorum diſtinctionibus in parte & in toto obſcurauerunt: Nam terminus & finis totius operis in numerorum diuiſionibus eſt ſigillatus: In hoc autem termino multi doctrinæ filii errauerunt conqueſti. Nam Philoſophi in huius ſcientiæ termino addiderunt & diminuerunt ſummam radicis, per partes integrantes ipſum totum, numero minori, mediocri & maximo. Ob hoc, ne inſipientes capere poſſent. Dicit enim Ariſtoteles in libro ſeptuaginta præceptorum capitulo alternationum: Multiplices ſunt ſeptuaginta præceptorum alternationes decem. Namque primo conueniunt, ſecundo quoque, tertio ſequuntur. Nam decem in decem reſpondent: hic denique diuiſiones ſequi neceſſe eſt. Sed priorem ordinem lector noſter attendat. Quando & author trium verborum dicit: Quod à tribus duo intelliguntur numeri: Nam longitudo dierum ſeptem completur. Et *Senior* ait: Quod in ſeptem diebus forſitan apparebit albedo. Et quidem in ſecundo refert, quod vniuerſa erunt decem iuxta numerum aquilarium nouem, & terræ nigræ. Intellige principium numeri primi & ſecundi: dicis duo, qui ſunt tres numero: deinde dicis tria, quæ ſunt numero ſex: deinde dicis quatuor, quæ ſunt numero decem: quatuor occulti, decem manifeſti. His numeris perficitur Magneſia alba. Hinc refert *Hermes*,

Terminus & finis totius operis in numerorum diuiſionibus eſt ſigillatũ.

Septẽ in diebus apparebit albedo.

pater

pater Philoſophorum, quod non perficiuntur quouſque ſui colores peragantur, quæ eſt aqua, quæ diuidit ipſam in alias quatuor, vna ſcilicet duabus, & tria vni, quarum colori tertia pars eſt: humori vero duæ tertiæ, quæ aquæ ſunt: Pondera ſapientum. Et ſcito quod vitis ſapientum ſuccus in quinto extrahitur, eius quoque vnum in fine triginta peragitur intellige proportionem. Decoctio namque minuit, tritura autem augmentat, hoc eſt initium & finis. Nam Philoſophi alii aſſerunt complementum fieri in ſeptem diebus: alii in quatuor diebus: alii in tribus vicibus: alii in quatuor vicibus: alii in decem diebus: alii in quadraginta: alii in vno anno. Turba Philoſophorum & Alphidius, qui dicunt in quatuor anni partibus, ſcilicet hyemis, veris, æſtatis & autumni: alii in tribus annis, vt Geber, & rex Artus: alii per menſem: alii per hebdomadam: alii per diem; quæ omnia idem & vnum ſunt in toto, ſed in radice differũt: quæ omnia oportet artificioſe ſubtiliter explorare, alioquin eius operatio fruſtrabitur, & ad nihilum reuertetur.

Pondera ſapientum.

In toto vnũ differentia in radice.

Nonageſima ſeptima authoritas: eſt *Tabula Smaragdina Hermetis*, quæ ſic ait: Verum eſt certum & veriſſimum. Quod eſt ſuperius, naturam habet inferioris, & aſcendens naturam deſcendentis: coniungas vnica via diſpoſitioneque. *Sol eſt eius coniugii Pater & alba Luna Mater, tertius ſuccedit, vt gubernator, ignis.* Craſſum fac ſubtile & hoc ſpiſſum reddito: ad hunc modum gloriam habebis huius mundi. Vide ſymbola aureæ menſæ D. Maieri lib. 1. fol. 25. 26.

Lapis Philoſophorum. *Gloria mundi.*

Nonageſima octaua authoritas: eſt *Phœnix Philoſophicus*, de quo dicitur, eum confecto quippe annorum numero, vbi mors propinquet, ſuis in terris ſtruere nidum, eiq; vim genitalem affundere, ex qua fœtum oriri, & primam adulto curam ſepeliendo patris; neq; id temere, ſed ſublato myrrhæ pondere, tentatoq; per longum iter, vbi par oneri, par meatui ſit, ſubire patrium corpus, inque Solis aram perferre atque adolere. Hæc incerta & fabuloſis aucta: cæterum aſpici in Ægypto eam volucrem non ambigitur. Vide deſuper aureæ menſæ ſymbola D. Maieri lib. 1. fol. 29 30. & 31.

Hiſtoria de Phœnice.

Nonageſima nona authoritas. Sunt Reges, & Philoſophi Ægyptii; vt *Mena, Buſiris, Simandius, Seſoſtris, Miris, Chemnis, Amaſis, Sethon, Adfar Alexandrinus, & Calid Rex Ægypti Saracenus.* Legantur ſymbola aureæ menſæ D. Maieri. lib. 1. fol. 31. 32.

Cente-

Centeſima Authoritas:ſunt Ægyptiorum coloniæ Chymicæ, Item *Phœnices, Cadmus, terra Rhodus, Tyrii principes, Colchi, Phryges. Danaus, Belus, Dipedes. Erichtheus, Eumolpides*: Item Ægyptiis confines, *Sphynx Philoſophica: Collegium Gymnoſophiſtarum apud Æthiopas: Collegium magorum apud Perſas: Collegium Brachmanum apud Indos*,&c. Vide Symbola Aureæ menſæ D. Maieri, lib. 1. fol. 33. ad fol. 46.

Centeſima prima authoritas: Sunt quatuor fœminæ Chymicæ; Maria Hebræa, Moyſis ſoror, Cleopatra Ægypti Regina, Taphuntia & Medera. Inter has Maria Hebræa expreſſe loquitur de duobus gummis, albo ac rubeo, eorumque matrimonio; Item de duobus fumis, herba alba & clara creſcente ſuper monticulis: At totum arcanum dicit eſſe in ſcientia vaſis Hermetis; quia illud ſit Diuinum & de ſapientia Domini gentibus occultatum; & illi, qui illud ignorant, neſciunt Regimen veritatis, propter vaſis Hermetis ignorantiam. Illud autem vas, inquit Maria, quod Stoici occultauerunt, non eſt vas nigromanticum, ſed eſt menſura ignis tui. Symbola vide D. M. folio 63. 64.

Hermolaus Barbarus Corollar. in Dioſcor. l. 5. c. 115. citat tres fœminas habuiſſe lapidem Philoſophorum.

Centeſima ſecunda authoritas: eſt *Moyſes*, & *filius Dauidis, Salomon*, de quibus ambigue recitant Symbola Aureæ menſæ D. Maieri, lib. 2. fol. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. & 71.

Centeſima tertia authoritas: ſunt congentiles Hebræi, vt *Caled filius Regis Iazichi*; *Muſa* Calidis diſcipulus: *Hamech* Hebræus: *Iſaac* Iudæus de Moiros: *Iacob Albartane* Iudæus: Item *Iohannes Euangeliſta* citatur ab Auicenna Dict. 1. ad finem cap. 7. de Anima. Imo & à Vincentio Monacho in Speculo Naturali: ſic & Chaldaice de Chymia ſcripſiſſe traduntur, *Haly* Chaldæus, & *Thobit* Chaldæus: His etiam adnumerantur Syri, Hebræis finitimi. Verba Regis Calidis talia extant, in libro eius Secretorum Alchymiæ dicto: Scias, inquit, frater, quod hoc noſtrum magiſterium de lapide ſecreto, & officium honoratum eſt: *Secretum ſecretorum Dei*, quod celauit ſuo populo, nec voluit vllis reuelare, niſi illis, qui fideliter tanquam filii meruerunt, & qui eius bonitatem & magnitudinem cognouerunt. Qui enim ſecretum Dei poſtulat, neceſſe eſt ei hoc ſecretum magiſterii plus quam aliud. Capite vero 14. ait: Et dixit quidam ſapiens: Non eſt tibi datum à Deo hoc magiſterium ſolum pro tua audacia, fortitudine & calliditate, ſine omni labore. Nam laborant homines, & Deus tribuit fortunam homi-

Magiſterium lapidis ſecreti, officium honoratum, & Secretum ſecretorum Dei.

Labor penes homines, Fortuna penes Deum.

nibus: Adora ergo Deum creatorem, qui tibi tantam gratiam ſuis operibus benedictis voluit exhibere.

Centeſima quarta authoritas; ſunt Græci, inter quos primus dicitur *Democritus*, deinde *Orpheus*, *Linus*, *Muſæus*, *Homerus*, *Eeluſinia ſacra*, *Samothracia*, *Lampadophoria*, *Pythia*, *Pelopidæ*, *Pythagoras*, *Xamolxis*, *Anaxagoras*, *Clazomenius*, *Heracletus Philoſophus*, *Apollonius Tyanæus*, *Michael Pſellus*, *Olympiodorus*, *Heliodorus*, *Stephanus Philoſophus*, *Zoſimus*, *Iſaac Monachus*, *Blemidas*, *Pelagius*, *Africanus*, *Syneſius*, *Theophylus*, *Ptolomæus*, *Euclides*, *Dardanus*, *Demetrius*, *Abugazal præceptor Platonis*, *Plato iunior*, *Hamech*, *Seneca*, &c.

Centeſima quinta authoritas; eſt Morienus Romanus, qui dicit in ſecunda diſpoſitione de tranſmutatione metallorum: Sume fumum album, & Leonem viridem, & Almagra rubeum, & immunditiam mortui: hæc omnia diſſolue; quibus diſſolutis, fac ea aſcẽdere, & poſt aſcenſionem in vnum coniungere; ita ſcilicet quod in vnaquaque parte viridis Leonis tres partes de immunditia mortui apponantur. Similiter de fumo albo vnam facies partem, & de Almagra duas, quæ in vaſe viridi omnia ponantur, & in eo coquantur. Os autem eius vaſis firmiter claudatur. Poſtea vero hoc in Sole ponatur, & deſiccetur ibi; & quando deſiccatum fuerit, Elixir ſibi appone, ac demum pone ſuper ipſum aquam ſanguinis, quanta ſuper eum natet. Poſt tres dies ſimiliter & noctes riga cum aqua fœtida, cauendo ne de ſuis diebus aliquem minuas, neque eius ignis extinguatur, aut ardendo inualeſcat, aut minuendo eius aduſtio minuatur. Tranſactis igitur ſeptendecim noctibus, prædictum vas aperies, & aquam quam intus inueneris extrahas, & iterum alteram fœtidam aquam in eo reponas: quod ſcilicet tribus noctibus agendum eſt, cauendo etiam ne vas vllatenus à ſua fornace remoueatur; appoſito vero aquæ fœtidæ, ſemel in vnaquaque noctium trium, fiat. Inde vero tranſactis viginti vna noctibus, vas à fornace extrahas, vt Elixir quod in eo fuerit, deſicces, poſtea corpus album ſumas, in quo videlicet album iam fixiſti, & ponas eum in vaſe paruiſſimo, quod eſt iuxta quantitatem fornacis magiſterii, quam poſtquam conſtruxeris fiat. Inde vero vas illud firmiter fornaci coniunge, ne cum flamma ignis comburat, vel contingat. Elixir quoque quod ſuperius in eo diximus, debet proiici taliter, vt ſi de albo corpore partem ei proieceris, de Elixir partes vndecim proiicias: quibus

Fumus albus.
Leo viridis.
Almagra rubeum.
Immunditia mortui.
Aqua ſanguinis.
Aqua fœtida.

quibus commixtis ſuper vnamquamque huius corporis commixti vnciam, quartam partem vnius drachmatis de Eudica ſolum proiicias. Hoc ita facto, in magna fornace pone hoc vas & per duos dies, & totidē noctes eum ibi dimittas: ſuper eius caput ignis per tot dies & noctes non extinguatur. His igitur diebus & noctibus completis, hoc quod in vaſe veneris extrahas, & lauda Creatorem altiſſimum magnum, ſuper ea quæ tibi tribuit.

Centeſima ſexta authoritas; eſt Aureus Ramus Virgilii ita deſcriptus:

Accipe quæ peragenda prius, latet arbore opaca
Aureus & foliis & lento vimine ramus,
Iunoni infernæ dictus ſacer, hunc tegit omnis
Lucus & obſcuris claudunt in vallibus vmbræ.
Sed non ante datur telluris operta ſubire,
Auricomos niſi quis decerpſerit arbore fœtus:
Hoc ſibi pulchra ſuum ferri Proſerpina munus
Inſtituit, primo auulſo, non deficit alter
Aureus, & ſimul frondeſcit virga metallo.
Ergo altè veſtigia oculis & rite repertum
Carpe manu: namque ipſe volens facilisque ſequetur,
Si te fata vocant, aliter non viribus vllis
Vincere, nec duro poteris conuellere ferro.

Mineræ ſub terra inſtar arborum ſuper terram.

Aureus ramus decerptus recreſcit.

Aureus ramus non vi ſed fato acquiritur.

Centeſima ſeptima authoritas; eſt Auicenna Arabs, qui tertio capite tractatuli ſui dicit: Certum eſt omnem rem eſſe ex eo in quod reſoluitur. Nam gelu conuertitur in aquam calore mediante. Clarum eſt ergo illud prius fuiſſe aquam quam glaciem. Omnia vero metalla ex Mercurio ſunt generata, ideo ipſa in ipſum reſoluuntur. Primum ergo regimen lapidis eſt ipſum diſſoluere ſicut groſſum argentum viuum, vt in ſuam primam reducatur materiam: Hoc autem totum fit per argentum viuum, eo quod ipſum habet poſſe Solem & Lunam in eorum naturam & materiam primam redigere. Sed cum argentum viuum habet in ſe fæculentiam & aduſtionem abſque inflammatione, & aqueitatis ſubſtantiam; neceſſe eſt ergo eius ſuperflua demere, & abſentia adimplere, ſi completam Medicinam ex illo volueris facere. Terram autem fæculentam omnino oportet ſublimatione demere, & abſentia adimplere, ne liuidum in proiectione creet colorem,

Omnis res ex eo in quod reſoluitur.

Ex quo aliquid generatum in illud eſt reſoluendum.

Requiſita completa Medicinæ.

rem, & aqueitatem ipſius ſimili modo delere, ne & totam materiam in proiectione faciat fugitiuam. De cuius proprietate, ſubſtantiam Medicinæ ſaluare, non aduri, ſed figere, & ab aduſtione defendere:

Cauſa creationis Saturni, Iouis, Veneris, ferri, &c.

Ideo contingit ex illo creari Saturnum, Iouem, Venerē, ferrum, &c. quod ex impuritate neceſſe eſt accidere. Et notandum, quod duplex eſt materia prima. Quædam eſt propinqua, quædam vero remota: Materia propinqua eſt argentum viuum; Remota eſt aqua: Quia ar-

Argentum viuum prius fuit aqua.

gentum viuum prius fuit aqua, & poſtea argentum viuum. Verum ergo principium noſtri operis eſt Diſſolutio lapidis, quia corpora ſoluta ad naturam Spiritus ſunt redacta, quia magis fixa. Nam ſolutio

Solutio corporis cum congelatione ſpiritus.

corporis eſt cum congelatione ſpiritus. Patiens ergo ſis, coque, tere, & incera, & non tædeat te multoties hæc reiterare: quia quæ imbibuntur, per aquam mollificantur. Quanto magis teris, tanto magis mollificas, & partes groſſas ſubtilias, donec ſatis exiſtat. Et hæ partes diuiduntur, cum ſpiritus impaſtantur, & omnia quæ impaſtantur ex

Impaſtatio per contritionem, incerationem, & aſſationē.

toto diſſoluuntur: Et impaſtatio fit cum nimia contritione, inceratione & aſſatione. Nam per contritionem, aſſationem & ignem, diuiduntur partes ligatæ & viſcoſæ, quæ ſunt in corporibus. Corpora vero ſoluta & ad naturam ſpiritus redacta, nunquam ſeparantur, ſicut

Sponſi & ſponſæ copulatio naturæ gaudium.

nec aqua permixta aquæ. Quippe natura lætatur cum ſponſus & ſpōſa copulantur. Quia intentio operis noſtri non eſt, niſi quod eligatur puriſſima Mercurii ſubſtantia ex ipſis corporibus, quoniam Elixir conſtat ſolummodo ex ipſis. Primus autem modus ſolutionis & naturæ eſt putrefacere. Sed tamen multæ ſunt ſpecies putrefactionis & corruptionis. Primum ergo principium naturale eſt materia ſenſitiua materialis, prout dixi. Secundum, calor mouens ipſam materiam

Signa Philoſophicæ putrefactionis.

& putrefactionem. Signa vero putrefactionis eſt color niger, odor fœtidus, & materia in tactu ſubtilis & diſcontinua, ac ſi eſſet primus Mercurius. Quia calor agens in humido primo generat nigredinem,

Caput corui nigrum, initium operis.

quæ nigredo eſt caput corui, hoc eſt, principium operis. Item nota, quod ingreſſio, ſubmerſio, connexio, coniunctio, complexio, compoſitio & mixtio idem ſignificant in hac arte. Nihil enim ſubmergitur, coniungitur, connectitur, quin & miſceatur. Quia commixtio eſt

Fortitudo magiſterii in putrefactione.

commiſcibilium per minima: id eſt, per indiuiſibilia ſibi iuncta vnio. Scias etiam firmiter, quod tota fortitudo huius magiſterii non eſt niſi in putrefactione. Si enim putridum non fuerit, ſolui nec fundi poterit: &

rit: &

rit:& ſi ſolutum non fuerit,ad nihilum deueniet. Item ſcias,quod in vnoquoque opere ſunt tres dimenſiones,ſcilicet latitudo,altitudo & profunditas: & hoc manifeſte apparet de corpore, quod viſui noſtro ſubiacet. Verbi gratia: Lapis noſter in prima ſui creatione eſt albus, & ita apparet in facie;quare dicimus ipſum frigidum & humidum,quia ita eſt. Vnde ſtudeamus quare Lapis noſter aquaticus, quia frigidus & humidus eſt, naturalis diſpoſitio dicitur corpus manifeſtum ſeu altum. Latitudo autẽ eſt iſta diſpoſitio media,per quam itur ad profundam diſpoſitionem. Quæ vero media eſt inter profunditatem & altitudinem, tanquam inter contenta, ſeu contraria, eſt impoſſibilis tranſitus per ea, niſi altera qualitas deſtruatur, quoniam frigida & humida eſt eius diſpoſitio alta: Deſtruatur ergo altera qualitas, videlicet humiditas per putrefactionem, tunc inſpiſſatur, & eius humiditas conuertitur in ſiccitatem, & ſic fit tranſitus ab alta ad mediam diſpoſitionem, quæ eſt frigiditas & ſiccitas; & dicitur latitudo, quia tenet à frigido & humido frigiditatem: à ſicco & calido ſiccitatem; ergo media. Poſtquam vero per calorem exiſtentem, frigiditas quæ remanſit in corpore tranſmutatur in caliditatem, quæ ſunt extranea: contraria eſt diſpoſitio profunda, quia caliditas eſt occultum corporis,quod optime apparet per Ariſtotelem,&c. Poſtquam materia fuerit putrefacta, ad faciendum corpus & ſpiritum, quod tamen impoſſibile eſt fieri in aëre,hoc eſt,per ſublimationem. Scias ergo quod *Lapis noſter diuiditur in duas partes principales; videlicet in partem ſuperiorem quæ aſcendit, & in partem inferiorem, quæ remanet in fundo fixa*: Et tamen iſtæ duæ partes concordant in virtute. Hac de cauſa Philoſophus dicit: quod illud quod eſt inferius, & ſicut illud quod eſt ſuperius. Et iſta diuiſio eſt neceſſaria, ad perpetranda miracula rei vnius, ſcilicet lapidis, quæ *pars inferior eſt terra, & dicitur nutrix ac fermentum: & pars ſuperior eſt anima, quæ totum lapidem viuificat, & reuiuificere facit.* Vnde facta ſeparatione celebrata, coniunctione lapidis multa miracula perpetrantur. Et notandum,quamuis apud aliquos lapis noſter non diuidatur in partes quatuor,videlicet in quatuor Elementa in prima operatione,ſicut ſuperius dictum eſt: Quatuor partes principales,videlicet vna quæ aſcendit ſuperius nõ fixa: alia quæ remanet inferius,quæ dicitur fixa; & terra vel fermentum, quæ totum lapidem nutrit ac fermentat, vti dictum eſt. Dei illa vero parte non fixa, oportet habere

Operis dimenſio trina.

Lapis in prima creatione eſt albus.

Naturalis diſpoſitio corpus manifeſtum.

Humiditatis conuerſio in ſiccitatem.

Lapidis diuiſio in duas principales partes, in virtute tamẽ concordantes.

Pars inferior eſt terra, ſuperior vero anima.

Superius eſt ſpiritus. Inferius eſt corpus.

in bona quantitate, & dare lapidi, qui eſt mundiſſimus, abſque ſorde totus, donec totum lapidem virtute ſpiritus non fixi ſuperius efferat ſublimando. Et hoc eſt quod dicit Philoſophus: *Aſcendit de terra in cœlum.* Poſtea ipſum lapidem ſic exaltatum oportet reiterare ſuper marmor, cum elemẽto ab ipſo lapide in prima operatione extracto. Elementum illud dicitur aqua lapidis: Et debet toties aſſari, donec ſubtilitate lapis iterato deſcendat in terram, & ſic recipit ſuperiorem vim ſublimando & inferiorem deſcendendo, vt corporeum fiat ſpirituale ſublimando, & cum eſt ſpirituale fiat iterato corporeum deſcendendo. Et ſic habes gloriam claritatis huius mundi, & fugit à te omnis obſcuritas & omnis inopia & ægritudo; quia ſic compoſitus, curat omnem ægritudinem. Et hic lapis totius fortitudinis, quia nulla eſt comparatio huius lapidis ad alias fortitudines. Nam vincit viſibiliter, omnem rem ſolidam perforabit, penetrabit & deuincendo conuertit. Philoſophi dixerunt quod ſola aqua per ſeipſam omnia faciat, omnia ſoluit, omnia congelat, omnia diruit ſine alicuius adminiculo: In ipſa ſolent apparere colores amœni: Permutatio corporis in aquam eſt tinctura cuiuslibet corporis: Inſuper èſt differentia inter tincturam aquæ & tincturam olei. Nam *tinctura aquæ abluit & mundat, & tinctura olei tingit ac colorat.* Funde igitur aquã ſuper terram ſuam, & permiſce conterendo, ſtatim paulatim imbibendo, hebdomadatim decoquendo, & poſtea leniter calcinando, quouſque terra bibat de ſua aqua quintam ſui partem. Scias quod terram oportet nutriri, primo modice aqua ſua, & poſtea maiori, ſicut eſt videre de infantis educatione. Idcirco multoties contere terram, & paulatim imbibe eã de octo in octo diebus; decoque, & poſtea mediocriter calcina in igne, ne tædeat te opus multoties reiterare, quia terra fructum nõ gerit abſque frequenti irrigatione. Vnde cum aridum fit, vt multum ſitiens bibit ſuum humidum & aqueum: & trituratio non eſt bona, donec terra & aqua fiat vnum & idem corpus. Ergo non ſuſpendas manum tuam à trituratione & aſſatione, donec terra ſit ſicca & alba, quæ albedo generatur ex tali frequenti & ſicca trituratione & aſſatione. Caueas tamen ne imbibas terram niſi paulatim, & cum longa contritione poſt ſiccationem terræ. Vnde in hoc eſt pondus vbique notandum, ne ſcilicet nimia ſiccitas vel ſuperflua humiditas opus corrumpant. Et in tantum decoque aſſando, quantum

De cœlo ruit in terram, & de terra aſcẽdit in cœlum.

Elementum aqua lapidis.

Gloria claritatis huius mundi.

Sola aqua omnia perficit, ſoluit, cõgelat, & diruit.

Alia tinctura eſt aqua, alia eſt olei.

Nutritio terræ Philoſophicæ.

Trituratione quando opus erit.

Nimia ſiccitas & ſuperflua humiditas opus corrumpunt.

quantum diſſolutio expoſcit imbibendo. Et nota: omni vice poſt calcinationem terræ ſuperfunde aquam terræ temperatæ, videlicet non multum nec parum. Quia ſi multum, fit pelagus conturbationis: ſi parum, comburetur in fauillam, quia ſuauiter & non feſtinanter, de octo in octo diebus, terram irrigando, decoquendo & calcinando, donec biberit aquam ſuam. Continua igitur opus multis vicibus, quia niſi per longum non videbis tincturam, neque perfecte perficies, donec opus ſit perfectum. Audias ergo cum in opere fueris omnia ſigna quæ in qualibet decoctione apparent, in mente recordare, & eorum cauſas inueſtigare. Tres quippe colores ſunt principales: niger, albus & citrinus; cum ergo egreditur nigra, perfecta eſt, ſed nondum completa. Qualibet ergo vice vigora ignem in calcinatione, quouſque terra egrediatur alba ex ignis fortitudine. Nam ſicut calor agens in humido generat nigredinem, ita agens in ſicco generat albedinem. Idcirco cum terra non fuerit alba, tere eam cum aqua ſua, & iterato eam calcina, quia azoth & ignis terram abluunt, & obſcuritatem eius penitus ab eo eripiunt. Nam præparatio eſt cum aqua ſemper, & qualis ſit aptitudo aquæ, talis erit & limpitudo terræ. Et quanto magis fuerit ablutio, tanto magis erit & alba terra. Vnde quidam Philoſophus ait: cum inueneris ipſum nigrum, ſcias hoc initium operis eſſe. Poſt vero putrefactionem rubeſcit non rubedine vera: etiam citrineſcit; de quo ſic Philoſophorum quidam ait: Sæpius rubeſcit, & ſæpius citrineſcit, ſæpius liqueſcit, & ſæpius etiam coagulatur ante veram albedinem. Vnde & alius dicit: ſeipſum diſſoluit, ſeipſum coagulat, ſeipſum rubore decorat. Ante albedinem etiam fit viridis: Apparet etiam ante albedinem color pauonis; de hoc ſic ait alius Philoſophus: Scias quod omnes colores mundi qui excogitari poſſunt, apparent ante albedinem, & deinde ſequitur albedo vera: Vtilitas igitur eius expectanda eſt: tam diu itaque decoquatur, donec purus appareat veluti oculi piſcium eluceſcũt, & tunc ſcias quod noſter lapis in rectitudine eſt coagulatus. Alius Philoſophus inquit: cum albedinem inueneris ſupereminentem in omnibus, ratus eſto, quod in illa albedine rubedo eſt occulta, & tunc non oportet illã extrahere, verum tamen decoquere donec totaliter rubedo fiat. Sed tamen inter veram rubedinem & veram albedinem citrinum criſei coloris. De quo ſic dicitur: Calore ignis augmentato peruenitur ad citrinum. Et alius:

Feſtinatio in opere Philoſophico eſt periculoſa.

Tres ſunt principales colores in noſtro opere.

Azoth & ignis terram abluunt.

Quo magis ablutio fit, eo magis dealbeſcit terra.

Lapis ſeipſũ diſſoluit. Seipſum congelat: Seipſum rubificat.

Omnes colores totius mundi apparent ante albedinem.

Medium inter veram albedinem & rubedinem.

alius: Cinerem ne vilipendas, quia Deus illi reddet liquefactionem, & tunc vltimo Rex diademate rubeo diuino nutu coronatur. Oportet te ergo hoc magiſterium tentare: Nam compoſitio non erit ſine matrimonio & putrefactione: Et matrimonium eſt commiſcere ſubtile cum ſpiſſo, & putrefacere, & terere & aſſare, rigare quouſque cõmiſceatur inſimul, vt fiat vnum, & non ſit diuerſitas ſicut aqua mixta aquæ. Tunc conabitur ſpiſſum ſubtile retinere, & conabitur anima pugnare cum igne & pati ipſum, & conabitur ſpiritus ſubmergi, & cum corporibus fundi. Scias autem, cum corpus miſcueris cum humiditate, & ipſi aduenerit ignis caliditas, vertitur humiditas ſuper corpus, & ſoluit ipſum, & tunc non poteſt ſpiritus ab eo exire, quia imbibit ſe in igne, & ſpiritus aliàs ſunt fugabiles, quouſque commiſceantur cum corpore, tunc conatur pugnare cum igne & eius flamma, attamen non conueniunt iſtæ partes niſi cum bona temperatione, continuatione & longo labore. Antiqui vero Philoſophi lapidi noſtro impoſuerunt multa nomina, vt Amalgama, vitriolum, ſanguinem propter colorem rubeum, aliiſque nominibus infinitum, vocauerunt ipſum ferreum, propter impoſſibilem fuſionem. Nam iſtud corpus cum priuatur humiditate, neceſſe eſt corpus ſiccum non fluere, quod prius per humiditatem fluebat, & erat volatile. Nam neceſſario corpora figuntur per priuationem humiditatis, quæ à Philoſophis dicitur calcinatio, & rei putrefactio ſeu pulueriſatio ab humiditate partes conſolidatas, & per calcinationem ſpiritus iam figuntur, & fit molle durum, & volatile fixum, & ſic mutatur de Natura in naturam. Hinc *Turba* dicit: Fiat mutatio complexionum, videlicet à frigida & humida in calidam & ſiccam, ſeu à phlegmatica in cholericã ſecundum Medicos: Calore Solis & leui decoctione coagulantur ſpiritus. Intenſo vero & nimio calore deſtruitur opus, vt ait Bonellus. Quoniam ſi incenderis ignem fortem, ante incrementum rubei, fit quod nihil nobis prodeſt. Nam omnes Philoſophi & veri, ignem leuem aſſerunt fieri, & teſtantur propter rationes ante dictas. Inquiunt enim, quod nos oportet ſuauiter regere ignem, donec ſulphur noſtrum fiat incremabile: Vnde de ſemine; Semina non oportet metere, donec tempus meſſis aduenerit. Philoſophi hunc lapidem noſtrum vocauerunt *Salamandram*, quia ſicut Salamandra ſolo igne nutritur & viuit; id eſt, perficitur, ita & Lapis noſter.

Compoſitio lapidis non poteſt fieri ſine matrimonio & putrefactione.

Solutio corporis in opere Phyſico.

Varia nomina lapidi impoſita.

Corpora figuntur per priuationem humiditatis.

Complexiones mutantur in præparatione lapidis Philoſophici.

Ignis regimẽ in opere Philoſophico ſuaue requiritur.

Centeſima

Centeſima octaua authoritas; eſt *Geber Arabs, Rex Arabum* à quibuſdam intitulatus; qui ſic ait: Lapis Philoſophorum eſt vna Medicina, in qua totum magiſterium conſiſtit, cui non admiſcetur extraneum, neque diminuitur, niſi quod ſuperfluum eſt in operatione amoueatur, & eſt prima purificatio, quæ per ſublimationem perficitur. *De ſublimatione ſic dicit:* Cum eo ſublimetur lapis, donec vltimo deueniat in ſublimationis puritatem. Dixit enim cum eo; hoc eſt ſine alio adiuncto, vel alia re extranea, propter hoc decepti ſunt omnes laborantes, qui ſublimant cum fecibus & neſciunt quid faciunt: Vel quis ſit lapis Philoſophicus, & nihil proficiunt, quia ſublimationem Philoſophicam ignorant. Idem: Iam ſufficienter demonſtraui, quando velis facere noſtram ſublimationem, quod in noſtro lapide nil addas vel diminuas, imo totam ſubſtantiam in vaſe rato ponas, prout dicit Auicenna in prima diſpoſitione, firmiter claudendo: Et pone ipſum in furnum, & coapta cum cineribus ſubtus & inferius, ita quod duæ partes vaſis ſint diſcoopertæ tamdiu quouſque materia diſſoluatur, & poſtea adminiſtra ignem lentum, donec maior pars in puluerem vertatur, quod fit in triginta diebus: & quando factæ ſunt operationes quas diximus, facta eſt ſublimatio, ſolutio, deſtillatio, deſcenſio, putrefactio, ablutio, creatio, coagulatio vel fixio. Et ſcias quod Philoſophi poſuerunt multa talia & diuerſa nomina operationum & laborum, quæ tamen in rei veritate non ſunt niſi vnum & idem, & vnica operatione omnia ſimul & ſemel, & eodem tempore & labore perpetrantur: & hoc ideo fecerunt, vt eſſet indignis ſcientia obſcura. *Idem:* Vt enim terra cum aqua imbuitur & teritur, & per temperatum noſtri Solis calorem deſiccatur, & in terram vertitur tota materia, qui ſaltem ſcit facere noſtram operationem. Vnde dixit *Hermes pater Philoſophorum: Vis eius integra eſt, ſi verſa fuerit in terram:* id eſt, *aqua vertatur in terram.* Idem lib. 3. Summæ perfect. cap. 79. ait: Iam igitur, laudetur ſublimis naturarum Deus benedictus & glorioſus, qui nobis omnium Medicinarum reuelauit ſeriem cum illius experientia, quam illius inſtigationis bonitate & noſtri laboris inſtantia perquiſiuimus & oculo vidimus & manu tetigimus complementũ illius noſtro magiſterio indagatum.

In vna Medicina totum magiſterium conſiſtit.

Prima lapidis purificatio eſt eius ſublimatio.

Vaſis vitrei occaſio.

Poſt diſſolutionem materia in triginta diebus vertitur in puluerem.

Vnica ſaltem operatio Philoſophica ac vera.

Indignis ſcientia eſt obſcura.

Geber religioſus.

Bonitas Iehoua & laboris inſtantia Gebro magiſterium dederunt.

Centeſima nona authoritas; eſt *Artephius & Alphidius Arabes:* Artephius in ſuo libro, qui in multorum manibus verſatur, ſcribit: Quod

Ee omnis

omnis ſapientia huius mundi circa iſta tria verſatur: ſcilicet, circa adligamentum animæ corporalis, cum anima corporali: Et animę ſpiritualis cum anima corporali, & ſpiritualis cum ſpirituali: ſed adligamentũ animæ corporalis cum corporali propinquius eſt, & facilius, quam ſpiritualis cum ſpirituali: De tertio pauca ſcribere voluerunt Sapientes antiqui. *Alphidius inquit:* Scito fili, quod iſtam ſcientiam habere non potes, quouſque mentem tuam Deo purifices, & ſciat Deus te habere certum animum ac rectum, ac tunc mundo dominari te faciet. *Idem:* Scito, quod hunc lapidem, de quo hoc arcanum agitur, Deus non poſuit magno pretio emendum; quoniam in via eiectus inuenitur, quatenus tam à paupere, quam diuite haberi poſſit, vt ratione & ſcientia ad eum quiſque poſſit leniter peruenire.

Totius mundi ſapientia circa tria verſatur.

Pius ac rectus animus dominatur mundo.

Ratio ac ſcientia dant inſtructionẽ ad lapidem.

Centeſima decima authoritas; Eſt *Gilgil Maurus*, qui à Gebro citatur, de hoc vide Symbola Aureæ menſæ D. Maieri, lib. 5. pag. 209. Itẽ *Hamuel Author Tabulæ*: quam & iam citatus author egregie deſcribit, citato lib. 5. pag. 210.

Tabula comprehendit duas aquilas & tres ſoles.

Centeſima vndecima authoritas; Eſt *Senior*, qui ait in ſuis parabolis: Si parentes dilecti mei de vite geſtauerint, & lacte meo lactati fuerint, & meo albo inebriati fuerint, & in lectulo meo nupſerint, generabunt filium Lunæ, qui totam parentelam ſuam præualebit: Etſi dilectus meus de riuulo rubeæ petræ potauerit, & fontem matris ſuæ guſtauerit, & inde copulatus fuerit, & vino meo rubeo mecum inebriatus fuerit, & in lectu ſuo mihi amicabiliter concubuerit, & in amore meo ſperma ſuum cellulam meam ſubintrauerit, concipiam & ero prægnans, & tempore meo pariam filium potentiſſimum, dominantem & regnantem præ cunctis Regibus & Principibus terræ, coronatum aureâ coronâ victoriæ.

Filius Lunæ.

Conceptio filii potentiſſimi dominãtis ac regnãtis præ cunctis Regibus.

Centeſima duodecima authoritas; eſt *Rhaſis antiquus ille Arabum Medicus præſtantiſſimus*, qui ſic ait in Epiſtola ſua: Exemplum ſcientię noſtrę, ſenex ſupra montem, in eo ſunt naturæ coniunctæ cum complemento, terra, aqua, ignis eius & aër: Et omnia hæc in Saturno; cum eo aperiuntur portæ ſcientiarum, ſicut dicit Hermes & præcedentes ſui primi. *Idem:* Cum hoc, habebis ſcientiam, in qua pigritauerunt Arabes. Gumen noſtrum coagulat lac noſtrum, & lac noſtrum diſſoluit gumen noſtrum, & poſt apparebit rubedo Orientalis & rubedo ſanguinis. *Idem:* Terra noſtra vertit æs tuum in argentum primum & vltimo in au-

Scientia lapidis eſt ſenex in monte, in quo naturæ ſunt coniunctæ cũ complemento.

Rubedo Orientalis & rubedo ſanguinis.

in aurum, inueteratur, & habebis ſcientiam in qua pigritauerunt Arabes. *Idem:* Quicunque ignorat pondera, non laboret in noſtris libris; quia Philoſophi nil ſuarum rerum poſuerunt, nec aliud occultauerunt, niſi hæc. *Error multorum in ponderibus accidit.*

Centeſima decima tertia authoritas; eſt *Roſinus*, hic ſcripſit duos libellos ad *Euthiciam*: Item ad *Sarratantam* libellos duos: Item & egregios duos libellos de diuinis Interpretationibus ſcripſit ad eundem Epiſcopum Sarratantam, &c. Paucis placet allegare, qui egregie ſic diſputat, dum ait: Hic eſt lapis, quē aſſimulant Sapientes artis lapidi Aquilæ. Eſt enim lapis Aquilæ lapis cognitus, & eſt lapis in eius ventre qui mouetur. *Idem:* Ignorans ignoranter ſerit coloquintidam, & ſperat inde mel comedere; ſed quando, quod ſperauerat, non viderit, redit ad cogitationem ſuam & extendit eam, & dicit: Hoc eſt ex infortunio. Et ſi diceretur ſibi, ouis peperit homines, aut grana tritici fructificant galbanos, aut palma portauit mala granata, aut volatilia pariunt piſces: reſponderet, falſum dicis, nō generant res, niſi ſimilia, nec fructificant res, niſi fructus ſuos. *Idem libro definitionum*: Lapis, qui in hoc opere neceſſarius, de animatâ re eſt: Hunc inuenies vbique in planitie, in montibus, & in aquis omnibus, habentque eum tam diuites, quam pauperes, eſtque ſimul viliſſimus, cariſſimus, ex carne & ſanguine, quam pretioſus omni cognoſcenti illum. *Libro ad Sarrantantam dicit:* Hic lapis proiectus eſt in valles, & in montibus, & in aëre habitat, & in flumine paſcitur, & in cacumine montium quieſcit, cuius mater virgo eſt, & pater non concubuit: Idem lapis in ſterquiliniis calcatur pedibus, & ſæpe ſtulti fodiunt, vt eum extrahant, & non poſſunt eum inuenire. *Lapis Phyſicus. Lapis Aquilæ. Inſcitia cum ignorante eſt magiſterii infortuniū. Lapis de re animata eſt. Lapidis mater Virgo eſt, cuius pater etiam non concubuit.*

Centeſima decimaquarta authoritas; eſt *Euticia fœmina Philoſopha*, quam *Roſinus* vt ante dictum, inſtruxit: Item *Philoſophus Maſſarai*, à Roſino citatus. Item *Mitigo Philoſophus* à Gebro citatus. Item Philoſophi tales: *Malus*, *Dantius*, *Galienus*, *Mahomet*. Vide Aureæ menſæ Symbola D. Maieri, lib. 5. fol. 213. & 214.

Centeſima decimaquinta authoritas; eſt *Hercules Rex & Philoſophus*, quem citat *Morienus*. Hic ait: Hoc magiſterium ex vna primum radice procedit, quæ poſtmodum in plures expanditur, & iterum ad vnum reuertitur. *Idem:* Lapillus autem dactili ex palma nutritur, & palma ex ſuo lapillo, ex cuius etiam radice plurimi ramuli concreſcunt, qui *Vna radix ſeſe expandit in multos ramos & ſurculos, radix vero vna manet.*

 ſuum

ſuam numerum multiplicent & augeant propter eam.

Quatuor elementa ex vno fonte procedunt, vnde multi riuuli.

Centeſima decimaſexta authoritas; eſt *Arſenicanus Philoſophus*, qui ait: Quatuor autem elementa, ex vno fonte procedunt, & eorum quædam alia ex aliis iiſdem conficiuntur. Ex his vero quatuor quædam ſunt quaſi radices, & quædam quaſi ex his compoſita, terra & aër. *Idem ad Mariam dicit:* Noſtra aqua noſtram terram habet ſuperantem, quæ eſt magna, lucida & pura. Nam & de groſſitie aquæ terra concreatur.

Imperfecta rubedo ante albedinem apparet.

Omnis res conſtat ex materia lapidis, & nulla creatura viuit ſine ea.

Centeſima decimaſeptima authoritas: eſt *Datin Philoſophus*, qui ait: Noſter quidem Lato quamuis primum ſit rubeus, tamen eſt inutilis, ſed ſi poſt rubedinem in album vertatur, multum valebit. *Ad Euthicen dicit: ô Euthice*, iſta reſtant hic firma & omnino bene credita. *Idem dicit:* Si Laton cum ſulphure comburatur, & mollities ſuper eum frequenter fundatur, eius natura de bono in melius auxilio Dei conuertetur. *Idem:* Omnis res non eſt niſi de eo & cum eo, & omnis tinctura à ſuo ſimili procedit: Vnde eſt quidem, quod ex eo proceſſit, & in illum reuertetur.

Centeſima decimaoctaua authoritas; eſt *Euthices Philoſophus*, qui quæſtiones ad Datin Philoſophicas retulit: Item *Adarmath Philoſophus*, *Azinabam*, *Elbo interfector: Ademarus* qui in Gebrum commentatus eſt: *Albugazal* Platonis præceptor à Bernhardo dicitur: *Bolzain*, *Bendegid*, *Haly*, qui & *Calid* dicitur; *Alfarabi* ab Auicenna citatus, &c.

Lapidis pater Sol eſt, Luna vero mater, Auus eſt Saturnus.

Serui lapidis tantarum virtutum non ſunt pro- ut Dominus. Lapis extollit & humiliat cuncta.

Centeſima decimanona authoritas; eſt *Belinus Philoſophus*, cuius metaphora apud Roſarii authorem de Sole pulcherrima extat huiuſmodi: Scitote, quod pater meus Sol dedit mihi poteſtatem ſuper omnē potentiam, & induit me veſtimēto gloriæ; & totus mundus me quærit, & currit poſt me: Ego enim ſum maximus; iam ſciuerunt virtutem meam & altitudinem: Ego enim vnicus ſum & aſſimilior patri meo, qui vnicus eſt, qui dedit mihi virtutem iſtam ex gratia ſua, & homines quærunt à ſeruis meis fruſtra id, quod quæritur à me, & non peruenerunt ad id, niſi per me, & terra cum omnibus viribus ſuis non poteſt me humiliare. Imo ego ſum ſuper eam & ſuper ſeruos meos, donec humiliem eos, & extraho de potentia & natura eorum, & induo eos de ſplendore & lumine meo pulchro, quem dedit mihi pater meus in omnibus operibus eorum: Ego enim ſum excellens, qui exalto & deprimo cuncta, & nullus ſeruorum

mecrum poteſt ſuper me, niſi vnus cui datum eſt, quod contrarius eſt mihi; & ipſe deſtruit me, non tamen deſtruit naturam meam: Et ipſe eſt Saturnus, qui ſeparat omnia mea membra: poſtea vado ad matrem meam, quæ congregat omnia membra mea diuiſa & ſeparata, &c. *Deſtructor filii Solis.*

Centeſima vigeſima authoritas; ſunt *Philoſophi Arabes*, quos citat Auicenna pro veris Philoſophis: vt, *Abmezer, Iabie Abendinon, Pizagros, Nitafors, Abul, Caradiſſe, Iacobalmonum, Abumazar, Albateli, Alaua, Cotahiua, Higer, Geben, Aſſes Philoſophus, Abuzalem, filius Auicennæ, Batlanuntz, Coſtabenluca*, &c.

Centeſima vigeſima prima authoritas: eſt *Haliſartes Philoſophus Morieno citante*; Ego, inquit, veritatem dico, quod nihil aliud huius magiſterii artifices in errores detruſit, niſi varietas & eius nominum multitudo. Sed ſi quis recte cognouerit, quod hæc nomina non ſunt, niſi colores in coniunctione apparentes, in huius magiſterii via non deuiabit. *Varietas & multitudo variorum nominum multos artifices in errores intruſerunt.*

Centeſima vigeſima ſecunda authoritas; ſunt *reliqui Arabes Philoſophi noti:* vt, *Xebilogar, Bebazuria, Ombre Abelhata, Eſtul, Abubacher* contra quem Auicenna diſputat l. de an. dic. 1. c. 7. *Habebacar, Markos, Idrid, Melzemele:* cuius Calid meminit, *Mirtiganus ad Horſoicum, Rex Artus*, cuius meminit *author Auroræ:* Item horum ſequentium meminit *Lullius, Adros, Cora, Kaliſtu, Herodi, Raſio in Maldee, Keſu, Marabh, Zeber, Abrachali*, &c.

Centeſima vigeſima tertia authoritas; eſt *Plato Chymicus Arabs*, qui ait, citante Roſario maiore: Lapis noſter eſt res, quam ignis non tetigit, à qua noſter Mercurius ſurgit. *Idem:* Nota, quod ſine corruptione generatio fieri nō poteſt: vnde ſtudeas in putrefactione. *Idem:* Habemus exemplum in ouo, quod putreſcit primo, & tunc gignitur pullus, qui poſt totum corruptū eſt animal viuens. *Idem:* Primum regimen Saturni eſt, putrefacere, & Soli imponere: compoſitio vero fit ex quatuor noctibus. *Idem in ſumma:* Tu indiges, quod in corporum ſolutione labores: Ideo oportet ignem lentum cōtinuare ſuper ipſum, donec ſoluatur, tum hoc, & per eum efficitur opus. *Calid quoq; eius meminit cap. 8. his verbis:* Vnde dixit Plato in ſuis ſermonibus, in libro ſuo: Ignis addit perfecto commodū ſeu profectum & corrupto incommodū ſeu corruptionem; Vnde cum fuerit eius quantitas bona, idonea perficiet, *Sine corruptione non fit generatio. Corruptio generantis eſt initium. Solutionis continuatio fit igni lento. Ignis perfectionis Magiſter.*

& cum multiplicatus fuerit in rebus vltra modum, corrumpet ambo, ſcilicet perfectum atque corruptum.

Centeſima vigeſima quarta authoritas; ſunt *vltimi Arabes*, de quibus fit mentio in libris Philoſophicis: vt, *Ieſid*, à Bernhardo comite citatus; *Almazarus*, ſcripſit ad Epiſcopum Sarragotiæ: *Galud, Rex de Babylonia, Squiliarupiz, Leuf, Carab, Holcot, Hemus, Mirneris, Regor, Sedacerius, Arisleus, Seneca ad Adros Regem Arabiæ.*

Centeſima vigeſimaquinta authoritas: eſt hiſtoria, quam citat Aurora conſurgens circa finem, dum ait: In Chronicis antiquis Imperatorum legitur, quod Imperator quidam maximum prælium cum Soldano triumphante commiſit, per quod multi Nobiles exercitus Imperii in Paganiſmum ſunt deducti: Inter quos erat Protonotarius Imperatoris, homo perdoctus, cuidam Saraceno, qui & maximus erat Philoſophus in terra ſua pro ſumma cuſtodia aſſignatus, & multo tempore ab eodem detentus, quadam die motus miſericordia Saracenus ille, aduocans Protonotarium dixit ei: Vis reuerti ad terram natiuitatis tuæ? qui reſpondit: Vtinam Domine, ſeruus tuus gratiam inueniſſet in oculis tuis. Cui Philoſophus: Miſereor tui, fac, quod volo. Ait ille: Domine mi, paratus ſum ad omnia. Cui Philoſophus, cum reuerſus fueris in partes agnitionis tuæ, ſupremo Domino tuo, qui terreſtris veſter Deus eſt, dices hæc verba: Magiſter & Dominus meus, cuius fui proprius, vobis dicit ſalutem, cuius dominium & magiſterium vobis poſtea declarabo: Poſtea facias apportari omnia genera metallorum, quę liquefacies, & hunc puluerem, quem tibi do, intromittes: Quoniam vertentur in aurum verum. Hoc facto, cryſtallum liquefacies modo prædicto, & puluere immerſo, mutabitur in rubinum: Poſtea vitrum liquefacies, & de prædicto puluere immerſo reddetur malleabile. His omnibus viſis ac completis, dices: Hæc eſt maieſtas Domini mei dilecti: Poſtea declarabis magiſterium meum: Leproſis immundiſſimis dabis puluerem in potu tepido, qui mox ibunt cubatum, & ſudario aliquo cooperiantur: Hi ex toto citiſſime ſanabuntur, ita vt ipſi non ſuper terram, ſed ſuper pennas ventorum ambulare videantur: Nunc ergo vade in pace, & comple deſiderium meum. Abiit autem Protonotarius gaudens & exultans, & omnia in veritate inuenit, prout à Domino ſuo audiuit prædicto, Pontifici & Imperatori demonſtrauit, & ſic probata eſt Medicina Philoſophorum

Protonotarius Imperatoris à Saracenis captus, & ab artifice Chymico dimiſſus.

Humanitas Saraceni Philoſophi.

Metallorum tranſmutatio in aurũ.

Cryſtallus in rubinum.

Vitrũ malleabile.

Lepræ curatio.

rum

rum coram Pontifice ſummo & Imperatore regnantibus illis temporibus,&c.

Centeſima vigeſimaſexta authoritas; eſt *Albertus Magnus*, qui ſic ait: Multas regiones & plurimas prouincias, nec non ciuitates & caſtella, cauſa ſcientiæ, quæ vocatur Alchymia, maximo labore perluſtraui,& apud literatos viros ac ſapientes de ipſa arte inquiſiui, vt eam plenius inueſtigarem: Et cum ſcripta omnia perſcriberem,& in operibus ipſorum ſæpiſſimè perſudarem, non inueni tamen verum in his,quæ libri eorum affirmabant. Aſpexi ergo libros contradicentiũ & affirmantium,& inueni eos vacuos eſſe ab omni profectu & ab omni bono alienos. Inueni enim multos prædiuites Canonicos,Phyſicos & illiteratos, qui pro eadem arte magnas fecerunt expenſas atque labores,& tandem deficiebant, quoniam artem inueſtigare non valebant: Ego vero non deſperaui quin facerem labores & expenſas infinitas,vigilans & de loco ad locum migrans omni tempore ac meditans,ſicut dixit Auicenna,ſi hæc res eſt,quomodo eſt? Et ſi non eſt, quomodo non eſt? Tandem perſeueraui ſtudendo,meditando,laborando in operibus eiuſdem,quouſque quod quærebam,inueni, non ex mea ſcientia,ſed ex Spiritus ſancti gratia. Vnde cum ſaperem & intelligerem, quod naturam ſuperaret,diligentius vigilare cœpi in decoctionibus & ſublimationibus, ſolutionibus & deſtillationibus, cerationibus & calcinationibus atque coagulationibus Alchymiæ, & in multis aliis laboribus,donec inueni,eſſe poſſibilem tranſmutationem in Solem & Lunam,quod multo melius eſt omni naturali in omni examinatione & malleatione.

Alberti Magni peregrinationes propter Chymiæ cognitionem.

Chymia, ſi eſt, quomodo eſt; ſi non, quomodo nõ.

Centeſima vigeſimaſeptima authoritas: eſt *Bernhardus Comes Treuiſanus, Germanus*: hic ad Thomam de Bononia Medicum Regis Caroli octaui magnas ſcripſit literas, in quibus aperte agit de tranſmutatione metallorum,dum ait: Solutio requirit permanentiam ſimul, ſcilicet ſoluentis & ſoluti, vt ex vtraque, nempe maſculino & fœminino ſemine noua ſpecies reſultet. Amen dico tibi,quod nulla aqua naturali reductione ſpeciem metallicam diſſoluit, niſi illa, quæ permanet in eis materia & forma,& quam metalla ipſa ſoluta poſſunt recongelare: Quod in aquis fortibus non contingit, ſed potius eſt deturbatio compoſiti,vtpote, corporis diſſoluendi: Nec corporibus pertinet aqua in ſolutionibus, quæ eis in congelationibus non permanet, & tandem

Solutio requirit permanentiam ſoluentis & ſoluti.

Aquæ fortes deturbant compoſitum.

tandem Mercurius eſt huiuſmodi & non aquæ fortes, ſeu quam fatui exiſtimant, aquam mercurialem lympidam & diaphanam.

Centeſima vigeſima octaua authoritas; eſt *Baſilius Valentinus, Monachus Benedictini Ordinis, Philoſophus Germanus:* Hic ſcripſit duodecim claues cum Theorica & Practica: Item librum de ortu ſeptimo Planetarum mirabili: Item librum de rebus naturalibus & præternaturalibus: Itẽ Currum triumphalem de Antimonio. Eſt etiam Microcoſmus clauibus annexus, aliæque appendices. Claues duodecim quas reliquit, has ad arcis Philoſophicæ intimiora adita recludenda, ne qua porta clauſa maneret, tanquam promus condus benignior in medium poſuit: Arx autem illa eſt, in qua Chemia virgo reſidet cum omnibus ſuis myſteriis, & arcanis hactenus non vulgo, aut indigno, reuelatis: portæ illæ vocantur quæque ſuo nomine: vna materia, altera forma dicitur: tertia complexio ſeu coniunctio, alia coctio, alia ignis Vulcanus, alia Ignis pluuius; Eſt & quæ vas Hermetis, & alia, quæ Pauonis cauda appellatur: Alia ſolutio, alia congelatio, auditur: poſt hæc fixatio, & denique proiectio celebratur.

Baſilii libri de arte Chymica.

Duodecim claues Baſilii.

Ignis pluuius.

Vas Hermetis,

Cauda pauonis.

Centeſima vigeſima nona authoritas: eſt *Alanus de Inſulis, Flander: Iſaac Holandus pater Chymicus: Iſaac Holandus filius:* de quibus ambigue ſcribit D. Maierus in Symbolis Aureæ menſæ lib. 6. fol. 259. 260. 261, 262. 263 & 264.

Centeſima trigeſima authoritas: eſt *Iohannes Pontanus Philoſophus doctiſſimus,* hic ſic confitetur: Ego *Iohannes Pontanus* multas perluſtraui regiones, vt certum quid de Lapide Philoſophorum agnoſcerem, & quaſi totum mundum ambiens, deceptores falſos inueni & non Philoſophos: Semper tamen ſtudens & multipliciter dubitans veritatem inueni: ſed cum materiam agnoſcerem ducenties erraui, antequam veram materiam, operationem & practicam inueniſſem, &c. Idem ille etiam deſcribit ignem mirabilem Philoſophicum, ſine quo Philoſophia erit falſa.

Pontani peregrinationes.

Centeſima trigeſima prima authoritas: eſt *Iohannes de Padua*, ſcripſit magnum de hac arte Commentarium, & alibi dicit: Regem accipiẽdum, occidendum ac laniandum, eiuſque viſcera eximenda vna cum excrementis, quæ bene abluenda ſint, & iterum componenda, tum illum reuicturum magis iuuenem & fortiorem in omnibus: ſed non facile per violentiam aut vim manifeſtam eum extingui aut interfeci: Ideoque

Totus Rex intrat fontinam.

Ideoque in balneum introducendum, in quo ſi maneat aliquandiu, in ſomnum incidere ſuauiſſimum, quo præoccupatus demum ſuperari queat: membra autem eius in hoc balneo ita emolliri & contabeſcere, vt ab inuicem inſeparabilia fiant, &c. *Rex in ſoporem ac necē reducitur.*

Centeſima trigeſimaſecunda authoritas; eſt *Iodocus Greuerus* Presbyter: hic arborem Philoſophicam deſcribit, prout illa per naturam producitur: cuius radix ſit *Mercurius*; truncus & rami, *Saturnus*, *Iupiter*, *Venus* & *Mars*: flores, *Luna* & *Sol* quaſi fructus. Quemadmodum iam inſitione arborum proceditur, ſic quoque in hac arte. Hanc eſſe arborem ait, quæ aurea mala geſtat, in Heſperidum hortis cuſtoditam à dracone horribili, Tiphonis & Echidnæ filio, cuius fructum dracone occiſo ſi quis adipiſci poſſit, eum votis ſuis fruiturum. Quadruplicem quoque ignis variationem ponit, vtpote primum gradum igneum balneorum, ſeu putredinis, cineris, arenæ & flammæ ſucceſſiuo reliquos, &c. *Arbor Philoſophica.* *Arbor geſtās aurea mala.* *Ignis quadruplex.*

Centeſima trigeſimatertia authoritas, eſt *Lambſpringius ex nobili familia ortus*: hic Emblematicis figuris totam artem ſuccincte depinxit, rythmiſque Germanicis verè deſcripſit: *prima Emblematica figura* demonſtrat duos piſces in vno mari: *ſecunda* refert de fera nigra & capite aquilæ: *Tertia*, dicit de ceruo & vnicornu: *Quarta*, depingit duos leones: *Quinta*, refert de lupo & cane: *Sexta* præfigurat draconem volantem deuorantem ſuam caudam: *Septima*, duas Aquilas volantes aperit: *Octaua*, Aquilas ſeſe deuorantes dicit: *Nona*, Regem in throno ſedentem, & calcantem draconem patefacit: *Decima*, Phœnicem in igne monſtrat: *Vndecima*, Regem, eiuſque filium, cum Mercurio oſtendit: *Duodecima*, Angelus cum filio Philoſophico proſpicitur in monte, circa quos Sol, Luna & Stellæ: *Decimatertia figura*, Rex leproſus, ſeu Saturnus ſedens in dracone deuorat filium Solis, aſtante Mercurio ſeu ſene cum duabus alis: *Decimaquarta figura*, Rex leproſus ſeu Saturnus morboſus decumbit in lectu: *Decimaquinta figura*, ſedent in throno coniuncti, Rex cum filio & Mercurio. *Quindecim figuræ Emblematicæ de lapide Phyſico.*

Centeſima trigeſimaquarta authoritas: eſt *Iſaac* & *Arnoldus*, qui variis in locis teſtantur, quod Deus dederit duos lapides: vnum ad album, alterum ad rubeum; gratis, qui haberi poſſint abſque pretio ea quantitate, qua quis velit, & addit Arnoldus, neminem ideo rogandum eſſe: At Maria dicit, Vnum comparari, alterum inueniri in monticulis, &c. *Lapis albus. Lapis rubeus. Vnus lapis comparatur, alter inuenitur.*

Centeſima trigeſima quinta authoritas; ſunt *Rhythmi ex Roſario magno Philoſophorum*, tales:

Hic nata eſt Imperatrix ditiſſima,
Quæ Magiſtris vocatur ſub filia:
Augetur, donaturque multis liberis,
Qui immortales ſunt, purique à maculis:
Regina hæc mortis tenetur odio
Et paupertatis eſt fugax auxilio:
Auro, necnon argento præſtat & gemmis,
Et omnibus, quæ proſtant, medicinis:
Nihil ei confertur in terræ ſolo,
Hinc gratias referimus cœli Deo;
Ego nudata fœmina (heu) cogor vi,
Infelix erat corpus priſtinum mihi,
Non ante mater ipſamet comparaui,
Quando in lucem ſecundo edita fui:
Tunc vires cœpi omnibus pares herbis,
Et medicata ſum feliciter morbis:
Filium ſpectans meum deſiderio,
In vno loco congreſſu cum illo;
Poſtquam ingrauidata ex eo fui,
Et partum in fœcundo cliuo edidi,
Virgo manens, vt prius facta ſum mater,
In actionibus meis hinc rideat,
Quod filius patrem meis ſe præſtitit,
Hoc ipſe Deus prouide ordinauit:
Mater quæ vtero fuit me enixa,
Mundanam in lucem per me eſt edita:
Vnum notandum, naturaliter iunctum
A montibus perfecte manet abditum:
Ex quo quaterna copulantur in vno
In lapidis completo magiſterio;
Et ſena conſiderata tripliciter,
Reducta in vnum eſſentialiter.
Si quis hæc mente perſcrutabitur ſua,
Huic eſt à Deo conceſſa potentia,

Vires Medicinæ.

Virtus lapidis ineffabilis.

Mater Philoſophica appetit filium.

Mater fit grauida à proprio filio.

Mater eſt enixa filium, qui filius etiam eſt ante matrem.

Cuncto-

Cunctorum morbos qua propulſet generum
In metallorum ſorte atque hominum:
Id abſque Dei nutu nemo peraget,
Et non niſi qui ſeſe bene agnoſcet:
Ex terra mea oritur fonticulus,
Vnde propagatur rurſum duplex riuus,
Quorum vnus decurrit ad Orientem,
Alter fluxu properat ad Occidentem,
Hinc Aquilæ binæ miſſæ cremant pennas,
Et protenus ſic nudæ cadunt in terras:
Poſt hæc plumis vice donantur altera.
Illi obediunt terræ Sol & Luna.

Medicina vniuerſalis ad omnes morbos apta.

Fonticulus ex terra.

Riui in contrarium currentes.

Aquilæ duæ Philoſophicæ.

Centeſima trigeſima ſexta authoritas: eſt *Author Dialogi Germanici inter aurum & lapidem*, qui iuramento proteſtatur, ſe veritatem eloqui & nudam verbis proponere: Hæc autem eſt eius intentio, vt probet diuerſis modis & rationibus, aurum commune non eſſe aurum Philoſophicum, ſed hoc longe aliud agnoſci: Lapis ab auro venenoſus vermis vocitatur; Mercurius vero communis ab auro pro teſte adducitur, quod nimirum ex auro & Mercurio totum fiat opus, ſed à lapide, vt volatilis & inutilis reiicitur: Lapis adfirmat in ſeſe eſſe Aurum Philoſophicum, & non in alio, ſeque dominum Tincturæ verè à Philoſophis dici, Aurum autem omnes decipere, quotquot in eo laborent; cum vero à verbis ad violentiam lapidi inferendam reliqui duo conuenirent, à lapide abſumpti ſunt: Qui ſanè Philoſophus digniſſimus eſt lectu & profunda conſideratione, ſiquidem mens eius in centro abdita, licet ſtylus in ſuperficie peripheriali hæreat: De lapide, quod ſit draco, ſerpens, vipera & venenoſitatis particeps, conſentiunt Philoſophi, at poſt præparationem neminem eius veneno intoxari, ſed potius intoxicatos omnes curari Theriaca inde facta, &c.

Aurum vulgi non eſt aurum Philoſophorum.

Ex auro Philoſophico, & Mercurio ſapientum fit lapis.

Lapis vocatur Draco, Serpens & Vipera; Item Theriaca ex vipera.

Centeſima trigeſima ſeptima authoritas: eſt *Author Rhythmorum*, qui talem figuram appictam quaſi exponit huiuſmodi: ſeptem metalla cum ſuis characteribus ſuperius ponũtur cum manibus vtrinque: Inferius Leo, Aquila & Stella quædam catenatim colligantur cum ſigno appoſito globi terreni: circulus ambiens habet verba, *Viſitabis interiora terræ*, &c.

Figura cum ſeptem metallis.

Elixirium ex auro ſummum.

Centeſima trigeſima octaua authoritas; eſt *Philippus Theophraſtus Paracelſus*, qui ſic ait lib. 2. de vita longa, cap. 3. Ex vniuerſis Elixiriis ſummum ac potentiſſimum eſt aurum; De hoc igitur principio tractabimus: Nam huius rationem ſi noueris, aliorum quæ in corpore ſeparantur noueris. Reliqua quæ à corpore non ſeparantur, ſequenti cap. 9. vbi de vino mentionem faciemus, indicabuntur. De Elixirio igitur auri quod ad praxin attinet, ſic habeto. Reſolue aurũ vnà cum omni ſubſtantia auri corroſiuo & idipſum tantiſper, dum fiat idem cum corroſiuo. Neque interim abhorreat animus ab iſta tractandi ratione: Auro enim quatenus aurum eſt, corroſiuum præſtat, & citra corroſiuum mortuum eſt. Quare Quintam eſſentiam auri, citra corroſiuum inutilem eſſe aſſerimus: Sequitur ergo, reſolutionem denuo per putrefactionem eſſe remouendam, & ſi corroſiuum etiam tenacius adhæreat: Nam ſi tanta vis auri eſt, vt corpus ſeruet, ac liberum reddat ab omni ægritudine, neque id corrumpi ſinat, quanto magis ſeipſum, idque citra omnem infectionem? corrigit enim, ac emendat quicquid non eſt ſyncerum. Corroſiuum igitur in auro nullo pacto corroſiuum appellari debet: Vis enim arcani ſuperat omne venenũ. Nam omne Realgar moritur in Elixirio auri, & in tincturã abit Medicinæ præſtantem. Atqui in hunc modum gignitur, Aurum potabile poſt putrefactionem. Hanc doſim, ſeu mauis harmoniam quandã præſcribit peruulgata Spagyrorum praxis. Poſtremo obſeruabis de Elixirio cuicunque confertur Elixir, idem ita tranſmutat, vt haud diſſimiliter ſibi fixum porro maneat.

Paracelſus ſoluit aurum corroſiuo.

Auri eſſentia & non corpus ad lapidem.

Vis arcani ſuperat omne venenum.

Centeſima trigeſima nona authoritas; eſt *Caſparus Landauer*, qui nobiliſſimo Senatui Nurinbergenſi, dicitur magnam copiam auri per Doctorem Schildkröt poſt obitum offerri curaſſe, de quo auro voluit, vt duodecim viri alerentur, qui quotidie templo adeſſent, & preces ad Deum funderent: Num res ita ſe habeat, dubito, obtulit mihi quidam Studioſus eiuſdem Landaueri proceſſum obſcurum, verum filiis ſapientiæ bene notum.

Innouatio cutis in microcoſmo fit per aquam auri, ſiue aurũ potabile.

Centeſima quadrageſima authoritas; eſt *Arnoldus de Villa noua*, qui ſic ſcribit in libro de retardatione Senectutis, & reiuueneſcentia acquirenda cap. 2. Eſt ſciendum, quod innouatio & confortatio cutis fit cum potione Aquæ auri puriſſimi proprie. Ipſa namque Alopeciã curat & Tyriam & tranſmutat corpus humanum, ſincerat & innouat ipſum,

ipſum, & virtus multarum rerum approximat huic operationi; ſed ipſa eſt, quæ prædictum miraculum facit, & quæ non corrumpitur, & complexioni humanæ eſt conueniens, & neque calefacit, & neque infrigidat neque humectat neque deſiccat, imo eſt omni temperamento temperata, omnemque rem excedit in temperantia & perennitate quam habet: Etiam ſubuenit ſtomacho frigido, timoroſos facit audaces, cardiacos confortat: valet contra melancholiam & alopeciam, & calorem naturalem confortat & temperat, in quibus non eſt res aliqua, quæ ſtare poſſit loco eius; & virtus eius manifeſtatur in ſua ſubſtantia, quia eſt in ea caliditas, ideo clarificat, & in ea eſt magna temperantia, ideo magnum temperamentum efficit, ſuper omnẽ rem, & quia in ea eſt perennitas, ideo conſeruat corpus humanum, & in ea eſt aſſimilatio complexioni humanæ, & ideo incorporatur, ſi præparetur, vt decet, & in eius præparatione eſt totum ſecretũ, quod Sapientes propter inuidiam occultauerunt. Confirmat autem & ſincerat cordis ſubſtantiam & ſuæ puritatis impreſſione omnem deiicit impuritatem ab eo, & tuetur illud & clarificat ſpirituum ſubſtantiam & mouet ſanguinem ad cutim, & inducit pulchritudinẽ iuuenilem, & abſtergit abſterſione leui, &c.

Lapis eſt miraculoſa Medicina omni temperamẽto temperata.

Virtus lapidis manifeſtatur in ſua ſubſtantia.

Sapientiores occultarunt ſtultis & non filiis doctrinæ.

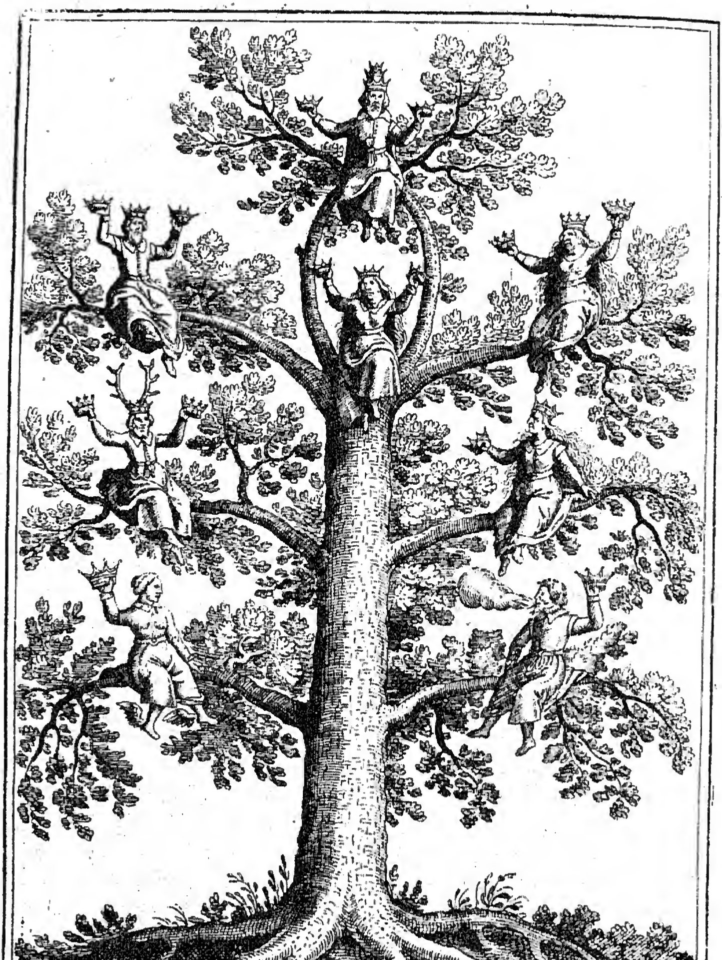
Centeſima quadrageſima prima authoritas; eſt *Petrus de Villa noua Arnoldi frater:* Item *Vincentius Monachus Bellouacenſis Burgundus*, qui ait: In corporibus mineralibus, ad inſtar operationis naturæ, conati ſunt Alchymiſtæ facere breui tempore, quod natura facit in annis mille: Vnde & docuerunt rem quãdam facere, quæ corpora, ſuper quibus proiicitur, transmutat: Hæc vocatur ab eis Elixir, & dicitur lapis, non lapis; Lapis, quia teritur: Non lapis, quia funditur & currit in igne abſque euaporatione, ſicut aurum: Nec eſt alia res, cui proprietas illa conueniat.

Alchymia abbreuit hoc, quod natura facit in mille annis.

Elixir lapis & non lapis.

Centeſima quadrageſima ſecunda authoritas, eſt *Nicolaus Flamellus, Gallus*: hic dicitur, Eccleſias aliquot fundaſſe, & prouentibus annuis donaſſe: Eius Hieroglyphica ſigna artis myſteria ſignificantia paſſim adhuc extare referunt, nempe rotundam figuram mundi cum cruce ſuperius erecta, (antimonium Philoſophi ſic ſignare ſolent) ac duos ſerpentes ſeu dracones ſe inuicem complexos, quorum vnus ſit alatus, alter vero non: Quod hodie, vt inquit Robertus Vallenſis, in beatorum Innocentium cœmiterio Lutetiæ Pariſiorum conſpicitur, aſſcripto numero Annorum 1393.

Signa Hieroglyphica myſtica de lapide Philoſophico.

Centeſima quadrageſima tertia authoritas; eſt *Dionyſius Zacharius*; Itẽ, *Iohannes Fernelius Ambianenſis*; Item, *Guilielmus Pariſienſis*, *Chriſtophorus Pariſienſis Guilielmi frater*, *Iohannes de Mehu*, &c. Hi omnes deſcribuntur à D. Maiero in Symbolis Aureæ menſæ, lib. 7. fol. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. & 343.

Centeſima quadrageſima quarta authoritas; quæ eſt *Arbos genealogica metallorum, deſcripta & depicta octo literis & ramis*: Per primum ramum A. ſignatus denotatur primus inceptor huius generationis, qui habet flammam pro ſymbolo in ore, quam ſpirat: per B. prima mater intelligitur ſubſequentium filiorum, & habet alas in pedibus pro ſymbolo: Ex coniugio horum C. filia & D. filius, gemelli vno partu editi: Hic habet cornua, illa oculos liuore turgidos: Ex matrimonio ipſius C. & D. naſcuntur iterum gemini, E. filia, & F. filiolus: Hi cum adulti eſſent, & coniuncti coniugio, generarunt filium G. facie ſanguinea, aut potius temperie calida & ſicca: F. mortuo vidua E. nubit filio ſuo G. hoc eſt, Beja Gabritio; ex quibus deinde naſcitur H. qui eſt omnium nobiliſſimus.

Arbos genealogico-Philoſophica. *Pater generationis.* *Mater creationis lapidis.* *Liberi Philoſophici.* *Nepotes Philoſophorum.* *Lapis in multiplicatione.*

Centeſima quadrageſima quinta authoritas; eſt *ænigma de affinitate metallorum tale*: Conuenerunt quatuor perſonæ vno in loco, quæ cum aſtantibus interrogarentur, ſiquidem de facie ſibi inuicem aſſimiles eſſent, quoto gradu propinquitatis forent ſibi mutuo coniuncti: tum reſpondit vna, nomine E. Ego habeo hic fratrem, duos filios, maritum, nepotem ex filio, nepotem ex fratre, & ſic ſumus ſeptem numero, licet ſaltem quatuor videamur. Secunda, appellata F. dixit, quin ego hic habeo ſororem & vxorem, filium & nepotem ex filio, ſororis duos filios, & nos ſumus ſeptem numero, quamuis quatuor æſtimemur. Tertia cui nomen G. reſpondit: Et ego hic habeo patrem & matrem, amitam auunculum; Vxorem & filium, ſumusque & nos numero ſeptem, licet quatuor videamur. Quarta ait, nomine H. habeo ego hic quoque patrem & matrem, auum & auiam, auunculum magnum & amitam magnam, atque ſic ſeptem exiſtimus, quamuis quatuor ſaltem habeamur. Quæ perſonæ omnes, nempe quater ſeptem, ad calculum reductæ, ſunt viginti octo omnes hic præſentes: Hinc adſtantes in maximam admirationem ducti, neſciuerunt, an ficta & falſa huiuſmodi dicta, aut quomodo interpretanda eſſent; Interuenit

Quatuor perſonæ ſibi ſimiles loquuntur de lapidis confectione. *Ænigmatũ Philoſoph. explicatio eſt in perſonis.* *Hæ omnes perſonæ ad vnã auiam deueniunt.*

autem alia perſona nomine B. alas habens in pedibus quæ ſciſcitata cauſam ſtuporis & ſilentii; En, inquit, quæ perſonæ relatæ, quæque hic ſunt præſentaneæ, omnes me auiam agnoſcũt: Ex me enim omnes deſcendant, & præter has plures aliæ, harum parentes: Nam nepos meus F. duxit ſororem ſuam F. Vidua E. nubit filio proprio G. ex quibus naſcitur H. Atque in his ænigmatis explicatio apparet.

Vidua nubit propri filio, vnde lapis perfectus, & filius Solis.

Centeſima quadrageſima ſexta authoritas: eſt *Quido de Montanor. Philippus de Raulaſco, Gallus*: Item *Gratianus Philoſophus*: *Raymundus Maſſilienſis*: *Iohannes Auſtri Philoſophus*: & *Stephanus Philoſophus.* Hos omnes deſcribit D. Maierus in Symbolis Aureæ menſæ lib. 7. fol. 347. & 348.

Centeſima quadrageſima ſeptima authoritas; ſunt *varii Authores*, quorum meminit *Bernhardus*, & alii diuerſi Philoſophi: *Magiſter Daulin*, *Evuaralii Epiſtola*, *Aulphanes in Pandectis*, *Daniel in retractationibus*, *Marthoniis*, *Valerandus de Boſco*, *Mirneris*, *Iohannes de Sacro Boſco*, *Conſtantinus*, *Miſerula*, *Ioannitius*, *Ephiſtus*. *Florus*, *Merculinus*, &c.

Centeſima quadrageſima octaua authoritas; eſt *Thomas Aquinas*, qui inquit: Eſt autem materia lapidis aqua groſſa; Agens autem eſt calor aut frigus congelans illam aquam: *Idem*, Et credas pretioſiores eſſe lapides qui procedunt ab animalibus, quam alii: *Et alibi Ludus puerorum de illo refert talia verba*; Hinc Beatus *Thomas de Aquino*, de forma elementorum, in eodem corpore coniunctorum ita dicit: vidi & feci per artificium natura cooperante; Nam accepi quoddam ſulphur, quod erat naturæ igneæ, & tranſmutaui ipſum in aquam puram, quam per artem iterum tranſmutaui in aërem & in aquam, & cum volui tranſmutare in terram, vt terra purior fieret, inueni quendam lapidem rubeum, clariſſimum, diaphanum & lucidum, & in eo conſpexi omnes formas elementorum, & etiam eorum contrarietates in illa materia lapidis, neſcio qua ex virtute, niſi ex appetitu: Ex rubedine enim reſpexi formam ignis, ex diaphaneitate formam aëris & ex luciditate formam aquæ.

Materia lapidis aqua groſſa.

Artifex ſine opificio naturæ nullus.

In lapide omnes ſunt formæ elementorum.

Centeſima quadrageſima nona authoritas; eſt *Petrus Bonus, Ferrarienſis*, qui ſcripſit *Margaritam Nouellam*: Item *Petrus de Zalento*, qui ait: Fermẽtum quod eſt medium coniungens, ſi ponitur in principio, vel in medio, opus perficitur citius, nec indiget reiteratione: Non tamen dicũt hæc Philoſophi per abnegationem.

Fermentum medium coniungens accelerat opus.

Centeſima quinquageſima authoritas; eſt *Ioannes Aurelius Augurellus*: Item

Item *Marcellus Palingenius*, Poëta moralis & ſacerdos, qui lapidem deſcribit his verſibus:

Tunc mentis diuinæ homines oracula cæca
Voluentes animo ancipiti, vix tempore longo
Experti multa, & non paruis ſumptibus illam
Inuenere artem, qua non ars dignior vlla eſt,
Fingendi lapidem Ætherium, quem ſcire profanis
Haudquaquam licet, & fruſtra plebs improba quærit:
Quem qui habet, ille poteſt, vbi vult, habitare decenter,
Nec fortunæ iram metuit, nec brachia furum:
Sed paucos tanto dignantur munere Diui.

Palingenius lapidem deſcripſit, vt viaticum viris doctis.

Et paulò pòſt: Arcadium hunc iuuenem, infidum, nimiumq; fugacem,
Prendite & immerſum Stygis occide lymphis, *&c.*

Centeſima quinquageſima prima authoritas; eſt *Iohannes de Rupeciſſa*, Monachus ex Minorum ordine: Item *Auguſtinus Pantheus* Venetus Sacerdos de Voarchadumia: Item *Aloyſius Marlianus*, quem citat Aureum Vellus: Item *Ianus Lacinius*: *Iohannes Chryſippus*, Fanianus: *Iohannes Thebanus*, & *Ludouicus Lazarellus*.

Centeſima quinquageſima ſecunda authoritas; eſt *author Coniugii maſſæ Solis & Lunæ*, verus artifex: Item *author Lilii auulſi ex ſpinis*: Item *Liber de artibus Romanorum*: Item *Author ſtudii Florentini*: Item *Efferarius Monachus*: Item *Clemens de Secretis naturæ*: *Gilbertus Cardinalis*, *Archelaus*, *Gallinarius*, *Sarni Lilium*, & *Iohannes de Aquino*, hîc ait: Qui auri deſtructionē ignorat, conſtructionem eius ex curſu naturæ neceſſario habet ignorare: facilius itaque eſt aurum conſtruere, quam deſtruere.

Auri conſtructio facilior: Deſtructio difficilior.

Centeſima quinquageſima tertia authoritas; eſt *Raymundus Lullius Hiſpanus*, qui Aurum potabile tali modo iubet præparare: Recipe Auri bene cementati, purificati & calcinati, (prout in tertio Canone quintæ Eſſentiæ tractamus) vncias quatuor. Et pone in cineribus per vnū diem naturalem vt bulliat lentiſſimo igne: poſtea pone in Balneo per duos dies naturales: Et illud quod ſolutum inuenies in hoc tempore, euacua per declinationem in alio vaſe, & ſerua illud in Balneo leui. Poſtea ſuperfunde de alio nouo menſtruo, quantum eſt pondus calcis remanentis inſolutæ. Et fac bullire ſuper cinerem per vnum diem naturalem, & in Balneo per duos dies, vt ſupra feciſti. Poſtea euacua quod ſolutum eſt, & ſimiliter cum alio ſeruato in Balneo, pone & ſerua:

Morienus: Niſi corpora ſolueritis, in vanum laboratis.

Solutio Auri regalis. ua: & ſic continuabis noſtram ſolutionem regalem, quouſque totum aurum ſit conuerſum in aquam glorioſam. Fili per hoc lucidatur tibi *Aqua glorioſa.* clauſula, quæ dicit in Theorica teſtamenti: diſſolue æqua lance librata. *Et cap. Artis fundamentalis quod incipit:* omnes liquefactiones, &c. *& cap. in libro de conſeruatione vitæ humanæ, quæ incipit:* Hæc ſolutio eſt *Aurum potabile: Et in Epiſtola abbreuiationis in illa clauſula, quæ dicit:* Scias quod peracta deſtillatione, &c. ſi in ea ſolueris aurum & aquã euolare permiſeris, & demũ in loco humido pones, in quatuor diebus per ſe ſol- *Vera ſolutio Auri, habetur pro vero etiam Auro potabili.* uetur: Hæc ſolutio eſt *Aurum potabile. Menſtruum paulò ante ſic docet, inquiens:* Modus eſt, quod tu accipias libram vnã argenti viui vulgi, & pone in vaſe vitreo, & ſuperinfunde de vegetabili menſtruo, quod ſupernatet per quatuor digitos: pone in Balneo vel fimo, per ſex dies, *Aqua glorioſa.* & totum ſoluetur in aquam glorioſam. Eleua menſtruum per Bal- *Lumen perlarum.* neum leue, & remanebit tibi in fundo vaſis Lumen perlarum & Anima metallorum. *Paulò poſt ait:* Accipe aquam glorioſam illam totam *Anima metallorum.* argenti viui, quæ erit libra vna, & miſce cum libris ſeptẽ de menſtruo vegetabili cœlificato: Et totum fiet vna anima, cum qua diſſolues o- *Menſtruum cœlificatum docet etiam Thomas de Aquino.* mnia corpora tam perfecta quam imperfecta pro creatione ſulphuris naturæ: Et ſcias, Fili in veritate & Dei fide, quod nullum ſulphur naturæ alicuius metalli ſublimaret ſine iſta aqua argenti viui vulgi.

Centeſima quinquageſima quarta authoritas; eſt *Author Roſarii abbreuiati:* qui vere collegit roſas ex Philoſophorum hortis diſperſis, & in *Corona Philoſophica.* coronam decentem applicauit, quæ imponenda eſt illi, qui quintam inde Eſſentiam elicere, ſuperfluis abiectis, nouerit: Quod ſi nomen poſuiſſet proprium, inter præcipuos recenſendus foret.

Centeſima quinquageſima quinta authoritas; ſunt *Philoſophi Chymici,* quos *Auicenna* citat, inter quos plerique Hiſpani, vt, *Prior Alexandriæ, Garſia Cardinalis, Hugo Apoſtolicus* vel *vniuerſalis Archiepiſcopus, Petrus Monachus, Durandus Monachus, Virgil Almordid, Dominicus, Ægidius Magiſter Hoſpitalis Hieroſolymitani,* & *Antroicus Epiſcopus.*

Centeſima quinquageſima ſexta authoritas; eſt *Dominicus Epiſcopus de Ponderibus*: de quo Auicenna, & ipſe Epiſcopus, inquit, docuit me magnũ magiſterium in Africa: & dixit, quod acciperem aurum viuum & ſub- *Aurum Philoſophorum eſt viuum.* limarem duabus vicibus, vt facias viuum, infunde illud in ſal, & mitte id in ſtercore humano, & maneat ibi per duos dies, & olla ſit ferrea: & in hoc magiſterio eſt ſenſus magnus.

Centeſi-

Centeſima quinquageſima ſeptima authoritas; eſt *Dominicus Apoſtolicus*, qui docuit Auicennam, vt ipſe ait, duas res; vnam ad indurandum, & aliam ad incerandum, &c. Item *Epiſtola Demoſchielis* Iudæi, & *Chronica Metanoſtrica*, quorum meminit *Lullius*. *Res alia induranda. Res alia inceranda.*

Centeſima quinquageſima octaua authoritas; eſt *Rocherius Bachon Anglus*, Monachus minoris ordinis; hic dicit, Elementorum fac æquationem & habebis. Item *Hortulanus*, qui *Garlandus* aliàs nominatur, ille ait ſuper Epiſtolam Hermetis ſcriptam: ſolus ille qui ſcit facere lapidẽ Philoſophorum, intelligit verba eorum de lapide: Philoſophi n. hanc artem manifeſte conati ſunt patefacere dignis & indignis abſcondere: Et ſic de virtute intentionis ſemper dixerunt vera, ſed de virtute ſermonis non, & ſic dixerunt lapidem Philoſophorũ fieri ex ouo; quia in ouo tria ſunt ſimilia tribus, q̃ integrant lapidem: *Hermes* ait, *Pater* eius *Sol*: *Mater* eius *Luna*. Et ſic innuit, quod iam duo hic lapidis compoſitionem intrant, vt probat hoc *Hortulanus*: Quia aqua Solis eſt volatilis, & corpus eius fixum, & conuerſo de Luna: Et tunc declarata ſunt verba illa dicentia per Geberum & alios Philoſophos: Fac fixum volatile, & volatile fixum, & fixũ volatile: perſuadent enim multiplicẽ ſolutionem; quia totum opus ſtat in ſolutione: Item, cum dicit, quod eſt ſuperius, eſt & inferius. Hic per ſuperius intelligitur dignius, & per inferius indignius, vt ſcilicet fiat vnus ex illis tribus, vel ex Sole & Luna fiat vna res, cuius partes ſunt æquales, & appellatur hæc coniunctio, ſublimatio Philoſophorum, & dicitur ſublimatio, exaltatio, ſiue dignificatio, quia Lunæ dignificatur & Mercurius. Nã cũ facta eſt vnio, in tãta dignitate eſt Luna, ſicut Sol & Mercurius. Similiter & cũ facta eſt fixatio, q̃ appellatur corpus mortuum, ita vilis eſt Sol ſicut Mercurius, & litera vult illa, & iſtud eſt aſcẽdere & deſcẽdere Philoſophorũ. *Elementorũ fiat æquatio. Hic ſcit lapidem Philoſophorum, qui eorũ verba intelligit. Aqua Solis volatilis, corpus vero fixum. Superius erit dignius, & inferius erit indignius. Hæc tria efficiunt lapidem: Sol, Luna & Mercurius.*

Centeſima quinquageſima nona authoritas; eſt *Iohannes Daſtinus*, qui tractatum Chymicum poſt ſe reliquit nõ aſpernendæ doctrinæ, cuius potiorem partem *Ianus Lacinius* in ſuis Collectaneis poſuit.

Centeſima ſexageſima authoritas; eſt *Richardus Anglicus* doctiſſimus ille Philoſophus: Hic tractatũ ſcripſit, cui titulus *Correctorium fatuorum*, in quo duplicem doctrinã tradit, primo eam, q̃ ſpectet ad informationẽ tyronis Chymici, eiuſq; ſtoliditatem corrigendã in electione materię & operandi modo; Secundo, q̃ declaret totius operis ſecreta & requiſita. De vtraq; exẽpla dabimus: Quod ad tyronis inſtitutionẽ, inprimis *Informatione opus eſt apud tyrones Philoſophos.*

Studium amouet ignorantiam & ad veram cognitionem & rei ſcientiam reducit.

vult eum ſtudere in libris veridicis ad hanc artem pertinẽtibus: Nam ſtudium, inquit, amouet ignorantiam, & reducit humanum intellectum ad veram cognitionẽ, & ad cuiuslibet rei ſcientiam, &c. qui autem ſtudere abhorruerint, & tamẽ laborare voluerint, videant an ars ipſius naturæ ſit imitatio, quam ars ipſius emendare debet: Quoniam impoſsibile eſt ei ſecreta Philoſophorum ad perfectum finem præparare. De his Sapientes dicunt, quod ii tranſeunt ad practicam ſicut aſinus ad cœnam, neſcientes, ad quid roſtrum porrigant, niſi in quantum ſenſus exteriores ſine intellectu per viſum & guſtum ad pabulũ adducit. Sic ipſi Aſini, ſine bonis veris principiis & fructuoſis ſtudiis ac ſine naturarum cognitione quærunt perficere opera naturæ & ſe-

Operis operati lapidis dona.

cretum totius Philoſophiæ, ac opus optimum quod hominem ornat moribus, ditat beneficiis, auxiliatur pauperibus, & corpus humanum incolume ſeruat, præbens ei ſanitatem, &c. Et ideo omnes artis huius apicem diligentes, ſtudiis conentur inſiſtere, & ex libris haurire veri-

Veritas cum ſanioribus eſt Philoſophis.

tatem, & non ex mendoſis, neque fabulis fictis: Quia hæc ars non inuenitur niſi per continuum ſtudium & Philoſophorum dictorum cognitionem, aut per fidelem ſcientem informationem. Nam qui in le-

Pigrities in legendis libris nihil veritatis communicat.

gendis libris deſes extiterit, in præparandis rebus promptus eſſe non poterit: Item, nõ poteſt de facili Practicæ aſſuefacere, cuius mens ſtudiis Theoricis renuit inſudare. *Idem capite vndecimo inquit:* Aliqui ſcribunt in libris ſuis mendoſis & altercatis, caue tibi ab odore eius, ne te interficiat: Ecce qualis Medicina & contrarietas, quæ cum ſanare debet, inducit mortem: Non eſt mirum, quod res intoxatiuæ ex venenis cõpoſitæ hæc facere poſſunt: videte fatui quomodo veſtra opera differunt ab opere naturæ; Quare fatigamini in huiuſmodi rebus altis, ad quas venire non poteſtis taliter laborando, niſi miraculoſe eueni-

Qualis Medicina tale eſt Aurum.

at, vt accidit Beato Iohanni qui de virgultis fecit aurum: Dico vobis *qualis eſt Medicina, tale ſit & aurum.* Cum res fœtidas ſeminatis, merdam metetis, reuertimini ad viam veritatis propter voſmet ipſos: conſulo vobis ſtudere, dicta ſapientum reuoluere, ex quibus veritatem elici-

Quale ſemen tale frumentum.

te, non caſualiter ad opus accedite: Non aduertatis Recipe, Recipe, hoc & hoc, neſcio quid, & fac taliter, neſcio qualiter: Inſtrue me hoc & ego docebo te illud: Sic deceptus aliũ decipit, & ſic totus mundus per tales eſt defraudatus: Cæcus enim ſi cæco ducatum præbeat, ambo in foueam cadunt: Vbi enim videris, Recipe, cogita quod ſignificet,

Decipe,

Decipe, mutato R, in D. *Quod ad artis declarationem attinet, Richardus planiſſimè abſq; figura ſic loquitur in prologo*: Quoniam, inquit, natura perficit ſuum gradum, quē naturaliter perficere poteſt, & illum præterire nequit, niſi per contrarium fuerit impedita; quamuis bene ars naturā non tranſcendit, faciendo nouam naturā per ſimplicē laborem: Et ideo dicitur ꝙ ars imitatur naturā, non quod nouam ædificet, ſed quod illius naturę virtutem ſubtiliet; propter quod incipit ars perficere, vbi natura deficit, ſubtilem ſcilicet naturam in re incluſam detegere, & ipſam manifeſtare: Ex quo minera generat metalla, tincturā tamen generare nequit, quamuis bene tincturam plenam in ſe, quibus indiget, & quibus perficitur, niſi quod moueatur arte & operatione. *Capite ſexto, ſulphur vulgi ab arte reiicit, & Philoſophorū ſic deſcribit*: Quod ſit ſimplex ignis viuus, alia corpora mortua viuificans & ea maturans, ita quod naturæ defectum ſupplet, cum ipſum ſit ſuperfluę maturitatis, ſecundum quod in natura ſua ſit perfectū ac per artificium magis & magis depuratum: Vnde *Auicenna*: Tale ſulphur non reperitur ſuper terram, niſi in quantum extat in iſtis corporibus, Sole & Luna, & in alio ꝙ eſt illud, quod nulli dicitur, niſi ex parte Dei ſibi reuelētur: In Sole autē perfectius, quia magis eſt digeſtum & decoctum. *De eodem ſulphure cap.* 8. Philoſophi, *inquit*, ſubtiliter ſunt imaginati, quomodo in iſtis corporibus perfectioribus ſulphura illa elicere poſſent, & ipſorum qualitates per artem purgare, vt hoc haberent in arte, mediante natura, quod in ipſis antea non apparuit, quamuis plenarie & occulte plures habuerunt; & hoc nequaquam fieri concedunt ſine corporis ſolutione, & in primam materiam reductione, ꝙ eſt argētum viuum, ex quo facta ſunt ab initio, & hoc abſque vlla permixtione rerum extranearum, quæ extraneæ naturæ lapidē noſtrum non emendant, quoniam nihil conuenit rei, niſi quod propinquius eſt rei; cū ſit Medicina ſimplicis & virtualis virtutis, ex aqua Mercuriali producta, in qua aurum & argentum prius ſunt ſoluta: Exempli gratia: Si glacies ponitur in aquam ſimplicem ſoluitur in ea per calorē, & redit in ſubſtantiam primam aqueam, & ſic aqua tingitur ex virtute etiam occulta, quæ fuit in glacie: ſi autem glacies non reſoluitur per calorem in aquam, non coniungitur aquæ, in qua iacet, nec illam aquā tingit ſua virtute, quæ in ea antea coagulata fuit ex parte ſpecierum; ſic eodē modo ſi corpus non reſolueris in Mercurium cum Mercurio, occultam virtutē ex eo habere

Natura ſæpiſſime accidentibus impeditur.

Ars imitatur naturā.

Minera generat metallum, non vero tincturā.

Sulphure Solis nihil eſt perfectius.

Corpus in primā materiam non reducitur, niſi prius ſoluatur in Mercurium viuum.

Solutio non fit abſque aqua Mercuriali.

Corpus ſoluendum in Mercurium per Mercurium.

habere nõ potes. ſcilicet ſulphur digeſtum & decoctum per opus naturæ in minera: Si enim lapis eſt vnus, vna medicina, quæ ſecundum Philoſophos dicitur Rebis ex rebina, ſcilicet ex corpore & ſpiritu albo vel rubeo, in quo multi fatui errauerunt. *Idem cap.* 9. Quamobrem in eo ſulphur rubeum, id eſt, ignis ſubſtantia, qui hoc album plus digeſſit: & ſic ſulphur album ac rubeum ex vtraque parte exiſtit in Sole: Quare ignis eſt perfectio eius, & in igne generatum eſt: Et ideo amicabiliter gaudet natura ſuæ igneæ naturæ: vnde al. quæ res extraneæ hoc in corporibus cauſari non poſſunt, cum ars nõ ſit aliud mediante natura, niſi decoctio & digeſtio illius naturæ per ſimplicem laborem. Exempli gratia: Mane cum ſurgo & video vrinã meam albam, iudico me parum dormiuiſſe, tunc repono me iterum ad dormiẽdum & accepto ſomno, vrina citrinatur: Et hoc propter maiorem digeſtionem caloris naturalis in me exiſtentẽ: ſic ſequere naturam per artem, ſimiliter decoquere, digerere, maturare, ſubſtantialiter, cum iam in actu natura contineat in ſe ignem naturalem, quo maturatur. Hoc aliæ res non habent, ideo dare non poſſunt: In Luna non eſt, niſi ſulphur albũ ſimplex, non tamen digeſtum ſicut rubeum, nec ſic à nigredine priuatum per actionem caloris quẽ in ſe naturaliter continet; ſed ignis ſpecies eſt obtecta & occultata, agens in eo plus per artem, quam per naturam: Et ideo non eſt impoſſibile, quod ars mediãte natura hoc plus digerat & perficiat, cum naturaliter intendat perfici, ſed per ſe nõ poteſt, niſi moueatur arte & operatione. Sed iſti labores, vt credo, non perueniunt ad hominem duræ ceruicis: Et ideo non fit verum aurum, niſi fiat ita digeſtum & decoctum, vt melius melioret peius: Quia omnium Philoſophorũ intẽtio eſt, cum meliore peius perficere: Quod fatui cõtrarie intelligant, quia cum peiore melius perficere nituntur, & hoc quærunt in re, quod nunquam fuit in illa, ſcilicet aurum & argentum in rebus aduſtibilibus, &c. *Et capite* 10. Quæri non immerito poteſt, vtrum ex aliis ægris corporib. hoc ſulphur album, & rubeum ad tingendum mercurium elici poſſit? Dico, quod non, quia prius dictum eſt, quod non aliqua res maioris temperãtiæ, quam in iſtis corporibus reperitur, quibus inſunt radii tingẽtes, cum prius dictum eſt, quod ægra corpora in ſe contineant, ſulphur fœtidum & aduſtibile, & non virtualis naturæ, ſicut in iſtis, &c. Cũ omnis ars non valeat, niſi præhabita natura, quam ſequatur: poſſes tamen cum minoribus mineralibus

Rebis, id eſt, res bina.

Ignis lapidis perfectio & generatio.

Ars mediante natura nihil aliud eſt, niſi decoctio & digeſtio illius naturæ per ſimplicẽ laborem.

Actu natura in ſe continet ignem naturalem.

Aurum non fit verum, niſi fiat ita digeſtum & decoctum, vt melius melioret peius.

Corporibus perfectis inſunt radii tingentes.

neralibus purgare metalla, quibus purgatis, tamen adhuc non habent auream & argenteam naturā in ſe: quia digeſtio & decoctio aurea nō fuit in illis, ſicut in aliis, nec ſulphur ita maturum: Et ideo ipſis immaturis ſuccurrendū eſt cum maturis, vt maturentur: Igitur non tingunt, ſed tinguntur, quia tinctura auri & argenti proportionabilem naturā habet cum ipſis, ſcilicet immaturis vel imperfectis, quia originem ex mercurio traxerunt: Ex his manifeſtum patet, quod minora mineralia tingere non poſſunt, quia corpora metallica imperfecta, quæ non conueniunt cum auro & argento ex parte Mercurii maturi, tingere non poſſunt nec naturam auri vel argenti infundere: Et ideo non eſt tingendum niſi cum illis, quibus ineſt virtus tingendi: Tinge ergo cū auro & argēto, quia aurum aureum tribuit colorem & naturā. Quare omnia alia deſpicias, quib. non ineſt virtualiter ſeu naturaliter virtus tingēdi, cū ipſis non ſit fructus, ſed ſolū perditio rerū & ſtridor dentiū.

Minora mineralia purgant metalla.

Imperfecta metalla non tingunt, ſed tinguntur.

Cum illis tingitur, cū quibus eſt virtus tingendi.

Centeſima ſexageſima prima authoritas; eſt *Georgius Ripleus*, qui ait: Ego profecto te docebo, vt intelligas, Mercurios eſſe tres, qui ſunt claues ſcientiæ, quos Raymundus ſua mēſtrua vocat, ſine quibus nihil rectè fit; ſed duo iſtorum ſunt ſuperficiales, tertius eſſentialis Solis & Lunæ, &c. Corpora perfecta cū primo naturaliter calcinamus; ſed nullū corpus immundum ingreditur, excepto vno, quod vulgariter vocatur à Philoſophis, Leo viridis, quod eſt medium coniungendi naturas inter Solem & Lunam cum perfectione, quemadmodum Geber ipſe teſtatur. Cum ſecundo, quod eſt humiditas vegetabilis, reuiuificans, quod prius erat mortuum ambo principia materialia debent ſolui & formalia, alioqui parui eſſent momenti: cum tertio, quod eſt humiditas maxime permanens, incombuſtibilis & vnctuoſa in ſua natura, Hermetis arbor in cineres cōburitur: Hic eſt noſter naturalis ignis certiſſimus, noſter Mercurius ſulphur, noſtra tinctura munda, noſtra anima, noſter lapis elenatus cum vento, in terra generatus: Hæc animo reconde tuo: Hic lapis, audeo tibi dicere, eſt vapor potentialis metalli, hunc quo pacto acquiras oportet te eſſe cautum; nam inuiſibile profecto eſt hoc monſtrum, quanquam cum ſecunda aqua Philoſophica per ſeparationem Elementorum poteſt apparere ad viſum in forma claræ aquæ: Ex hoc menſtruo labore exuberato atque cum eo poteſt fieri ſulphur naturæ, &c. *Et paulò poſt:* Augeas nec diminuas humidum radicale, donec tua maſſa frequenti ſublimatione leuiter fluat, vt cera

Mercurii tres ſunt: Duo ſuperficiales, & vnus eſſentialis.

Leo viridis eſt medium coniungendi naturas.

Hermetis arbor Lapidis dicitur Mercurius, Tinctura, Anima, &c.

Confectio ſulphuris naturæ.

Ratio cū humido radicali.

cera ſuper metallum: tum ſolue illam cum tuo vegetabili menſtruo, donec habeas oleum inde coloris lucidi, tum eſt illud menſtruū conſpicuum viſui: Oleum extrahitur inde coloris aurei, aut huic ſimile ex noſtro ſubtili rubro plumbo, quod *Raymundus* dicebat cum eſſet ſenex, multo magis, quam aurum eſſe in pretio: Nam cum propter ſenectutem vicinus eſſet morti, ex eo confecit Aurum potabile, q illum reuiuificauit: Nam ſic ſimul poſſunt circulari, hoc eſt illud oleum & vegetabile menſtruum, & ſic arte & labore exuberari & fieri per artē lapidis cœleſtis, tam igneæ naturæ, vt inde illum vocemus noſtrum Baſiliſcū, magnum que magni Elixir pretii: quia quemadmodum viſus Baſiliſci ſuum obiectum necat, ſic occidit iſte Mercurium crudum, quando ſuper ipſum proiicitur in nictu oculi ita, vt citiſſime ille Mercurius tingat, ſtabili tinctura omnia corpora in Solē & Lunā perfectè.

Rubeū Philoſophorum plumbum. Ex ſene mortuo fit Aurū potabile, quod illum reuiuiſicat. Noſter Baſiliſcus magnū Elixir.

Centeſima ſexageſima ſecunda authoritas; eſt *Thomas Nortonus*, Briſtouienſis, in arte Chymica perfectus agnoſcitur magiſter, hic in præfatione libri ſui tales deſcripſit Rythmos, ſic ſonantes:

Nortoni prima præfatio.

Iſtam ad ſcientiam multi ſunt vocati,
Nobiles & pauperes, inſcii, literati,
Qui nolunt labores, neque tempus pati;
Ideo non perficient, quia ſunt ingrati.
Liber artis filios docet eſſe ſatis,
Quibus hæc percipere Deus dedit gratis,
Verſiculis Propheticis quatuor his credatis,
Omnia dat gratis Diuinæ fons pietatis.
Hæc nobilis ſcientia eſt tantum illis data,
Qui diligunt iuſtitiam mente cum beata,
Doloſis & raptoribus, ſed eſt denegata,
Propter peccata tardantur munera grata.
Sæpe Reges Angliæ decoraſſet hæc res,
Firma ſi in Domino fuiſſet eorum ſpes,
Ille ſed qui capiet per hanc rem honores,
Antiquos mores mutabit in meliores.
Iſte cumque venerit, Regnum reformabit,
Virtutibus & moribus & exemplum dabit,
Sempiternum Regibus, plebs tunc iubilabit,
Et mutuo ſe diligens laudes Deo dabit.

Angliæ Reges artis participes futuros, ſi emendent omnia.

O Rex

O Rex hæc facturus, Deum Regem ora,
Et eius auxilium pro re hac implora,
Tunc Regi iuſtè fulgenti mente decora,
Grata ſuperueniet, quæ non ſperabitur hora.

Centeſima ſexageſima tertia authoritas; eſt *Abbas Weſtmonaſterienſis*, Cremerus, Ordinis Benedicti: Item *Eduardus Kelleus*: Item *Scotus* ille, q proiectionibus ſuis, Italiã, Galliã & Germaniam in admirationem rapuit: Item *Ægidius de Vadis*, qui ſcripſit Dialogum inter naturam & artificem doctiſſimum: Item *Iohannes Duns Scotus*, & *Michaël Scotus*, &c.

Centeſima ſexageſima quarta authoritas; eſt *Melchior Cibinenſis Vngarus*: Item *Bauran Philoſophus*, cuius meminit Calid lib. de Secret. cap. 14. Item *Albertus Brierus*, Ordin. Carmelit. Monach. ex coniuratione Spiritus teſtatur ſe lapidis conficiendi modum habuiſſe Anno 1560. qui profugus ex Monaſterio ſuo S. Mariæ Magdalenæ della Stella noua, finito opere Anno 1571. venit in Germaniã, mutato habitu vbi à duobus nebulonibus peſſimè circumuentus dicitur.

Centeſima ſexageſima quinta authoritas: ſunt alii Vngari Philoſophi, vt, *Rhodianus Philoſophus*, author libri tertii verborum: Item *Rachaidibi*: Item *Ariſtoteles Chymiſta*, *Arda diſcipulus Ariſtotelis*, *Alexandri Epiſtola*, *Serapio*, *Saturni liber*, *Dumbeleius*, *Bernhardus de Grauia*, *Melchior Cardinalis & Epiſcop. Brixienſ.* ſcripſit tractatum de flauo & rubeo viro: Item *Malchamech*, cuius meminit Roſarius Philoſophorum: *Theodorus*, *Pontius*, *Sorin*, artificium Roſar. Philoſoph. &c.

Centeſima ſexageſima ſexta authoritas; ſunt Chymici Philoſophi Vngari, quorũ meminit *Auicenna*, vt *Aranus Medianus*, *Zucrat*, *Bucas*, *Flaton*, *Claron*, *Pliuus*, *Zaib*, *Zubaibar*, *Palmarius*, author Palmarii Theoſophię.

Centeſima ſexageſima ſeptima authoritas; eſt *hiſtoria Matheſii in Sarepta*, quæ narrat, quod nempe colonus quidã forte fortuna aperuerit fornicem ſub terræ ruderibus contectum, ibique inuenit incredibilem copiã ducatorum aureorum, in quorũ vna parte hæc inſcriptio fuit, *Theodoron*, id eſt *Dei donum*; ab altera parte, *Phœnix auis ſeſe comburens ex cuius cinere pullus ſit natus*: Nullius Regis aut Principis hoc genus numiſmatis fuiſſe, ſed artificis Chymici, facile conijci poteſt. *Theodoron, Dei donum. Phœnix Philoſophicus.*

Centeſima ſexageſima octaua authoritas; eſt *hiſtoria mirabilis Nicolai Barnaudi*, cuius meminit in Commentariis Chymicis, de ſene Medico Anshelmo de Bood, qui poſt obitum patris tincturã cum deſcriptio-

ne inter Bibliothecam eius inuenit: pulueri autẽ ſiue tincturæ in charta recluſæ, talia fuere inſcripta verba: *Hæc vera eſſe, probauit puluiſculus hic incluſus vnius grani quantitate, cuius dimidia pars proiiciatur in drachmas aliquot Mercurii, & mutabitur in aurum:* poſtquam nunc dictus de Bood hoc vidit & legit, qui aliàs à Chymia abhorreret iuit ad aurifabrum, vbi experimentaretur antea relata; quod cum feciſſet, optimum aurũ inuenit: vnde aurifaber ſtupefactus non aliter ſibi perſuadere potuit, quin ſubfuiſſe dolũ aut impoſitionẽ: petiit igitur pulueẽ vt ipſemet omnia imponeret in ignẽ & puluiſculũ proiiceret, q cum ab eo denuo repetitũ eſſet, rem veriſſimã & abſq; fraude exiſtere pro certo reperiit.

Artis noſtræ vnica tantũ res eſt.

Centeſima ſexageſima nona authoritas; eſt *Author Cymbali aurei*, quod incipit, Artis noſtræ vna tantum extat res. Item *Hiſtoria Philoſophi Chymici* cum Pharmacopœio quodam, quam deſcribit D. Maierus in Symbolis Aureæ menſæ lib. 12. fol. 557.

Aqua vera ſolutiua eſt clauis ad lapidem.

Centeſima ſeptuageſima authoritas; eſt *Author Roſarii minoris*, qui inquit: Vbicunque inueneris Mercurium purum & fixum habe ꝓ magno lapide: Aquam quoque ſolutiuam omnium metallorum ex variis ſalibus factam, proponit, quam dicit eſſe clauem, qua portæ metallicæ reſerentur, vt vna in aliam tranſire poſſit: At quilibet hic cautus ſit & à ſalibus, niſi forte in præparatione abſtineat.

Centeſima ſeptuageſima prima authoritas; ſunt tales libri, vt, *Pandecta*, *Codex veritatis*, *Veridicus*, & *Summa textualis*. Quorum meminit *Bernhardus Comes Treuiſanus* in ſuis ſcriptis.

Opera Planetarum ſunt in compoſitione lapidis. *Maſſa Philoſophica.* *Embrio Philoſophicus.* *Maſſæ Philoſophicæ diſpoſitio.* *Vita fœtus Philoſophici.* *Inſpiratio fœtus.* *Membra go-*

Centeſima ſeptuageſima ſecunda authoritas; eſt *Scala Philoſophorum*; quæ dicit, in compoſitione lapidis, ſunt opera Planetarum, & eorum imagines ſuis locis & temporibus ſicut in fœtu operatiua? Nam in fœtu primo menſe cum ſemen in matricẽ recipitur, operatur Saturnus coagulando & ſtringendo materiam ſuam frigiditate, & ſic in ipſa natura in primam maſſam coagulatur. Secundo menſe operatur Iupiter digerẽdo caliditate in quantã maſſam crudam, q̃ vocatur Embrio. Tertio menſe operatur Mars, agendo in ſua caliditate & ſiccitate, diuidẽs ac ſequeſtrans illã maſſam, membraq; diſponens. Quarto menſe operatur Sol, q nutrit ſpiritus & incipit viuere partus. Quinto menſe operatur Mercurius, qui foramina & ſpiracula facit. Sexto mẽſe operatur Venus: diſponit n. & ordinat oculos, ſupercilia & teſticulos. Septimo menſe operatur Luna ſua frigiditate & humiditate, laborat ad expellendum

lendum infantem, & ſi tunc naſcitur, viuere poteſt: ſi vero non naſcitur, debilitatur. Et octauo menſe iterum Saturnus opera conſtringendo, fit fœtus in matrice, & ſi tunc naſceretur, viuere non poſſet. Nono autẽ menſe iterum Iupiter caliditate & humiditate nutriẽdo, reducit vires fœtui, & ſic complete naſcitur, & bene viuit. Igitur ſciendum, ꝙ tribus menſibus aqua fœtum in matrice cõſeruat. Aër quoque tribus menſibus fouet: Ignis vero totidẽ cuſtodit. Quibus cõpletis, ſanguis eius qui fouetur in vmbilico, eo præciſo egreditur ad mammas, ibiq; candorẽ niuis aſſumit. Igitur infanti nunq̃ patebit egreſſus quouſque aëris flatus exhauriat. Tunc autẽ egreſſus aperitur, & os eius, & lactatur. Ab iſtis tribus oportet nos intelligere, & acuto ingenio ſcire componere & extrahere duo: nã à duobus non extrahuntur tria, ſed bene è conuerſo: vnde omnes qui cupiunt hoc ſcire, acuant ingenia ſua ad acquirẽdum futurum theſaurum ex tribus verbis, in quibus occultatur lapis, in quo etiam occulta eſt caliditas & ſiccitas, tinctura & profunditas tincturarum, & oleum calidum, humiditas coniunctiua.

nitalis fœtus. Expulſio nati Philoſophici. Mors nati Philoſophici. Aqua conſeruat fœtũ. Aër fœtum fouet. Ignis cuſtodit. A duobus tria non extrahuntur. Theſaurus Philoſophorum in tribus verbis.

Centeſima ſeptuageſima tertia authoritas; eſt *Ludus puerorum* cuius author ita refert: Eſt opus mulierum & ludus puerorũ & flos eius eſt lapis. Recipe ergo in Dei nomine rem illã, q̃ non eſt perfecta. Ex perfecto n. nihil fieri poteſt: quia ſpecies rerum perfectarũ à ſua natura nõ permutãtur, ſed potius corrumpuntur. Nec illa res ex aqua noſter lapis extrahitur, vel materia lapidis eſt penitus imperfecta, cum ſecundum autẽ ex tali ſcilicet imperfecto, nil fieri poſſet, ratio quia ars primas diſpoſitiones naturæ inducere non poteſt. Sed ipſa res eſt media inter corpora perfecta & imperfecta: Et ꝙ natura in ipſa non perficit, ſed tantum incœpit, hoc per artem poterit reduci ad perfectum. Ideo *Fledius Philoſophus* ait: Cum homo ſit digniſſimum creaturarum, cuius gratia & amore omnia ſunt condita, eidemq; ſubiecta. Et illud cuius corpus non recipit extimationem, quoniã in eo eſt ꝙ ſanitatẽ inuentamq; conſeruat, morbos atq; languores ab homine & metallis repellit, & omnẽ ſuperfluitatem conſumit. Et hoc totũ operatur noſtrũ Elixir ſuper omnes Galeni, Hippocratis & aliorũ Philoſophorum medicinas, potiones & cõfectiones quaſcunque: etiã lepram ab homine repellit. Hinc dicit Albertus in ſuis Mineralibus: Maxima virtus eſt in quolibet homine, & maxime in capite, inter dentes, ita ꝙ in ſepulchris antiquorum mortuorũ inter dentes aurum in granis minutis &

Ex perfecto nil fit, quia ſpecies rerum perfectarum à ſua natura non permutantur, ſed potius corrumpuntur. Gratia hominis omnia ſunt condita. Elixir ſuperat totam artem Galenicam.

oblongis ſæpius inuentũ fuerit tẽpore noſtro. Quia ꝙ non poſſet eſſe, niſi in homine eſſet iſta virtus mineralis, q̃ virtus mineralis eſt in noſtro Elixiri: & ideo dicitur ꝙ lapis in quolibet homine. Et Adam portauit ſecum de Paradiſo, ex qua materia in quolibet homine lapis noſter vel Elixir eliciatur. Hinc dicit *Arnoldus*, ꝙ nunquã fuit intentio Philoſophorum, ꝙ lapis noſter eſſet de principiis mineralium, ſcil. argenti viui fixi, & ſulphuris. Sed in corporib⁹ perfectis, in quibus eſt ꝑfecta cõmixtio, argẽtum viuum fixi, & ſulphuris viui optimi. Cũ corpus cõmiſcetur cum ſpiritibus fit vnum cum eis, ita ꝙ nunq̃ ab inuicẽ ſeparãtur, quemadmodum aqua cõmixta aquæ: quoniã omnia ad naturã homogeneitatis ſuę ſunt redacta. Nã Philoſophi nõ dixiſſent, niſi corpora verterentur in non corpora, nihil in hac arte effici. Notate bene hæc verba, ſignate myſteria. Quoniã in hoc opere declaratur, ꝙ ſit lapis noſter, cum principiũ omnium Philoſophorũ ſic diſſolueret lapidẽ. Si n. lapis noſter eſſet de primis principiis mineralium, oporteret ipſum ſublimare, calcinare, figere, & demum ſoluere: ꝙ eſt omni Philoſopho contrariũ. Vnde dicunt, niſi corpora fiant incorporea & econuerſo nihil operamini. Ergo cõcluſiue dicendum, principiũ operis noſtri eſt diſſolutio lapidis; ratio, quia corpora ſoluta ad naturam ſpiritus ſunt redacta, & magis fixa. Nã ſolutio corporis eſt congelatio ſpiritus. Vnde Anaxagoras Philoſophus, Lapis noſter eſt Sol ſublimatus, & conuerſus in maxima virtute minerali. Vnde Liliator dicit: Ex hoc auro & gemma noſtra, ex puro auro multa emimus. Alphidius Philoſophus dicit: Cõgelate argentũ viuum, cum corpore magneſiæ. Nõ intellexerunt Philoſophi argẽtum viuum ꝙ videtur, nec magneſiam, q̃ vulgo videtur: ſed ꝑ argentum viuum intellexerunt humiditatẽ illius mixtionis quæ eſt humiditas radicalis lapidis noſtri. Et per magneſiã intellexerunt totam mixtionẽ, de qua extrahitur iſta humiditas, q̃ argentum viuum noſtrum vocatur; q̃ quidem humiditas currit in igne, & in eodẽ ignẽ totum cõpoſitum diſſoluit, congelat, denigrat, dealbat, rubificat, & perficit. Alphidius Philoſoph⁹ dicit: In noſtro lapide ſine cõpoſito ſunt Sol & Luna, in virtute & potentia, & argentum viuum in natura: quia ſi hoc nõ eſſet in noſtro lapide & compoſito, non facerent nec Solem & Lunam. Et tamen nõ eſt aurum cõmune, nec argẽtum cõmune. Quia ipſe Sol & Luna exiſtẽtes in opere noſtro ſine lapide vel cõpoſito, ſunt meliores, q̃ ſunt Sol & Luna vulgares,

Lapis in quolibet homine.

In corporibus perfectis eſt perfecta mixtio.

Omnia ad naturam homogeneitatis ſunt reducenda.

Corporis ſolutio artis principium.

Fixatio artis finis.

Solutio corporis eſt congelatio ſpiritus.

Argentum viuum eſt humiditas radicalis noſtri lapidis.

Magneſia, mixtio in Philoſophico opere.

Sol & Luna in virtute & potentia: Argentum viuum in natura.

gares, eo quod Sol & Luna exiſtẽtes in noſtro cõpoſito & lapide, ſunt viui & virides. Sol vero & Luna vulgares ſunt mortui. Ideo Sol & Luna in noſtro lapide & compoſito ſunt potentialiter & non viſibiliter.

Sol & Luna vulgares nihil proſunt in noſtro opere.

Centeſima ſeptuageſima quarta authoritas; eſt *Clangor buccinæ,* ſic inquiens: Tinctura eſt compoſitio lapidis, ignis & aëris, auri vel argenti. Vel ſic: Eſt quoddam compoſitum ex igne & aëre auri vel argenti. Vel ſic: Eſt corpus tingens ortum & cõpoſitum à duobus elementis, ſcilicet ignis & aëris, auri ad rubeum, & argenti ad album. Iſtæ definitiones ſunt prout tinctura in hac arte conſideratur, ſecundum quas poteris notare, ꝙ omnis tinctura Alchymiſtica neceſſario habet eſſe ex iam dictis metallis. Quia ſimile producit ſibi ſimile in natura naturaliter & artificialiter. Nã aurum ita eſt principium omnibus artificiantibus. Qui ergo aliquid ſignificare vult, non quærat lapidẽ vel plantam, ſed ignem, qui eſt principium ſignificationis. Igitur, fili, ſi aliquis voluerit aurificare metaphoricè, non quærat ſulphur vel alumen, vel arſenicũ, ſed quærat aurũ ꝙ eſt principium aurificationis. Tingere eſt tingẽdo tinctum in ſuã naturã transformare, & ſecũ ſine vlla ſeparatione permanere, vt in natura figentis, tingentis & tincti. Lapis eſt corp⁹ cõpoſitum ex quinta metallorũ eſſentia: Quæ aliàs dicitur argentũ viuum, deductũ de eorum potentia in actum per magiſteriũ omnium principiorũ huius artis. Oleum eſt limoſitas omniũ metallorũ natans ſuper menſtruum poſt diſſolutionẽ illorum. Eſt a. neceſſariũ vt corpora in oleũ conuertãtur, qa ſi nõ conuertãtur in ſeipſis ſolida remanebunt, & ꝙ q̃rimus non fiet, & ſequeretur priuatio omniũ principiorũ huius artis. Menſtruũ eſt id, ratione cuius corpora metallorũ naturali diſſolutione diſſoluuntur, & ſpiritus eorũ de potẽtia ducuntur ad actũ, & ſecũdũ illã definitionẽ demõſtratur, ꝙ diſſolutio metallorũ nõ debet fieri niſi cum ꝑdicto principio: & ſi fieret aliter, nihil fieret in effectu.

Prima tincturæ Philoſophica definitio.

Tinctura Phyſica eſt ex metallis, cum metallis & per metalla.

Aurum eſt principium aurificationis.

Lapis eſt corpus compoſitũ ex Quinta eſſentia metallorum.

Menſtruum Philoſophicum.

Centeſima ſeptuageſima quinta authoritas; ſunt *tria illa ex quibus componitur Elixir Philoſophorum:* ſcilicet lapide Lunari, Solari & Mercuriali. In Lunari exiſtit ſulphur album: in Solari ſulphur rubeũ, & lapis Mercurii amplectitur vtramq; naturam albam & rubeam, & hæc eſt fortitudo totius magiſterii. Quare Raſis dicit, album ac rubeum ex vna radice procedunt, nullo alterius generis corpore interueniẽte pullulant: i. e. ex Sole. Ipſo n. Sole abſente, Mercurius priuatur effectu, qa ex materia & forma fit tãtũmodo generatio vera. Et dicit in florib. Secretorum:

In Luna ſulphur album.

In Sole ſulphur rubeũ.

In Mercurio vtraque natura.

torum:

torum: Fac matrimonium inter virum rubicundum, & vxorem ſuam candidam, & totum habebis magiſteriũ. Et in Speculo dicitur, Lapis Philoſophicus ex re vili cõſurgit in pretioſiſſimum theſaurum: id eſt, ex ſpermate auri in matricem Mercurii profectum per coitum, i.e. per cõmixtionem primam. Ideo dicit Verax: Cum cõponitur ſcil. Sol cum ſuo ſimili, ſcil. Mercurio, erit germen prægnans. Nam anima, ſpiritus & tinctura, poſſunt tunc ab ipſis per ignem temperatum extrahi. Item natura huius lapidis albi vel rubei talis eſt, quòd tenet medium inter metalla & argentum viuum. Nã viuum argentum nullo modo poteſt cũ metallis vniri ſine medio, ſicut anima nõ poteſt vniri cum corpore ſine ſpiritu, qui tenet medium inter corpus & animam. Et propter hoc dicunt Sapiẽtes: Noſtrũ æs ſicut homo habet ſpiritum, corpus & animam: propterea quòd dixerunt tria, & hæc tria ſunt vnũ, & in vno ſunt tria: ſpiritus, corpus & anima ſunt vnum, & omnia ſunt ex vno. Et hæc præparatio eſt, quam vocant conuerſionem & diuiſionem, quia vertitur de re in rem, ſicut conuertitur in matrice ſemen hominis in præparatione naturali de re in rem, donec formatur inde homo perfectus, ex quo fuit radix eius & principiũ. Nec mutatur ab hac, nec exit à radice ſua & diuiſione de re ad rem ſine ingreſſione, alterius rei ſuper ipſum: niſi ſanguis menſtruorum ex quo fuit ſemen: id eſt, ex ſanguine ei ſimili, & in ipſo facit incrementum eius. Et ſimiliter ouum ſine ingreſſione alterius rei ſuper eo conuertitur de ſtatu in ſtatum, & diuiditur de re in rem, & fit demum pullus volãs ſicut aliud à quo habuit radicem & principium. Et ſimiliter omnia terræ naſcentia, putreſcunt & mutantur, & ingreditur ſuper ea corruptio, deinde germinant & augmentãtur, ſicut augmẽta ex quibus habuerunt radicem & principium. Et propter hoc mineralia non nutriuntur vt exeant à radice, ſed redit ad id vnumquodque quod fuit, nec conuertitur ex hoc aliud. Et qui aliud dicit, falſum dicit; Hæc eſt ergo cõuerſio & diuiſio quam volunt Sapiẽtes.

Ex re vili maximus exiſtit theſaurus.

Lapis conſtat ex anima, ſpiritu & tinctura.

Æs Philoſophorum aſſimilatur homini.

Res conuertitur in rem, Arte & Natura.

Ouum conuertitur de ſtatu in ſtatum.

Vnumquodque redire oportet ad id quod fuit.

Centeſima ſeptuageſima ſexta authoritas; eſt *Teſtamentum Pythagoræ*, cuius mentionem facit *Comes Bernhardus Treuiſanus*: Item *Turba Philoſophorũ*: *Author Roſarii alterius abbreuiati*. Item *Author tractatus, Mercurius dũ bibi, fugit*. Item *Auctor Speculi Chymiæ*: quem dicunt eſſe Vlricum Poyſelium. *Auctor viæ vniuerſalis*: Item *Auctor tractatus de Quinta Eſſentia vini*. Et *Auctor Lucis lucentis in tenebris*, quem tamen puto eſſe Paracelſum.

Centeſima ſeptuageſima ſeptima authoritas; eſt *Auctor horti diuitiarũ*: *Au-*

ctor

ctor Proceſſus pro tinctura: Auctor tractat us de Lap Phil ſ. cap. 12. Item *Auctor Anonymus*, qui collegit Concordantias ex pluribus Authoribus, Chemicæ claſſicis de ſubiecto artis vero. Item *Author. qui de Aurelia variorum colorum tractatum edidit:* Item *Author antiquior, qui ſenioris Tabulam explicauit: Allegoria, quæ aſſcribitur Merlino: Allegoria, quæ aſſcribitur Aruleo:* Item *Author ænigmatum Chymiæ:* Item tot tomis Aurei Velleris Authores Germanicè editis contenti, &c.

Centeſima ſeptuageſima octaua authoritas: eſt Nouum lumen Arnoldi, dicens: Actus actiuorum in patientis ſunt diſpoſitione: per quod intelligitur, Elixir fieri non poſſe, niſi ex materia ad hanc perfectam diſpoſitionem habentem. Teſtificor a. vobis, huiuſmodi habilitatem ineſſe materiei, ex qua manibus meis, teſtibus oculis, per alienam tamen, vt prædixi, doctrinã, facta fuit Elixir. Saturnum conuertens in Solem: quã quidem materiã iam vobis nominaui, quod eſt Philoſophorũ Magneſies: de qua Philoſophi extraxerunt aurum in corpore eius occultum. Et de qua argẽtum viuum de argento viuo, & ſulphur de ſulphure inuenerunt, quod eſt lapis in ſimilitudine & actu: ſed in natura non imitatur naturas lapidis. Quare dicitur lapis nõ lapis, & eſt miſta tabeſci, dictũ argentum viuum noſtrũ, non argentum viuum in propria natura, nec adhuc in natura ad quã deductum eſt per mineram. Sed argẽtum viuum noſtrum in natura, ad quã deducit illud artificium noſtrum. Iſtud eſt æs noſtrũ, ex quo fit tinctura vera, ex quo fit Cabrici, & Beyæ coniugiũ, in quo eſt rex cũ ſua vxore. Et hæc quæ per ipſos emendant in aẽrẽ ſunt: vt per operationis documentũ clarius pateſiat. Iſte eſt ſpiritus quo tingimus, & eſt corpus, de quo in Turba dicitur: Argentum viuum non habetur ex corporibus liquefactis liquefactione vulgari: ſed ex illa quæ durat, quã diu coniuges vero matrimonio vniuntur, ſcil. vſque ad albedinem. Hic eſt lapis qui in vertice montium inuenitur. Et dicitur merito mineralis, animalis etiam fertur eſſe: quoniã animam habet. Quare dicitur in Turba, æs, vt homo corpus habet & animam. Item omne quod habet ſpiritum, habet & ſanguinẽ. Itẽ dicitur ſpiritus, i. e. ſulphur per corpus: & æs; id eſt, magneſiæ ſiue terræ; quæ ſpiritualis facta, dicitur aurum quod erat in corpore magneſiæ occultatũ: Quare dicitur: Fili extrahe à radio ſuo vmbrã. Patet etiam quod ſic applicari poteſt anima: cum quaſdã animi oſtendit virtutes. Mouet enim & mouẽtur: agit & patitur. Quare in Turba: O natura, qualiter omnibus imminet, ac omnia

Actus actiuorum in patientis ſunt diſpoſitione.

Saturni conuerſio in Solem.

Argentum viuum de argento viuo.

Sulphur de ſulphure.

Ex ære noſtro fit tinctura.

Argentum viuum non habetur ex corporibus liquefactis liquefactione vulgari.

Vmbra extractio à radio.

Natura omnibus imminet.

minet & omnia ſuperat.

mnia ſuperat:& eſt acetum acerrimum, q́ fecit aurum eſſe merũ ſpiritum: & cum corpori admiſcetur, fiet vnum cum eo,& vertit ipſum in ſpiritũ. Cum n. dicatur animal: Ergo vegetabile quid dicitur,& merito. Nã in operatione vegetabitur de virtute in virtutẽ, ſubtiliando & depurando ſe,& colores in ſe meliorãdo vſq; quo optatũ aſſumat ruborẽ, in quo eſt perfectio, virtutẽq; penetrãdi capiat & tingẽdi. Hoc autẽ *animal Berbel, crocos vel croceum*, lapidẽ vegetabilẽ nutritũ in montib⁹ errãtes plurimi nõ cognoſcunt. Venditũ a. palam minimo pretio.

Operatio vegetat. lapidē de virtute in virtutem.

Centeſima ſeptuageſima nona authoritas: eſt *Lapidis mundificatio, ante decoctionem:* Opus purum, mundum, amœnum, ſincerum, rectũ, in tenues lamellas coaptatum, ſe oſtẽdit q́ per ignis liquefactionẽ modos à minerali groſſitie expurgatum eleuationũ modis, ſubtile fit in relictis q. buſdam ſuperfluitatibus aduſtionis,& terreſtreitatibus & tenuis fortique vnione permixtis:& quibuſdã humiditatibus corrumpentibus exhalatis. Cuius ſubtiliationis ſigna ſunt duo: vnum quidẽ q́ eleuans eſt ſpiritus citrinus, minus durus lapis factus, aliquantulũ perſpicuitatis habens. Aliud vero q́ remanſit in vaſis fundo, terra tenuis & nigra. Aduertatur autẽ ad hoc: q́ in hac eleuatione ſi recte fiat, quoddã permanens inuenitur, q́ debet per vim adduci ſuperabundantes volatilis, eleuari,& parti q̃ reſidet, ex eadẽ quod eleuatum eſt, reddi debet, donec fugiẽs totum fiat. Et tunc terra nigra p̃dicta remanet ex ambobus, in lapidẽ prædictum, durum, citriniſſimum, iam cõuerſum. Non autẽ contentemini de volatilitate prædicta, donec inueniatur quod tota maſſa lapidis prædicti, igne eleuati, reddita in ſuo vaſe per eundẽ continuo aſcendat: ſic quod nil in profundo mundum nec ſordidum reſideat ex eadẽ. Dum vero ſic perfectiſſime eleuabitur, adimplebit in operis Philoſophici perfectione, q̃ iubet Scriptura, dicẽs: Suauiter cum magno ingenio aſcendit à terra in cœlum. Item, Scitote q́ cum corpori admiſcetur, fit vnũ cum eo,& vertit ipſum in ſpiritũ. Et *Geber* idẽ præcipit in capitulo de tertii ordinis Medicina: Et omnes Philoſophi idẽ clamant,& hoc opus à Philoſophis nominatur Ablutio: quoniam in eleuatione vterq; aſcendit in fumum, ſeu fumi ſpeciẽ. Et quia etiã liquatur hæc materia dum aſcendit, patet eã eſſe de natura aquæ calidæ: namque liquatur,& frigido coagulatur: & cum à ſuperfluitatib⁹ denudatur, abluitur & imbibitur: & aqua ſua ſcilicet ſpiritu prædicto ab eo eodẽ germine procedente. Hæc eſt ergo Philoſophica diſſolutio, quæ fit igne.

Signa ſubtiliandi lapidẽ duo ſunt.

Inferius aſcendit in cœlum,& ſuperius labitur in terram.

Corporis verſio fit in ſpiritum,& ſpiritus verſio in corpus.

Diſſolutio fit igne.

Diſſolutio fit aqua.

Centeſi-

Centeſima octuageſima authoritas: Eſt decoctio lapidis ad nigredinem: Iſtud igitur rotundum ſpirituale factum, quod æs vertit in quatuor, balneum temperatum ingreditur: ſed per corpus fit ſuaue atque continens ignem leuem, qui humiditatum eſt corrumpentium conſumptiuus. Fieri ergo debet furnus talis diſpoſitionis, quod in eo lentus adminiſtretur ignis, qui augmentari non poſſit: Et vas materiam capiens vitreum debet eſſe coopertum ferro, vaſe eiuſdem formæ ſciſſo per medium: & debet eſſe vas longum cubito vno: ſtrictum in ſummitate, vt ſtrictura nihil permittat exhalare de ſpiritu: Et longitudo fumos præcipitet, ſi quos eleuari contingat, & humiditates corrumpentes infra ſe conſumat. Quorum furni & vaſis quærentium eſt Lilii viſio, non ſcriptura: & debet calor vas vndiq; circuire; ita vt æqualitas vndique ſit caloris: alias fruſtra balneum diceretur. Et in furni ſummitate debet eſſe foramen, per quod exire debet fruſtum vnum vitri rotundum & longum, claudens orificium dicti vaſis: in cuius fruſti tactu cognoſcitur, ſi calore congruo materia decoquatur. Et ſi forte aliquis fumus infra vas iam dictum aſcendere videatur, non permittet ipſum Doſis diſpoſitum exhalare, quantumcunque vas etiam teneretur apertum. Quare dicitur à *Gebero: Nunquam vnum ab alio vere ſeparatur, licet quo ad viſum ſegregari vel ſeparari ſuperficialiter videantur.* Nec vnum ſine alio eſſe poteſt: Nam ſui ſpiritus temperati ſunt per viam naturæ perfectæ, in tantum, quod ab inuicem non ſeparantur. In hoc autem gradu caloris materia nigra efficitur: Quoniam nigredinem efficit in humido calor agens. Quare in *Turba* dicitur: Videns autem nigredinem illi imminere, ſcito iam corpus liquefactum eſſe. Item primo in opere omnia denigrantur: iſte vero fructus ideo fit, vt caueatur ab igne nimio: quoniam intraſus calor perire facit, & compoſitum ſegregare. Et ideo temperato debet igne proſequi: decoquitur, ſicut puer lacte nutritur. Et in hoc omnes conueniunt. Et hoc etiam oſtenditur practica de diuerſis coloribus, ſub nigro colore contentis.

Quare ignis & aqua ſufficiunt.

Diſpoſitio Furni & vaſis Philoſophici.

Lilii viſio.

In balneo detur ignis æqualis.

Materia calore congruo decoquenda.

In gradu caloris temperato, materia efficitur nigra.

Veluti puer nutritur lacte, ſic igne tẽporato decoquitur lapis.

Centeſima octuageſima prima authoritas; Eſt nigredo lapidis, conuerſa in albedinem, de qua ſic fit locutio: cum totum nigrum eſt, continuetur ignis eiuſdem gradus, donec albedo in ventre ipſius occulta appareat: Nam ſic approximat fixum; notandum autem, quod in ipſa nigredine multi colores apparent, de quibus faciunt Philoſophi mentio-

In nigredine multi ſunt ſiti colores.

mentionem. Nam quandoque totum fit viride, quandoque liuidum, quandoque violacei coloris: quandoque etiam ex vno latere vaſis eſt viride, ex alio nigrum, vel liuidum intus, & viride extra, hi tamen colores omnes ſub nigro compræhenduntur. Et quoniam in illis nulla perfectio eſſentialis exiſtit; ideo Philoſophi principaliter tantum inter cæteros colores nominant tres, videlicet quæ virtutes dicuntur animæ, ſcilicet nigrum, album & rubeum. Quare in Turba: Veneramini regem & ſuam vxorem: & nolite eos comburere, ne fugetis eos nimio igne: quoniam neſcitis quando indigetis his, qui regem & ſuam vxorem emendant. Coquite eos vt fiant nigri, deinde albi, deinde rubei: deinde tingens fiat venenum. Item fiat lapis albus combuſtione: & humore ſeu liquefactione. Per aquam dicitur ſequi mortificatio quæ apparet in nigredine. Primo apparente, in qua mortificatione vniuntur ſpiritus: id eſt, deſiccantur: quia niſi corpora exiccentur, non apparent colores animæ, quæ nigredo & nubes appellantur. Item Magneſies cum dealbatur, non permittit ſpiritum fugere: quia natura naturam continet. Humiditas ergo quæ curabat in decoctione nigredinem, ſe deſiccatam oſtendit, dum color albus incipit apparere. Nam in tranſmutatione nigredinis vidi, antequam perfecte dealbaretur, fuſcam albedinem, quæ brunus color vulgariter dicitur: quæ brunicies vera albedo poſtea efficitur. Tunc autem durante brunicie Magiſter meus fregit vas & lapidem, & inſpexit eum intus & extra, & inuenit brunum extra: intus autem adhuc erat nigredo. Cuius cauſam mihi aſſignauit, quod videlicet partes materiæ vaſis lateribus adhærentes magis ſenſerant calorem ſibi propinquum, quam materia media, ideoque citius in calorem cœperant tranſmutari. Et dixit mihi quod iſta brunitas aſcendebat: quod albedo extrahebatur à nigredinis eius ventre, ſicut in Turba dicitur. Cum enim videris ipſum natum, ſcito quod albedo ipſius in ventre nigredinis primo apparentis occulta eſt. Et tunc te oportet illam nigredinem extrahere ab illa nigredine ſubtiliſſima eius: Non autem miremini; quia adhuc materiam hanc voco lapidem. Nam ſciatis quod quamdiu durat albedo, & etiam aſſumpta rubedine, per longum tempus ſtat durus, & in maſſæ fortis ſpeciem reſidet, quouſque decoctionis continuatione per ſe ipſam incipit dirui, & aliquantulum eleuari.

In tribus coloribus perfectio eſſentialis exiſtit.

Rex & regina indigent tripla concoctione.

In corporum exiccatione apparent colores animæ.

Varietas colorum in præparatione lapidis.

Albedo extrahitur è ventre nigredinis.

Huius authoritatis

Centeſima octuageſima ſecunda authoritas: eſt *color rubeus lapidis*, de quo

quo talis fit ſermo: Igitur cum lapis dimiſerit nigredinem, mutatur gradus ignis, & paritur in alio furno ſubtilis diſpoſitionis, in quo fortior adhibeatur decoctio. Calefacientes vas, & materiam circumquaque & ibi decoqui debet. Nam tunc ſuſcipit veram albedinem, cum qua coquitur ibidem tamdiu, donec albedine tranſmutate ruborem adſumere videatur. Cauendum eſt autem, quod iſte ignis non ſit intenſior, quam ad ſuum gradum ſpectet: nam in albo colore, corpus & ſpiritus vere ſunt coniuncti. Et ſi daretur decoctio in exceſſum vltra debitum ſui gradus, ſepararentur vnita. Quare in *Turba* dicitur: Coquite & cauete ne in fumum vertantur & pereant. Citrinatur autem quando de albo colore in rubeum tranſmutatur. Citrinus autem color eſt medius inter album & rubeum. Oportet ergo eum prætendi ante rubedinem veram. Et de hac practica locuti ſunt Philoſophi, dicentes: Spiritus & anima non vniuntur, niſi in albo colore: quia tunc in albo colores, qui in mundo excogitari poſſunt, apparent & firmantur & tunc in vnum colorem ſcilicet albedinis, conueniunt: Dealbatio enim totius operis fundamentum: nec inde variatur in diuerſos colores videlicet veros, preterquam in rubeum, in quo eſt finis vltimus. Citrinatio enim quæ fit inter album & rubeum, non debet dici color in perfectione.

Autor in apparente nigredinis dimiſſione mutat ignem & fornacem.

In albo colore ſpiritus & corpus vere ſunt coniuncti.

Dealbatio operis fundamentum.

Finis lapidis rubificatio eſt.

Centeſima octuageſima tertia authoritas; eſt decoctio lapidis vſque ad calcinationem, inde talis peroratio: dum lapis incipit rubeſcere, ponitur ad coquendum in alio furno, fortiorem ignis gradum, donec intus & extra vera rubedine perfruatur. Cuius ſignum eſt diruptio & perelevatio: de quibus *in Turba* dicitur: poſt albedinem non potes errare. Nam igne augmentato poſt albedinem, ante rubedinem ad citrinationem peruenitur. Item videns autem illam albedinem ſuperemimentem, eſto ratus, quod rubor in albedine illa occultus eſt: & tunc oportet illud extrahere & coquere, quouſque totum rubeum fiat. Et ſi volueris dubium relinquatur: quare albedo à nigredinis ventre extrahitur: Rubedo autem non extrahitur ab albedine, licet ſit rubeum decoquendo, declaro vobis hoc modo: quoniam durante nigredine materia remanet, & eſt humida natura, quæ humiditas ſe oſtendit apparente albedine deſiccati. Et nunquam etiam apparet albedo, donec humiditates corrumpentes ſint omnino conſumptæ. His ergo duabus de cauſis dici poteſt, quod albedo à nigredine extrahitur.

In rubefactione lapidis ignis & furnus mutantur.

Rubor in albedine eſt occultus.

Albedo apparet humiditate omnimoda conſumpta.

tur. Dum autem rubeſcit nihil deuaſtatur, ſed tantum coquitur, & decoctione ſui forti color rubeus immutabilis apparet, in quo eſt perfectio. Quare in *Turba*: Ex compoſito in ſpiritum rubeum verſo, fit mundi principium. Item ſpiritus tingens & viuificans intromittitur, poſtquam receſſit humiditas corrumpens non aletur, quod eſt peruentum ad dealbationem ſeu albedinem. Hoc ergo colore rubeo apparente, natura ſui perfectionem oſtendit occultam.

Ex compoſito in ſpiritum rubeum verſo fit mundi principium.

Centeſima octuageſima quarta authoritas, eſt lapidis fixatio, de quo Philoſophi ſic aiunt: poſtquam materia lapidis rubeum habet colorem, dirui & eleuari incipit, ponitur ad calcinandum per flammam fortem reuerberiorum iam in terreo vaſe, in quo ignis gradu fixio completur, & permanens efficitur, vera atque perfectiſſima fixione. Quare dicitur, quod ſpiritus calcinantur, vt fixiones fiant, & melius diſſoluantur. Et debet in ignis calcinantis rigore permanere, donec puluis tactu impalpabilis fiat, intenſiſſimum habens ruborem. Quare in *Turba* ſic dicitur: Scitote quod cum cinis eſt, optime miſcetur: eo quod cinis ille recipit ſpiritum, & incluſus eſt ille humor per interiorem ignem, quouſque croci ſicci, vel combuſti ſanguinis, vel ſyrupi granati colorem aſſumat. Item cum aqua introiuit in corpore, vertit ipſam in terram, deinde in puluerem, ſiue in cinerem, ſi vult apud perfectionem experiri, manum accipite. Si enim impalpabilem aquam inueniunt, bene eſt, ſin autem iterate. Hic autem cinis rubicundiſſimus impalpabilis in ſe ipſo: eleuatur etiam & creſcit in modum fermenti, & ſeparatur ab eo in calcinatione, prædicta terra nigra, ſubtiliſſima & perlucida quæ in fundo vaſis eſt, ſub dicto puluere rubeo reperitur. Vnde dicebat mihi magiſter meus: Apparet perfectionem fixionis in hoc exiſtere duabus de cauſis: vna quidem; quia per fixionem & per calcinationis ignem, introducitur parua quantitas huius Elixir ſuper multas quantitates non permanentes corporis proiecta confirmans in eis auri fluxionem: quod non faceret niſi in ea fixio ſuperabundaret. alia vero: quia terra nigra prædicta in calcinatione ſeparatur à commixto, quæ alias fuerat in toto opere inſeparabilis, propter fortiſſimam vnionem: Et ideo neceſſe fuit per fortiſſimum artificium ſeparari: & ſi remaneret commixta propter ſui impuritatem, impediret puræ materiæ ingreſſum.

Fixatio lapidis requirit altum gradũ ignis & furnum fortiſſimum.

Cinis recipit ſpiritum.

Cinis cum aqua introiuit in corpus.

Cinis etiam creſcit cum fermento.

Tinctura niſi fixa corpora imperfecta tingere non poſſet.

Centeſima octuageſima quinta authoritas, eſt lapidis fuſio: Cinis vero

iſte caret fuſione: qualiter autem ingrediatur vt tingat, certe liquefactio ſibi redditur, ſiue ſudor, per modum à Philoſophis traditum. Quis ergo modus eſt ille? Eſt ne in aquam ſoluendo? Certe non, quia Philoſophi non curant de aquis tangenti adhærentibus, & id humectantibus. Quare dicitur in *Turba*; Incipientes autem, audientes aquam, putauerunt eam aquam eſſe vulgi: quod ſi noſtros libros legiſſent, ſcirent vtique eſſe aquam permanentem. Quæ ergo aqua eſt vere, quæ tangenti non adhæret, ſed ſuperficiem diſcurrit nihil humectans ſicut argentum viuum. Quis ergo faciet talem aquam? Certe dico quod ille qui ſcit facere vitrum. Hæc enim materia nihil aliud eſt quam de ſeipſa vult ſibi adiungi: nam omnibus quibus indiget in ſe habet. Et ſi bene excogitentur quæ prædixi, ex hoc cinere ſcietis habere lapidem rubeum in intenſo colore, parum perſpicuum habentem, frangibilem cum modico ictu, fuſibilem, penetrantem, ingredientem, & perpetua citrinatione tingentem. Cuius vnum pondus centũ millia, & plus Saturni conuertit in Solẽ. Eſt autem in proiectionis modo ſubtilitas: qua ignorata Elixir tenẽs nõ proficit ex eodẽ.

Initium operis non eſt finis, quia aqua ſolutiua ſiue permanens nondũ ad generationẽ nati Philoſophici tendit.

Ex cinere fit lapis rubeus, perſpicuus, frangibilis, fuſibilis, penetrans, ingrediens, & tingens tinctura perpetua.

Centeſima octuageſima ſexta authoritas: eſt hiſtoria mirabilis de monacho quodam, qui initio regni Eliſabethæ, cum religio mutata eſſet, & monachis libera poteſtas facta, ex monaſteriis ſuis ſe alio conferre, in quodã publico hoſpitio per dies aliquot moratus ſit, donec occaſionem haberet naue traiiciendi maris anguſtiam, quod cum Aurifabro quodam, ibi forte fortuna tum præſente, colloquium habuerit (ſiquidem eum hominem tum prudentem & iocabundum audiuiſſet) anne ſibi aliquot magnas cathenas aureas facere vellet; apudque ſe manere & in aliam regionem ſecum migrare, cum vero cauſa quæreretur, aperuit ſe quid habere Medicinæ aurificæ, quam cum aurifaber in dubium vocaret, quid inquit tu hæc negabis? Da mihi cultrum tuum quem bene agnoſcis; eoque in ignem ignitionis poſitæ; aliquantulum pulueris in ignitam partem proiecit, quæ mox in aurum mutata probatiſſimum; poſt ita ſemiaureum cultellum aurifabro reddidit, quo viſo aurifaber dixit ſe ad omnia paratum, at quomodo cum vxore & liberis ſuis agi deberet; quod eum audiret monachus putans eum cœlibem, nihil amplius hac de re dixit; & mox diſparuit, ſecrete ſe alio conferens.

Magna vulgi dubitatio de lapide tingendi.

Cultellus ſemiaureus.

Talis hiſtoria etiam accidit Caſſellis aliquando non longe me abſente.

Centeſima octuageſima ſeptima authoritas; eſt tale ſimile de Coruo: Hæc

Dealbatio Corui cum Nilo Ægypti. creata ſunt in terra Æthiopiæ noſtra: Dealba Coruum tuum, ſi vis dealbare ipſum cum Nilo Ægypti albeſcit primo, tunc cum Perſia in ſecretis & cum hoc, & hoc apparebit rubedo, & papauer in Eremo. Si Nilus non intra metas retineatur, ſed in agros nimis redundet, maxime inde noxa eueniret; oportet itaque Prometheum ratione præuia, & Herculem labore comite, id eſt, artificem, ingenio manuq; id precauere: *Prometheus & Hercules Nili redundantiam cohibere poſſunt.* Adſunt nouem Muſæ, & frater Apollo, hoc eſt nouem aquilæ, & vna pars terræ nigræ, vt alii exponunt. Adſunt Satyri ſalientes, & chori mulierum, choreas ducentes, nempe Nymphæ & Lymphæ, aſcendentes & deſcendentes: *Satyri cum Nymphis & Lymphis ſublimantur & precipitantur.* ſemen in ſuum agrum iactum eſt, cui Triptolomus præeſt, ſic & vitis plantata vuas ferens copioſiſſimas; Mercurius conſultor Iſidi & Hercules gubernator Ægypti datus.

Centeſima octuageſima octaua authoritas: eſt columna Ægyptiaca Iſidis, cui a talia inſcripta eſſe tradunt: Ego Iſis ſum Ægypti Regina, à Mercurio erudita: quæ ego legibus ſtatui, nullus ſoluet: Ego ſum vxor Oſiridis: Ego ſum prima frugum inuentrix: Ego ſum Ori regis Mater: Ego ſum in aſtro Canis refulgens; mihi Bubaſtia vrbs condita eſt. Gaude, gaude, Ægypte, quæ me nutriſti. *Rex à Mercurio Philoſophorum eruditus.*

Canis cum Lupo etiam eſt in ſylua.

Centeſima octuageſima nona authoritas: eſt Columna Oſiridis. In qua hæc ſcripta dicuntur. Mihi pater Saturnus, deorum omnium iunior. Sum vero Oſiris Rex, qui vniuerſum peragraui orbem vſque ad deſertos Indorum fines. *Saturnus iunior deorum.* Ad eos quoque profectus ſum, qui Arcto ſubiacent, vſque ad Hiſtri fontes. Et iterum alias quoque orbis adii vſque ad mare Oceanum partes. Sum Saturni filius antiquior, germen ex pulcho & generoſo ortu, cui non ſemen genus fuit. *Saturni filius antiquior.* Neque vllus eſt in orbe, ad quem non acceſſerim, locus, docens omnia ea, quorum inuentor fui.

Centeſima nonageſima authoritas: eſt Lupus ac Canis: Lupus enim noſter inquit Rhaſis in Epiſtola, in Oriente inuenitur, & Canis in Occidente: iſte momordit illum, & iſte momordit iſtum, & fiunt rabidi ambo, & interficiunt ſe ad inuicem donec fiat ex eis toxicum & Theriaca: *Lupus in Oriente eſt as Hermeticū. Canis in Occidente eſt ſenex iuueneſcens.* Hinc Iſis in aſtro Canis refulgens. *Item ex Rythmis Germanicis fit talis allegatio:* Alexander ex Perſia ſcribit, Lupum & Canem in hac Argilla eſſe educatos, tamen à Philoſopho nobis indicatur, vtrumq; vnam habere originē, Lupum ſcilicet ab Oriente prouenire, Canem vero ab occidente ortum habere.

Centeſima nonageſima prima authoritas: eſt Draco Philoſophorum, de quo videatur Lullius qui Theore: teſt: ca. 6. De tribus, *inquit*, rebus fili magnum extrahes Draconem, qui eſt initium radicale, & principale firmæ alterationis: Idem cap. 10, Et hac ratione allegorice oportet dicere, quod magnus Draco eſt de quatuor elementis. Et cap. 9. In iſto liquore rectificatur magnus Draco: Item cap. 52. Et in omnibus habitat Draco, ſcilicet ignis, in quo eſt lapis noſter aetius, hæc proprietas eſt in omnibus mundi compoſitis. Et cap. 54. In menſtruali fœtenti, ignis contra naturam eſt, qui totum lapidem noſtrum in quendam Draconem transmutat fortem, gutturoſum, qui ingroſſat & impręgnat matrem ſuam.

Draco extrahitur è tribus.
Draco eſt principium radicale, & initiũ firmæ alterationis.
Draco eſt igneus.
Lapis eſt aereus.
Draconem ignis natura ſuperat.

Centeſima nonageſima ſecunda authoritas: eſt reiuueneſcentia ſenis, de quo Philoſophus ait: Accipe illam arborem albam, ędifica ei domum rotundam, tenebroſam & rore circumdatam, & impone ei magnæ ætatis hominem centum annorum, & claude domũ, ne ventus aut puluis ad eos perueniat; deinde dimitte eos in ſua domo octoginta diebus: dico vobis in veritate quod ſenex ille non ceſſat comedere de fructu arboris illius, donec iuuenis fiat: ô quam miranda natura, quæ illius ſenis animam in corpus iuuenile transformauit, & pater filius factus eſt: Benedictus ſit Deus creator optimus.

Arbor alba eſt Luna.
Domus eſt fontina.
Homo eſt æs Philoſophorum.
Pater factus eſt filius.

Centeſima nonageſima tertia authoritas: eſt transplantatio fructus aurei, de quo Philoſophus ſic innuit: Granum fixum eſt velut pomum, & Mercurius arbor: Non eſt igitur ſeparandus ab arbore fructus, quia non poteſt aliunde nutrimentum accipere: Item: quo denuo plantetur citra fructus ablationem, in fertiliorem terram, atque nobiliorem, quæ plus nutrimenti dabit vno die, quam prior ager in centum annis exhibuiſſet, ob ventorum aſſiduam agitationem: Altera terra, quod ſoli proxima ſit, creſcere, vegetareque facit arborem continuo rore, & aſſiduo ſole in horto Philoſophico, mane, veſpere, dies & noctes, ac in ſingulas horas abſque intermiſſione, lucente, arborq; rore dulciſſimo conſpergitur ac nutritur vno anno magis, quam in priore terra decem millibus.

Granum eſt pomum.
Mercurius arbor, radix eſt Draco.
Lapidis reſolutio in fontina cum nouo fermento, accelerat opus in nobiliori forma quam in prima præparatione accidit.

Centeſima nonageſima quarta authoritas: eſt pomum aureum Eridos. Item, *mala tria aurea Atlanta obiecta*: Item, *cerua aureis cornibus ab Hercule capta*: Item, *Midas aurei voti compos.* Item, *aurea ætas, aurea pluuia, aurea meſſis* & his ſimilia ab antiquis Ethnicis & Poetis ſic inuenta: de qui-

bus

bus lege lib. 2. Doctoris Maieri de Hieroglyphicis Ægyptio Græcorum fol. 86. 87. 90. 91.

Centeſima nonageſima quinta authoritas; ſunt Vnicornu & Ceruus: Philoſophi dicunt ſtrenue, (inprimis recentior Philoſophus nobilis Lambspringius) duo animalia eſſe in ſylua, vnum laudabile, formoſum & alacre: Magnum & robuſtum *ceruum*, *aliud vnicornu*. Et Baſilius Valentinus tradit *aſinum*, ſub terra putrefactum in *ceruum mutatum aureis cornibus*: *Æreos quoque pedes habet* reſplendentes & albos: quia res, cuius caput eſt rubeum, oculi nigri & pedes albi eſt noſtrum Magiſterium vide libro 2. D. Maieri folio 89. Hieroglyphic. Ægyptio græcor.

Lapis componitur ex vnicornu, quod dicitur aqua ſapiẽtia, ceruus eſt Actæon qui per aquam transmutatus eſt.

Centeſima nonageſima ſexta authoritas; Sunt verba ipſiſſima Auri, quando loquitur & dicit: Maledicantur, qui nobiliſſimam meam formam vilipendunt; Ego ſum nobiliſſimum ens, & omnes influentiæ cœli in vnum conuenerunt ad meam generationem per mandata Dei potentis, & ego ſum opus naturæ perfectæ, & ſum natus ſine adulterio, & iſti phantaſtici & obcæcati me Spurium & Baſtardum vocant, & me ignorant. Ego vero ſum incorruptibilis & filius ſolis, & minima pars ſubſtantiæ meæ eſt totum meum continens, nec in me aliquid corruptibile reperiri poteſt; Et tamen iſti ex corruptibilibus me & ſubſtantiam meam volunt multiplicare; quomodo poſſunt ipſi creare filios mei ſimiles, abſq; conſenſu & conſilio meo, nequaquam fiet, quouſque ego ſemen meum igneum iactauero in ſanguine meo fluente, albo & igneo &c.

In nobiliſſimo Ente ſole ſiue auro, omnes influentiæ cœli in vnum correſpondent.

Semen igneũ ſolis ex ſanguine menſtruali, creat liberos ſolares.

Centeſima nonageſima ſeptima authoritas: *ſunt quatuor ignes*, de quibus inquit Riplæus part. 3. Quatuor ſunt ignium genera quæ ſcire debes; Naturalis, innaturalis, & contra naturam, elementaliſque qui accendit ligneum: His ignibus vtimur & non pluribus: Ignis contra naturam debet excruciare corpora, ipſe eſt Draco, quemadmodum tibi dico violenter comburens, vt ignis inferni: Ignis naturæ eſt tertium menſtruum: ille ignis naturaliter ineſt cuique rei: Ignem occaſionatum vocamus innaturalem, vt calorem cinerum & Balneorum ad putrefaciendum: Abſque his ignibus tu nihil perduxeris ad putrefactionem, vt poſſit ſeparari ſua materia, vt ſimul ſit proportionata ad nouam coniunctionem: Fac igitur ignem intus in tuo vitro, qui comburat corpora efficacius, quam ignis elementalis.

Quatuor ſunt ignes: Naturalis, innaturalis, contra naturam, Elementaliſque. Ignis occaſionatus eſt ignis innaturalis.

Cente-

Centeſima nanageſima octaua authoritas: *eſt aqua Mercurii*, de quo *Natalis Comes* ait: Dicitur Saturni & Opis filia, Iouiſque ſoror & coniunx, & ante Iouem nata eodem partu, reginaque eſſe deorum, & diuitiarum Dea, partubus & matrimoniis præfecta, quæ nihil eſt aliud, quam aqua Mercurii, quæ Iuno nominatur: Saturni ea de cauſa eſt filia, quod ab eo & eius terra deſtillat ac manat: Hæc terra dat opes ſiue Aurum Chymicum, quod vna deſtillet Iuno ac Iupiter, ſiue aqua Mercurii, & ſal in ima parte vaſculi vitrei ac in vaſe relictus: cum vero prius effluat aqua Mercurii è vaſculo, naſcitur Iuno ante Iouem.

Aqua Mercurii Saturni filia Iouis ſoror & coniux. Regina deorum. Dea diuitiarum. Iuno Saturni filia eſt aqua Mercurii. Aurum chymicum. Iuno ante Iouem.

Centeſima nonageſima nona authoritas: eſt Duplex artis conſideratio; de qua Lullius lib. 5. Eſſent: diſtinct. 3. de inceratione ſic ait: Quędam elementa ſunt, quæ indurant, fixant & coagulant, & quædam indurantur, fixantur & congelantur: Et ſic eſt duplex conſideratio in arte, ſcilicet componere ex vna natura vnius metalli duos liquores contrarios in compoſitione: vnum, qui virtutem habet fixantem, congelantem & indurantem; Et alterum, qui ſit volatilis, infixus & mollis: Iſte vero ſecundus liquor induratur, fixatur & congelatur per primum: Ex quibus ambobus liquoribus reſultat vnus lapis congelatus, fixus & induratus, qui habet virtutem congelandi non congelatum, indurare mollificum, & fixare infixum, & mollificare durum.

Elemēta indurant, fixāt & coagulant. Ex duobus liquoribus vnus reſultat coagulatus lapis Phyſicus.

Ducenteſima authoritas: eſt Venus loquens: Ego genero lumen, nec tenebræ meæ naturæ ſunt, & niſi meum metallum eſſet ſiccum, omnia corpora mei indigerent; Quia ea liquefacio, & eorum rubiginem deleo, & ſubſtantiam extraho: me igitur & fratre meo iunctis nihil melius ac venerabilius: Rex autem dominator, ſuis fratribus teſtantibus ait: Ego coronor & diademate ornor, & regno veſtro induor, & cordibus lætitiam ingero, & ego vinctus vlnis & pectore meæ matris & ſubſtantiæ eius, continere & quieſcere meam ſubſtantiam facio, & inuiſibile ex viſibili compono, tunc occultum apparebit, & omne quod Philoſophi occultauerunt, ex nobis generabitur. *Sic Flamellus ex Democrito*: Æris igitur corpus protrahens quantum par eſt, ceu quandam linguam oblongam facito: poſtea ſuper carbones reponens in ipſum Vulcanū concita, irradians nunc ſale foſſili, nunc Ocra Attica continue, vel alternatim humerum & pectus Paphiæ exornans, pulchrior plane fiet, ac glaucum colorem abiiciens apparebit tota aurea: Cum talem fortaſſe Paris Venerem vidiſſet, Iunoni & Palladi antepoſuiſſet:

Hermes c. 4. Regis Dominatoris fratrum ſuorū colloquium. Lapis non ex vno ſed pluribus. Ex igne & ſale, ſiue ſolo igneo & ſale naturæ fit Venus.

Venus eſt homo, habens animam & corpus.

Ibidem: Venus vt homo, animam & corpus habet: Oportet igitur materiam corpore ſpoliare, vt permanente ſpiritu tingente ad cuiuſcunque quæſiti perfectionem accommodetur: Quid eſt Venus? Quod homo materiale corpus: Anima quidem eſt pars tenuis in ipſa, quæ per regimen in lucem prodit, hoc eſt, ſpiritus tingendi potentiam habens: Corpus vero eſt graue & materiale, terreſtreq; ſuam quod vmbram habet, quam oportet ſpoliare igneo pharmaco.

Vmbra ſolis, igneo pharmaco capitur.

Author conſilii ex Ariſtotelis Epiſtola.

Luna lumine clara noctem declarat, perambulatque totum orbem vſque ad Orientem, vt in ſinu ſolis occidenti requieſcat.

Ducenteſima prima authoritas: *ſunt duo principales lapides*, de quibus Philoſophi ſic dicunt: Huius artis duo ſunt lapides principales, albus & rubeus mirabilis naturæ: Albus in occaſu ſolis incipit apparere ſuper facies aquarum, abſcondens ſe vſque ad mediam noctem, poſtea vergit in profundum: Rubeus vero ex oppoſito operatur, quia incipit aſcendere ſuper aquas in ortu ſolis vſque ad meridiem, & poſtea deſcendit in profundum.

Bonellus in Turba.

Quando Sol humiditatẽ Lunæ aufert eam morti vicinam tradit, ſed ignis natura eam recalefacit.

Ducenteſima ſecunda authoritas: eſt Cinis Philoſophicus, de quo *Hermeticorum ſermo* talis eſt: Natura cui humiditas adempta eſt, cum per noctes dimittitur, mortuo ſimilis videtur, & tum illa natura igne indiget, quouſque corpus & illius ſpiritus in terram vertuntur, & tunc fit puluis mortuo ſimilis in ſuo tumulo: His peractis reddit Deus ſpiritum & animam, & omni infirmitate ablata confortata eſt natura noſtra & emendata. Oportet igitur illam rem comburere abſque timore, donec cinis fiat: qui cinis aptus ſit recipere ſpiritum, animam, & tincturam infuſam. Item *Arnoldus* in nouo lumine cap. 9. ait: Hic cinis, rubicundiſſimus impalpabilis in ſeipſo, eleuatur etiam & creſcit in modum fermenti, & ſeparatur ab eo in calcinatione prædicta terra nigra ſubtiliſſima & perlucida, quæ in fundo vaſis ſub puluere rubeo reperitur &c.

Cinis fermentatus, nobiliſſimum theſaurum Philoſophorum aperit.

Virtus fœminæ is nouẽ dierum.

Ducenteſima tertia authoritas, eſt Fœmina Philoſophica cum Maſculo Philoſophico: de quibus *Senior* ait: Hæc eſt virtus fœminæ, quam fœmina fecerat in nouem diebus, ſignificat animam quæ eſt virtus fœminæ, quam fecerunt maſculum, cum coagulatur & figitur in igne, & fit maſculus calidus & ſiccus, per idem quod acquiſiuit à parte ignis, & nominatur tunc maſculus, & nominant hanc aquam coagulatam nomine cuiuslibet maſculi: deinde deſponſauerunt eam, & ipſe eſt ex ea, & ipſe eſt radix eius & coagulatio eius.

Ducenteſima quarta authoritas: *ſunt tres facies lapidis Philoſophici*, de

quibus

quibus Roſarius ait: Materia lapidis Philoſophorum eſt aqua & intelligitur de aqua illorum trium, vt probat Hortulanus; Nec debent eſſe plura nec pauciora; Et dicit, quod Sol eſt maſculus, Luna fœmina, & Mercurius ſperma. *Mercurius triceps. Luna fœmina, Sol maſculus, Mercurius ſperma.*

Ducenteſima quinta authoritas: eſt Thalamus Nymphæ, ab Augurello lib. 2. eligantiſſime deſcriptus:

Eſt lucus ſummo ſecreti in vertice montis,
Fons vbi decurrit nitidis argenteus vndis,
Et Specus exeſum tendens aperitur in antrum:
Intus habet præſtans diuino numine Virgo,
Ruticolæ glauram priſco quam nomine dicunt,
Huc denſos inter vepres Anguſtus & Aſper,
Accliuiſque ægre perducit callis euntem;
Veſtibulum ante ipſum, ſpæluncæ læuis & æqua
Planicies, non ampla tamen horrentibus vmbris,
Gingitur ac fluuii ripis & margine tophi,
Obductâ viridi Muſco, ſpiſſiſque corymbis: *Muſcus aromaticus.*
Ingreditur vero ſi quis fœliciter, omnem
Continuo labem humanam, mirabile dictu,
Exuit ac pondus ſubito mortale relinquit,
Et purus penituſque leuis fit ſpiritus illi,
Quique aditus luſtret cunctos, agiliſque feratur
Per cuneos, quibus in mediis ſedet Aurea Nympha, *Aurea Nympha digna aureo thalamo.*
Aureus & circum thalamus, ſupraque renidet
Quin Auri tabulæ pedibus calcantur euntum,
Atque ipſa ex Auro ſplendet conflata ſupellex:
Taruiſiis, ne qua titubes, in montibus antrum
Hoc pete qui rebus tantis primordia quæris,
Quodque illic viſum fuerit pretioſius, inde
Erue, nec ſumptum, nimio nec parce labori.

Ducenteſima ſexta authoritas: eſt Conceptio Philoſophica; de qua ſic referunt ſapientes: Conceptio & deſponſatio fit in putredine in fundo vaſis, & generatio genitorum fit in aere, ſcilicet in capite vaſis, id eſt, alembici: *Idem Senior*: Sicut videmus ſolem habentem duos radios ſuper cinere mortuo pluentes, & reuiuiſcit, quod fuerat morti deditum, ſicut mortuus poſt inopiam magnam: Hæc eſt ſoror & hic eſt frater *Conceptio & deſponſatio fit in fundo vaſis. Generatio generatorum in capite vaſis.*

frater eius, per quem indurauerunt & deſponſauerunt ſubtilitate præparationis: ſed poſtquam facta eſt conceptio, volare fecerunt, & fuerunt in domibus montium: *Item*: Et hinc regem, quem nominauimus, exponam tibi per illum genitum, quem memorauerunt, qui gignitur in aere, & fuit conceptus eius in terra vel inferius.

A conceptione aſcendunt in montem Mambracũ.

Ducenteſima ſeptima authoritas: eſt grauida Danaë: De qua Roſarius, ex Arnold lib. 2. cap. 25. ſic refert. Certum namque tempus eſt, quod ipſa (Danaë) habet ad impregnandum, pariendum & nutriendum, ac operandum. Vnde cum terram habueris impregnatam, expecta partum. Cum vero peperit filium (Perſeum) nutrias eum, quouſque poſſit tolerare omnem ignem, & tunc poteris facere proiectionem de ipſo.

Terra impregnata partũ ſuo tempore reuelat.

Ducenteſima ſeptima authoritas, eſt filius deuorans Matrem; de quo *Flamellus* dicit: In duobus, negotium hoc omne conſiſtit, vt videlicet igne tuum ſulphur penetratiuum efficias & attractiuum, quo matrem ſuam deuorare queat, & compleueris opus: *Matrem* infige ventri fœtus, quem antea peperit, tum demum ſibi pater erit, ac filius ex duobus ſpiritus perfectus: *Ibidem*: Tum fœtus matrem deuorat, patremque ſuum in vnico lacu ſuffocat, in quo ſimul flores, lac, fructus atque ſanguis inueniuntur. *Ænigmate ſexto*: ſuper Matrem prægnantem ſeruum rubicundum æqualiter conde: Matrem mortifica, manus eius ac pedes abſcindens: *Et Lullius in Codicillo*: Oportet Matrem quæ prius generat filium, inhumari in ventre filii, & ab eo generari.

Duo quæ opus Philoſophicum abſoluunt.

Filius ex duobus fit ſpiritus perfectus.

Mater prægnans mortificãda ne occultet partũ.

Ducenteſima octaua authoritas; eſt ſeptena decoctio Philoſophica; de quo *Clangor* ait: In ſumma ſunt ſeptem decoctiones, ſcilicet quatuor ante viuificationem, id eſt fermentationem, & poſtea tres, quæ deſignantur per ſeptem aſſaturas, vt etiam dicit Philoſophus: Æs noſtrum corpus habet hydropicum, vt Naaman Syrus leproſum, propter quod quærit lauacrum regenerationis ſepties in Iordane, vt ab innatis paſſionibus & corruptionibus emendetur.

Septem decoctiones ante fermentationem: poſt hanc tres.

Septena ablutio in Iordane.

Ducenteſima nona authoritas; eſt fœtus Philoſophicus, qui ſolo igne nutritur: de quo *Arnoldus* in Roſar. lib. 2. cap. 25. ait: cum vero pepererit filium, inquit, nutrias eum, quouſque poſſit tolerare omnem ignem: *Et Lullius thorem. teſt.* capite 29. Fili impregna igitur corpus ab igne & multiplica ſuam combuſtionem, & fortem habebis tincturam; *Ibidem*: fac igitur dealbari terram tuam, & nutri eam, ſi vis, quod filius patris

Filius tamdiu nutriendus vſque ſit conſtans in igne.

Filius patris

tris ſubueniat tibi in neceſſitatibus: *Item* cap. 57. Humiditas metallorum eſt fixa & permanens in igne; ideo tali aqua fixamus auiculas in aere volantes virtute lapidis noſtri, qui de ipſorum ſubſtantia propria creatus eſt: *cap.* 41. Et ideo quando lapis noſter creabitur, fac eum naſci de ventre matris ſuæ; Nec amodo aliud ponas: quia ſecum defert virtutem ventris matris ſuæ, ſcilicet illam naturam ſulphuream, quæ omne argentum viuum congelat.

In neceſſitate igneū auxilium.

Lapis naſcitur ex ventre matris ſuæ.

Ducenteſima decima authoritas: eſt Salamandra Philoſophorum, de quo *Auicenna* in tract. cap. 5 dicit: Semina non oportet metere, donec tempus meſſis aduenerit: Philoſophi hunc lapidem noſtrum vocauerunt Salamandram; quia ſicut Salamandra ſolo igne nutritur & viuit, id eſt perficitur, ita & lapis noſter: &c.

Salamandra lapis eſt Philoſophicus.

Ducenteſima vndecima authoritas: eſt Ignis naturæ, de quo *Lullius* pract. teſt. cap. 22. ait; *Sulphur noſtrum* habet virtutem ſigillandi & formandi ſimile ſibi, & omne quod petitur, & non retinendi in ſe: Et ideo dicimus quod eſt pater & ſemen maſculi: per ignorantiam cuius multi deciderunt Alchymiſtæ fœtui & non experti, credentes ſine Igne naturæ fixare Amalgamata. *Idem*: & ſcias quod nihil poteſt naſci, niſi ex fœmella & maſculo, nec aliquod germen germinari, niſi ex calore & humiditate.

Sulphur noſtrum eſt pater & ſemen maſculi.

Ex calore & humiditate omnia naſcuntur.

Ducenteſima duodecima authoritas, eſt Hieroglyphicum Ægyptio Græcum, ſiue ſacrum Orgium Ethnicum, de quo Philoſophus ait: Imagines in ſacris Deorum Ethnicorum hæ fuerunt, Creatoris, quam geſtabat anriſtes Hierophantes: Solis, quam facifer: Lunæ quam miniſter ad aram: Mercurii, quam præco ſacrorum.

Strabo lib. 10 Seruius 4. Æneid.

Tria lapidis. Sol, Luna, & Mercurius.

Ducenteſima decima tertia authoritas: eſt Ars ſapientiam requirens, de qua occulta Philoſophia *Roſinus* ita tradit: Ars Aſtronomiæ & Phyſices legentibus patens eſt: Ars vero noſtra, non niſi à ſapientibus ſciri poteſt: *dehinc author Auroræ ait in prologo*: Ne ſtolidi & inſipientes naturam ignorantes, legere tamen ſcientes, a, b, c, ipſis attraherent & vſurparent: Quamobrem cupientes hanc ſcientiam oportet intellectum valde ſubtiliter & ingenioſe acuere, ſæpe & perſæpius, intus & extra, ante & retro voluere & reuoluere dicta ſapientum. Non enim eſt ſapientum ſtolide loqui, cum intellectus verborum ipſorum maxime literarum ſono contrarietur: qui enim ſonum verborum acceperit, & intellectum interiorem non habuerit, nihil ſibi prodeſt, quo-

Ars Philoſophorum ars Sapientiæ.

Acumen ingenii hac ars requirit ſubtiliſſimum.

Sonus abſque intellectu nihili quidem valet.

quoniam illi dicitur id quod ſcriptum eſt; legere & non intelligere, eſt negligere.

Mulier domeſtica irata, attamen cum muſculo cõcumbit, & filiorum videat multiplicationẽ.

Ducenteſima decima quarta authoritas; eſt ſepultura Draconis cum muliere, de qua *Theophilus in Turba* ait: Illa mulier fugiens generos, quibus per ſe, quamuis irata domeſtica ſit, vt non dedignetur ſe ſuperari, vt eius coniunx ſuum habeat decorem, qui furibundus eam diligit, ac iugiter pugnat cum ea, donec ſuos concubitus cum ea peragat; & Deus pro voluntate filios multiplicat; cuius porro decor igne conſumitur: Termino enim finito, reuertitur ad eam: Dico etiam vobis, quod Draco ille nunquam moritur: Tamen illam mulierem, ſuos interficientem coniuges Philoſophi neci dederunt; Illius enim mulieris venter plenus eſt veneno. Fodiatur igitur ſepulchrum Draconi, illicque ſepeliatur mulier cum eo, qui illi mulieri fortiter iunctus, quanto magis eam nectit, & voluitur circa eam, tanto magis corpus eius in mulieris artubus mixtum ad mortem declinat, & totus vertitur in ſanguinem: Quod cum vident Philoſophi in ſanguinem verſum, ponunt eum ad ſolem, quouſque lenitudo conſumatur, ſanguiſque areſcat: Et tunc apparet venenum, & occultum manifeſtatur.

Mulier venenoſa ſepelienda cum Dracone in vna ſpelunca, & totus Draco erit infectus à muliere, vt fiat naturæ ſanguineæ, quæ vergit ad complexionem ſolis.

Ducenteſima decima quinta authoritas: eſt Taurus Philoſophicus: de quo *Turba* in allegoriis ait: Sume Taurum cum carne & ſanguine, cornibus, pedumque calcamentis & verte eum in aquam, & cum ſanguine miſce, totumque trahe, poſtea aſſa, donec rubeſcat.

Totũ æs ſoluendum non eſt ſed ſolummodo extrahenda tinctura.

Ducenteſima decima ſexta authoritas, eſt Colloquium de matre & filio Philoſophorum, ex quo, matre mortua magnus oritur Bufo groſſus: Roſario teſte: Me igitur & filio meo coniuncto, nil melius ac venerabilius in mundo fieri poteſt. *Author Roſarii Tol.* Me igitur meæ matri & ſuo pectori iunge; quia ſuã ſubſtantiam facio continere: Noli ergo alienum nobis introducere, nec ab opere ceſſare: Nam omnis natura coadunatur ſua ſocia, & per eam perficitur: mater me genuit & per me gignitur ipſa; ipſa enim primo dominabatur mihi; De cætero autem dominabor illi, quia perſecutor Matris meæ factus ſum: priuſquam ab ea accepi volatum: ipſa tamen meliori, quo poteſt modo, ſicut pia mater fouet & nutrit filium, quem genuit, donec ad ſtatum peruenero perfectum. *Idem*: Liga ergo mulieris lactantis manus, vt non fugiat Gabricum, id eſt virum, apponite ſibi filium, quem genuit, vt lactet eum:

Ex Matre & filio magnus theſaurus.

Mater genuit filium, quæ viciſſim nobilior gignitur à filio.

Pia Mater nutrit filium perfectum.

eum: quoniam cum mulier mortua fuerit, erit Bufo groſſus de lacte: *Et Flamellus:* Tum fœtus matrem deuorat patremque ſuum. *Et idem:* matrem infige ventri ſui fœtus, quem antea peperit, tum demum ſibi pater erit, ac filius ex duobus ſpiritus perfectus. *Lullius Codicill. cap.* 14. Oportet enim matrem quæ prius generat filium, inhumari in ventre filii, & ab eo generari. *Sit Ænigma Phyl.* ſextum, ſuper matrem prægnantem ſeruum rubicundum æqualiter conde &c. vt ſupra dictum eſt.

Mulieris lac venenoſum eſt qui Bufonem generat.

Filius ſpiritus perfectus à Luna & Sole.

Ducenteſima decima ſeptima authoritas; eſt Solis actio, Lunæ paſſio, Mercurii receptaculum vtriuſque, vt vult Roſarius: Sol eſt maſculus, Luna fœmina & Mercurius ſperma, eaque tria vocat aquam illorum trium; *Idem:* ſed vt fiat generatio & conceptio, oportet vt maſculus coniungatur fœminæ, & vltra hoc requiritur ſemen: *Lullius theorem: teſt. c.* 47. Coque æqualiter opus tuum cum Reſidentia, Conſtantia, Exiſtentia, atque compone iſtud ſecundum compoſitionem illorum, de quibus vult componi, ſcilicet Sol & Luna & Mercurius noſter. *Roſarius ex Lumine luminum:* Et ſcitote, quod eadem ſunt quæ dealbant & rubificant intrinſecus & extrinſecus, ſicut Sol, Luna, Mercurius: quæ tria diſſoluta & fermentata appellat argentum viuum dicens, argentum viuum habet in ſe corpus, ſpiritum & animam. *Et paulo ante:* Vtraque Medicina incipitur cum Sole & Luna: ſed ad rubeum ſit fermentum cum Sole, ad album cum Luna: Sol capitur dupliciter: vno modo pro aqua ſolis, alio pro corpore ſolis: quia aqua ſolis, inquit, eſt volatilis & corpus eius fixum, & econuerſo de Luna.

Aqua trium principiorũ.

Conceptio à maſculo & fœmina.

Argentum viuum conſtat ex corpore, anima & ſpiritu.

Ducenteſima decima octaua authoritas; eſt putrefactio, de qua *Bernhardus Comes* ex Morieno ait: Niſi putrefiat & nigreſcat, non diſſoluetur, & niſi diſſolutum fuerit ab aqua ſua non poterit penetrari, vnde nulla coniunctio, mixtio nulla & per conſequens nulla prorſus vnio: *Et Roſarius Philoſoph. ex Morieno:* Hæc terra cum aqua ſua putrefit & mundificatur, quæ cum mundata fuerit, auxilio Dei totum magiſterium dirigetur. *Hermes quoque ait:* Azot & ignis Latonem abluunt & nigredinem ab eo auferunt. *Idem Roſarius:* Draco non moritur niſi cum fratre ſuo, & ſorore ſua, id eſt Sole & Luna, id eſt ſulphure extracto in ſe habente naturam humiditatis & frigiditatis ratione Lunæ, cum illis Draco moritur, id eſt argentum viuum ab eiſdem corporibus extractum à primordio, quæ eſt aqua permanens Philoſophorum, quæ fit

Ante putrefactionem nulla fit nigredo.

Azot & ignis Latonẽ abluunt.

Aqua permanẽs, aqua fœtida.

post

poſt putrefactionem & poſt ſeparationem elementorum, & aqua illa alio nomine dicitur aqua fœtida.

Ducenteſima decima nona authoritas: ſunt requiſita ad lapidem Philoſophorum, de quibus Geber in ſum: perfect. cap. 4. ſic ait. Dicimus igitur quod ſi quis non habuerit ſua completa organa, non poterit ad huius operis complementum peruenire per ſe, veluti, ſi cæcus fuerit, vel extremis truncatus, quoniam non iuuatur à membris, quibus mediantibus hæc ars perficitur, tanquam naturæ miniſtrantibus; Si vero fuerit artificis corpus debile & ægrotum, ſicut febrientium vel leproſorum corpora, quibus membra cadunt, & in extremis vitæ laborantium, & iam ætatis decrepitæ ſenum, ad artis complementum non perueniet. Idem cap. 5. & 7. Oportet etiam, inquit, ipſum ſedulum operi vſq; ad conſummationem ipſius inſiſtere, vt non opus detruncatum dimittat: quia nec ſcientiam proficuam ex opere diminuto acquireret, ſed potius deſperationem & damnum. *Arnoldus Roſar.* libr. 2. cap. 5. ait: In ipſo tria ſunt inquirenda, puta ſubtile ingenium artificis, opera manuum & arbitrium: quod quidem requirit diuitias, ſapientiam & libros: *Similiter & Lullius theor. teſt.* cap. 31. ait: Et idcirco fili tibi dico, quod tria requiruntur, ſcilicet ingenium ſubtile, naturale, non ſophiſticum, manuum operatio, & liberum arbitrium, & hoc requirit ſapientiam, diuitias & libros: Sapientiam ad ſciendum facere: Diuitias ad habendam poteſtatem faciendi: Libros ad intellectum aperiendum diuerſum, qui eſt in multis gentibus.

Organa cõpleta ſunt operis Philoſophici complementum.

Tria requirũt diuitias, ſapientiam atque libros.

Sapientia in ſcientia, Diuitiæ in poſſibilitate. Libri in intelligentia.

Ducenteſima vigeſima authoritas: eſt Leo viridis Philoſophicus: de quo *Morienus* refert: Sume furnum album & Leonem viridem & Almagra rubeum & immunditiam mortui: *Et paulo poſt* Leo viridis eſt vitrum, Almagra quoque eſt Laton: *Roſar. phil. ex tabula ſcientiæ maioris*: In primo habetur, in Leone noſtro viridi vera materia: & cuius coloris ſit & vocatur Adrop, Azot aut Dunech viride. *Riplaus*: Nullum corpus, *inquit*, immundum ingreditur excepto vno, quod vulgariter vocatur à Philoſophis Leo viridis: *In Epiſtola Solis:* Beatus, in eloquio meo, nec dignitas mea negabitur nec vileſcet per carnem infirmatus Leo: *Et in parabola de venatione Leonis*, *apud Seniorem*: Dixit ergo Marchos matri ſuæ: Quomodo venaris Leonem? & admirata eſt mater eius, & dixit: Ego reſpicio in eum &c. cum autem apportauero illum ſuper ignem, facit odorem, quem diligit Leo: cum vero Leo odorat, lapidem illum,

Tria ſunt in lapide conficiendo, quartum eſt vitrum.

Adrop. Azot. Dunech. Leo viridis.

ſum, venit velox, vt intret thalamum illum vitreum &c. & hic lapis quem diligit Leo, eſt fœmina: *Sic Author conſilii Solis & Lunæ explicans Epiſtolæ Solis ante dictum:* Leo, *inquit*, id eſt Sol inferius, vileſcit per carnem, hic eſt metaphora; ſicut Leo fortis & rex animalium vileſcit per infirmam carnem ſuam, die enim quarto in quartum, quartanam naturaliter patitur, ita Leo natura per carnem ſuam ſibi contemperaneam Lunarem vileſcit & Eclipſatur. *Leo fortis unde ſuam amittat fortitudinem.*

Ducenteſima vigeſima prima authoritas: eſt Sputum Lunæ: de quo *Author Auroræ* cap. 12. ait: Aliqui, *inquit*, Philoſophorum poſuerunt eſſe totum arcanum in eo & vocauerunt ipſum diuerſis nominibus propter naturæ ſuæ excellentiam, vt in libro *Turbæ Philoſophorum* ſcribitur, quia quidam vocarunt ipſum à loco, vt gummi, Sputum Lunæ, quidam à colore, vt ſanguis: *Aſtratus ait:* Qui veritatem vult aſſequi, capiat ſolis humorem & Sputum Lunæ: *Item Pythagoras:* Intelligendum vobis ô *Turba*, quod ſulphur, & calx & alumen, quod ex pomis & Kehul, & Sputum Lunæ ac Sputum combuſtibile, omnia illa ſcilicet nihil aliud eſſe, quam aquam ſuphuris & aquam ardentem. *Et Anaſtratus:* Præter hæc dico, quod nihil eſt pretioſius arena maris rubea, & eſt Sputum Lunæ, quod Solis lumini iungitur & congelatur: *Belus quoq;*, quidam Sputum Lunæ, quidam cor ſolis eandem aquam nominauerunt. *Lapis propter excellētiam. Lapis ſanguineus. Aqua Sulphuris & aqua ardens.*

Ducentenſima vigeſima ſecunda authoritas: eſt Hydra ſeu Lacerta Philoſophica, de qua *Lullius* in Theor. teſt. cap. 3. Quartum eſt, *inquit*, quædam ſubſtantia procedens ex minera ſua, & infra ipſam magis propinqua naturæ metallorum, quę Calchantis & Azot vitreus ab aliquibus nominatur, quæ eſt terra & minera metallorum, & alio nomine vocatur Vriſius, lucens & album, in occulto rubeum, nigrum & viride publice, habet colorem Lacertæ venenoſæ, immediate generatus ex argento viuo, materia ſupra dicta, impręgnata ex dicto vapore calido, & ſicco ſulphureo in ſua reſolutione congelata in Lucertam, ex quo eſt forma & ſpecies ſpiritus fœtentis in mixtione, cuius eſt calor mineralis multiplicatus, qui eſt vita metalli. *Calchantū & Azoth vitreus. Calor mineralis eſt vita metalli.*

Ducenteſima vigeſima tertia authoritas; eſt Rebis Montanus, de quo *Calid* cap. 10. ait: fili, vade ad montes Indiæ, & ad ſuas cauernas, & accipe ex eis lapides honoratos: *Roſinus*; Rebis naſcitur in duobus montibus: *Et mox*: Dant Rebis montes, Dracones, terraque fontes: *Rhaſis*: *Mons Indiæ fert lapides honoratos.*

Contemplare altiſſima montana, quæ ſunt à dextris & à ſiniſtris, ac aſcende illuc, ibi lapis noſter inuenitur, & in alio mõte, qui fert omne genus pigmentorum & ſpiritus, & ſpecies ibi ſimiliter eſt: *Morienus*: Conſcendite alta montana arboribus conſita, quia ibi lapis noſter inuenitur & abſconditus eſt: *Hermes*: Recipe lapidem nigrum, lapidem de montanis Indiæ, quod eſt intus, mitte foras, & quod foras eſt, mitte intus: Et *Maria*: Accipe herbam albam, claram, honoratam creſcentem ſuper monticulis.

Lapis niger

Lapis Indiæ.

Lapidis comparatio cum herba.

Ducenteſima vigeſima quarta authoritas: eſt Lapidis vilitas & inuentio eius in ſterquilinio: de quibus *Morienus* ait: Sapientes autem diſpoſuerunt & dixerunt quid ſi hoc quod quęris in ſterquilinio inueneris, illud accipe, ſi vero in ſterquilinio non inueneris, tolle manũ à marſupio: Omnis enim res quæ magno emitur pretio, in huiuſmodi artificio mendax & inutilis reperitur. *Sic Auicenna dict. 1. c. 2. de anima*: Inuenimus ſcriptum in lib. Ariſtotelis, quẽ fecit de lapidibus, vbi dicit: Duo lapides iacent in ſtercore, vnus fœtens & alius bene odorans, parum appretiati in oculis gentium, ſi ſcirent gentes eorum valetudines, tenerent eos honorifice, ſed quia neſciunt eorũ valetudinem deſpiciunt & dimittunt eos ſuper ſtercora, in locis fœtentibus, & qui coniunget eos, ibi eſt Magiſterium: *Et Gratianus*: Et ſi hoc in ſtercore inueneris quod tibi placet vel expedit, nihilominus tolle: *Et Merculinus apud Roſarium*. Et Lapis occultus & in imo fonte ſepultus, vilis & eiectus fimo vel ſtercore tectus. *Bernardus Comes ait*: Verſatur ob oculos toti mundo, nemo tamen cognouit eorum, qui ſunt in mundo.

Lapis res vilis.

Lapis duplex fœtens & odorans.

Lapis in oculis totius mundi.

Ducenteſima vigeſima quinta authoritas; ſunt Duæ aues: de quibus *Senior* ait: Duæ aues ſunt homogeneæ, id eſt vnius naturæ, & ſunt lapis ſapientũ, maſculus eſt ſine alis, id eſt non poteſt volare, quia de ſe ignis non poteſt ipſum corrumpere, nec exhalare in igne, vel nullum ſalium, vel ſpirituum aut aluminum, niſi aquila noſtra dicta: Auis vero alata eſt fœmina, quo cum corporibus corrumpentibus conſumitur. *Lullius theor. teſt. cap.* 57. Ideo tali aqua, inquit, fixamus auiculas in aere volantes, virtute lapidis noſtri.

Duæ aues vnius naturæ: maſculus ſine alis, fœmina cum alis.

Ducenteſima vigeſima ſexta authoritas: ſunt tres ſpiritus, de quibus author coniugii ex Hermete ait: Tres facies, id eſt, ſpiritus vidi, ex vno patre natas, id eſt vna progenie, quia ipſorum vnum eſt genus, quarum vna eſt in igne, altera in aere, tertia in aqua: *de hoc Hamuel Senioris commen-*

Tres facies: Aquea. Aerea. Ignea.

commentator dicit; Eſt aqua vitæ triplex, quia eſt vnum, in quo ſunt, ſcilicet aer, ignis & aqua, in qua eſt anima exorta, quam vocant aurum, & vocant eam *aquam diuinam*: quas ſcilicet facies, pater eorum coniunxit, pater, id eſt, genus vnum, quia homogenea ſunt. *Aqua diuina.*

Ducenteſima vigeſima ſeptima authoritas: eſt ignis Naturæ lenis: de quo Lullius theor. teſt. cap. 33. Ignis naturalis, in quo eſt virtus actiua, non ſit ſuperatus per elementalem ignem: Et in operatione prima ſuę corruptionis obſeruare debes, quod ignis contra naturam ſuperat calorem naturalem innatum in mobili ſubiecto, vno gradu tãtum & non vltra illum numerum. Quia ſpiritus indiuiduus, qui eſt ſpeciei conſeruatiuus deſyderans ſimilem generationem recto inſtinctu ſuæ naturæ, corrumperetur per ſuæ deſtructionem eſſentiæ, & tunc amplius non haberet appetitum ſimilem generationem faciendi: Quia natura exiret per corruptionem & deſtructionem quæ contra naturam ſunt & terminum acciperet, & finem conſummationis: *Hinc Hermes cap.* 4. Et facite, quod fugiens non volet à non fugiente, & quod ſuper ignem quieſcat, licet ſit ignis æſtuans. *In igne naturali eſt virtus actiua.*

Ducenteſima vigeſima octaua authoritas: eſt Lapis Philoſophorum non ſumptuoſus: de quo ſic ait Philoſophus: Mineralis eſt, æqualis eſt, continuus eſt, non vaporat, niſi nimium excitetur, de ſulphure participat, aliunde ſumitur, quam à materia, omnia dituit, ſoluit & congregat, ſimiliter & congelat & calcinat, & eſt artificialis ad inueniendum, eſt compendium ſine ſumptu aliquo, ſaltem paruo. *Lapis mineralis eſt, participans de ſulphure.*

Ducenteſima vigeſima nona authorithas; eſt Magneſia Philoſophorum, de quo *Flamellus ex Democrito* ſic refert: Magneſia enim dealbata non ſinit corpora frangi, nec vmbram Veneris induci: *Et mox:* Quæ Magneſia niſi totum compoſitum? *Item*: Magneſiæ pulchra vide, mirareque quomodo per vnum multitudinem infert: *Et Dardaris in Turba;* præterea ſcitote, quod æris corpus Magneſia regitur: *Moſius*: Argentum viuum cambar, eſt Magneſia: *Pythagoras*: Non igitur oportet vos illam dimittere Magneſiam abſque argento viuo: cum enim componuntur, fortiſſima eſt compoſitio, quæ vna eſt de decem. *Item*, & ſciendum, quod nihil aliud eſt huius artis ſcientia, quam vapor & aquæ ſublimatio, argenti viui Magneſiæque corpori coniunctio. *Rarſon:* Hoc quidem maximum eſt noſtrum arcanum, quod inuidi Magneſiam appellarunt, propter arcanum ipſum: Diligenter igitur ipſam *Vmbra Veneris.* *Æris corpus, Magneſia ſeu fontina regitur.*

Magneſiam in vaſe ſuo coquite, quouſque totum coaguletur & ſe-ipſum contineat.

Ducenteſima trigeſima authoritas: eſt Azoc Philoſophorum: de quo *Morienus* ait; Et item Maria dicit: Nihil eſt, quod à Latone ſuam obſcuritatem vel ſuum poſſit auferre colorem; ſed Azoc eſt eius quaſi tegumentum, primum videlicet quando decoquitur; nam & eum colorat & album reddit, ac iterū dominatur Laton Azoc, & eum rubeum reddit; *alius quoque Philoſophus ait*: Quod Azoc nequit ſubſtantialiter latoni ſuum auferre colorem, vel eum mutare, niſi quantum ad viſum, ſed Latonem ab Azoc ſuam auferre ſubſtantialem albedinem, quoniam ineſt ei mirabilis fortitudo, quæ ſuper omnes colores apparet.

Azoc Latonis obtegumentum.

Ducenteſima trigeſima prima authoritas: eſt Allegoria Lanceæ, cuius meminit Lullius Theor. teſt. cap. 81. Fili accipe de noſtro ære, & de terra modicum, & perfora latus eius acuta Lancea tota calida, & videbis à ventre ſuo exire tantum de cholera nigra & combuſta, quod habebit potentiam intoxicandi & impotionandi totum mundum.

Ex æris ventre exit cholera nigra quæ habet intoxicandi totum mundum, potentiam.

Ducenteſima trigeſima ſecunda authoritas: eſt ſimilitudo Baſilii Valentini, qua vitrioli deſcriptionem ita concludit: Et pro memoria hoc dico, quod ſi Paris nobilem Helenam abſque interpellatione tueri poſſit, ne generoſa ciuitas Troia à Græcis amplius deleatur, & Priapus cum Menelao hinc triſtitia afficiantur, tum Hector & Achilles concordes fient ad impetrandum regium ſanguinem abſq; bello & poſſidendum Monarchiam cum nepotibus & poſteris omnibus amplificando eorum ditiones cum magnis diuitiis.

Vitriolū intellige Philoſophicum.
Regius ſanguis tendit ad nouam monarchiā.

Ducenteſima trigeſima tertia authoritas: eſt Tinctura conſtans ex fixo & volatili, de quo Aurora conſurgēs c. 20. Quod Tinctura fit à natura volantium: & illud quod firmat & fixat ipſum ſpiritum, eſt fixum & perpetuum & incremabile, & nominatur ſulphur Philoſophorum, vel cinis extractus à cinere, vti Senior dicit: Quod fixum eſt, figit res fugitiuas: *Et mox:* Terra fixat, aqua dealbat, aer penetrat, ignis colorat: *Item*: Terra ibidem relinquitur, vt alia tria Elementa in ea valeant radicari: ſi ipſa non eſſet, Elementa fundamentum non haberent, ſuperædificandum domum nouam theſaurariam. *Et Gratianus*: Ignis in in aere fit lux: ex oſſe fit calx: Intendit exiccationem illius humidi ſplendentis, vt vertatur in cinerem, de quo dicit Aziratus, & quam pretioſus eſt cinis ille; Aer in ouo fit ſpiritus.

Tinctura natura volans eſt.
Fixatio, Dealbatio. Coloratio.
Vis elementorum tanta vt nouas ædes theſauriſtas theſaurarias fundare poſſit.

Ducen-

Ducenteſima trigeſima quarta authoritas: eſt ænigma Aureum Pici Comitis de dignitate Chymiæ;

Diues agris, diues pictai veſtis & aulæ
Præcelſæ & regni nunquam eſt, me iudice, diues
Nunquam etiam diues puppi ſi fretus Hibera
Per mare Atlantiacum Boreæ contemptor & Auſtri
Vſque coloratas gazas conuectet ab Indis:
Ille autem diues, celſo cui mittit Olympo
Æternus genitor, votis optare ſecundis
Quicquid mortales poſſunt, cum lumine rectæ
Imbutus fidei.

Ducenteſima trigeſima quinta authoritas: eſt Tractatus inuentus in cœnobio vbi Dominus Lutherus habitauit, quem legere poteſt Amans, in Baſilicæ noſtræ Philoſophicæ lib.1. fol.1. vſque fol.11. Intitulatus primum conſilium & Theoria de Lapide Philoſophorum.

Ducenteſima trigeſima ſexta authoritas; eſt Perbreue illud conſilium & Theoria de Lapide Philoſophorum, ſecrete à nobis traditum in Baſilica Philoſophica lib.1.fol.12. conſilium nuncupatum ſecundum.

Ducenteſima trigeſima ſeptima authoritas, eſt Conſilium quintum & Theoria de lapide Philoſophorum, de quo vide Baſilicam Philoſophicam lib.1.fol.27.28.29 30.vſque ad fol.40.

Ducenteſima trigeſima octaua authoritas: eſt Tractatus Magiſtri Iohannis Vienenſis, de perfecta & infallibili arte Alchymiæ, qui dicitur ſpeculum Elementorum, hic nobis tranſmiſſus eſt ex Anglia; continet primo falſitates lapidis Phyſici, deinde & veritatem Philoſophicam in triginta verbis explicatam. Videatur deſuper noſtræ Baſilicæ Philoſoph. conſilium octauum de Lapide Philoſophorum lib.1.fol.46.47.48. vſque ad folium 65. Tractatum hunc filiis Philoſophiæ bene fore in votis ſcio.

Ducenteſima trigeſima nona authoritas: eſt Theoria conſilii decimi, Baſilicæ Philoſophicæ fol.67.68. & 69.

Ducenteſima quadrageſima authoritas: eſt Conſilium vndecimum, cum Theoria de lapide Philoſophorum, Baſilic. Philoſoph. libr.1. fol.69.70.71. 72.73.74.& 75.

Ducenteſima quadrageſima prima authoritas: eſt egregia Theoria de lapide Philoſophorum, quam comprehendit Decimum ſeptimum Conſilium noſtrum

in Baſilica Philoſophica, deſcriptum lib. 1. fol. 90. 91. 92. 93. vſque ad 94. & 95.

Ducenteſima quadrageſima ſecunda authoritas: Traditur à nobis in *Baſilicæ Philoſophicæ* lib. 1. fol. 97. 98. & 99. *Conſilio decimo nono, de Lapide Philoſophorum.*

Ducenteſima quadrageſima tertia authoritas: eſt Conſilium vigeſimum, & Theoria de lapide Philoſophorum. Baſil. Philoſoph. libr. 1. fol. 100. 101. & 102.

Ducenteſima quadrageſima quarta authoritas: eſt perbreue illud *Conſilium vigeſimum quartum*, & Theoria de Lapide Philoſophorum in Baſilica Philoſophica deſcriptum lib. fol. 113. & 114. Proceſſus hic inventus eſt in antiquo Bononiæ monumento.

Ducenteſima quadrageſima quinta authoritas: eſt Medicina vniuerſalis, deſcripta in *Conſilio vigeſimo quinto* de Theoria lapidis Philoſophici, cuius deſignationem vide dicta Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 115. 116. 117. 118. & 119.

Ducenteſima quadrageſima ſexta authoritas: eſt Conſilium vigeſimum ſextum Baſilicæ noſtræ Philoſophicæ de ſepulchro Hermetis ab Alexandro Magno inuentum vt refert Albertus Magnus. Vide citatam Baſilicam fol. 119. &c.

Ducenteſima quadrageſima ſeptima authoritas: eſt Conſilium vigeſimum octauum, de Theoria Lapidis Philoſophici depicta breuiſſime in Baſil. noſtra Philoſophica fol. 126. & 127.

Ducenteſima quadrageſima octaua authoritas: eſt Conſilium trigeſimum de Theoria lapidis Philoſophici, deſcriptum in Baſilica Philoſophica noſtra, lib. 1. fol. 129. 130. 131. 132. & 133.

Ducenteſima quadrageſima nona authoritas: eſt Conſilium trigeſimum primum, & Theoria de lapide Philoſophorū, concinnata ſimul ac Fontina Bernhardi, videnda Baſilic. Philoſoph. lib. 1. fol. 134. 135. 136. & 137.

Ducenteſima quinquageſima authoritas: eſt Conſilium trigeſimum tertium & Theoria de lapide Philoſophorum, deſcript. Baſil. Philoſ. lib. 1. fol. 138. 139. 140. & 141.

Ducenteſima quinquageſima prima authoritas: eſt Theoria lapidis Philoſophici in *Conſilio trigeſimo quarto* in noſtra Baſil. Philoſ. deſcripta lib. 1. fol. 141. 142. 143. & 144.

Ducenteſima quinquageſima ſecunda authoritas; eſt iucunda Thoria,

& aſſi-

& aſſimilatio Lapidis in ordine creationi hominis, de hac vide conſilium Baſilicæ noſtræ, *Conſilium trigeſimum nonum*, libro 1. folio 153. 154.

Ducenteſima quinquageſima tertia authoritas; eſt Colloquium Nortoni de tribus Alchymiſtis, de quo habetur in *Conſilio noſtro quadrageſimo*, Baſil. Philoſ. fol. 154. 155. & 156.

Ducenteſima quinquageſima quarta authoritas; Eſt elegans Hiſtoria Nortoni, quo modo ad artem lapidis Philoſophicam, ab aliquo artifice peruenerit, quę extat in *Conſilio quadrageſimo primo* noſtræ Baſilicæ Philoſophicæ lib. 1. fol. 156. 157.

Ducenteſima quinquageſima quinta authoritas: eſt *Conſilium quadrageſimum ſecundũ* Baſilicæ noſtræ Philoſophicæ lib. 1. fol. 158. & fol. 159.

Ducenteſima quinquageſima ſexta authoritas: eſt Documentum Lullii qua ratione radicem artis ab Arnoldo expiſcatus ſit: Vide Theoriam de lapide Philoſophorum *Conſilio quadrageſimo tertio*, Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 160. 161. 162. 163. & 164.

Ducenteſima quinquageſima ſeptima authoritas: eſt *Conſilium quadrageſimum quartum* noſtræ Baſilicæ Philoſophicæ lib. 1. fol. 164. & 165.

Ducenteſima quinquageſima octaua authoritas: eſt *Epithalamium honori nuptiarum matris Beiæ, & filii Gabricii*.

Ipſa maritali dum nato fœdere mater
   Iungitur, inceſtum ne videatur opus.
Sic etenim natura iubet, ſic alma requirit
   Lex fati, nec ea eſt res mala grata Deo:
Semen enim toto ſi ſolum extaret in orbe,
   Mandari propriæ fas foret illud humo.
Sic quoque ſi nullus vir ſit, niſi filius vnus,
   Tuaque mater, & hos præſtat amore frui;
Humana quam ſit poſt abſque propagine mundus,
   Quique regat vacuum cum ratione ſolum.
Copula coniugibus felix ea credat, vt inde
   Fructu progenies exeat aucta bono:
Ille erit ex vobis qui mox naſcendus amorem
   Cunctorum meritis muneribuſque trahet.
Ille coronatus rubro diademate Regis
   Incedens varias ſuppeditabit opes.

O fe-

O felix mater, quæ tanto pignore gaudes,
O felix coniunx coniuge tam ſimili.
Tumque marite nuces ſpargas, tibi plectitur vxor
Nunc Cypriæ vinclis, moribus æqua tuis.
Quæ conſanguinea tibi Sponſa cupidine talem,
Qualis es, ex gremio, tu, ſobolem pariet.

Ducenteſima quinquageſima nona authoritas: eſt Epicedion Gabrici poſt celebratas nuptias mortui.

Ergo ſic moreris, quo poſſis viuere, vitæ
Introitus, non mors ille vocandus erit.
Quæ vitæ tibi cauſa fuit, fuit ipſaque mortis,
At mors nil inde iuris habere poteſt.
Nil damni poteris letho, tibi commoda præſtat,
Alterius vitæ queis fruerere nouæ.
Tres ſunt, qui poſſunt tibi funeris eſſe videri
Cauſa, Typhon, Mater, Mulciberiſque focus.
Ille tui cunctos diſpergit corporis artus,
Sit licet fratris, mater & vna, vice.
Mater & in fontem ſe præbet, Lemnius vrgens
Interitum properat feruidus igne tuum.
Si modo contingat rediuiuo viſere lucem,
Morte abeunte tibi vita perennis erit.
Tunc omne læto ducent noua gaudia vultu,
Qui norunt cauſam, quæ data mortis erat.
Spes animum firmat quod multos edere fructus
Poſt tenebras diri funeris ipſe queas.
Saturnus, lethi qui dicitur eſſe planeta,
Præſcius hinc nigram contulit, ecce, ſtolam.
Hac toto maneas indutus tempore, donec
Candidus attulerit Iupiter interulam.

Ducenteſima ſexageſima authoritas: eſt Gratulatorium Heroi Philoſophico rediuiuo:

Ecce vices gratas iacuit qui morte ſubactus,
Nunc poſtliminio ſuperas euaſit ad auras,
Et vitæ exuuias iterum repetiuit amicas
Heros magnanimus, primo qui minus in ortu

Coniugioque ſibi pater eſt & filius idem
Ille Necis victor, Victricis primitus, vnde
Nobile purpureo produxit Marte trophæum.
Nunc bona ſecura celebremus gaudia mente,
Et manibus reſonos edamus ad æthera plauſus.
Nam Phœnix Arabum rediit iam miſſus ab oris,
Frigidaque ex mediis ſaliit Salamandra caminis,
Incombuſtibilis quæ dicitur arte, nec vlla
Flammarum (quæ cuncta demant) virtute domari:
En chlamide Aureola micate minus omnis & auro
Splendidus apparet, Sol qui terreſtris habetur.
Exoptate venis pulcherrime magna Sophorum
Spes, deſiderio cuius flagrat integer orbis:
Spargemus Veneris tinctos cum ſanguine flores,
Et dabimus calathos amaranthi germine plenos,
Hæc tibi deſit honos ne deſit gloria factis,
Carmina carminibus cumulabimus altera noſtris,
Perpetuoque tuas laudes cantabimus hymno.

Ducenteſima ſexageſima prima authoritas: eſt Hiſtoria de tribus artificibus Londini vno tempore congregatis per decem dierum ſpacium, de qua videre & D. Maierus in ſymbolis aureæ menſæ libro 10. fol. 477.

Ducenteſima ſexageſima ſecunda authoritas: eſt Pythagoras, inter Philoſophos Græciæ primus, qui vt erat diſcendi cupidus ac laboris inuicti, in Ægyptum traicit, Amaſidi Regi commendatus à Polycrate Samio, vbi multa didicit, mores, ritus ac Theologiam Ægyptiorum, quæ Chymiam ſibi coniunctam habuit, diligentiſſime perſcrutans: vnde Babylonem profectus eſt: Vt Chaldæos inuiſeret, à quibus ſyderum curſus, eorumque in genituris hominum effectus edoctus eſt. Primus τῆς μετεμψυχώσεως hoc eſt, transfuſionis & migrationis animarum in alia corpora, auctor fuit, aut ſaltem hanc opinionem doctrina promulgauit: Ideo ſe Æthalidem, poſtea Euphorbum, poſtea Hermotimum, deinde Pyrrhum ac poſtremo Pythagoram fuiſſe aſſerebat: Quam opinionem illum à Brachmanibus Indis potius, quam Brachmanas à Pythagoricis accepiſſe, credibile eſt. Videatur D. Maierus in ſymbolis aureæ menſæ lib. 3. fol. 113. 114. 115. 116. 117. & 118.

Ducenteſima ſexageſima tertia authoritas: eſt hiſtoria Thomæ Nortoni Angli, quam narrat in originali ſuo cap. 1. Nempe quod Cathaloniæ in quadam ciuitate Raymundus Lullius in ſeptem imaginibus veritatem artis Chymicæ demonſtrarit; ex quibus ternæ fuerunt argenteæ, & fœminea forma ſeu habitu, totidemque Aureæ, vili ornatu, ſeptima plumbea: In harum ſingularum veſtimentis, literæ apparuerunt hac ſignificatione: Prima dicit, fui ferrum ex ſolea equina, & nunc ſum argentea tota & pura. Secunda, fui ferrum ex minera deſumptum, at nunc ſum, ait, perfectum Aurum. Tertia, quondam fui cuprum ex veteri cupa, ac nunc ſum argentum, dicit fœmina. Quarta, cuprum fui, inquit, generatum vili loco, iam ſplendeo ex ſolido & puro Auro. Quinta ait, argentea olim eram, nunc Aurea tota videor. Sexta, fere annis ducentis fui canna plumbea, inquit, nunc appareo ſingulis argentea. Septima, ego plumbum veluti monſtrum, ex Auro ſum tranſmutatum.

Ducenteſima ſexageſima quarta authoritas: *eſt Authoris Auroræ* cap. 16. quo de vide *Conſilium noſtrum quadrageſimum quintum* in Baſilica Philoſophica lib. 1. fol. 168. 169.

Ducenteſima ſexageſima quinta authoritas; eſt Quadrageſimum quintum Conſilium, de Theoria & lapide Philoſophorum, vide Baſilicam noſtram Philoſophicam lib. 1. fol. 169. & 170.

Ducenteſima ſexageſima ſexta authoritas; eſt Conſilium quadrageſimum ſextum, & Theoria de Lapide Philoſophorum, videnda in Baſil. noſtra Philoſophicæ lib. 1. fol. 170. & 171.

Ducenteſima ſexageſima ſeptima authoritas: eſt Conſilium quadrageſimum ſeptimum Baſilicæ Philoſophicæ lib. 1. fol. 172.

Ducenteſima ſexageſima octaua authoritas: eſt Conſilium quadrageſimum octauum Baſilicę noſtræ Philoſophicæ: lib. 1. fol. 173. & 174.

Ducenteſima ſexageſima nona authoritas: eſt Conſilium quadrageſimum nonum Baſilicæ Philoſophicæ lib. 1. fol. 174. 175.

Ducenteſima ſeptuageſima authoritas: eſt Conſilium quinquageſimum, de lapide Philoſophorum, de quo in Baſil. Philoſoph. lib. 1. fol. 176. 177.

Ducenteſima ſeptuageſima prima authoritas: eſt Xamolxis Philoſophus qui Pythagoræ in itinere comes fuit, & iiſdem cum eo præceptoribus vſus eaſdem doctrinas ſecum domum in Samothraciam retulit: Vnde nomen magni & diuini Philoſophi in patria ſua obtinuit, qui reli-

religionem nouam & leges, quas ſe à Veſta (Dea ignibus præfecta) accepiſſe non tam finxit, quam allegorice affirmauit, vulgus imperitum docuit & multis vilibus vitæ inſtitutis erudiit, ſunt, qui auro pretioſiora eius dogmata fuiſſe, tradiderint, ipſumque iuſtiſſimum, & aureum, ſemideum & heroa appellarint. Eius tractatum, & colloquium cum Aureola docet Theſaurinella olympica Aurea.

Ducenteſima ſeptuageſima ſecunda authoritas: eſt Anaxagoras Clazomenius qui Ægyptum adiens & occultas inde ſcientias reportauit: Phyſicam ſecretiorem diligentiſſime indagauit, prior Lunam obſeruans, eiuſque Solis Eclypſes, non in morbum Deorum illorum, ſed in concurſum duorum corporum lucentium referens. Lunam & Solem non pro Diis habuit, ſed Solem pro lapide rubeo, ardente, circumgyrante; vnde in vitæ diſcrimen venit: Ex Luna Leonem ab Hercule interemptum decidiſſe, ſtatuit. Et æthere lapidem ingentis magnitudinis lapſurum prædixit, quod & euenit. Citatur ſæpenumero vt Chymicus non ſolum in *Turba Philoſophorum*, ſed quoque ab aliis, vt à *Bono Ferrar. & Zachario* his verbis. Verum id eſſe teſtatur *Anaxagoras* inquiens: Sol noſter eſt rubeus & ardens, qui coniunctus eſt animæ albæ & naturæ Lunæ, ſpiritus medio, quamuis totum ſane nihil aliud ſit, præter *Argentum viuum Philoſophicum.*

Sol lapis rubeus.

Sol rubeus & ardens.

Argentum viuum Philoſophicum.

Ducenteſima ſeptuageſima tertia authoritas; eſt Heracletus Philoſophus clarus ob obſcuritatem, quam ſcriptis ſuis adhibuit, perhibetur: fletui, vt *Democritus* riſui, indulſit ob eaſdem cauſas; veritatem in abſcondito ſpecu occultam & neglectam iacere deplorauit: Sectam quoque ſeu ſcholam inſtituit, in qua inter reliqua dogmata, ignem pro principio omnium rerum habuit; Eius libri & virgilius in Æthna, agens de metallis, meminit his verſibus.

Ignis principium omniũ rerum.

Cogitet obſcuri veriſſima dicta libelli
Heracleti & ibi nihil inſuperabile gigni.

Hunc & *Aureolum fuiſſe Philoſophum* hinc conſtat, quod de metallicis, eorumque natura ſcripſerit ita, vt tamen obſcurior, non ab omnibus intelligere voluerit, quemadmodum & *Democritus* fecerit.

Ducenteſima ſeptuageſima quarta authoritas: eſt Appollonius Tyaneus, inde dictus quod in Tyana vrbe Cappadociæ natus ſit; Patrem habuit Appollonium virum nobilem. Vitam, peregrinationes & facta eius omnia hic velle recenſere, nimis longum foret. Ille diſſeruit de Aqua

Aqua Auri.

Phœnix. *Lapis Pentaureus.*

Auri, Phœnice, Pentaureo lapide qui magnetem imitatur & aliis eiuſmodi; miraculoſe docet de ipſo D. Maierus in ſymbolis Aureæ menſæ lib. 3. fol. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. & 127.

Ducenteſima ſeptuageſima quinta authoritas: eſt Michael Pſellus, qui fuit ex Græcis recentioribus, Philoſophis non ſolum Democritæ ſapientiæ, hoc eſt, Chymiæ deditus, ſed quoque in aliis Philoſophiæ partibus adprime verſatus, tanquam Ariſtotelicus excellentiſſimus: Scripſit enim non ſolum Rhetorica, Hiſtorica, Mathematica, ſed & Phyſica, Medica & Chymica: Vt ex collectaneis *Flamelli* & propriis eius operibus apparet: vbi cum *Xiphilino Patriarcha Conſtantinopolitano* inter alia colloquium habet, dicens, ſe illi ſibi concredita ſubterranea monſtraturum, ſi in cœleſtibus ab eo viciſſim inſtituatur. Verba eius deſuper pete ex ſymbolis aureæ menſæ D. Maieri. lib. 3. fol. 128.

Arcana concredita ſubterranea.

Ducenteſima ſeptuageſima ſexta authoritas: eſt Olympiodorus Alexandreus Platonicus & Ariſtoteles interpres, qui Chymica quoque ſcripſit.

Ducenteſima ſeptuageſima ſeptima authoritas; eſt Heliodorus, qui ad *Theodoſium Imperatorem* de Chymicis elegantiſſime ſcripſit.

Ducenteſima ſeptuageſima octaua authoritas: eſt Stephanus Philoſophus: qui ad *Heraclium Cæſarem* ſcripſit, ac librum edidit de magna & ſacra ſcientia, nempe nobiliſſima arte Chymia.

Ducenteſima ſeptuageſima nona authoritas; eſt Zoſimus Philoſophus, qui ſcripſit de ſecreta arte & compoſitione aquarum ad *χρυσοποιΐαν*.

Ducenteſima octuageſima authoritas: eſt Iſaac Philoſophus, Monachus, qui ſcripſit *ἀργύρου μέθοδον*.

Ducenteſima octuageſima prima authoritas: eſt Blemidas Philoſophus: qui ſcripſit *περὶ χρυσοποιΐας*: qui author dicitur extare in Regia Galliæ Bibliotheca, vna cum dicto Zoſimo & Iſaaco.

Ducenteſima octuageſima ſecunda authoritas: eſt Epitaphium Bononiæ in agro Patauino inuentum, extat ex marmore & hanc habet inſcriptionem.

Ælia, Laelia, Criſpis, nec vir, nec mulier, nec androgyna, nec puella, nec iuuenis, nec anus, nec meretrix, nec pudica, ſed omnia:

Sublata neque fame; nec ferro, nec veneno ſed omnibus:

Nec cœlo, nec aquis, nec terris ſed vbique iacet.

Lucius Agatho Priſcius, nec maritus, nec amator, nec neceſſarius, neque mœrens, neque gaudens, neque flens, hanc neque molem, nec pyramidem, nec ſepulchrum, ſed omnia:

Scit

Scit & neſcit, quid cui poſuerit.
Hoc eſt ſepulchrum, intus cadauer non habens:
Hoc eſt cadauer, ſepulchrum extra non habens.
Sed Cadauer idem eſt & ſepulchrum ſibi.

In hoc Epitaphium commentati ſunt Iohannes Turius Brugenſis, Richardus Vitus, Nicolaus Bernaudus & Doctor Maierus.

Ducenteſima octuageſima tertia authoritas: eſt Monumentum, quod in agro Patauino noſtro ſeculo repertum eſt, fuit Vrna fictilis cum inſcriptione huius Hexaſtichi:

Plutoni ſacrum munus ne attingite fures,
Ignotum eſt vobis hac quod in vrna latet.
Namque Elementa graui clauſit digeſta labore
Vaſe ſub hoc modico maximus Olibius.
Adſit fœcundo cuſtos ſibi copia cornu,
Ne pretium tanti depereat laticis.

Intra hanc Vrnam erat altera Vrnula cum inſcriptione horum verſuum:

Abite hinc peſſimi fures:
Vos qui voltis cum veſtris oculis emiſſitiis?
Abite hinc voſtro cum Mercurio petaſato caduceatoque:
Maximus Maxumo Plotoni hoc ſacrum facit.

Rurſus intra Vrnulam reperta eſt lucerna adhunc ardens intra duas ampullas, alteram ex Auro, altram ex argento, puriſſimo quodam liquore plenas, cuius virtute creditur per multos annos lucernã hanc arſiſſe, vt annotauerunt in ſuis antiquorum ſcriptorum collectaneis, *Petrus Apianus, Bartholomæus Amantius*, & *Cælius Rhodiginus*: meminit quoque huius rei *Hermolaus Barbarus* in corollario in *Dioſcoridem*, vbi de aquis in commune agit.

Ducenteſima octuageſima quarta authoritas: eſt Apuleius Medaurenſis Philoſophus Platonicus, qui licet patria non ſit Romanus, at *Afer* tamen Romæ vixit & Romano ſtylo delicatiſſimo ſcripſit Aureum ſuum aſinũ, ſeu Metamorphoſeon librum vere Aureolum, in quo allegorias diuerſas iucundiſſimas aſperſit, præterquam quod totus figuratus & tropicus ſit. *Aureus aſinus Allegoricus.*

Ducenteſima octuageſima quinta authoritas; eſt ficta hiſtoria de Pſyche, Draconi horribili in altiſſimo monte, delitiarum omnis generis, Auri argen- *Draco horribilis ditiſſimus.*

argentique abundatiſſimo, habitanti deſponſatam &c. D. Maierus deſcribit in ſymbolis Aureæ menſæ, lib.4.fol.177.178. Vide & ſimul conſilium quinquageſimum ſecundum noſtræ Baſilicæ Philoſophicæ lib.1. fol.180.

Ducenteſima octuageſima ſexta authoritas: eſt Maſſarai Philoſophus, qui dicit: Immunditia eſt in hoc lapide, propter quam ipſam homines vilipendunt, & tenent quod non poſſint eam ſequeſtrare.

Immunditia Lapidem vilipendit.

Ducenteſima octuageſima ſeptima authoritas: eſt Mitigo Philoſophus, qui ait: Lapis noſter quamuis ab hominibus & animalibus pedibus conteratur, tamen propter ſummam induſtriam hominis Geberi à ſapientibus adamatur.

Lapis ſapientum eſt aſſociator.

Ducenteſima octuageſima octaua authoritas: eſt Malus Philoſophus, qui ait: Hic lapis eſt ſubtus te, quantum ad obedientiam: ſupra te, quoad dominium; Erga te, quantum ad ſcientiam; Circa te quantum ad æquales.

Lapis in obediētia, in dominio, in æqualitate.

Ducenteſima octuageſima nona authoritas: eſt Dantius Philoſophus, qui ait: Præparate corpora & ſoluite ea, ac ex illa aqua imbibite ſpiritus ablutos: tunc ipſi ſpiritus ſubmerguntur in corporibus, & corpora in ſpiritibus, & ſic figentur ſpiritus fixiſſima fixione.

Solutio eſt corporis in ſpiritū verſio & contra.

Ducenteſima nonageſima authoritas: eſt Galienus, qui dicit: Præparate corpora & purgate à nigredine, in qua eſt corruptio, donec fiat album ac rubeum, tunc ſoluite ambo in aquam, ſcilicet ſpiritus & corpus, & coagulate, & ſic proiicite ſuper corpus ablutum.

In nigredine eſt corruptio.

Ducenteſima nonageſima prima authoritas; eſt Adarmath Philoſophus ſapiens: qui ait: Omnia harum rerum nomina & earum ſimilitudines, nulla alia de cauſa antiquis vocantur neque variantur, niſi vt eos intelligaris, quod *huius rei principium ſuper ſuum finem teſtificatur, & ſuus finis ſuper ſuum principium.*

Principium operis ſuper ſuum finem.

Ducenteſima nonageſima ſecunda authoritas: eſt Adamarus; qui in Gebrum commentatus dicitur à Roſarii authore: ait ſic: Quantumcunque lapis ſit mundatus per ſublimationem & eius aduſtio ſit deleta per eius olei extractionem, & eius fuga ſit deſtructa per eius fixionem, nihilominus non funditur, nec ingreditur, nec permiſcetur, ſed vitrificatur, vt habetur cap.10. Gebri circa medium.

Oleum eſt eſſentia Philoſophorum.

Ducenteſima nonageſima tertia authoritas; eſt Guilielmus Pariſienſis verus Philoſophus, abſque dubio Gallus extitit, cuius à comite Treuiſano

in

in ſua Hermetica Philoſophia non ſemel tan... mentio, tanquam artificis experientiſſimi: de quo nulla nobis relinquitur amplius dubitandi occaſio.

Ducenteſima nonageſima quarta authoritas: eſt Chriſtophorus Pariſienſis, Guilielmi frater, hic ſatis ſe Philoſophum eſſe teſtatur, edidit enim librum Chymicum valde obſcurum: in quo Lullii, eiuſque aurificii, quo Regem iuuare voluerit, per ſe ditiſſimum meminit: At repræhendit *Lullium*, quod putauerit, ſe poſſe Dei Eccleſiam, mundumq; iuuare, ſuo à Deo conceſſo bono in conuertendis & gladio coercendis Sarracenis ſeu Mahometanis Mauris qui Barbariam tum magnam partem Hiſpaniæ obtinebant: Deum enim longe aliis mediis, quę ipſi ſint in promptu, ſi velit, vti poſſe dicit ad Eccleſiæ ſuæ inimicos Turcas vel conuertendos vel reprimendos, vt opus non habeat lapide vel eius artificio: Quod licet veriſſimum ſit, tamen omnem voluntatem benefaciendi ex bona intentione, qualis *Lullii* fuit, tollere aut intercipere quis non debet: In dante illud beneficium fuit zelus erga religionem, & candor in omnibus, in accipiente non dicam ſcelus, ſed diſſimulatio & perfidia.

Ducenteſima nonageſima quinta authoritas: eſt Iohannes de Mehu ſeu Mehuni, qui de lamentationibus naturæ librum condidit, à Philoſophis, inter quas Bernhardus, ſæpiſſime citatus pro vero Philoſopho agnoſcitur: Hunc Gallum eſſe quia in Gallico Idiomate & non alio iam pridem eius ſcriptum extet, præſupponimus.

Ducenteſima nonageſima ſexta authoritas: eſt Anonymus Philoſophus Delphinas, ſecreti maximi, tractatus breuis ſed doctrina grauiſſimi author, verus Philoſophus, ſi vnquam alius, fuit. Vide ſymbola D. Maieri lib. 7. fol. 343. 344.

Ducenteſima nonageſima ſeptima authoritas: eſt Quido de Montanor verus Philoſophus, cuius meminit Ripleus, inprimis in 4. porta, vbi 4. coniunctionis genus tradit his verbis: Quartum genus coniunctionis, quod item eſt vltimum, 4. Elementa coniungit, vt maneant vna, quadruplam eam recte Philoſophi vocant; a e ſpiritualem Guid de Montanor, cuius nomen late ſpargitur; item porta 5. Hoc de principio loquitur Guido vir ſapiens, dicens, quod cum per putrefactionem morietur compoſitum corporale, tum ſecundum Morienum & plures alios, reſurgit per nouam vegetationem corpus ſimplex & ſpirituale.

Quartum genus coniunctionis. 4. Elementa coniungit.

Per putrefactionem moritur compoſitum corporale.

Con-

Conĳcere autem licet hunc Guidonem eſſe authorem ſcalæ Philoſophorum, ex quo tractatu Riplæus hæc & pleraque alia deſumpſit.

Ducenteſima nonageſima octaua authoritas: eſt Gratianus verus Philoſophus, qui citatur ſæpe ab authore conſilii coniugii Solis & Lunæ: *Roſarius quoq; Philoſoph.* eius meminit his verbis: Gratian. De omni re poteſt fieri cinis, & de illo cinere poteſt fieri ſal, & de illo ſale fit aqua, & de illa aqua fit Mercurius, & de illo Mercurio per diuerſas operationes fit Sol.

Ex omni re cinis, ex cinere ſal nitrum, ex nitro aqua permanens ex aqua permanente cum fermento Lapis Philoſophorum.

Ducenteſima nonageſima nona authoritas; eſt Iohannes Auſtri Philoſophus, teſtante Ludo, dicit: Æs noſtrum primo de quanto magis coquitur, de tanto magis ſoluitur & denigratur & fit aqua magis ſubtilis & ſpiritualis: ſecundo de quanto magis coquitur, de tanto magis inſpiſſatur & deſiccatur & fit maioris albedinis. Tertio de quanto magis coquitur, de tanto magis coloratur & rubificatur & fit Tinctura intenſioris rubedinis. Idem, eodem citante; Omne corpus aut eſt Elementum aut elementis compoſitum: ſed omnis compoſitio & generatio conſiſtit ex 4. Elementis ſimplicibus.

Tinctura intenſioris eſt rubedinis.

Omnis compoſitio conſiſtit ex 4. Elementis.

Treceenteſima authoritas: eſt Stephanus Philoſophus: Roſar. Philoſoph. citante inquit, Aperi oculos tuos & cor tuum, audi & intellige, oſtendam & dicam tibi verba intelligibilia, quæ ſcire poteris, ſi fueris de intelligentibus: ſcias, quod ex homine non exit niſi homo, ſic ex quolibet animali ſibi naſcitur ſimile: Videmus tamen aliquas res natas à radicibus ſuis diſſimiles; quia videmus res habentes alas generatas ex non habentibus alias: Videmus etiam & ſcimus res aliquas, quas homines neſciunt, de quibus egreditur Natura, quam ſcimus, quod ſufficit nobis & ignoratur, quia ſunt res profundæ: Et ſi quæris de eis forſitan ſubtus terram ſunt: Et ſcias quod de iſta natura minerali fit ars, non de alio.

Intelligentes erunt Philoſophi non negligentes.

Ex natura minerali fit ars.

Trecenteſimaprima authoritas: ſunt verſus Augurelli lib. 1. Chryſopœæ, de Lullio:

At non ille quidem ſenſit, quæ dicere primâ
Eſt facie viſus (ideſt Lullius) neque tum ſtillantia vina
Miſcebat, cum iam præſtanti lentus in vrbe
Inſubrum ternos reſidens fœliciter annos
Fecit inexhauſtum pondus prædiuitis Auri,
Ac ſociis, quos ipſe ſibi coniunxerat, æquus
Diuiſit tenuem diuini pulueris offam,

Cuius

Cuius in immenſum quota pars traduceret aurum
Iampridem quæcunque forent infecta metalla.

Trecenteſima ſecunda authoritas; eſt *Genethliacum filioli Philoſophici accantatum:*

Filii Philoſophorum natiuitatis gratulatio.

Puſio parue, tuæ matris fœliciter aluum
Linque, velis ortu noſque beare tuo.
Naſcere & ætherias capta ſubito editus auras,
Vt ſis Philoſopho curaque ſpeſque choro.
Illi filiolum ſibi te (ceu moris) adoptant,
In te ius etenim pro vice patris habent.
Sed tibi namque parens eſt naturalis, at abſque
Conſilio artificis vix bene natus eras.
Ille tuæ poſuit matri patrique diætam,
Naſcendæ ſoboli quæ foret apta tibi.
Mulciber & præſens tepido tunc adfuit igne,
Cui matris gremium cura fouere fuit.
Noſter es hinc meritis in te pro talibus, ante
Quam poteras, vitæ munere, luce frui.
Fertilis aureolos creſcente ætate propages
Fœtus, atque tibi ſint rata vota Midæ.
Vt, quæcunque tuo dignaberis, Auree, tactu
Aurea mox fieri impura metalla queant.
Parue puer, magnam vegetando acquire figuram,
Viribus & ſumptis nobile robur habe:
Vt Baſiliſci inſtar, quæ ſunt aduerſa, necando
Sic virtute potens aſſimilare tibi.

Midæ vota Tincturæ conueniunt.

Trecenteſima tertia authoritas; eſt *Dyas Chymica Tripartita* H. C. D. Francofurti apud Dn. Lucam Iennis habetur.

Trecenteſima quarta authoritas; eſt *Hortulus Hermetico-Spagyricus*, cum centum & ſexaginta æneis figuris; apud eundem Dn. Lucam Iennis.

Trecenteſima quinta authoritas; eſt *Tripus Aureus* D. Maieri; apud eundem Dn. Lucam Iennis Francofurti ad Mœnum.

Trecenteſima ſexta authoritas; eſt *Muſæum Hermeticum*: Francofurti apud Dn. Lucam Iennis.

Trecenteſima ſeptima authoritas; eſt *Viridarium Chymicum*, apud eundem Dn. Lucam Iennis.

Trecenteſima octaua authoritas; eſt *Nucleus Sophicus*, Liberii Benedicti, apud eundem Dn. Lucam Iennis.

Trecenteſima nona authoritas; eſt *Tractatus Poſthumus, ſiue Vlyſſes*, Doctoris Maieri, apud Dn. Lucam Iennis. Item, *Septima Philoſophica*, D. Maieri. Item, *Luſus Serius*, D. Maieri. Item, *Tractatus de Circulo Phyſico Quadrato*, D. Maieri.

Trecenteſima decima authoritas; eſt *Philoſophia noſtra reformata*, apud eundem Dn. Lucam Iennis.

Trecenteſima vndecima authoritas; eſt *Sylloges memorabilium Medicinæ & mirabilium Naturæ Arcanorum*, Centur. 8. Iohan. Rudolphi Camerarii.

Trecenteſima duodecima authoritas; eſt *Correctio Fatuorum*: Item, *Semita ſemitæ Philoſophica*.

Trecenteſima decimatertia authoritas: eſt *Auicennæ tractatulus de Alchymia*: Item, *Rachaidibi de materia Lapidis*.

Trecenteſima decimaquarta authoritas; eſt *Merlini Allegoria de Arcano Lapidis*.

Trecenteſima decimaquinta authoritas; eſt *Expoſitio Epiſtolæ Alexandri Regis*.

Trecenteſima decimaſexta authoritas; eſt *Auicennæ de Conglutinatione Lapidis*.

Trecenteſima decimaſeptima authoritas; eſt *Ariſtoteles de Lapide Philoſophorum*.

Trecenteſima decimaoctaua authoritas; eſt *Liber Trium Verborum*.

Trecenteſima decimanona authoritas; eſt *Liber Secretorum Calidis filii Iazichi*: Item, *Mariæ Prophetiſſæ Practica*.

Trecenteſima vigeſima authoritas; eſt *Roſinus ad Euthiciam, Liber ad Sarratantam Epiſcopum*: Item *Liber eiuſdem definitionum*.

Trecenteſima vigeſima prima authoritas; eſt *Allegoria ſuper Turbam*: Item *Exercitationes in Turbam*.

Trecenteſima vigeſima ſecunda authoritas; ſunt *Ænigmata ex viſione Arilei*.

Trecenteſima vigeſima tertia authoritas; eſt *Turba Philoſophorum*: Item *& alterum Exemplar Turbæ Philoſophorum*.

Trecenteſima vigeſima quarta authoritas; ſunt *Tredecim Propoſitiones, & maximæ artis Chymicæ, ante Turbam præmiſſæ*.

Trecen-

Trecenteſima vigeſima quinta authoritas; eſt *Incertus ille Author de Arte Chymia, cuius tractatus in fine Artis auriferæ Volumine ſecundo.*

Trecenteſima vigeſima ſexta authoritas; eſt *Bernhardi Treuirenſis reſponſio ad Thomam de Bononia de mineralibus, & Elixiris compoſitione, Roberti Vallenſis Tabulis illuſtrata.*

Trecenteſima vigeſima ſeptima authoritas; eſt *Liber de Arte* Chymica *incerti Authoris*, nunquam hactenus in lucem editus, Vide volumen ſecundum Artis Auriferæ;

Trecenteſima vigeſima octaua authoritas; eſt *Roſarium cum figuris*: Item *Roſarium Arnaldi*: Item *Arnaldi Nouum Lumen*: *Flos florum ad Regem Aragonum*: Item *Arnaldi Epiſtola ſuper Alchymia ad Regem Neapolitanum.*

Trecenteſima vigeſima nona authoritas; eſt *Rogerius Bachon Anglus, De mirabili poteſtate artis & naturæ.*

Trecenteſima trigeſima authoritas; *eſt Lullij vltimum Teſtamentum*: Eiuſdem *Elucidatio Teſtamenti* totius ad Regem Odoardum. Item eius *Poteſtas Diuitiarum*, cum optima Expoſitione *Teſtamenti Hermetis*. Item *Compendium eius magicæ, quoad compoſitionem Lapidis*. Idem *Lullius de Lapide & oleo Philoſophorum*. Eiuſdem *Modus accipiendi Aurum potabile*. Eiuſdem *Compendium Alchymiæ & naturalis Philoſophiæ*. Item eius *Lapidarium.*

Trecenteſima trigeſima prima authoritas; eſt *Alberti Magni Secretorum tractatus.*

Trecenteſima trigeſima ſecunda authoritas; eſt *quædam abbreuiatio de Secretis ſecretorum Ioannis Pauperum.*

Trecenteſima trigeſima tertia authoritas; ſunt *Arnoldi Quæſtiones de arte transmutationis* Teſtamentum.

IOANNIS-DANIELIS MYLII
PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,
ANATOMIÆ AVRI
Siue
TYROCINII MEDICO-CHYMICI,
PARS IV.

De vſu Auri potabilis Medicinali tam communi quam Philoſophica.

D. *Antonius in Anglia, refert talia de ſuo Auro potabili:* Noſtra Medicina eſt in triplici forma vel differentia, ne quis erret in nominibus vel adminiſtratione eius.

Prima Forma; quando auri ſolutio facta eſt ſuo proprio menſtruo, tum menſtruo detracto vſque ad conſiſtentiam gummi liquidi coloratiſſimi (vt Lullii vtar verbis) & vnctuoſiſſimi, affunditur ſpiritus vini, qui hinc tingitur colore ruberrimo, & ſeparatis fæcibus albis manentibus in fundo, conſeruatur per ſe in vitro, vocaturque Tinctura Solis Medicinalis. In qua forma poteſt tranſmitti & geſtari etiam ad remotiora loca leuiore onere, & abſque ſui corruptione diutiſſimè eſt perdurans: Atque hanc conſtituimus primam formam.

Secunda forma; Accipitur iam huius Tincturæ vncia vna, diluitur cum

cum vnciis ſedecim vini potentis, aut Hiſpanici, aut alterius albi: Tūc nominatur illud Aurum potabile, cuius toties fecimus mentionem. Et cochlear vnum aut duo pro vice, vel etiam vnciam vnam in prædictis morbis adhibuimus, aut adhiberi debere ſtatuimus: Sit hæc ſecunda forma.

Tertia forma eſt; Cum ſpiritus ille vini ità tinctus rubertimo colore, lento Aqua balnei abſtrahitur, dein vitrum transfertur ad cineres, & ediſtillatur phlegma ad ſiccitatē materiæ: Tum denuo recens ſpiritus vini ſuperfunditur; materia ſoluitur: Humiditas vt ſupra ediſtillatur, donec materia ſicca ſit vt perſetur: rurſus fæces in vitro remanebunt; Iſtudque opificium toties repetitur, ſegregatis ſemper ſubſidētiis ac fæcibus, donec nullæ amplius fæces in ſolutione remaneant. Tum demum materia ad ſummam puritatem reducitur, & eſſentia Auri nuncupatur. De qua duo aut tria grana, aut amplius pro morbi ratione, cum aquis aut liquoribus accommodatis adminiſtrare ſum ſolitus.

Qui itaque deſiderauerint de hac Aurea Medicina habere aut vſurpare, poterunt eam vel vt Aurum potabile, vel vt Tincturam auri medicinalem, vel vt eiuſdem eſſentiam à nobis accipere, & ſuis vſibus diuerſis accommodare. Aurum potabile cum vino mixtum in omnibus morbis abſque vlteriori permixtione aut additione, ſatis eſt conueniens in noſtris regionibus, vbi (cum temperatior ſit aër etiam æſtiuus) in vino datum eſt affectibus calidiſſimis, in quibus plerumque exoptatum refrigerium poſt id magis quam poſt illa Iulapia, aut cremores, liquores, aut aquas ex violis, hordeo, amygdalis & ſimilibus ſecutum eſt: Vt patet ex noſtris & aliorum experimentis. Nihilominus vbi aër intentior & conſuetudo loci, aut Medici præſentis diſcretio ſuaſerit, tentari poterit hæc mixtura, cum aquis appropriatis, aut in eis omnino miniſtrari. Vbi vero æſtus vehemens, vel aliàs morbi aut perſonæ neceſſitas requirit, vſus erit crebrior & aptior Tincturæ ac Eſſentiæ: quia vtraque cum aliis pro libitu permiſceri poterunt; nempe cum frigidis & appropriatis: Tinctura cum liquidis pro arbitrio ſumptis.

Duplex itaque vſus; primo in ſanis, ſecundo in ægris, vt duplex Medicinæ practicæ finis, aut ſanitatem præſentem conſeruare, aut amiſſam reſtaurare.

De vſu Auri potabilis in ſanis.

Multi Medici in eo conueniunt, quod *Aurum potabile* ad ſanitatem cuiuſque conſeruandam in quacunque temperie corporis humani, ſit vtiliſſimum: Quod imminentes morbos prohibeat: cor, ſpiritus vitales, & vires reſtauret, ſanguis boni generationem adiuuet: atque hinc virile ſemen augeat, & ad generandi actiones in vtroq; ſexu mirifice faciat, ſterilitatem remoueat, abortũ in fœminis præcaueat, partum acceleret, canos retardet, ſenium immaturum immutet, iuuentutem vegetiorem inducat & conſeruet. Hæc adeo ſunt nota, partim ante dictorum rationibus, partim propriis & ſecretis experientiis, vt nulla hic probatione indigeant. Ad hæc ab Epilepſia, Apoplexia, Lepra, Hydrope, Cancro, Arthritide, Febribus omnis generis, tam iuuenes quam ſenes ex parte præſeruat. Et in ſumma omnibus affectibus ſeu morbis à materiali cauſa orituris, quocunque nomine appellentur reſiſtit, & materiam antecedẽtem, & ex qua generari poſſent, ſubtrahit per vias naturæ conuenientes. Hi, qui ad ſanitatem conſeruandam eo vti volunt, ſaltem ſimpliciori modo, id aſſument: Nempe ſi id fieri poſſit aut libeat in lecto: ſin minus extra, pro vice cochlear vnum ad duo ieiuno corpore, quo ſæpius eo melius. Si enim quiſquam id ſibi vtile fuiſſe ex bina vel terna aſſumptione ſentiat, eius Doſin vel augere vel minuere poterit. Nihil enim periculi eſt in aucta Doſi, modo omnem mediocritatem non excedat: Vt eſt in croco, Theriaca & aliis cordialibus aut purgantibus. Si quis enim vna hora aut altera ante prandium aut cœnam, aut etiam veſperi dormiturus (conciliat enim ſomnum, & digeſtionem abſoluit) eadem quãtitate aſſumat, pro neceſſitatis aut inſtituti ratione: In eo non peccabit. In morbis, qui ad motum Lunæ reguntur, præcauendis, vt Epilepſia, menſium Inordinatione ſuis temporibus: contra illam tribus aut pluribus diebus ante Nouilunium & Plenilunium, cõtra hos, quibus diebus inſtare ſolent. Quod ſi vero quis vt euidentius operetur, non erit contentus hac ſimplici aſſumptionis forma, ſed cum quibuſdam ex proprietate morbum præcauendum reſpicientibus vti malit, vt ante dictum ex Medici præſentis conſilio, eiuſmodi quod libet, adiungat.

De vſu Auri potabilis in ægris.

In ægris Doſis eſt eadem, aut paulò maior, vel etiã minor, pro perſonarum

ſonatum & morborum reſpectu: Communiter datur cochlear vnum de Auro potabili: guttæ aliquot de Tinctura permiſcenda liquori: gran. duo aut tria de Eſſentia. Vbi doſis maior neceſſaria ſit, duplicãda eſt, aut triplicanda ſimplex, ſeu duo cochlearia vel tria, vſque ad vnciam vnam de Auro potabili dantur: De Eſſentia, ad grana quatuor ad ſex: De Tinctura eodem reſpectu. In extremè debilitatis aut nauſeabundis, primo dimidia Doſis, vel tertia pars eius ſufficit, quæ deinde augenda pro viribus, quemadmodum hæc omnia ex ante relatis exemplis ſatis clarè apparent: conuenit etiam infantulis eſſentia Auri: accipiatur eius granum vnum, ſoluatur in lacte muliebri ſi placet: Huius mixturæ pauxillum, & poſtea plus, ſecurè datur ſecundo aut tertio poſt partũ die: atque æque ſecure potabile Aurum in medioeri quantitate cum liquore mixtum.

Singulis horis, binis aut trinis, interiectis, iuxta morbi exigentiam ſecure repetitur Medicina pro libitu toties, donec effectus ſperatus conſequatur, morbus decreſcat, viresque augeantur. *Quoties.*

Datur omni tempore, mane plerunque ieiuno ſtomacho, aut duabus horis ſub prandium aut cœnam: Etiam in nimis repleto ventriculo, poſt epulas contra indigeſtionem: Digeſtionem enim abſoluit & morbos præcauet, qui ab indigeſtione proueniunt. Ad conciliandum ſomnum noctu datur, aut alias vrgente neceſſitate, quacunque hora. *Quando.*

Effectus huius Medicamenti ſunt: Cordis corroboratio, ſpirituum vitalium atq; ipſarum virium infirmarum inſtauratio, idque ſemper quantũ homini poſſibile: ꝙ tam aſtantibus quam ægro innoteſcit, & ex ſomno leuiori inſequente vtplurimum: velut etiam ex doloris mitigatione, vel ſymptomatum vehementiũ ſedatione percipitur. Sæpe ſudor ſuperuenit: Nonnunq̃ vomitio: Aut vrinæ copioſa emiſſio: aliquãdo licet rarius, alui ſubductio: eaq; ꝓ morbi, partiũ, & ægri differẽtia ex naturę motu, q motus hoc medicamẽto adiuuatur, cõtingũt. *Effectus.*

Atq; hæc de ſimplici eius adminiſtratione ſufficiunt; verum etiamſi hæc Medicina ſua virtute ad quoſcunq; morbos curãdo ex Dei gratia multũ præſtet auxilii, veluti ex adductis exẽplis, vbi rariſſime quid aliud præter hoc adiectum eſt ſatis conſtat: Tamẽ cũ ſit diuerſitas ingeniorum, naturarũ, morborum, temporum, locorũ & gentiũ, & ſuus cuiq; mos laudabilior videatur, ne accuſemur ab aliis, tanq̃ omnium aliorũ pharmacorum vſum negligamus aut contemnamus: nos prout

antehac

antehac ſæpe proteſtati ſumus, committimus hanc Medicinam quibuslibet rationalibus (non nudis) dogmaticæ ſectæ artificibus & Medicis, vt pro ſuo arbitrio & iudicio, quæ videbuntur ex vtilitate ægri futura remedia, huic adiungant & vſurpent, quemadmodum in aliis magnis medicinis factitatum fuit. Illis enim nihil præſcribimus, nec quicquam contra rationem aut methodi ordinem imponimus: Dum tamen noſtræ medicinæ operationem, non interrumpi aut impediri patiantur ab aliis. Hi nouerunt, vbi præſentes ſint, qualia, qua quantitate, ordine & loco, cui morbo, & ægro cuique conueniāt, aut non, quid faciendum, quid omittendum fuerit. At vbi eiuſmodi non ſint ad manum, veluti in prædiis aut iure, aliisve locis, nos breuem quandam admonitionem hinc addemus.

Notum eſt Medicis, qui Chymicos libros vel leuiter attigerint, iiſque non omnem fidem (veluti quidam increduli præpoſterè faciunt) abrogarint, quid de effectu, efficacia & vſu Medicinæ illius vniuerſalis multis in locis incātatum ſit; ita vt à nobis eius rei teſtimonia produci non ſit opus. Ea medicina, vt antehac confeſſi ſumus, ſupremum ſuum finem conſecuta ſit. In mineralibus enim non ſolum humanis corporibus, ſuos laudabiles effectus exerit: vt patet ex illis Raymundi verbis: *Quinta eſſentia Auri remanebit in fundo vaſis puriſſimi & ſeparata, ſpiſſa admodum mellis ſiue gummi coloratiſſimi & vnctuoſiſſimi, valens mirabiliter ad omnem humanam ſcilicet & Alchymiſticam Medicinam.* Hæc autem noſtra non tam ſublimem in gradum eſt exaltata, ſed ſaltem humanorum corporum curationi eſt deſtinata. Veruntamen cum vtraque, quicquid laudabilium virtutum habeat, ratione aureæ formæ æquatæ & temperatiſſimæ poſſideat, (quum ab aureo fonte & fundamento vtraque deducta ſit) hinc non immerito eundem vſum huic noſtro Auro potabili, quem Lullius ſuo Lapidi aut Medicinæ, aſſcribendum putamus. Si enim cauſa agens & effectus conueniunt, & non ſunt genere diſpares, quis de vſu diſputabit? Quicquid igitur Lullius in libro Mercuriorum, cap. 26. de modo adminiſtrationis ſuæ Medicinæ ſeu Aquæ aureæ, ſeu Lapidis dixit, huc adducendum non abs re cenſemus, cum differentiam quandam ſpecialem vſurpādi hanc Medicinam præſcribat quæ hoc loco neceſſaria eſt. Multa ſua verba in pauca contraham: Sanis igitur ad conſeruandam valetudinem hoc regimen inſtituit: *Miſce cum quātitate vini albi, & da Phlegmatico in Hyeme:*

ſi eſt

ſi eſt cholericus, da cum aqua ſimplici: & Melancholico, da cum brodio: & ſi eſt ſanguineus, in vino albo ſimplici. Et erunt ſecuri ab omni ægritudine, & rectificati contra qualitatem temporis. Et ſi vis dare infirmis, ſit mixtura efficacior. Nec cures cognoſcere infirmitates (inquit ille) *quia ſapiens Natura per ſuum inſtinctum, dedit virtutes lapidi diſſoluto ad rectificandum ſeipſam. Fili, iſta Medicina habet poteſtatem contra infirmitates calidas & frigidas, naturales & accidentales.* Hæc & alia Lullius de vſu huius Medicinæ prodit: quæ nos huic negotio apprime conuenire, ab experientia ipſa didicimus. Tamen ad ſymptomata magis vrgentia quæque reſpici interdum debere nos agnoſcimus, quæ nonnunquam patientem in præſentiſſimum vitæ diſcrimen præcipitant. Qualia ſunt virium imbecillitas, vigiliæ, æſtus, rigor, fluxus alui, fluxus vteri, appetentiæ deiectio, delirium, ſitis, & his ſimilia. Hæc omnia & alia huiuſcemodi ex Dei nutu hac vnica Medicina mitigata fuerunt, etiam primis vicibus repetitis. Nihilominus multa adduci poſſunt appropriata & conuenientia cuilibet morbo. Quod ſi igitur æger tanta materiæ copia grauetur, vt etiã per aluum eductio eius adiuuanda ſit, Eccoprotica & leuiter aluum ſubducentia, pro cuiuſque delectu approbamus. Interdum morbus per vrinam aut ſudorem euacuari deſiderat: Quod vtrumque licet ab Auro potabili effectum detur, tamen in caſu hæc excretio iuuari poſſet: ſi ſit alui profluuium, aut dyſenteria in inteſtinis inferioribus, ad quæ Medicina per os ſumpta non ita penetrare poſſet, & antequam deſcendat rapiatur è venis, clyſter conueniet abſtergens cum abſtrictione: Somnus cum ſit reparandis viribus maxime requiſitus, & interdum à dolore, fumis calidis & ſiccis cerebrum petẽtibus, catarrho & aliis cauſis impediatur, ad hunc inprimis reſpiciendum. Quilibet virtute huius medicamenti occulta ſæpiſſime concilietur, tamen ſi opus ſit adiuuetur. Sanguinis miſſio opportuna non negligenda: cætera diſcretioni vſurpantis committimus. Idem ille Antonius Anglus tales effectus de ſuo Auro potabili enarrat.

1. Hoc Aurum potabile abortum in mulieribus prohibet, ſanumque fœtum edere facit, viuum conſeruat, mortuum vero expellit.

2. Alui fluxum continuum ſedat, ab vno cochleari ad quatuor vel quinque, etiam ſi neceſſitas requirit ad tredecim ſingulis diebus vel alternis.

3. Appe-

3. Appetitum amiſſum reducit, corpus obſtructu, fluxum dyſentericum cum febri ardente cohibet, ſomnumq; inducit, ardores corporis item coercet.

4. Aſthma cum tuſſi & diuturnum affectum pulmonum grauiſſimum, cum ſputatione purulenta in tabem & corporis conſumptionem deuentam aſſiduo vſu perfecte ſanat.

5. Calculi eſt præcautio, dolorique capitis ſuccurrit acerrimo, amiſſam quærelam, paralyſin pedum ac manuum redintegrat.

6. Colicum dolorem, cordis palpitationem, dyſenteriam malitioſam, ſuffocationem & epilepſiam matricis; Item melancholiam hypochondriacam reparat, non ſolum apud ſeniores, ſed etiam apud infantulos habet locum.

7. Delirium cum maligna febre & congelatione curat, vermes oblongos, teretes ac viuos expellit, Doſis ℥j.

8. Cordis tremorem & cordis dolorem, priſtinæ ſanitati reſtituit in ſpatio duorum dierum.

9. Conuulſiones cum paralytico ſtupore, item ſenſuum diminutionem reſtituit, melancholicamque materiam eiicere facit.

10. Cauſon, item cruciatus intolerabiles mitigat.

11. Fluxus ſanguinis, fluxus dyſentericos, paroxyſmum epilepticum & delirium reſtaurat, maciem corporis reficit; datur etiam infantibus non ſupra quatuor menſes.

12. Debilia corpora confortat, caſus deſperatos tam in ſenibus quam in iunioribus tollit, vitam ac vires recipere facit.

13. Diarrhæam cum vehementiori vomitione reſtituit, dyſenteriam, paroxyſmos, podagricos, vermes infantum, morbillos ac variolas, nimium menſtruorum fluxum & matricis affectus conuincit.

14. Difficultatem deſpirationis ex inueterata obſtructione viſcerum, nutritionis & thoracis reſtaurat.

15. Datur in Epilepſia.

16. Epileptico item paroxyſmo.

17. Curat Exanthemata.

18. Febrim malignam.

19. Febrim Cauſon.

20. Febrim ardentem.

21. Febrim Quartanam.

22. Febrim

22. Febrim continuam.
23. Febrim continuam ardentem.
24. Febrim acutam ardentem; febrim quotidianam.
25. Febrim tertianam, febrim Epidemicam.
26. Feb im poſt infelicem partum.
27. Febrim Epidemicam cum conuulſionibus.
28. Gonorrhœam, item gonorrh. cum macie corporis.
29. Hepatis ac lienis obſtructines cum humoribus malignis.
30. Hydropem.
31. Inteſtinorum excoriationem.
32. Loquelam amiſſam.
33. Maniam.
34. Maraſmum ex morbo. Matricis affectus.
35. Matricis ſuffocationem.
36. Menſtrua immodica, membrorum tumorem.
37. Morbos maligni moris. Morbos chronicos.
38. In morbo datur caduco etiam moribundis.
39. In morbis recidiuis.
40. Nauſeabundis.
41. Curat Oedema; tollit obſtructiones viſcerum.
42. Obſtructiones viſcerum cum hydrope reſoluit.
43. Paralyſin, & Paralyſin linguæ reſtituit.
44. Partus difficultatem tollit.
45. Curat peſtem.
46. Peſtem reſpicit in prægnantibus.
47. Corrigit prægnantium ſymptomata.
48. Podagram, & ſymptomata puerperarum abigit.
49. Adhibetur ad renum debilitatem.
50. Sanguinis profluuium.
51. Sanguinis cum vrina ſtillicidium.
52. Scorbutum.
53. Spaſmata.
54. Stranguriam.
55. Stuporem.
56. Tabem cum tuſſi. 57. Tormina.
58. Tumores, tuſſim vehementem. 59. Variolas.

60. Ventriculum ab inedia contractum.
61. Ad omnis generis vermes ad vnciam vnam.
62. Veternum.
63. Vigilias.
64. Virium debilitationem.
65. Vomitus.
66. Vomitus cum animi deliquio.
67. Vrinæ ſuppreſſionem.
68. Vrinæ ſtillicidium, &c. *Hactenus D. Antonius Anglus.*

Hic notandum eſt præterea de *vſu Auri*, nempe quando varii varie præparant aurum, variatio etiam exiſtit in *vſu ac doſi*, ſic ex quolibet proceſſu vulgari ſingularis conſtat vſus atque effectus, vt Alkoholis ſolis Baſilicæ Chymicæ lib.1.cap.2.fol.8. Doſis eius eſt granorum triũ ad quatuor, *pro mouendo ſudore*, cum ſuis appropriatis & vehiculis ordinatum. In eadem pagina ad finem datur *Solis ceraunocryſi* granum vnum ad duo, vt *Diaphoreſin* præſtet. Puluis alius eſt *Diaphoreticus*, cuius etiam Doſis eſt granum vnum ad tria, In eadem Baſilica Chymica lib.1.cap.2.fol.10.ad finem paginæ. Præcipitati *Doſis* eſt eadem Baſilica Chym.fol.11. Alia Doſis præcipitati fol. 12. *Bezoarticum ſolare* in Doſi vide fol.13.& 14.

Pulueris Solis purgantis vſus eſt in *Podagra, Lepra, Hychoſtiſi*, cum *Doſi* in granis v. & ſcrupulo ſemis Theriacæ, vide eadem Baſil.fol.15. *Doſis* præcipitati Solis cum Mercurio, eiuſque vſus deſcribitur eadem Baſilica fol.15.

Doſes & vſus de Aurificis præcipitatis & pulueriſationibus vide in dicta Baſilica Chymica lib.1.fol.16.17.18.22.23.24.25.27. Tincturã, Eſſentiarum ex auro vſus ac doſes, vide eadem Baſilica lib. 1. fol. 47. 52.54.55.61.62.65.66.67.&c.

Auri ſoluti vſus ac doſis videre eſt eadem Baſil.Chym.fol.69.72.73. 74.75.78.79.81.82.83.84.85.89.90.92.93.&c.

Olei ex auro vſus ac doſis eadem Baſilica Chym.fol.95.105.106.107. 109.111.112.113.114.115.

Panacæarum vſus ac doſis videtur in eadem Baſil. Chym. fol. 117. 119. 121. 127.129.131. 132. 133. 136. 138. 141. 142. 146. 149. 151. 153. 160.*&c.*

De Laudanis, eorum vſu ac doſi vide etiam Baſilicam fol.161.163. 165.169.170.175.&c.

Modus

Modus accipiendi Aurum potabile ſecundum Raymundum Lullium Philoſophicum.

Dico igitur primo, quod *Aurum potabile prodeſt Allopeciæ*, ſi ſumatur cum aqua Fumariæ, aut cum myrobalanis chebulis condietur.

Prodeſt *Caſui capillorum*, ſi ſumatur cum aqua meliſſæ.

Remouet canitiem, & facit oriri capillos nigros, ſi ſumptum fuerit cum aqua Betonicæ, aut confectione Theodor. Anardi.

Puſtulas capitis, furfuris, capillorum tineam, pediculos & cæteras infectiones capitis tollit, ſi ſumatur cum aqua maioranæ.

Dolorem capitis vniuerſalem, & dolorem capitis propter aſcenſiones vaporum: Et omnem dolorem capitis, vt *Hemicraneam, Vertiginem*, & σκοτώματα ſanat, ſi ſumptum fuerit cum aqua bugloſſæ & meliſſæ.

Litargiam, quæ eſt *ex Apoſthemate in poſteriore parte capitis ſeu cerebri ſubtus craneum*, cum aqua rutæ & lilii potatum: corpore prius mundificato, & materia diſtracta, & vniuerſalibus aliis præcedentibus curat: perfecta præſtat curatione, ſic *corruptionem memoriæ*, & *ſomnum innaturalẽ*, & *ſtuporem qui eſt ex diminutione ſenſus ac motus impediens conuerſionem ſpiritus ad neruos* cum aqua fœniculi, appii & acori ana & confectionis Anacardinæ ℥ ij. *Auri potabilis granum vnum, curat perfecte has omnes ægritudines: Vigilias* vero ſuperfluas, cum aqua facta ex ſeminibus papaueris albi & lactucæ perfecte curat.

Maniam vero & *Melancholiam*, quæ ſunt *corruptiones animi* cum aqua Borraginis, & *omnes has deſipientias*, in eodem inſtanti curat, & ſimiliter *Amorem qui dicitur* Ἐρωτικὸς, *Phreneſim vero quæ eſt Apoſtema calidũ in panniculis cerebri generatum*, curat perfecte, ſi particularibus conuenientibus præcedente phlebotomia *Aurum potabile* adminiſtratũ fuerit, cum aqua florum Nenupharis, vel florum Myrtillorum.

Miro modo in priſtinam reducit ſanitatem *Incubum*, quod eſt *phantaſma in ſomniis comprimens corpus, & aggrauans, & morbum, & loquelam prohibens*, facta purgatione *Aurum potabile* ſumptum cum Electuario Diambræ & Dianthos commixto cũ aqua maioranæ celeriter ſanat.

Epilepſiam etiam curat, datum cum decoctione Pœoniæ Romanæ.

Apoplexiam curat præcedentibus particularibus & vniuerſalibus purgationibus, ſi aperto ore violenter immittatur: *Aurum potabile* cum aqua rutæ eſt optimum ex his remedium, ita & taliter, quod ſi nõ fuerit mortuus, ſubito excitabitur.

In *Paralyſi* vero datur cum decocto primulæ veris facto, cum vino mirum habet effectum.

In *ſpaſmo* de repletione cum aqua ſaluiæ cum aqua Baſiliconis.

In *Tortura oris* cum decoctione Trifolii.

In *Ophthalmia & maculis*, & *coniunctura*, & *panniculo*, & *in debilitate viſus*, iis omnibus paſſionibus cum aqua fœniculi & ſileris montani datur.

In *ſurditate aurium*: In *tinnitu & ſibilo*, & *in dolore aurium*, cum aqua herbæ ſigilli Salomonis, & cum aqua hyſſopi appropriatur.

In *fœtore aurium*, cum aqua Balſamitæ, apii & herbæ ſigilli ſanctę Mariæ applicatur.

In *Reumate* cum aqua Hyreos, in *nimio fluxu ſanguinis narium* cum aqua facta ex capulis roſarum.

In Paralyſi & paßionibus linguæ, cum aqua ſaluiæ & hyſſopi.

In ſputo ſanguinis cum aqua morſus diaboli, aut cum aqua ſcabioſæ, vel aqua plantaginis.

In raucedine vocis cum ſucco caulium rubeorum.

In Tußi cum aqua capillorum Veneris & Hyſſopi.

In Phthiſi cum aqua mellis & lacte.

In Empyemate cum aqua hyſſopi vel aqua enulæ campanæ.

In Pleuritide vera & ſpuria, & in peripneumonia cum aqua capilli Veneris, aut aqua cancrorum fluuiatilium aut limatiarum aut cum aqua cucuſtæ.

In tremore cordis datur cum aqua baſiliconis, aut maioranæ, aut aqua corticum citri, aut aqua naphtæ, aut aqua myrtillorum, aut bugloſſæ, aut meliſſæ, aut cũ bono vino aromatico, aut ſimpliciter cum alio mixto.

In Syncope cum aqua roſarum & vino malorum granatorum, aut cum ſucco corporis aſſati modo debito.

In debilitate appetitus datur cum aqua menthæ, aut cum aqua corticis citri. *In dolore vero & debilitate ſtomachi frigidi* cum decocto menthæ: In calida cum aqua roſarum, vel myrtillorum. In ſiti nimia cum aqua portulacæ.

In *eructatione ſingultus & faſtidio* cum aqua betonicæ & balſamitæ.

In *abominatione, nauſea & ſubuerſione ſtomachi* facta purgatione; & materia

materia fuerit calida, cum aqua roſarum datur & puluere Diarrhod. Abbatis. Et ſi materia fuerit frigida, detur cum decoctione cinnamomi, ligni aloës & maſticis.

In *vomitu* cum ſucco cytoniorum: & in *vomitu ſanguineo* cum aqua plantaginis & burſæ paſtoris cum modico Diarrhod. Abbatis.

In *inflatione ſtomachi* facta purgatione, detur cum aqua pulegii, & puluere diagalangæ.

In *tortura inteſtinorum*, ſi fuerit ex veneno, detur cum modica Theriaca & aqua ſcabioſæ: ſi non, ſumatur cum aqua ruthæ, in cauſa frigida: In cauſa vero calida cum ſyrupo Nenupharino.

In *Lienteria* bibatur cum lacte vaccino à quo butyrum fuerit extractum, & poſt bullitum.

In *Dyſenteria* & fluxibus ventris, cum aqua plantaginis, aut cum aqua ferrata decocta ſumat.

In *Colica* cum aqua vitæ; aut cum aqua ruthæ, vermibus, ſerpentibus & ſcarabeis cum aqua zedoariæ, aut cum aqua abſynthii, aut aqua portulacæ, aut cum aqua facta ex cornu Cerui.

In *Hæmorrhoidibus & paſſionibus*, cum aqua radicis tapſi barbati, & cum aqua milii Solis & aqua roſmarini.

In *Mala complexione, Opilatione, Apoſthemate, Hydrope* cum aqua Endiuiæ, Lactucæ, Scariolæ, Hepaticæ & roſtri porcini in *cauſa calida*: In *frigida* cum decoctione Spicænardi, aut cum aqua Abſinthii & Apii, Fol. flor. & granorum Aquæ ſambuci.

In *Ictericia* cum ſucco Lunariæ, aut cum aqua capri folii; aut cum ſero caprino. In *paſſionibus ſplenis* cum vino decoctionis ceparum, aut cum aqua fraxini & tamariſci.

In *paſſionibus renum, in dolore & oppilatione & lapide* cum decoctione citæ marinæ, aliàs torturæ marinæ, aut caballinæ marinæ, tribuli marini; aut cum aquis raphani, milii Solis, Alkekengi, graminis, pimpinellæ & ſimilium, & cum puluere philantropos.

In *paſſionibus veſicæ, in ſtranguria & dyſuria*: In renum vlceribus, cũ aqua plantaginis vel lacte caprino.

In *paruitate coitus*, cum aqua menthæ; in *crepatura* cum aqua vtriuſque conſolidæ.

In *Retentione menſtruorum*, cum aqua Rubeæ, maceris & hyſſopi. In *nimio fluxu*, cum aqua Plantaginis.

In *ſuffo-*

In *ſuffocatione matricis*, cum aqua arthemiſiæ.

In *ſterilitate mulieris*, cum aqua nephitæ.

In *difficultate partus*, cum aqua arthemiſiæ, & aqua ſannæ & lauendulæ.

In *retentione ſecundinæ*, cum aqua nigellæ, & aqua cucumeris agreſtis.

Valet *Carbunculo* & *Antrace* calore proxime & ruginoſe, & *morbo Epidemiali* ſuper omnia cum aqua bugloſſæ, acetoſæ, & ſcabioſæ.

Prodeſt *guttoſis*, *chyragricis*, *podagricis*, *artheticis*, *ſtraticis*, *cholericis*, *phthiſicis*, *pinguibus* & *carnoſis*, ſumptum cum aqua herbæ paralyſis, aut cum aqua lauendulæ, aut cum aqua vitæ, aut cum aqua radicis acori, *patientibus noli me tangere*, *Heriſipelatoſis*, *Cancroſis*, *Apoſtematoſis*, *Herpeticis*, *Fiſtuloſis*, *Scabioſis*, *& malo mortuo afflictis: Et contra guttam roſaceam & morpheam, & omne genus lepræ; vt eſt Elephantia Leonina, Tyria, & Alopecia, & infectis poſt coitum leproſorum, Impetiginoſis, & Puſtuloſis ſeu ſerpiginoſis. Cum mira celeritate prodeſt omnibus paßionibus*; ſi ſumptum fuerit cum aqua facta ex pede columbino & ſummitatibus truncorum cardonis benedicti, & bugloſſæ, & acetoſæ, *venenis verò omnibus*, ſiue ante ſiue poſt, & *contra morſum animalium venenoſorum*: & *contra morſum canis rabidi* indifferenter, ſumptum cum aqua tormentillæ, aut cum decoctione radicum & tormentillæ, diptamni & biſtortæ: Aut cum aqua ſcabioſæ & pimpinellæ, aut cum aqua ruthæ, aut cum aqua radicis pœoniæ, cum ſuprema feſtinantia auxiliatur.

Prodeſt omnibus ſpeciebus Ephemeræ cum aqua Borraginis ſumptum.

Prodeſt peculiariter *Hecticæ*, cum aqua Bugloſſæ: Item *febribus putridis*, *quotidianæ*, *tertianæ*, *quartanæ* cum aqua ſcolopendriæ, aut in principio acceſſionis cum aqua menthæ.

Erraticis febribus, quæ ſunt de phlegmate & melancholia, mane ſumptum præſtat ſalutem & remedium: *Communibus verò febribus ex ſanguine factis vt ſynocho, amoterio, amnaſtro, epigranſtico, ſynocho & fluxum quotidianæ, continuæ, quartanæ continuæ, & febris compoſitis cauſanda, quæ ſit de maiori parte choleræ & huiuſmodi ſanguinis; nec non & febribus compoſitis continuis & hemitriteis excepto maiori incurabilis epiculationem pie clariſſimi ſubcidit*, adminiſtret, facta purgatione, ſumptum cum ſyrupo violarum & aqua eiuſdem bugloſſæ & lactucæ.

Ex his omnibus animaduertendum, quod primo materia debet

eſſe digeſta & euacuata, poſt tribuatur *Aurum potabile*, dicò in ægritudinibus, quæ tremuntur, in quatuordecim diebus, aut longiſſime in viginti, aut creticis vnius aut plurium debet adminiſtrari poſt digeſtionem & purgationem. *In morbis peracutionalibus acutis*, quæ terminantur in die natali vel in tertio vel ſeptimo die, vel infra, ſicut eſt in *Antraco, carbunculo, bubone, ſquinanthia, colica, veneno & ſimilibus* debet exhiberi in principio, non expectando digeſtionem. Et ſic reducitur excellentia *Auri potabilis* particulariter & vniuerſaliter ad vtendum ſingularem & particularem. Et nota quod quando ſumitur *Aurum potabile* cum aqua vitæ, nobiliorem & excellentiorem facit operationem, *quia omnes ſpiritus ſoluti aquæ vitæ reducuntur ad effectum Auri potabilis*; quia vt dictum eſt, *Aurum potabile*, eſt propria Aqua vitæ. Non eſt igitur mirum, quia ſi ſumatur ex Aqua vitæ, *quæ prouocat ſomnum & quantitatem, & ponatur de Auro potabili quantitas dupla, aut æqualis, aut media, aut fortius operabitur*. Eſt & melius & præclarius, quemadmodum eſt, *laude ipſius animæ vitæ, & præclariorem habet effectum* quam ſi non eſſet cum *Auro potabili*: Et eodem modo dico de aqua vitæ *conſortans cor & cerebrum*: & ſic in cæteris; eo quod *Aurum potabile eſt & res virtutis excellentis*; *Excellens omnia alia mineralia & vegetabilia, ex his medicamentis eliciuntur: & non oportet dare aliud medicamentum poſt donationem ſuam ipſum diuino auxilio ſanat omnes ægritudines quas non poſſibile eſt aliis medicamentis ſanare; & non eſt tanta cura cognitionis infirmitatum; quoniam diſcretio naturæ ſuo inſtinctu dedit virtutē Auri potabilis ab auxilio diuinæ maieſtatis, cum bonitate ſua miſericordiæ ad ſanandum omnes infirmitates, & rectificandum ipſum cæcum.* Quantitas vero ſuæ adminiſtrationis ſunt quæ ſequuntur, nam in *magnis paſſionibus & extremis* debet eſſe quantitas vnius paruæ cochleariæ, & in mediis mediæ, & in paruis minor pars, ſicut pondus vnius grani milii: Et quando ſumitur cum Theriaca in quantitate deſignata, hæc duo luminaria faciunt admirabilem compoſitionem in omnibus prædictis; & quantitas Theriacæ debet eſſe ℥ ß. & quantitas *Auri potabilis* debet eſſe ℥j. & aquarum quantitas ℥ ij. Multas etiam & alias proprietates laude dignas habet *Aurum potabile*, quo ad ſuam virtutem, ſubſtantiam & operationem, in quibus nulla eſſet effabilis lingua ad ipſas; cuius ſubſtantia, nihil inueni purius, vnde tu ſciens ſordes non ſordeſcit, cuius virtute nihil eſt actualius eius operatione; nec vtilius in corpo-

Quantitas adminiſtrationis.

ribus inuenitur. *Benedictus ſit omnipotens Deus, qui bonitate ſuæ inſpirationis, tantam in ægritudinibus curam & ſanitatis conſeruationem exhibuit; cui ſit laus & gloria, in infinita ſeculorum ſecula, Amen.* Explicit modus accipiendi *Aurum potabile ſecundum Raymundum Lullium*, ſcriptum per Iohannem Miletum Claudianum Pharmacopolã, die vigeſimo menſis Auguſti, Anno milleſimo, quingenteſimo, quinquageſimo tertio.

De effectibus Medicinæ ſeu Tincturæ vniuerſalis, Aurora conſurgens.

Aurora conſurgens capitulo vltimo ſic ait: *Nunc proſequendum eſt de virtute, nobilitate, & effectu huius laudabilis Tincturæ Philoſophicæ, quæ turris fortitudinis eſt à facie inimici.* Et ſciendum, quod *antiqui ſapientes quatuor principales effectus & virtutes in hac glorioſa theſauraria conſolatrice & adiutrice ſcientia reperierunt.*

Primò dicitur corpus humanum à multis infirmitatibus ſanare.

Secundò corpora imperfecta metallica reſtaurare.

Tertiò lapides ignobiles in gemmas quaſdam pretioſas tranſmutare.

Quartò omne vitrum ductile facere, ſiue malleabile.

De primo conſenſerunt omnes Philoſophi, quod *Lapis Hematites* perfecte rubificatus fuerit, non ſolum facit miracula in corporibus ſolidis; ſed etiam in corpore humano: de quo non eſt dubium. Nam omnem infirmitatem ab intra ſumendo curat, ab extra ſanat vngendo. Dicunt enim Philoſophi, quod ſi datum fuerit de eo in aqua vel vino tepido paralyticis, phreneticis, hydropicis, leproſis, curat eos. Alii ſapientes dicunt, quod guttam roſaceam ſæpe elidit vngendo: Hinc etiam paſſio cardiaca, ethica, iliaca, colica, icteritia & morbus Ægidii cum epilepſia, & omnes ſpecies febrium, per eam curantur ſumendo: plerumque arthetica curatur per eam vngendo; & quicquid eſt in ægroto ſtomacho, hoc tollit: & omnem fluxum humorum peccantium ſtringit, & conſumit potando, vel vngẽdo: omnemque melancholiam ſiue mentis mœſtitiam ieiuno ſtomacho ſumpta reuellit: & etiam infirmorum oculorum optima ſanatrix: Nam omnem luxum lachrymarum ſtringit: lippoſos attenuat, ruborem depellit: pellem & tunicam delendo mollificat: granum, tela, albugo, & hugo, cornu, vngula, cataracta, inuerſio palpebrarum, æſtus,

tenebræ,

tenebræ, ac oculorum inflaturæ. Hæc omnia per Medicinam hanc Philoſophicam facilime curantur. Cor & ſpiritualia confortat potando; dolorem capitis mitigat in temporibus vngendo: præbet enim ſurdis auditum, ac omni dolori aurium ſuccurrit inflaturis: neruos compactos rectificat vngendo: dentes corroſos reſtaurat lauando; fœtorem anhelitus dulcorat.

Sanantur etiam per eam omnia genera Apoſtematum vngendo, aut emplaſtrando, aut puluerem ſiccum intromittẽdo: vlcera, vulnera, cancros, fiſtulas, noli me tangere, antraces, ſerpigines, impetigines, atraciones, ſcabies, pruritus & tinea per eam ſanantur. Cicatrices per eam planantur, ita vt caro noua regeneretur, vinum corruptum & acidum, ſi permiſcetur, reparatur: Calculus inde ſoluitur ſi bibatur: venenum expellit ſumendo: occiduntur & vermes ſi impulueriſentur. Capilli ſubuilloſi per eam vngendo remouentur: Rugas in facie & omnes maculas in facie delet vngendo, & faciem iuuenilem ſpondet mulieribus: In partu ſumpta auxiliatur: fœtum mortuum emplaſtrando educit: vrinam prouocat: coitum excitat & auget: ebrietatem prohibet: memoriam inducit: humidum radicale augmentat: naturam vigorat, nec non alia bona corpori humano miniſtrat: Quia hæc Medicina eſt ſuper omnes Medicinas Hippocratis, Galeni, & aliorum Doctorum artis Medicinæ: Præſtantior in odore, ſapore, virtute & effectu: Et eſt notandum, q̃ hæc Medicina ſemper eſt Medicinæ Apotheticæ ad morbũ deputatæ permiſcenda.

De *ſecundo* ſcribitur, quod omnia metalla imperfecta tranſmutat: Hæc enim tranſmutatio eſt ſatis manifeſta: Nam omne quod eſt Argentum facit Aurum in colore, ſubſtantia, perſeuerantia, pondere, ductibilitate, liquefactione, duritie & mollitie.

De *tertio* ſcribitur, quod lapides in gemmas pretioſas tranſmutat, nam omnes veri Philoſophi affirmant, quod omnes Iacynthi, Coralli rubei & albi, Smaragdi, Chryſoliti, Saphyri, ex ipſa materia formari poſſunt: Et in charta Sacerdotũ traditur, quod ex Cryſtallo, Carbunculus ſiue Rubinus, aut Topazius per eam fieri poteſt, qui in colore & ſubſtantia excellunt naturales. His vero lapidibus, & aliis quibus infuſa fuerit hæc Medicina, præſtat virtutem naturalem ſua nobilitate, ita tamen quod colores deputati ad ipſos admiſceantur: Nam omnem lapidem ſiue gemmam liquefacit & demollit.

De *quarto* ſcribitur, quod vitrum reddit malleabile immiſcendo quando liquefacit. Nam hæc Medicina eſt conuertibilis omnem in colorem: Alia vero ſunt experimenta artifici ſagaci commutanda. In Chronicis antiquis Imperatorum legitur hiſtoria admirabilis de hoc artificio, quod vitrũ reddat malleabile videlicet lapidis vniuerſalis, ſed q̃a hãc ſupra enarrauimus in centeſima vigeſima quinta authoritate, lib. 3. huius Aurificæ Anatomiæ, eo lectorẽ relegamus: quare cõſtat hoc in infinitũ, hanc Medicinam habere virtutem curãdi infirmitates hominũ, & tranſmutandi metalla imperfecta, lapidesq; in gemmas pretioſas, ac vitrum reddere malleabile, habet Medicina hęc glorioſa, quam omni inueſtigare fideli & pio præſtare dignetur Deus omnipotens, vnigenitusque filius Dei Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum Patre & Spiritu ſancto viuit & regnat vnus Deus per infinita ſeculorum, Amen.

Scala Philoſophorum de hac Medicina, talia in Epilogatione profert verba:

Habet virtutem efficacem, ad ſanandum omnem infirmitatem ſuper omnes alias Medicorum Medicinas: Nam animum lætificat, virtutem augmentat, ſanitatem conſeruat, iuuentutem renouat, ſenectutem retardat, &c. Vt Arnoldus dicit: Et Aurum ſic factum per Magiſterium fit potabile per accumulationem quintæ Eſſentiæ noſtræ ſuper ipſum, donec pariter inſpiſſentur: cum quibus etiam elementa aliarum rerum medicinalium poterunt in ſpiſſitudinem olei circulari: Et tunc habeatur Aurum potabile veriſſimum Balſamum Philoſophorum efficaciſſimum, quo eſt pretioſiſſimum Dei donum; Cuius nomen glorificetur hic & in æuum, Amen.

Ludus puerorum virtutem noſtræ Medicinæ tali modo deſcribit:

Modus vtendi Medicina talis eſt ſecundum omnes Philoſophos. Si vis noſtra Medicina veſcendo vti, tunc Recipe de *Elixir noſtro* pondus duorum florenorum ducatorum, ad libram vnam alicuius confectionis, & comede de iſta confectione in hyeme pondus vnius drachmæ: Quod ſi feceris, omnes infirmitates corporales, ex quacunq; cauſa ſiue calida, ſiue frigida fuerit, depellit. Et conſeruabit ſanitatem, & iuuentutem in homine, ac ex homine ſene facit iuuenẽ, & facit cadere canos crines. Item *noſtrum venenum Philoſophicum curat lepram confeſtim*: phlegma diſſoluit, ſanguinem mundificat, viſum & omnes ſenſus

ſus acuit, & ingenium miro modo ſuper omnes Medicinas Philoſophorum. *Quare noſtra Medicina æſtimationem nō habet, quoniam omnia ſunt facta propter hominem,* &c.

Roſarium Philoſophorum, taliter Lapidem noſtrum commendat, dicens:

In hoc complectur *pretioſum Dei donum, quod eſt ſuper omne mundi ſcientiarum arcanum, & incomparabilis Theſaurus theſaurorum.* Quia, vt dicit Plato: Qui habet iſtud *Dei donum, mundi habet dominium; quoniam ad finē diuitiarum peruenit, & naturæ vinculum confregit.* Non tamen ex eo quod habet poteſtatem conuertendi *omnia corpora imperfecta in puriſſimū Solem & Lunam.* Sed magis ex eo, quod *hominem & quodlibet animal præſeruat in conſeruatione ſanitatis.* Lamina vero cryſtallina, quæ eſt *Elixir albū,* ſi detur in quantum granum ſinapis *febricitanti,* curat ipſum. Etiam *leproſus,* ſi per quatuor anni tempora de eadem lamina purgatus fuerit cum puluere rubeo; vnde fit Sol bis in anno, in Martio & Septembri, curatur. Et vterq; puluis albus & rubeus ſanat *Schiaticos in periculo mortis.* Sanat etiam *paralyſim;* Item, ſi puluis teneatur ad nares in *partu laborantium* liberantur: Hoc dicit *Hermes:* Geber quoq; dicit, quod *Elixir rubeum, curat omnes infirmitates chronicas;* de quibus Medici deſperauerunt, & *facit hominem iuueneſcere vt Aquila,* & per quingentos annos viuere & amplius, vt aliqui Philoſophi fecerunt, qui vſi fuerunt eo trib⁹ vicibus in hebdomada quantum granum ſinapis. Eſt herba q̄ vocatur *Saturnus de canalibus,* de qua fit talis Medicina. Quare nota ꝙ omnes infirmitates quæ à vertice capitis vſq; ad plantam pedis generantur, ſi fuerint vnius menſis, in die: ſi vnius anni in duodecim diebus: ſi ex lōgo tēpore, in menſe curantur: quia ſicut curat omnia metalla infecta ab omni infirmitate, ſic & humana corpora. *Quapropter noſter benedictus lapis non immeritò Tiriacus maior tam corporum humanorum quā metallorum* dicitur; de quo *Hermes Rex Græcorum & pater Philoſophorum* ait: de *Elixir* noſtro omni die vſq; ad ſeptem dies ſumpſeris pondus carrobiarum, *capilli tui cani de capite tuo cadent, & renaſcentur nigri, & ita de ſene fies iuuenis & fortis.* *Arnoldus* dicit: *His lapis noſter virtutem habet efficacem omnem ſanandi infirmitatem ſuper omnes aliorum medicinas Medicorum.* Nam *animā lætificat, virtutem augmentat, conſeruat iuuentutem, & remouet ſenectutem. Non enim permittit ſanguinē putreſieri, nec phlegma ſuperdominari, nec cholerā*

 aduri,

aduri, nec melancholiam ſuperexaltari; imo ſanguinem ſupra modum multiplicat, contenta in ſpiritualibus purgat, & omnia corporea membra efficaciter reſtaurat, & à læſione cuſtodit, & generaliter omnes tã calidas quàm frigidas, tam ſiccas quàm humidas infirmitates arctiſſimè ſanat præ omnibus aliis medicinis Medicorum. Quoniam ſi ægritudo fuerit vnius anni ſanat in duodecim diebus: ſi verò antiqua fuerit ex multo tẽpore, ſanabit in vno menſe. Et breuiter omnes malos expellit humores, bonosq; inducit: confert amorem & honorem ipſum deferentibus, ſecuritatem & audaciam, & in prælio victoriam. Et in hoc completur ſecretum naturæ maximum, quod eſt ſuper omne pretium pretioſiſſimũ ſecretum, theſaurus incomparabilis & pretioſiſſimus, quem habentibus Deus in ſua mente recondat, in inſipientibus pateſiat. Amen dicat omnis viuens.

Clangor Buccinæ de virtute ac nobilitate Tincturæ Philoſophicæ, ſcribit:

Et ſciendum, quod antiqui Sapientes, quatuor principales effectus ſiue virtutes in hac glorioſa theſauri arca, conſolatrice & adiutrice ſcientia repererunt.

Primò dicitur corpus humanum à multis infirmitatibus ſanare: *Secundò*, corpora imperfecta metallica reſtaurare. *Tertiò*, lapides ignobiles in gemmas quaſdam pretioſas tranſmutare. *Quartò*, omne vitrum ductibile facere ſeu malleabile: de his audiuimus ſupra Auroram cõſurgentem.

Raymundus etiam dicit: Habet poteſtatem dicta medicina rectificandi omne animal, & viuificat omnes plantas in tempore veris, per ſuũ magnum & mirabilem calorem; quia ſi de illa ad quantitatem vnius grani milii diſſolutas in aqua, & illam mittas in corde vnius vitis, ad quantitatem concauitatis vnius auellanæ, artificioſe naſcentur folia & flores, & boni rami in menſe Maio, & ſic de qualibet alia planta facias: quoniã ſic reputatur miraculũ & contra concurſum naturæ propter hoc, qui tales, ignorant poteſtatem talis rei, ſed non eſt aliud quã purus calor naturalis infuſus in ſuo humido radicali, & quia natura p ſuum inſtinctum appetit multum eſſe, ad plus profundũ cuiuslibet elementi vbi operatur, in multiplicando calorẽ naturalem corporis in centro, cuius ipſa eſt ingreſſa. Ideo habet poteſtatẽ rectificãdi omnes, & illam virtutem fixare in illis. *Et hæc eſt probata Medicina Philoſophorum, quam omni inueſtigandi fideli & pio volenti, præſtare dignetur Dominus noſter Ieſus Chriſtus, qui cum Patre & Spiritu ſancto viuit & regnat, Deus per infinita ſeculorum ſecula, Amen.*

De

De virtute legatur & Roſar. Arnoldi lib.2.cap.31.fol.296. *Virtutes etiam huius Medicinæ* deſcribimus in lib. 1. Philoſophiæ Reformatæ part.2. *de principiis Artis Philoſophicæ* fol.56. *Modus vtendi lapidis*, & qualiter ille curet morbos, vide noſtram Reform. Philoſoph. in lib.1.par. 1. *de generatione metallorum* fol.45. Item in eadem Reformata Philoſophia vide Epilogum lib. 1. fol.352. *Lapidis Philoſophici qualitatem ac proprietatem* vide lib.2. Philoſoph. Reformat. de Authoritat. Philoſophor. Chymic. fol.532.533. *Lapidis natura*, in eadem Philoſoph. Reformat. lib.2. de Author. Philoſoph. Chym. fol.530.

Theophraſtus Paracelſus ait: *Tinctura Phyſicorum eſt vniuerſalis Medicina, morbos omnes inſtar ignis inuiſibilis, quomodocunq; illi denominentur conſumēs. Doſis* eius exigua valdè, ſed operatio potentiſſima. Per eam à me *Paracelſo*, curata ſanataque ſunt *lepra*, *lues Venerea*, *hydropiſis*, *caducus*, *colica*, *gutta*, ſimilesq; morbi: *Iterum lupus*, *cancer*, *noli me tangere*, *fiſtulæ*, *nec non omne genus morborum internorum*, & certius quidem, quam credibile ſit, cuius teſtimonium exhibebunt, *Germania*, *Gallia*, *Italia*, *Bohemia*, *Polonia*, &c. Satis amplum. Hoc eſt Catholicum Phyſicorum, propter quod vitam longam proſecuti ſunt omnes Phyſici ad reſiſtendum morbis, & per hoc vniuerſale id maxime conſecuti ſunt & efficaciſſime, iuxtaque ſuum arbitrium Tincturam Phyſicorum nominarūt. Quid enim in Medicina maius eſſe poteſt, quā eiuſmodi corporis mundatio, per quam ab eo ſuperfluitas omnis à radice prorſum tollitur, ac tranſmutatur? ſanato namque ſemine, perfecta ſunt omnia. *Sic excellentiſſimum viri Medici fundamentum erit, regeneratio naturæ, iuuentutisq; reſtauratio.* Ad iſtam regenerationem vires atq; virtutes Phyſicorum Tincturæ mirabiliter inuentæ ſunt, & vſq; ad tempus à Spagyris veris vſitatæ ſecreto, nec non abſconditæ. Et alibi dicit: Hinc conſtat Phyſicorū in Ægypto primorum aliquot, ac priſcorum per hanc Tincturam annos centum & quinquaginta vixerunt. Ita vita multorum ad aliquot ſecula producta prolongataq; fuit, prout habetur in diuerſis hiſtoriis apertiſſimè, quod nemini fermè credibile videtur. Eius namque vis tam mirabilis exiſtit, vt corpus longius producat quam agnatæ naturæ poſſibile eſt, ac in eo gradu id firmiter conſeruat adeo, vt ab omnibus infirmitatibus tutum viuat. Et licet ſenectam quidem habeat: apparet tamen nihilominus in primæua iuuentute conſtitutum.

Idem Paracelſus citatur in noſtra Baſilica Philoſophica lib.1.fol. 96.97.

96.97. dicens: Plura de hoc myſterio ſcribere prohibitum eſt, & diuinæ potentiæ mãdatum: Eſt enim hæc ars certiſſime donum Dei. Quapropter non omnes eam intelligere poſſunt: Igitur Deus dat eum cui vult, nec ſibi per vim extorquere ſinit, ſed ſolus vult in hoc honorem habere, cuius nomen ſit benedictum in æternum, Amen.

Idem Paracelſus in Archidoxis lib.5. de Arcanis ait: Lapis Philoſophorum qui ſecundum arcanum exiſtit, operationes ſuas in alia forma perficit, in hunc modum videlicet: prout ignis extrinſecus adurens maculatam Salamandræ cutem, hanc prorſus mundam efficit vt recenter natam: ſic etiam Lapis hic Philoſophorum totum corpus humanum repurgat, & mundat ab omnibus ſuis immunditiis, introductione iuniorum & nouarum virium, quas naturæ hominis adiungit, &c. vide de hoc etiam Conſilium Baſilicæ noſtræ Philoſophicæ lib.1. pag.98. & Conſilium 24. lib.1. fol.114. &c. plenariam præterea virtutem & vſum Lapidis, pete ex noſtra Reformata Philoſophia: & ex Baſilica Chymica, Itidem & Baſilica Philoſophica, quorſum Philoſophos hæc appetentia relegamus. Sequitur auxilio diuino Pars Quinta.

IOAN-

IOANNIS-DANIELIS MYLII PHILOSOPHIÆ ET MEDICINÆ DOCTORIS,

ANATOMIÆ AVRI

Siue

TYROCINII MEDICO-CHYMICI.

PARS V.

Quæ eſt Tabula ſcientiæ artis maioris.

PRIMO habetur in Leone noſtro viridi in vaſe vera materia, & cuius ſit coloris, quæ eſt vegetabilis, mineralis & animalis, & vocatur Adrop, vel Duenech, & Azoc & pluribus aliis nominibus infinitis.

Secundo & tertio habetur, qualiter corpora ſoluantur in argentum viuum, Philoſophorum id eſt, in aquam Mercurii noſtri, & fit vnũ corpus nouum, ita quod iſta natura verſa eſt ad aliam naturam.

Quarto habetur putrefactio Philoſophorum, quæ nunquam viſa fuit in diebus noſtris, & eſt nigra.

Quintò habetur, qualiter maior pars iſtius aquæ facta eſt terra nigra & fæculenta ad modum picis mollis, & procreati ſunt vermes horribiles in fundo vaſis, de qua loquntur omnes Philoſophi.

Sexto habetur, qualiter iſta terra nigra in principio ſtábat ſuper aquam, & paulatim ſubmerſa eſt in fundo vaſis.

Septimo habetur, qualiter iſta terra ſoluta eſt iterum in aquam in colore olei, & tunc aqua facta eſt nigerrima, & tum vocatur ouum Philoſophorum.

Octauo habetur, qualiter natus eſt Draco in nigredine, & comedit alas ſuas, & ſubmerſus eſt, & aqua incipit dealbari, quia paſcitur menſtruo ſuo, in quo ſubmergitur, & tunc aqua aliquantulum dealbatur.

Nono habetur, qualiter aqua mundatur à nigredine, & dealbatur in colore lactis, & multi & diuerſi colores apparent, & aqua tunc remanet alba.

Decimo habetur, qualiter nigredo vel nebulæ nigræ, quæ erant ſuper aquam, aſcendunt in corpus ſuum vnde exiuerunt, & factus eſt cinis cinerum, quę eſt tinctura Philoſophorum, ſiue anima lapidis deſcendit in corpus ſuum, vnde exiuit, & illa anima eſt aurum Philoſophorum.

Vndecimo habetur, qualiter iſte cinis factus eſt albiſſimus, & coagulatio facta, eſt principio alba, & deinde albiſſima, vt marmor coruſcans, & iſtud eſt Elixir ad album, Medicina conuertens omnia corpora à perfectione diminuta in Lunam.

Duodecimo habetur, qualiter illa albedo conuerſa eſt in rubedinem & cinnabrium ſicut marmor coruſcans rubore, & iſtud eſt Elixir ad rubeum, quia dicit Philoſophus, Aſſate ergo ipſum per diem, donec fiat vt mormor coruſcans, & cum ita ſit, maximum elicitur Arcanum.

Arnoldus: patet ergo ex præmiſſis, quod lapis noſter eſt de re animata, & eſt ex quatuor elementis, & eſt compoſitus, ex corpore & anima & ſpiritu, & conuertitur de natura in naturam vſque ad vltimum ſuæ perfectionis gradum. Dixerunt autem quidam, quod lapis noſter ſit ex vna re & verum eſt, nam totum Magiſterium noſtrum fit cum aqua noſtra: ipſa namque eſt ſperma omnium metallorum, & omnia metalla reſoluuntur in ipſam, vt oſtenſum eſt, corpus namque conuerſum eſt in primam aquam, & iſtæ aquæ coniunctæ cum aqua noſtra faciunt vnam aquam mundam, claram, omnia mundans neceſſaria etiam in ſe continens.

Et iſta eſt clara ac vtilis, de qua & cum qua perficitur noſtrum Magiſterium, nam corpora ſoluit non ſolutione vulgari (prout credunt

dunt ignorantes, qui conuertunt corpus in aquam nubis) ſed ſolutione vera Philoſophica, in qua conuertitur corpus in aquam puram: ex qua fit ablutio: ipſa eadem aqua corpora in cinerem transformat, & bonum hoc eſt maximum arcanum.

Arnoldus de Villa noua: ſic etiam virtutem habet efficacem omnem ſanandi infirmitatem, ſuper omnes alias medicinas Medicorum. Nam animam lætificat, virtutem augmentat, conſeruat iuuentutem, remouet ſenectutem, nec permittit ſanguinem putrefieri, nec phlegma ſuperabundare, nec choleram aduri, nec melancholicam ſuperexaltari, imo ſanguinem ſupro modum multiplicat & mundificat, contenſa in ſpiritualibus purgat, & omnia corporea membra efficaciter reſtaurat, à læſione cuſtodit, & generaliter omnes tam calidas quam frigidas infirmitates citiſſime ſanat, præ omnibus aliis medicinis Medicorum, quoniam ſi ęgritudo fuerit ex multo tempore, ſanat in vno menſe, & breuiter omnes malos expellit humores, bonos quoque introducit. Confert amorem & honorem ipſum deferentibus ſecuritatem & audaciam, & in prælio victoriam, & in hoc completur hoc pretioſiſſimum ſecretum, theſaurus, incomparabilis & pretioſiſſimus, quem habentes in ſua mente recondant, ne inſipientibus patefiat.

Ex libro Dono Dei: Et in hoc completur pretioſiſſimum donum Dei, quod eſt ſuper omnes mundi ſcientias arcanum, & in hoc incomparabilis Theſaurus theſaurorum, quia vt dicit Plato, qui habet iſtud donum Dei, mundi habet dominium, quoniam ad finem diuitiarum peruenit, & naturæ vinculum confregit. Non tamen ex eo quod habet poteſtatem cõuertendi omnia corpora imperfecta in puriſſimum aurum vel argentum, ſed magis ex eo quod hominem & quodlibet animal proſeruat in conſeruatione ſanitatis. Lamina Cryſtallina, quæ eſt Elixir ad album, ſi detur quantum granum ſinapis febricitanti, curatur. Et curatur etiam leproſus, ſi per quatuor tempora anni de eadem lamina purgatus fuerit, liberabitur. Et ſi ex Elephantia purgatus fuerit, liberabitur, cum puluere rubeo, vnde fit aurum, bis in anno, in Martio & Septembri curatur. Et vterque puluis albus & rubeus ſanat ſciaticos in periculo mortis, ſanat etiam Paralyſin. Item ſi puluis teneatur ad nares mulieris, in partu liberabitur: hoc dicit Hermes.

Geber dicit, quod elixir rubeum curat omnes infirmitates cronicas, de quibus Medici deſperauerunt, & facit hominem reiuueneſcere vt aquilam, & per 500. annos viuere, & amplius, ſicut aliqui Philoſophi fecerunt, qui vſi fuerunt ex eo tribus vicibus in hebdomada quantum granum ſinapis, & eſt herba quæ vocatur Saturnus de canalibus, de qua fit talis medicina, vnde omne ſimile augmentat ſibi ſimile, & omnes ſpecies gaudent, cum ſua ſpecie, & omne genus cum ſuo genere lætatur. Quare nota, quod omnes infirmitates, quæ à vertice capitis vſque ad plantam pedis generantur, ſi fuerint vnius menſis, in die vna, ſi vnius anni, in 12. diebus, ſi ex longo tempore, curantur in vno menſe, quia ſicut curat metalla imperfecta ab omni infirmitate, ſic & humana corpora. Quapropter benedictus lapis non immerito Theriaca maior tam corporum humanorum quam metallorum dicitur: de qua Hermes Rex Græcorum & pater Philoſophorum, ſic ait: de elixiri noſtro ſumptum omni die vſque ad 3. dies ſumptis ponderibus trium carobiarum capilli tui de capite cadent cani, & naſcentur nigri, & ita de ſene fies iuuenis & fortis, & ſi vis vt homines tibi obediant, fac de prædicto auro annulum, & de herba ſui nominis, in quo pone lapidem album vel rubeum, & ibis ſecurus quocunque ieris.

In lib. Anaxagoræ. Ergo non mireris neç ſis incredulus, quæ dicta ſunt ſuperius, qualiter metallum infimum & non habens pondus nec ſtabilitatem in igne, per hanc medicinam habeat pondus & ſtabilitatem in igne, quo medicina hoc facit propter eius ſtabilitatem & potentiam. Nam purgat, omne ſuperfluum reiicit, & quod remanet iuſtificat & facit, conſeruat & reducit ad veram perfectionem, & facit igne pati, idque non timet, nec poteſt corrumpi ad ignem, nec in eo conſumi & diſſipari, prout principio faciebat, & ita iſta medicina debito modo à corporibus humanis, patientibus aſſumpta, à quauis infirmitate ipſa purificat & ad ſanitatem perfectam reducit, itaque nullo modo patiuntur, nec pati poſſunt. Nam poſſibile & veriſimile eſt, ſicut purgat corpora metallica infirma, & ad veram ſanitatem & perfectionem reducit, ita poteſt facere in corporibus humanis, & hoc totum fit nutu Dei, & niſi Deus noſter Ieſus Chriſtus aperuiſſet hoc maximum ſecretum ſuis prophetis, eſſet impoſſibile hoc credere, niſi etiam videretur. Et quia vidi & tetigi, &

mani-

manibus meis feci, ideo certiſſimus ſum, & ita affirmo hanc inæſtimabilem medicinam veram & poſſibilem fieri, &c. & ſcias quod poſt Deum nulla eſt alia medicina, quia omnia facit mirabilia, quæ dici poſſunt in hoc mundo.

Senior ſapiens dicit, quod omnis color non eſt niſi de Deo, & quod omnis tinctura à ſuo ſimili procedit. Ali⁹ ſimiliter dicit: omnia autem rerum nomina & omnes ſimilitudines nulla de cauſa ab antiquis variantur, niſi vt vos nõ intelligatis, quod huius rei principium ſuper ſuum finem teſtificatur, & ſuus finis ſuper ſuum principium, & vt ſciatis, quod hoc totum non eſt niſi vna, quæ ſcilicet patrem habet ac matrem, & eius pater & mater eam nutriunt & paſcunt, nam ipſa medicina, vel elixir à ſuo patre atq; matre aliquo modo differre, ſententia quoque, dixit, quomodo fieri poteſt, quod ſpecies à ſuo genere tingatur. Philoſophus, ſi multum dixi verum eſt, quæ ex eo proceſſit, in eum reuertetur. Hortor ergo vos quod non ſitis pigri ad tantum theſaurum perquirendum, nam ex hoc poteritis vobis & amicis veſtris ſanitatem conſeruare, diuitias & poſſidere, inimicos & ſuperare amicos, animam ad ſanctorum conſortia ſublimare, quæ nobis concedat Deus, qui viuit & regnat per omnia ſeculorum ſecula. Amen.

Incipit deſcriptio primæ picturæ. Hic ſtat Rex, qui fuit depictus corona rubea & tunica virdi, quam dimitto in figuris depictam. & etiam ſignificandam in ſcripturis.

Rex depictus: veni dilectea mea & amplectemur & generabimus filium nouum, & non aſſimilabitur parentibus. Rex ergo, cuius caput eſt rubeum, oculi nigri, pedes albi, eſt magiſterium: Regina ſimilibus coloribus depicta: ecce venio ad te & ſum paratiſſima talem concipere filium, cui non eſt ſimilis in mundo, & naſcitur in duobus montibus, arboribuſque.

Pictura: inter regem & Reginam eſt phiolá cum floribus viridis coloris, circa quam ſunt hæc verba: Medicina ſolum compoſita eſt ex natura.

S. Thomas: eſt autem noſter lapis aqua groſſa, agens autem calor aut frigus, congelans illam aquam. Idem: & credas pretioſiores eſſe lapides, qui procedunt ab animalibus quam alios.

COITUS.
VENI DILECTA MEA ET AMPLECTEMUR, ET GENERABIM, FILIUM
NOVUM, QUI NON ASIMILATUR PARENTIBUS.
Pater eius Sol.
ECE VENIO AD TE ET SUM PARATISSIMA TALEM CONCIPERE
FILIUM, CUI NON EST SIMILIS IN MUNDO.
Mater eius Luna.

Lumen luminum: nullam tamen genus lapidum poteris præparare abſque Duenech viridi & liquido, quod videlicet in mineris noſtris naſcitur.

Rhaſis Philoſophus: fili contemplare altiſſima montana, quæ ſunt à dextra & ſiniſtra, & aſcende illuc, ibi lapis noſter inuenitur, & in illo monte, qui fert omne genus pigmentorum & ſpecierum ſimiliter ex minera.

Malcameh: lapis qui in hoc opere neceſſarius eſt, de re animata eſt, hunc inuenies vbique in planitie, & in montibus & aquis, habent eum tam diuites quam pauperes, eſtque viliſſimus atque carus: creſcit ex carne & ſanguine, quomodo pretioſius omni ſcienti illum.

Arnoldus: ô benedicta viriditas, quæ generas cunctas res, natura benedicta, & benedicta eſt tua operatio, quia de imperfecto facis perfectum; idcirco non aſſumas ipſam naturam, niſi puram, mundam, crudam, amęnam, terream, ſynceram, & rectam, ſi vero ſecus feceris, non proderit quicquam.

Speculum: ſcias fili chariſſime, quoniam qui non habuerit ingenium naturale, & animam perſcrutantem ſubtiliter principia naturalia & naturæ fundamenta & artificia, quæ conſequi naturam poſſint in ſuę actionis proprietatibus, non inueniet huius pretioſæ rei veram radicem.

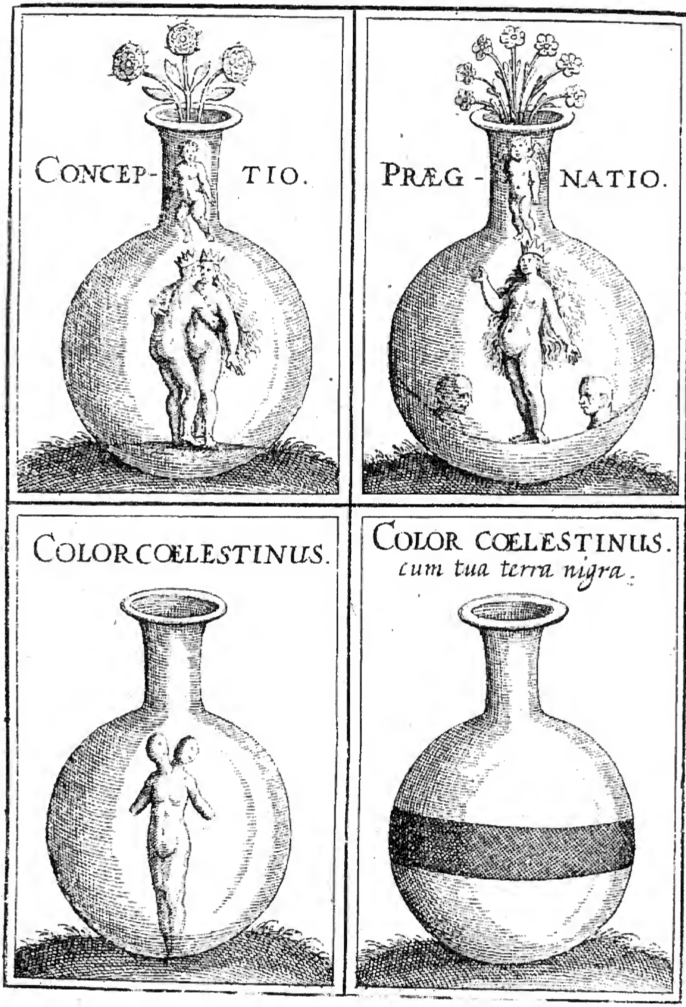
Speculum Philoſophorum ſcientiæ maioris: Medicina noſtra ſolum compoſita ex natura.

Turba Philoſophorum: accipe animal quod dicitur Kenkel, quoniam tota eius aqua tirius coloris eſt, & regit eam.

Iohannes Anglicus: idcirco non ſumas ipſam naturam, niſi puram, mundam, crudam, amœnam, terream, ſynceram, & rectam: ſi vero ſecus feceris non proderit quicquam: omnes Philoſophi aſſeverunt, quod omne ſimile generat ſuum ſimile; quia Sol generat ſolem, & lapidem Philoſophorum.

Manfredus: Conſolare dilecta, quia nobis repoſita eſt corona argentea, & pariter coronabitur, cito quoque aurea decoronabimur, intrauerunt ad nuptias virgines & clauſa eſt ianua, hic extrahitur argentum viuum Philoſophorum, ab iſtis duobus corporibus, non autem argentum viuum vulgare, prout credunt ignorantes.

Idem Manfredus: Audi filia & vide & inclina aurem tuam, & obli-

CONCEP- TIO.
PRÆG - NATIO.
COLORCŒLESTINUS.
COLOR CŒLESTINUS.
cum tua terra nigra.

obliuiſcere populum tuum & donum patris tui, quia concupiſcet Rex decorem tuum, docebo te, quæ ventura ſunt in die meo, tibique annunciabo, quod expreſſum eſt in hoc problemate veritatis figura, nam egreſſus ſum, & ipſe pater meus Samaritanus eſt, habenſque ſuper caput diadema rubeum & barbam ſimili colore, oculos nigros, & pedes aureos, & ipſos aquilinos, qui ſeptem generant virgines.

Iohannes Anglicus: Mater me genuit, & per me gignitur ipſa. Ipſa enim principio dominabatur, inde cetero autem dominabor illi, quia perſecutor matris meæ factus ſum, poſtquam ab ipſa cepi volatum. Pone igitur me in humido igne, qui mihi humoris calorem augmentat, & autem ſiccitatis combuſtione vetet, quouſque finem operis inducat.

Senior ſapiens: nam iſta maſculus & fœmina aliquando dicuntur fratres vterini & merito, quia ex vtero procedunt, & aliquando appellantur coniuges, nam quinque vnum agere dicuntur, item & ſocii nuncupantur, nam vnum ab alio nunquam ſeparatur, licet quo ad viſum ſegregata videantur, tamen vnum ſine altero eſſe non poteſt, nam ſui ſpiritus temperati ſunt, per viam naturæ perfectæ, ita vt ab inuicem non ſeparentur.

Thomas de Aquino: deſtilla aquam ſepties, quouſque lamina cuprina ignita in ea extincta tibi intus & extra penitus dealbetur: idem & credas pretioſiores eſſe lapides, qui procedunt ab animalibus quam alios. Idem, eſt autem materia lapidis aqua groſſa, agens autem eſt calor congelans illam aquam.

Speculum Philoſophorum: Ergo neceſſe eſt, quod lapis noſter Philoſophorum elici poſſit de natura duorum corporum, antequam de eo fiat elixir completum, quoniam eſt neceſſarium, quod elixir magis ſit depuratum & digeſtum, quam aurum vel argentum, eo quod ipſum habet conuertere omnia à perfectione diminuta in aurum vel argentum quod ipſa minime perficere poſſunt, quia ſi de perfectione ſua alteri darent, ipſa imperfecta exiſterent, eo quod non poſſunt tingere, niſi in quantum ſe extendunt, & ita lapis noſter eſt ex duobus corporibus & ex duabus naturis.

Iohannes Anglicus: poſitos autem in ſuo vaſe clauſo diligentiſſime, coq; quotidie ad ignem leuem donec brodium ſaginatum fiat.

Idem, Regimen quidem noſtri lapidis eſt vnum, & eſt ipſum decoquere iugiter & continue in ſuo vaſe, ſine intermiſſione, donec finem conſequeris optatum: quoniam in ſolutione ignis ſemper erit leuis, in ſublimatione vero mediocris, in coagulatione temperatus, in dealbatione continuus, in rubificatione fortis.

Manfredus: ô ſoror mea, ſponſa mea, in hunc introeamus thalamum, & ibi peregrini erimus, ſed Dei gratia continuo liberabimur, de quo non egrediemur, quouſque nomine alio vocemur, regemque generabimus filium dilectum, decoremque ac deſiderabilem.

Raymundus: eſt quoddam menſtruale continens in ſe tria, vnum videlicet ſolem, Lunam, & Mercurium Philoſophorum. Argentum viuum noſtrum eſt aqua clariſſima & lacrima oculi, ignorantes non ſic putant. Tres veri colores perfecti in operatione prima, vſque niger, albus & rubeus.

Speculum ſcientiæ maioris: iam igitur demonſtraui clare & aperte quod argentum viuum, quod inuenitur vulgare, non eſt lapis Philoſophorum; ſed quære noſtrum argentum viuum, & habebis quod deſideras, & ſi vis inuenire, aſcende in montem altiorem huius mundi, quia ibi lapis noſter eſt abſconditus, quia in alio loco pro certo non inuenitur, & ſcias quod Philoſophus intellexit montes pro animalibus.

Morienus Romanus: Quid tibi multa referam ô bone Rex. hæc enim res à te extrahitur, cuius eſt minera, ex iſtis apud te illam inueniunt, accipe ergo gummam, quod ex coitu eſt, & cum calcis cinere miſcite, in ſublimatione, ſit mediocris.

Pictura ſecunda: id eſt aqua noſtra: Nunc hic picta eſt, & fuit depicta ampulla cum aqua cœleſti ſiue blauii coloris, & in aqua ſteterunt duo, ſcilicet maſculus & fœmina tenentes ſe ſolum cum manibus, cum rubeis tunicis, & in parte fuerunt albi, & ex ampulla præceſſerunt duo flores vel tres, vnus niger, albus alius, tertius rubeus, vel ſi ſint duo, vnus niger cum citrinitate, alius punaceus cum citrinitate, & ſcriptum in medio ampullæ aqua noſtra: & fuerunt circa illam ampullam hæc verba Philoſophica. Eamus quæſitum quatuor elementorum naturas. Hic incipit ſublimatio Philoſophorum, & fit argentum viuum noſtrum. Item, lapis noſter eſt corpus indomabile mortificans & viuificans.

Arnol-

Arnoldus: coniunge ſeruum noſtrum ſorori ſuæ odoriferæ, & inter ſe artem gignent. Vnde verſus: candida ſi mulier rubeo ſit nupta marito, mox complectuntur, complexaque copulantur: per ſe ſoluuntur, per ſe quoque conficiuntur, vt de vno quæ fuerant vnum quaſi corpore fiant, hæc res ex actu, dum pluit fit ſine tactu, ſimplex corroſo, ſubtilis erit pretioſo, ſic quid aſcendit, & rurſus ad infima tendit, Limpham in nouam terram coniungit & ignem.

Speculum: Quæſiuiſti quot ſint veri colores, & libentiſſime tibi dicam, ſcias quod tres ſint colores perfecti, ex quibus omnes alii ſumunt principium, primus eſt niger, ſecundus eſt albus, tertius eſt rubeus, multi ſunt alii colores, ſed de ipſis non eſt curandum, quia ſæpe liqueſcunt ante albedinem.

Hermes: Ibi fit coniunctio duorum corporum, & eſt neceſſaria in Magiſterio noſtro, & ſi vnum iſtorum duorum corporum tantummodo eſſet in noſtro lapide nunquam aliquo modo tincturam daret, & ideo eſt neceſſaria coniunctio iſtorum duorum, quæ duo cum iuncta fuerunt in coniunctione lapidis, impinguatus eſt in ventre venti, & hoc eſt quod dicit Philoſophus. Portauit eum ventus in ventre ſuo, planum eſt, quod ventus eſt aer, & aer eſt vita, & vita eſt anima, oleum eſt aqua, Idem, ego qui exaltatus ſum ſuper omnes circulos mundi, vidi quatuor facies habentes vnum patrem, quarum vna eſt in montibus, vna in aere, vna in ſaxis, vna in cauernis &c.

Alius Philoſophus ait: vide quod nihil contrarium intret cum lapide noſtro niſi ipſum ſolum.

Hermes pater Philoſophorum: Eamus quæſitum quatuor elementorum naturas, quas de ventre terræ circulus vſque formicæ dicuntur.

Iohannes Anglicus: Eſto autem longanimus in regimine, vas firmiter claude, noli feſtinare, nec ab opere ceſſare, quia nulla eſt generatio nec corruptio rerum, niſi per modum continuum, aere excluſum & calorem temperatum, & huius examen eſt vterus mulieris, quæ cũ concepit immediate clauditur matrix, & ex caliditate & humiditate ſanguinis generatur fœtus, nunquam tamen flatus aeris extraneus reciperet, niſi cum natus fuerit. Sic enim lapis noſter in vaſe iugiter remaneat clauſus, donec ſuam biberit humiditatem, & calore ignis perfecte nutritus fiat albus. Tunc enim lapis naſcitur, nec ſibi

nocet aeris flatus. Eſt enim neceſſarium continuare operationem, moderare ignem, excludere aerem, & maxime vſque ad albedinem.

Pictura tertia: In tertia figura fuit ampulla, in qua fuit dicta aqua, & in ea iacuerunt dicti coiendo maſculus & fœmina, & fuerunt ibi facies duæ nigræ, vna alba, & vna rubea, & ſcriptum in vaſe, argentum viuum noſtrum, & circa latera vaſis fuit ignis, aer, aqua & terra.

Hermes: Lapis noſter de re animata eſt, certe certiſſime ſine mendacio, & circa vas fuerunt hæc verba, & iſta ſequentia; ſimiliter hic totaliter ſoluuntur corpora in argentum viuum noſtrum, & fit aqua permanens fixa, alba & lachryma oculi.

Alphagranus: extrahas manus à marſupio, quia res noſtra non emitur pretio, & omnis res quæ caro emitur pretio, in hoc magiſterio, mendax & inutilis reputatur.

In opere maiori conuerte naturas quatuor elementorum, & quod quæris inuenies, conuertere naturas eſt conuertere corpus in ſpiritum noſtro in magiſterio, principio facias de groſſo gracile & de corpore aquam, & per conſequens de ſicco facimus humidum, & deinde facimus de aqua corpus ita, quod corporea fiant incorporea, & incorporea corporea, & per conſequens facimus illud quod eſt ſuperius & eſt concluſio, & hæc eſt mixtio naturalis, quia ibi eſt maſculus & fœmina; item ex quatuor elementis lapis noſter compoſitus eſt.

Speculum: corpora vera ſoluta ad naturam ſpiritus ſunt redacta & nunquam ſeparantur ab inuicem, ſicut nec aqua mixta aquæ.

Arnoldus: & certe totum opus eſt regimen, non eſt niſi aqua permanens, omnia in ſe habens, quibus indigemus. Ergo manu tene hanc aquam cum ſuis bonis operationibus, quoniam facit album ad album, & rubeum ad rubeum.

Anaxagoras: vna & eadem res eſt quæ habet in ſe animam & aerem, & calcem & quatuor elemēta, quibus de natura nec de aliis elementis, quæ non conueniunt in ſua natura. Hic ſublimantur corpora in argentum viuum noſtrum, id eſt, in aquam Mercurii noſtri. Hic ſoluitur aurum Philoſophorum, vt in primam ſuam reducatur materiam.

Democritus Philoſophus: Attendite ignem igitur ſapientes in Deum,

Deum, qui docuit patrem noſtrum Adam facere argentum & aurum ex viliori re quæ ſit in mundo, vt oſtenderet potentiam ſuam.

Iohannes Anglicus: lapis ergo noſter eſt vnus, videlicet aqua lucida, permanens, munda, clara, cœleſtinum habens colorē, & niſi ſit in ipſa aqua quod ipſam euidet, quod quæris, non fiet. Et hinc completur vera ſolutio, & argentum viuum Philoſophorum extractum eſt ex iſtis duobus corporibus, & hoc eſt quod dicit idem Iohannes. Soluitur autem aurum vt in primam ſuam reducatur materiam, & hoc eſt vt vere fiat ſulphur & argentum viuum, quia tum poſſumus argentum facere & aurum, cum fuerit conuerſum in materiam Philoſophorum.

Pictura quarta: Hic depingitur ampulla tota nigra, & in ea iacent maſculus & fœmina, & hæ ſunt ſcripturæ circa vas: *Putrefactio Philoſophorum, nigredo transparens & lucida. Caput corui, ipſum ſimiliter putrefieri eſt neceſſarium.*

Verba Philoſophorum: Quicunque colorem primum nigredinem appellabit, laudabilis eſt.

Turba Philoſophorum: hic poſita ſunt corpora in putrefactione & efficitur terra nigra.

Geber: & cum videris materiam denigrari, gaude, quia principium eſt digeſtionis.

Arnoldus: Combure igitur æs noſtrum igne lento, ſicut ouorum nutrix, donec corpus eius conſtituatur & tinctura extrahatur, non autem eam extrahas totum ſimul, ſed parum & parum egrediatur omni die, donec in longo compleatur tempore, idem, verum cum primum denigratur, clauem operis eſſe dicimus: quoniam non fit albus abſque nigredine. Nam ipſa eſt nigredo, quam tincturam quærimus, & in quolibet corpore tingimus, quæ quidem occulta vis fuit in ſuo aere, quemadmodum anima in humano corpore.

Speculum: ideoque chariſſime fili, cum in opere fueris, fac vt principio habeas colorem nigrum, & tunc eris certus, quod putrefacis & viam rectam procedis.

Hermes Philoſophus: ego ſum nigrum albi & citrinum rubei & certi, veriditatis ſum non mentiens, & ſcitote, quod artis caput eſt Coruus, qui in nigredine noctis & diei claritate ſine alis volat, examaritudine namque in ſuo gutture exeunte coloratio accipitur, à ſuo

vero corpore rubeo, ac à ſuo dorſo mera aqua accipitur. Idem: intelligite ergo & dono Dei recipite, & ab omnibus celate inſipientibus, de cauernis namque metallorum occultum eſt, quis eſt lapis, eſt mineralis & animalis ſplendidiſſime ſublimis, & in aere potens; ecce vobis expoſui, Deo gratias agite.

Speculum m ſcientiæ maioris. ô natura benedicta, & benedicta eſt operatio tua, quia de imperfecto facit perfectũ, cum vna putrefactio quæ eſt nigra & obſcura, poſtea facis germinare nouas & diuerſas res, cum tua viriditate facis diuerſos colores apparere, item patientia & mora ſunt neceſſaria in noſtro magiſterio: feſtinantia ex parte diabolica eſt.

Hermes: deprecor vos Philoſophorum filios per noſtrum benefactorem, & tingentem nobis decorem, vt nemini fatuo, nec ignaro, neque cuique adinepto huius ſapientiæ nominaretis. Nullus enim largitor huius rei, mihi aliquid obtulit. Nam ſolutio corporum eſt congelatio ſpiritus, & è conuerſo, ſi autem laboraueris ſine putrefactione, videbis oleum rubicundum quaſi fruſtium aut fruſtra ſuperius natans, & hoc eſt ſignum quod in vanum laboras. Si autem cum putrefactione ſolueris materiam tuam, videbis ipſam nigram, poſtea viridem, deinde croceam, & rubicundam, & hæc terra nigra, quæ eſt in ſuperficie aquæ, diuiditur in quatuor partes, & deſcendit in fundo vaſis, & eſt ad modum picis mollis, & infra tres menſes vermes procreantur horribiles, quorum vnus deuorat alterum.

Pictura quinta: Hic depingitur vas nigrum & ſcriptum eſt in vaſe, Terra, aqua, & ſuper vas caput corui, & ad laterem nigredo tranſparens. Item iſta eſt terra nigra & fœculenta, de qua loquuntur omnes Philoſophi, quæ eſt in medio vaſis. Hoc quod eſt ſuper terram, ſunt nebulæ tenebroſæ. iſta terra quæ eſt ſuper aquam in ſequenti vaſe, deſcendit in fundo vaſis.

Speculum: adhuc plus videntes materiam inſpiſſare & conuertere ad terram, & iſta inſpiſſatio in principio ſtabat ſupra aquam, & ſic diminuendo paulatim inſpiſſandus viderunt terram ſubiungere in aqua, & ſtare in fundo vaſis ſubtus aquam, quæ terra crocea, nigra, fœculenta erat, dixerunt quod hæc erat perfecta corruptio. Idem: accendatur ignis in furno more Philoſophorum, & fac, quod materia tota

Caput
Corvi
Putre -
factio
Philo-
ſophorum.
Caput
Corvi
et lac
Virginis
dealba
tur.
Caput
Corvi
Separatio
animæ
à
corpore.
Caput
Corvi
totalis
ſeparatio
animæ
à corpore.

tota ſoluatur in aquam, poſtea rege eam cum igne lento, donec maior pars in terram nigram vertatur, quod in 21. diebus fit.

Speculum: chariſſime fili, ſcias, quod iſta ſcientia nihil aliud eſt, niſi perfecta aſpiratio Dei, quia totũ magiſterium ex vna ſola re conſiſtit, & ita tibi oſtendimus per dicta Philoſophorũ, & ſecundũ quod nos vidimus & tetigimus cum magnis laboribus & cum magna induſtria, illam ſolam rem cognouimus perfectam eſſe ad album & rubeum, & nullam aliam rem inuenire potuimus, vbi conſiſteret perfectio, quantum ad veram tranſmutationem corporum, vel perfectam præparationem, quin contingeret ex toto corrumpi & denigrari penitus.

Arnoldus: Eſto ergo aſſiduus operationi in omnibus ſtatibus ſuis patienter continuando decoctionem, quo vſque egrediatur tinctura ſuper aquam in colorem nigrum, & cum videris nigredinem illi aquæ imminere, ſcias totum corpus liquefactum eſſe, & tum oportet ignem leuem continuare ſupra ipſum, donec conceperit nebulam, quam peperit tenebroſam. Intentio quippe Philoſophorum eſt, vt iam corpus ſolutum in puluerem ſuum nigrum ingrediatur aquæ, & fiant totum quid vnum, deinde ergo aqua ſuſcipit aquam, ſicut naturam propriam, & ideo niſi quodlibet vertatur in aquam, nullatenus deuenies ad perfectionem.

Iohannes Anglicus: Nam calor agens in humido principio & principaliter generat nigredinem, quæ quidem nigredo eſt caput Corui, principium operis noſtri, ipſum ſimiliter putrefieri eſt neceſſarium, in putrefactionem lapidis noſtri benedicti oportet, vt omnia denigrentur vt carbo.

Hermogenes: Terra nigra eſt in fundo vaſis, in qua nati ſunt vermes horribiles, & vnus iſtorũ efficitur Draco, cuius forma eſt terribilis, & iſte eſt Draco qui apparet in nigredine, & iterum omnia diſſoluuntur in fundo vaſis.

Sexta pictura: In ſexta pictura fuit bocia tota nigra, & fuit ſcriptum ſuper eam, caput Corui, & circa vas hæc verba: Terra nigra & fœculenta eſt in fundo vaſis, in qua nati ſunt vermes, in iſto vaſe ſoluetur in aquam totaliter, vt prius, & fit in colore olei.

Inuenitur in opere magno: hic quæritur per quod tempus lapis in nigredinem vertatur, & eſt ſignũ veræ ſolutionis lapidis, Reſpondeo,

deo, cum nigredo aparuerit prima vice, eſt ſignum putrefactionis & ſolutionis lapidis: cum autem nigredo totaliter euanuerit, eſt ſignum totalis putrefactionis lapidis & ſolutionis eius. Item, quæritur, ſi nebulæ nigræ durantur in prædicto lapide per dies quadringenta, Reſpondeo, quod ſic aliquando plus, aliquando minus. Hæc autem variatio accedit per varietatem quantitatis Medicinæ, & eſt induſtria operantis, vnde maior quantitas maius tempus requirit, & minor minus tempus. Sapientia operantis iuuat attenta ſeparatione nigredinis. Item, quæritur per quot tempus durabit putrefactio iſta, & mundificatio terræ, Reſpondeo, quadraginta diebus & aliquando plus & minus, ſecundum quantitatem terræ & aquæ. Generemus hic filium nouum & erimus ſemper glorioſi per totam vitam noſtram & erimus ditiſſimi & fortiſſimi in bello & vbiq; locorũ, nam ex hoc poterimus nobis & amicis noſtris ſanitatem conſeruare, & diuitias poſſidere, inimicos ſuperare, amicos & fideles ditare, Deo ſeruire, famam augmẽtare, perpetuo viuere, & denique omnia ad ſanctorum conſortium ſublimare, quæ nobis concedat Deus, qui ſine fine viuit & regnat, Amen.

Arnoldus: ſit ergo ignis ita lentus, quod totum opus per ſe aſcendat & deſcendat libere, abſque vaſis læſione.

Speculum: Fili chariſſime, ſi tu ſcis operationem lapidis, tibi dixi veritatem, ſi tu neſcis naturam, alias nequaquam tibi dixi.

Hermes: Hic eſt liber diuinus & totus diuinitate plenus, ſi quis namque multum in eo ſtuduerit, & cum plenarie intellexerit, veritatem pro certo inueniet, & habebit lapidem Philoſophicum. Idem, Draco vero in omnibus hic habitat, eius autem domus tenebræ ſunt, & nigredo, & in eis, & per eas in aerem aſcendit.

Senior ſapiens: Draco autem eſt aqua diuina, & cauda eius erit ſal eius. & lac virginis dealbabitur.

Iohannes Anglicus: Verum opere & menſura, & pondere cuncta rege, tunc Draco fit ſuas alas comedens, & diuerſos emittet colores.

Septima pictura: Hic vidi depictum vas nigrum ſiue cucurbitam in qua ſedet ſolum vnus homo niger & ſcriptum fuit ſuper: oleum Philoſophorum, & caput corui. Hic natus eſt filius nouus niger, & efficitur albiſſimus, & vocabitur nomen eius elixir. Illa terra nigra

& fœculenta, quæ erat in fundo vaſis, conuerſa eſt in argentum viuum, vt prius, & ſoluta eſt in colore olei & propter hoc vocatur oleum Philoſophorum.

Arnoldus: ſoluatur autem aurum vt in primam ſuam reducatur materiam, hoc eſt, vt fere fiat ſulphur Philoſophorum & argentum viuum, quia tunc poſſumus optime argentum facere & aurum, cum fuerit conuerſum in naturam ipſorum, ideoque tantum debet lauari, & decoqui, vt ſit fere ſulphur & argentum viuum; Nam ſecundum Philoſophum ſunt materia debita metallorum: Idem: qui nouerit igitur vxorem ducere & prægnantem facere, generationem ſpiritus mortificare & viuificare, lumenque inducere, & mundare vultus à nigredine & à tenebris, erit maximè dignitatis; Nobis enim regem noſtrum coronatum filiis noſtris rubeis coniungentibus in leui igne nedum nec dentibus concipient, & filium gignent coniunctim, nam ſuæ nubes, quæ ſuper eam fuerant, reuertuntur in ſuo corpore ſicut exierant.

Idem Arnoldus: Continua ergo ſuper eum balneum temperatum, donec in aquam ſoluatur impalbabilem & egrediatur tinctura in colore nigredinis, quod eſt ſignum ſolutionis. Idem: Caueas igitur, ne à vaſe exeat ſua humiditas & pereat, vnde ipſam reducens ad terram leui coagula igne ſicut coagulatur ſperma in matrice: Idem: cauendum eſt igitur ne aqua per ignem nimium vertatur in fumum & fugeat. Idem: ergo non deſperes fili doctrinæ, quoniam ſi illam quæres, inuenies, non doctrinæ, ſed proprie motus indagatione naturæ, qui vero librorum inſecutionem ſequitur, tardiſſime perueniet ad hanc artem pretioſiſſimam.

Adobuſtes Philoſophus: videas quod nunquam ponas elixir niſi ſuper Solem & Lunam, & qui materiam noſtram ignorat, vadit ſicut cæcus ad practicam, vel ſicut aſinus ad cœnam.

Manfredus: ſcias collum vaſis eſſe caput corui, quem interficias, & naſcetur columba, & eſt Medicina alba, deinde Rex Phœnix, id eſt medicina rubea, & eſtote fœlices.

Hermes: filius autem noſter genitus ſumit tincturam ex igne, illud v. mare, mors, & tenebræ fugiunt, & ſolis radios draco fugit, qui foramina obſeruat, filiuſque noſter mortuus viuet, & rex ab igne veniet & coniugio gaudebit, & occulta apparebunt, & lac virginis deal-

dealbatur. Et filius noſter viuificatus fit igni bellator & tincturis ſupereminens.

Pictura octaua: Hic vidi depictam cucurbitam in qua fuit Draco iacens cum lingua rubea & ſub ventre rubeus, in aliis partibus viridis; & fuit ſcriptum ſuper vas, ſulphur Philoſophorum, & domus tenebroſa, & circa vas hæc verba, Hic incipit aqua aliquantulum dealbari.

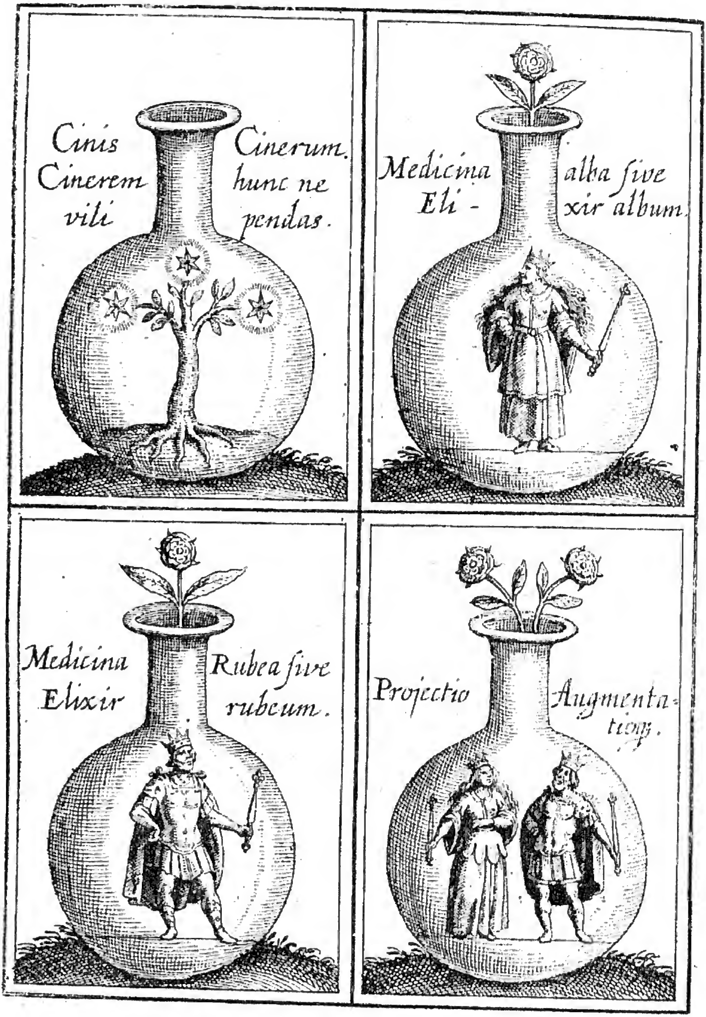
Arnoldus: Tunc Draco fit ſuas alas comedens, & diuerſos immittit colores, multis ſiquidem modis & vicibus, mouebitur de colore ad colorem, donec ad firmam deueniat albedinem.

Ariſteus Philoſophus: Animal ferociſſimum non debet cibari, niſi dum ſitim & famem, & ſcias quod poſt tres dies non habet.

Hermes: Hic natus eſt Draco, domus eius tenebræ ſunt & nigredo in omnibus his eſt habitans, illud vero mare, mors, & tenebræ fugiunt, & ſolis radios Draco fugit, qui foramina obſeruat, filiuſque noſter mortuus viuet & Rex ab igne veniet, & coniugio gaudebit, & occulta apparebunt & lac virginis dealbabitur, & filius noſter iam viuificatus, fit ergo bellator & in tincturis ſupereminens

Daniel. Guardati molto del foco exceſſiuo,
Oleo & carboni, poi vel fimo baſta,
Et guarda che la baſta,
Non ſia mai primo del Mercurio viuo,
Lo troppo fuoco fa viuificare,
Lo troppo humore ſe conuerte in l'aqua.
Pur ô gouerna el Draco,
Come e biſogno de beuere e mangiare,
Et mai de putrefare non te ſia tedio,
Che a tutta l'opera dona gran remedio,
Ma per lo troppo fuoco, non ti falle,
Non vale Naturale,
Le ſcorze d'ova e denti del Leophanti,
E ſono Rubini, Balaſſi & Diamanthi.

Iohannes Anglicus: Venerare ergo amicos, id eſt, ſpiritus, quoniam in terra eſt manſio eorum, vt fugere nequeant, non ſis in venatione ſopitus ſed pacificus, precaueas, ne per ignem nimium vertatur in fumum, ſi ergo fugerit non accipietur, ſed falconem, ſi ergo inclu-

Cinis
Cinerem
vili
Cinerum.
hunc ne
pendas.
Medicina
Eli -
alba ſive
xir album.
Medicina
Elixir
Rubea ſive
rubeum.
Projectio
Augmenta-
tionꝫ.

includatur ne fugiant, tunc reuertentur ad corpus, vnde exierunt, eo quod corpus attrahit ad ſe morem ſuum, quemadmodum magnes attrahit ferrum.

Nona pictura: Hic fuit cucurbita depicta cum multis coloribus, ſcilicet albo, rubeo, & viridi, & fuit ſcriptum ſuper vas, ſulphur Philoſophorum: domus tenebroſa, & his totaliter mundatur à nigredine, & fit aqua albiſſima vt lac.

Philoſophus: Recipe nigrum nigrius nigro, quia multi & diuerſi colores apparebunt in eo.

Hermes: Et lac virginis dealbabitur, & filius noſter iam viuificatus fit igni bellator, & tincturis ſupereminens.

Amari aſcendunt nubes, & pluunt pluuiæ ſuper terram, quia omne corpus graue & denſum ad ſuum labitur centrum. Argentum vero viuum ex ære ſublimatum, ex quo omnia fiunt, eſt aqua munda & tinctura vera, quæ æris vmbram delet, ipſum namque eſt ſulphur album, quod ſolum æs dealbat, quo ſpiritus continentur, ne fugiant.

Quidam vir religioſus, bonæ & optimæ famæ, habuit hæc verba per reuelationem domini noſtri Ieſu Chriſti, quæ nunquam fuerunt audita, nec in libris inuenta, videlicet: Scias collum vaſis eſſe caput Corui, quem interficies, & naſcetur columba, de hinc vero Phœnix, & eſtote fœlices. Hic comprehenditur totum magiſterium verum album & rubeum cum iſtis paucis verbis: ego qui compoſui hoc opuſculum, hæc omnia vidi huc vſque, rogo ergo Deum vt mihi gratiam concedat finem videndi, Amen.

Iohannes Anglicus: Omnes igitur hos ordines præparationis ſuper ipſum quater reitera, & hæc quidem eſt coagulatio vera, ideo aqua noſtra benedicta venit ſuam adęquare terram, mundare nigredinem & omnem auferre malum odorem, eo quod inter eas eſt libido ſicut maſculi & fœminæ, caueas igitur ne à vaſe exeat ſua humiditas & pereat magiſterium. Vnde ipſam reduces ad terrã, leui coagula igne, ſicut coagulatur ſperma in matrice. Flores apparuerũt in terra noſtra, tempore veris, ſed ſub roſa alba quieuimus, quoniam ipſi fuerunt corpora quęq; ægra, in verum conuertendi argentum, nam omnes mundi colores in eo apparebunt, cũ denigrans humiditas fuerit deſiccata.

Decima pictura: Fuit cucurbita in qua fuit depictus quidam diabo-

diabolus nigerrimus, Cornutus, habens tria cornua abſque oculis cum brachiis, abſque manibus, cum culo deformi, ſtans vti acceſſurus eſſet ad choream, cum pedibus extenſis vnum ante & alium retro, & ſcriptum fuit ſuper vas, cinis cinerum, & circa vas, ego ſum niger, quia decolorauit me Sol, illæ nebulæ nigræ aſcenderunt ad corpus ſuum, vnde exierunt, & facta eſt coniunctio inter terram & aquam, & cinis factus eſt.

Arnoldus, de villa noua: Verum, quia natura non habet modum niſi per caloris actionem, ideo ſi calorem bene menſuraueris, aqua & ignis tibi ſufficiunt, nam corpus albificant, mundant & nutriunt, & eius obſcuritatem auferunt, ipſa enim aqua, habitans in aere conſequitur terram ſicut ferrum magnetem. Idem: omnes ergo hos ordine præparationis ſuper ipſum quater rectifica & vltimo calcina, per modum ſuum figentem, & calcinantem, quoniam ſic pretioſiſſimum lapidem terram ſufficienter adminiſtrando rexiſti; calcinare vero non eſt aliud quam deſiccare, & in cinerem vertere, comburatur ergo ſine timore, donec cinis fiat, & cum cinis factus fuerit, optime miſcuiſti, hunc ergo cinerem ne vilipendas, ſed redde ſibi ſudorem quem eiicit. Idem; aqua ergo tota exhauſta & in terram conuerſa, per quoſdam dies in ſuo vaſe, ſuper leuem putrefiat ignem, quouſque pretioſius ei color albus deſuper eueniat, etſi in iſto vaſe apparebunt omnes mundi colores, cum humiditas fuerit deſiccata.

Aries Philoſophus: Illud quod exiuit ab eo, reduc ſuper eum, donec figatur, & non ſeparetur ab eo per ignem.

Speculum: ſcito quod ſolis flos eſt lapis de lapide, Aſſate ergo ipſum per dies, donec fiat vt marmor coruſcans, & ſcias ita fieri maximum arcanum.

Iohannes Anglicus: Si igitur Philoſophice operaris, & dealbas, & terminum in ipſo opere tranſcendis, beatus eris, denigra terram ſeparando eius animam, poſtea verte aquam ſuper dealbando totum, & habebis magiſterium; Nam qui terram denigrat & album diſſoluit & coagulat, donec fuit in colore ſicut gladius denudatus ad tenebras, & qui dealbationem completam omnium inducit, totumque poſtquam liquefactum fuerit in igne rapido figit, fœlix dici merebitur, & ſuper omnes mundi circulos exaltari.

Vndecima pictura: Fuit cucurbita, cum floribus & in ea fuit regina

regina alba, genibus flexis, manibus coniunctis, & erecta ad pectus, & fuit ſcriptum ſuper vas, Roſa alba & elixir, circa vas, Ego ſum elixir ad album transformans omnia corpora imperfecta, in puriſſimum argentum melius quam de minera.

Morienus: Huius rei pars, mille partes argenti viui in puriſſimum argentum viuum conuertit, melius quam de minera producatur.

Arnoldus: Dealbate latonem & reponite libros, ne corda veſtra corrumpantur, quia res noſtra leuis eſt, & leui indiget ſubſidio. Qui autem dealbauit me, faciet me rubeum, album & rubeum ex vna radice procedunt, quod fit in albo, fit etiam in rubeo.

Speculum: ſi igitur fili Philoſophice operaris, & dealbas & terminum in ipſo opere tranſcendis, beatus eris, hoc ſi ſubito videris, admiratio, timor & tremor tibi euenient. Idem, ſcitote quod ſolis flos eſt lapis de lapide, Aſſate ergo ipſum per dies donec fiat vt marmor coruſcans, & ſcias quod cum ita ſit, maximum eſt arcanum.

Arnoldus: Iam didiciſti chariſſime album facere, nunc autem dicendum eſt de rubeo, verum tamen, niſi prius dealbaueris, verum rubeum fieri nequit, quia nullus poteſt deuenire de primo ad tertium, niſi per ſecundum, ſic nec poteris de nigro accedere ad citrinũ, niſi per album, eo quod citrinum ex multo albo & puriſſimo nigro eſt compoſitum: dealba ergo nigrum, & rubefac album, & habebis magiſterium, quoniam annus diuiditur in quatuor partes, ſic & opus noſtrum benedictum: primum eſt hyems frigida & humida & pluuioſa, ſecundum eſt ver calidum & humidum & floridum, tertium eſt æſtas, calidum, ſiccum & rubicundum, quartum eſt autumnus, frigidum & ſiccum tempus colligendi fructus. Hac diſpoſitione tingentes naturas rege, donec mutatus fructus afferatur ad votum, verum iam hyems tranſiit, imber abiit & receſſit, nam flores apparuerunt in terra noſtra, tempore veris, ſed ſuper roſam albam quieuimus, quoniam ipſi fuerunt corpora quæquę ægra in verum conuertendi argentum, igitur cum illam videris albedinem apparentem in omnibus ſupereminentem, ratus eſto quod in illa albedine rubor eſt occultus, & tunc non oportet extrahere illam albedinem, ſed coque quouſque totum fiat rubeum.

Lilius Philoſophus: igitur ab operario eſt quærendum, ſi noſtri

lapidis

lapidis pretium ſit paruum aut magnum: ſi dicit paruum, bene dicit, ſi dicit magnum, deceptor eſt, quærens illam pecuniam in ſuas deriuare. Roſa rubea ſiue Medicina ſiue elixir rubeum tam corporum humanorum quam metallorum, & iſtud eſt verum aurum potabile, & ſuper decoctionem ampliorem factum fuerit rubeum, dabit colorem aurum perpetuum, in fine exibit tibi Rex ſuo diademate coronatus, fulgens vt Sol clarus, vt Carbunculus, fons effluens vt cera, perſeuerans in igne, penetrans & retinens argentum viuum.

Pictura duodecima: Hæc pictura fuit cucurbita cum floribus & Rege rubeo depicto tali modo, vt Regina fuit depicta, & fuit ſcriptum ſuper vas, Roſa rubea, & circa latera, Ego ſum elixir ad rubeum tranſmutans omnia corpora in perfectum & puriſſimum aurum, melius quam de minera.

Daniel de Viſconopoli: Poi che è complita queſta dolce Manna,
Non ſolamente corpi de metalli,
Ma tutti li graui mali,
Remuoue e caccia dalli corpi humani.
Poi che cacciato il morbo ſe defende,
Che non ritorna piu nel futuro,
Eſt faſtar l' huomo ſecuro,
Per fin che vive del ſtar lieto e ſano,
Conſerua ſanità e giouenetta,
Senza peccato dona gran richetta:
Conſerua ancor il calor naturale,
E' l ſpiritu vitale,
Sopra ogni medicina d' Auicenna,
Hypocrate, Galeno e Damaſceno.

Thomas de Aquino: Nam proiecta vna parte ſupra mille argentum viuum, ſenſimus quod coagulabat ipſum & rubeum faciebat, & conuertebat in argentum puriſſimum.

Lilius Philoſophus: in fine exibit tibi Rex ſuo diademate coronatus, fulgens vt Sol, clarus vt Carbunculus, fons effluens vt cera, perſeuerans in igne, penetrans & retinens argentum viuum.

Arnoldus: Color namque rubedinis creatur ex complemento digeſtionis, quoniam ſanguis non generatur in homine, niſi prius diligenter coquatur in Epate, ſic nos cum vidimus naturam de mane

Vri-

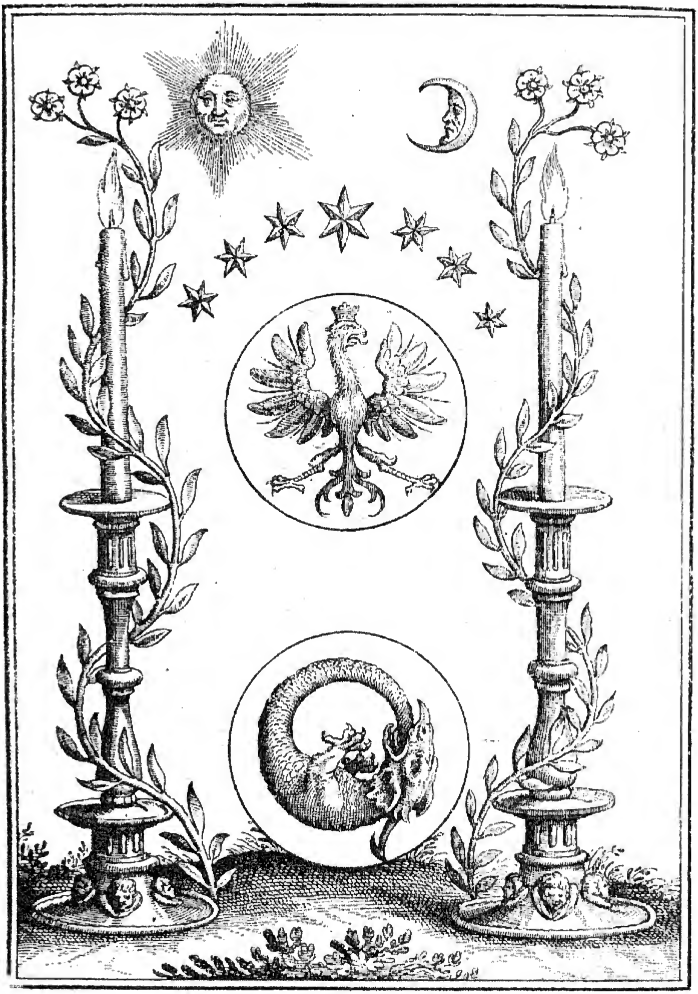
vrinam albam, ſcientes parum dormiuiſſe, redimus ad lectum, ſomno autem recepto completur digeſtio & noſtra citrinatur vrina, ſic per ſolam decoctionem poteſt albedo deuenire ad rubedinem ignem ſecum continuando. Æs noſtrum album ſi diligenter coquatur, optime rubificatur, vnde verſus: Vt non candeſcat Roſa ſed bene luceſcat, ſamen ferueſcat iugiter, feruore quieſcat, donec ſplendorem tribuat, tollatque vigorem: Candida candorem generat rubicunda ruborem. Igne igitur ſicco, & calcinatione ſicca, decoquitur donec rubeſcat vt cinabrium, cui de cætero nequaquam impones aquam, neque aliam rem, quouſque ad complementum decoquitur rubeum.

Lilius Philoſophus: Et ſi per decoctionem ampliorem factum fuerit rubeum, dabit colorem aurum perpetuum, eſt herba quæ vocatur Adrop vel Duenech vel Azone, de qua talis fit medicina.

De fermentatione Donum Dei: Quia enim in dierum maximo opus eſſe comprehenditur, recte ergo ſeptenario numero vniuerſitatis figuratur. Et ſi vis bene intelligere, totum opus lege de parte in partem, & videbis mirabilia diebus noſtris. Hæc omnia vidi vſque ad nouum Leonem, Rogo Deum meum vt gratiam mihi concedat finem habere mirabilem videndi.

Arnoldus de villa noua: Citra credo quod non fuit factum hoc diuinum opus, & niſi vidiſſem & tetigiſſem, ſcribere & depingere non ſtatuiſſem ita punctualiter, tamen ego non dixi omnia apparentia in hoc opere, quia ſunt aliqua, quæ non licent homini loqui: & ego depinxi vſque ad complementum, licet non viderem, ſed ſcio, quia de neceſſitate oportet ad talem peruenire naturam, & ſcio quod nunquam fuit viſum tale opus ita depictum & cum auctoritatibus ſuis ad propoſitum: Quare eſt impoſſibile ſcire, niſi videatur, & ſcias, quod hæc eſt longiſſima via, antequam deueniatur ad perfectionem ſuam, & ergo patientia & mora habent neceſſaria in noſtro magiſterio. Explicit hoc opuſculum.

Hæc eſt obſcura ſapientibus vera figura,
In qua profunda ſtat Philoſophia ſecunda,
Hæc eſt ars vera, leuis quoque cara,
Quæ fallit multos ſuum problema ſtultos,

Eſt tamen exilis res, procreatio vilis tamen,
Et eſt res ſola, vas ſolum, coctio ſola,
Cuius virgo Mater, neſcit connubia pater,
Quæ iuncta, Coruum gignunt, albedine Cygnum,
Qui generans Aquilam gignit & Alpholiam,
Naſcitur inde Draco, ſua cauda veſcitur aqua,
In nouem ſtellis, quatuor roſis quoque bellis,
Cætera habet alkakir ſic xir, exir ſiue lixir,
Eſtque Dei nuntius, lapis, ignis, Trinus & Vnus,
Atque Dei nomen hoc diuinum tenet omen,
Sunt duæ res primo, Sol, Luna tamen ymo,
Quæ duo ſi fuerant vnum, duo tempora fiant,
Auxilio, rebis, duo mox retinebis,
Confice, videbis, fit ab his lapis puto rebis,
Cetera dant crimen, fruſtrabunt denique furem,
Donec Sol, Luna, ſymbola res ſub vna,
Pro quo nullus hiet, quia non niſi numine fiet,
Aſot, Aſſatio lapidis contritio frequens proficit,
Et finit ars ſolum vaſque requirit,
Sed ſine fermento nihil laborare memento,
Per fermentare fit ars ſua facta breuiare,
Nam longat ſua facta, ſed ars bene curtat.

FINIS.